

Uradni list Republike Slovenije

Internet: www.uradni-list.si

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. 56 Ljubljana, torek 9. 7. 2024

ISSN 1318-0576 Leto XXXIV

DRŽAVNI ZBOR

1993. Sklep o potrditvi izvolitve poslank in poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament in o prenehanju mandatov poslancema Državnega zbora

Na podlagi prvega odstavka 23. člena Zakona o volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament (Uradni list RS, št. 40/04 – uradno prečiščeno besedilo, 41/07 – ZVRK, 109/09, 9/14, 59/17 in 12/24 – ZVDZ-E), pete alineje prvega odstavka in drugega odstavka 9. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11, 48/12 in 17/22) v zvezi z 2. členom Zakona o volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament in 112. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) je Državni zbor na seji dne 8. julija 2024 sprejel naslednji

SKLEP

o potrditvi izvolitve poslank in poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament in o prenehanju mandatov poslancema Državnega zbora

I.

Potrdi se izvolitev naslednjih poslank in poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament:

- mag. Branko Grims, roj. 26. 8. 1962, stan. Cesta Stane Žagarja 39, 4000 Kranj (Slovenska demokratska stranka – SDS)
- Irena Joveva, roj. 26. 2. 1989, stan. Ulica bratov Učakar 42, 1000 Ljubljana (Gibanje Svoboda)
- Matjaž Nemeč, roj. 10. 4. 1980, stan. Bilje 187a, 5292 Renče (Socialni demokrati – SD)
- Vladimir Prebilič, roj. 21. 5. 1974, stan. Omerzova ulica 38, 1330 Kočevje (Vesna – Zelena stranka)
- Marjan Šarec, roj. 2. 12. 1977, stan. Jeranova ulica 13, 1241 Kamnik (Gibanje Svoboda)
- Zala Tomašič, roj. 29. 9. 1995, stan. Frankovo naselje 60, 4220 Škofja Loka (Slovenska demokratska stranka – SDS)
- Romana Tomc, roj. 2. 11. 1965, stan. Ob dolenjski železnici 144, 1000 Ljubljana (Slovenska demokratska stranka – SDS)
- Matej Tonin, roj. 30. 7. 1983, stan. Zgornji Tuhinj 39b, 1219 Laze v Tuhinju (Nova Slovenija – krščanski demokrati) in 9. dr. Milan Zver, roj. 25. 5. 1962, stan. Janežovski Vrh 37, 2253 Destrnik (Slovenska demokratska stranka – SDS).

II.

Ugotovi se, da funkcija poslanca v Evropskem parlamentu ni združljiva s funkcijo poslanca Državnega zbora, zato poslančema mag. Branku Grimsu in Mateju Toninu z dnem nastopa funkcij poslancev v Evropskem parlamentu prenehata mandata poslancev Državnega zbora.

Št. 004-03/24-5/10
Ljubljana, dne 8. julija 2024
EPA 1610-IX

Državni zbor
Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica

VLADA

1994. Uredba o državnem prostorskem načrtu za daljnovid 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj

Na podlagi prvega odstavka 97. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP in 23/24) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o državnem prostorskem načrtu za daljnovid 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(podlaga državnega prostorskega načrta)

(1) S to uredbo se v skladu z Odlokom o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 57/12 – ZPNačrt-B, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3) in Uredbo o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 – ZPNačrt, 57/12 – ZPNačrt-B, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3) sprejme državni prostorski načrt za daljnovid 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj (v nadaljnjem besedilu: državni prostorski načrt).

(2) Grafični del državnega prostorskega načrta je v prostorskem informacijskem sistemu objavljen pod identifikacijsko številko 969.

(3) Državni prostorski načrt je marca 2024 pod številko projekta 7440 izdelalo podjetje Ljubljanski urbanistični zavod, d. d., Ljubljana.

2. člen

(vsebina)

(1) Ta uredba določa: načrtovane prostorske ureditve, območje državnega prostorskega načrta, pogoje glede namembnosti posegov v prostor, njihove lege, velikosti in oblikovanja, pogoje glede križanj oziroma prestavitvev gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra ter priključevanja prostorskih ureditev nanje, pogoje celostnega ohranjanja kulturne dediščine, ohranjanja narave, varstva okolja in naravnih dobrin, upravljanja voda, varovanja zdravja ljudi, obrambe planov na varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, etapno izvedbo prostorske ureditve, druge pogoje in zahteve za izvajanje državnega prostorskega načrta, dopustna odstopanja in nadzor.

(2) Sestavine iz prejšnjega odstavka so grafično prikazane v državnem prostorskem načrtu, ki je skupaj z obveznimi prilogami in tiskani obliki na vpogled na ministrstvu, pristojnem za prostor, in pri službah, pristojnih za urejanje prostora v občinah Kočevje in Črnomelj.

(3) Za ta državni prostorski načrt sta bila izvedena postopek celovite presoje vplivov na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, in postopek presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov na varovana območja v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave.

(4) Za ta državni prostorski načrt je bil izveden postopek celovite presoje vplivov na okolje. Pridobljena je odločba št. 35409-28/2012/67 z dne 19. avgusta 2016.

(5) Oznake, navedene v 3., 4., 5., 6., 10., 15., 18., 20., 21., 22., 23., 31. in 32. členu te uredbe, so oznake objektov in ureditev iz grafičnega dela državnega prostorskega načrta. Oznake stojnih mest za načrtovani daljnovod 110 kV-daljnovod Kočevje–Črnomelj so sestavljene iz okrajšave SM in zaporedne številke stojnega mesta. Za obstoječi daljnovod DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj se tej oznaki na koncu doda še okrajšava (HC).

II. NAČRTOVANE PROSTORSKE UREDITVE

3. člen

(načrtovane prostorske ureditve)

(1) S tem državnim prostorskim načrtom se načrtujejo naslednje prostorske ureditve:

– gradnja nadzemnega daljnovoda 2 x 110 kV med razdelilno transformatorsko postajo (v nadaljnjem besedilu: RTP) Kočevje in RTP Črnomelj (v nadaljnjem besedilu: 110 kV-daljnovod Kočevje–Črnomelj), ki obsega gradnjo nadzemnega voda dolžine približno 34,5 kilometrov s 135 stojnimi mesti (v nadaljnjem besedilu: SM);

– prestavitev obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj med stojnim mestom SM112 (HC) in SM119 (HC) v skupni dolžini približno 1,6 kilometra;

– prestavitev obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj med stojnim mestom SM123 (HC) in RTP Črnomelj v skupni dolžini približno 560 metrov;

– odstranitev obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj med stojnim mestom SM112 (HC) in RTP Črnomelj v skupni dolžini približno 3,7 kilometra, vključno s stebri SM113 (HC) do SM126 (HC) in vodniki ter drugo elektroenergetsko opremo med njimi;

– prilagoditev obstoječih in dograditev novih objektov, vodov in naprav v RTP Kočevje za potrebe vključevanja 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj v elektroenergetsko omrežje;

– prilagoditev obstoječih in dograditev novih objektov, vodov in naprav v RTP Črnomelj za potrebe vključevanja 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj v elektroenergetsko omrežje;

– izvedba selektivnih gozdnih posekov ter ureditev gozdnega roba in po končani gradnji zasaditev nadomestne vegetacije;

– izvedba vseh drugih ureditev, ki so nujno potrebne za gradnjo in nemoteno delovanje načrtovanih ureditev: ureditev dostopnih poti za gradnjo in ureditev delovnih površin.

(2) Gradnja nadzemnih vodov zajema postavitev stebrov in napenjanje vodnikov ter ureditev ozemljitev in optičnih elektonskih komunikacijskih povezav.

III. OBMOČJE DRŽAVNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA

4. člen

(območje državnega prostorskega načrta)

(1) Območje državnega prostorskega načrta v skladu z geodetskim načrtom obsega zemljišča ali dele zemljišč s parcelnimi številkami v naslednjih katastrskih občinah:

– k. o. 1534 Petrova vas: 3628/1, 3632/1, 3632/2, 3632/4, 3701, 3702, 3704, 3705, 3709, 3711/1, 3711/2, 3727, 3728, 3730, 3731, 3732, 3733, 3735, 3737, 3777/1, 3777/2, 3779, 4366/1, 4366/2, 4375, 4378, 4379, 4385/1, 4385/2, 4385/3, 4385/4, 4612/2, 4614, 4616, 4617/4, 4619, 4620/1, 4638/8;

– k. o. 1535 Črnomelj: 1058/33, 1058/37, 1058/39, 1058/43;

– k. o. 1536 Talčji Vrh: 130, 131, 132, 133, 134, *211, *367, *368, 541/2, 542/1, 542/2, 549, 551/1, 551/2, 552/1, 552/2, 553, 554, 555, 556, 557, 559, 560, 561, 562, 563, 566/1, 566/2, 569, 572, 573/1, 573/2, 573/3, 573/4, 574, 585, 586, 587, 588, 589/1, 589/2, 589/3, 590/1, 590/2, 590/3, 590/4, 591, 592, 593, 594, 599/2, 599/3, 599/4, 599/5, 599/6, 600, 603/2, 604, 605/1, 605/2, 606/1, 606/2, 607/1, 609/1, 609/2, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617/1, 617/2, 618, 619, 621, 623, 624, 626, 630, 633/1, 633/2, 638/2, 649/2, 650, 651, 652/1, 652/2, 652/3, 653/3, 653/4, 653/5, 653/6, 655/1, 655/2, 656, 662, 663, 664, 665, 666, 702/2, 708, 709, 746/5, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 1118/2, 1121, 1124, 1125, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170/1, 1170/2, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1177, 1178, 1181, 1183, 1185, 1186, 1189, 1191, 1193, 1249, 1250, 1251/1, 1251/2, 1251/3, 1253/1, 1253/2, 1253/3, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258/50, 1258/51, 1258/52, 1258/53, 1258/54, 1258/55, 1258/56, 1258/57, 1258/58, 1258/59, 1258/62, 1258/66, 1258/67, 1258/68, 1258/69, 1258/70, 1258/73, 1258/89, 1258/90, 1258/92, 1258/93, 1258/95, 1258/96, 1258/97, 1258/100, 1258/101, 1258/102, 1258/103, 1258/105, 1258/106, 1258/107, 1261/27, 1261/28, 1261/29, 1261/30, 1262/1, 1262/2, 1262/3, 1262/4, 1262/5, 1262/6, 1262/10, 1262/11, 1262/12, 1262/13, 1262/15, 1262/16, 1262/19, 1262/20, 1262/26, 1262/28, 1262/30, 1263/1, 1263/2, 1264/1, 1750/3, 1750/5, 1757/1, 1757/3, 1757/4, 1758/1, 1759/3, 1759/4, 1759/5, 1760/5, 1760/10, 1762, 1763/1, 1763/4, 1821/1, 1821/2, 1821/5, 1834, 1840, 1841, 1846, 1850, 1864, 1866, 1870/1, 1870/2, 1870/3, 1870/4, 1873, 1875, 1877, 1880/1, 1880/2, 1881, 1882, 1883/1, 1883/8, 1883/9, 1883/12, 1883/15, 1884, 1885, 1886/2, 1889/1, 1889/2, 1889/3, 1891, 1893/1, 1893/5, 1893/9, 2548, 2550, 2722, 2723, 2727, 2728, 2729, 2730/1, 2730/2, 2731/1, 2731/2, 2733/1, 2733/2, 2734/1, 2734/2, 2735/1, 2735/2, 2736, 2738/2, 2738/3, 2738/4, 2738/6, 2738/7, 2738/8, 2738/9, 2739/1, 2739/2, 2739/3, 2739/6, 2739/7, 2739/8, 2739/9, 2739/10, 2739/11, 2739/12, 2739/13, 2739/14, 2739/15, 2739/16, 2739/17, 2739/18, 2739/19, 2739/20, 2740/1, 2740/2, 2740/3, 2740/4, 2740/7, 2745/5, 2745/15, 2745/16, 2748/1, 2748/2, 2749, 2750/1, 2750/2, 2753, 2754/2, 2760, 2761/2, 2763, 2764, 2765/1, 2765/2, 2765/3, 2766/2, 2766/3, 2767/1, 2772, 2773, 2774/1, 2774/2, 2775, 2779/4, 2779/5, 2780/1, 2780/2, 2792, 2793/1, 2794, 2811, 2813, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821/2, 2829, 2831, 2832, 2833, 2834, 2837, 2838, 2839, 2840/1, 2840/2, 2841, 2851, 2852, 2853, 2854/1, 2854/2, 2855, 2856, 2857/1, 2876, 2877, 2878, 2879/1, 2879/2, 2880/1, 2880/2, 2881,

2882/1, 2883/2, 2884, 2885, 2887, 2888/1, 2890/1, 2890/2, 2890/3, 2891, 2892/1, 2892/2, 2892/3, 2901, 2903/1, 2903/2, 2904, 2905, 2906/1, 2906/2, 2907/1, 2907/2, 2908/1, 2908/2, 2909/1, 2909/2, 2911, 2912/1, 2912/2, 2913, 2914, 2915, 2919/1, 2919/3, 2920/1, 2945, 3309, 3310/1, 3310/2, 3310/3, 3310/7, 3311/1, 3311/2, 3312, 3313/1, 3313/2, 3313/3, 3313/5, 3313/6, 3313/7, 3313/8, 3313/9, 3313/10, 3314, 3315, 3316/6, 3316/7, 3674/5, 3675, 3676, 3694, 3695, 3696, 3697, 3698/1, 3698/2, 3699, 3700, 3701, 3704, 3705, 3708/2, 3709, 3710, 3713/1, 3713/2, 3713/3, 3714, 3715, 3716/1, 3716/2, 3717/1, 3717/2, 3718, 3719, 3720, 3721/1, 3782, 3783, 3786, 3788, 3796, 3798, 3799, 3802/1, 3810, 3811, 3812, 3813/1, 3818/2, 3818/3, 3822/2, 3834, 3835/1, 3835/2, 3836, 3837, 3838, 3839/1, 3839/2, 3841, 3842, 3843, 3845, 3853, 3854, 3855, 3856, 3857, 3859, 3860, 3861, 3862, 3863, 3864, 3865/1, 3865/2, 3866, 3867, 3868, 3869, 5163, 5164, 5166/1, 5166/2, 5167, 5168, 5169/1, 5169/2, 5169/3, 5169/5, 5170/1, 5171/1, 5174/2, 5286/1, 5287, 5288/1, 5288/2, 5289, 5290/2, 5291/15, 5291/18, 5291/20, 5292/1, 5332, 5335/1, 5336, 5338, 5342/1, 5343, 5346/1, 5348/2, 5349/1, 5349/2, 5352, 5357, 5358, 5359, 5360, 5367, 5371, 5372, 5417/3, 5417/6;

– k. o. 1537 Bukova Gora: *55, *57, *62, *80/1, *80/3, 1289/2, 1290/2, 1292, 1293, 1294, 1295, 1449, 1451, 1452, 1453, 1458/1, 1458/2, 1459, 1460, 1461, 1464, 1464, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520/3, 1520/4, 1521, 1522, 1523/4, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1535, 1537/1, 1539, 1540, 1541, 1542, 1546, 1564, 1568, 1569, 1570, 1571, 1575, 1577, 1593, 1594, 1595, 1597, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872/1, 2046, 2048, 2057, 2274, 2279/1, 2279/2, 2280/2, 2280/3, 2280/4, 2281/1, 2281/2, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288/1, 2288/2, 2297, 2298, 2299, 2300, 2314/1, 2314/2, 2315, 2316, 2317, 2320, 2321, 2322, 2403, 2406, 2409/1, 2409/2, 2410, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2426, 2429, 2430, 2431, 2432, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455/1, 2455/2, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2480, 2483, 2550/34, 2550/35, 2550/36, 2550/37, 2550/42, 2648, 2649/1, 2698/1, 2698/2, 2699, 2700, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2734, 2736, 2778, 2779, 2780, 2783, 2786, 2787, 2789, 2793, 2794, 2795, 2801, 2802, 2811, 2812, 2819, 2821, 2834/1, 2837, 2844, 2846, 2858, 2859, 2862, 2866, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 3021/2, 3022, 3026, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3896/1, 3897, 3904/2, 3904/3, 3906/1, 3906/4, 3907/2, 3908/2, 3909/1, 3909/2, 3909/4, 3910/2, 3911/1, 3912, 3913, 3914, 3915, 3917;

– k. o. 1541 Loka: 79/2, 80/1, 80/2, 82/1, 82/2, 82/3, 85, 86/1, 87, 93, 94, 99/1, 99/3, 99/4, 100/3, 100/4, 100/5, 100/6, 100/8, 100/9, 142, 158, 159, 160, 162/1, 162/2, 163, 164/1, 164/2, 189/1, 190/2, 191, 192, 193, 205, 215, 218/3, 219/1, 222/1, 225/1, 228/1, 234, 239/1, 239/2, 241, 242/1, 242/2, 249, 250, 251, 252, 253, 259/1, 259/2, 262, 263, 264, 265, 268/1, 268/2, 270, 271/1, 271/2, 271/3, 271/4, 272, 273, 274, 275, 278, 279, 280, 281, 283, 284, *317, 2392/1, 2394, 2395;

– k. o. 1575 Stara Cerkev: 1058;

– k. o. 1577 Kočevje: 2207/5, 2207/24, 2207/25, 2207/26, 2207/27, 2207/28, 2207/29, 2207/30, 2207/35, 2208/2, 2208/3, 2209/6, 2209/9, 2209/10, 2210/1, 2210/2, 2210/3, 2211/65, 2211/66, 2211/67;

– k. o. 1578 Željine: 1/12, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 23/1, 24, 25, 26/1, 26/4, 31, 32/1, 84/7, 84/8, 84/12, 84/20, 159/6, 162/1, 162/2, 162/5, 162/6, 170/1, 170/2, 170/3, 170/5, 171/2, 172/1, 172/4, 172/6, 178/1, 178/10, 178/11, 178/12, 178/13, 178/14, 179, 180/1, 180/2, 180/3, 180/4, 180/5, 180/6, 180/7, 180/16, 181/1, 181/2, 181/4, 183/1, 183/2, 184/1, 184/2, 184/3, 185/1, 185/2, 185/6, 185/7, 185/8, 185/9, 185/10, 185/12, 185/13, 186/5, 186/8, 187/4, 187/5, 187/6, 188/39, 188/44, 188/45, 188/46, 214/11, 310/1, 310/4, 310/5, 311, 313/4, 313/7, 313/8, 336/1, 336/2, 337, 340, 342/1, 342/3, 344, 345/1, 345/3, 345/4, 345/5, 345/6, 345/7, 345/8, 345/9, 347, 349/5, 349/6, 349/7, 349/8, 349/9, 350, 351/1, 351/2,

375/7, 375/8, 375/9, 375/10, 375/11, 375/19, 375/20, 375/21, 375/22, 375/23, 375/24, 375/25, 375/26, 375/27, 375/28, 375/30, 375/31, 375/32, 375/33, 375/34, 375/35, 377, 378/1, 378/2, 378/3, 379/1, 379/2, 380, 381/1, 381/2, 383/11, 383/23, 383/24, 383/26, 393, 394/5, 394/7, 395, 396/1, 396/4, 396/5, 396/6, 396/7, 397, 398/1, 398/2, 399/1, 399/6, 399/8, 399/9, 400/1, 400/2, 400/3, 400/4, 400/5, 401, 402/1, 402/2, 403/1, 406/5, 407, 723/12, 723/21, 723/35, 723/36, 726, 727, 728/3, 728/7, 728/9, 728/10, 729/2, 730/5, 730/11, 730/12, 734/2, 734/3, 741, 770, 771;

– k. o. 1579 Rajhenav: 162, 167, 169, 170, 175/20, 183;

– k. o. 1580 Onek: 93/1, 93/2, 93/3, 94/1, 94/2, 95/1, 95/2, 95/3, 96/1, 96/2, 98/1, 98/2, 100/1, 100/2, 101/1, 101/2, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 109, 110, 131, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 143, 144, 148, 173, 174/1, 176, 177, 178, 182/27, 204/1, 217, 218, 257, 268, 274, 275, 277, 279;

– k. o. 1581 Livold: 4096, 4361, 4367, 4368, 4476;

– k. o. 1595 Kumrova vas: 2, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, *18, 24, 25, 28, 29, 30, 33, 35, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 105, 106, 107, 108, 109/1, 111/2, 112, 113, 114/1, 114/2, 115, 116, 120, 121, 122, 123, 124, 128, 129, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 161, 162, 207, 308/1, 314, 315/1, 325, 2706, 2708, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2720, 2721, 2732, 2733, 2734, 2774, 2808, 2810, 2811, 2819, 2820, 2821, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2844, 2845/7, 2845/8, 2845/9, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2897, 2898, 2900, 2901, 2974, 2975, 2980/1, 2980/2, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3009, 3012;

– k. o. 1596 Brezje: 341/1, 341/2, 342, 343, 344, 353/1, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 370, 523, 536, 537, 545, 562, 563, 564, 565, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579/1, 580, 581, 583, 586, 633/2, 694, 695, 696, 697, 706, 707, 708, 709, 714, 715/5, 716/2, 717/2, 718/1, 718/3, 721, 722, 723, 727, 728, 729, 730, 732, 733, 734, 735/1, 736, 737, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 748, 749, 751, 766, 767, 774, 775, 776/1, 777/1, 779, 780/1, 780/3, 780/4, 781/1, 781/2, 781/4, 781/5, 782/1, 782/3, 782/4, 785, 786, 788, 789, 872, 873, 875, 877, 878, 879, 880, 881, 883, 884, 885, 886, 887, 891/1, 892, 957, 958, 959, 961/1, 962/1, 963/1, 964/1, 967/2, 969, 971, 972, 975, 980, 982, 983, 984, 985, 987, 988, 989, 990, 991/1, 991/2, 992/1, 992/2, 993/1, 993/2, 994/1, 994/2, 995, 997/1, 997/2, 998, 999, 1000, 1001, 1005/1, 1005/2, 1006, 1007, 1030, 1339, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1353, 1354, 1355, 1356, 1360, 1362, 1363, 1364, 1366, 1370, 1380, 1386/3, 1387, 1388, 1390, 1392, 1393, 1394, 1472, 1902, 1903, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1995, 1996, 1997, 1998, 2005, 2006, 2007, 2008/1, 2009/1, 2009/2, 2011/2, 2011/3, 2012, 2013, 2014, 2022, 2023, 2024/2, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2159, 2160, 2161/1, 2162/3, 2163, 2164, 2165, 2166/1, 2170/1, 2171/1, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189/1, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2212, 2213, 2320, 2321, 2325/1, 2325/2, 2328/1, 2331, 2332, 2333, 2448, 2454, 2456, 2457;

– k. o. 1598 Hrib: *69, 1064, 1065/1, 1065/2, 1066/2, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1091, 1233, 1234, 1248, 1249, 1250, 1251, 1259, 1262, 1263, 1265, 1266, 1267/1, 1267/2, 1269/1, 1269/2, 1270, 1271/2, 1340, 1341, 1342, 1343/1, 1344/1, 1345, 1350/1, 1351, 1352, 1353, 1354, 1357, 1399, 1402, 1403, 1404, 1405/1, 1406/1, 1407, 1429, 1430/1, 1431, 1432, 1433, 1434, 1500/1, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1514/1, 1515/3, 1515/4, 1516/2, 1528, 1529/2, 1530/1, 1530/2, 1531/2, 1532/2, 1802, 1895, 1896/1, 1896/2, 1896/3, 1897/1, 1897/2, 1897/3, 1902/1, 1903/1, 1904/1, 1905/1, 1906/1, 1906/2, 1907, 1908, 1914, 1915, 1916, 1920, 1921/1, 1921/2, 1922/2, 1929, 1931, 1933, 1934, 1935/1, 1935/2, 1936/1, 1937, 1938/2,

1940, 1941/1, 1942/1, 1943, 1948, 1970, 1971, 2013, 2016/6, 2016/11, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206/1, 2207, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2219, 2220, 2221/1, 2269, 2270/1, 2270/2, 2271, 2272, 2274/1, 2274/2, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2292, 2295, 2296, 2297/1, 2297/2, 2298, 2301, 2302, 2303, 2305, 2306, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2362, 2363, 2364, 2367/2, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2411, 2412, 2413, 2415, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430/1, 2430/2, 2433, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2508, 2590, 2591, 2613, 2614, 2615, 2616, 2618, 2619, 2620, 2621/1, 2621/2, 2622, 2628, 2629, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652/1, 2652/2, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2665, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2702, 2707/1, 2708/1, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2780, 2781, 2815, 2816, 2817, 2819, 2820, 2822/1, 2823/2, 2824/1, 2825/2, 2825/3, 2825/4, 2826/1, 2826/2, 2827, 2828/1, 2828/2, 2829/1, 2829/2, 2830, 2831, 2832/1, 2832/2, 2833/1, 2838, 2839, 2840, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2861, 2862, 2863, 2864, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 3201, 3203/1, 3203/2, 3206/1, 3207/1, 3208, 3211/4, 3220/2;

– k. o. 1599 Nemška Loka: 2712/3, 2714, 2715, 2729, 2734, 2745, 2746, 2747, 2748, 2750, 2751/1, 2751/3, 2751/4, 2751/5, 2751/6, 2752, 2766, 2767, 2768/1, 2776, 2905, 2906, 2907, 2908.

(2) Območja posameznih ureditev na območju državnega prostorskega načrta iz prvega odstavka tega člena obsegajo zemljišča ali dele zemljišč s parcelnimi številkami v naslednjih katastrskih občinah:

1. Območje varovalnega pasu nadzemnega voda širine 15 metrov od osi nadzemnega voda obojestransko, ki vključuje nadzemni vod, stojna mesta, dostopne poti, območja selektivnega poseka vegetacije ter površine za ureditev nadomestne zasaditve in gozdnega roba v naslednjem pasu:

– k. o. 1534 Petrova vas: 3704, 3711/1, 3727, 3730, 3731, 3732, 3733, 3737, 4366/1, 4366/2, 4375, 4378, 4379, 4617/4, 4619, 4620/1, 4638/8;

– k. o. 1535 Črnomelj: 1058/33, 1058/39;

– k. o. 1536 Talčji Vrh: 130, 131, 132, 133, 134, 551/1, 551/2, 552/1, 552/2, 553, 555, 556, 557, 559, 560, 561, 562, 569, 590/2, 590/3, 590/4, 591, 592, 593, 599/2, 599/3, 599/4, 599/5, 599/6, 605/1, 605/2, 606/1, 606/2, 607/1, 609/1, 609/2, 610, 611, 612, 613, 617/1, 617/2, 618, 619, 621, 623, 624, 626, 630, 633/1, 650, 651, 652/1, 652/2, 652/3, 653/5, 653/6, 655/1, 655/2, 656, 662, 663, 664, 666, 702/2, 708, 709, 1125, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170/1, 1170/2, 1171, 1172, 1173, 1174, 1177, 1183, 1185, 1186, 1189, 1251/1, 1251/2, 1251/3, 1253/1, 1253/2, 1253/3, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258/51, 1258/52, 1258/53, 1258/54, 1258/55, 1258/56, 1258/57, 1258/67, 1258/68, 1258/69, 1258/70, 1258/89, 1258/90, 1258/92, 1258/93, 1258/95, 1258/96, 1258/97, 1258/100, 1258/101, 1258/102, 1258/103, 1258/105, 1258/106, 1261/28, 1261/29, 1262/2, 1262/3, 1870/1, 1870/2, 1870/3, 1880/1, 1880/2, 1881, 1882, 1883/8, 1883/9, 1883/15, 1884, 1889/1, 1889/2, 1889/3, 2729, 2730/1, 2730/2, 2734/1, 2734/2, 2738/4, 2738/6, 2738/7, 2738/9, 2739/1, 2739/2, 2739/6, 2739/7, 2739/8, 2739/9, 2739/13, 2739/14, 2739/15, 2739/16, 2739/17, 2739/18, 2739/19, 2739/20, 2774/1, 2774/2, 2775, 2779/4, 2780/1, 2780/2, 2829, 2831, 2832, 2833, 2851, 2852, 2853, 2854/1, 2854/2, 2855, 2856, 2876, 2877, 2878,

2879/1, 2879/2, 2880/1, 2880/2, 2881, 2882/1, 2883/2, 2884, 2885, 2887, 2888/1, 2890/1, 2890/2, 2890/3, 2891, 2892/1, 2892/2, 2901, 2903/1, 2903/2, 2904, 2905, 2906/2, 2907/1, 2907/2, 2908/1, 2908/2, 2909/1, 2909/2, 2911, 2912/1, 2913, 2914, 2915, 2919/1, 2919/3, 2945, 3310/1, 3310/2, 3310/7, 3311/1, 3311/2, 3312, 3313/1, 3313/2, 3313/3, 3313/6, 3313/10, 3674/5, 3675, 3695, 3696, 3697, 3698/1, 3698/2, 3700, 3701, 3704, 3708/2, 3709, 3710, 3713/2, 3713/3, 3714, 3715, 3716/1, 3716/2, 3717/2, 3718, 3720, 3782, 3783, 3786, 3788, 3796, 3798, 3799, 3802/1, 3810, 3811, 3812, 3813/1, 3818/2, 3818/3, 3822/2, 3834, 3835/1, 3835/2, 3836, 3837, 3838, 3839/1, 3839/2, 3841, 3842, 3843, 3845, 3853, 3854, 3855, 3856, 3859, 3860, 3861, 3862, 3863, 3864, 3865/1, 3865/2, 3866, 3867, 3868, 3869, 5166/1, 5166/2, 5167, 5169/1, 5169/2, 5169/3, 5169/5, 5170/1, 5171/1, 5174/2, 5286/1, 5287, 5288/1, 5288/2, 5289, 5290/2, 5291/15, 5292/1, 5332, 5335/1, 5336, 5338, 5342/1, 5343, 5346/1, 5349/1, 5349/2, 5352, 5357, 5358, 5359, 5367, 5371, 5372, 5417/3;

– k. o. 1537 Bukova Gora: 1289/2, 1290/2, 1292, 1293, 1294, 1451, 1452, 1453, 1458/1, 1458/2, 1460, 1461, 1519, 1520/3, 1520/4, 1521, 1522, 1523/4, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1535, 1537/1, 1539, 1540, 1541, 1542, 2279/1, 2280/2, 2280/3, 2280/4, 2281/1, 2281/2, 2282, 2283, 2285, 2286, 2287, 2288/2, 2314/1, 2314/2, 2315, 2316, 2317, 2406, 2409/2, 2410, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2426, 2429, 2430, 2431, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455/1, 2455/2, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2483, 2550/34, 2550/36, 2550/37, 2649/1, 2698/1, 2698/2, 2699, 2700, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2870, 2871, 2872, 2873, 3021/2, 3022, 3026, 3065, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3078, 3079, 3088, 3089, 3090, 3896/1, 3897, 3904/2, 3907/2, 3908/2, 3909/1, 3909/4, 3910/2, 3913, 3914, 3915, 3917;

– k. o. 1541 Loka: 79/2, 80/1, 80/2, 82/1, 82/2, 82/3, 85, 86/1, 87, 93, 94, 99/1, 99/3, 100/4, 100/5, 100/6, 100/8, 142, 158, 159, 162/1, 162/2, 163, 164/1, 164/2, 189/1, 190/2, 191, 192, 193, 205, 215, 218/3, 219/1, 222/1, 225/1, 228/1, 234, 239/1, 241, 242/1, 242/2, 249, 250, 251, 252, 259/1, 259/2, 263, 264, 268/1, 268/2, 270, 271/1, 271/2, 271/3, 271/4, 272, 273, 274, 275, 278, 279, 280, 281, 283, *317, 2392/1, 2394;

– k. o. 1577 Kočevje: 2207/24, 2207/25, 2207/26, 2207/27, 2207/29, 2207/30, 2208/3, 2209/9, 2209/10, 2210/1, 2210/2, 2210/3, 2211/66, 2211/67;

– k. o. 1578 Željne: 1/12, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 23/1, 24, 32/1, 159/6, 162/1, 162/2, 162/5, 162/6, 170/1, 170/2, 170/3, 170/5, 178/1, 178/10, 178/11, 178/12, 180/1, 180/2, 180/3, 180/4, 180/5, 180/6, 180/7, 180/16, 181/1, 183/1, 184/1, 184/3, 185/1, 185/2, 185/8, 185/9, 186/8, 187/4, 187/6, 188/39, 188/45, 310/1, 311, 313/4, 313/7, 313/8, 345/4, 347, 349/5, 350, 375/7, 375/8, 375/9, 375/11, 375/21, 375/23, 375/24, 375/25, 375/26, 375/27, 375/28, 375/30, 375/31, 375/32, 375/33, 377, 378/1, 378/3, 380, 381/1, 383/26, 393, 394/5, 394/7, 395, 396/1, 396/4, 396/5, 396/6, 396/7, 398/1, 398/2, 399/1, 399/8, 399/9, 400/1, 400/2, 400/3, 400/4, 400/5, 401, 402/1, 403/1, 406/5, 407, 723/12, 723/21, 723/35, 726, 729/2, 730/5, 730/11, 734/3, 741, 770, 771;

– k. o. 1579 Rajhenav: 162, 167, 170, 175/20, 183;

– k. o. 1580 Onek: 93/1, 93/2, 93/3, 94/2, 95/1, 95/2, 98/1, 98/2, 101/1, 103, 106, 108, 109, 110, 131, 135, 136, 137, 138, 140, 141, 144, 148, 174/1, 176, 177, 178, 257, 274, 275, 277, 279;

– k. o. 1595 Kumrova vas: 111/2, 113, 114/1, 115, 120, 121, 122, 123, 124, 128, 129, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 155, 156, 157, 161, 162, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2774, 2808, 2810, 2827, 2828, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2845/7, 2845/9, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2898, 2980/2, 3001, 3002, 3003, 3004, 3006;

– k. o. 1596 Brezje: 341/1, 341/2, 343, 344, 353/1, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 370, 545, 563, 564, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579/1, 580, 581, 583, 586, 633/2, 694, 695, 696, 697, 706, 707, 708, 709, 714, 715/5, 716/2, 717/2, 718/1, 723, 732, 733, 734, 735/1, 736, 741,

742, 743, 744, 745, 746, 748, 749, 751, 766, 767, 774, 775, 779, 780/1, 780/3, 781/1, 781/2, 781/4, 782/1, 782/3, 785, 786, 788, 789, 872, 873, 875, 877, 878, 879, 880, 881, 884, 885, 886, 887, 891/1, 892, 957, 958, 959, 961/1, 962/1, 963/1, 964/1, 967/2, 969, 971, 972, 975, 980, 982, 985, 987, 988, 989, 990, 991/1, 991/2, 992/1, 992/2, 993/1, 993/2, 994/1, 994/2, 995, 997/1, 997/2, 998, 999, 1005/1, 1005/2, 1339, 1343, 1344, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1353, 1354, 1355, 1380, 1386/3, 1387, 1388, 1390, 1392, 1393, 1902, 1903, 1905, 1906, 1907, 1909, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 2006, 2007, 2008/1, 2009/1, 2009/2, 2011/2, 2011/3, 2013, 2014, 2022, 2023, 2024/2, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2159, 2160, 2161/1, 2162/3, 2163, 2164, 2165, 2166/1, 2170/1, 2171/1, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2185, 2186, 2187, 2189/1, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2212, 2320, 2321, 2325/1, 2325/2, 2331, 2332, 2333, 2448, 2454, 2456, 2457;

– k. o. 1598 Hrib: 1802, 1896/3, 1897/1, 1897/2, 1897/3, 1902/1, 1903/1, 1904/1, 1905/1, 1906/1, 1906/2, 1907, 1908, 1914, 1915, 1916, 1920, 1921/1, 1921/2, 1922/2, 1929, 1931, 1933, 1934, 1935/1, 1935/2, 1936/1, 1937, 1938/2, 1940, 1941/1, 1942/1, 1943, 2182, 2198, 2199, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206/1, 2207, 2212, 2213, 2221/1, 2269, 2270/2, 2271, 2272, 2274/1, 2274/2, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2292, 2295, 2297/1, 2297/2, 2298, 2303, 2305, 2362, 2363, 2364, 2367/2, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2377, 2378, 2379, 2381, 2391, 2392, 2393, 2394, 2397, 2398, 2403, 2411, 2412, 2413, 2415, 2417, 2418, 2419, 2421, 2422, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430/1, 2430/2, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2616, 2618, 2619, 2620, 2621/1, 2622, 2633, 2634, 2635, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652/1, 2652/2, 2653, 2656, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2702, 2776, 2777, 2778, 2817, 2819, 2820, 2822/1, 2823/2, 2824/1, 2825/2, 2827, 2828/1, 2828/2, 2829/1, 2829/2, 2830, 2831, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2861, 2862, 2863, 2864, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 3201, 3203/1, 3206/1, 3207/1, 3208, 3211/4, 3220/2;

– k. o. 1599 Nemška Loka: 2714, 2729, 2734, 2745, 2746, 2747, 2750, 2751/1, 2751/3, 2751/4, 2751/5, 2751/6, 2752, 2766, 2767, 2768/1, 2776, 2905, 2906, 2908.

2. Območje dopustnega selektivnega poseka vegetacije in površin za ureditev dostopnih poti zunaj varovalnega pasu nadzemnega voda:

– k. o. 1534 Petrova vas: 3628/1, 3632/1, 3632/2, 3632/4, 3701, 3702, 3704, 3705, 3709, 3711/1, 3711/2, 3727, 3728, 3731, 3732, 3733, 3735, 3737, 3777/1, 3777/2, 3779, 4366/1, 4366/2, 4375, 4378, 4379, 4385/1, 4385/2, 4385/4, 4612/2, 4614, 4616, 4617/4, 4619, 4620/1, 4638/8, 4638/8;

– k. o. 1536 Talčji Vrh: *211, 541/2, 542/1, 542/2, 549, 551/1, 551/2, 552/1, 552/2, 553, 554, 556, 585, 586, 590/3, 591, 593, 594, 599/6, 606/2, 609/1, 609/2, 611, 615, 616, 617/1, 617/2, 618, 621, 638/2, 649/2, 656, 665, 709, 746/5, 751, 752, 753, 754, 755, 1118/2, 1121, 1124, 1125, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170/1, 1172, 1173, 1174, 1175, 1177, 1178, 1181, 1183, 1185, 1186, 1189, 1191, 1193, 1249, 1250, 1251/1, 1251/2, 1251/3, 1253/1, 1253/2, 1253/3, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258/50, 1258/51, 1258/52, 1258/53, 1258/54, 1258/55, 1258/56, 1258/57, 1258/58, 1258/59, 1258/62, 1258/66, 1258/67, 1258/68, 1258/69, 1258/70, 1258/73, 1258/89, 1258/90, 1258/92, 1258/93, 1258/95, 1258/96, 1258/97, 1258/100, 1258/101, 1258/102, 1258/103, 1258/105, 1258/106, 1258/107, 1261/27, 1261/28, 1261/29, 1261/30, 1262/1, 1262/2, 1262/3, 1262/5, 1262/6, 1262/10, 1262/11, 1262/12, 1262/13, 1262/15, 1262/16, 1262/19, 1262/20, 1262/26, 1262/28, 1262/30, 1263/1, 1263/2, 1264/1, 1750/3, 1750/4, 1750/5, 1757/1, 1757/3, 1757/4, 1758/1, 1759/3, 1759/4, 1759/5, 1760/5, 1760/10, 1762, 1763/1,

1763/4, 1821/1, 1821/2, 1821/5, 1834, 1840, 1841, 1846, 1850, 1864, 1866, 1870/1, 1870/2, 1870/3, 1870/4, 1873, 1875, 1877, 1880/1, 1880/2, 1881, 1882, 1883/1, 1883/8, 1883/9, 1883/12, 1883/15, 1885, 1886/2, 1889/1, 1889/2, 1889/3, 1891, 1893/1, 1893/5, 1893/9, 2722, 2723, 2729, 2730/1, 2730/2, 2733/1, 2733/2, 2734/1, 2734/2, 2738/4, 2738/6, 2738/7, 2738/9, 2739/1, 2739/2, 2739/3, 2739/6, 2739/7, 2739/8, 2739/9, 2739/10, 2739/11, 2739/12, 2739/13, 2739/14, 2739/15, 2739/16, 2739/17, 2739/18, 2739/19, 2739/20, 2740/1, 2740/2, 2740/3, 2740/4, 2740/7, 2745/5, 2745/15, 2745/16, 2773, 2774/1, 2779/5, 2780/1, 2829, 2833, 2834, 2851, 2852, 2852, 2852, 2855, 2856, 2857/1, 2876, 2876, 2876, 2877, 2877, 2878, 2879/1, 2879/2, 2880/1, 2880/2, 2881, 2882/1, 2884, 2885, 2887, 2890/1, 2890/3, 2892/1, 2901, 2903/2, 2904, 2905, 2906/1, 2906/2, 2907/1, 2907/2, 2908/1, 2908/2, 2909/2, 2911, 2913, 2914, 2915, 2919/1, 2920/1, 3309, 3310/1, 3310/2, 3310/3, 3310/7, 3311/1, 3311/2, 3312, 3313/1, 3313/2, 3313/3, 3313/5, 3313/6, 3313/7, 3313/8, 3313/10, 3314, 3315, 3316/6, 3316/7, 3674/5, 3675, 3676, 3694, 3697, 3698/1, 3698/2, 3699, 3700, 3701, 3704, 3705, 3708/2, 3710, 3710, 3713/1, 3713/2, 3713/3, 3714, 3715, 3716/1, 3716/2, 3717/1, 3717/2, 3718, 3719, 3720, 3721/1, 3782, 3783, 3786, 3788, 3796, 3798, 3799, 3802/1, 3822/2, 3835/2, 3836, 3836, 3837, 3838, 3839/1, 3839/2, 3841, 3843, 3845, 3845, 3864, 3865/2, 3866, 3867, 3868, 3869, 5163, 5164, 5166/1, 5166/2, 5167, 5168, 5169/1, 5169/2, 5169/3, 5169/5, 5170/1, 5171/1, 5174/2, 5286/1, 5287, 5288/1, 5288/2, 5289, 5290/2, 5290/2, 5291/15, 5291/18, 5291/20, 5292/1, 5332, 5335/1, 5336, 5338, 5342/1, 5343, 5346/1, 5349/1, 5349/2, 5358, 5359, 5360, 5367, 5371, 5372, 5417/3, 5417/3;

– k. o. 1537 Bukova Gora: *55, *57, *62, *80/1, *80/3, 1289/2, 1290/2, 1290/2, 1292, 1294, 1295, 1449, 1451, 1452, 1453, 1458/1, 1459, 1460, 1461, 1464, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520/3, 1521, 1522, 1523/4, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1535, 1537/1, 1539, 1540, 1541, 1542, 1546, 1564, 1568, 1569, 1570, 1571, 1575, 1577, 1593, 1594, 1595, 1597, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872/1, 2046, 2048, 2057, 2274, 2279/1, 2279/2, 2280/2, 2280/3, 2281/1, 2281/2, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288/1, 2288/2, 2297, 2298, 2299, 2300, 2314/1, 2314/2, 2315, 2316, 2317, 2320, 2321, 2322, 2403, 2406, 2409/1, 2409/2, 2410, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2426, 2429, 2430, 2431, 2432, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455/1, 2455/2, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2480, 2483, 2550/34, 2550/35, 2550/36, 2550/37, 2550/42, 2648, 2649/1, 2698/1, 2698/2, 2699, 2700, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2734, 2736, 2778, 2779, 2780, 2783, 2786, 2787, 2789, 2793, 2794, 2795, 2801, 2802, 2811, 2812, 2819, 2821, 2834/1, 2837, 2844, 2846, 2858, 2859, 2862, 2866, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 3021/2, 3022, 3026, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3896/1, 3897, 3904/2, 3904/3, 3906/1, 3906/4, 3907/2, 3908/2, 3909/1, 3909/2, 3909/4, 3910/2, 3911/1, 3912, 3914, 3915, 3917;

– k. o. 1541 Loka: 99/3, 99/4, 142, 192, 215, 218/3, 225/1, 239/1, 239/2, 241, 242/1, 242/2, 242/2, 249, 249, 250, 252, 253, 259/1, 259/1, 259/2, 259/2, 262, 263, 264, 265, 268/1, 268/2, 270, 271/1, 271/2, 271/3, 271/4, 272, 273, 280, 281, 283, 2392/1, 2394, 2395, 2395, 2395;

– k. o. 1575 Stara Cerkev: 1058;

– k. o. 1577 Kočevje: 2207/5, 2207/28, 2207/29, 2207/30, 2207/35, 2208/2, 2208/3, 2209/6, 2209/9, 2211/65, 2211/66, 2211/67;

– k. o. 1578 Željine: 1/12, 1/12, 1/12, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 23/1, 23/1, 23/1, 24, 25, 26/1, 26/4, 31, 32/1, 84/7, 84/8, 84/12, 84/20, 159/6, 162/1, 162/1, 162/1, 162/1, 162/2, 162/5, 162/6, 170/1, 170/2, 170/3, 170/5, 171/2, 172/1, 172/4, 172/6, 178/1, 178/10, 178/11, 178/12, 178/13, 178/14, 179, 180/1, 180/2, 180/3, 180/4, 180/5, 180/6, 180/7, 180/16, 181/1, 181/2, 181/4, 183/1, 183/2, 184/1, 184/2, 184/3, 185/1, 185/1,

185/1, 185/2, 185/6, 185/7, 185/8, 185/8, 185/8, 185/9, 185/10, 185/12, 185/13, 186/5, 186/8, 187/4, 187/5, 187/6, 188/39, 188/44, 188/45, 188/46, 214/11, 310/1, 310/1, 310/4, 310/5, 311, 313/4, 334, 336/1, 336/2, 337, 340, 342/1, 342/3, 344, 345/1, 345/3, 345/4, 345/4, 345/5, 345/5, 345/6, 345/7, 345/8, 345/9, 347, 349/5, 349/6, 349/7, 349/8, 350, 351/1, 351/2, 375/9, 375/10, 375/11, 375/19, 375/20, 375/21, 375/22, 375/23, 375/26, 375/30, 375/32, 375/33, 375/34, 375/35, 377, 378/1, 378/2, 378/3, 379/1, 379/2, 380, 381/1, 381/2, 383/11, 383/23, 383/24, 383/26, 383/26, 393, 394/5, 395, 396/1, 396/4, 396/5, 396/7, 397, 398/1, 398/2, 399/1, 399/1, 399/6, 399/8, 399/9, 399/9, 400/1, 400/1, 400/2, 400/5, 400/5, 401, 402/1, 402/2, 403/1, 406/5, 406/5, 407, 723/35, 723/36, 726, 727, 728/3, 728/7, 728/9, 728/10, 730/5, 730/5, 730/11, 730/11, 730/11, 730/12, 734/2, 734/3, 734/3, 741, 770, 771;

– k. o. 1579 Rajhenav: 162, 167, 169, 170, 175/20, 175/20, 183;

– k. o. 1580 Onek: 93/1, 93/2, 93/3, 94/1, 94/2, 95/1, 95/2, 95/3, 96/1, 96/1, 96/2, 96/2, 98/1, 98/2, 100/1, 100/2, 101/1, 101/2, 102, 103, 103, 103, 103, 104, 104, 105, 106, 108, 109, 110, 131, 135, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 143, 144, 148, 148, 148, 148, 148, 173, 174/1, 176, 176, 176, 177, 177, 178, 178, 178, 182/27, 204/1, 217, 218, 257, 268, 274, 275, 277, 279, 279;

– k. o. 1581 Livold: 4096, 4361, 4367, 4368, 4476;

– k. o. 1595 Kumrova vas: 2, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, *18, 24, 25, 28, 29, 30, 33, 35, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 105, 106, 107, 108, 109/1, 111/2, 112, 113, 114/1, 114/2, 115, 116, 120, 121, 122, 123, 124, 128, 129, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 161, 162, 207, 308/1, 314, 315/1, 325, 2706, 2708, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2720, 2721, 2732, 2733, 2734, 2774, 2808, 2810, 2811, 2819, 2820, 2821, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2844, 2845/7, 2845/8, 2845/9, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2897, 2898, 2900, 2901, 2974, 2975, 2980/1, 2980/2, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3009, 3012;

– k. o. 1596 Brezje: 523, 536, 537, 545, 563, 564, 565, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 576, 577, 578, 579/1, 581, 583, 633/2, 727, 728, 729, 730, 734, 735/1, 736, 766, 767, 776/1, 777/1, 780/1, 780/3, 780/4, 781/4, 781/5, 782/1, 782/3, 782/4, 884, 891/1, 892, 967/1, 967/2, 969, 980, 982, 983, 984, 985, 988, 989, 992/1, 993/1, 994/1, 1001, 1005/1, 1006, 1030, 1339, 1345, 1347, 1348, 1350, 1353, 1353, 1354, 1360, 1362, 1363, 1364, 1366, 1370, 1472, 1902, 1902, 1903, 1905, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1977, 1978, 1979, 1995, 1996, 1997, 1998, 2005, 2005, 2006, 2006, 2014, 2023, 2030, 2320, 2321, 2321, 2321, 2325/1, 2325/1, 2325/2, 2325/2, 2325/2, 2325/2, 2328/1, 2328/1, 2332, 2333, 2448, 2448, 2448, 2454, 2454, 2454, 2454, 2454, 2457;

– k. o. 1598 Hrib: *69, 1064, 1065/1, 1065/2, 1066/2, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1091, 1233, 1234, 1248, 1249, 1250, 1251, 1259, 1262, 1263, 1265, 1266, 1267/1, 1267/2, 1269/1, 1269/2, 1270, 1271/2, 1340, 1341, 1342, 1343/1, 1344/1, 1345, 1350/1, 1351, 1352, 1353, 1354, 1357, 1399, 1402, 1403, 1404, 1405/1, 1406/1, 1407, 1429, 1430/1, 1431, 1432, 1433, 1434, 1500/1, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1514/1, 1515/3, 1515/4, 1516/2, 1528, 1529/2, 1530/1, 1530/2, 1531/2, 1532/2, 1895, 1896/1, 1896/1, 1896/2, 1896/3, 1897/1, 1897/1, 1897/2, 1897/3, 1902/1, 1903/1, 1904/1, 1905/1, 1906/1, 1907, 1908, 1914, 1914, 1921/2, 1922/2, 1929, 1931, 1933, 1934, 1937, 1943, 1948, 1970, 1971, 2013, 2016/6, 2016/11, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206/1, 2207, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2219, 2220, 2221/1, 2269, 2270/1, 2270/2, 2271, 2272, 2274/1, 2274/2, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2292, 2295, 2296,

2297/1, 2297/2, 2298, 2301, 2302, 2303, 2305, 2306, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2362, 2363, 2364, 2367/2, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2392, 2393, 2394, 2397, 2397, 2398, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2415, 2417, 2418, 2419, 2420, 2427, 2430/1, 2430/2, 2433, 2478, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2590, 2591, 2613, 2614, 2615, 2616, 2620, 2621/1, 2621/2, 2622, 2628, 2629, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2652/1, 2652/2, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2659, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2693, 2695, 2696, 2697, 2702, 2702, 2702, 2702, 2707/1, 2708/1, 2710, 2771, 2772, 2773, 2774, 2776, 2778, 2780, 2781, 2815, 2816, 2817, 2820, 2822/1, 2823/2, 2824/1, 2825/2, 2825/3, 2825/4, 2826/1, 2826/2, 2827, 2828/1, 2828/2, 2829/2, 2830, 2831, 2832/1, 2832/2, 2833/1, 2838, 2839, 2840, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2861, 2862, 2863, 2864, 2866, 2867, 2869, 2869, 2870, 2871, 2872, 3201, 3203/1, 3203/2, 3206/1, 3207/1, 3211/4, 3211/4, 3220/2;

– k. o. 1599 Nemška Loka: 2712/3, 2714, 2715, 2729, 2734, 2734, 2734, 2734, 2734, 2734, 2745, 2746, 2747, 2747, 2747, 2748, 2750, 2751/1, 2751/3, 2751/4, 2751/5, 2751/5, 2751/6, 2752, 2766, 2767, 2768/1, 2776, 2905, 2906, 2907, 2908.

3. Območje RTP Kočevje in RTP Črnomelj:

RTP Črnomelj:

– k. o. 1535 Črnomelj: 1058/33, 1058/37, 1058/39;

– k. o. 1541 Loka: 100/4, 100/5, 100/6.

RTP Kočevje:

– k. o. 1577 Kočevje: 2207/25.

4. Območje odstranitve obstoječih 110 kV-nadzemnih vodov in dostopnih poti za odstranitev zunaj območij iz 1., 2. in 3. točke tega odstavka:

– k. o. 1536 Talčji Vrh: *367, *368, 566/1, 566/2, 572, 573/1, 573/2, 573/3, 573/4, 574, 586, 587, 588, 589/1, 589/2, 589/3, 599/6, 606/2, 609/1, 609/2, 614, 615, 616, 619, 621, 630, 750, 751, 752, 753, 754, 2548, 2550, 2727, 2728, 2731/1, 2731/2, 2733/1, 2733/2, 2735/1, 2735/2, 2736, 2738/2, 2738/3, 2738/4, 2738/8, 2739/1, 2739/2, 2748/1, 2748/2, 2749, 2750/1, 2750/2, 2753, 2754/2, 2760, 2761/2, 2763, 2764, 2765/1, 2765/2, 2765/3, 2766/2, 2766/3, 2767/1, 2772, 2792, 2793/1, 2794, 2811, 2813, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821/2, 2837, 2838, 2839, 2840/1, 2840/2, 2841, 3311/1, 3311/2, 3312, 3313/7, 3313/9, 5342/1, 5346/1, 5348/2, 5358, 5359, 5360, 5417/3, 5417/6.

(3) Stojna mesta stebrov načrtovanega 110 kV-daljnovo-da Kočevje–Črnomelj so v območju državnega prostorskega načrta na zemljiščih ali delih zemljišč s parcelnimi številkami v naslednjih katastrskih občinah:

– SM1: k. o. 1577 Kočevje: 2211/66;

– SM2: k. o. 1578 Željne: 723/12;

– SM3: k. o. 1578 Željne: 313/4, 313/8;

– SM4: k. o. 1578 Željne: 310/1;

– SM5: k. o. 1578 Željne: 1/12;

– SM6: k. o. 1578 Željne: 1/12;

– SM7: k. o. 1578 Željne: 23/1;

– SM8: k. o. 1578 Željne: 32/1;

– SM9: k. o. 1578 Željne: 345/4;

– SM10: k. o. 1578 Željne: 375/31, 375/32;

– SM11: k. o. 1578 Željne: 375/26;

– SM12: k. o. 1578 Željne: 378/1;

– SM13: k. o. 1578 Željne: 396/1;

– SM14: k. o. 1578 Željne: 399/1, 400/1;

– SM15: k. o. 1578 Željne: 402/1, 403/1;

– SM16: k. o. 1578 Željne: 186/8;

– SM17: k. o. 1578 Željne: 186/8;

– SM18: k. o. 1578 Željne: 185/8;

– SM19: k. o. 1578 Željne: 185/2;

– SM20: k. o. 1578 Željne: 159/6;

– SM21: k. o. 1578 Željne: 162/2;

- SM22: k. o. 1578 Željne: 181/1;
 - SM23: k. o. 1578 Željne: 181/1;
 - SM24: k. o. 1578 Željne: 180/7;
 - SM25: k. o. 1578 Željne: 180/1, 180/5;
 - SM26: k. o. 1578 Željne: 178/1;
 - SM27: k. o. 1578 Željne: 170/1;
 - SM28: k. o. 1578 Željne: 170/3;
 - SM29: k. o. 1580 Onek: 95/1;
 - SM30: k. o. 1580 Onek: 95/1;
 - SM31: k. o. 1580 Onek: 95/1;
 - SM32: k. o. 1580 Onek: 93/1;
 - SM33: k. o. 1580 Onek: 98/1;
 - SM34: k. o. 1580 Onek: 98/1;
 - SM35: k. o. 1580 Onek: 101/1;
 - SM36: k. o. 1580 Onek: 101/1;
 - SM37: k. o. 1580 Onek: 103;
 - SM38: k. o. 1580 Onek: 176;
 - SM39: k. o. 1580 Onek: 174/1;
 - SM40: k. o. 1580 Onek: 108;
 - SM41: k. o. 1580 Onek: 110;
 - SM42: k. o. 1580 Onek: 110;
 - SM43: k. o. 1580 Onek: 110;
 - SM44: k. o. 1580 Onek: 110;
 - SM45: k. o. 1580 Onek: 148;
 - SM46: k. o. 1580 Onek: 148;
 - SM47: k. o. 1580 Onek: 136, 137;
 - SM48: k. o. 1580 Onek: 136;
 - SM49: k. o. 1580 Onek: 136;
 - SM50: k. o. 1580 Onek: 131;
 - SM51: k. o. 1580 Onek: 257;
 - SM52: k. o. 1579 Rajhenav: 175/20;
 - SM53: k. o. 1596 Brezje: 2454;
 - SM54: k. o. 1596 Brezje: 2448;
 - SM55: k. o. 1596 Brezje: 2030;
 - SM56: k. o. 1596 Brezje: 2162/3, 2163;
 - SM57: k. o. 1596 Brezje: 1347, 1348;
 - SM58: k. o. 1596 Brezje: 957, 969;
 - SM59: k. o. 1596 Brezje: 767, 785, 786;
 - SM60: k. o. 1596 Brezje: 744, 745;
 - SM61: k. o. 1596 Brezje: 358, 359;
 - SM62: k. o. 1596 Brezje: 576, 577;
 - SM63: k. o. 1596 Brezje: 571;
 - SM64: k. o. 1595 Kumrova vas: 2713;
 - SM65: k. o. 1595 – Kumrova vas: 2810;
 - SM66: k. o. 1595 – Kumrova vas: 2774;
 - SM67: k. o. 1595 – Kumrova vas: 2845/7;
 - SM68: k. o. 1595 – Kumrova vas: 2845/9;
 - SM69: k. o. 1595 – Kumrova vas: 2845/9;
 - SM70: k. o. 1595 – Kumrova vas: 122;
 - SM71: k. o. 1595 – Kumrova vas: 148, 155;
 - SM72: k. o. 1595 – Kumrova vas: 3002, 3003;
 - SM73: k. o. 1598 – Hrib: 1943;
 - SM74: k. o. 1598 – Hrib: 1903/1;
 - SM75: k. o. 1598 – Hrib: 1914;
 - SM76: k. o. 1598 – Hrib: 2205;
 - SM77: k. o. 1598 – Hrib: 2276, 2277, 2288, 2289;
 - SM78: k. o. 1598 – Hrib: 2379, 2381;
 - SM79: k. o. 1598 – Hrib: 2393, 2394;
 - SM80: k. o. 1598 – Hrib: 2647, 2648;
 - SM81: k. o. 1598 – Hrib: 2697;
 - SM82: k. o. 1598 – Hrib: 2866, 2867;
 - SM83: k. o. 1598 – Hrib: 2829/2;
 - SM84: k. o. 1598 – Hrib: 2777;
 - SM85: k. o. 1599 – Nemaška Loka: 2776;
 - SM86: k. o. 1599 – Nemaška Loka: 2751/3, 2751/6;
 - SM87: k. o. 1599 – Nemaška Loka: 2734;
 - SM88: k. o. 1599 – Nemaška Loka: 2729, 2734;
 - SM89: k. o. 1537 – Bukova Gora: 2871, 2872;
 - SM90: k. o. 1537 – Bukova Gora: 3088;
 - SM91: k. o. 1537 – Bukova Gora: 2703, 2704;
 - SM92: k. o. 1537 – Bukova Gora: 2281/1;
 - SM93: k. o. 1537 – Bukova Gora: 2314/2;
 - SM94: k. o. 1537 – Bukova Gora: 2550/36;
 - SM95: k. o. 1537 – Bukova Gora: 2409/2;
 - SM96: k. o. 1537 – Bukova Gora: 1542;
 - SM97: k. o. 1537 – Bukova Gora: 1529;
 - SM98: k. o. 1537 – Bukova Gora: 1290/2, 1293;
 - SM99: k. o. 1537 – Bukova Gora: 1290/2;
 - SM100: k. o. 1537 – Bukova Gora: 1289/2;
 - SM101: k. o. 1537 – Bukova Gora: 1289/2;
 - SM102: k. o. 1537 – Bukova Gora: 1289/2;
 - SM103: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 5169/3;
 - SM104: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 5169/1;
 - SM105: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1889/1;
 - SM106: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1881;
 - SM107: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1883/15;
 - SM108: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1261/28, 1261/29;
 - SM109: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1258/103, 1258/106;
 - SM110: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1258/97;
 - SM111: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1258/92;
 - SM112: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1258/56, 1258/57;
 - SM113: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1258/54, 1258/55;
 - SM114: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1258/52;
 - SM115: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 1251/3, 1253/1, 1253/2;
 - SM116: k. o. 1534 – Petrova vas: 4378;
 - SM117: k. o. 1534 – Petrova vas: 4366/1;
 - SM118: k. o. 1534 – Petrova vas: 3704;
 - SM119: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 656;
 - SM120: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 619;
 - SM121: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 611, 612;
 - SM122: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2829, 2831, 2832, 2877;
 - SM123: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2880/2, 2881, 2882/1;
 - SM124: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2905;
 - SM125: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2739/7, 2739/8;
 - SM126: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2729, 2730/1, 2730/2, 2734/1;
 - SM127: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 3312, 3313/2, 3313/6;
 - SM128: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 3866, 3867;
 - SM129: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 3835/2;
 - SM130: k. o. 1536 – Talčji Vrh: 3786;
 - SM131: k. o. 1541 – Loka: 268/2;
 - SM132: k. o. 1541 – Loka: 280, 283;
 - SM133: k. o. 1541 – Loka: 142, 239/1;
 - SM134: k. o. 1541 – Loka: 164/1, 164/2;
 - SM135: k. o. 1541 – Loka: 94, 99/1.
- (4) Stojna mesta stebrov prestavljenega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj so v območju državnega prostorskega načrta na zemljiščih ali delih zemljišč s parcelnimi številkami v naslednjih katastrskih občinah:
- SM112 (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 131, 134;
 - SM113A (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 599/3, 630;
 - SM114A (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 609/1, 610;
 - SM115A (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2854/2, 2876;
 - SM116A (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2890/1, 2890/2;
 - SM116B (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2908/1, 2908/2;
 - SM117A (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2739/9;
 - SM118A (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2739/18;
 - SM119A (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 3312;
 - SM120A (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 3843, 5290/2;
 - SM121A (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 3710, 3713/2, 3713/3;
 - SM122A (HC): k. o. 1541 – Loka: 259/1;
 - SM123A (HC): k. o. 1541 – Loka: 275, 279;
 - SM124A (HC): k. o. 1541 – Loka: 142, 239/1;
 - SM125A (HC): k. o. 1541 – Loka: 162/2, 191;
 - SM126A (HC): k. o. 1541 – Loka: 94, 99/1.
- (5) Stojna mesta stebrov obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj, ki se odstranijo, so v območju državnega prostorskega načrta na zemljiščih ali delih zemljišč s parcelnimi številkami v naslednjih katastrskih občinah:
- SM113 (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 599/3, 630;
 - SM114 (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 752, 753;

- SM115 (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2838, 2839, 2840/1;
- SM116 (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2764, 2766/3;
- SM117 (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2765/1, 2765/2;
- SM118 (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 2738/2, 2738/3, 2738/8;
- SM119 (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 3312;
- SM120 (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 3843, 5290/2;
- SM121 (HC): k. o. 1536 – Talčji Vrh: 3710, 3713/2, 3713/3;
- SM122 (HC): k. o. 1541 – Loka: 259/1;
- SM123 (HC): k. o. 1541 – Loka: 278;
- SM124 (HC): k. o. 1541 – Loka: 142, 239/1;
- SM125 (HC): k. o. 1541 – Loka: 189/1, 190/2, 2392/1;
- SM126 (HC): k. o. 1541 – Loka: 94, 99/1.

(6) Območje državnega prostorskega načrta in trase daljnovodov so določeni s tehničnimi elementi, ki omogočajo prikaz meje tega območja in tras daljnovoda v naravi. Koordinate tehničnih elementov so razvidne iz grafičnega dela državnega prostorskega načrta: Prikaz območja načrta z načrtom parcel – listi od št. 3.1 do 3.15.

5. člen

(raba zemljišč)

(1) Na območju državnega prostorskega načrta so glede na zasedbo ali omejitev rabe zemljišč opredeljene naslednje rabe zemljišč:

1. območje izključne rabe:
 - zemljišča na območju RTP Kočevje in RTP Črnomelj. Zemljišča v območju izključne rabe so navedena v 3. točki drugega odstavka 4. člena te uredbe;
2. območje omejene rabe:
 - zemljišča v varovalnem pasu nadzemnega voda, 15 metrov od osi nadzemnega voda obojestransko, zunaj območja izključne rabe iz tega odstavka. Zemljišča v območju omejene rabe so navedena v 1. točki drugega odstavka 4. člena te uredbe;
3. območje občasne rabe:
 - zemljišča dostopnih poti zunaj območja omejene in izključne rabe iz tega odstavka;
 - zemljišča dopustnega selektivnega poseka vegetacije zunaj območja omejene in izključne rabe iz tega odstavka. Zemljišča v območju občasne rabe so navedena v 2. točki drugega odstavka 4. člena te uredbe;
4. območje začasno omejene rabe:
 - zemljišča, na katerih se odstrani obstoječi daljnovod DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj med SM113A (HC) in SM119A (HC), zunaj območij iz 1., 2. in 3. točke tega odstavka. Zemljišča v območju začasno omejene rabe so navedena v 4. točki drugega odstavka 4. člena te uredbe;
5. območje izven izključne, omejene, občasne in začasno omejene rabe iz tega odstavka:
 - zemljišča, rezervirana za morebitno omejeno, občasno in začasno omejeno rabo, zaradi možnega nenatančnega zemljiškognjižnega stanja zemljišč. Zemljišča na tem območju so na območju državnega prostorskega načrta, vendar izven zemljišč, navedenih v 1., 2., 3. in 4. točki drugega odstavka 4. člena te uredbe.

(2) Na območju izključne rabe iz prvega odstavka tega člena sta dopustni postavitev vseh objektov, naprav in vodov ter izvedba vseh ureditev, ki so potrebni za delovanje in razširitev RTP. Na območju izključne rabe se določi namenska raba E – območja energetske infrastrukture – površine za oskrbo z električno energijo.

(3) Na območju državnega prostorskega načrta izven območja izključne rabe iz prvega odstavka tega člena so kmetijska in gozdna zemljišča, območja poselitve, območja stanovanj, območja centralnih dejavnosti, območja prometnih površin, območja gospodarskih con, območja energetske infrastrukture in površine nadzemnega pridobivalnega prostora. Zemljiščem izven območja izključne rabe se namenska raba ne spreminja.

(4) Na območju omejene rabe v varovalnem pasu nadzemnega voda iz prvega odstavka tega člena se upoštevajo pogoji glede omejene rabe v skladu s predpisi, ki urejajo pogoje in omejitve gradnje in uporabe objektov ter opravljanje dejavnosti v varovalnem pasu nadzemnega voda 110 kV-daljnovodov. V varovalnem pasu nadzemnega voda lokalna skupnost ne sme spreminjati namenske rabe zemljišč v rabo, ki bi omogočala gradnjo objektov ali opravljanje dejavnosti, uvrščene na I. območje, ki potrebuje povečano varstvo pred sevanjem v skladu s predpisi, ki urejajo elektromagnetna sevanja.

(5) Na območju občasne rabe iz prvega odstavka tega člena investitor oziroma upravljavec ureditev po tem državnem prostorskem načrtu samo občasno, za čas trajanja gradnje, rekonstrukcije ali vzdrževanja, izvede (začasne) načrtovane ureditve ali dejavnosti, pri čemer pa se vse te (začasne) načrtovane ureditve ali dejavnosti izvajajo ves čas izvajanja ureditev po tem državnem prostorskem načrtu.

(6) Na območju začasno omejene rabe iz prvega odstavka tega člena se do odstranitve daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj med SM113A (HC) in SM119A (HC), oziroma do roba varovalnega pasu DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj med HC113A (HC) in HC114A (HC) ter 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj med SM120 in SM121 ter med SM126 in SM127, v območju 15 m od osi nadzemnega voda obojestransko upoštevajo pogoji glede omejene rabe iz četrtega odstavka tega člena, v preostalem območju pa pogoji glede občasne rabe iz petega odstavka tega člena. Po odstranitvi daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj med SM113A (HC) in SM119A (HC) oziroma do roba varovalnega pasu DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj med HC113A (HC) in HC114A (HC) ter 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj med SM120 in SM121 ter med SM126 in SM127 se na območju začasno omejene rabe upoštevajo raba zemljišč in podrobnejši izvedbeni pogoji v skladu z določbami veljavnih občinskih prostorskih aktov.

(7) Na območju izven izključne, omejene, občasne in začasno omejene rabe iz prvega odstavka tega člena se do gradnje daljnovodov iz tega odloka upoštevajo pogoji glede omejene rabe iz četrtega odstavka tega člena. Po gradnji daljnovodov se v tem območju preveri dejansko stanje daljnovodov in njihovih varovalnih pasov. Na območju varovalnih pasov veljajo pogoji glede omejene rabe iz četrtega odstavka tega člena. Izven varovalnih pasov pa se upoštevajo raba zemljišč in podrobnejši izvedbeni pogoji v skladu z določbami veljavnih občinskih prostorskih aktov.

(8) Pogoji za izvedbo načrtovanih prostorskih ureditev na zemljiščih izključne, omejene, občasne in začasno omejene rabe so določeni v poglavju IV. Pogoji glede namembnosti posegov v prostor, njihove lege, velikosti in oblikovanja.

(9) Pogoji za druge dopustne posege in dejavnosti na zemljiščih izključne, omejene, občasne in začasno omejene rabe so določeni v 12. členu te uredbe in Pravilniku o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij oziroma v veljavni zakonodaji.

IV. POGOJI GLEDE NAMEMBNOSTI POSEGOV V PROSTOR, NJIHOVE LEGE, VELIKOSTI IN OBLIKOVANJA

6. člen

(potek trase)

(1) Trasa 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj poteka od obstoječe RTP Kočevje v smeri proti severu vzporedno z obstoječim daljnovodom DV 2 x 110 kV Kočevje–Hudo do Klinje vasi (SM4). Tu se usmeri proti vzhodu in poteka po gozdnem robu nad Klinjo vasjo in nato po gozdnih površinah mimo naselja Željne do Zgornjih Cvišlerjev, kjer se usmeri v koridor trase obstoječega daljnovoda 20 kV Kočevje–Črnomelj (SM29).

V koridorju obstoječega daljnovoda 20 kV Kočevje–Črnomelj poteka do stojnega mesta SM36, kjer se zaradi manjšega kota loma trasa začne oddaljevati od obstoječega daljnovoda in poteka vzhodno mimo naselja Onek. V stojnem mestu SM47 se usmeri južneje proti naselju Laze pri Oneku, ker se umika naravni vrednoti Koprivniško polje, in mimo poselitvenega dela Starega Brezja. V Bukovi Gori (SM83) se trasa usmeri severno po gozdnem območju do Vinske Gore, nato se severno od Rodin (SM109) usmeri v dolino proti Selom pri Otovcu, kjer se usmeri v traso obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj (SM118), in sicer tako, da izkoristi vrzel med poselitvenim območjem User na zahodu in Brezov gaj na vzhodu. Po prečkanju železniške proge Novo mesto–Metlika (med SM124 in SM125) se trasa usmeri zahodno skozi gozd proti obstoječemu 110 kV-daljnovodu. V ravninskem delu trasa poteka proti jugu do Svibnika v Črnomlju neposredno ob trasi obstoječih daljnovodov (DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj in 20 kV Metlika–Črnomelj). Trasa se konča v RTP Črnomelj. Daljnovod poteka po območju občin Kočevje in Črnomelj. Skupna dolžina daljnovoda je približno 34,5 kilometra.

(2) Trasa obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj se za zagotavljanje večjih odmikov od obstoječih stanovanjskih objektov in v izogib križanja z novim daljnovodom med naseljema Sela pri Otovcu (SM112 (HC)) in Talčji Vrh (SM119 (HC)) prestavi tako, da poteka vzporedno s traso načrtovanega 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj. Skupna dolžina prestavljenega daljnovoda je približno 1,6 kilometra.

(3) Trasa obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj se v izogib križanja z novim daljnovodom severno od naselja Svibnik (SM123 (HC)) do RTP Črnomelj prestavi tako, da poteka vzporedno s traso načrtovanega 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj. Skupna dolžina prestavljenega daljnovoda je približno 560 metrov.

(4) Povezava daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj med SM112 (HC) in SM119 (HC) ter SM123 (HC) in RTP Črnomelj, vključno s stebri na stojnih mestih od SM113 (HC) do SM119 (HC) in od SM123 (HC) do SM126 (HC), se odstranijo.

(5) Obstoječi stebri in vodniki daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj na stojnih mestih SM120 (HC), SM121 (HC) in SM122 (HC) se odstranijo, v neposredni bližini se postavijo novi stebri SM120A (HC), SM121A (HC) in SM122A (HC). Za čas prestavitve daljnovoda je naj območju državnega prostorskega načrta dopustno postaviti havarijske stebre.

7. člen

(vključevanje v elektroenergetski sistem)

(1) Na severozahodnem koncu daljnovoda se 110 kV-daljnovod Kočevje–Črnomelj vključi v RTP Kočevje s severovzhodne strani RTP. Za vključitev načrtovanega dvosistemskega daljnovoda v RTP Kočevje se dogradi obstoječe 110 kV-stikalnišče s komandno stavbo.

(2) Na jugovzhodnem koncu daljnovoda se 110 kV-daljnovod Kočevje–Črnomelj vključi v RTP Črnomelj z jugozahodne strani RTP. Za vključitev načrtovanega dvosistemskega daljnovoda v RTP Črnomelj se dogradi in preuredi obstoječe 110 kV-stikalnišče s komandno stavbo.

(3) V RTP Črnomelj se za vključitev daljnovoda Kočevje–Črnomelj predvidi preureditev vključitve obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj v RTP. Daljnovod DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj se prestavi in vključi na novi daljnovodni polji. Načrtovani 110 kV-daljnovod Kočevje–Črnomelj se vključi na točki obstoječe (prestavljene) vključitve daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj.

8. člen

(tehnične značilnosti daljnovoda)

(1) Daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj je dvosistemski daljnovod nazivne napetosti 110 kV. Daljnovod med Kočevjem in Črnomljem v dolžini približno 34,5 kilometra se v celoti izvede kot nadzemni vod.

(2) Nosilna konstrukcija nadzemnega daljnovoda se izvede z jeklenimi dvosistemskimi stebri prostorske predalčne konstrukcije. Pri načrtovanem daljnovodu je predvidena uporaba napenjalnih in nosilnih stebrov z obliko glave »sod«. Na celotni trasi daljnovoda je skupaj 135 načrtovanih stebrov, od tega 110 nosilnih in 25 napenjalnih. Na stebre se simetrično v treh višinah razporedijo vodniki (dva sistema s po tremi vodniki) in ena zaščitna vrv z vgrajenimi optičnimi vlakni (v nadaljnjem besedilu: OPGW) na konici stebra. OPGW bo z najmanj 72 optičnimi vlakni. Nosilni stebri so pravokotnega prereza velikosti do 4,2 x 2,7 metra. Višina nosilnih stebrov od nivoja terena do konice je približno od 25 do 41 metrov. Napenjalni stebri so kvadratnega prereza velikosti do 5,2 x 5,2 metra. Višina napenjalnih stebrov od nivoja terena do konice je približno od 25 do 39 metrov. Stebri se pobarvajo v zelenem odtenku (RAL 6003). Temeljenje stebrov se praviloma izvede s plitvimi razčlenjenimi ali dvojnimi armiranobetonskimi temelji. Temelji so piramidaste oblike z globino temeljenja med 2,5 in 3,0 metra. Dimenzije in vrste stebrov ter temeljev se lahko spremenijo v skladu s končnimi geološko geomehanskimi podatki o nosilnosti tal ter s tehničnimi značilnostmi daljnovoda, ki bodo upoštevani v projektni dokumentaciji. Za zaščito nadzemnega voda pred udarom strele se vsak steber ozemlji s pocinkanim valjancem dimenzije 25 x 4 milimetrov v obliki štirih krakov, ki se položijo diagonalno na vogalnike stebrov, na konicah stebrov pa se namesti OPGW, ki poleg strelovodne zaščite omogoča tudi izvedbo elektronskih komunikacijskih povezav.

(3) Os daljnovoda in lokacije stojnih mest nadzemnega voda so razvidne iz grafičnega dela državnega prostorskega načrta: Prikaz umestitve načrtovanih ureditev v prostor – Ureditvena situacija – listi od št. 2.1.1 do 2.1.15.

9. člen

(delovne površine)

(1) Delovne površine, potrebne za gradnjo in obratovanje načrtovanega ter odstranitev obstoječega daljnovoda, obsegajo površine v varovalnem pasu nadzemnega voda in segajo 15 metrov od osi daljnovoda obojestransko, pri čemer so delovne površine omejene predvsem na območja okrog stojnih mest, dostopnih poti do stojnih mest in območja selektivnega poseka vegetacije. Na območjih, kjer je potreben selektivni posek vegetacije tudi zunaj varovalnega pasu nadzemnega voda, se lahko delovne površine razširijo do meje območja tega državnega prostorskega načrta.

(2) Delovne površine za ureditev dostopnih poti do stojnih mest daljnovoda obsegajo površine, ki segajo 1,5 m od roba načrtovane ceste obojestransko, tako da so široke 6 m.

(3) Delovne površine za preureditev RTP Kočevje in RTP Črnomelj obsegajo površine, potrebne za prilagoditev obstoječih in dograditev novih objektov, vodov in naprav v RTP Kočevje in RTP Črnomelj za potrebe vključevanja 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj v elektroenergetsko omrežje.

(4) Med gradbenimi deli prizadete površine, razen dostopnih poti, površin na območjih izključne rabe in stojnih mest daljnovodov, se po gradnji vrnejo v enako stanje in kakovost, kot sta bila pred gradbenim posegom (sanacija tal, zatravitev z žitnimi mešanici, zasaditev avtohtonih rastlin, vrnitev travne ruše na ista mesta). Dostopne poti se uredijo v skladu z določbami 10. člena tega odloka. Ureditev površin na območju izključne rabe se izvede v skladu z zunanjo ureditvijo območij RTP. Površine pod stojnimi mesti daljnovodov se zatravijo ali zasadijo z nižjo vegetacijo.

(5) Zgornje plasti odstranjene zemlje se ob izkopih začasno hranijo ločeno od drugega izkopnega materiala tako, da ne more priti do mešanja. Po končanih gradbenih delih se za ponovno prekrivanje površin uporabi ustrezní sloj izkopanega materiala na predmetnem območju. S tem je omogočena vrnitev površin v enako stanje in kakovost, kot sta bila pred gradbenim posegom. Druge površine za izvedbo novih ureditev (območja

izključne rabe, območja stojnih mest daljnovodov in površine dostopnih poti) se uredijo v skladu z določbami te uredbe.

(6) Delovne površine so razvidne iz grafičnega dela državnega prostorskega načrta: Prikaz umestitve načrtovanih ureditev v prostor – Ureditvena situacija, listi od št. 2.1.1 do 2.1.15, in Območja izključne, omejene in občasne rabe – listi od št. 2.2.1 do 2.2.15.

10. člen (dostopne poti)

(1) Za dostop, gradnjo in poznejše vzdrževanje 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj ter do stebrov in delovnih platojev za gradnjo stojnih mest se uredijo dostopne poti. Dostopne poti se izvedejo kot utrditev in razširitev že obstoječih poti ali kot gradnja novih poti, ki morajo biti izvedene tako, da ne pride do morebitne erozije ob padavinskih vodah.

(2) Obstoječe javne ceste, poti in mostove, ki so namenjeni za dostop do daljnovoda, je treba pred uporabo preveriti in jih po potrebi dodatno utrditi in razširiti oziroma prilagoditi predvideni gradbeni mehanizaciji. Morebitne poškodbe cestišč, ki bi nastale pri gradnji daljnovoda, se po končani gradnji sanirajo.

(3) Dostopne poti se izvedejo od javnih državnih ali lokalnih cest in javnih poti v širini 3 metre. Za dostopne poti se v čim večjem obsegu uporabijo obstoječe javne ceste in poti. Na območjih, kjer do stebrov ni mogoče dostopati po obstoječih cestah in poteh, se izdelajo nove poti. Dovozi in priključki na javne ceste se izvedejo tako, da ne ovirajo prometa. Manipulativne površine za gradnjo naj se umeščajo na že utrjene površine in naj bodo čim ožje.

(4) Izdelava nove dostopne poti zajema: odstranitev humusne plasti debeline 20 cm, polaganje geosintetika, nasip nosilnega kamnitega in gramoznega materiala debeline od 30 cm do 50 cm ter njegova komprimacija. Brežine vkopov in nasipov se uredijo v ustreznem naklonu tako, da se prepreči erozija brežin (zatravitve z žitnimi mešanici, pri nagnjenem terenu tudi zasaditev opletov za preprečitev drsenja).

(5) Gradnja dostopnih poti se izvede tako, da je lastnikom ves čas omogočen dostop do njihovih zemljišč.

(6) Dostopne poti, razen dostopne poti iz sedmega do devetega odstavka tega člena, se po končani gradnji vzpostavijo v stanje, kot je bilo pred gradnjo daljnovoda, oziroma se uredijo v skladu z dogovorom investitorja z lastnikom zemljišča, po katerem dostopne poti potekajo, pri čemer mora kakovost tal ostati najmanj takšna, kot je bila pred gradnjo.

(7) Odseki dostopnih poti do stojnih mest od SM13, SM14, SM38, SM45, SM53, SM54, SM56 do SM58, SM62, SM73, SM86, SM107, SM122, SM123 in SM115A (HC) potekajo z vidika ohranjanja narave po pomembnejših območjih, in sicer po območjih habitatnih tipov srednjeevropska zmerno suha travišča s prevladujočo pokončno stoklaso (Physis 34.322) in srednjeevropska zmerno suha travišča z glotami (Physis 34.323). Na teh območjih ni dovoljeno izvajati vkopov ali utrjevati terena, v času uporabe dostopne poti čez ta območja je treba ločiti nasuti povozni material od tal z vmesno plastjo geosintetika. Gradbene posege s težkimi stroji je treba izvajati v suhem vremenu, da se prepreči dodatno poslabšanje kakovosti tal (zaradi stiskanja). Po končani gradnji se območje dostopne poti vrne v enako, kot sta bila pred gradbenim posegom. Na območjih visoko ovrednotenih habitatnih tipov se dodatno upoštevajo pogoji iz prvega odstavka 11. člena te uredbe. Za te dostopne poti je treba zagotoviti možnostčasne izvedbe za potrebe gradnje in poznejšega vsakokratnega rednega vzdrževanja za čas trajanja daljnovoda.

(8) Odseki dostopnih poti do stojnih mest od SM8 do SM11, od SM13 do SM15, od SM38, SM39, od SM54 do SM63, od SM70, SM72, SM80 do SM82, od SM86, SM87, SM119 do SM121 in od SM129 do SM135, od SM113 (HC) do SM115 (HC), od SM121 (HC) do SM126 (HC), od SM113A (HC), SM114A (HC) in SM121A (HC) do SM126A (HC) potekajo po kmetijskih zemljiščih. Na teh območjih je treba pred začetkom

izkopnih in gradbenih del z vseh delovnih površin odstraniti rodovitno zemljo, ki je v zgornji plasti. Rodovitna zemlja se začasno hrani ločeno od drugega materiala v skladu z določbami petega odstavka 28. člena in se po končanju del uporabi v skladu z določbami drugega odstavka 25. člena te uredbe. Po končani gradnji se območje dostopne poti vrne v enako stanje in kakovost, kot sta bila pred gradbenim posegom. Za te dostopne poti je treba zagotoviti možnostčasne izvedbe za potrebe gradnje in poznejšega vsakokratnega rednega vzdrževanja za čas trajanja daljnovoda.

(9) Odseki dostopnih poti do stojnih mest od SM14, SM15, SM69, SM70, SM72 do SM74, SM87, SM89, SM90, SM96, od SM129 do SM135, od SM121 (HC) do SM126 (HC) in od SM121A (HC) do SM126A (HC) prečkajo arheološka območja. Posamezni odseki dostopnih poti na teh območjih potekajo po obstoječih nekategoriziranih poteh in kolovozih. Če je za potrebe dostopa do stojnih mest potrebna utrditev ali razširitev oziroma gradnja nove dostopne poti, se pri tem ne sme spreminjati teren na arheološkem območju. Na tem območju se teren ne sme vkopavati ali utrjevati. V času uporabe dostopne poti čez arheološko območje je treba ločiti nasuti povozni material od tal z vmesno plastjo filca. Po končanih delih se območje dostopne poti vrne v prvotno stanje. Če bi se v to območje posegalo z vkopom zaradi vzpostavitve dostopne poti, je treba zagotoviti predhodno zaščitno izkopavanje s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo. V primeru odkritja kakovostno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je te treba prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter turistično promocijo kraja. Za te dostopne poti je treba zagotoviti možnostčasne izvedbe za potrebe gradnje in poznejšega vsakokratnega rednega vzdrževanja za čas trajanja daljnovoda.

(10) Vse dostopne poti so razvidne iz grafičnega dela državnega prostorskega načrta: Prikaz umestitve načrtovanih ureditev v prostor – Ureditvena situacija – listi od št. 2.1.1 do 2.1.15.

11. člen (krajinska ureditev)

(1) Pri poteku nadzemnega voda čez gozdno površino se gozd v območju državnega prostorskega načrta iz varnostnih razlogov poseka. Drevesno in grmovno vegetacijo je treba odstraniti samo v potrebnem obsegu in samo tam, kjer je to nujno zaradi gradnje (delovne površine) in delovanja daljnovoda ter gradnje in vzdrževanja dostopnih poti. Poseki morajo biti selektivni, tako da se odstrani le visokoraslo dreve, ki presega zahtevano varnostno višino oziroma odmike, povečane za razdaljo letne rasti vegetacije. Vitalna srednje velika in velika drevesa na gozdnem robu je treba ohraniti. Obstoječa grmovna vegetacija se ohrani, če ne ovira gradnje in obratovanja daljnovoda. Na območjih, kjer sta prisotna habitatna tipa srednjeevropska zmerno suha travišča s prevladujočo pokončno stoklaso (Physis 34.322) in srednjeevropska zmerno suha travišča z glotami (Physis 34.323) in kjer bo opravljena sečnja posameznih dreves in grmičevja, se uredijo pogoji za širitev zmerno suhih travišč. Po izvedbi poseka je treba gozdni rob ustrezno sanirati. Obseg sanacije gozdnega roba določijo krajevno pristojni strokovni delavci Zavoda za gozdove Slovenije po izvedenem poseku gozda. Gozdni rob naj se oblikuje strokovno in tako, da bo zagotavljal stabilnost, zagotovita naj se primerna višinska in vrstna struktura gozdnega roba. Najmanjša širina sanacije gozdnih robov naj bo povprečna drevesna višina sestoja. V prečnem prerezu se koridor skozi gozd oblikuje tako, da se pod nadzemnim vodom ohranita nižje dreve in grmičevje, proti robu poseke pa se višina vegetacije postopoma dviguje, tako da gozdna poseka daje vizualni vtis, da povezuje posamezne jase v gozdnem prostoru. Pri vseh zasaditvah se upoštevajo naravne danosti prostora, od katerih je odvisna uspešna rast posameznih vrst rastlin.

(2) Gozd v koridorju nadzemnega voda in po potrebi tudi zunaj koridorja varovalnega pasu nadzemnega voda se vzdržuje z občasnim odstranjevanjem previsoko zrasle in nezaželene vegetacije. Z ustreznim gozdnim gospodarskim ukrepom se zagotovi obnova oziroma ohranjanje grmovnega sloja in sloja podrasti, urejajo se na novo oblikovani gozdni rob, na novo urejene vidne zelene pregrade in podobno. S tem tudi preprečimo, da bujna zeliščna pionirska vegetacija ne preraste in uniči posajenih sadik ter razrašča invazivnih vrst in vzdržujemo zaščito pred erozijo.

(3) Pri posegih je treba preprečiti nastajanje erozijskih žarišč in zagotoviti čim manjšo vidnost posegov.

(4) Na odsekih nadzemnega voda, na katerih so stebri zaradi odsotnosti ozadja vidnejši (v odprti krajini na območju Belokranjskega ravnika, na izpostavljenih delih Kočevskega polja, naselij Onek in Laze), se vpliv zmanjša tako, da se temelji stebrov prepustijo tolikšni spontani zarastitvi in ozelenitvi, da se temelji zakrijejo, vendar še ne ovirajo dostopa do stebra.

(5) Stebri se pobarvajo v zeleno barvo RAL 6003, zaradi zmanjšanja vizualne izpostavljenosti pa je dopustno tudi barvanje stebrov z barvo, ki ustreza projiciranemu ozadju stebrov. Primerno barvo konstrukcije stebrov je treba vzdrževati.

(6) Vse površine, poškodovane med gradnjo, se takoj po končani gradnji vrnejo v enako stanje in kakovost, kot sta bila pred gradbenim posegom.

(7) Območja selektivnega poseka vegetacije so razvidna iz grafičnega dela državnega prostorskega načrta: Prikaz umestitve načrtovanih ureditev v prostor – Ureditvena situacija – listi od št. 2.1.1 do 2.1.15.

12. člen

(drugi dopustni posegi in dejavnosti)

(1) Na posameznih zemljiščih na območju državnega prostorskega načrta iz 4. člena te uredbe so poleg ureditev, ki so predmet tega državnega prostorskega načrta, dopustni tudi drugi posegi in dejavnosti, vključno z gradnjo objektov, vendar pod pogoji, ki veljajo za namensko rabo teh zemljišč, določeno v občinskih prostorskih načrtih ali drugih veljavnih občinskih izvedbenih prostorskih aktih, in pod pogojem, da so v skladu z drugimi določbami tega člena.

(2) Drugi posegi in dejavnosti na območju državnega prostorskega načrta so dopustni izključno pod pogojem, da ne onemogočajo izvedbe načrtovanih prostorskih ureditev po tem državnem prostorskem načrtu.

(3) Na območjih izključne rabe iz prvega odstavka 5. člena te uredbe se za RTP Kočevje in RTP Črnomelj določa namenska raba prostora E – območja energetske infrastrukture – površine za oskrbo z električno energijo. Na vseh ostalih območjih se namenska raba prostora iz občinskih prostorskih načrtov ohranja.

(4) Ne glede na določbe občinskih prostorskih aktov je na območjih izključne rabe iz prvega odstavka 5. člena te uredbe dopustno izključno izvajanje dejavnosti in gradnja objektov za potrebe izvajanja gospodarske javne službe prenosa in distribucije električne energije ter gradnja oziroma izvedba naslednjih objektov oziroma ureditev:

- rekonstrukcija in dograditev obstoječih RTP ter gradnja vseh objektov, vodov in naprav za potrebe obratovanja RTP;
- gradnja novih in ureditev obstoječih linijskih infrastrukturnih objektov;
- izvajanje ukrepov zaradi škodljivega delovanja voda;
- izvajanje ukrepov za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(5) Na območjih omejene rabe iz prvega odstavka 5. člena te uredbe ni dopustna gradnja ali umestitev bolnišnic, zdravilišč, okrevališč ter turističnih objektov, objektov, namenjenih bivanju in rekreaciji, čistih stanovanjskih območij, območij objektov vzgojno-varstvenega in izobraževalnega programa ter programa osnovnega zdravstvenega varstva, območij igrišč ter javnih parkov, javnih zelenih in rekreacijskih površin, trgo-

vsko-poslovno-stanovanjsko območij, ki so hkrati namenjena bivanju in obrtnim ter podobnim proizvodnim dejavnostim, javnih središč, kjer se opravljajo upravne, trgovske, storitvene ali gostinske dejavnosti, ter predelov območij, namenjenih kmetijski dejavnosti, ki so hkrati namenjeni bivanju ter stavbam ali območjem za skladiščenje vnetljivih in eksplozivnih snovi. Vsi drugi posegi in dejavnosti v območju omejene rabe morajo biti v skladu:

– s predpisom o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij;

– s predpisom o tehničnih pogojih za graditev elektroenergetskih vodov;

– s predpisom, ki določa mejne vrednosti elektromagnetnega sevanja v naravnem in življenjskem okolju, in

– z drugimi predpisi in pravnimi akti, ki določajo omejitve posegov v prostor in javnopravne režime, na podlagi katerih je v postopku izdaje gradbenega dovoljenja treba pridobiti projektno pogoje in mnenja.

Pri dovoljevanju gradenj na območjih omejene rabe je treba upoštevati prihodnje obremenitve z elektromagnetnim sevanjem po izvedbi načrtovanih prostorskih ureditev.

(6) Na območjih občasne rabe iz prvega odstavka 5. člena te uredbe, na katerih so načrtovane dostopne poti, ni dopustna gradnja nadzemnih objektov.

(7) Na območjih začasno omejene rabe iz prvega odstavka 5. člena te uredbe so do odstranitve daljnovoda dopustni drugi posegi in dejavnosti pod pogoji, ki veljajo za območje omejene rabe iz šestega odstavka tega člena. Na območjih začasno omejene rabe so po odstranitvi daljnovodov dopustni vsi posegi in dejavnosti, ki veljajo za to območje v občinskih prostorskih izvedbenih aktih.

(8) Za vse posege na območju državnega prostorskega načrta je treba predhodno pridobiti projektno pogoje in mnenje investitorja ali upravljavca elektroenergetskega omrežja.

(9) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka na območjih začasno omejene rabe iz prvega odstavka 5. člena te uredbe po odstranitvi daljnovodov pridobitev projektnih pogojev in mnenja investitorja ali upravljavca elektroenergetskega omrežja zaradi gradnje na območju državnega prostorskega načrta ni potrebna.

V. POGOJI GLEDE KRIŽANJ OZIROMA PRESTAVITEV GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE IN GRAJENEGA JAVNEGA DOBRA TER PRIKLJUČEVANJA PROSTORSKIH UREDITEV NANJE

13. člen

(skupne določbe)

(1) Skupni pogoji za gradnjo gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra so:

– projektiranje in gradnja posameznih križanj, morebitnih začasnih ali trajnih prestavitev, zaščite gospodarske javne infrastrukture in priključitve nanjo se izvedejo v skladu s projektnimi pogoji upravljavcev in strokovnimi podlagami, ki so sestavni del obveznih prilog tega državnega prostorskega načrta;

– če se med gradnjo nadzemnih elektroenergetskih vodov ugotovi, da je treba posamezni infrastrukturni vod ustrezno zaščititi ali začasno ali trajno prestaviti, se to naredi v skladu z mnenjem lastnika ali upravljavca tega voda;

– trase vodov gospodarske javne infrastrukture se med seboj uskladijo z upoštevanjem zadostnih medsebojnih odmikov in odmikov od drugih naravnih ali grajenih struktur;

– gospodarska javna infrastruktura, ki je na območju kulturne dediščine, se lahko preuredi le tako, da te dediščine ne prizadene;

– pred gradnjo se obstoječa gospodarska javna infrastruktura zakoliči na kraju samem.

(2) Vsa križanja in vzporedni poteki daljnovoda z objekti gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra ter predstavitev objektov gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra so razvidni iz grafičnega dela državnega prostorskega načrta: Prikaz umestitve načrtovanih ureditev v prostor – Ureditvena situacija – listi od št. 2.1.1 do 2.1.15.

14. člen

(cestno omrežje)

(1) Območje državnega prostorskega načrta posega v območje Odloka o lokacijskem načrtu za obvoznico Črnomelj (Uradni list RS, št. 81/03 in 70/17). Prostorske ureditve načrtovane s tem državnim prostorskim načrtom ne vplivajo na določbe navedenega odloka.

(2) Posegi na območju javnih državnih in občinskih cest ter drugih javnih cest in poti ne smejo biti v nasprotju z njihovimi koristmi, ne smejo prizadeti interesov varovanja cest in prometa na njih, prihodnjih prilagoditev zaradi razvoja prometa ter njenega videza. Vsi nadzemni poteki morajo biti izvedeni na zadostni višini, da ne pride do vplivov na prometnico.

(3) Pri križanju daljnovoda z državnimi in občinskimi cestami ter drugimi javnimi cestami in potmi je treba zagotoviti zadostne odmike od cest in zagotavljati potrebni svetli profil cest pri vseh pogojih obratovanja in vzdrževanja daljnovoda.

(4) Za vsak poseg v cesto je treba predhodno pridobiti soglasje upravljavca te ceste.

15. člen

(železniško omrežje)

(1) Območje državnega prostorskega načrta posega v varovalni pas regionalne železniške proge št. 80 d. m. Metlika–Ljubljana, ki je 108 m levo in desno od osi skrajnega tira. 110 kV-daljnovod Kočevje–Črnomelj železniško progo prečka med stojnima mestoma SM117 in SM118 ter SM124 in SM125. Prestavljeni daljnovod DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj železniško progo prečka med stojnima mestoma SM116B (HC) in SM117A (HC).

(2) Pri gradnji nadzemnega daljnovoda mora biti zagotovljena varnostna višina med nadzemnim vodom in zgornjim robom tirnice najmanj 7 m. Varnostna razdalja od nadzemnega voda do delov električnih napajalnih naprav železnice in stabilnih delov železniških napajalnih naprav mora biti najmanj 3 m. Nadzemni vodi morajo biti od svetlobnih profilov ali nadzemnih delov električnega voznega voda železnice oddaljeni najmanj 1,5 m. V varovalnem progovnem pasu se ne smejo opravljati dela, ki bi lahko poškodovala progo ali zmanjšala stabilnost terena (na primer drsenje terena ali usadi, hidrografske spremembe) in ogrožala ali ovirala železniški promet. Prav tako se v varovalnem progovnem pasu ne smejo postavljati kakršne koli naprave ali objekti, ki z barvo, obliko, svetlobo ali kako drugače ovirajo vidljivost signalov ali lahko glede pomena signalov spravijo v zmotu osebo ali osebje, ki opravlja varnostno pomembne naloge.

16. člen

(izkoriščanje mineralnih surovin)

Načrtovane prostorske ureditve po tej uredbi se nahajajo v neposredni bližini območja pridobivalnega prostora kamnoloma Laze pri Oneku. V območju varovalnega pasu daljnovoda je treba pri izkoriščanju mineralnih surovin upoštevati pogoje za delo v bližini daljnovoda.

17. člen

(vodovodno omrežje)

Na območju državnega prostorskega načrta je obstoječe in načrtovano javno in interno vodovodno omrežje. Obstoječe vodovodno omrežje se med gradnjo po potrebi prilagodi, prestavi ali zaščiti.

18. člen

(elektroenergetsko omrežje)

(1) Na območju državnega prostorskega načrta poteka obstoječe nizko, srednje in visoko napetostno elektroenergetsko omrežje.

(2) V izogib križanja z novim daljnovodom Kočevje–Črnomelj se obstoječi daljnovod DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj med naseljema Sela pri Otovcu (SM112 (HC)) in Talčji Vrh (SM119 (HC)) ter med naseljem Svibnik (SM123 (HC)) in RTP Črnomelj prestavi tako, da poteka vzporedno s traso načrtovanega 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj (med SM120 in RTP Črnomelj). Stebri na stojnih mestih SM120 (HC), SM121 (HC) in SM122 (HC) se odstranijo, neposredno v njihovi bližini pa se postavijo novi stebri. Obstoječi daljnovod, vključno z OPGW-vrvmi, se prestavi tako, da so prekinitve čim krajše.

(3) Pri demontaži vodnikov in obesnega materiala obstoječega daljnovoda ter odstranitvi obstoječih stebrov se zagotovijo ustrezni zaščitni ukrepi, da se križani vodi ne poškodujejo.

(4) Pri gradnji se upoštevajo določbe predpisov, ki urejajo varno delo v bližini elektroenergetskih naprav.

(5) Obstoječe elektroenergetsko omrežje se med gradnjo po potrebi prilagodi, prestavi ali zaščiti.

19. člen

(elektronsko komunikacijsko omrežje)

Na območju državnega prostorskega načrta poteka obstoječe elektronsko komunikacijsko omrežje. Obstoječe elektronsko komunikacijsko omrežje se med gradnjo po potrebi prilagodi, prestavi ali zaščiti.

VI. POGOJI GLEDE CELOSTNEGA OHRANJANJA
KULTURNE DEDIŠČINE, OHRANJANJA NARAVE,
VARSTVA OKOLJA IN NARAVNIH DOBRIN, UPRAVLJANJA
VODA, VAROVANJA ZDRAVJA LJUDI, OBRAMBE DRŽAVE
TER VARSTVA PRED NARAVNIMI
IN DRUGIMI NESREČAMI

20. člen

(ohranjanje kulturne dediščine)

(1) Območje državnega prostorskega načrta posega na naslednja območja kulturne dediščine:

- EID 1-30552 Željne – arheološko območje Pri studencu;
- EID 1-30553 Hrib pri Koprivniku – arheološko območje Tanči Vrh;
- EID 1-20280 Črnomelj – arheološko najdišče Čardak;
- EID 1-3900 Svetli Potok – opuščena kočevarska vas Kumrova vas
- EID 1-28290 Nemška Loka – opuščena kočevarska vas Tanči Vrh;
- EID 1-19527 Bukova Gora – opuščena kočevarska vas Srednja Bukova Gora;
- EID 1-28744 Draga pri Bistrici – opuščena kočevarska vas
- EID 1-17110 Ovčjak – opuščena kočevarska vas;
- EID 1-20284 Otovec – železniški viadukt (samo pri odstranitvi obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj);
- EID 1-20284 Otovec – železniški viadukt – vplivno območje (samo pri odstranitvi obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj);
- EID 1-1735 Otovec – cerkev sv. Jerneja (samo pri odstranitvi obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj);
- EID 1-26665 Sela pri Otovcu – arheološko najdišče sv. Jernej (samo pri odstranitvi obstoječega daljnovoda DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj).

(2) Za območje posega so bile izvedene predhodne arheološke raziskave (ocena arheološkega potenciala območja

trase za DV 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj – II. del, metode 4, 5 in 6, ZVKDS, Center za konservatorstvo, Center za preventivno arheologijo, Ljubljana, september 2017).

(3) Dostopne poti do posameznih stojnih mest prečkajo arheološka območja. Posamezni odseki dostopnih poti na teh območjih potekajo po obstoječih nekategoriziranih poteh in kolovozih. Če je za potrebe dostopa do stojnih mest potrebna utrditev ali razširitev oziroma gradnja nove dostopne poti, se dela na teh območjih izvajajo v skladu z devetimi odstavki 10. člena te uredbe. Po končani gradnji se območja teh dostopnih poti vrnejo v enako stanje in kakovost, kot sta bila pred gradbenim posegom. V posamezna arheološka območja posegajo dostopne poti do naslednjih stojnih mest:

- Željne – arheološko območje Pri studencu (EID 1-30552): dostopna pot do SM14 in SM15;
- Svetli Potok – opuščena kočevarska vas Kumrova vas (EID 1-3900): dostopna pot do SM69 in SM70;
- Nemška Loka – opuščena kočevarska vas Tanči Vrh (EID 1-28290): dostopna pot do SM72 in SM73;
- Hrib pri Koprivniku – arheološko območje Tanči Vrh (EID 1-30553): dostopna pot do SM74;
- Bukova Gora – opuščena kočevarska vas Srednja Bukova Gora (EID 1-19527): dostopna pot do SM87;
- Draga pri Bistrici – opuščena kočevarska vas (EID 1-28744): dostopna pot do SM89 in SM90;
- Ovčjak – opuščena kočevarska vas (EID 1-17110): dostopna pot do SM96;
- Črnomelj – arheološko najdišče Čardak (EID 1-20280): dostopna pot do stojnih mest od SM129 do SM135, od SM121 (HC) do SM126 (HC) in od SM121A (HC) do SM126A (HC).

(4) Kulturna dediščina se med gradnjo varuje pred poškodbami in uničenjem. Čez objekte in območja kulturne dediščine ne smejo potekati gradbiščne poti in odvozi, razen poti, določenih v tretjem odstavku tega člena, vanje ne smejo biti premaknjene potrebne ureditve vodotokov, namakalnih sistemov, komunalna, energetska in telekomunikacijska infrastruktura, ne smejo se izkoriščati za začasno skladiščenje odpadkov (zemeljski izkop, gradbeni odpadki in drugi materiali) ter ni dovoljeno začasno hranjenje izkopenega in drugega materiala (v nadaljnjem besedilu: začasno skladiščenje odpadkov in hranjenje materiala) in podobno.

(5) Investitor mora na območju državnega prostorskega načrta, kjer načrtovane ureditve segajo v območje registriranega arheološkega najdišča, pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja oziroma mnenja zagotoviti predhodne arheološke raziskave za vrednotenje arheološkega potenciala in vse ukrepe varstva, ki izhajajo iz rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Predhodne arheološke raziskave je treba zagotoviti tudi na območju posameznih opuščenih kočevarskih vasi. Na območjih izven registrirane arheološke dediščine mora investitor o začetku del pisno obvestiti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in omogočiti strokovni konservatorski arheološki nadzor.

(6) Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del zagotoviti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

(7) V času gradnje mora investitor zagotavljati stalno varstvo objektov in območij kulturne dediščine, kar pomeni, da mora objekte, ki bi se med gradnjo lahko poškodovali, primerno zaščititi oziroma izvajalcem del dati primerna navodila. Sem spadajo tudi območja in objekti, ki so ob dostopnih poteh (EID 1-1887 Klinja vas–cerkev sv. Marije Magdalene, EID 1-3776 Staro Brezje–opuščena kočevska vas Staro Brezje, EID 12811 Nemška Loka–ruševine cerkve sv. Marjete na Tančem Vrhju). Pri zaščiti objektov mora izvajalec del upoštevati navodila pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki ustrezno zaščito tudi potrdi. Vožnja na teh odsekih mora biti upočasnjena.

(8) Na vseh območjih, kjer so načrtovane ureditve v neposredni bližini enot kulturne dediščine, je treba ohraniti primarno oblikovanost prostora in krajinsko kakovost ambiena enot kulturne dediščine (značilne silhete, vedute in poglede, razgledišča in druge krajinske strukture, gozdne robove v vidnih stikih z dediščino in podobno).

(9) Investitor mora o začetku del najmanj deset dni prej obvestiti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

(10) Za vse posege v registrirano kulturno dediščino je treba pri pristojni območni enoti Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije pridobiti kulturnovarstveno soglasje.

(11) Podatki o kulturni dediščini so razvidni iz obvezne priloge državnega prostorskega načrta: Prikaz stanja prostora.

21. člen

(ohranjanje narave)

(1) Območje državnega prostorskega načrta posega na:

- varovana območja narave Natura 2000 (POV Kočevsko SI5000013, POO Kočevsko SI3000263, POO Stobe – Breg);
- ekološko pomembna območja (Kočevsko ID 66300, osrednje območje velikih zveri ID 80000 ter Dobljica ID 31100);
- območje pričakovanih naravnih vrednot (opNV) karbonati;
- območja habitatnih tipov srednjeevropska zmerno suha travišča s prevladujočo pokončno stoklaso (Physis 34.322) in srednjeevropska zmerno suha travišča z glotami (Physis 34.323).

(2) Načrtovani 110 kV-daljnovid Kočevje–Črnomelj poteka po celotni trasi, razen od SM19 do SM37, od SM101 do SM105 in od SM123 do SM125, po območju pričakovane naravne vrednote karbonati. Na celotnem območju lahko pri zemeljskih delih pride do odkritja fosilov in mineralov ter novih jam. V tem primeru investitor oziroma izvajalec ravna v skladu z devetnajstim odstavkom tega člena.

(3) Posamezni odseki dostopnih poti do stojnih mest potekajo v neposredni bližini naravnih vrednot jame:

- 43416 Jama smrti: dostopna pot do SM42 in SM43;
- 51436 Zaletavček: dostopna pot do SM83.

– Dostopne poti ne smejo posegati v jami, vhod v jami je treba pred začetkom del zaščititi in preprečiti morebitne negativne posledice gradnje.

(4) Območje državnega prostorskega načrta tudi na drugih predelih poteka v bližini naravnih vrednot jame in brezna. Pred začetkom del je treba na trasi preveriti morebitno prisotnost jam in jamskih rogov ter brezen in ob morebitnih odkritjih ravnati v skladu z devetnajstim odstavkom tega člena. Območje vhodov v jame v bližini delovnega pasu je treba med gradnjo na terenu jasno označiti ter zagotoviti, da na oddaljenosti 20 m ni stojnih mest in da se v tem območju ohranja naravna vegetacija. Dostopne poti, ki se bližajo jamam, je treba preveriti na terenu in zagotoviti izvedbo poti z največjim možnim odmikom. Treba je upoštevati tudi morebitni podzemni potek jam. V jame, jamske rove in brezna je prepovedano posegati tako z gradbenimi stroji kot tudi z manipulativnimi površinami in v njih odlagati, hraniti ali skladiščiti (trajno ali začasno) odvečni gradbeni material.

(5) Posamezni odseki dostopnih poti do nekaterih stojnih mest potekajo po območjih habitatnih tipov srednjeevropska zmerno suha travišča s prevladujočo pokončno stoklaso (Physis 34.322) in srednjeevropska zmerno suha travišča z glotami (Physis 34.323). Po končani gradnji se območja teh dostopnih poti vrnejo v enako stanje in kakovost, kot sta bila pred gradbenim posegom. Dodatno se na območjih visoko ovrednotenih habitatnih tipov, navedenih v tem odstavku, uredi travišče v skladu s prvim odstavkom 11. člena te uredbe kot razširitev visoko ovrednotenega habitatnega tipa. Gradnja dostopnih poti na teh območjih se izvaja v skladu s sedmim odstavkom 10. člena te uredbe. V ta območja posegajo naslednja stojna mesta:

– pri 110 kV-daljnovodu Kočevje–Črnomelj: SM13, SM14, SM38, SM45, SM53, SM54, SM56 do SM58, SM62, SM73, SM86, SM107, SM122 in SM123;

– pri prestavljenem daljnovodu DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj: SM115A (HC).

– Povsod, kjer se na območjih visoko ovrednotenih habitatnih tipov, navedenih v tem odstavku, opravi sečnja posameznih dreves in grmičevja, se po končani gradnji uredijo travišča kot razširitev visoko ovrednotenega habitatnega tipa.

(6) Pred začetkom gradnje je treba pri Zavodu za gozdove Slovenije pridobiti podatke o lokacijah brlogov velikih zveri, ki se preverijo na območju stojnih mest. Če so v bližini (50 metrov) predvidenih posegov aktivni brlogi katere izmed vrst velikih zveri, mora strokovnjak za velike zveri preveriti, ali je brlog zaseden. Če je brlog zaseden, je treba dela ustaviti za obdobje, ki ga določi strokovnjak. Posegi se izvajajo tako, da brlogi niso uničeni (aktivni in neaktivni).

(7) Posek vegetacije in izvajanje drugih gradbenih del se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklusom živali, tako da čim manj sovpadata z obdobji, ko živali potrebujejo mir. Zlasti to velja v času razmnoževanja in vzreje mladičev od 1. marca do 31. avgusta. Trasa daljnovoda med SM46 in SM53 delno poteka prek zimovališča za divjad Lovski vrh, zato je na tem območju treba vsa dela izvesti izven zimskega obdobja.

(8) Posamezna habitatna drevesa na gozdnem robu ter drevesa z manjšimi in večjimi dupli, ki bi jih bilo treba odstraniti, se ne posekajo, ampak le znižajo na primerno višino, ki ne ogroža daljnovoda, in se prepustijo propadu.

(9) Na območju gradbenih del je treba zagotoviti, da so izkopi, gradbeni in drugi materiali, orodja ter stroji ustrezno zaščiteni in prekriti, da ne pride do poškodb ali ujetja živali. Zaradi prisotnosti medvedov se predvidi ravnanje z odpadki v skladu s tretjim odstavkom 28. člena te uredbe.

(10) Ob gradnji stojnih mest in dostopnih poti v bližini naravnih vrednot naj se ne povzročajo vibracije in eksplozije.

(11) Pri izvedbi gradbenih del se novo nastale površine na gradbiščih, v katerih bi lahko zastajala voda, sproti zasipavajo. Takšne površine so lahko ekološka past, če se v luže naselijo dvoživke. Ukrep velja predvsem od začetka marca do novembra.

(12) Posek gozda, posameznih dreves in odstranjevanje grmovja se lahko opravi v obdobju od 1. septembra do 1. marca, kar je izven obdobja, ko samice saproksilnih hroščev v les odlagajo jajčeca (april–avgust). Ukrep je potreben za zagotovitev varstva saproksilnih hroščev. Požagani les je treba z območja odstraniti v najkrajšem možnem času. Les listavcev, posekan po 1. septembru, je treba iz gozda odpeljati najpozneje do 1. aprila naslednje leto.

(13) Dela naj potekajo v dnevnem času. S stališča svetlobnega onesnaževanja osvetljevanje gradbišč in daljnovoda ni dopustno. Osvetlujejo se lahko izključno RTP-postaje s svetilkami, ki ne svetijo v UV-spektru, imajo barvo svetlobe 2200 K ali manj in se prižigajo ročno po potrebi, izključno kadar so potrebna vzdrževalna dela v nočnem času.

(14) Zaradi ohranjanja biotske raznovrstnosti in preprečitve vnosa invazivnih tujerodnih vrst se zasipava izključno z materialom, izkopanim na območju lokacije stebrov. V primeru rekultivacije območja mora biti ves sadilni in sejalni material lokalnega izvora. Uporabljati se smejo le avtohtone vrste dreves, grmovja in semen za zeliščni sloj.

(15) Preprečuje se širjenje tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst. Na trasi daljnovoda je treba redno izvajati monitoring invazivnih tujerodnih vrst v času vegetacijske sezone. Ob morebitnem pojavljanju se na širšem območju posega redno odstranjujejo do vzpostavitve naravne avtohtone vegetacije oziroma odstranitve tujerodnih vrst.

(16) Na odseku daljnovoda med SM89 in SM104, ki poteka po sklenjeni gozdni površini, se vodniki označijo s primernimi markerji, s čimer se poveča njihova vidnost. Označevanje se določi v naslednjih fazah priprave projekta. V naslednjih fazah priprave projekta se upoštevajo izsledki iz razpoložljivih

študij, kjer navajajo učinkovite ukrepe za zmanjšanje negativnih vplivov daljnovodov na gozdnega jereba in druge ptice.

(17) V času obratovanja je treba košnjo in sekanje, potrebna za vzdrževanje odprtih površin vzdolž daljnovoda, izvajati med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven gnezditvene sezone ptic. Potrebno sečnjo pod daljnovodom je treba izvajati selektivno tako, da se ohranjajo plodonosne rastlinske vrste in se pospešuje rast plodonosnih rastlinskih vrst, ki so pomembne za prehrano prostoživečih živali, vzdrževalna dela na trasi pa je treba opravljati izven vegetacijske sezone.

(18) Pri vzdrževanju podrasti med obratovanjem daljnovoda je prepovedana uporaba kemičnih sredstev za rast ali zatiranje rastlin ter živali.

(19) Investitor o začetku del najmanj sedem dni prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in ji omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot. Če investitor oziroma izvajalec odkrije morebitno naravno vrednoto, minerale ali fosile oziroma se med gradnjo odpre vhod v kraško jamo ali brezno, je treba začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi ter o njej nemudoma obvestiti pristojno območno enoto Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU.

(20) V fazi izdelave poročila o vplivih na okolje je treba preveriti pojavljanje vrst in primernost habitatov za škrlatnega kukuja in brazdarja ter zanj opredeliti morebitne podrobne usmeritve in omiljitvene ukrepe.

(21) Podatki o vseh območjih ohranjanja narave so razvidni iz obvezne priloge državnega prostorskega načrta: Prikaz stanja prostora.

22. člen

(vodovarstvena območja)

(1) Območje državnega prostorskega načrta posega na 3. vodovarstveno območje Dol 1 med SM75 in SM86 ter na 3. vodovarstveno območje Doblčica med SM86 in SM98, kot je razvidno iz obvezne priloge državnega prostorskega načrta: Prikaz stanja prostora.

(2) Pri izvajanju gradbenih del na vodovarstvenih območjih se upoštevajo predpisi s področja varstva vodonosnikov, ki urejajo varstvene pasove pitne vode na vodovarstvenih območjih iz prvega odstavka tega člena in naslednje ukrepe:

– dela se izvajajo tako, da se preprečijo nesreče, zaradi katerih bi lahko prišlo do onesnaženja tal in podzemne vode z nevarnimi snovmi;

– morebitna skladišča in pretakališča tekočih goriv in snovi naj bode predvidena izven vodovarstvenih pasov;

– v primeru nesreč je treba zagotoviti takojšno sanacijo območja. V času izvajanja del je treba zagotoviti ustrezni kader in opremo za sanacijo;

– vgrajeni so lahko le materiali, ki ne ogrožajo podzemne vode;

– gradnja stebrov daljnovoda mora potekati tako, da so izkopi čim krajši ob čimprejšnjem zasipavanju;

– izkopi na območjih stebrov se izvajajo v suhem vremenu oziroma v obdobju, ko je pričakovati manj padavin;

– če se v času izkopov odkrije nasutje odpadkov, jih je treba odstraniti v celoti, vključno z morebitno onesnaženo podlago, z njimi pa ravnati v skladu s predpisi o odpadkih.

23. člen

(kmetijska zemljišča)

(1) Območje državnega prostorskega načrta deloma poteka po kmetijskih zemljiščih. Vsi posegi v kmetijska območja so omejeni na obseg stojnih mest stebrov in dostopnih cest. Stojna mesta daljnovoda so, kolikor je to mogoče, načrtovana na robovih večjih strnjjenih kmetijskih površin izven njivskih površin in površin trajnih nasadov. Dostopne poti so načrtovane po obstoječih cestah in poteh, kjer to ni bilo mogoče, pa kolikor

je to mogoče izven kmetijskih zemljišč. Potek po kmetijskih zemljiščih je razviden iz obvezne priloge državnega prostorskega načrta: Prikaz stanja prostora.

(2) Na območju stojnih mest stebrov so kmetijska opravila razen košnje onemogočena.

(3) Čas gradnje in obseg gradbišč je treba čim bolj omejiti. Gradbena in montažna dela se opravljajo zunaj obdobja najintenzivnejših kmetijskih opravil.

(4) Med gradnjo daljnovoda in po njej se lastnikom zemljišč omogoči neovirani dostop do kmetijskih zemljišč.

(5) Posamezni odseki dostopnih poti do nekaterih stojnih mest potekajo po območjih kmetijskih zemljišč. Dela na teh zemljiščih se izvajajo v skladu z osmim odstavkom 10. člena te uredbe. Z rodovitno zemljo je treba ravnati v skladu z določbami drugega odstavka 25. člena in petega odstavka 28. člena te uredbe. Po končani gradnji se območja teh dostopnih poti vrnejo v enako stanje in kakovost, kot sta bila pred gradbenim posegom. V ta območja posegajo ta stojna mesta:

– pri daljnovodu Kočevje–Črnomelj: SM8 do SM11, SM13 do SM15, SM38, SM39, SM54 do SM63, SM70, SM72, SM80 do SM82, SM86, SM87, SM119 do SM121 in SM129 do SM135;

– pri obstoječem daljnovodu DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj: SM113 (HC) do SM115 (HC) in SM121 (HC) do SM126 (HC);

– pri prestavljenem daljnovodu DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj: SM113A (HC), SM114A (HC) in SM121A (HC) do SM126A (HC).

(6) Prostore za začasno skladiščenje odpadkov in hranjenje materiala je treba primarno umeščati na zemljišča nekmetijske namenske rabe. Če to ni mogoče, pa na zemljišča kmetijske namenske rabe, pri čemer se uporabijo zemljišča, ki so v evidenci o dejanski rabi opredeljena kot zemljišča v zaraščanju oziroma manj kakovostna zemljišča nižjih bonitet. Prostori za začasno skladiščenje odpadkov in hranjenje materiala se ne načrtujejo na kmetijskih zemljiščih z dobrimi pridelovalnimi možnostmi, na območjih trajnih nasadov, zemljiščih, na katerih so bile že izvedene izboljšave z agromelioracijskimi ukrepi oziroma komasacijami, ter na območjih subvencioniranja kmetijske pridelave.

(7) Z rodovitno zemljo na kmetijskih zemljiščih je treba ravnati v skladu z določbami drugega odstavka 25. člena in petega odstavka 28. člena te uredbe. Po izgradnji daljnovoda se območje delovnih površin na začasno uporabljenih kmetijskih zemljiščih vzpostavi v enako stanje in kakovost, kot sta bila pred gradbenim posegom. Rodovitna zemlja, ki je odrinjena pri gradbenih posegih, se uporabi za ureditev okolice objekta, zaradi gradnje katerega je bila odrinjena. Presežek rodovitne zemlje se uporabi za izboljšanje kmetijskih zemljišč vzdolž koridorja daljnovoda in za ureditev okolice stojnih mest.

(8) Postavitve, namestitve in obratovanje novih namakalnih sistemov v bližini daljnovoda je treba načrtovati tako, da pri namakanju ne pride do negativnih vplivov namakalnega sistema na daljnovod. Uporaba namakanja z vodnim curkom v varovalnem pasu daljnovoda ni dovoljena.

24. člen

(gozdna zemljišča)

(1) Območje državnega prostorskega načrta v večjem delu poteka po gozdnih zemljiščih. Potek po gozdnih zemljiščih je razviden iz obvezne priloge državnega prostorskega načrta: Prikaz stanja prostora.

(2) Pri poteku nadzemnega voda čez gozdno površino se gozd v območju državnega prostorskega načrta iz varnostnih razlogov poseka. Prav tako je potreben posek za gradnjo dostopnih poti. Posek, ureditev in vzdrževanje gozdnega roba ter nadomestna zasaditev gozda se izvedejo v skladu z 11. členom te uredbe. Pri izdelavi gozdnih posekov je treba upoštevati dejanski povodnik pri najbolj neugodnih pogojih obratovanja in relief terena.

(3) Drevje, ki ga je treba zaradi posega posekati, morajo predhodno evidentirati in označiti krajevno pristojni strokovni delavci Zavoda za gozdove Slovenije. Drevje se lahko poseka šele po pridobitvi ustreznega dovoljenja za gradnjo.

(4) Poseganje v gozdnem prostoru mora biti izvedeno tako, da ni povzročena škoda na sosednjem gozdnem drevju, gozdnih tleh in prometnicah v gozdnem prostoru. Prepovedano je vsako nepotrebno zasipanje in odstranjevanje podrasti. V gozdovih izven območja gradbišča nista dovoljena začasno skladiščenje odpadkov in hranjenje materiala.

(5) V primeru sečnje in odstranjevanja rastja se štori in koreninski sistemi ne odstranjujejo, saj zagotavljajo stabilizacijo tal, kroženje hranil in ohranjanje biotske raznovrstnosti. Z ustreznim gozdnim gospodarskim ukrepom je treba zagotoviti obnovo oziroma ohranjanje grmovnega sloja in sloja podrasti kot zaščito pred erozijo.

(6) Vožnja v gozdu zunaj gozdnih cest je dovoljena le zaradi gospodarjenja z gozdovi ali za reševanje ljudi oziroma premoženja.

(7) Po končani gradnji je treba sanirati poškodbe na gozdnem drevju in gozdnih poteh ter začasnih gradbenih površinah, iz gozda je treba odstraniti ves neporabljeni material. Ohraniti je treba razmere za dostop do okoliških gozdov po obstoječih vlakah, cestah in protipožarnih presekah. Odstranjeno drevje in grmovnice se odstranijo z območja poseka ali uporabijo v skladu z dogovorom z lastnikom gozda.

(8) Na celotnem poteku trase daljnovoda se zaradi varnostnih razlogov gozd ali zaraščene površine v času obratovanja redno vzdržujejo. V času obratovanja morajo biti poseki selektivni tako, da se odstrani le visokoraslo drevje, ki presega zahtevano varnostno višino oziroma odmike, povečane za razdaljo letne rasti vegetacije. Grmovje se ohrani. Pri izvajanju posegov v gozd in gozdni prostor se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugodni vpliv na ravnost sestojev ali rodovitnost rastišč, stabilnost ali trajnost gozda čim manjši. Širina koridorja vzdrževanja se prilagaja rastiščnim razmeram. Pri vzdrževanju gozdnih posek je treba upoštevati dejanski povodnik pri najbolj neugodnih pogojih obratovanja in relief. Vsako nepotrebno sečnjo na območjih grap in sotesk med razpetinami je treba preprečiti.

(9) Vsi posegi v gozdu se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo upravljanje gozda.

25. člen

(relief in varstvo tal)

(1) Posegi v ali na tla se izvedejo tako, da je degradacija tal čim manjša. Zemeljski izkopi se izvajajo samo na območjih stojnih mestih stebrov in ob ureditvi novih dostopnih poti.

(2) Pred začetkom izkopnih in gradbenih del je treba z vseh delovnih površin odstraniti rodovitno zemljo (humus), ki je v zgornji plasti. Rodovitno zemljo z različnih vrst zemljišč (gozd, kmetijske površine in podobno) je treba začasno hraniti ločeno od drugega izkopnega materiala tako, da ne more priti do mešanja. Po končani izgradnji se spodnji sloji izkopanega materiala uporabijo za zasipanje, rodovitna zemlja iz zgornjega sloja pa za končno ureditev površin trase na mestu, kjer so bili izkopani, da se zemljišča vrnejo v enako stanje in kakovost, kot sta bila pred gradbenim posegom. Presežek rodovitne zemlje s kmetijskih zemljišč se uporabi za izboljšanje kmetijskih zemljišč vzdolž koridorja daljnovoda in za ureditev okolice stojnih mest. Uporaba prsti in drugih zasipnih materialov z drugih območij za zasutje po posegu ni dovoljena, da se preprečijo možnosti vnosa invazivnih tujerodnih vrst.

(3) Gradbeni posegi s težkimi stroji se opravljajo le v suhem vremenu. S tem se omili prizadetost tal zaradi poslabšanja teksture tal zaradi stiskanja.

(4) Pri posegih je treba preprečiti nastajanje erozijskih žarišč. Vplive, ki so povezani z erozijo tal zaradi odstranitve vegetacije ali slabega restavriranja mesta gradnje, je treba ustrezno zmanjšati z ustreznim odvodnjavanjem in stabilizacijo

terena (zatravitev z žitnimi mešanici, pri nagnjenem terenu tudi zasaditev opletov za preprečitev drsenja).

(5) Vsi transportni in gradbeni stroji, uporabljeni pri gradnji in obratovanju, morajo biti tehnično brezhibni in ustrezno vzdrževani. Vzdrževalna dela na gradbenih strojih morajo potekati zunaj gradbišča v ustrezno opremljenih delavnicah. Točenje goriva v gradbene stroje na območju gradbišča je treba izvajati z ustrezno cisterno za razvoz goriva, pri čemer je treba izvesti ukrepe za preprečitev razlivanja nevarnih snovi in s tem preprečiti onesnaževanje tal. Točenje goriva in olja iz sodov ni dovoljeno. Pri gradnji se uporabljajo biološko razgradljiva olja.

(6) Na vseh napravah in objektih, na katerih obstaja možnost razlivanja nevarnih snovi, se predvidijo tehnični ukrepi za preprečitev razlivanja nevarnih snovi (gorivo, motorno olje in druge škodljive snovi).

(7) Vsak morebitni vnos onesnaževala v ali na tla in s tem posredno tudi v vode, je treba takoj sanirati, za kar je treba imeti pripravljen poslovnik za takojšnje ukrepanje. Onesnaženo mesto je treba, če je to mogoče, najprej nevtralizirati, takoj izkopati ves onesnaženi material, ga shraniti v neprepustne zaprte posode in ga predati v oskrbo pooblaščenemu zbiralcu ali izvajalcu obdelave odpadkov.

(8) Vse delovne površine se takoj po končani gradnji vrnejo v prvotno stanje, razen kjer je s to uredbo določeno drugače.

(9) Z izkopanim materialom in presežkom izkopanega materiala zaradi gradnje stebrov se ravna v skladu z 28. členom te uredbe.

26. člen

(varstvo zraka)

Gradnja se organizira in izvaja tako, da se prepreči dodatno onesnaženje zraka, na kar vplivajo izbira delovnih strojev in transportnih vozil ter vremenske razmere. Upoštevajo se ti ukrepi:

– uporabljati je treba gradbeno mehanizacijo, delovne naprave in transportna sredstva, ki so tehnično brezhibni;

– v primeru ustavljanja vozil, transportnih sredstev in delovnih naprav za daljši čas je treba motor izklopiti;

– med gradnjo je treba preprečiti prašenje iz odkritih delov trase in gradbišč, prometnih in manipulativnih površin ter prostorov za začasno skladiščenje odpadkov in hranjenje materiala;

– ob suhem in vetrovnem vremenu je treba zagotoviti redno vlaženje odkritih delov gradbišča ter po potrebi tudi neurtujenih dovoznih poti;

– za preprečevanje nekontroliranega raznosa gradbenega materiala s tras, gradbišča, prometnih in manipulativnih površin ter prostorov za začasno skladiščenje odpadkov in za hranjenje materiala je potrebno predhodno čiščenje vozil;

– pri transportu po javnih prometnih površinah je treba sipki tovor prekrivati z ustreznimi ponjavami;

– zagotoviti je treba čiščenje vozil pri vožnji z območja gradnje na javne prometne površine;

– če pride zaradi uporabe transportnih poti do onesnaženja cestišč, je treba slednje redno in učinkovito čistiti;

– hitrost vozil tako po lokalnih kot tudi po dovoznih poteh do gradbišča mora biti prilagojena dovoljeni hitrosti na posameznem odseku in stanju cestišča;

– vožnja po površinah, ki niso utrjene, mora biti počasna, da ne pride do pretiranega prašenja;

– necestni premični stroji in vozila, ki uporabljajo dizelsko gorivo, se ne smejo uporabljati brez filtrov za prašne delce;

– na območju gradbišča je prepovedano vsakršno prsto kurjenje katerega koli materiala;

– na gradbišču daljnovoda je treba upoštevati določbe Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev z gradbišč.

27. člen

(varstvo pred hrupom)

Med gradnjo po predpisih, ki urejajo hrup, ne smejo biti presežene ravni hrupa. Upoštevani morajo biti ti ukrepi za varovanje pred hrupom:

– uporablja se strojna mehanizacija, ki je izdelana v skladu z emisijskimi normami za gradbene stroje ter je redno vzdrževana in nadzorovana;

– delavci morajo v času dela v bližini obratujočih strojev in naprav uporabljati zaščito pred čezmernim hrupom;

– dela na gradbišču potekajo med 7. in 18. uro;

– ob stanovanjskih objektih, ki so ob dostopnih poteh, je treba voziti z zmanjšano hitrostjo;

– stroje je treba ob daljših postankih izklapljeti;

– pred začetkom gradbenih del je treba o njih obvestiti prebivalce, ki so v bližini oziroma ob dostopnih poteh.

28. člen

(ravanje z odpadki)

(1) Zagotovljeni morajo biti ločeno zbiranje nastalih odpadkov, primerno začasno skladiščenje odpadkov in redna oddaja vseh odpadkov z območja gradbišča zbiralcem odpadkov in izvajalcem obdelave. Odmetavanje odpadkov in njihovo puščanje v okolju ter nenadzorovano ravnanje z odpadki, vključno s smetenjem, so prepovedani. Odlaganje gradbenih in drugih odpadkov na varovana območja (območja Natura 2000 in naravne vrednote) ni dovoljeno.

(2) Med gradnjo se zagotovijo ustrezni prostori za začasno skladiščenje odpadkov in hranjenje materiala, ki se uredijo na območju državnega prostorskega načrta. Začasno skladiščenje odpadkov in hranjenje materiala se uredita izven vodovarstvenih območij, območij ohranjanja narave, območij kulturne dediščine, kmetijskih zemljišč z dobrimi pridelovalnimi možnostmi, območij trajnih nasadov, zemljišč, na katerih so bile že izvedene izboljšave z agromelioracijskimi ukrepi oziroma komasacijami, ter območij subvencioniranja kmetijske pridelave. Začasno skladiščenje odpadkov in hranjenje materiala izven območja državnega prostorskega načrta nista dovoljena.

(3) Začasno skladiščenje odpadkov in hranjenje materiala se uredita tako, da se preprečijo raznos odpadkov z območja gradbišča, dostop do odpadkov nepooblaščenim osebam ter onesnaževanje tal in podzemnih voda. Zagotovi se dnevno odvažanje odpadkov (predvsem organskih odpadkov, ostankov hrane in embalaže hrane ter pijače) ali pa se na območju gradbišč izvede postavitve medovarnih zabojnikov, ki medvedom preprečujejo brskanje po odpadkih.

(4) Če v času gradnje pride do začasnega skladiščenja nevarnih odpadkov, se ti skladiščijo v ustreznih posodah ali skladiščih, da je preprečeno onesnaženje tal. Posode za skladiščenje nevarnih odpadkov morajo biti ustrezno označene in zaprte.

(5) Za odstranjeno rodovitno zemljo z različnih vrst zemljišč (gozd, kmetijske površine in podobno) je treba zagotoviti začasno hranjenje, ločeno od drugega izkopnega materiala tako, da ne more priti do mešanja. Po končani izgradnji se odstranjena rodovitna zemlja uporabi v skladu z drugim odstavkom 25. člena te uredbe.

(6) Po končani gradnji morajo biti z lokacije gradbišč ter prostorov za začasno skladiščenje odpadkov in hranjenje materiala odstranjeni vsi ostanki gradbenega, demontiranega materiala in odvečnega montažnega materiala (deli stebrov, vrvi, vodnikov, žice, zaščitne ograje, ostanki embalaže, leseni opaži in podobno), ves presežek izkopnega materiala ter morebitni drugi odpadki. Z zgoraj navedenim odpadnim materialom je treba ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki.

(7) Nevarni odpadki, mednje spadata tudi onesnaženi del zemeljskega izkopa (na primer zaradi razlitja nevarnih snovi, izkop iz onesnaženih tal) in odpadna embalaža nevarnih snovi, se oddajo pooblaščenemu zbiralcem ali obdelovalcem nevarnih odpadkov v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki.

(8) Odrezano vegetacijo iz gozda je treba:

– ali ločeno zbrano oddati zbiralcem odpadkov ali izvajalcem obdelave odpadkov;

– ali v dogovoru z lastnikom gozda in pristojnim gozdarjem odstranjeno vegetacijo pustiti na predlaganih lokacijah na območju odrezane vegetacije ali na mestu odreza.

(9) V času obratovanja prostorskih ureditev iz 3. člena te uredbe se obseg ravnanja z odpadki opredeli glede na značilnost vgrajenih naprav in materialov v skladu s predpisi s področja varstva okolja.

29. člen

(obramba)

Na celotni trasi daljnovoda se za potrebe obrambe zagotovi rezervacija dveh parov optičnih vlaken v optičnem kablu daljnovoda, ki se ustrezno končata na komunikacijskih delilnikih v RTP Kočevje in RTP Črnomelj. Morebitni priključki oziroma odcepi se določijo pri pripravi projektne dokumentacije.

30. člen

(varstvo pred požarom)

(1) Požarna varnost obstoječih objektov se zaradi gradnje in delovanja daljnovoda ne sme poslabšati.

(2) Varstvo pred požarom se zagotavlja z zadostnimi odmiki objektov in drevja od vodnikov, z zadostnimi odmiki drevja od stebrov daljnovoda in z uporabo negorljivega materiala na objektih pod daljnovodom in ob njem.

(3) Med gradnjo in drugimi ureditvami je prepovedano kuriti ali odmetavati predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar v naravnem okolju.

31. člen

(varstvo pred elektromagnetnim sevanjem)

(1) Tehnološka izvedba in potek trase daljnovoda morata omogočati najnižjo tehnično dosegljivo obremenitev okolja z elektromagnetnim sevanjem (poljem) (v nadaljnjem besedilu: EMS(P)), pri čemer obremenitev z EMS(P) ne sme nikjer presegati vrednosti, ki jih določajo predpisi, ki urejajo EMS v naravnem in življenjskem okolju.

(2) Pri izvedbi 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj je treba upoštevati optimalno fazno razporeditev obeh sistemov ob delovanju obeh sistemov daljnovoda.

(3) Segment predvidnega DV 2 x 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj na odseku med SM112 (HC) in RTP Črnomelj mora ohraniti obstoječo fazno razmestitev vodnikov zaradi navezave na obstoječa segmenta daljnovoda.

VII. ETAPNA IZVEDBA PROSTORSKE UREDITVE

32. člen

(etapna izvedba)

(1) Načrtovani 110 kV-daljnovid Kočevje–Črnomelj se lahko gradi v treh etapah:

– 1. etapa: gradnja daljnovoda z enim sistemom 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj, vključno s prilagoditvami obstoječih in dograditvijo novih objektov, vodov in naprav v RTP Kočevje in RTP Črnomelj za potrebe vključevanja enega sistema 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj in enega sistema daljnovoda DV 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj v elektroenergetsko omrežje;

– 2. etapa: namestitve drugega sistema 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj na daljnovod, vključno s prilagoditvami obstoječih in dograditvijo novih objektov, vodov in naprav v RTP Kočevje in RTP Črnomelj za potrebe vključevanja drugega sistema 110 kV-daljnovoda Kočevje–Črnomelj in drugega sistema daljnovoda DV 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj v elektroenergetsko omrežje;

– 3. etapa: prestavitev obstoječega daljnovoda 110 kV Hudo–Metlika–Črnomelj, kar obsega prestavitev daljnovoda med SM112 (HC) in SM119 (HC) ter SM123 (HC) in RTP Črnomelj ter zamenjava stebrov SM120 (HC), SM121 (HC) in SM122 (HC), vključno z vodniki ter drugo elektroenergetsko opremo med njimi.

(2) Etape se lahko izvajajo ločeno ali sočasno. 3. etapo je treba izvesti pred ali sočasno s tisto etapo, ki bo izvedena najprej.

(3) Etape se lahko izvedejo tudi v podetapah pod pogojem, da mora biti vsaka etapa ali podetapa zaključena funkcionalna in tehnološka celota.

VIII. DRUGI POGOJI IN ZAHTEVE ZA IZVAJANJE DRŽAVNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA

33. člen

(monitoring)

(1) Investitor za spremljanje stanja okolja zagotovi celotni načrt za izvajanje monitoringa med gradnjo in obratovanjem RTP Kočevje, RTP Črnomelj in vseh 110 kV-elektroenergetskih povezav. Monitoring se po možnosti prilagodi in uskladi z drugimi obstoječimi ali predvidenimi državnimi in lokalnimi monitoringi kakovosti okolja. Zavezanec za izvedbo monitoringa med gradnjo je izvajalec gradbenih del, med obratovanjem pa upravljavec daljnovoda.

(2) Pri določitvi točk in vsebine monitoringa se smiselno upoštevajo točke že izvedenih meritev ničelnega stanja. V delih, kjer je to mogoče, se spremljanje in nadzor prilagodi in uskladi z drugimi obstoječimi ali predvidenimi državnimi in lokalnimi spremljanji stanja kakovosti okolja. Pri fizičnih meritvah stanja sestavin okolja se zagotovi najmanj toliko točk nadzora, da se o stanju sestavin okolja pridobi utemeljena informacija. Točke monitoringa morajo omogočati stalno pridobivanje podatkov. Rezultati monitoringa so javni in investitor zagotovi dostopnost podatkov.

(3) Med gradnjo se zagotovijo naslednji monitoringi:

– ohranjanja kulturne dediščine (arheološki nadzor);

– del v gozdovih in na kmetijskih zemljiščih;

– hrupa;

– del z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot (geotehnični nadzor);

– stanja na gradbišču z vidika obsega gradbišča in morebitnih negativnih vplivov na tla, podzemno vodo, zrak in naravo;

– del na vodovarstvenih območjih;

– ravnanja z odpadki.

(4) Med obratovanjem se zagotovijo naslednji monitoringi:

– sanacijskih zasaditev in vzdrževanja koridorjev nadzemnega voda;

– uspešnost izvedbe omilitvenih ukrepov.

(5) Pri odstopanju od dovoljenih vrednosti med gradnjo ali obratovanjem se zagotovijo naslednji dodatni zaščitni ukrepi:

– dodatne prostorske, gradbene in tehnične rešitve;

– dodatne krajinske arhitekturne ureditve;

– sanacija poškodovanih območij, dostopnih cest ali drugih prostorskih sestavin;

– izkoreninjenje invazivnih tujerodnih vrst;

– drugi ukrepi v skladu s predpisi, ki urejajo posamezno področje varstva okolja (omilitveni ukrepi).

34. člen

(organizacija gradbišča)

(1) Vse delovne površine, prostori za začasno shranjevanje odpadkov in hranjenje materiala, gradbiščni objekti ter druge ureditve v sklopu gradbišča za gradnjo daljnovoda morajo biti na območju državnega prostorskega načrta, na predhodno arheološko pregledanih območjih, zunaj območij kulturne dediščine in vodovarstvenih območij. Gradbišče se zavaruje pred poplavljanjem in erozijo tal tako, da se zagotovita varnost in nemotena raba sosednjih objektov in zemljišč.

(2) Gradbišče je treba zavarovati tako, da se zagotovita varnost in nemotena raba sosednjih objektov in zemljišč.

(3) Za prevozne poti do dostopnih poti do gradbišč se uporabljajo obstoječe državne in občinske ceste ter gozdne ceste in poljske poti. Prevozne poti do gradbišč se določijo tako, da potekajo kolikor je mogoče zunaj stanovanjskih naselij. Če je treba med gradnjo zagotoviti dodatne dostopne poti do gradbišča, se uredijo na zemljiščih tako, da je vpliv na dejansko rabo prostora čim manjši.

(4) Za primer nesreč z onesnaževali na območju gradnje se izdelata poslovnik za takojšnje ukrepanje, s katerim se določijo pravočasni intervencijski posegi za preprečitev onesnaženja tal in voda oziroma njihovo sanacijo. Vsa začasna skladišča in pretakališča goriv, olj in maziv ter drugih nevarnih snovi morajo biti zaščiteni tako, da ni možnosti izliva v tla in vodotoke.

(5) Na gradbišču se brez nadzora ne smejo uporabljati materiali, ki vsebujejo škodljive snovi.

(6) Morebitna začasna odlagališča presežkov zemeljskega materiala je treba urediti tako, da se prepreči erozija in da ni oviran odtok zalednih voda. Po gradnji je treba vse ostanke začasnih odlagališč odstraniti.

(7) Na območju gradbišča, transportnih poti in drugih manipulativnih površin, po katerih poteka odvoz odstranjenega in gradbenega materiala, se smejo uporabljati le vozila, gradbeni stroji in druga mehanizacija, ki so tehnično brezhibni.

(8) Po gradnji se vse površine in tla sanirajo do enakega stanja in kakovosti, kakršna sta bila pred gradbenim posegom, razen kadar je s to uredbo določeno drugače.

35. člen

(dodatne obveznosti)

Poleg vseh obveznosti, navedenih v 33. in 34. členu te uredbe, so obveznosti investitorja tudi:

- zagotoviti pravico graditi za ureditve iz te uredbe na območju iz 4. člena te uredbe, ki poleg gradnje omogoča delovanje, rekonstrukcijo in vzdrževanje ureditev iz tega državnega prostorskega načrta;

- izplačati odškodnino za povzročeno škodo, če ni mogoče v celoti vzpostaviti prejšnjega stanja nepremičnin;

- pred začetkom del pravočasno obvestiti upravljavce gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra, da se z njimi evidentirajo obstoječi objekti in naprave ter uskladijo vsi posegi v območje objektov in naprav ter v njihov varovalni pas;

- pravočasno seznaniti in obvestiti prebivalstvo o začetku in načinu izvajanja gradbenih del ter morebitnih omejitvah prometa in oskrbe s komunalno infrastrukturo;

- ustrezno zaščititi objekte in naprave med gradnjo, po koncu gradnje pa odpraviti morebitne poškodbe na njih;

- zagotavljati nemoteno komunalno, energetsko in elektronsko komunikacijsko oskrbo objektov;

- zagotoviti ali nadomestiti dostoje in dovoze do obstoječih objektov in zemljišč;

- narediti posnetek ničelnega stanja cest, ki se med gradnjo uporabljajo za prevozne poti na gradbišča, poškodbe pa po gradnji odpraviti in ceste vrniti v enako stanje in kakovost, kot sta bila pred gradbenim posegom;

- pred začetkom del zagotoviti naročilo za prevzem gradbenih in drugih odpadkov ali prevoz ter njihovo predelavo in odstranjanje.

IX. DOPUSTNA Odstopanja

36. člen

(dopustna odstopanja)

(1) Pri pripravi projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja so dovoljena odstopanja od funkcionalnih, oblikovalskih in tehničnih rešitev, določenih s to uredbo, če se pri nadaljnjem podrobnejšem preučevanju energetskih, geoloških, hidroloških,

hidrotehničnih, geomehanskih in drugih razmer pridobijo tehnične rešitve, ki so primernejše z oblikovalskega, energetsko-tehničnega ali okoljevarstvenega vidika, ki upoštevajo zadnje stanje tehnike in omogočajo gospodarnejšo rabo prostora.

(2) Dovoljeni so pomiki stebrov vzdolž osi nadzemnega voda ± 30 metrov glede na določeno lokacijo stebrov. Dovoljeni so pomiki stebrov ± 5 metrov od osi, pri čemer je premik dovoljen le, če se s tem strinja lastnik zemljišča, na katerega se premakne steber, in se s tem ne poslabšajo pogoji izven koridorja, oziroma so zunaj ureditvenega območja v skladu z veljavnimi predpisi. Pomiki na območjih kulturne dediščine so dopustni le v skladu z izsledki opravljenih predhodnih arheoloških raziskav. Dovoljeno odstopanje v višini stebrov znaša do ± 5 metrov od njihove absolutne višine, pri čemer se upoštevajo omejitve, navedene v tej uredbi glede približevanja posameznim objektom, vodom in napravam.

(3) Odstopanja od funkcionalnih, oblikovalskih in tehničnih rešitev iz prejšnjih odstavkov ne smejo spreminjati načrtovane podobe območja, ne smejo poslabšati kakovosti okolja, bivalnih in delovnih razmer na območju državnega prostorskega načrta ali na sosednjih območjih in ne smejo biti v nasprotju z javnimi koristmi. Z dopustnimi odstopanji morajo soglašati daljaci mnenj in soglasij v zvezi s projektom, v pristojnosti katerih odstopanja posegajo.

X. NADZOR

37. člen

(nadzor)

Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravlja inšpektorat, pristojen za prostor.

XI. PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

38. člen

(dopustni posegi in dejavnosti do začetka gradnje prostorskih ureditev)

(1) Do začetka gradnje prostorskih ureditev iz 3. člena te uredbe so na območju državnega prostorskega načrta iz 4. člena te uredbe dopustni opravljanje kmetijskih in gozdarskih dejavnosti na obstoječih kmetijskih in gozdnih zemljiščih, gradnja, rekonstrukcija in vzdrževanje objektov gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra, izvajanje ukrepov pred škodljivim delovanjem voda in ukrepov za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter vzdrževanje, zunanje urejanje dvorišč in dostopnih poti, rekonstrukcija obstoječih objektov, pri čemer se njihova namembnost ne spreminja, odstranitev obstoječih objektov in vse druge dejavnosti, ki jih je mogoče izvajati v skladu z merili in pogoji iz te uredbe.

(2) Poleg posegov in dejavnosti iz prejšnjega odstavka je dopustna tudi gradnja čebelnjakov, krmišč, staj, rastlinjakov, lovskih prež in opazovalnic v skladu z določbami občinskih prostorskih načrtov, ki jih je treba pred začetkom gradnje prostorskih ureditev odstraniti, če so zgrajeni na območju omejene rabe ali območju dostopnih poti na območju občasne rabe. Pristojni organ za izdajo mnenja o skladnosti teh objektov z občinskima prostorskima načrtoma je občina Kočevje ali občina Črnomelj.

(3) Posegi in dejavnosti iz prvega in drugega odstavka tega člena so dopustni, če se zaradi njih ne poslabšajo razmere za ureditev, določene v tem državnem prostorskem načrtu. Z njimi mora soglašati investitor načrtovanih prostorskih ureditev.

39. člen

Ne glede na drugi odstavek 1. člena te uredbe se do začetka uporabe storitev za elektronsko poslovanje na področju prostorskega načrtovanja v skladu z zakonom, ki ureja prostor, grafični del državnega prostorskega načrta objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

40. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00704-170/2024

Ljubljana, dne 4. julija 2024

EVA 2024-2560-0008

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob

predsednik

**1995. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda
Andragoški center Republike Slovenije**

Na podlagi 28. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22, 158/22 – ZDoh-2AA in 71/23) in 6. člena ter šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije sprejela

S K L E P**o ustanovitvi javnega zavoda Andragoški center
Republike Slovenije**

I. UVODNA DOLOČBA

1. člen

(namen ustanovitve)

Javni zavod Andragoški center Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: center) se ustanovi za opravljanje dejavnosti in nalog, potrebnih za razvoj, uveljavljanje in izvajanje izobraževanja odraslih, da pospešuje izobraževanje teh in ustvarja strokovne podlage za njegovo sistemsko urejanje.

II. STATUSNE DOLOČBE

2. člen

(ustanoviteljstvo)

(1) Ustanovitelj centra je Republika Slovenija, ustanoviteljske pravice in obveznosti v imenu Republike Slovenije izvršuje Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

(2) Center je pravni naslednik javnega zavoda Andragoški center Republike Slovenije, ki je bil ustanovljen z Odlokom o ustanovitvi Andragoškega centra Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 18/91-I, 12/99 in 76/08).

3. člen

(ime in sedež centra)

(1) Ime centra: Andragoški center Republike Slovenije.

(2) Ime centra v angleškem jeziku: Slovenian Institute for Adult Education.

(3) Skrajšano ime in kratica: Andragoški center Slovenije, ACS.

(4) Sedež centra: Ljubljana.

(5) Poslovni naslov centra: Ulica Ambrožiča Novljana 5, Ljubljana.

4. člen

(pečat in znak centra)

(1) Center ima pečat okrogle oblike s premerom 35 mm in pečat s premerom 20 mm z grbom Republike Slovenije v njuni sredini. Na obodu sta izpisana ime in sedež centra.

(2) Znak in grafična oblika imena centra se določita s statutom.

III. DEJAVNOST CENTRA

5. člen

(javna služba)

(1) Center v skladu z uredbo, ki ureja standardno klasifikacijo dejavnosti, opravlja dejavnosti, ki se izvajajo kot javna služba, na teh področjih:

1. M/72.200 – Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike,

2. M/72.190 – Raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije,

3. O/84.110 – Splošna dejavnost javne uprave,

4. P/85.590 – Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje,

5. P/85.600 – Pomožne dejavnosti za izobraževanje,

6. R/91.011 – Dejavnost knjižnic.

(2) Naloge centra v okviru dejavnosti iz prejšnjega odstavka so:

1. pripravlja strokovne podlage za razvoj izobraževanja odraslih in njegovo sistemsko urejanje;

2. pripravlja strokovne podlage za spremljanje ter ocenjevanje stanja in razvoja izobraževanja odraslih v državi z vidika razvojnih potreb in možnosti družbe, kakovosti in mednarodne primerljivosti in ustrezne ukrepe za pospeševanje izobraževanja odraslih;

3. razvija in uvaja projekte za pospeševanje izobraževanja odraslih, širjenje izobraževalnih možnosti prebivalcev in dvig kakovosti izobraževanja odraslih;

4. opravlja naloge, povezane s pripravo, uresničevanjem in spremljanjem izvajanja nacionalnega programa izobraževanja odraslih;

5. izvaja evalvacije in spremljanja;

6. opravlja raziskovalno in razvojno ter drugo strokovno delo na področju izobraževanja odraslih;

7. razvija in strokovno podpira izvajanje svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih, ki se izvaja kot javna služba;

8. razvija in uvaja nove andragoške pristope ter programe usposabljanja in izpopolnjevanja strokovnih delavcev in drugih izobraževalcev odraslih, ki pri svojem delu potrebujejo andragoško usposobljenost, ter skrbi za IKT-podporo usposabljanju in izpopolnjevanju;

9. pripravlja strokovne podlage ter razvija notranje in zunanje pristope za presojanje in razvijanje kakovosti izobraževanja odraslih, nudi usposabljanje, svetovanje in strokovno pomoč organizacijam za izobraževanje odraslih pri razvoju njihovih notranjih sistemov kakovosti;

10. opravlja svetovalno delo in nudi strokovno pomoč organizacijam na področju izobraževanja odraslih, andragoškim delavcem in pristojnim upravnim organom;

11. razvija metodologijo za pripravo programov za izobraževanje odraslih;

12. širi zavest o pomenu učenja v vseh življenjskih obdobjih in njegovi prisotnosti v vseh življenjskih okoliščinah;

13. spodbuja vedoželjnost in pozitivno naravnost do učenja in prispeva k večji vključenosti odraslih v vseživljenjsko učenje;

14. obvešča domačo in tujo javnost o dejavnostih in dosežkih na področju izobraževanja odraslih;

15. zbira, obdeluje in širi informacije o izobraževalni ponudbi in njenih izvajalcih;

16. opravlja knjižnično-dokumentacijsko dejavnost ter vzdržuje programoteko in mediateko na področju izobraževanja odraslih;

17. pripravlja ter izdaja publikacije in druga multimedijška gradiva za izobraževanje odraslih;

18. razvija in vzdržuje informacijski sistem ter izvaja druge infrastrukturne dejavnosti, potrebne za razvoj izobraževanja odraslih, in

19. pripravlja strokovne podlage za odločanje o zadevah iz pristojnosti strokovnega sveta za izobraževanje odraslih.

(3) Center pri opravljanju svojih nalog sodeluje s podobnimi organizacijami doma in v tujini.

6. člen

(druge dejavnosti)

(1) Druge dejavnosti, namenjene opravljanju dejavnosti, za katere je ustanovljen center ali jih opravlja zaradi gospodarne rabe premoženja, ki ga ima v uporabi ali upravljanju, so določene v prilogi, ki je sestavni del tega sklepa.

(2) Center lahko izvaja prodajo blaga in storitev na trgu le, če z njenim izvajanjem zagotavlja najmanj pokritje vseh odhodkov, povezanih s to dejavnostjo.

IV. NOTRANJA ORGANIZIRANOST IN ORGANI CENTRA

7. člen

(notranja organiziranost)

(1) Za izvajanje nalog iz 5. člena tega sklepa se v centru organizirajo ta središča:

1. središče za raziskovanje in razvoj;
2. središče za svetovanje in vrednotenje;
3. središče za kakovost in izobraževanje;
4. središče za obveščanje in ozaveščanje;
5. središče skupnih služb;
6. druga središča, ki jih center ustanovi v soglasju z ustanoviteljem.

(2) V središču za raziskovanje in razvoj se lahko organizira raziskovalna enota, ki opravlja temeljne, aplikativne in razvojne raziskave na področju izobraževanja in učenja odraslih. Organizira se kot samostojna obračunska enota v skladu s predpisi, ki urejajo raziskovalno dejavnost.

(3) Podrobnejša organiziranost centra se določi s statutom.

8. člen

(organi)

(1) Organi centra so:

1. svet centra;
2. direktor;
3. strokovni svet.

(2) Center ima lahko tudi druge organe za posamezna strokovna področja, ki jih določi s statutom.

9. člen

(sestava sveta centra)

Center upravlja svet centra, ki ga sestavlja devet članov, od katerih:

1. tri predstavnike ustanovitelja imenuje vlada, od tega enega na predlog ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje, enega na predlog ministrstva, pristojnega za znanost, in enega na predlog ministrstva, pristojnega za delo;

2. enega predstavnika uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti imenuje javna mreža organizacij za izobraževanje odraslih, dva predstavnika s področja andragogike in pedagogike pa Rektorska konferenca Republike Slovenije;

3. tri predstavnike delavcev izvolijo delavci centra na neposrednih in tajnih volitvah.

10. člen

(imenovanje predstavnikov ustanovitelja)

(1) Predstavniki ustanovitelja, ki jih imenuje vlada, se izberejo na podlagi javnih pozivov, ki jih na svojem spletišču objavijo ministrstvo, pristojno za vzgojo in izobraževanje, ministrstvo, pristojno za znanost, in ministrstvo, pristojno za delo. Kot prednostno merilo za izbiro kandidatov se v javnem pozivu, ki ga ministrstva objavijo na svojem spletišču, določi, da je kandidat strokovnjak s področja javne službe, ki jo izvaja center, ali upravljanja javnih zavodov. Kandidat za predstavnika ustanovitelja v svetu centra je lahko član v največ treh organih nadzora ali upravljanja pravnih oseb, v katerih pravice in obveznosti ustanovitelja izvršuje vlada. Če je kandidat za predstavnika ustanovitelja javni uslužbenec, zaposlen v državnem organu, je lahko član v največ dveh organih nadzora pravnih oseb, v katerih pravice in obveznosti ustanovitelja izvršuje vlada. Podrobnejši pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kandidati, se lahko določijo v javnem pozivu.

(2) Po končanih javnih pozivih iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za znanost, in ministrstvo, pristojno za delo, predložita podatke o izbranih kandidatih ministrstvu, pristojnemu za vzgojo in izobraževanje, ki pripravi skupni predlog za imenovanje predstavnikov ustanovitelja v svetu centra in ga predloži v odločanje vladi.

(3) Če se na javni poziv ne prijavi dovolj kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje iz javnega poziva, in je treba zagotoviti nemoteno delovanje sveta centra, ministrstva iz prvega odstavka tega člena vladi predlagajo v imenovanje kandidate brez ponovljenega javnega poziva. V tem primeru ministrstvo, pristojno za znanost, in ministrstvo, pristojno za delo, svoja predloga kandidata predložita ministrstvu, pristojnemu za vzgojo in izobraževanje, ki pripravi skupni predlog za imenovanje predstavnikov ustanovitelja v svetu centra in ga predloži v odločanje vladi.

11. člen

(odgovornost članov sveta centra in sodelovanje predstavnikov ustanovitelja z ministrstvom)

(1) Pred imenovanjem so člani sveta centra, ki so predstavniki ustanovitelja, opozorjeni, da za svoje delo odgovarjajo v skladu s splošnimi pravili o civilni in kazenski odgovornosti.

(2) Ministrstvo, pristojno za vzgojo in izobraževanje, zagotovi članom sveta centra, ki so predstavniki ustanovitelja, vsaj enkrat letno usposabljanje v obliki predložitve gradiva o zakonodaji s področja javnih zavodov, sistemu upravljanja in financiranju javnih zavodov. To ministrstva objavijo tudi na svojih spletnih straneh, kjer člane sveta centra, ki so predstavniki ustanovitelja, obveščajo tudi o drugih aktualnih temah.

(3) Člani sveta centra, ki so predstavniki ustanovitelja, obveščajo pristojno ministrstvo o sklicu in dnevnem redu seje sveta centra ter sprejetih sklepov.

12. člen

(redne volitve predstavnikov delavcev)

(1) Delavci centra volijo svoje predstavnike z notne volilne liste. Pravico voliti in biti voljen imajo vsi zaposleni v centru razen direktorja.

(2) Svet centra tekočega sklica sprejme sklep o razpisu volitev predstavnika zaposlenih v svet centra, imenuje volilno komisijo in razpiše volitve predstavnikov delavcev v svet centra.

(3) Podrobnejša pravila glede volitev, nadomestnih volitev in predčasnih razrešitev predstavnikov delavcev se določijo s statutom.

13. člen

(mandat in konstituiranje sveta centra)

(1) Mandat sveta centra traja štiri leta. Člani sveta centra so po poteku tega lahko ponovno imenovani ali izvoljeni.

(2) Svet centra se konstituira, ko je imenovana ali izvoljena večina članov in se je iztekel mandat sveta prejšnjega sklica.

Svetu centra začne teči mandat z dnem konstituiranja ne glede na to, kdaj je bil imenovan ali izvoljen posamezen član. Članu sveta, ki je bil imenovan ali izvoljen po konstituiranju sveta centra, se izteče mandat, ko se izteče tekoči mandat sveta centra.

(3) Konstitutivno sejo sveta centra skliče direktor v 30 dneh od izpolnitve pogojev za konstituiranje sveta centra. Člani sveta centra na konstitutivni seji med seboj izvolijo predsednika in njegovega namestnika.

14. člen

(odločanje sveta centra)

(1) Svet centra odloča z večino glasov vseh članov. Praviloma glasuje javno, tajno pa o zadevah, za katere tako določa poslovnik sveta centra, in posameznih zadevah, za katere se tak način glasovanja določi na posamezni seji sveta centra.

(2) Svet centra lahko določi podrobnejša pravila za svoje delovanje s poslovníkom.

15. člen

(predčasno prenehanje mandata članom sveta centra)

(1) Članu sveta centra preneha mandat pred potekom dobe, za katero je bil imenovan ali izvoljen, če:

1. je imenovan na funkcijo, ki ni združljiva s članstvom v svetu centra;

2. odstopi;

3. izgubi status, v katerem je izvoljen, ali

4. je razrešen.

(2) Svet centra na podlagi obvestila organa, pristojnega za imenovanje, da je imenovani član razrešen, pisne odstopne izjave člana ali poročila volilne komisije o izidu glasovanja o razrešitvi ali ugotovitve teh dejstev sprejme ugotovitveni sklep o prenehanju mandata člana v svetu centra in dnevu prenehanja.

16. člen

(postopek imenovanja in volitev nadomestnih članov sveta centra)

(1) Ko svet centra ugotovi, da je članu sveta centra prenehal mandat, v osmih dneh razpiše nadomestne volitve, če preneha mandat predstavniku delavcev.

(2) Če preneha mandat predstavniku ustanovitelja, direktor o tem takoj obvesti ministrstvo, pristojno za vzgojo in izobraževanje, in ga pozove, naj izpelje postopek imenovanja nadomestnega člana.

(3) Če preneha mandat predstavniku uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti, direktor takoj o tem obvesti organ, pristojen za imenovanje, in ga pozove, naj izpelje postopek imenovanja nadomestnega člana.

(4) Za nadomestne volitve se smiselno uporabljajo določbe tega sklepa, ki se nanašajo na redne volitve.

(5) Ne glede na prvi drugi in tretji odstavek tega člena nadomestnih volitev oziroma imenovanj ni treba izvesti, če je prenehal mandat manj kot tretjini članov sveta centra in je do izteka mandata sveta centra manj kot šest mesecev.

17. člen

(pristojnosti sveta centra)

(1) Svet centra:

1. sprejema statut in splošne akte centra, če za njihovo sprejetje ni pristojen direktor;

2. s soglasjem ustanovitelja imenuje in razrešuje direktorja centra na podlagi izvedenega javnega razpisa;

3. sprejema letni program dela in finančni načrt ter poročilo o njuni uresničitvi in razvojni program centra;

4. sprejme poročilo o samoevalvaciji centra;

5. daje mnenje ali soglasje k predlogu akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v skladu s tem sklepom in

6. odloča o drugih zadevah, za katere je tako določeno s predpisi ali tem sklepom.

(2) Svet centra mora k statutu pridobiti soglasje ustanovitelja, k letnemu programu dela, finančnemu načrtu in poročilu o njunem izvrševanju pa soglasje ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje.

18. člen

(direktor)

(1) Direktor je poslovodni organ centra.

(2) Direktor vodi, zastopa in predstavlja center ter je odgovoren za zakonitost njegovega poslovanja. Opravlja te naloge:

1. skrbi in odgovarja za izvajanje obveznosti centra, določenih z zakonom, drugimi predpisi, tem sklepom in splošnimi akti centra;

2. načrtuje, organizira in vodi poslovanje centra;

3. pripravlja program dela in finančni načrt ter poročila o njunem uresničevanju in jih predlaga v sprejetje svetu centra;

4. pripravlja program razvoja centra;

5. sprejema akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ter druge interne splošne akte v okviru svojih pristojnosti;

6. poroča ustanovitelju in svetu centra o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje centra;

7. skrbi za izvrševanje sklepov sveta centra;

8. izvaja pristojnosti delodajalca s področja delovnih razmerij v skladu z veljavnimi predpisi;

9. imenuje projektne in delovne skupine za izvedbo določenih nalog ali proučitev posameznih vprašanj z delovnega področja centra;

10. skrbi za promocijo centra;

11. skrbi za sodelovanje z drugimi zavodi in organizacijami ter pristojnimi ministri;

12. skrbi za zagotavljanje in ugotavljanje kakovosti s samoevalvacijo in pripravo letnega poročila o samoevalvaciji centra, ki je lahko del poročila o izvedbi letnega programa dela;

13. opravlja druge naloge v skladu s predpisi, tem sklepom in statutom.

(3) Pred sprejetjem akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, ki pomeni povečanje potrebnih finančnih sredstev, mora direktor na podlagi predhodnega mnenja sveta centra pridobiti soglasje ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje. Ministrstvo odloči o soglasju najpozneje v 30 dneh. Če ne odloči o soglasju v roku iz prejšnjega stavka, se šteje, da je soglasje dano.

(4) Če sprememba akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ne pomeni povečanja potrebnih finančnih sredstev, pridobi direktor pred sprejetjem akta soglasje sveta centra.

(5) Direktor je za svoje delo odgovoren svetu centra in ustanovitelju.

(6) Direktor mora pri svojem delu ravnati nepristransko in s skrbnostjo dobrega strokovnjaka. Centru odgovarja za škodo, ki jo je povzročil s svojim nevestnim ali protipravnim ravnanjem.

(7) Direktor lahko za nadomeščanje v času svoje odsotnosti ali opravljanje določenih nalog iz drugega odstavka tega člena pisno pooblasti strokovnega delavca centra.

19. člen

(imenovanje direktorja)

(1) Direktorja imenuje svet centra s predhodnim soglasjem ustanovitelja na podlagi izvedenega javnega razpisa.

(2) Mandat direktorja traja pet let. Po izteku tega je lahko direktor ponovno imenovan.

(3) Za direktorja je lahko imenovan, kdor:

1. ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje, ali raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje;

2. ima najmanj pet let delovnih izkušenj pri vodstvenih delih;

3. ima organizacijske in vodstvene sposobnosti;

4. izpolnjuje druge pogoje, ki jih določajo predpisi.

20. člen

(razrešitev direktorja)

(1) Direktor je lahko s predhodnim soglasjem ustanovitelja razrešen pred potekom časa, za katerega je imenovan, če:

1. pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi in splošnimi akti centra ali neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov centra oziroma ustanovitelja ali ravna v nasprotju z njimi;

2. s svojim nevestnim ali nepravilnim delom povzroči centru večjo škodo;

3. zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti centra;

4. nastane kateri od razlogov, ko po predpisih o delovnih razmerjih direktorju preneha delovno razmerje po samem zakonu, ali

5. sam zahteva razrešitev.

(2) Svet centra mora pred sprejetjem odločitve o razrešitvi na podlagi 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka seznaniti direktorja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se o njih izjavi.

21. člen

(vršilec dolžnosti)

(1) Če direktorju preneha funkcija pred iztekom mandata ali mu poteče mandat pred izbiro novega direktorja ali če ta ne nastopi funkcije, svet centra brez javnega razpisa in brez soglasja ustanovitelja imenuje vršilca dolžnosti direktorja. Za imenovanje tega se ne zahteva izpolnjevanje pogojev iz tretjega odstavka 19. člena tega sklepa razen pogoja izobrazbe.

(2) Vršilec dolžnosti direktorja je lahko imenovan najdlje za eno leto.

22. člen

(strokovni svet)

(1) Strokovni svet je strokovni organ centra, ki obravnava vprašanja s področja strokovnega dela centra, odloča o strokovnih vprašanjih v okviru pooblastil, določenih v statutu, določa strokovne podlage za programe dela in razvoja centra, daje svetu centra in direktorju mnenja in predloge glede organiziranosti dela in pogojev za razvoj dejavnosti ter opravlja druge s tem sklepom oziroma statutom določene naloge. Oblikuje se tako, da so zastopane vse dejavnosti centra.

(2) Člane strokovnega sveta na predlog direktorja imenuje svet centra. Strokovni svet vodi predsednik, ki ga med seboj izberejo člani strokovnega sveta.

(3) Naloge, pristojnosti, število članov, način izvolitve in trajanje mandata strokovnega sveta se določijo s statutom.

V. PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE CENTRA

23. člen

(ustanovitveno premoženje)

Za opravljanje dejavnosti uporablja center premoženje v obsegu, ki ga je upravljal Andragoški center Republike Slovenije in izkazoval v bilanci na 31. decembra 2023.

24. člen

(viri financiranja)

(1) Dejavnosti centra se financirajo iz državnega proračuna, s prodajo storitev in blaga na trgu, iz donacij in drugih virov.

(2) Center posluje prek podračuna, odprtega pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila.

25. člen

(financiranje dejavnosti)

(1) Ustanovitelj zagotavlja centru sredstva za opravljanje nalog javne službe iz 5. člena tega sklepa v skladu s predpisi ter splošnimi in posamičnimi izvršilnimi akti pristojnih organov.

(2) Obseg in višina sredstev, ki jih ustanovitelj zagotavlja centru iz državnega proračuna za izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka, se določita z letno pogodbo o financiranju, ki jo center sklene z ministrstvom, pristojnim za vzgojo in izobraževanje, in ministrstvom, pristojnim za delo, upošteva resorno pristojnost ministrstva za določeno nalogo.

(3) Center prihodke in odhodke javne službe ter tržne dejavnosti vodi ločeno v skladu z veljavnimi finančnimi predpisi.

26. člen

(uporaba in upravljanje stvarnega premoženja)

Center s stvarnim premoženjem ustanovitelja, ki ga ima v uporabi ali upravljanju, ravna s skrbnostjo dobrega gospodarja in v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države.

27. člen

(obseg odgovornosti centra)

(1) Center je odgovoren za svoje obveznosti do višine denarnih sredstev, s katerimi razpolaga pri izvajanju svoje dejavnosti, ne glede na njihov vir.

(2) Za obveznosti iz drugih dejavnosti jamči center s prihodki iz lastne dejavnosti.

28. člen

(obseg odgovornosti ustanovitelja)

(1) Ustanovitelj je odgovoren za obveznosti centra, povezane z izvajanjem javne službe, do višine sredstev, ki jih zagotavlja centru v skladu s 25. členom tega sklepa.

(2) Ustanovitelj ne odgovarja za obveznosti centra iz drugih dejavnosti, ki jih ta opravlja za druge naročnike ali izvajanja tržne dejavnosti.

29. člen

(poraba presežka prihodkov in kritje primanjkljaja)

(1) Način kritja presežka odhodkov nad prihodki ali porabe presežka prihodkov nad odhodki določi center v svojem letnem finančnem načrtu, za katerega mora pridobiti soglasje v skladu s predpisi.

(2) Pri odločanju o kritju presežka odhodkov nad prihodki ali porabi presežka prihodkov nad odhodki se upoštevajo zakon, ki ureja javne finance, zakon, ki ureja fiskalno pravilo, in drugi predpisi.

(3) Presežek prihodkov nad odhodki, ki jih pridobi s prodajo proizvodov in storitev, ustvarjenih z opravljanjem dejavnosti v skladu s tem sklepom, center uporablja za namen, določen v aktih njegovega poslovanja, v skladu s predpisi.

30. člen

(nadzor nad delom)

(1) Delo centra nadzirata ministrstvo, pristojno za vzgojo in izobraževanje, in ministrstvo, pristojno za delo, vsako na svojem vsebinskem področju.

(2) Finančno poslovanje centra nadzirata ministrstvo, pristojno za finance, in Računsko sodišče Republike Slovenije.

31. člen

(pooblastila v pravnem prometu)

(1) Center samostojno nastopa v pravnem prometu v okviru dejavnosti, določenih s tem sklepom.

(2) Center mora pred sklenitvijo pravnega posla o brezplačni pridobitvi stvarnega premoženja pridobiti soglasje ustanovitelja.

32. člen

(vođenje računovodskih evidenc in poslovne dokumentacije)

(1) Center vodi poslovne knjige ter izdela letna poročila in druga finančna poročila v skladu s predpisi o računovodstvu in

finančnem poslovanju pravnih oseb javnega prava in navodili pristojnih organov ustanovitelja.

(2) Center pripravi letna poročila o izvajanju dejavnosti v skladu s predpisi ali izvršilnimi akti pristojnih organov in jih predloži pristojnim organom ustanovitelja.

(3) Center vodi računovodske evidence in izdela letna poročila o finančnem poslovanju v skladu s predpisi o računovodstvu in finančnem poslovanju pravnih oseb javnega prava in navodili ustanovitelja.

VI. JAVNOST DELA IN POSLOVNA TAJNOST

33. člen

(javnost dela)

(1) Delo centra je javno. Javnost o njegovem delu obvešča direktor ali oseba, ki jo ta pooblasti.

(2) Javnost dela centra se zagotavlja s poročili, ki jih center javno objavi. O posameznih zadevah v javnem interesu center obvešča javnost sproti.

34. člen

(varovanje poslovne skrivnosti in osebnih podatkov)

(1) Direktor in drugi delavci ter člani organov centra morajo varovati listine in podatke, do katerih imajo dostop ali so z njimi seznanjeni in ki so določeni za poslovno skrivnost ali vsebujejo osebne podatke, v skladu s predpisi.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka morajo varovati poslovno skrivnost tudi po prenehanju delovnega razmerja ali članstva v organu.

(3) Za poslovno skrivnost se štejejo podatki in dokumenti, ki:

1. so z zakonom in drugimi predpisi določeni kot poslovna skrivnost;

2. jih pristojni organ centra določi kot poslovno skrivnost v skladu s predpisi;

3. jih kot poslovno skrivnost centru pošlje ali sporoči pristojni organ ali druga organizacija.

(4) Dokumente, ki vsebujejo informacijo javnega značaja, predloži prosilcu v skladu s predpisi direktor ali oseba, ki jo ta pooblasti.

VII. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

35. člen

(tekoči mandati organov centra)

Tekoči mandati organov centra se nadaljujejo do izteka.

36. člen

(veljavnost splošnih aktov)

Center uskladi splošne akte centra z določbami tega sklepa v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

37. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega sklepa preneha veljati Odlok o ustanovitvi Andragoškega centra Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 18/91-I, 12/99 in 76/08).

38. člen

(začetek veljavnosti)

Ta sklep začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00704-166/2024

Ljubljana, dne 4. julija 2024

EVA 2023-3350-0060

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob

predsednik

Priloga

Druge dejavnosti centra so:

C/17.230 – Proizvodnja pisarniških potrebščin iz papirja,
C/18.110 – Tiskanje časopisov,
C/18.120 – Drugo tiskanje,
C/18.130 – Priprava za tisk in objavo,
C/18.140 – Knjigoveštvo in sorodne dejavnosti,
C/18.200 – Razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa,
G/47.610 – Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s knjigami,
G/47.621 – Trgovina na drobno s časopisi in revijami,
J/58.110 – Izdajanje knjig,
J/58.120 – Izdajanje imenikov in adresarjev,
J/58.130 – Izdajanje časopisov,
J/58.140 – Izdajanje revij in druge periodike,
J/58.190 – Drugo založništvo,
J/58.210 – Izdajanje računalniških iger,
J/58.290 – Drugo izdajanje programja,
J/59.200 – Snemanje in izdajanje zvočnih zapisov in muzikalij,
J/60.100 – Radijska dejavnost,
J/60.200 – Televizijska dejavnost,
J/62.010 – Računalniško programiranje,
J/62.020 – Svetovanje o računalniških napravah in programih,
J/62.030 – Upravljanje računalniških naprav in sistemov,
J/62.090 – Druge z informacijsko tehnologijo in računalniškimi storitvami povezane dejavnosti,
J/63.110 – Obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti,
J/63.120 – Obratovanje spletnih portalov,
J/63.990 – Drugo informiranje,
M/72.100 – Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju naravoslovja in tehnologije,
M/72.110 – Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju biotehnologije,
M/72.190 – Raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije,
M/72.200 – Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike,
M/73.110 – Dejavnost oglaševalskih agencij,
M74.300 – Prevajanje in tolmačenje,
N/77.330 – Dajanje pisarniške opreme in računalniških naprav v najem in zakup,
N/82.110 – Nudenje celovitih pisarniških storitev,
N/82.190 – Fotokopiranje, priprava dokumentov in druge posamične pisarniške dejavnosti,
N/82.300 – Organiziranje razstav, sejmov, srečanj,
N/82.990 – Drugje nerazvrščene spremljajoče dejavnosti za poslovanje,
O/84.110 – Splošna dejavnost javne uprave,
O/84.120 – Urejanje zdravstva, izobraževanja, kulturnih in drugih socialnih storitev, razen obvezne socialne varnosti,
P/85.590 – Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje,
P/85.600 – Pomožne dejavnosti za izobraževanje,
R/90.040 – Obratovanje objektov za kulturne prireditve,
R/91.011 – Dejavnost knjižnic,
R/91.012 – Dejavnost arhivov,
S/96.090 – Druge storitvene dejavnosti, drugje nerazvrščene.

MINISTRSTVA

1996. Pravilnik o dejavnih sevalne in jedrske varnosti

Na podlagi četrtega odstavka 9. člena, osmega odstavka 93. člena, četrtega odstavka 100. člena, šestega odstavka 101. člena, petega odstavka 108. člena, petega odstavka 110. člena in petega odstavka 115. člena Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19, 172/21 in 18/23 – ZDU-10) minister za naravne vire in prostor izdaja

PRAVILNIK o dejavnih sevalne in jedrske varnosti

1. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen (vsebina)

(1) Ta pravilnik določa:

- projektne osnove za sevalne in jedrske objekte, način njihove priprave in njihovega obnavljanja;
- obseg, metodologijo priprave in podrobnejše zahteve za razširjene projektne osnove jedrskih objektov;
- vsebino vloge in dokumentacije za pridobitev mnenj, soglasij in dovoljenj za sevalne, jedrske in manj pomembne sevalne objekte;
- vsebino varnostnega poročila in druge dokumentacije, potrebne za dokazovanje in zagotavljanje varnosti sevalnih in jedrskih objektov;
- podrobnejše zahteve glede organiziranosti sevalnega ali jedrskega objekta, sistema vodenja ter vsebine in oblike dokumentacije sistema vodenja in njegovega izvajanja v sevalnih in jedrskih objektih;
- podrobnejše zahteve glede vrste, obsega, načina in trajanja varstva ter hrambe dokumentarnega gradiva upravljavcev sevalnega ali jedrskega objekta.

(2) S tem pravilnikom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

- Direktiva Sveta 2009/71/Euratom z dne 25. junija 2009 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za varnost jedrskih objektov (UL L št. 172 z dne 2. 7. 2009, str. 18), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2014/87/Euratom z dne 8. julija 2014 o spremembi Direktive 2009/71/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov (UL L št. 219 z dne 25. 7. 2014, str. 42),
- Direktiva Sveta 2011/70/Euratom z dne 19. julija 2011 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki (UL L št. 199 z dne 2. 8. 2011, str. 48) in
- Direktiva Sveta 2013/59/Euratom z dne 5. decembra 2013 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom (UL L št. 13 z dne 17. 1. 2014, str. 1), zadnjič popravljena s Popravkom (UL L št. 152 z dne 11. 6. 2019, str. 128).

2. člen (izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. deterministična varnostna analiza je varnostna analiza, ki se izvaja za modeliranjem, ugotavljanjem in računanjem za varnost pomembnih parametrov in procesov v sevalnem ali jedrskem objektu, ki nastanejo po predpostavljenih začetnih dogodkih. Glavni namen je preveritev, da dovoljene vrednosti osnovnih varnostnih parametrov objekta niso presežene;

2. dogodek je lahko povzročen z naravnim dogodkom, s človeško napako, z dejanjem, povzročenim zaradi nepravilnih pisnih postopkov ali navodil, z okvaro opreme, z obratovalno napako ali s projektno neustreznostjo, ki lahko ogroža sevalno ali jedrsko varnost;

3. elektromagnetna združljivost je zmogljivost električnih in elektronskih sistemov, opreme in naprav za delovanje v elektromagnetnem okolju, kjer morajo biti operabilni, brez poslabšanja delovanja zaradi elektromagnetnih motenj in brez medsebojnega vpliva več takih naprav;

4. enojna odpoved je odpoved, zaradi katere komponenta ne more izvesti predvidene varnostne funkcije, pa tudi vse nadaljnje odpovedi, ki so posledica tega;

5. faza mirovanja je vmesna faza med obratovanjem in začetkom razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta, v primeru odlagališča pa med obratovanjem in zaprtjem ali ponovnim obratovanjem odlagališča. Lahko traja različno dolgo in je namenjena predvsem zmanjšanju sevalnih obremenitev med dokončno razgradnjo, tako da omogoči razpad kratkoživih radionuklidov pred dokončno razgradnjo. Pri odlagališču je faza mirovanja namenjena optimizaciji obratovanja odlagališča;

6. izjemne vremenske razmere so skrajne vremenske razmere za obravnavano območje, določene na podlagi analiz zgodovinskih vremenskih podatkov zanj;

7. kategorizacija struktur, sistemov in komponent (v nadaljnjem besedilu: SSK) je njihova razporeditev v varnostne kategorije glede na pomembnost SSK za tveganje na podlagi verjetnostnih varnostnih analiz;

8. komandna soba je prostor v jedrski elektrarni ali raziskovalnem reaktorju, v katerem se zbirajo informacije o obratovanju objekta in iz katerega je mogoče krmiliti vse za varnost pomembne procese;

9. kompetence so izobrazba, usposobljenost, veščine in izkušnje za izvajanje nalog;

10. kvalifikacija je proces, s katerim se dokazuje, da določena SSK obratuje na zahtevo in v predvidenih okoljskih razmerah do konca svoje kvalificirane življenjske dobe ter v skladu z zahtevanimi merili;

11. lokacija je geografsko območje, na katerem je sevalni ali jedrski objekt in kjer potekajo dejavnosti, ki jim je ta namenjen;

12. nenormalno obratovanje je obratovanje, pri katerem pride do odstopanj, ki presegajo pričakovane obratovalne parametre, in ki se zgodi vsaj enkrat v času obratovanja objekta, vendar zaradi ustrezne konstrukcije ne povzroči škode na SSK, pomembnih za varnost, in ne vodi do nesreče;

13. neskladje je stanje, ko izdelek, storitev, dejavnost ali proces, ne dosegajo zahtev, določenih s strani zakonodaje, standardov, zainteresiranih strani ali internih postopkov organizacije;

14. nesreča je odstopanje od normalnega obratovanja, ki je manj pogosto in ima težje posledice kot nenormalno obratovanje. Pri nesreči lahko pride do večje poškodbe sevalnega ali jedrskega objekta ali zmanjšanja učinkovitosti varnostnih pregrad;

15. nesreča, ki presega projektne dogodke, je nesreča, ki se lahko pripeti, vendar ni upoštevana pri osnovnem projektiranju jedrskega objekta zaradi njene izredno majhne verjetnosti. Obsega razširjene projektne nesreče ter težke nesreče;

16. nezgoda je nezaželeno stanje s posledicami, ki niso zanemarljive s stališča varstva pred sevanji ali jedrske varnosti. Nezgoda lahko povzroči neustrezno človeško dejanje oziroma neustrezno delovanje sistema ali komponente. Nezgoda zahteva prepoznavanje napake in njeno odpravo oziroma popravljalni ukrep;

17. območje lokacije sevalnega ali jedrskega objekta sta lokacija in njena okolica, ki sta zaradi značilnosti naravnih ali umetnih pojavov pomembni za oceno varnosti objekta;

18. obramba v globino je projektno načelo, po katerem je treba za dosego zaščitnega namena (npr. preprečevanje izpustov radioaktivnih snovi) pri projektiranju in upravljanju uporabiti

več varnostnih ukrepov, ki so razvrščeni tako, da če prvi izmed njih odpove, njegovo vlogo prevzame drugi, in tako naprej;

19. obratovalni pogoji in omejitve so skupina pravil, ki so del varnostnega poročila in določajo omejitve parametrov, zmožljivost in delovanje opreme ter ukrepanje oseba za varno obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta;

20. obratovanje so vse dejavnosti za doseganje namena, zaradi katerega je bil sevalni ali jedrski objekt zgrajen, vključno z vzdrževanjem, menjavo goriva (če gre za jedrsko elektrarno ali raziskovalni reaktor), pregledi med obratovanjem, shranjevanjem, skladiščenjem radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva, odlaganjem rudarske ali hidrometalurške jalovine in radioaktivnih odpadkov ter drugimi sorodnimi dejavnostmi;

21. obsevalna naprava je naprava z virom ionizirajočega sevanja, namenjena obsevanju s tem sevanjem;

22. odpoved s skupnim vzrokom je neoperabilnost dveh ali več SSK kot posledica istega vzroka oziroma dogodka;

23. okoljske razmere so razmere, v katerih mora biti izbrani SSK, oprema ali instrument obratovati in ki so med drugim določene s temperaturo, tlakom, sevanjem, relativno vlažnostjo, kemičnim okoljem, stopnjo poplavitve, potresi ipd.;

24. operabilnost je stanje SSK, v katerem je zagotovljena zmožnost delovanja oziroma opravljanja naloge v skladu z obratovalnimi pogoji in omejitvami. Zagotovljeno mora biti tudi delovanje drugih potrebnih SSK, ki s podpornimi funkcijami (npr. električno napajanje, hlajenje, mazanje ipd.) omogočajo operabilnost posamezne SSK v skladu z obratovalnimi pogoji in omejitvami;

25. operater je strokovno usposobljena oseba z izpitom, ki nadzoruje sevalni ali jedrski objekt in s kontrolnimi funkcijami za krmiljenje proizvodnega procesa zagotavlja njegovo varno obratovanje;

26. osebe z dovoljenjem so delavci, ki so uspešno opravili strokovno usposabljanje in preverjanje znanja v skladu s predpisom, ki ureja pogoje, ki jih morajo izpolnjevati delavci, ki opravljajo za varnost pomembna dela v jedrskih ali sevalnih objektih;

27. pasivni sistem je sestavljen samo iz pasivnih komponent in struktur ali pa uporablja aktivne komponente le na zelo omejen način za sprožitev kasnejšega pasivnega obratovanja. Pasivna komponenta je takšna, katere delovanje ni odvisno od zunanjega vhodnega podatka kot so sprožitev, mehanski premik ali električno napajanje;

28. poneverjeni deli so predmeti, ki ne ustrezajo veljavnim standardom. Med te predmete spadajo:

- neustrezni predmeti, izdelani pri neznanih ali neodobrenih proizvajalcih, ki ne ustrezajo veljavnim standardom, specifikacijam ali tehničnim zahtevam, navedenim v nabavni dokumentaciji;

- ponarejeni predmeti, ki so namenoma izdelani ali spremenjeni tako, da bi bili videti kot pravi izdelki;

- goljufivi predmeti, katerih material, lastnosti ali značilnosti so namenoma prikazani drugače, kot so v resnici;

- sumljivi predmeti, za katere po vizualnem pregledu, preizkusih ali na podlagi drugih predhodnih informacij obstaja sum, da ne ustrezajo veljavnim standardom, specifikacijam ali tehničnim zahtevam, navedenim v nabavni dokumentaciji;

29. postopek je predpisani način za izvedbo dejavnosti ali procesa. Obratovalni postopki so natančni pisni postopki za obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta;

30. postopki za ravnanje ob nezgodah so postopki, namenjeni obvladovanju projektnih dogodkov in vsebujejo navodila za vrnitev objekta v varno stanje, pri čemer ti postopki za jedrske objekte obsegajo tudi obvladovanje razširjenih projektnih dogodkov kategorije A, ki presegajo projektne dogodke;

31. poškodba sredice je odkritje in segrevanje sredice reaktorja do točke, pri kateri je pričakovati težko poškodbo gorivnih elementov večjega dela sredice;

32. požarna celica je od drugih celic ločeno območje, na katerem je oprema, pomembna za varnost. Požarna celica ni nujno v celoti obdana s požarnimi pregradami, zato se ome-

juje hitrost širjenja požara med celicami z omejitvami količine gorljivih snovi, z ločitvijo predmetov z razdaljo, zagotavljanjem sistemov za gašenje požarov in s pasivno požarno zaščito (npr. požarni ščiti in ovoji). Požarna celica je zgrajena tako, da je za določeno obdobje, ki je lahko krajše ali daljše od tistega pri požarnem sektorju, omejeno širjenje nastalega požara iz nje;

33. požarni sektor je zgradba ali del zgradbe, povsem obdane s požarnimi pregradami, ki jih niti celotna predvidena požarna obremenitev v sektorju in zunaj njega ne more porušiti. Požarne pregrade vključujejo vrata, stene, tla in strop. Požarni sektor je zgrajen tako, da je za določeno obdobje omejeno širjenje požara iz sektorja, kjer je požar nastal, v sosednje sektorje;

34. predpostavljeni začetni dogodek je prepoznan kot del projektnih osnov in je dogodek, ki lahko sproži pričakovani obratovalni dogodek ali nesrečo;

35. prehodni pojav je skupek dogajanj, s katerim posamezni sistem prehaja iz enega v drugo stabilno stanje;

36. preizkušanje je vnaprej načrtovana dejavnost za ugotavljanje operabilnosti SSK in se opravi po vzdrževalnih posegih oziroma opravljenih spremembah na SSK. Periodično preizkušanje, ki je predpisano v obratovalnih pogojih in omejitvah, je nadzorno preizkušanje;

37. preizkušene komponente so komponente, ki so ustrezno preizkušene in kvalificirane, ali pa so njim enake komponente preizkušene pod enakimi pogoji;

38. pričakovani obratovalni dogodek je dogodek, ki se pričakuje enkrat ali večkrat v obratovalni dobi sevalnega ali jedrskega objekta, ki ne povzroči bistvenih poškodb SSK, pomembnih za varnost, in ne vodi v nesrečo;

39. proces je skupek med seboj povezanih ali vzajemno vplivajočih dejavnosti, ki se izvajajo zato, da se doseže določeni cilj;

40. projektna omejitev je predpisana skrajna (mejna) vrednost nekega parametra, za katero je objekt projektiran, in ki med obratovanjem objekta ne sme biti prekoračena. Če je ta objekt odlagališče, projektna omejitev ne sme biti prekoračena tudi po njegovem zaprtju;

41. projektna nesreča je nesreča, ki jo povzroči projektni dogodek. Projekt sevalnega ali jedrskega objekta mora biti zasnovan tako, da so izpusti radioaktivnih snovi ob projektnih nesrečah pod predpisanimi mejami;

42. projektne osnove SSK so podatki, ki določajo posebni namen izbranega SSK in posebne vrednosti ali obseg vrednosti, ki jim morajo zadostiti SSK. Te vrednosti so omejitve, ki izhajajo iz splošno sprejete sodobne prakse za doseg funkcionalnih zahtev, ali zahteve, ki izhajajo iz analize (temelječe na izračunu ali poskusu) posledic predpostavljenega začetnega dogodka, pri katerem mora dani SSK izpolniti svojo nalogo;

43. projektni dogodek je dogodek, ki vodi v projektno nesrečo, za katerega je objekt načrtovan v skladu s sprejetimi projektnimi zahtevami in konzervativno metodologijo;

44. raziskovalni reaktor je jedrski reaktor, ki se uporablja predvsem za proizvodnjo in uporabo nevtronskega in ionizirajočega sevanja za raziskave, proizvodnjo radionuklidov ipd. Raziskovalni reaktor vsebuje reaktorsko sredico, eksperimentalne naprave in druge objekte, povezane z delovanjem reaktorja ali njegovih eksperimentalnih naprav;

45. razširjena projektna nesreča je nesreča, ki jo povzročijo razširjeni projektni dogodki. Obsega razširjene projektne nesreče kategorije A in kategorije B;

46. razširjeni projektni dogodek je dogodek ali kombinacija dogodkov z izredno majhno verjetnostjo in težjimi posledicami od projektnih dogodkov oziroma vključuje več odpovedi, kot so predpostavljene pri projektnih osnovah jedrskega objekta. Obstajata dve kategoriji razširjenih projektnih dogodkov:

- razširjeni projektni dogodki kategorije A, pri katerih se lahko zagotovi preprečitev poškodbe sredice ali poškodbe goriva v skladišču z izrabljenim gorivom;

- razširjeni projektni dogodki kategorije B, pri katerih se predvideva težka poškodba sredice ali goriva v skladišču z iz-

rabljenim gorivom, ki presega poškodbo goriva med projektno nesrečo;

47. referenčna dokumentacija je dokumentacija, na katero se sklicuje vsebina varnostnega poročila ali je bila podlaga za izdajo mnenja h gradnji ali soglasja za začetek poskusnega obratovanja ali izdajo dovoljenja za obratovanje, prenehanje obratovanja, razgradnjo sevalnega ali jedrskega objekta, v primeru odlagališča pa tudi za zaprtje;

48. rudarska dela so dela, namenjena raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin ter opustitvi izkoriščanja in se glede na način in namen izvajanja razvrščajo na raziskovalna rudarska dela, rudarjenje in sanacijska rudarska dela;

49. scenarij normalnega razvoja odlagališča je pričakovana degradacija stanja objekta še dolgo po njegovem zaprtju zaradi naravnih procesov ali človeških posegov, ki temelji na ekstrapolaciji sedanjih razmer v prihodnost;

50. scenarij spremenjenega razvoja odlagališča so neželeni dogodki oziroma stanje po zaprtju odlagališča, povzročeni z naravnimi vzroki ali pa so človeškega, živalskega ali rastlinskega izvora, ki pospešijo dolgoročno degradacijo odlagališča in migracijo radioaktivnih snovi ter povečajo sevanje (npr. nenamerni vdor človeka, posledice učinkov tople grede, aktivacijo prelomov, globalne zaledenitve, odpoved tesnjenja objektov);

51. simulator je naprava, ki se odziva na dejavnosti operaterja enako kakor pravi sistem. Simulator jedrske elektrarne običajno vključuje komandno sobo v enakem merilu, kakor je prava komandna soba, programska oprema pa mora obsegati normalno obratovanje, nenormalno obratovanje in nesreče;

52. sistem za upravljanje s konfiguracijo objekta je namenjen vzpostavitvi in izvajanju zagotavljanja skladnosti med projektnimi zahtevami, fizično konfiguracijo in dokumentacijo objekta. Nadzor konfiguracije objekta zagotavlja obravnavo sprememb na objektu in njegovih sistemih pomembnih za varnost, ki so tako ustrezno določene, presejane glede na varnostni pomen, projektirane, ocenjene, izvedene in dokumentirane.

53. skladišče izrabljenega goriva je prostor ali objekt, kjer se začasno shranjuje izrabljeno gorivo;

54. smernice za obvladovanje težkih nesreč so pisni postopki z usmeritvami za operaterje za obvladovanje posledic teh nesreč;

55. sprememba v sevalnem ali jedrskem objektu je vsaka nameravana sprememba v zvezi z objektom ali načinom njegovega upravljanja ali njegovim obratovanjem, vključno z vzdrževalnimi deli, pregledovanjem, preizkušanjem ali uvedbo tehnične, organizacijske ali druge spremembe v zvezi s temi deli;

56. SSK je kratica, ki označuje skupek struktur, sistemov in komponent. Strukture so pasivni deli, kakršni so zgradbe in ščiti. Sistem tvori več komponent, ki so sestavljene tako, da opravljajo določeno (aktivno) nalogo. Med SSK se uvršča tudi programska oprema za instrumentacijo in regulacijo. Če je objekt skladišče ali odlagališče radioaktivnih odpadkov, se med SSK uvrščajo tudi paketi radioaktivnih odpadkov;

57. SSK, pomembni za varnost, zagotavljajo, da ob pričakovanih obratovalnih dogodkih in projektnih dogodkih niso presežene omejitve, določene v projektnih osnovah, in katerih napaka ali okvara lahko vodi do nehotene obsevanosti ali kontaminacije ljudi ali okolja;

58. stanje objekta je obratovalno stanje sevalnega ali jedrskega objekta ali stanje nesreče. Obratovalno stanje se deli na normalno obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta, ko ni odpovedi opreme ali kršenja obratovalnih postopkov, in nenormalno obratovanje, ko pride do okvare ali kršenja postopkov, vendar jedrska in sevalna varnost nista ogroženi. Med stanjem nesreče pride do ogrožanja jedrske in sevalne varnosti;

59. stanje varne zaustavitve reaktorja je stanje, v katerem je reaktor podkritičen in je zagotovljeno odvajanje zaostale toplote;

60. stopenjski pristop pomeni, da so procesi za zagotovitev ustrezne ravni analiz, dokumentacije in ukrepov sorazmerni s:

– pomembnostjo za varnost, nadzor nad jedrskimi snovmi in za fizično varovanje,

– velikostjo možnih nevarnosti,

– fazo v življenjski dobi objekta,

– načinom uporabe oziroma namembnostjo objekta,

– značilnimi lastnostmi objekta,

– pomembnostjo sevalnih in nesevalnih nevarnosti in drugimi ustreznimi dejavniki;

61. tehnični podporni center so prostori in ustrezna podpora oprema na lokaciji ali blizu lokacije objekta, ki so na voljo osebu, ki zagotavlja tehnično podporo operaterjem in strokovnemu osebu ter vodenje obvladovanja izrednega dogodka na območju objekta;

62. težka nesreča je nesreča v jedrski elektrarni, raziskovalnem reaktorju ali skladišču izrabljenega goriva, ki glede svojih posledic presega razširjeno projektno nesrečo kategorije A in vodi k taljenju sredice ali izrabljenega goriva in lahko povzroči obsevanost ali kontaminacijo ljudi ali okolja. Do nje lahko pride zaradi večkratnih odpovedi, kot je izguba vseh vej varnostnih sistemov, ali zaradi izredno malo verjetnega dogodka, za katerega jedrski objekt ni projektiran;

63. tlačna meja je fizična pregrada, ki ločuje dva tehnološka sistema, delujoča pod različnima obratovalnima tlakoma. Običajno sestoji iz tlačnih posod, cevi, ventilov, cevni in instrumentacijskih priključkov;

64. usposabljanje je sistematično pridobivanje potrebne znanja in spretnosti, dopolnilno k ustrezni izobrazbi za določena delovna mesta;

65. validacija je potrditev na podlagi stvarnega dokaza, da so bile izpolnjene zahteve za nameravano uporabo;

66. varno stanje je vsako stanje objekta (npr. zaustavitev, obratovanje ali mirovanje), v katerem so zagotovljene varnostne funkcije;

67. varnost pred kritičnostjo je stanje, pri katerem je zagotovljeno, da ni mogoča samovzdrževana verižna jedrska cepitev;

68. varnostna funkcija je učinek, ki mora biti dosežen, ali delo, ki mora biti opravljeno za zagotovitev sevalne oziroma jedrske varnosti. Za jedrski reaktor so varnostne funkcije naslednje:

– nadzor reaktivnosti jedrskega goriva,

– odvod toplote iz sredice in skladišča za izrabljeno gorivo,

– zadrževanje radioaktivnih snovi in preprečitev njihovega nenadzorovanega širjenja v okolje;

69. varnostna klasifikacija je razvrščanje SSK glede na zahtevane varnostne funkcije za zagotovitev jedrske varnosti in razvrščanje v varnostne razrede varnostnih SSK glede na njihovo pomembnost za jedrsko varnost;

70. varnostna rezerva je razlika med mejno vrednostjo parametra, pri kateri SSK odpove, in vrednostjo parametra, ki ga v postopku za pridobitev mnenja, soglasja in dovoljenja za jedrske in sevalne objekte odobri Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost (v nadaljnjem besedilu: uprava);

71. varnostne meje so omejitve parametrov, ki se določijo glede na najbolj neugodne vrednosti parametrov z upoštevanjem varnostnih rezerv, pri katerih je še zagotovljeno varno stanje objekta;

72. varnostni sistem je sistem, potreben za izvedbo varnostne funkcije, ki vključuje tudi podporne sisteme;

73. varnostno poročilo je dokument ali zbirka dokumentov, ki vsebuje ključne informacije o sevalnem ali jedrskem objektu, njegovih obratovalnih pogojih in omejitvah, njegovem vplivu na okolje, opis projekta, analizo možnih nezgod in ukrepe, ki so nujni za odpravo oziroma zmanjšanje nevarnosti za okolje, prebivalstvo in osebe objekta;

74. varovalni sistem je sistem v sevalnem ali jedrskem objektu, ki nadzoruje stanje za varnost pomembnih parametrov in samodejno sproži zaščitne ukrepe ob prekoračitvi nastavljenih mejnih vrednosti;

75. veliki zgodnji izpust je hitri, neovirani izpust cepitvenih produktov v okolje, ki se zgodi pred učinkovito izvedbo ukrepov

za zmanjšanje posledic izrednega dogodka, tako da obstaja nevarnost vpliva na okolje in zdravje ljudi;

76. verifikacija je proces, s katerim se potrdi, da je kakovost ali delovanje izdelka oziroma storitve v skladu z namenom ali podanimi zahtevami;

77. verjetnostne varnostne analize so analize zanesljivosti sistemov sevalnega ali jedrskega objekta, pri katerih se z uporabo verjetnostnih metod prepozna in ovrednoti obseg možnih vplivov na sevalno ali jedrsko varnost, kakršni so odpoved komponent in njihova nerazpoložljivost, človeške napake, negativni vplivi okolja, požari, poplave in potresi. Verjetnostne varnostne analize se razvrščajo na tri ravni, in sicer:

– z verjetnostnimi varnostnimi analizami prve ravni se določi zaporedje dogodkov, ki lahko poškodujejo sredico, ocenjuje pričakovano pogostost poškodbe sredice ter ugotavlja slabe in dobre strani varnostnih sistemov in postopkov, s katerimi se preprečuje to poškodbo;

– z verjetnostnimi varnostnimi analizami druge ravni se določi načine, na katere radioaktivni izpusti iz sevalnega ali jedrskega objekta dosežejo okolje, oceni njihov obseg in pričakovano pogostost ter ugotavlja sorazmerno pomembnost ukrepov za preprečitev in omilitev teh izpustov;

– z verjetnostnimi varnostnimi analizami tretje ravni se prepozna in ovrednoti posledice radioaktivnih izpustov na okolje in zdravje ljudi;

78. vodenje pomeni planiranje in spremljanje izvajanja dejavnosti, s čimer se zagotavlja, da organizacija deluje učinkovito in da je delo opravljeno v skladu z zahtevami, načrti in viri. Vodje morajo biti tudi voditelji;

79. voditeljstvo predstavlja zmožnost in kompetence posameznika, da vodi, vpliva in usmerja sodelavce in ostale člane v organizaciji z namenom, da se dosežejo skupni cilji organizacije. V primeru sevalnih in jedrskih objektov mora biti voditeljstvo osredotočeno na varnost, s čimer se zagotovi, da je varnost na prvem mestu;

80. vodstvo je posameznik ali skupina posameznikov, ki ima pooblastila za vodenje celotnega sevalnega ali jedrskega objekta ali posamezne organizacijske enote v njem;

81. vplivno območje je tridimenzionalni prostor ob sevalnem ali jedrskem objektu, nad in pod njim, ki ga določajo dejavniki iz okolice, ki lahko vplivajo na objekt, ter do koder sežejo vplivi objekta na okolje;

82. zagon je proces, s katerim se že zgrajeni objekt z vsemi SSK usposobi za obratovanje in preveri, ali so v skladu s projektom in projektnimi osnovami oziroma ali ustrezajo obratovalnim pogojem in omejitvam.

2. PROJEKTNE OSNOVE

3. člen

(projektna načela)

(1) Pri projektiranju sevalnega ali jedrskega objekta se upoštevajo naslednja načela:

1. načelo obrambe v globino;
2. načelo enojne odpovedi;
3. načelo neodvisnosti;
4. načelo raznovrstnosti;
5. načelo redundance;
6. načelo varne odpovedi;
7. načelo preverjenih komponent;
8. načelo stopenjskega pristopa.

(2) Načelo obrambe v globino pomeni, da je treba za določen zaščitni namen pri projektiranju in upravljanju (npr. preprečevanje izpusta radioaktivnih snovi) uporabiti več varnostnih ukrepov, tako da se ta namen doseže, tudi če eden od ukrepov odpove. Varnostne ukrepe je treba predvideti na različnih ravneh obrambe v globino, kjer je to še mogoče smiselno izvesti. Ravni obrambe v globino so določene z naslednjimi cilji, po podanem vrstnem redu:

1. preprečevanje nenormalnega obratovanja in okvar,
2. nadzor nenormalnega obratovanja in okvar,
3. nadzor nad nesrečo z namenom omejiti radiološke izpuste in preprečiti težko poškodbo sredice,
4. nadzor nad nesrečo s težko poškodbo sredice z namenom omejiti radiološke izpuste zunaj lokacije elektrarne,
5. blažjenje posledic velikih radioloških izpustov.

(3) Načelo enojne odpovedi pomeni, da odpoved enega sistema ali ene komponente, ki je potrebna za delovanje sistema za izvedbo varnostne funkcije, ne prepreči izvedbe te varnostne funkcije, kar velja tudi za odpoved podpornega sistema. Kadar se obravnava enojna odpoved, je treba kot eno od možnih odpovedi upoštevati tudi neželeno proženje sistema ali komponente.

(4) Načelo neodvisnosti pomeni, da je treba pri projektiranju varnostnih sistemov upoštevati funkcionalno in fizično ločenost. Načelo neodvisnosti pri projektiranju obsega:

– neodvisnost med redundantnimi komponentami sistema,

– neodvisnost komponent sistema od vplivov predpostavljenih začetnih dogodkov, tako da tak dogodek ne povzroči izgube funkcionalnosti varnostnega sistema oziroma varnostne funkcije, potrebne za omejitev posledic tega dogodka,

– primerno neodvisnost sistemov in komponent različnih varnostnih razredov za jedrske elektrarne, klasificiranih v skladu s točko 2.1 Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika, za druge objekte pa glede na njihove projektne osnove,

– neodvisnost med sistemi in komponentami, ki so pomembni za varnost, in tistimi, ki niso pomembni,

– neodvisnost med ravnimi obrambe v globino, tako da odpoved SSK na eni ravni ne zniža učinkovitosti druge ravni obrambe v globino.

(5) Načelo raznovrstnosti pomeni, da je treba posamezno varnostno funkcijo doseči na različne med seboj neodvisne načine. Tako se zmanjša možnost odpovedi s skupnim vzrokom in poveča zanesljivost. Raznovrstnost je treba uporabiti pri projektiranju za varnost pomembnih sistemov in komponent, ki imajo različne lastnosti in so namenjeni izvedbi iste varnostne funkcije. Te lastnosti so lahko različni načini delovanja, uporaba različnih fizikalnih pojavov, različni pogoji obratovanja, različni proizvajalci opreme ipd.

(6) Načelo redundance pomeni, da mora biti sistem projektiran tako, da opravi določeno varnostno funkcijo z več enakovrednimi podsistemi ali komponentami, kakor je to nujno potrebno. Odpoved ali nerazpoložljivost enega podsistema ali komponente ne sme preprečiti sistemu izvedbe zahtevane varnostne funkcije.

(7) Načelo varne odpovedi pomeni, da mora sistem ali komponenta, pomembna za varnost, po odpovedi samodejno preiti v stanje, ki je varno za objekt.

(8) Načelo preverjenega projekta in komponent pomeni, da mora biti zanesljivost projekta in njegovih sistemov zagotovljena z uporabo preverjenega projekta ter preverjenih komponent. To je tisti projekt oziroma komponente, ki so se pod podobnimi obratovalnimi pogoji že dobro obnesli oziroma so ustrezno preizkušeni in kvalificirani. Prav tako se uporabljajo predvsem komponente, za katere so znane in predvidljive možne odpovedi ter za katero projekt omogoča popravila in zamenjavo. Inženirska projektna pravila uporabljena za projektiranje SSK, pomembnih za varnost, morajo izhajati iz ustreznih nacionalnih in mednarodnih standardov ter preverjene inženirske prakse z upoštevanjem uporabnosti za tehnologijo jedrskih objektov.

(9) Načelo stopenjskega pristopa pomeni, da mora biti sevalni ali jedrski objekt projektiran tako, da se varnostne funkcije in sistemi oziroma pregrade za preprečevanje širjenja radioaktivnosti v okolje projektirajo in uporabijo za pomembnejše objekte, tj. objekte, v katerih bi morebitna nesreča povzročila večje posledice za okolje in ljudi, bolj in po strožjih merilih, kakor za tiste objekte, katerih vpliv bi bil ob morebitni nesreči manjši.

4. člen

(splošne projektne osnove)

(1) Investitor, ki namerava graditi sevalni ali jedrski objekt, ali upravljavec, ki namerava tak objekt razgraditi, mora v projektnih osnovah:

1. izbrati pričakovane obratovalne dogodke in projektne dogodke izmed vseh predpostavljenih začetnih dogodkov v skladu z drugim odstavkom 11. člena tega pravilnika, ki bi lahko vplivali na varnost sevalnega ali jedrskega objekta in katerih verjetnost nastanka ni zanemarljivo nizka;

2. zagotoviti, da bodo spoštovana varnostna določila iz varnostnega poročila, upoštevajoč vse faze objekta: projektiranje, gradnjo, poskusno obratovanje, obratovanje, mirovanje odlagališča, prenehanje obratovanja, mirovanje pred razgradnjo, razgradnja, zaprtje odlagališč oziroma zaključek morebitnih rudarskih del, v primeru dolgoročnega nadzora odlagališč pa mora to zagotoviti izvajalec dolgoročnega nadzora;

3. za objekt dokazati, da so uporabljeni projektni standardi, ustrezno preizkušene metode in materiali, ki so primerni za zagotavljanje varnega obratovanja, upoštevajoč predvideno obratovalno dobo objekta oziroma, če je objekt odlagališče, tudi čas po njegovem zaprtju, dokler mora odlagališče opravljati izolativno funkcijo;

4. zagotoviti, da se primernost projekta objekta, vključno z orodji za projektiranje, vhodnimi ter izhodnimi parametri, verificira in validira s strani osebe ali skupine oseb, ki niso bile vključene v projektiranje objekta. Verificiranje in validiranje ter odobritev projekta objekta mora biti izvedeno čim prej, in sicer med samim projektiranjem ali gradnjo objekta, vsekakor pa pred začetkom obratovanja;

5. upoštevati stanje SSK in zagotavljanje izvajanja varnostnih funkcij v vsej obratovalni dobi oziroma, če je objekt odlagališče, tudi v času po njegovem zaprtju ter predvideti ukrepe za njihovo vzdrževanje, preizkušanje in preglede;

6. zagotoviti, da bo preprečena ali, če je preprečitev neuspešna, ublažena čezmerna izpostavljenost ionizirajočemu sevanju zaradi projektnih nesreč in razširjenih projektnih nesreč kategorije A, tako da ni potrebe po zaščitnih ukrepih, kot so jedna profilaksa, zaklanjanje ali evakuacija;

7. s projektnimi rešitvami v vseh stanjih objekta (vključno z razgradnjo) zagotoviti čim manjši volumen in aktivnost radioaktivnih odpadkov;

8. zagotoviti, da izpostavljenost sevanju prebivalstva in delavcev (individualne in skupinske) ter vplivi na okolje v vseh stanjih objekta (vključno z razgradnjo) ne presegajo predpisanih mejnih doz in tako majhni, kolikor je to smiselno mogoče izvesti;

9. zagotoviti varstvo pred sevanji v takem obsegu, da zdravje ali življenje nobenega prebivalca ni izpostavljeno bistveno večjemu tveganju, kakor bi bilo, če ne bi bilo objekta;

10. z upoštevanjem načela obrambe v globino zagotoviti več ravni obrambe, vključno z nizom fizičnih pregrad za preprečitev in, če je preprečitev neuspešna, omilitev nenadzorovanih izpustov radioaktivnih snovi v okolje, ter s kombinacijo varnostnih funkcij zagotoviti visoko učinkovitost pregrad;

11. zagotoviti, da se prepreči ogroženost celovitosti posamezne fizične pregrade;

12. zagotoviti, da ne bo odpovedala posamezna fizična pregrada med izvajanjem svoje funkcije;

13. zagotoviti, da ne bo porušena fizična pregrada zaradi posledic porušitve druge fizične pregrade;

14. zagotoviti, da nadzorni in opozorilni sistemi ustrezajo obratovalnim potrebam objekta ter obratovalnemu osebju omogočajo dobro razumevanje in učinkovit odziv ob projektnih dogodkih in nesrečah;

15. zagotoviti, da se pri projektiranju objekta sistematično obravnava človeški dejavnik vključno z vmesnikom človek – stroj, kar je treba izvajati že v začetnih korakih projektiranja in nadaljevati skozi celoten proces projektiranja;

16. zagotoviti, da se pri projektiranju objekta predvidi zadostno število poti za varen umik iz objekta ob izrednem

dogodku, ki so primerno označene, osvetljene ter z urejenim prezračevanjem, ter se tudi zagotovi zanesljiva komunikacijska sredstva po vsem objektu za uporabo v primeru predpostavljenih začetnih dogodkov in nezgodnih stanj;

17. zagotoviti, da projektne osnove vsebujejo zahteve o požarni varnosti, pripravljene na podlagi analize požarne nevarnosti in ob uporabi načela obrambe v globino;

18. zagotoviti, da ima operater jedrske elektrarne ali raziskovalnega reaktorja po tem, ko dobi prvo značilno informacijo o dogodku, 30 minut časa do takrat, ko mora izvesti prvo dejanje za preprečitev ali ublažitev posledic dogodka. V tem času morajo biti varnostne funkcije zagotovljene samodejno ali s pasivnimi sredstvi;

19. če je objekt odlagališče radioaktivnih odpadkov, zagotoviti, da v skladu s scenarijem normalnega razvoja odlagališča obremenitev okolja z radioaktivnimi snovmi in sevanjem ne presega predpisanih obremenitev;

20. predvideti prostore in opremo za obvladovanje izrednega dogodka v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

21. če gre za obdelavo radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva, zagotoviti, da bo objekt zgrajen tako, da bo zagotovljena kakovost izdelka oziroma proizvoda;

22. zagotoviti, da se pri izvajanju dejavnosti, obratovanju objekta, ravnanju z radioaktivnimi odpadki, izpustih v okolje ali v procesu opustitve nadzora poleg radioaktivnih lastnosti snovi, upoštevajo tudi druge nevarne lastnosti snovi ter varnost in zdravje pri delu;

23. zagotoviti, da se med umeščanjem sevalnega ali jedrskega objekta v prostor izvede predobratovni monitoring, s katerim se pridobijo podatki o ničelnem stanju okolja vključno z radiološkimi parametri. Za obstoječe objekte, za katere ni podatka o ničelnem stanju okolja, se namesto podatkov o predobratovnem monitoringu lahko uporabi podatke analognih lokacij s podobnimi lastnostmi.

(2) Ne glede na 18. točko prejšnjega odstavka mora biti za jedrsko elektrarno Krško v projektnih osnovah zagotovljeno, da ima operater, po tem ko dobi prvo značilno informacijo o dogodku, 15 minut časa za izvedbo prvega dejanja za preprečitev ali ublažitev posledic dogodka. Vsak ukrep operaterja, ki je v skladu s projektom predviden v prvih 30 minutah po dogodku, mora biti upravičen, podprt s pisnimi postopki in redno urjen na simulatorju.

5. člen

(razširjene projektne osnove jedrskega objekta)

(1) Kot del koncepta obrambe v globino mora upravljavec jedrske elektrarne opraviti analize razširjenih projektnih osnov, s katerimi določi ukrepe za:

1. izboljšanje zmoglosti jedrske elektrarne, da prenese dogodke ali razmere, zahtevnejše od projektnih dogodkov, in

2. omejitev radioaktivnih izpustov, ki bi med dogodki iz prejšnje točke ogrozili ljudi in okolje, kolikor je to še smiselno izvedljivo.

(2) Upravljavec jedrske elektrarne mora določiti predpostavljene težke nesreče in z analizami iz prejšnjega odstavka določiti ukrepe za njihovo preprečevanje oziroma zmanjševanje njihovih posledic.

(3) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se uporabljajo tudi za skladišče z izrabljenim gorivom, pri čemer je treba izvesti vse možne ukrepe, da je verjetnost za težke nesreče v takem objektu izredno majhna.

(4) Podrobne zahteve glede razširjenih projektnih osnov so določene v 4. točki Priloge 1 tega pravilnika.

6. člen

(pasivne in aktivne varnostne funkcije)

(1) Pri projektiranju sevalnega ali jedrskega objekta je treba dati prednost uporabi pasivnih varnostnih funkcij in s tem zmanjšati stopnjo odvisnosti od aktivnih varnostnih funkcij, nadzora in človeškega ukrepanja za zagotavljanje varnosti.

(2) Pri projektiranju odlagališča radioaktivnih odpadkov se mora zagotoviti varnost po zaprtju in obdobju dolgoročnega nadzora izključno pasivno.

7. člen

(osnovne varnostne funkcije)

(1) Pri projektiranju sevalnega ali jedrskega objekta morajo biti med obratovalnimi stanji, projektno nesrečo in razširjeno projektno nesrečo kategorije A zagotovljene naslednje osnovne varnostne funkcije:

- podkritičnost,
- odvajanje toplote,
- zadrževanje radioaktivnih snovi.

(2) Pri projektiranju jedrskega objekta mora biti za razširjene projektne nesreče kategorije B zagotovljeno zadrževanje radioaktivnih snovi. Za ta namen je treba zagotoviti tudi odvajanje toplote iz poškodovanega goriva.

(3) Za odlagališče in skladišče se tretja alineja prvega odstavka tega člena uporablja glede na radioaktivne snovi v trdni in tekoči obliki, za odlagališče pa se uporablja tudi med scenarijem normalnega razvoja.

(4) Pri projektiranju sevalnega ali jedrskega objekta je treba zagotavljati varnost pred kritičnostjo s projektnimi rešitvami. Kadar te niso na voljo, se lahko uporabijo tudi administrativni ukrepi. V primeru odlagališča je treba oceniti možen razvoj kritičnosti po zaprtju odlagališča glede na dolgoročne negotovosti.

8. člen

(projektne osnove SSK)

(1) SSK morajo biti projektirani tako, da preprečujejo nastanek projektnih dogodkov ali razširjenih projektnih dogodkov oziroma da blažijo posledice nesreče.

(2) SSK, pomembni za varnost, morajo biti prepoznani in klasificirani kot pomembni za varnost. Projektirani, izdelani, vgrajeni in preizkušeni morajo biti v skladu s standardi kakovosti, upoštevajoč stopenjski pristop glede na pomembnost njihove varnostne funkcije.

(3) Pri določitvi zahtev za neodvisnost, redundantnost in raznovrstnost SSK je treba upoštevati možnost odpovedi s skupnim vzrokom.

(4) SSK, pomembni za varnost, morajo biti projektirani z upoštevanjem mejnih pogojev, ki jih določajo projektni dogodki.

(5) SSK, pomembni za varnost, morajo biti projektirani tako, da zdržijo vplive okolja oziroma so združljivi s temi vplivi in naravnimi stanji na območju lokacije sevalnega ali jedrskega objekta v vseh stanjih objekta, ob okvarah ali odpovedi SSK in med nesrečami.

(6) SSK, pomembni za varnost, morajo biti projektirani in v objekt vgrajeni tako, da lahko varno opravljajo svojo funkcijo ob požaru ali izpostavljenosti eksploziji.

(7) SSK, pomembni za varnost, morajo po vsakem projektnem dogodku preprečiti sproščanje radioaktivnih snovi v okolje nad dovoljenimi mejami. Delovati morajo kljub predpostavljenim začetnim dogodkom in njihovim posledicam.

(8) SSK, pomembni za varnost, ki so potrebni za izvajanje ročnih ukrepov in za vzpostavitev varnostnih funkcij, morajo biti locirani tako, da se zagotovi njihova razpoložljivost ter varna uporaba ob predvidenih okoljskih pogojih.

(9) Kadar sta dva sistema, pomembna za varnost, med seboj povezana in sta projektirana za delovanje pri različnih tlakih, morata biti oba sistema projektirana, da vzdržita višjega od obeh tlakov. V nasprotnem primeru morajo biti uporabljene projektne rešitve, ki zagotavljajo, da ne bo presežen projektni tlak v sistemu z nižjim tlakom.

(10) Za SSK, pomembne za varnost, mora biti zagotovljena možnost kalibracije, vzdrževanja, preizkušanja, popravila, zamenjave in pregleda oziroma občasnega nadzora celovitosti in zmožnosti opravljanja funkcije v skladu z ustreznimi nacionalnimi in mednarodnimi smernicami in standardi, in sicer v celotni obratovalni dobi objekta oziroma, če je to odlagališče,

tudi po njegovem zaprtju, brez nepotrebnega tveganja za delavce in zmanjšanja razpoložljivosti teh SSK. Če to ni mogoče, morajo biti predpisane preizkušene alternativne ali posredne metode in primerni ukrepi za izravnavo morebitnih neodkritih napak in njihovih posledic.

(11) SSK, pomembni za varnost, morajo biti projektirani tako, da omogočajo preizkušanje njihove funkcionalnosti tudi med obratovanjem objekta, vključno z možnostjo neodvisnega preizkušanja posameznih kanalov ali prog z namenom iskanja napak in morebitne izgube redundance. Projekt mora omogočati preizkušanje posameznih komponent, kot je delovanje merilnih tipal in končnih aktuatorjev, delovanje indikacije ter pravilnost vhodnih in izhodnih procesnih signalov.

(12) SSK, pomembni za varnost, ki so v stiku s tekočinami, morajo biti izdelani iz materialov z antikorozijskimi lastnostmi, odporni proti abraziji in kemijskim reakcijam v vseh stanjih objekta in med nesrečami, in to v celotni obratovalni dobi.

(13) Pri projektiranju SSK je treba vključiti sredstva, ki omogočajo upravljanje z radioaktivnimi odpadki in bodočo razgradnjo objekta. Pri tem se mora upoštevati naslednje: izbira materialov za praktično zmanjšanje količine radioaktivnih odpadkov in lažjo dekontaminacijo; zmožnost pristopa in rokovanja kot je to potrebno; ter objekte za obdelavo in shranjevanje radioaktivnih odpadkov, nastalih med obratovanjem in pri razgradnji objekta.

(14) Med razgradnjo objekta se lahko klasifikacija SSK spremeni glede na pomembnost za varnost. Sprememba klasifikacije SSK mora potekati po postopku, določenem za odobritev sprememb v skladu zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost.

9. člen

(lastnosti lokacije)

(1) Pri umeščanju sevalnega ali jedrskega objekta v prostor je treba upoštevati lastnosti lokacije, vključno z vplivi na objekt, ki izvirajo z vplivnega območja lokacije.

(2) Projekt mora upoštevati posebne obremenitve in okoljske razmere, ki so jim izpostavljeni SSK zaradi notranjih in zunanjih dogodkov, vključno z naravnimi dogodki, značilnimi za območje lokacije ter dogodki, zaradi človeških dejavnosti, vključno s krivdnimi dejanji.

10. člen

(normalno obratovanje, dogodki in nesreče)

(1) Pri projektiranju sevalnega ali jedrskega objekta je treba upoštevati pogoje normalnega obratovanja, pričakovane obratovalnega dogodka in nesreče, za odlagališča pa tudi scenarija normalnega in spremenjenega razvoja.

(2) Projekt sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti čim nižjo pogostost pričakovanih obratovalnih dogodkov.

(3) Projekt sevalnega ali jedrskega objekta mora zmanjšati možnost, da bi se pričakovani obratovalni dogodek razvil v nesrečo, kar je treba zagotoviti s pasivnimi in aktivnimi varovalnimi sistemi, ki delujejo tako, da čim bolj zmanjšajo potrebo po proženju varnostnih sistemov.

(4) Projekt mora zagotoviti, da ključni parametri sevalnega ali jedrskega objekta ob projektnih nesrečah ne presežejo projektnih omejitev.

(5) Robne pogoje za projektiranje SSK, pomembnih za varnost sevalnega ali jedrskega objekta, je treba določiti na podlagi pričakovanih obratovalnih dogodkov in projektnih dogodkov, izbranih v skladu s 1. točko prvega odstavka 4. člena tega pravilnika.

11. člen

(predpostavljeni začetni dogodki)

(1) Projektne osnove morajo vključevati predpostavljene začetne dogodke, katerih verjetnost ni zanemarljivo majhna ali katerih morebitne posledice za okolje, prebivalce ali zaposlene niso zanemarljive.

(2) Predpostavljene začetni dogodki morajo vključevati vse smiselne predvidljive odpovedi SSK, kot tudi vse smiselne predvidljive napake osebja ter možne odpovedi zaradi notranjih in zunanjih nevarnosti.

(3) Pričakovano obnašanje objekta ob vsakem predpostavljenem začetnem dogodku mora biti tako, da se lahko dosežejo naslednji pogoji po prednostnem vrstnem redu:

1. predpostavljene začetni dogodek ne povzroči vplivov pomembnih za varnost ali povzroči samo manjšo spremembo v smeri varnega stanja objekta zaradi inherentno vgrajenih lastnosti objekta;

2. ob predpostavljenem začetnem dogodku je objekt varen zaradi pasivnih varnostnih funkcij ali zaradi delovanja sistemov, ki so potrebni za obvladovanje predpostavljenega začetnega dogodka;

3. ob predpostavljenem začetnem dogodku se sprožijo varnostni sistemi, ki objekt privedejo v varno stanje;

4. ob predpostavljenem začetnem dogodku se objekt privede v varno stanje z izvajanjem ukrepov osebja. Ta opcija se lahko uporabi samo za scenarije, kjer niso potrebni hitri ukrepi. Pri tem mora biti izdelana ocena, ki potrjuje, da je na voljo dovolj časa med zaznavo dogodka in potrebnim ukrepom. Izdelani morajo biti potrebni postopki, ki zagotavljajo uspešnost izvedbe potrebnih ukrepov. Narejena mora biti tudi ocena možnega poslabšanja razvoja scenarija ob napačnih ukrepih osebja ali napačni presoji osebja. Kar najbolj mora biti zmanjšana verjetnost, da bi nepravilno ravnanje operaterja preprečilo učinkovitost varovalnega sistema v katerem koli stanju objekta.

(4) Pričakovane obratovalne dogodke in projektne dogodke je treba izbrati med vsemi predpostavljenimi začetnimi dogodki z uporabo determinističnih oziroma verjetnostnih metod ali kombinacijo obeh ali z uporabo inženirske presoje tako, da zajamejo vse robne pogoje, ki jih vključujejo predpostavljene začetni dogodki.

(5) Predpostavljene začetne dogodke, ki so osnova za izbrane pričakovane obratovalne dogodke in projektne dogodke, je treba razvrstiti v določeno število reprezentativnih sekvenc dogodkov. Te predstavljajo robne pogoje in s tem osnovo za projektiranje in obratovalne omejitve za SSK, pomembnih za varnost.

(6) Projektni dogodki morajo biti izbrani z upoštevanjem lastnosti objekta ter izkušenj in analiz drugih primerljivih objektov.

(7) Projektne osnove morajo poleg posameznih predpostavljenih začetnih dogodkov iz prvega, drugega in četrtega odstavka tega člena upoštevati tudi verjetne kombinacije notranjih in zunanjih dogodkov, ki lahko vodijo v pričakovane obratovalne dogodke ali projektne dogodke. Pri izbiri kombinacij se lahko uporabijo deterministične ali verjetnostne metode ali inženirska presoja.

(8) Kadar v projektiranju objekta ni upoštevan začetni dogodek, ki se nahaja v celovitem naboru predpostavljenih začetnih dogodkov, je to treba utemeljiti s primerno tehnično podprto analizo.

12. člen

(pripravljenost za razgradnjo)

(1) Projekt sevalnega ali jedrskega objekta mora biti pripravljen tako, da se omogoči njegova razgradnja po zaključku njegovega obratovanja s čim manjšo sevalno obremenitvijo osebja in prebivalstva ter da se med razgradnjo prepreči nepotrebna kontaminacija okolja.

(2) S projektom sevalnega ali jedrskega objekta je treba zagotoviti, da se ohranijo vsi podrobni podatki o objektu, potrebni za njegovo razgradnjo, ki nastajajo v vseh fazah objekta, od umeščanja v prostor, projektiranja, gradnje, poskusnega obratovanja in obratovanja do prenehanja obratovanja, in sicer najmanj podatki o uporabi objekta, dogodkih in nesrečah, inventarju radionuklidov, hitrosti doz in ravneh kontaminacije.

(3) Podatki iz prejšnjega odstavka morajo zagotavljati, da so projekt in spremembe sevalnega ali jedrskega objekta ter zgodovina obratovanja vključeni v program razgradnje objekta.

13. člen

(fizično varovanje)

(1) Projekt sevalnega ali jedrskega objekta, v katerem so jedrske ali radioaktivne snovi, mora zagotoviti pogoje za izvajanje fizičnega varovanja, da se učinkovito preprečijo kazniva dejanja v zvezi z ogrožanjem varnega obratovanja in uporabe jedrskih ali radioaktivnih snovi.

(2) Določba prejšnjega odstavka se nanaša na objekte, v katerih so jedrske ali radioaktivne snovi v količinah ali aktivnostih, večjih od meril, ki so za jedrske snovi določena v predpisu, ki ureja fizično varovanje jedrskih snovi, oziroma v primeru radioaktivnih snovi, ko gre za vire sevanja kategorije 1, določene v predpisu, ki ureja sevalne dejavnosti.

(3) Ukrepi jedrske ali sevalne varnosti in fizičnega varovanja ter nadzora nad jedrskimi snovmi morajo biti zasnovani in izvajani usklajeno in povezano, odločanje in ukrepanje v zvezi z njimi pa morata zagotavljati, da ukrepi nimajo medsebojno negativnih vplivov.

14. člen

(kibernetska varnost)

(1) Nepooblaščen dostopi do računalniških sistemov jedrskih in sevalnih objektov ali vdori vanje morajo biti preprečeni s fizičnimi, tehničnimi in administrativnimi varnostnimi ukrepi.

(2) Podrobne zahteve glede programa kibernetске varnosti so določene v Prilogi 8, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Upravljevec ali investitor sevalnega ali jedrskega objekta mora že v fazi projektiranja sevalnega ali jedrskega objekta izdelati program kibernetске varnosti in ga redno posodablja skozi vse življenjske dobe objekta.

(4) Upravljevec mora pregledati program kibernetске varnosti najmanj vsaki dve leti. Če iz rezultata pregleda izhaja, da je treba program posodobiti, se sprememba izvede po postopku, določenem v Prilogi 8 tega pravilnika, ki se uporablja za izdelavo programa kibernetске varnosti.

(5) Podatki in informacije, ki temeljijo na programu kibernetске varnosti in bi njihovo razkritje nepooblaščenim lahko imelo negativne posledice, se določijo kot poslovna skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja poslovno skrivnost.

15. člen

(kategorije začetnih dogodkov in stanja objekta)

(1) Predpostavljene začetni dogodki morajo biti glede na verjetnost nastanka zbrani v omejeno število kategorij. Te morajo zajemati pričakovane obratovalne dogodke, projektne dogodke in za jedrske elektrarne razširjene projektne dogodke. Začetni dogodki vodijo v stanja objekta, kot so nenormalno obratovanje, projektna nesreča in razširjena projektna nesreča.

(2) Merila za razvrstitev v kategorije iz prejšnjega odstavka morajo biti za vsako kategorijo določena tako, da imajo pogosti predpostavljene začetni dogodki majhne ali nikakršne radiološke posledice in da je pogostost dogodkov s težkimi radiološkimi posledicami izredno majhna.

16. člen

(varnostne analize)

(1) Zagotavljanje projektne osnove sevalnega ali jedrskega objekta je treba preveriti z determinističnimi varnostnimi analizami. Za odlagališča radioaktivnih odpadkov morajo varnostne analize vključevati obdobje obratovanja objekta in obdobje po njegovem zaprtju.

(2) Deterministične varnostne analize morajo upoštevati: 1. najneugodnejšo enojno odpoved opreme, potrebne za opravljanje varnostnih funkcij, pri čemer ni treba upoštevati možnosti odpovedi pasivnih komponent, če se dokaže, da je

takšna odpoved zelo malo verjetna in da analizirani dogodek ne vpliva na varnostno funkcijo, ki ji je komponenta namenjena;

2. da mora imeti operater, po tem ko dobi prvo značilno informacijo o dogodku, 30 minut časa do takrat, ko mora narediti svoje prvo dejanje za preprečitev ali ublažitev posledic;

3. konzervativno izbrane začetne in robne pogoje analiziranih scenarijev;

4. delovanje nevarnostnih sistemov, vključno z zunanjim napajanjem, samo takrat, ko ti poslabšajo posledice začetnega dogodka;

5. predpostavko, da bodo varnostni sistemi delovali s tako zmogljivostjo, ki je glede na predpostavljene začetni dogodek najneugodnejša;

6. vse možne odpovedi, ki nastanejo zaradi predpostavljene začetnega dogodka;

7. negotovosti, ki vplivajo na rezultate;

8. vrednotenje izvedbe in robustnosti objekta, sistema in njegovih komponent, če gre za odlagališče radioaktivnih odpadkov;

9. nenamerni vdor človeka, če gre za odlagališče radioaktivnih odpadkov, s poudarkom na zmanjšanju verjetnosti za tak dogodek in možne posledice. Ukrepi za preprečitev tega dogodka ne smejo vplivati na obratovalno varnost in varnost odlagalnega sistema po zaprtju.

(3) Če se pri varnostnih analizah ne upoštevajo določbe prejšnjega odstavka, mora biti to utemeljeno.

(4) Varnostne analize morajo:

– temeljiti na utemeljenih in konzervativnih metodah, predpostavkah ali argumentih,

– vsebovati zagotovilo, da so negotovosti in njihovi vplivi upoštevani. To zagotovilo je lahko v obliki konzervativnih predpostavk, upoštevjanja varnostnih dejavnikov ali analiz negotovosti in občutljivosti,

– dokazati, da so v projektne osnove vključene zadostne varnostne rezerve, ki zagotavljajo pokritost vseh projektnih dogodkov,

– dokazati veljavnost predpostavljenih okoljskih pogojev med nesrečami,

– biti narejene na osnovi računskih metod in računalniških kod, ki so preverjene, preizkušene in katerih primerjava z dejanskimi odzivi dokazuje visoko zanesljivost in primernost uporabe za izbran namen,

– biti preverljive in ponovljive.

(5) Upravljavec jedrske elektrarne oziroma raziskovalnega reaktorja mora za objekt izdelati verjetnostno varnostno analizo. Če je objekt jedrska elektrarna, mora ta analiza obsegati vse tri ravni.

(6) Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta, ki ni jedrska elektrarna ali raziskovalni reaktor, mora izdelati njegovo verjetnostno varnostno analizo, če iz projektnih osnov izhaja, da bi bilo to potrebno narediti.

(7) Ne glede na določbo 2. točke drugega odstavka tega člena morajo za jedrsko elektrarno Krško varnostne analize upoštevati, da ima operater, po tem ko dobi prvo značilno informacijo o dogodku, 15 minut časa do takrat, ko mora izvesti prvo dejanje za preprečitev ali ublažitev posledic dogodka.

(8) Ne glede na določbo petega odstavka tega člena mora jedrska elektrarna Krško izdelati verjetnostne varnostne analize za vsaj prvo in drugo raven.

(9) Določbe petega odstavka tega člena se ne uporabljajo za raziskovalni reaktor TRIGA Mark II.

17. člen

(pripravljenost na izredne dogodke)

(1) V projektu sevalnega ali jedrskega objekta je treba izdelati načrt zaščite in reševanja ob izrednem dogodku skladno s predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Objekti, ki skladno s predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami niso zavezani k izdelavi načrta, morajo skladno s predpisi s področja zagotavljanja

jedrske in sevalne varnosti, izdelati navodilo za ukrepanje ob izrednem dogodku. Navodilo mora upoštevati zahteve v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov.

(2) Upravljavec ali investitor sevalnega ali jedrskega objekta mora že v fazi projektiranja sevalnega ali jedrskega objekta na podlagi analiz dogodkov, ki presegaajo projektni dogodek, predvideti posebne ukrepe kot pomoč pri načrtovanju ukrepov ob izrednem dogodku. Zagotoviti je treba dovolj označenih evakuacijskih poti z zasilno razsvetljavo, prezračevanjem in drugo opremo, potrebno za njihovo varno uporabo. Upoštevati je treba radiološka območja, požarno zaščito, zahteve za varnost pri delu in fizično varovanje objekta.

(3) Upravljavec ali investitor sevalnega ali jedrskega objekta mora že v fazi projektiranja sevalnega ali jedrskega objekta zagotoviti tudi opozorilne sisteme in sredstva obveščanja za opozarjanje osebja na objektu in lokaciji ob izrednem dogodku. Sredstva obveščanja morajo biti na voljo v komandni sobi in pomožni komandni sobi, če obstajata, pri čemer pa je treba zagotoviti njihovo raznovrstnost.

18. člen

(dokumentiranje)

Projektne osnove sevalnega ali jedrskega objekta morajo biti razumljivo in sistematično določene, dokumentirane in po potrebi posodobljene med gradnjo, v njegovi celotni obratovalni dobi, med morebitno fazo mirovanja in razgradnjo. Če je objekt odlagališče, pa tudi med dolgoročnim nadzorom po zaprtju, tako da prikazujejo njegovo dejansko stanje.

19. člen

(obnavljanje projektnih osnov)

(1) Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora redno in ne le kot del vsakega občasnega varnostnega pregleda preverjati projektne osnove objekta, pri čemer se ta določba smiselno uporablja tudi za izvajalca dolgoročnega nadzora zaprtega odlagališča.

(2) Pregled projektnih osnov je treba opraviti tudi po obratovalnih dogodkih, ki so vplivali na sevalno ali jedrsko varnost, ali ob novih pomembnih informacijah glede sevalne ali jedrske varnosti (npr. ocena lastnosti lokacije, varnostne analize in razvoj varnostnih standardov ali praks).

(3) Pri pregledu projektnih osnov iz prvega ali drugega odstavka tega člena se za prepoznavanje potreb in možnosti izboljšav lahko uporabijo deterministične in verjetnostne varnostne analize ali inženirska presoja, pri čemer se rešitve v projektu primerjajo s predpisanimi zahtevami in dobro prakso.

(4) Glede na varnostno pomembnost rezultatov pregleda iz prvega ali drugega odstavka tega člena mora upravljavec smiselno posodobiti SSK ali izvesti druge ukrepe, potrebne za zagotavljanje sevalne ali jedrske varnosti.

20. člen

(posebne projektne osnove)

Poleg projektnih osnov iz 3. do 17. člena tega pravilnika je treba pri projektiranju za različne vrste objektov uporabljati še projektne osnove za:

– jedrsko elektrarno iz Priloge 1 tega pravilnika;

– raziskovalni reaktor iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika;

– skladišče nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov iz Priloge 3, ki je sestavni del tega pravilnika;

– skladišče izrabljenega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov iz Priloge 4, ki je sestavni del tega pravilnika;

– odlagališče radioaktivnih odpadkov iz Priloge 5, ki je sestavni del tega pravilnika;

– odlagališče rudarske ali hidrometalurške jalovine iz Priloge 6, ki je sestavni del tega pravilnika;

– obsevalne naprave oziroma pospeševalnike delcev, ki se ne uporabljajo v medicini in veterini, iz Priloge 7, ki je sestavni del tega pravilnika.

3. PRIDOBIVANJE MNENJ, SOGLASIJ IN DOVOLJENJ

3.1 Mnenje h gradnji objekta

21. člen

(vsebina vloge za pridobitev mnenja h gradnji na območju omejene rabe prostora zaradi jedrskega objekta)

K vlogi za pridobitev mnenja h gradnji na območju omejene rabe prostora zaradi jedrskega objekta je treba priložiti:

1. dokumentacijo iz predpisov, ki urejajo graditev objektov za posamezne vrste objektov, pripravljeno v skladu z 41. členom tega pravilnika;

2. dokazila, da gradnja izpolnjuje merila iz predpisa, ki ureja območja omejene rabe prostora zaradi jedrskega objekta in pogoje za gradnjo objektov na teh območjih.

22. člen

(vsebina vloge za pridobitev mnenja h gradnji na lokaciji sevalnega ali jedrskega objekta)

K vlogi za pridobitev mnenja h gradnji objekta na lokaciji sevalnega ali jedrskega objekta je treba priložiti dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja, pripravljeno v skladu z 41. členom tega pravilnika. V primeru gradnje nezahtevnega objekta je treba priložiti dokumentacijo iz predpisov, ki urejajo graditev takih objektov.

23. člen

(vsebina vloge za pridobitev mnenja h gradnji manj pomembnega sevalnega objekta)

(1) K vlogi za pridobitev mnenja h gradnji manj pomembnega sevalnega objekta je treba priložiti:

1. elaborat o sevalni varnosti, pripravljen v skladu z 41. členom tega pravilnika, iz katerega je razvidno, da so bili pri projektiranju upoštevani predpisi, ki urejajo varstvo pred ionizirajočimi sevanji;

2. mnenje pooblaščenega izvedenca varstva pred sevanji o varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz prejšnje točke;

3. dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja, pripravljena v skladu z 41. členom tega pravilnika.

(2) Uprava odobri dokumentacijo iz 1. točke prejšnjega odstavka v postopku izdaje mnenja h gradnji. Če gre za manj pomemben sevalni objekt za izvajanje sevalne dejavnosti v zdravstvu ali veterinarstvu, skladnost dokumentacije odobri Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji.

24. člen

(vsebina vloge za pridobitev mnenja h gradnji oziroma izvedbi rudarskih del sevalnega ali jedrskega objekta)

(1) K vlogi za pridobitev mnenja h gradnji oziroma izvedbi rudarskih del sevalnega ali jedrskega objekta je treba priložiti:

1. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika;

2. program predobratovanih preizkusov iz Priloge 9, ki je sestavni del tega pravilnika;

3. program razgradnje objekta iz 51. člena tega pravilnika;

4. dokumentacijo sistema vodenja iz 60. člena tega pravilnika;

5. program gospodarjenja z radioaktivnimi odpadki ali izrabljenim gorivom v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom;

6. program spremljanja obratovalnih izkušenj v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

7. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. do 5. točke tega odstavka;

8. program kibernetске varnosti;

9. dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja oziroma rudarski projekt, če gre za izvajanje rudarskih del, pripravljena v skladu z 41. členom tega pravilnika;

10. dokazila, da bodo zunanji izvajalci med gradnjo objekta oziroma izvajanjem rudarskih del upoštevali enake standarde za sevalno oziroma jedrsko varnost kakor investitor oziroma upravljalavec objekta;

11. načrt fizičnega varovanja, pripravljen v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, kot ločeni in tajni dokument v skladu s predpisi, ki urejajo tajnost podatkov.

(2) Uprava odobri dokumentacijo iz 1. do 3. in 8. točke prejšnjega odstavka v postopku izdaje mnenja h gradnji oziroma izvedbi rudarskih del.

25. člen

(vsebina vloge za pridobitev mnenja h gradnji odlagališča radioaktivnih odpadkov)

(1) Če je objekt odlagališče radioaktivnih odpadkov, je treba k vlogi za pridobitev mnenja h gradnji priložiti:

1. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika;

2. varnostno poročilo o objektih odlagališča za obdobje po njegovem zaprtju, katerega vsebino določi uprava v postopku priprave pogojev k okoljevarstvenemu soglasju. To varnostno poročilo je lahko del varnostnega poročila iz prejšnje točke;

3. načrt dolgoročnega nadzora in vzdrževanja objektov odlagališča po njegovem zaprtju;

4. program razgradnje objekta iz 51. člena tega pravilnika;

5. dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja oziroma rudarski projekt, če gre za izvajanje rudarskih del, pripravljena v skladu z 41. členom tega pravilnika;

6. dokumentacijo sistema vodenja iz 60. člena tega pravilnika;

7. program gospodarjenja z radioaktivnimi odpadki v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z radioaktivnimi odpadki;

8. program spremljanja obratovalnih izkušenj v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

9. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o sevalni in jedrski varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. do 8. točke tega odstavka;

10. program kibernetске varnosti;

11. načrt fizičnega varovanja, pripravljen v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, kot ločeni in tajni dokument v skladu s predpisi, ki urejajo tajnost podatkov;

12. dokazila, da bodo zunanji izvajalci med gradnjo objekta upoštevali enake standarde za sevalno oziroma jedrsko varnost kakor investitor oziroma upravljalavec objekta.

(2) Uprava odobri dokumentacijo iz 1. do 5. in 10. točke prejšnjega odstavka v postopku izdaje mnenja h gradnji.

3.2 Soglasje za poskusno obratovanje objekta

26. člen

(vsebina vloge za pridobitev soglasja za začetek poskusnega obratovanja sevalnega ali jedrskega objekta)

(1) K vlogi za pridobitev soglasja za začetek poskusnega obratovanja sevalnega ali jedrskega objekta je treba priložiti:

1. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika;

2. program poskusnega obratovanja;

3. program gospodarjenja z radioaktivnimi odpadki oziroma izrabljenim gorivom v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom;

4. dokumentacijo sistema vodenja iz 60. člena tega pravilnika;

5. program razgradnje objekta iz 51. člena tega pravilnika;

6. program spremljanja obratovalnih izkušenj v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

7. program spremljanja obratovalnih kazalnikov v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

8. program nadzora staranja v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

9. kvalifikacijske programe SSK iz točke 2.6 Priloge 1 tega pravilnika, če je objekt jedrska elektrarna ali raziskovalni reaktor;

10. analizo požarne nevarnosti iz točke 3 Priloge 1 tega pravilnika;

11. programe vzdrževanja, preizkušanja in pregledov SSK v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

12. opis rezultatov predobratovalnega monitoringa radioaktivnosti v skladu s predpisom, ki ureja monitoring radioaktivnosti;

13. organizacijski postopek obravnavanja sprememb v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

14. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o varnosti objekta na podlagi varnostnega poročila in druge dokumentacije iz 1. do 13. točke tega odstavka;

15. program kibernetске varnosti;

16. dokazila o zagotovljenih finančnih sredstvih, njihovi višini in finančnih jamstvih ob morebitnem subsidiarnem ukrepanju države v skladu z zahtevami zakona, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost;

17. seznam pisnih postopkov, ki se nanašajo na uporabo objekta v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

18. poročilo o uspešno opravljenih predobratovalnih preizkusih, ki obsegajo preizkuse v skladu s tehnično dokumentacijo za vgradnjo, preizkuse tekočinskih in prezračevalnih sistemov, hladne in tople tlačne preizkuse sistemov in komponent ter funkcionalne in druge preizkuse, predvidene v tehnični dokumentaciji;

19. projekt izvedenih del, ki mora prikazati obstoječe stanje objekta, pripravljen v skladu z 41. členom tega pravilnika;

20. dokaze o kakovosti vgrajene opreme in materialov v skladu s programi zagotovitve kakovosti, standardi, tehničnimi predpisi ter predpisi glede kakovosti proizvodov in storitev;

21. dokazila, da so zunanji izvajalci med gradnjo objekta upoštevali enake standarde sevalne oziroma jedrske varnosti, kakor jih je upošteval upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta;

22. dokazila upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta, da:

- je objekt pripravljen za vsako fazo poskusnega obratovanja v skladu z v projektu predvidenimi programi in navodili,
- je pripravljena, usklajena in odobrena dokumentacija, ki ureja izvedbo dejavnosti v vsaki fazi poskusnega obratovanja,
- je upravljavcu na voljo usposobljeno osebje, ki je končalo ustrezno usposabljanje, ima zahtevano izobrazbo, delovne izkušnje in ustrezne kompetence v skladu s predpisom, ki ureja usposabljanje delavcev v sevalnih in jedrskih objektih, in
- so izvedena dela v skladu s projektnimi osnovami objekta;

23. načrt zaščite in reševanja skladno s predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ali navodilo za ukrepanje ob izrednem dogodku;

24. načrt fizičnega varovanja, pripravljen v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, s podatki o spremembah in dopolnitvah, nastalih med gradnjo objekta, kot ločeni in tajni dokument v skladu s predpisi, ki urejajo tajnost podatkov.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka k vlogi za pridobitev soglasja za začetek poskusnega obratovanja ni treba priložiti dokumentov oziroma podatkov, ki jih je vlagatelj v predhodnih postopkih že predložil in se niso spremenili.

(3) K vlogi za pridobitev dovoljenja za poskusno obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta je treba priložiti tudi podatke in dokumentacijo, ki je sestavni del vloge za pridobitev dovoljenja za izvajanje sevalne dejavnosti po pravilniku, ki ureja uporabo virov sevanja in sevalne dejavnosti.

(4) Uprava odobri dokumentacijo iz 1., 2. in 15. točke prvega odstavka tega člena oziroma, če gre za odlagališče, iz 1. do 3. in 15. točke prvega odstavka tega člena v postopku izdaje soglasja za začetek poskusnega obratovanja.

(5) Če je objekt odlagališče za radioaktivne odpadke, se soglasje za začetek poskusnega obratovanja iz prvega odstavka tega člena šteje kot dovoljenje za odlaganje radioaktivnih odpadkov, pri čemer pa mora biti zagotovljeno, da je mogoče visokoradioaktivne odpadke odstraniti z odlagališča in to povrniti v prvotno stanje.

3.3 Dovoljenje za obratovanje in prenehanje obratovanja

27. člen

(vsebina vloge za pridobitev dovoljenja za obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta)

(1) K vlogi za pridobitev dovoljenja za obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta je treba priložiti:

1. poročilo o poskusnem obratovanju;

2. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika, dopolnjeno s spremembami, nastalimi med poskusnim obratovanjem;

3. program gospodarjenja z radioaktivnimi odpadki ali izrabljenim gorivom v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom;

4. dokumentacijo sistema vodenja iz 60. člena tega pravilnika;

5. program razgradnje objekta iz 51. člena tega pravilnika;

6. program spremljanja obratovalnih izkušenj v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

7. program spremljanja obratovalnih kazalnikov v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

8. program nadzora staranja v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

9. kvalifikacijske programe SSK iz točke 2.6 Priloge 1 tega pravilnika, če je objekt jedrska elektrarna ali raziskovalni reaktor;

10. analizo požarne nevarnosti iz točke 3 Priloge 1 tega pravilnika;

11. programe vzdrževanja, preizkušanja in pregledov SSK v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

12. organizacijski postopek obravnavanja sprememb v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

13. rezultate monitoringa radioaktivnosti, pridobljene med poskusnim obratovanjem;

14. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. do 13. točke tega odstavka;

15. program kibernetске varnosti;

16. projekt izvedenih del, ki mora prikazati obstoječe stanje objekta in ki vsebuje podatke o spremembah in dopolnitvah, nastalih med poskusnim obratovanjem objekta, pripravljen pa je v skladu z 41. členom tega pravilnika;

17. dokazila o zagotovljenih finančnih sredstvih, njihovi višini in finančnih jamstvih ob morebitnem subsidiarnem ukrepanju države v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost;

18. podatke o izdanem uporabnem dovoljenju;

19. dokaze o kakovosti vgrajene opreme in materialov v skladu s programi zagotovitve kakovosti, standardi, tehničnimi predpisi ter predpisi glede kakovosti proizvodov in storitev;

20. seznam pisnih postopkov, ki se nanašajo na uporabo objekta in so v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

21. načrt zaščite in reševanja skladno s predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ali navodilo za ukrepanje ob izrednem dogodku;

22. načrt fizičnega varovanja, pripravljen v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, s podatki o spremembah in dopolnitvah, nastalih med poskusnim obratovanjem objekta, kot ločeni in tajni dokument v skladu s predpisi, ki urejajo tajnost podatkov.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka k vlogi za pridobitev dovoljenja za obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta ni treba priložiti dokumentov oziroma podatkov, ki jih je vlagatelj z vlogo za pridobitev soglasja za začetek poskusnega obratovanja že predložil in se niso spremenili.

(3) K vlogi za pridobitev dovoljenja za obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta je treba priložiti tudi podatke in dokumentacijo, ki je sestavni del vloge za pridobitev dovoljenja za izvajanje sevalne dejavnosti po pravilniku, ki ureja uporabo virov sevanja in sevalne dejavnosti.

(4) Če je objekt odlagališče za radioaktivne odpadke, za rudarsko ali hidrometalurško jalovino, se dovoljenje za obratovanje iz prvega odstavka tega člena šteje kot dovoljenje za začetek odlaganja radioaktivnih odpadkov, rudarske ali hidrometalurške jalovine, ki nastaja pri izkoriščanju jedrskih mineralnih snovi.

(5) Za objekte iz prejšnjega odstavka je treba k vlogi iz prvega odstavka tega člena priložiti program zapiranja odlagališča, v katerem morajo biti določeni ukrepi in postopki za zaprtje ter predlagani faze in roki za izvedbo teh del.

(6) Uprava odobri dokumentacijo iz 1., 2. in 15. točke prvega odstavka tega člena oziroma, če gre za odlagališče, iz 1. do 3. in 15. točke prvega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka v postopku izdaje dovoljenja za obratovanje.

28. člen

(vsebina vloge za pridobitev dovoljenja za shranjevanje ali obdelavo radioaktivnih odpadkov za potrebe obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki)

(1) Upravljevec jedrskega objekta mora k vlogi za pridobitev dovoljenja za shranjevanje ali obdelavo radioaktivnih odpadkov za potrebe obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki priložiti:

1. predlog sprememb varnostnega poročila jedrskega objekta, v katerih mora biti opisano shranjevanje in obdelava radioaktivnih odpadkov na lokaciji jedrskega objekta;

2. oceno vpliva shranjevanja in obdelave radioaktivnih odpadkov na sevalno in jedrsko varnost, vključno z vplivi na ukrepanje v primeru izrednega dogodka in na fizično varovanje;

3. program gospodarjenja z radioaktivnimi odpadki ali izrabljenim gorivom v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom,

4. strokovno mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o vplivu spremembe na sevalno ali jedrsko varnost ter o vplivu pogojev shranjevanja na nadaljnje ravnanje s paketi z radioaktivnimi odpadki, izdelano na podlagi dokumentacije iz prve in druge točke tega odstavka.

(2) Za obstoječo jedrsko elektrarno Krško se shranjevanje in obdelava radioaktivnih odpadkov iz prejšnjega odstavka nanaša tudi za potrebe prevzema radioaktivnih odpadkov s strani Republike Hrvaške skladno s Pogodbo med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 23/03).

(3) Uprava odobri dokumentacijo iz 1. in 3. točke prvega odstavka tega člena v postopku izdaje dovoljenja za shranjevanje ali obdelavo radioaktivnih odpadkov za potrebe obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki ali za prevzem radioaktivnih odpadkov s strani Republike Hrvaške.

29. člen

(vsebina vloge za pridobitev dovoljenja za shranjevanje svežega goriva na gradbišču jedrske elektrarne ali raziskovalnega reaktorja)

(1) K vlogi za pridobitev dovoljenja za shranjevanje svežega goriva na gradbišču jedrske elektrarne ali raziskovalnega reaktorja je treba priložiti:

1. dele varnostnega poročila jedrske elektrarne ali raziskovalnega reaktorja v gradnji, pripravljenega v skladu s podglavjem 4.1 tega pravilnika, v katerih je prikazana jedrska varnost objekta, v katerem se hrani sveže gorivo, in iz katerih je razvidno, da je objekt za shranjevanje svežega goriva varen tudi, če preostali del jedrske elektrarne ali raziskovalnega reaktorja ni dograjen;

2. program gospodarjenja z radioaktivnimi odpadki ali izrabljenim gorivom v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom, v delu, povezanem z objektom za shranjevanje svežega goriva;

3. analizo požarne nevarnosti objekta za shranjevanje svežega goriva iz točke 3 Priloge 1 tega pravilnika;

4. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. do 3. točke tega odstavka;

5. uporabno dovoljenje za objekt za shranjevanje svežega goriva, izdanega v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov;

6. projekt izvedenih del, ki mora prikazati obstoječe stanje objekta za shranjevanje svežega goriva in ki vsebuje podatke o spremembah in dopolnitvah projekta, pripravljen pa je v skladu z 41. členom tega pravilnika;

7. dokaze o kakovosti vgrajene opreme in materialov v skladu s programi zagotovitve kakovosti, standardi, tehničnimi predpisi ter predpisi glede kakovosti proizvodov in storitev;

8. seznam pisnih postopkov, ki se nanašajo na uporabo objekta v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;

9. dokazila, da so zunanji izvajalci med gradnjo objekta upoštevali enake standarde za sevalno oziroma jedrsko varnost kakor investitor objekta;

10. načrt fizičnega varovanja, pripravljen v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, kot ločeni in tajni dokument v skladu s predpisi, ki urejajo tajnost podatkov.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka k vlogi za pridobitev dovoljenja za shranjevanje svežega goriva na gradbišču jedrske elektrarne ali raziskovalnega reaktorja ni treba priložiti dokumentov oziroma podatkov, ki jih je vlagatelj že predložil in se niso spremenili.

(3) Uprava odobri dokumentacijo iz 1. točke prvega odstavka tega člena v postopku izdaje dovoljenja za shranjevanje svežega goriva na gradbišču jedrske elektrarne ali raziskovalnega reaktorja.

30. člen

(kategorizacija SSK v jedrskih elektrarnah)

Če želi upravljevec jedrske elektrarne uporabiti kategorizacijo SSK v skladu s točko 2.2 Priloge 1 tega pravilnika, mora k vlogi iz 26. in 27. člena tega pravilnika priložiti dokumente iz točke 2.4 Priloge 1 tega pravilnika.

31. člen

(vsebina vloge za dovoljenje za prenehanje obratovanja sevalnega ali jedrskega objekta)

(1) K vlogi za pridobitev dovoljenja za prenehanje obratovanja sevalnega ali jedrskega objekta je treba priložiti:

1. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika;
2. program razgradnje objekta iz 51. člena tega pravilnika;
3. program gospodarjenja z radioaktivnimi odpadki ali izrabljenim gorivom v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom;
4. dokumentacijo sistema vodenja iz 60. člena tega pravilnika;
5. program spremljanja obratovalnih izkušenj v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;
6. programe vzdrževanja, preizkušanja in pregledov SSK v zvezi s prenehanjem obratovanja v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;
7. rezultate meritev obratovalnega monitoringa radioaktivnosti;
8. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. do 7. točke tega odstavka;
9. program kibernetike varnosti;
10. seznam pisnih postopkov, ki se nanašajo na prenehanje obratovanja objekta in so v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov;
11. načrt fizičnega varovanja, pripravljen v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, s podatki o spremembah in dopolnitvah načrta, nastalih med obratovanjem objekta, kot ločeni in tajni dokument v skladu s predpisi, ki urejajo tajnost podatkov.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka k vlogi za pridobitev dovoljenja za prenehanje obratovanja sevalnega ali jedrskega objekta ni treba priložiti dokumentov oziroma podatkov, ki jih je vlagatelj že predložil in se niso spremenili.

(3) Vlogo iz prvega odstavka tega člena mora upravljavec objekta vložiti najmanj dve leti pred načrtovanim prenehanjem obratovanja.

(4) Pri odlagališčih se vloga iz prvega odstavka tega člena nanaša na njihove predelovalne in skladiščne objekte, ki jih je treba razgraditi.

(5) Uprava odobri dokumentacijo iz 1. do 3. točke in 9. točke prvega odstavka tega člena v postopku izdaje dovoljenja za prenehanje obratovanja.

3.4 Mnenje in dovoljenje za začetek in zaključek razgradnje objekta

32. člen

(vsebina vloge za pridobitev mnenja k gradbenemu dovoljenju za odstranitev objekta oziroma izvedbi rudarskih del sevalnega ali jedrskega objekta)

K vlogi za pridobitev mnenja k gradbenemu dovoljenju za odstranitev sevalnega ali jedrskega objekta oziroma za pridobitev dovoljenja za izvedbo rudarskih del sevalnega ali jedrskega objekta je treba priložiti:

1. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika, za izvedbo razgradnje,
2. program razgradnje objekta iz 51. člena tega pravilnika;
3. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o sevalni in jedrski varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. in 2. točke tega člena;
4. dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja oziroma rudarski projekt, če gre za izvajanje rudarskih del, pripravljena v skladu z 41. členom tega pravilnika;

5. dokazila, da zunanji izvajalci med razgradnjo objekta upoštevajo enake standarde za sevalno oziroma jedrsko varnost kakor upravljavec objekta.

33. člen

(vsebina vloge za dovoljenje za začetek razgradnje objekta)

(1) K vlogi za pridobitev dovoljenja za začetek razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta je treba priložiti:

1. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika;
2. dokumentacijo sistema vodenja iz 60. člena tega pravilnika;
3. program razgradnje objekta iz 51. člena tega pravilnika;
4. program gospodarjenja z radioaktivnimi odpadki ali izrabljenim gorivom v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom;
5. programe vzdrževanja, preizkušanja in pregledov SSK v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti pri obratovanju sevalnih ali jedrskih objektov;
6. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. do 5. točke tega odstavka;
7. rezultate meritev monitoringa radioaktivnosti po prenehanju obratovanja;
8. projekt za izvedbo razgradnje, ki mora biti narejen na podlagi programa razgradnje in pripravljen v skladu z 41. členom tega pravilnika;
9. podatke o izdanem gradbenem dovoljenju za odstranitev sevalnega ali jedrskega objekta;
10. seznam pisnih postopkov, ki se nanašajo na začetek razgradnje v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti pri obratovanju sevalnih ali jedrskih objektov;
11. dokazila, da bodo zunanji izvajalci med razgradnjo objekta upoštevali enake standarde sevalne oziroma jedrske varnosti kakor upravljavec objekta;
12. načrt fizičnega varovanja, pripravljen v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, in s podatki o spremembah in dopolnitvah načrta, nastalih po prenehanju obratovanja objekta, kot ločeni in tajni dokument v skladu s predpisi, ki urejajo tajnost podatkov.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka k vlogi za pridobitev dovoljenja za začetek razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta ni treba priložiti dokumentov oziroma podatkov, ki so za objekt že veljavni ali potrjeni in se niso spremenili.

(3) Pri odlagališčih se vloga iz prvega odstavka tega člena nanaša na njegove predelovalne in skladiščne objekte, ki jih je treba razgraditi.

(4) Uprava odobri dokumentacijo iz 1., 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena v postopku izdaje dovoljenja za začetek razgradnje.

(5) Dovoljenje za začetek razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta se izda po pridobljenem gradbenem dovoljenju za odstranitev objekta.

(6) Do pridobitve dovoljenja za začetek razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta ni mogoče začeti z razgradnjo sevalnega ali jedrskega objekta na podlagi gradbenega dovoljenja za odstranitev.

34. člen

(vsebina vloge za dovoljenje za zaključek razgradnje)

(1) K vlogi za pridobitev dovoljenja za zaključek razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta, razen odlagališč, je treba priložiti:

1. varnostno poročilo o zaključku razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta;
2. poročilo o končnem pregledu radiološkega stanja lokacije objekta, s katerim se dokaže, da so ravni radioaktivnosti, vključno s hitrostjo doze sevanja ter kontaminacijo vode in zemljin z alfa, beta in gama sevalci, pod predpisanimi omejitvami;

3. program monitoringa objekta za celotno obdobje, za katerega je potrebna optimizacija zaščite in varstva pred sevanji in varovanja okolja, če se objekt po koncu razgradnje preda v uporabo z omejitvami;

4. potrdilo o odložitvi, predelavi ali ponovni uporabi vseh radioaktivnih snovi, nastalih med razgradnjo;

5. rezultate meritev monitoringa radioaktivnosti med razgradnjo;

6. dokazila o finančnih sredstvih za monitoring ter nadzor in vzdrževanje, če gre za primer iz prejšnje točke;

7. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. do 5. točke tega odstavka;

8. vrsto in način shranjevanja dokumentacije v arhivih o vseh preteklih dejavnostih, povezanih z objektom na lokaciji.

(2) Pri odlagališčih se dovoljenje za zaključek razgradnje nanaša na njihove predelovalne in skladiščne objekte, ki jih je treba razgraditi.

(3) Varnostno poročilo o zaključku razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta iz 1. točke prvega odstavka tega člena mora vsebovati:

1. opis objekta,
2. cilje razgradnje,
3. merila za opustitev nadzora nad materialom in lokacijo,
4. dejavnosti razgradnje,
5. opis SSK, zgradb ali območja, nad katerimi nadzor ni opravljen,
6. končno radiološko stanje,
7. izpolnjevanje meril za opustitev nadzora nad lokacijo,
8. opis inventarja nastalih radioaktivnih odpadkov in opis količine materiala nad katerim je bil opuščen nadzor,
9. analiza prejetih doz osebjem,
10. opis dogodkov med razgradnjo in
11. opis naukov iz razgradnje.

(4) Uprava odobri dokumentacijo iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena v postopku izdaje dovoljenja za zaključek razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta.

3.5 Druga mnenja in dovoljenja za posamezne objekte

35. člen

(zapiranje odlagališča radioaktivnih odpadkov)

Za zapiranje odlagališča radioaktivnih odpadkov se štejejo dela na odlagalnih objektih odlagališča za vzpostavitev njihovega stanja, ki je primerno za izvajanje dolgoročnega nadzora in vzdrževanja.

36. člen

(vsebina vloge za izdajo mnenja k delom za zapiranje odlagališča radioaktivnih odpadkov)

(1) K vlogi za pridobitev mnenja k delom za zapiranje odlagališča radioaktivnih odpadkov je treba priložiti:

1. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika;
2. dokumentacijo sistema vodenja iz 60. člena tega pravilnika;
3. program zapiranja odlagališča, v katerem morajo biti določeni ukrepi in postopki za zaprtje ter predlagane faze in roki za izvedbo teh del;
4. rezultate meritev poobratovalnega monitoringa radioaktivnosti;
5. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. do 4. točke tega odstavka;
6. projekt izvedenih del, ki mora prikazati obstoječe stanje objekta in je pripravljen v skladu z 41. členom tega pravilnika;
7. projekt za izvedbo del za zapiranje, pripravljen v skladu z 41. členom tega pravilnika;
8. seznam pisnih postopkov, ki se nanašajo na zapiranje objekta v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje varnosti pri obratovanju sevalnih ali jedrskih objektov;

9. načrt fizičnega varovanja, pripravljen v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, in s podatki o spremembah in dopolnitvah načrta, nastalih med obratovanjem objekta, kot ločeni in tajni dokument v skladu s predpisi, ki urejajo tajnost podatkov;

10. dokazila, da bodo zunanji izvajalci med zapiranjem objekta upoštevali enake standarde za sevalno oziroma jedrsko varnost kakor upravljavec objekta.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka k vlogi za pridobitev mnenja k delom za zapiranje odlagališča radioaktivnih odpadkov ni treba priložiti dokumentov oziroma podatkov, ki so za objekt že veljavni ali potrjeni in se niso spremenili.

(3) Pri površinskih predelovalnih objektih odlagališč se vloga iz prvega odstavka tega člena nanaša na izdajo mnenja k zaključku njihove razgradnje.

(4) Pri odlagalnih objektih pod površjem, ki so bili zgrajeni z rudarskimi metodami, se vloga iz prvega odstavka tega člena nanaša na izdajo mnenja k rudarskim delom.

(5) Če je odlagališče zgrajeno modularno, se dela za zapiranje lahko izvajajo postopoma po odlagalnih enotah.

37. člen

(vsebina vloge za dovoljenje za zaprtje odlagališča radioaktivnih odpadkov)

(1) K vlogi za pridobitev dovoljenja za zaprtje odlagališča radioaktivnih odpadkov je treba priložiti:

1. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika za zaprtje odlagališča radioaktivnih odpadkov;
 2. načrt dolgoročnega nadzora in vzdrževanja odlagališča;
 3. rezultate meritev poobratovalnega monitoringa radioaktivnosti med zapiranjem;
 4. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. do 4. točke tega odstavka;
 5. projekt izvedenih del, pripravljen v skladu z 41. členom tega pravilnika;
 6. evidence odloženih radioaktivnih odpadkov;
 7. izjavo upravljavca, da so zapiralna dela izvedena v skladu s projektno dokumentacijo, in dokaze o kakovosti vgrajenih materialov v skladu s programom zagotovitve kakovosti.
- (2) Uprava odobri dokumentacijo iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka v postopku izdaje dovoljenja za zaprtje odlagališča.

38. člen

(vsebina vloge za dovoljenje za zaprtje odlagališča rudarske ali hidrometalurške jalovine)

(1) K vlogi za pridobitev dovoljenja za zaprtje odlagališča rudarske ali hidrometalurške jalovine je treba priložiti:

1. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika;
 2. načrt dolgoročnega nadzora in vzdrževanja odlagališča rudarske ali hidrometalurške jalovine;
 3. evidenco odložene rudarske ali hidrometalurške jalovine;
 4. rezultate meritev poobratovalnega monitoringa radioaktivnosti med zapiranjem;
 5. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o sevalni in jedrski varnosti objekta na podlagi dokumentacije iz 1. do 4. točke tega odstavka;
 6. projekt izvedenih del, pripravljen v skladu z 41. členom tega pravilnika;
 7. izjavo upravljavca, da so zapiralna dela izvedena v skladu s projektno dokumentacijo, in dokaze o kakovosti vgrajenih materialov v skladu s programom zagotovitve kakovosti.
- (2) Uprava odobri dokumentacijo iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka v postopku izdaje dovoljenja za zaprtje odlagališča.

39. člen

(vsebina vloge za dovoljenje za zaključek rudarskih del)

(1) K vlogi za pridobitev dovoljenja za zaključek rudarskih del za opustitev pridobivanja jedrskih mineralnih surovin je treba priložiti:

1. varnostno poročilo, pripravljeno v skladu s podpoglavjem 4.1 tega pravilnika;
2. potrdilo o odložitvi, predelavi ali ponovni uporabi vseh radioaktivnih snovi, nastalih med rudarskimi deli;
3. poročilo o končnem pregledu radiološkega stanja lokacije objekta, s katerim se dokaže, da so ravni radioaktivnosti, vključno s hitrostjo doze sevanja ter kontaminacijo vode in zemljin z alfa, beta in gama sevalci, pod predpisanimi omejitvami;
4. mnenje pooblaščenega izvedenca za sevalno in jedrsko varnost o varnosti objekta na podlagi poročil iz 1. in 3. točke tega odstavka;
5. zaključni elaborat o izkoriščanju mineralnih surovin s podatki o preostalih zalogah na lokaciji.

(2) Uprava odobri varnostno poročilo in poročilo o končnem pregledu iz prejšnjega odstavka v postopku izdaje dovoljenja za zaključek rudarskih del.

(3) Dovoljenje za zaključek rudarskih del se izda po pridobljenem dovoljenju za opustitev izkoriščanja mineralnih surovin.

3.6 Referenčna in projektna dokumentacija

40. člen

(referenčna dokumentacija)

Na zahtevo uprave mora investitor ali upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta zagotoviti vpogled v referenčno dokumentacijo k dokumentaciji za pridobitev mnenj, soglasij ali dovoljenj iz 21. do 29. člena, 31. do 34. člena ter iz 36. do 39. člena tega pravilnika.

41. člen

(vsebina in način izdelave projektne dokumentacije)

(1) Za določanje vsebine in načina izdelave projektne dokumentacije za manj pomembne sevalne objekte, sevalne objekte in jedrske objekte ter druge objekte na območju omejene rabe prostora zaradi jedrskega objekta se uporabljajo določbe predpisa, ki ureja projektno dokumentacijo, če se gradi po zakonu, ki ureja graditev objektov, ali določbe predpisa, ki ureja način izdelave, zaporedje, vsebino in revizijo rudarskih projektov, če se izvajajo rudarska dela po zakonu, ki ureja rudarstvo.

(2) Projekt mora biti izdelan v skladu s projektnimi osnovami, pripravljenimi na podlagi določb 2. poglavja tega pravilnika.

(3) O projektnih osnovah iz prvega odstavka 4. člena tega pravilnika mora investitor sevalnega ali jedrskega objekta pridobiti strokovno mnenje pooblaščenega izvedenca za jedrsko in sevalno varnost.

42. člen

(navodila za uporabo, obratovanje in vzdrževanje)

Za sevalne in jedrske objekte se šteje, da je s pridobitvijo ustreznega dovoljenja iz podpoglavij 3.2, 3.3, 3.4 in 3.5 tega pravilnika izdelano navodilo, ki določa pravila za uporabo oziroma obratovanje in vzdrževanje objekta po zakonu, ki ureja gradnjo objektov.

4. VARNOSTNA DOKUMENTACIJA

4.1 Varnostno poročilo

43. člen

(namen in uporaba)

(1) Varnostno poročilo je celovit dokument, ki daje temeljno podlago za upravni nadzor nad varnostjo sevalnega

objekta ali jedrskega objekta ali objekta državne infrastrukture iz zakona, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, po zaprtju odlagališč.

(2) Varnostno poročilo prvič pripravi investitor objekta za dokazovanje varnega obratovanja objekta, odobri pa ga uprava v postopku izdaje mnenja h gradnji sevalnega ali jedrskega objekta.

(3) Varnostno poročilo mora utemeljeno dokazovati, da objekt v celoti izpolnjuje vse pomembne varnostne zahteve. Varnostno poročilo mora podajati jasno razumevanje in sledljivost utemeljitev, izbir in odločitev, ki vplivajo na varnost. Vsebovati mora dovolj natančne informacije o objektu, da je mogoče na tej podlagi neodvisno oceniti varnost objekta.

(4) Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora uporabljati varnostno poročilo kot podlago za stalno podporo varnega obratovanja objekta. Varnostno poročilo mora biti tudi podlaga za presojo, kako na varnost objekta vplivajo spremembe na objektu, v okolju ali načinu upravljanja objekta.

(5) Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora vsaj enkrat letno dopolniti varnostno poročilo tako, da vanj vključi izvedene spremembe v objektu in da upošteva pri oceni varnosti objekta vsa nova spoznanja in dejstva, vključno z informacijami glede lastnosti lokacije in njene okolice ter spremembe na podlagi novih upravnih zahtev. Prav tako mora upoštevati pri dopolnjevanju varnostnega poročila lastne izkušnje, nove upravne zahteve oziroma nove ali drugače uporabljene standarde ter razvoj znanosti in tehnologije in to kakor hitro je mogoče po tem, ko so na voljo nove informacije.

44. člen

(vsebina varnostnega poročila)

(1) Varnostno poročilo sevalnega objekta, jedrskega objekta ali objekta državne infrastrukture iz zakona, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, ki se gradi, poskusno obratuje, obratuje, je prenehal obratovati, miruje, se razgrajuje ali se izvaja dolgoročni nadzor in vzdrževanje odlagališč, mora vsebovati:

1. opis lokacije, splošni opis objekta in njegovega normalnega obratovanja ter opis zagotavljanja varnosti objekta,
2. opis programa predobratovalnih preizkusov pripravljen v skladu s Prilogo 9 tega pravilnika,
3. opis programa poskusnega obratovanja,
4. opis tehničnih lastnosti sevalnega ali jedrskega objekta in opis delovanja v vseh stanjih objekta,
5. opis zasnove projekta in doseganja osnovnih varnostnih ciljev, opis projektnih osnov sevalnega ali jedrskega objekta ter opis, kako je dosežena njihova izpolnitev,
6. podroben opis varnostnih funkcij, vseh varnostnih sistemov, za varnost pomembnih SSK, njihovih projektnih osnov in opis delovanja vseh za varnost pomembnih SSK v vseh stanjih objekta,
7. seznam uporabljenih predpisov in standardov kot podlage za opise in varnostne analize, zajete v varnostnem poročilu,
8. opis notranje organiziranosti upravljavca objekta, ki je potrebna za zagotavljanje jedrske varnosti,
9. oceno varnostnih vidikov, povezanih z umestitvijo objekta v prostor,
10. opis varnostnih analiz za oceno varnosti sevalnega ali jedrskega objekta za pričakovane obratovalne dogodke, projektno dogodke, za jedrske objekte pa tudi za razširjene projektno dogodke ter primerjavo z varnostnimi merili in omejitvami radioloških izpustov. Opisane morajo biti tudi varnostne rezerve,
11. opis verjetnostnih varnostnih analiz, pripravljenih v skladu s 16. členom tega pravilnika,
12. opis postopkov za ravnanje ob nezgodi in smernic za obvladovanje težkih nesreč v jedrskih objektih, pri katerih lahko pride do težkih nesreč,
13. opis zaščite pred notranjimi požari v skladu s 3. točko Priloge 1 tega pravilnika,

14. opis načrta zaščite in reševanja ob nesreči ali navodila za ukrepanje ob izrednem dogodku,

15. opis ukrepov za preglede, preizkušanje in nadzor SSK, opis programa za uporabo obratovalnih izkušenj in programa za obvladovanje staranja,

16. opis usposabljanja in izobraževanja zaposlenih,

17. obratovalne pogoje in omejitve za varno obratovanje, pripravljene v skladu s 47. in 48. členom tega pravilnika, ter tehnične osnove, v katerih so obrazložene strokovne podlage za posamezni obratovalni pogoj ali omejitev,

18. opis strategije varstva pred sevanji, opis metod in ukrepov za zagotavljanje varstva delavcev pred ionizirajočimi sevanji, vključno z oceno njihovega varstva pred sevanji ter z oceno izpostavljenosti prebivalcev in okolja,

19. opis radioaktivnih in jedrskih snovi ter drugih virov sevanja,

20. opis ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom,

21. opis vseh dejavnosti, načrtovanih med obratovanjem objekta, za zaključek njegovega obratovanja in njegovo razgradnjo,

22. opis sistema vodenja,

23. opis fizičnega varovanja objekta ter jedrskih in radioaktivnih snovi,

24. predvidene in največje dovoljene izpuste radioaktivnih snovi v okolje,

25. program monitoringa radioaktivnosti v skladu s predpisom, ki ureja monitoring radioaktivnosti in ustreza življenjski dobi objekta ter program spremljajočih meteoroloških meritev,

26. merila sprejemljivosti za skladiščenje ali odlaganje radioaktivnih odpadkov, če gre za skladišče ali odlagališče radioaktivnih odpadkov,

27. načrt dolgoročnega nadzora in vzdrževanja, če gre za odlagališče radioaktivnih odpadkov, odlagališče hidrometalurške jalovine ali odlagališče rudarske jalovine in

28. merila za opustitev nadzora nad materialom iz razgradnje in nad lokacijo, kadar gre za razgradnjo objekta.

(2) Pri opisu in ocenah v varnostnem poročilu je treba obravnavati lokacijo v celoti, upoštevajoč tveganja, ki lahko vplivajo na vse objekte na lokaciji in izhajajo iz medsebojnih škodljivih vplivov med objekti na lokaciji.

45. člen

(referenčna dokumentacija)

(1) Pri ugotavljanju varnosti sevalnih in jedrskih objektov se lahko poglavja v varnostnem poročilu sklicujejo tudi na referenčno dokumentacijo.

(2) Referenčna dokumentacija mora biti usklajena med seboj, z varnostnim poročilom in drugo dokumentacijo sevalnega ali jedrskega objekta.

46. člen

(način navajanja informacij v varnostnem poročilu)

(1) Varnostno poročilo mora biti pripravljeno v skladu s stopenjskim pristopom, tako da morajo biti zadeve, pomembnejše za varnost, opisane podrobneje in izdatneje, manj pomembne pa manj podrobno.

(2) Informacije v varnostnem poročilu morajo biti navedene na naslednji način:

1. vsako poglavje varnostnega poročila mora biti zaokrožena tematska celota;

2. če je varnostno poročilo razdeljeno na več zvezkov, mora imeti vsak zvezek kazalo celotnega poročila;

3. informacije na načrtih, diagramih in skicah morajo biti berljive, vsi simboli in kratice pa razloženi.

(3) Varnostno poročilo se spreminja tako, da se stran, ki vključuje spremembo, nadomesti z novo, spremenjeno stranjo, na kateri je treba napisati novo številko revizije.

4.2 Obratovalni pogoji in omejitve za varno obratovanje

47. člen

(osnove obratovalnih pogojev in omejitev)

(1) Obratovalni pogoji in omejitve za varno obratovanje (v nadaljnjem besedilu: obratovalni pogoji in omejitve), ki so del vsebine varnostnega poročila iz 44. člena tega pravilnika, morajo:

1. temeljiti na projektnih osnovah, rezultatih preizkusov in varnostnih analizah, ki upoštevajo negotovost teh analiz,

2. zagotavljati varno obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta v skladu s projektnimi osnovami in varnostnim poročilom, v primeru odlagališča radioaktivnih odpadkov pa tudi zagotavljati skladnost z zahtevami za varnost po zaprtju,

3. določiti pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da se prepreči okoliščine, ki lahko vodijo v nesrečo, in ublažijo posledice morebitne nesreče,

4. vsebovati zahteve glede delovanja varnostnih sistemov in varnostnih funkcij v vseh stanjih objekta,

5. zagotavljati pripravljenost na obvladovanje razširjenih projektnih nesreč.

(2) Obratovalni pogoji in omejitve morajo biti določeni za vsa obratovalna stanja objekta. Pri jedrski elektrarni ta stanja med drugim zajemajo obratovanje pri moči, stanja zaustavitve in menjave goriva ter vsa morebitna vmesna stanja, pa tudi okoliščine zaradi vzdrževanja ali preizkušanj.

48. člen

(vsebina obratovalnih pogojev in omejitev)

(1) Obratovalni pogoji in omejitve morajo vsebovati:

1. opredelitev pojmov,

2. varnostne meje,

3. mejne nastavitve parametrov varnostnih sistemov,

4. mejne pogoje obratovanja in zahteve po minimalno delujoči opremi, vključno z zahtevo, koliko SSK, pomembnih za sevalno ali jedrsko varnost, mora obratovati ali biti pripravljenih za obratovanje,

5. potrebne ukrepe pri prekoračitvi obratovalnih pogojev in omejitev ter razpoložljivi čas za izvedbo teh ukrepov,

6. zahteve glede preizkušanj, kalibracij in pregledov SSK, s katerimi se zagotavlja, da SSK lahko izpolnijo svojo funkcijo,

7. zahtevo glede najmanjšega števila osebja z dovoljenjem, potrebnim za varno obratovanje objekta v različnih stanjih objekta in

8. zahteve za doseganje kakovosti proizvoda, če gre za obdelavo radioaktivnih odpadkov.

(2) Za skladišče radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva morajo obratovalni pogoji in omejitve upoštevati tudi:

1. okoljske razmere v skladišču (npr. temperatura, vlažnost, viri sevanja),

2. učinke sproščanja toplote iz radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva, kar vključuje posamezne pakete radioaktivnih odpadkov, izrabljenega goriva ali nepakirane izrabljene gorivne elemente in celotno skladišče,

3. učinke morebitnega sproščanja plinov iz radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva, še zlasti nevarnost vžiga, eksplozije, deformacije paketov z radioaktivnimi odpadki, izrabljenim gorivom ali nepakiranim izrabljenim gorivnim elementom ali z vidika varstva pred sevanji,

4. ukrepe za preprečitev kritičnosti, kar vključuje posamezne pakete radioaktivnih odpadkov, izrabljenega goriva ali nepakirane izrabljene gorivne elemente in celotno skladišče ter velja med normalnim in nenormalnim obratovanjem ter med nesrečami, in

5. primernost skladišča za ravnanje in ponovno razpolaganje z radioaktivnimi odpadki.

49. člen

(določitev varnostnih mej, obratovalnih pogojev in nastavitve varnostnih sistemov)

(1) Med vrednostmi varnostnih mej, mejnimi nastavitvami parametrov varnostnih sistemov, alarmi in obratovalnimi pogoji mora biti predvidena ustrezna razlika, da ni prepogostega proženja varnostnih sistemov.

(2) Varnostne meje morajo biti določene konzervativno z upoštevanjem predpostavk in negotovosti varnostnih analiz.

4.3 Program razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta

50. člen

(evidence za razgradnjo)

Upravljaavec sevalnega ali jedrskega objekta mora v vseh fazah njegovega obratovanja in razgradnje voditi evidence, s katerimi zagotovi, da so vse količine radioaktivnih snovi v objektu znane, zaradi česar je olajšana razgradnja.

51. člen

(program razgradnje)

(1) Program razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta (v nadaljnjem besedilu: program razgradnje) mora temeljiti na varnostnih analizah, oceni radiološkega stanja objekta in najnovejših podatkih o objektu.

(2) Pri pripravi programa razgradnje je treba za zagotavljanje sevalne in jedrske varnosti uporabiti stopenjski pristop, tako da se strategijo razgradnje in ustrezne načrte prilagodi zahtevnosti objekta, vrsti radioaktivnih snovi v njem in času v življenjski dobi objekta, v katerem se program izdeluje.

(3) Za vsa dela med razgradnjo, ki vplivajo na sevalno ali jedrsko varnost, mora program razgradnje predvideti pisne postopke in opisati kadrovske potrebe za razgradnjo.

(4) Program razgradnje mora opredeliti glavne obstoječe sisteme in opremo, ki se uporabljajo med razgradnjo, in zagotoviti, da so na voljo. Opredeliti mora tudi morebitne spremembe in zamenjave teh sistemov ter potrebo po morebitnih novih objektih za izvedbo razgradnje in ravnanje z radioaktivnimi odpadki.

(5) Program razgradnje je treba redno pregledovati in posodabljeni najmanj v sklopu občasnega varnostnega pregleda sevalnega ali jedrskega objekta. Pri tem je treba upoštevati spremembe v strategiji razgradnje, napredek v tehnologiji, spremembe zakonodajnih zahtev in objekta, ki vplivajo na njegovo razgradnjo, napredek del razgradnje, odklon od načrtovanega programa in potrebe po izvedbi razgradnje.

(6) Pregled in posodobitev programa razgradnje objekta morata potekati po postopku, določenem za odobritev sprememb v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost.

(7) Program razgradnje mora biti tak, da je sevalna ali jedrska varnost objekta, potem ko preide v morebitno fazo mirovanja, čim manj odvisna od aktivnih sistemov.

(8) Če je na eni lokaciji več sevalnih ali jedrskih objektov, je treba pri pripravi programa razgradnje za posamezni objekt upoštevati tudi medsebojni vpliv in medsebojne odvisnosti teh objektov.

(9) Upravljaavec sevalnega ali jedrskega objekta mora v programu razgradnje opisati strategijo razgradnje za objekt, vključno z opisom različic, časovnim okvirom in predvidenim končnim stanjem po zaključku razgradnje, pri čemer morajo biti podani in opisani razlogi za izbrano različico. Če izbrana različica ne vključuje takojšnje razgradnje, mora biti to utemeljeno. Strategija mora biti v skladu z nacionalnim programom ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom.

(10) Program razgradnje mora predvideti, da upravljaavec pred izročitvijo objekta v morebitno fazo mirovanja pripravi program opazovanja in nadzora, ki zagotavlja varnost v tej fazi in omogoča dokončno razgradnjo v prihodnosti.

(11) V primeru nenadne zaustavitve objekta je potrebno ponovno pregledati strategijo razgradnje na osnovi informacij in situacije, ki je pripeljala do nenadne zaustavitve in ugotoviti, če je potrebna revizija strategije. Če je nenadna zaustavitev posledica nesreče, je potrebno najprej vzpostaviti varno stanje objekta, preden se začnejo izvajati dela po odobrenem programu razgradnje.

(12) Program razgradnje za jedrsko elektrarno Krško se pripravi na podlagi določb prvega do sedmega odstavka tega člena in v skladu z določili Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 23/03).

52. člen

(vsebina programa razgradnje sevalnega ali jedrskega objekta)

(1) Program razgradnje mora vsebovati:

1. opis objekta,
 2. strategijo razgradnje in merila za opustitev nadzora nad materialom in lokacijo,
 3. opis vodenja projekta,
 4. opis dejavnosti razgradnje,
 5. opis pregledov in vzdrževanja,
 6. opis ravnanja z radioaktivnimi odpadki,
 7. oceno stroškov razgradnje in vir financiranja,
 8. varnostno oceno,
 9. opis vplivov na okolje,
 10. podatke o varstvu pri delu,
 11. opis sistema vodenja,
 12. načrt zaščite in reševanja skladno s predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ali navodilo za ukrepanje ob izrednem dogodku,
 13. opis fizičnega varovanja objekta, ter
 14. opis končnega pregleda radiološkega stanja.
- (2) Program razgradnje, ki ga investitor priloži k vlogi za mnenje h gradnji, mora prikazati, da je razgradnja izvedljiva in da se lahko varno izvede z uporabo uveljavljenih metod ali s tistimi, ki so v razvoju.

5. SISTEM VODENJA IN VODITELJSTVO OSREDOTOČENO NA VARNOST

53. člen

(celovit sistem vodenja)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljalca sevalnega ali jedrskega objekta mora vzpostaviti, izvajati, vzdrževati in stalno izboljševati učinkovit in celovit sistem vodenja, ki mora biti usklajen z varnostnimi cilji organizacije, s katerimi se zagotavlja in krepi sevalna in jedrska varnost. Sistem vodenja mora biti vzpostavljen v vseh fazah sevalnega ali jedrskega objekta. Če je investitor Republika Slovenija, vlogo vodstva investitorja po tem pravilniku izvršuje pravna oseba, ki jo za izvajanje investicije določi Vlada Republike Slovenije.

(2) Sistem vodenja iz prejšnjega odstavka mora združevati vse dejavnosti vodenja, vključno z obvladovanjem varnosti, varovanja in kakovosti, varovanjem zdravja in okolja, obvladovanjem gospodarnosti ter upoštevanjem človeškega in organizacijskega dejavnika ter socialnih vidikov, pri čemer varnost ne sme biti ogrožena.

(3) Sistem vodenja iz prvega odstavka tega člena mora zagotavljati doseganje varnostnih ciljev in stalno izboljševanje varnosti objekta ter visoko raven varnostne kulture z:

- usklajevanjem vseh zahtev za varno vodenje sevalnega ali jedrskega objekta,
- vodenjem organizacije in njenih aktivnosti,
- opisom vodenja organizacije in njenih aktivnosti,
- opisom načrtovanih in sistematičnih ukrepov, potrebnih za izpolnitev vseh zahtev,

– zagotavljanjem, da se zahteve, ki se nanašajo na zdravje, okolje, varovanje, kakovost, gospodarnost, socialne vidike ter vidike medsebojne povezave med človeškim in organizacijskim dejavnikom ne obravnavajo ločeno od zahtev sevalne ali jedrske varnosti z namenom, da se prepreči morebitni negativni vpliv drugih zahtev na sevalno ali jedrsko varnost.

(4) Varnost sevalnega ali jedrskega objekta mora biti najpomembnejši del sistema vodenja in mora prevladati nad vsemi drugimi zahtevami. Varnostni vidiki se morajo prednostno upoštevati pri vseh odločitvah in nalogah.

(5) Sistem vodenja mora temeljiti na:

- predpisih, ki urejajo jedrsko in sevalno varnost,
- spoštovanju formalnih dogovorov z zainteresiranimi stranmi,
- standardih in smernicah, za katere se je odločil investitor ali upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta.

(6) Investitor ali upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora biti sposoben dokazati uspešno izpolnjevanje zahtev sistema vodenja.

(7) Sistem vodenja mora predvideti reševanje nasprotij interesov pri sprejemanju odločitev. Možni vplivi ukrepov fizičnega varovanja na varnost in varnostnih ukrepov na fizično varovanje morajo biti prepoznani in se morajo rešiti tako, da niti varnost niti varovanje nista ogrožena.

(8) Sistem vodenja mora zagotoviti, da so prepoznane, utemeljene, načrtovane, izvedene in ocenjene vse spremembe vključno z organizacijskimi in kumulativnimi vplivi manjših sprememb, ki lahko pomembno vplivajo na varnost. Sistem vodenja mora zagotoviti, da je vpliv vseh sprememb predhodno analiziran.

(9) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti, da so odločitve, ki vplivajo na sevalno ali jedrsko varnost, sprejete pravočasno in da se pred sprejetjem opravijo analize in posvetovanja, tako da so upoštevani vsi potrebni varnostni vidiki. Zadeve, povezane z varnostjo, morajo pregledati usposobljeni strokovnjaki, ki niso bili neposredno vključeni v pripravo in sprejemanje odločitev. V sistemu vodenja morajo biti določene zahteve, ki se nanašajo na neodvisna vrednotenja in potrebne kompetence, ki jih morajo imeti pregledovalci.

(10) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti, da sistem vodenja vključuje pogoje normalnega obratovanja in pričakovanih obratovalnih dogodkov ter morebitne nesreče in upošteva varnost pri projektiranju, gradnji, obratovanju, razgradnji in zaprtju sevalnega ali jedrskega objekta, v primeru odlagališča radioaktivnih odpadkov pa tudi obdobje po zaprtju.

(11) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti sistem, s katerim se stalno spremlja, zagotavlja in po potrebi izboljšuje sevalna in jedrska varnost.

(12) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti, da se obratovalne izkušnje, veljavni standardi ter nova dognanja na podlagi raziskovalnih dejavnosti sistematično zbirajo, analizirajo in stalno uporabljajo za izboljšanje sevalne in jedrske varnosti objekta, pa tudi dejavnosti osebja. Za izboljšanje varnosti se morajo uporabiti lastne in tuje obratovalne izkušnje.

54. člen

(odgovornosti in pooblastila za sistem vodenja)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta je odgovorno in pooblaščen za vzpostavitev, uvedbo, izvajanje, vzdrževanje in stalno izboljševanje sistema vodenja z namenom zagotovitve varnosti in izpolnitve vseh predpisanih zahtev. Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora dodeliti sredstva za izvajanje teh dejavnosti.

(2) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta lahko pooblasti posameznika, ki je odgovoren za

razvoj, izvajanje in vzdrževanje sistema vodenja, kljub temu pa vodstvo ohrani odgovornost za sistem vodenja.

(3) Pooblaščen posameznik iz prejšnjega odstavka mora imeti neposredni dostop do vodstva.

(4) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta je odgovorno za sistem vodenja, tudi če je v vzpostavitev celotnega sistema vodenja ali le njegovega dela vključena zunanja organizacija.

55. člen

(stopenjski pristop sistema vodenja)

(1) Pri vzpostavitvi in izvajanju sistema vodenja se mora upoštevati stopenjski pristop.

(2) Načelo stopenjskega pristopa zahtev sistema vodenja je treba določiti in upoštevati za proizvode, storitve in dejavnosti vseh procesov, povezanih s sevalno ali jedrsko varnostjo.

(3) V sistemu vodenja morajo biti dokumentirana merila, s katerimi se vzpostavi stopenjski pristop. Pri tem je treba upoštevati:

- pomen za varnost in kompleksnost organizacije, delovanje objekta oziroma naprave,
- pomembnost in zahtevnost posameznega procesa ali dejavnosti in njihovi rezultati,
- nevarnosti in obseg povezanih potencialnih tveganj na varnost, zdravje, okolje, varovanje, kakovost in ekonomičnost posameznega objekta ali dejavnosti,
- možne nevarnosti, varnostna tveganja in sevalne vplive pri izvajanju procesov ali dejavnosti in
- možne negativne vplive in posledice na varnost v primeru napačne izvedbe procesa ali dejavnosti, nepričakovanega dogodka med izvedbo ali nedoseganja cilja.

56. člen

(organizacijska sestava)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora prepoznati, vzpostaviti in dokumentirati organizacijsko sestavo in procese, ki zagotavljajo varno in zanesljivo obratovanje objekta in primeren odziv ob izrednem dogodku. Učinkovitost organizacijske sestave je treba dokazati in redno vrednotiti.

(2) V sistemu vodenja morajo biti v pisni obliki jasno določena in dokumentirana pooblastila, odgovornosti, hierarhična povezanost oseb in organizacij ali organizacijskih skupin, ki izvajajo dejavnosti, pomembne za varno obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta ali obvladovanje izrednega dogodka.

(3) Povezave med osebami ali organizacijskimi skupinami znotraj sevalnega ali jedrskega objekta in njegove povezave z zunanjimi organizacijami morajo biti jasno določene.

(4) Izvajanje sprememb, vključno z organizacijskimi spremembami in drugimi manjšimi spremembami, ki lahko skupaj vplivajo na varno obratovanje sevalnega ali jedrskega objekta, obvladovanje izrednega dogodka ali vsebino varnostnega poročila, je treba nadzorovati in obvladovati v skladu z zahtevami za odobritev sprememb v objektu. Vsako spremembo je treba vnaprej upravičiti, načrtovati in oceniti v skladu z desetimi odstavkom 65. člena tega pravilnika.

(5) Organizacijske spremembe iz prejšnjega odstavka se mora analizirati, načrtovati, nadzirati in spremljati in s tem zagotoviti, da sprememba ne vpliva na sevalno ali jedrsko varnost. O spremembah se mora obveščati vse zainteresirane strani in o njih voditi zapise.

57. člen

(voditeljstvo osredotočeno na varnost)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora stalno dokazovati, da je voditeljstvo osredotočeno na varnost učinkovito na vseh organizacijskih ravneh.

(2) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora vzpostaviti in vzdrževati voditeljstvo osre-

dotočeno na varnost z namenom spodbujanja močne varnostne kulture in izboljšanja učinkovitosti, povezane z varnostjo.

(3) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora:

1. vzpostaviti, zagovarjati in spoštovati organizacijski pristop, ki določa, da je zagotavljanje varnosti prednostna naloga, varnostna vprašanja pa se obravnavajo prednostno glede na njihovo pomembnost;

2. vzpostaviti in razvijati skupne organizacijske vrednote ter pričakovanja v organizaciji kot podporo izvajanju sistema vodenja ter spodbujati varnostno kulturo;

3. zagotoviti varnost z vzajemnim delovanjem zaposlenih, tehnologije in organizacije;

4. seznanjati zaposlene z nujnostjo, da sprejemajo osebene in organizacijske vrednote ter pričakovanja v organizaciji in da izvajajo dejavnosti v skladu s sistemom vodenja;

5. zagotoviti, da zaposleni sprejemajo osebno odgovornost za zagotavljanje varnosti in da zaposleni pri sprejemanju odločitev na vseh nivojih upoštevajo, da je varnost najvišja prioriteta.

6. zagotoviti, da se vsi zaposleni seznanijo s sistemom vodenja z namenom, da se spodbudi njihovo sodelovanje pri stalnem izboljševanju sistema vodenja.

(4) Vodje na vseh ravneh organizacijske strukture sevalnega ali jedrskega objekta zagotavljajo, da njihovo voditeljstvo vključuje:

1. določitev ciljev, ki zagotavljajo varnost in so skladni s poslovno in varnostno politiko;

2. razvoj kompetenc za voditeljstvo osredotočeno na varnost, izkazovanje zavezanosti za izboljševanje varnosti in spodbujanje močne varnostne kulture;

3. razvoj individualnih in organizacijskih vrednot in pričakovanj glede varnosti s tem, da vodje jasno izražajo svoja stališča, dejanja in odločitve;

4. zagotavljanje, da njihova dejanja spodbujajo poročanje zaposlenih o problemih, povezanih z varnostjo, odprto komunikacijo in stalno učenje ter da se dejanja in pogoji, ki so škodljivi za varnost, prepoznajo in odpravijo.

(5) Vodje na vseh ravneh organizacijske strukture sevalnega ali jedrskega objekta:

1. spodbujajo in podpirajo zaposlene pri doseganju varnostnih ciljev in pri varnem izvajanju svojih nalog na način, da varnost ni ogrožena;

2. vključujejo vse zaposlene v dejavnosti za stalno izboljševanje varnosti;

3. jasno predstavijo podlage za odločitve, ki so ključne za varnost.

(6) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti, da je jasno, kdaj, kako in kdo sprejema odločitve v okviru sistema vodenja.

58. člen

(načrtovanje)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora določiti strategije, dolgoročne in kratkoročne cilje ter načrte organizacije, ki so v skladu z varnostno politiko organizacije iz 63. člena tega pravilnika.

(2) Strategije, dolgoročni in kratkoročni cilji ter načrti iz prejšnjega odstavka:

– morajo biti izdelani s sodelovanjem zaposlenih;

– ne smejo ogrožati sevalne in jedrske varnosti;

– morajo biti določeni celovito, tako da so njihovi skupni vplivi na varnost razumljivi in obvladljivi ter da varnost zaradi drugih nalog ni ogrožena.

(3) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora določiti merljive varnostne cilje za različne organizacijske ravni, ki so v skladu s strategijami, cilji in načrti organizacije.

(4) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti redno pregledovanje izpolnje-

vanja varnostnih ciljev v dokumentih iz prvega odstavka tega člena in sprejem ukrepov za odpravo morebitnih odstopanj.

59. člen

(sodelovanje z zainteresiranimi stranmi)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora opredeliti, kdo so zanj zainteresirane strani, zagotoviti učinkovito sodelovanje z zainteresiranimi stranmi in opredeliti strategijo komuniciranja z njimi.

(2) Strategija komuniciranja z zainteresiranimi stranmi mora opredeliti:

– sprotno in učinkovito obveščanje zainteresiranih strani o sevalnih tveganjih, ki so povezana z obratovanjem objektov ter določiti načine prenosa informacij;

– pravočasno in učinkovito komuniciranje z zainteresiranimi stranmi, pri čemer so prepoznana njihova pričakovanja in zagotovljeno, da so zainteresirane strani pravočasno seznanjene z zanje pomembnimi informacijami o okoliščinah, ki so se spremenile oziroma niso bile pričakovane in so pomembne za varnost;

– načine vključitve pomislekov in pričakovanj zainteresiranih strani v proces odločanja, ki so povezana z varnostjo.

60. člen

(dokumentacija sistema vodenja)

(1) Sistem vodenja mora biti dokumentiran.

(2) Dokumentacija sistema vodenja mora vključevati najmanj:

1. izjavo o usmeritvah in ciljih, vključno z vrednotami in pričakovanji vodstva,

2. opis sistema vodenja investitorja ali upravljavca,

3. varnostno politiko z navedbo, da je prednostna naloga varovanje ljudi in okolja pred viri ionizirajočega sevanja,

4. opis organizacijske strukture investitorja ali upravljavca,

5. opis, kako je sistem vodenja usklajen s predpisi, ki se nanašajo na dejavnost investitorja ali upravljavca,

6. določitev odgovornosti za zagotavljanje varnosti,

7. opis funkcijskih odgovornosti, pooblastil ter medsebojnih odnosov zaposlenih med vodenjem, izvajanjem in vrednotenjem posameznih procesov,

8. opis vseh procesov in podpornih informacij, ki pojasnijo, kako se posamezne dejavnosti pripravijo, pregledajo, izvedejo, dokumentirajo, preverijo in izboljšajo,

9. opis povezav z zunanjimi organizacijami in zainteresiranimi stranmi,

10. opis nadzora nad delom zunanjih izvajalcev,

11. opis beleženja in pregleda znanja, informacij in podatkov o vseh zadevah, povezanih z varnostjo, ter opis načina in vodenja hrambe teh zapisov,

12. opis načina zagotavljanja prenosa znanja osebju v različnih fazah objekta.

(3) Poleg zgoraj navedenih dokumentov lahko dokumentacija sistema vodenja vključuje tudi postopke, navodila, specifikacije, slike, gradiva za usposabljanje in druge dokumente, ki opisujejo procese, določajo zahteve ali vzpostavljajo specifikacije izdelkov.

(4) Dokumentacija sistema vodenja mora biti obvladovana. Osebe, odgovorne za izdelavo, pregledovanje, revidiranje in odobritev dokumentov morajo biti kompetentne za izvajanje svojih nalog in morajo imeti dostop do ustreznih informacij, ki so osnova za vhodne podatke ali odločitve.

(5) Dokumentacija sistema vodenja mora biti usklajena s projektnimi zahtevami in dejanskim stanjem objekta.

(6) Dokumentacija sistema vodenja mora biti napisana tako, da jo dobro razumejo tisti, ki jo uporabljajo.

(7) Posamezni dokumenti morajo biti obvladovani, veljavni, uporabni, redno pregledani in posodobljeni, čitljivi, takoj prepoznavni in enostavno dosegljivi tam, kjer se uporabljajo.

(8) Dokumentacija, potrebna za izvajanje procesov iz prvega odstavka 66. člena tega pravilnika, mora biti nadzorova-

na. Revizije dokumentov morajo biti obvladovane in pregledane. O revizijah dokumentov se morajo voditi zapisi. Spremembe dokumentov morajo biti pregledane, shranjene in potrjene na enak način kakor prvotni dokumenti. Zagotoviti je treba, da se uporabljajo veljavni dokumenti.

(9) Sistem vodenja mora predvideti zapise o dejavnostih. Zapisi, ki morajo biti nadzorovani, se obvladujejo na enak način, kot se obvladuje dokumentacija. Vsi veljavni zapisi morajo biti čitljivi, celoviti, prepoznavni, dosegljivi in obvladovani v celotnem času hrambe zapisa.

(10) Pri pripravi dokumentacije je treba upoštevati stopenjski pristop. Dokumentacija sistema vodenja mora odražati značilnosti organizacije in njenih dejavnosti ter biti sorazmerna glede na zahtevnost procesov in njihovih medsebojnih vplivov.

61. člen

(hranjenje dokumentarnega gradiva jedrskih in sevalnih objektov)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora v internih aktih določiti roke hranjenja dokumentarnega gradiva ter z njimi povezanih preizkusnih materialov in vzorcev v skladu z zakonodajo in v skladu s pomembnostjo za sevalno in jedrsko varnost, pri čemer mora upoštevati naslednje:

1. pet let za dokumentarno gradivo, ki je manj pomembno s stališča sevalne in jedrske varnosti;

2. obratovalno dobo sevalnega ali jedrskega objekta za dokumentarno gradivo, ki je pomembno s stališča sevalne in jedrske varnosti;

3. hranjenje po prenehanju obratovanja sevalnega ali jedrskega objekta, če je tako za posamezne vrste dokumentarnega gradiva določeno z drugimi predpisi.

(2) Dokumentarno gradivo iz prejšnjega odstavka se mora hraniti v ustreznih klimatskih pogojih, zavarovano pred vlomom, požarom, vodo, biološkimi, kemičnimi, fizikalnimi in drugimi škodljivimi vplivi, ter zagotavljati dostopnost ves čas trajanja hrambe.

(3) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi za izvajalca dolgoročnega nadzora in vzdrževanja zaprtega odlagališča.

62. člen

(politika vodenja)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora vzpostaviti in razvijati politiko vodenja in jo dokumentirati v sistemu vodenja.

(2) Politika vodenja iz prejšnjega odstavka mora biti prilagojena dejavnosti organizacije in mora podpirati varnostno politiko iz 63. člena tega pravilnika.

63. člen

(varnostna politika)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora v okviru sistema vodenja pripraviti pisni dokument o svoji varnostni politiki (v nadaljnjem besedilu: varnostna politika), s katerim se zaveže k izvajanju varnostne politike in njenih ciljev ter zagotavljanju visoke stopnje sevalne in jedrske varnosti.

(2) Varnostna politika mora biti izdana kot samostojni dokument ali pomemben del skupne politike organizacije.

(3) Varnostna politika mora:

1. opredeliti investitorjevo oziroma upravljavčevo zavezo, da zagotavlja potrebna sredstva za doseganje zastavljenih ciljev;

2. dajati jasno prednost zagotavljanju varnosti pred vsemi drugimi dejavnostmi v objektu;

3. vsebovati obvezo za stalno izboljševanje varnosti;

4. zahtevati usmeritve za izvajanje varnostne politike in predvideti način spremljanja njene učinkovitosti;

5. vsebovati zastavljene varnostne cilje, oblikovane tako, da jih vodstvo objekta lahko spremlja in po potrebi ukrepa;

6. vsebovati ključne usmeritve glede kibernetске varnosti;

7. vsebovati zahteve za stalne izboljšave sevalne in jedrske varnosti na podlagi:

– rednih in celovitih presoj varnosti sevalnega ali jedrskega objekta, pri čemer se upoštevajo obratovalne izkušnje, raziskave s področja sevalne in jedrske varnosti ter nova dognanja v znanosti in tehnologiji;

– pravočasne uvedbe prepoznanih izboljšav, če se te izkažejo za smiselne;

– takojšnjega obravnavanja novih podatkov, ki so lahko pomembni za varnost sevalnega ali jedrskega objekta;

8. vključevati vidike varovanja ali oziroma nadzora nad jedrskimi snovmi in fizičnega varovanja;

9. vključevati vidike pripravljenosti za obvladovanje izrednega dogodka;

10. vsebovati zahteve glede doslednega upoštevanja pisnih obratovalnih postopkov.

(4) Zaposleni morajo biti seznanjeni z varnostno politiko, jo razumeti in jo izvajati.

(5) Z varnostno politiko morajo biti seznanjeni tudi zunanji izvajalci, tako da razumejo pričakovanja upravljavca in jih znajo s svojimi dejavnostmi uresničiti.

(6) Vodstvo investitorja ali upravljavca mora v rednih časovnih presledkih, krajših od obdobja med občasnim varnostnim pregledoma, preverjati ustreznost in učinkovitost varnostne politike.

64. člen

(zagotavljanje virov)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora določiti obseg potrebnih virov (osebje, infrastruktura, delovno okolje, informacije, znanje, dobavitelji in finančna sredstva) in zahtevanih kompetenc za varno izvajanje dejavnosti organizacije, vzpostavitev, izvedbo, ocenjevanje in stalno izboljševanje sistema vodenja ter zagotavljanje sevalne in jedrske varnosti.

(2) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti vse potrebne vire in kompetence za namenom, da lahko izvaja svoje aktivnosti in obveznosti tako, da je varnost zagotovljena v vseh fazah sevalnega ali jedrskega objekta kot tudi v primeru izrednega dogodka.

(3) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora določiti, katere kompetence in katere vire mora razvijati in jih obdržati znotraj organizacije in katere kompetence in vire lahko pridobi zunaj nje.

(4) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora s sistemom vodenja in kot sestavni del samovrednotenja ter pregledov sistema vodenja ocenjevati primernost virov ter uspešnost izrabe virov iz prvega odstavka tega člena.

(5) Znanje in informacije se upravljajo na enak način kot viri.

65. člen

(osebje sevalnega ali jedrskega objekta)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora na vseh ravneh organizacije s sistematično analizo določiti potrebno število zaposlenih in zahteve za njihovo kompetentnost za zagotavljanje sevalne oziroma jedrske varnosti. Zaposleni morajo biti kompetentni za varno in uspešno izvajanje svojih nalog ter razumeti standarde, ki jih uporabljajo pri svojem delu.

(2) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti usposabljanje ali sprejeti druge ukrepe, da se doseže zahtevana stopnja kompetentnosti. Poleg tega mora izvajati vrednotenje uspešnosti usposabljanja in izvedenih ukrepov.

(3) Zaposleni morajo imeti ustrezno izobrazbo, biti ustrezno usposobljeni ter pridobiti ustrezne veščine, znanja in izkušnje. Usposabljanja morajo zagotoviti, da se zaposleni zavedajo ustreznosti in pomembnosti svojih dejavnosti ter kako njihove dejavnosti prispevajo k varnosti pri doseganju organizacijskih ciljev.

(4) Vodje na vseh ravneh morajo zagotoviti, da se pri sprejemanju odločitev upošteva ustrezno strokovno znanje, veščine in izkušnje zaposlenih.

(5) Znotraj organizacije morajo biti zagotovljene kompetence vključno z:

1. voditeljskimi sposobnostmi na vseh vodstvenih ravneh;
2. kompetencami, ki zagotavljajo spodbujanje in vzdrževanje visoke stopnje varnostne kulture;
3. strokovnim znanjem v zvezi z razumevanjem tehničnih, človeških in organizacijskih vidikov, ki se nanašajo na njihov objekt ali dejavnost z namenom zagotoviti varnost.

(6) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti, da vsi v organizaciji razumejo ustrezne zahteve sistema vodenja in da razumejo, kako njihove dejavnosti vplivajo na sevalno ali jedrsko varnost in izpolnjevanje ciljev organizacije.

(7) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora redno in dokumentirano preverjati ustreznost števila zaposlenih ter njihovo kompetentnost za dela, povezana s sevalno ali jedrsko varnostjo.

(8) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora pripraviti desetletni načrt zaposlovanja na področjih, pomembnih za sevalno in jedrsko varnost, pri čemer je treba načrt zaposlovanja pregledati in po potrebi posodobiti najmanj vsaka tri leta.

(9) Vsako načrtovano spremembo v številu zaposlenih, ki bi lahko pomembno vplivala na sevalno ali jedrsko varnost, je treba vnaprej upravičiti, načrtovati in po uveljavitvi spremembe tudi oceniti.

(10) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta je odgovorno za vzdrževanje znanja in kompetenc, s katerimi se zagotavlja sevalna in jedrska varnost v vseh fazah objekta.

(11) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti ustrezno število zaposlenih delavcev, ki razumejo projektne osnove sevalnega ali jedrskega objekta in dejanski projekt ter obratovanje objekta v vseh njegovih stanjih in ki pripravljajo projektne naloge in merila sprejemljivosti za prepustitev del, povezanih s sevalno ali jedrsko varnostjo, zunanjim izvajalcem, nadzorujejo izvajanje teh del in jih po prevzemu tudi ocenjujejo.

66. člen

(vodenje procesov in dejavnosti)

(1) Procesi, ki so potrebni, da se z njimi zagotovi:

1. doseganje varnostnih ciljev organizacije ne da bi bila varnost ogrožena,
2. sredstva za izpolnjevanje vseh zahtev ter
3. dostavo proizvodov organizacije,

morajo biti prepoznani, vzpostavljeni, preverjeni in stalno izboljševani, njihov razvoj pa mora biti načrtovan.

(2) Vodenje procesov in posameznih aktivnosti mora zagotoviti:

1. razvoj in dokumentiranje procesov ter vzdrževanje potrebnih pripadajočih dokumentov;
2. uspešne medsebojne povezave med procesi;
3. usklajenost dokumentacije, ki opisuje procese z obstoječimi dokumenti;
4. da so v dokumentaciji, ki opisuje procese, določeni vsi potrebni zapisi, ki izkazujejo doseganje rezultatov izvajanja procesov;
5. spremljanje procesov in poročanje o izvajanju procesov;
6. uvajanje izboljšav v procese;

7. usklajenost procesov in njihovih morebitnih sprememb z dolgoročnimi cilji, strategijami, načrti in cilji organizacije;

8. v vodenje procesov in dejavnosti morajo biti vključeni vidiki zagotavljanja pripravljenosti za obvladovanje izrednega dogodka.

(3) Procesi in spremembe procesov se morajo načrtovati, vzpostaviti, preverjati in izvajati tako, da varnost ni ogrožena in da so izpolnjene predpisane zahteve.

(4) Procesi se morajo izvajati, vrednotiti in stalno izboljševati, pri čemer se morajo upoštevati tudi povratne informacije.

(5) Vsi procesi morajo biti redno ovrednoteni glede na njihovo uspešnost in zmožnost zagotavljanja varnosti.

(6) Zaporedje procesov, povezave in medsebojni vplivi med procesi morajo biti določeni tako, da varnost ni ogrožena. Zagotoviti je treba učinkovite medsebojne povezave med procesi. Posebno pozornost je treba nameniti medsebojnim vplivom med procesi znotraj organizacije in procesi z zunanjimi organizacijami.

(7) V procese je treba vključiti tudi vidike fizičnega varovanja, tako da varnost ni ogrožena.

(8) Določeni in izvedeni morajo biti postopki, s katerimi se zagotavlja učinkovitost uvajanja procesov in nadzor nad njimi.

(9) Pregledi, preizkušanja, preverjanja, validacije in merila sprejemljivosti ter odgovornosti za izvajanje teh dejavnosti, morajo biti določeni z upoštevanjem stopenjskega pristopa. Določi se tudi, kdaj in v kateri fazi je treba izvesti neodvisni pregled, preizkušanja, preverjanja in validacije.

(10) Vsako dejavnost, ki bi lahko vplivala na varnost, je treba izvajati pod nadzorovanimi pogoji z razumljivimi in odobrenimi postopki, navodili in načrti ali drugimi sredstvi. Ta morajo biti validirana pred prvo uporabo in občasno pregledana, da se zagotovi njihova ustreznost in učinkovitost. Osebe, ki izvajajo dejavnosti, ki se nanašajo na procese, mora sodelovati v postopku validacije.

67. člen

(nadzor zunanjih izvajalcev in dobaviteljev)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora skleniti pogodbo s prodajalci, izvajalci in dobavitelji za določitev, spremljanje, vodenje in dobavo posameznih izdelkov ali storitev, ki lahko vplivajo na varnost.

(2) Investitor ali upravljevec sevalnega ali jedrskega objekta je odgovoren za varnost tudi za dela, ki jih zanj opravljajo izvajalci in njihovi podizvajalci.

(3) Investitor ali upravljevec sevalnega ali jedrskega objekta mora imeti jasno predstavo in znanje o nabavljenem proizvodu ali storitvi. Investitor ali upravljevec sevalnega ali jedrskega objekta mora imeti kompetence za določitev obsega in standarda zahtevanega proizvoda ali storitve in mora biti kompetenten za kasnejšo ocenjevanje, ali dobavljen proizvod oziroma storitev izpolnjuje veljavne varnostne zahteve.

(4) Investitor ali upravljevec sevalnega ali jedrskega objekta mora v sistemu vodenja predvideti nadzor nad procesi ali dejavnostmi po posameznih procesih, ki jih zanj izvajajo izvajalci in njihovi podizvajalci, tako da:

1. zahteva od svojih izvajalcev, da vzpostavijo, dokumentirajo in izvajajo sistem vodenja;
2. izvede presojo izvajalcev storitev in dobaviteljev opreme in izdelkov;
3. izbira izvajalce ali dobavitelje na podlagi vnaprej določenih meril;
4. oceni, če ima izvajalec sredstva in strokovna znanja za zagotavljanje varnosti ter kakovosti proizvodov ali storitev,
5. preverja, če dobavitelji in izvajalci razumejo varnostne zahteve ter če dela izvajajo v skladu z varnostnimi zahtevami;
6. zagotovi, da so proizvodi in storitve izvajalcev in dobaviteljev v skladu z varnostnimi zahtevami;
7. preverja, če imajo dobavitelji in izvajalci nadzor nad svojimi podizvajalci;
8. zagotovi, da so pogodbene zahteve, vključno z varnostnimi zahtevami, jasno določene;

9. potrdi s pregledi, preizkušanjem, preverjanjem in validacijo pred sprejetjem, vgradnjo ali obratovanjem, da dejavnosti ali izdelki izpolnjujejo predpisana merila;

10. oblikuje in določi merila za nabavo izdelkov ter jih dokumentirati. Dobavitelj mora investitorju ali upravljavcu dostaviti dokazila o izpolnjevanju meril pred uporabo izdelka;

11. pri naročilu varnostno pomembnih SSK zahteva od proizvajalcev oziroma dobaviteljev možnost lastnega nadzora ali nadzora osebja uprave, vključno s pregledi v prostorih proizvajalcev oziroma dobaviteljev.

68. člen

(kakovost projekta in vgrajene opreme)

(1) Projekt sevalnega ali jedrskega objekta, vključno z njegovimi spremembami ali nadgradnjami, mora biti skladen s projektnimi standardi in smernicami ter ustreznimi projektnimi zahtevami in projektnimi osnovami.

(2) Investitor ali upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora vpeljati postopke za prepoznavanje poverjenih delov oziroma okrepiti dejavnosti v nabavni verigi tako, da se prepreči uporabo takšnih predmetov.

69. člen

(varnostna kultura)

(1) Zaposleni v organizaciji investitorja ali upravjalca sevalnega ali jedrskega objekta od vodstva navzdol morajo gojiti močno varnostno kulturo. Sistem vodenja in voditeljstvo osredotočeno na varnost morata zagotavljati in vzdrževati močno varnostno kulturo.

(2) Vodstvo investitorja ali upravjalca sevalnega ali jedrskega objekta mora podpirati in spodbujati močno varnostno kulturo s krepitvijo:

1. skupnega razumevanja ključnih vidikov varnosti in varnostne kulture v organizaciji, ki vključuje zavedanje o sevalnem tveganju in drugih nevarnosti pri delu;

2. individualne in skupne zavezanosti za varnost;

3. sprejetja osebne odgovornosti za varnost;

4. organizacijske kulture, katere vrednote so zaupanje, sodelovanje in odprta komunikacija ter poročanje o človeških in organizacijskih napakah ali odstopanjih;

5. pričakovanih vedenj in ravnanj, ki spodbujajo visoko stopnjo varnostne kulture;

6. varnega in uspešnega izvajanja nalog ob upoštevanju medsebojnih vplivov med zaposlenimi, tehnologijo in organizacijo;

7. poročanja o problemih, ki se nanašajo na tehnične, človeške in organizacijske dejavnike ter na poročanje o kakršnihkoli pomanjkljivosti povezanih s SSK z namenom, da se prepreči poslabšanje varnosti. Pomanjkljivosti je potrebno pravočasno potrditi, o izvedenih ukrepih pa pravočasno poročati;

8. načinov, s katerimi si organizacija nenehno prizadeva za razvoj in izboljšanje varnosti ter varnostne kulture z uporabo sistematičnega pristopa (to je pristop, ki se nanaša na celoten sistem, ki upošteva vse povezave med tehničnim, človeškim in organizacijskim dejavnikom);

9. dodeljevanja odgovornosti in pooblastil organizacijam ter zaposlenim za varnost na vseh ravneh;

10. ukrepov za spodbujanje spraševanja, kritičnega razmišljanja in stalnega učenja zaposlenih na vseh ravneh organizacije;

11. preprečevanja neutemeljenega samozadovoljstva, ki lahko vpliva na varnost;

12. skupnega razumevanja ključnih vidikov varnosti in varnostne kulture v organizaciji;

13. konzervativnega odločanja pri izvajanju vseh dejavnosti, ki se nanašajo na varnost;

14. izmenjave idej med varnostno kulturo in kulturo varovanja ter kombinacijo obeh;

15. zagotavljanja pripravljenosti za obvladovanje izrednega dogodka.

(3) Investitor ali upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti, da njegovi dobavitelji in zunanji izvajalci, katerih delo lahko vpliva na varnost sevalnega ali jedrskega objekta, izvajajo svoje dejavnosti v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena.

70. člen

(merjenje, vrednotenje in izboljševanje sistema vodenja)

(1) Vodstvo investitorja ali upravjalca sevalnega ali jedrskega objekta mora meriti, vrednotiti in izboljševati učinkovitost sistema vodenja z namenom povečati stopnjo varnosti, kot tudi zmanjšati pojav dogodkov, ki bi lahko vplivali na varnost.

(2) Za zagotovitev želenih rezultatov organizacije mora investitor ali upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta spremljati in meriti uspešnost sistema vodenja z namenom, da se na podlagi povratnih informacij prepoznajo pomanjkljivosti in prednosti organizacije ter priložnosti za izboljšave in poveča sevalna in jedrska varnost.

(3) Vse procese je treba redno ocenjevati glede njihove učinkovitosti in zmožnosti zagotavljanja varnosti.

(4) Vodstvo investitorja ali upravjalca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti, da so določeni in uporabljeni kazalniki uspešnosti z namenom, da oceni uspešnost sistema vodenja in potrdi, da so procesi in dejavnosti organizacije primerni za doseganje želenih rezultatov. Trendi kazalnikov uspešnosti morajo biti redno ocenjeni in analizirani. Narejena mora biti ocena tveganja glede možnih sevalnih vplivov, ki izhajajo iz posameznega procesa ali dejavnosti. Investitor ali upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta se na podlagi ocene tveganja odloči, ali so potrebne spremembe sistema vodenja.

71. člen

(neskladja, popravilni in preventivni ukrepi)

(1) Vodstvo investitorja ali upravjalca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti, da so prepoznani vzroki neskladij, dogodkov in varnostnih vprašanj. Njihove možne posledice se morajo oceniti, obvladovati in omiliti. Pravočasno je treba uvesti popravilne ukrepe za odpravo vzrokov neskladij in preventivne ukrepe za preprečitev novih ali podobnih neskladij. Spremljati je treba stanje izvedenih popravilnih in preventivnih ukrepov. O popravilnih in preventivnih ukrepih je treba poročati ustrezni ravni vodstva organizacije.

(2) Proizvode in procese, ki niso v skladu s predpisanimi zahtevami, je treba opredeliti, ločiti, nadzorovati, dokumentirati ter o njih poročati na ustrezni ravni vodstva organizacije. Vpliv neskladja je treba oceniti in sprejeti, neustrezne proizvode in procese pa predelati ali popraviti v določenem obdobju, ali zavrniti, zavreči ali uničiti.

72. člen

(samovrednotenje)

Vodstvo na vseh ravneh investitorja ali upravjalca sevalnega ali jedrskega objekta mora redno izvajati samovrednotenje, da se:

– določijo in popravijo pomanjkljivosti z namenom stalnih izboljšav sistema vodenja,

– potrdi, da sistem vodenja zagotavlja predpisano sevalno ali jedrsko varnost,

– krepijo vodenje, varnostno kulturo ter zagotavljanje uspešnosti procesov in dejavnosti.

73. člen

(neodvisna vrednotenja)

(1) Vodstvo investitorja ali upravjalca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti, da se v rednih časovnih obdobjih izvajajo neodvisna vrednotenja sistema vodenja, vključno s presojami. Z neodvisnimi vrednotenji se ocenjuje uspešnost sistema vodenja.

(2) Namen neodvisnih vrednotenj je:

- oceniti uspešnost procesov pri doseganju in izpolnjevanju strategij, dolgoročnih in kratkoročnih ciljev ter načrtov,
- oceniti upoštevanje zahtevanih varnostnih standardov in vključitev varnostnih zahtev v sistem vodenja,
- ugotoviti ustreznost izvajanja del in vodenja,
- oceniti vodenje in varnostno kulturo organizacije,
- spremljati kakovost proizvodov in storitev,
- oceniti primernost virov z namenom, da zaposleni lahko izpolnjujejo zahteve in dosegajo cilje v skladu s strategijami in načrti, ter
- ugotoviti priložnosti za izboljšave.

(3) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora oceniti rezultate vrednotenj in ukrepati. Rezultate vrednotenj in ukrepe mora dokumentirati. O rezultatih vrednotenj, ukrepah in vzrokih za ukrepe mora redno seznanjati zaposlene.

(4) Načrti za izvajanje neodvisnih vrednotenj in samovrednotenj sistema vodenja morajo upoštevati težave pri izvajanju sistema vodenja in uvedbo možnih izboljšav.

(5) Za izvajanje neodvisnih vrednotenj je treba ustanoviti neodvisno organizacijsko enoto ali imenovati posameznika. Za jedrske elektrarne mora biti ta enota oblikovana kot neodvisna organizacijska skupina, ki izvaja neodvisne presoje.

(6) Neodvisna organizacijska enota ali posameznik iz prejšnjega odstavka mora imeti pooblastila za izvajanje neodvisnih vrednotenj in opravljanje svojih nalog. Organizacijska enota ali posameznik mora imeti možnost neposrednega poročanja vodstvu.

(7) Posameznik, ki izvaja neodvisno vrednotenje sistema vodenja, ne sme vrednotiti področij, za katera je odgovorna organizacijska enota, v kateri izvaja naloge.

74. člen

(vodstveni pregled)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora v načrtovanih obdobjih pregledati sistem vodenja in zagotoviti njegovo uspešnost in primernost ter zmožnost izpolnjevanja ciljev organizacije, pri čemer se morajo upoštevati nove zahteve in spremembe v organizaciji.

(2) Vodstveni pregled iz prejšnjega odstavka obsega najmanj pregled:

- rezultatov vseh preverjanj in vrednotenj, vključno s samovrednotenjem,
 - rezultatov in doseženih ciljev organizacije in njenih procesov,
 - neskladij ter učinkovitosti preventivnih in popravilnih ukrepov,
 - obratovalnih izkušenj,
 - izkušenj in dogodkov, ki so se zgodili v organizaciji in v drugih organizacijah, ter vzrokov za nastanek dogodkov,
 - priložnosti za izboljšave,
 - tehnoloških napredkov in rezultatov raziskav in razvoja
- ter
- dobrih praks.

(3) S pregledom iz prvega odstavka tega člena se ugotovi, ali so potrebne spremembe ali dopolnitve politik, ciljev, strategij, načrtov in procesov.

75. člen

(izboljšave)

(1) Vodstvo na vseh ravneh mora spodbujati prepoznavanje priložnosti za izboljšave sistema vodenja. Ukrepi za izboljšanje procesov morajo biti izbrani, načrtovani in dokumentirani.

(2) Pri pripravi načrta izboljšav mora investitor ali upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta predvideti tudi zagotavlja-

nje ustreznih finančnih, človeških in drugih virov. Nadzorovati mora izvedbo načrta izboljšav, dokler se ta ne zaključi, in preverjati uspešnost izvedenih izboljšav.

(3) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora opredeliti razvoj organizacije s stalnim izboljševanjem.

76. člen

(merjenje, vrednotenje in izboljševanje voditeljstva osredotočenega na varnost in varnostne kulture)

(1) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti redno izvajanje samovrednotenja voditeljstva osredotočenega na varnost in varnostne kulture na vseh ravneh organizacije in za vse funkcije organizacije.

(2) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti redno izvajanje neodvisnih vrednotenj voditeljstva osredotočenega na varnost in varnostne kulture z namenom izboljševati varnost v organizaciji in spodbujati visoko stopnjo varnostne kulture.

(3) Neodvisno vrednotenje in samovrednotenje voditeljstva osredotočenega na varnost in varnostne kulture morajo izvesti za to usposobljeni strokovnjaki.

(4) Vodstvo investitorja ali upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta mora seznaniti z rezultati samovrednotenja in neodvisnih vrednotenj vse zaposlene in mora zagotoviti stalno izboljševanje voditeljstva osredotočenega na varnost in varnostne kulture ter spodbujati odprto komunikacijo, sodelovanje, spraševanje, kritično razmišljanje in stalno učenje zaposlenih na vseh ravneh organizacije.

6. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

77. člen

(postopki v teku)

Postopki, začeti pred uveljavitvijo tega pravilnika, se končajo po dosedanjih predpisih.

78. člen

(zahteve za obstoječe objekte)

Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora uskladiti svoje interne akte z zahtevami iz 44. člena in 5. poglavja tega pravilnika najpozneje v dvanajstih mesecih od začetka veljavnosti tega pravilnika.

79. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o dejavnih sevalne in jedrske varnosti (Uradni list RS, št. 74/16 in 76/17 – ZVISJV-1).

80. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-169/2023

Ljubljana, dne 21. junija 2024

EVA 2023-2560-0072

Jože Novak

minister

za naravne vire in prostor

Priloga 1: Projektne osnove za jedrske elektrarne

1. TEMELJNE PROJEKTNE OSNOVE

1.1 Projektne osnove jedrske elektrarne

1. Tveganje prebivalstva zaradi obratovanja jedrske elektrarne mora biti primerljivo s tveganjem pri proizvodnji električne energije iz drugih virov ali manjše od tega tveganja.
2. Projekt jedrske elektrarne mora upoštevati rezultate verjetnostnih varnostnih analiz, in sicer za vsa obratovalna stanja vključno z zaustavitvijo. Projekt mora biti uravnotežen tako, da posamezni SSK ali predpostavljeni začetni dogodek ne predstavljajo nesorazmerno velik ali bistveno negotov prispevek k skupnemu tveganju.
3. Projekt jedrske elektrarne mora zagotoviti, da je skupna verjetnost za talitev sredice manjša od 10^{-5} na leto in verjetnost za velik zgodnji izpust radioaktivnih snovi iz elektrarne iz vseh možnih virov manjša od 10^{-7} na leto. Pri tem se za velik izpust šteje vsak izpust radioaktivnih snovi, ki vsebuje več kot 100 TBq Cs-137 ali 1000 TBq I-131, medtem ko je zgodnji izpust vsak izpust, ki se zgodi pred izvedbo evakuacije prebivalstva. Potreben čas za evakuacijo se določi na osnovi določb podanih v predpisu, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov.
4. Če je skupna verjetnost za talitev sredice manjša od 10^{-5} na leto, vendar večja od 10^{-6} na leto, mora investitor ali upravljavec utemeljeno dokazati, da nadaljnje zmanjševanje tveganja ni mogoče ali smiselno.
5. Projekt mora zagotoviti, da so nesreče s staljeno sredico, ki bi vodile v zgodnje ali velike izpuste, skoraj izključene, tj. skoraj nemogoče. Za nesreče s staljeno sredico, ki jih ni mogoče izključiti, morajo biti na voljo praktične rešitve, ki zagotavljajo, da so za zaščito prebivalstva potrebni samo najosnovnejši zaščitni ukrepi (torej niso potrebni stalna preselitev, evakuacija iz neposredne bližine elektrarne, omejeno zaklanjanje in dolgoročne omejitve glede uporabe hrane) ter da je na voljo dovolj časa za izvedbo teh ukrepov.
6. Projektne osnove morajo določiti potrebne zmogljivosti jedrske elektrarne za obvladovanje vseh stanj objekta, tako da so izpolnjene zahteve varstva pred sevanji. Projektne osnove vključujejo:
 - pogoje normalnega obratovanja,
 - pogoje med pričakovanimi obratovalnimi dogodki in projektnimi dogodki,
 - varnostno klasifikacijo SSK,
 - pomembne predpostavke in
 - izbrane analitične metode.
7. Projektne osnove morajo upoštevati za elektrarno značilne notranje in zunanje predpostavljene začetne dogodke ter njihove smiselne oziroma še verjetne kombinacije, ki morajo biti obravnavani v skladu z razmerami na lokaciji. Zunanji predpostavljeni začetni dogodki morajo poleg naravnih zunanjih dogodkov iz 5. točke te priloge vsebovati tudi dogodke, ki jih povzroči človek, in sicer vsaj padce letal in druge dogodke na bližnjih prometnih poteh, v industrijskih objektih ali na območju lokacije, ki bi lahko povzročili požare, eksplozije ali drugače ogrožali varnost jedrske elektrarne. Notranji dogodki morajo vsebovati vsaj požare, eksplozije, poplave, izstrelke, porušitev struktur, padec težkih predmetov, zamah cevovoda ob odpovedi le-tega, izstrelke in izpuste tekočin iz predrtih cevovodov ali drugih objektov na lokaciji.
8. Jedrska elektrarna mora biti samozadostna, torej neodvisna od zunanjih virov, za določen čas. Imeti mora svoje vire zasilnega električnega napajanja, zadostne količine hladila reaktorja, virov potrebnih za mobilno opremo kot tudi zmožnosti za gašenje požarov. Najkrajši čas samozadostnosti za posamezne vire se določi s projektom elektrarne na osnovi značilnosti lokacije.
9. Ne glede na določbo 3. točke pod 1.1 te priloge mora projekt jedrske elektrarne Krško zagotoviti, da je skupna verjetnost za talitev sredice med obratovanjem pri moči manjša od 10^{-4} na leto in

verjetnost za velik nenadzorovani izpust radioaktivnih snovi iz elektrarne med obratovanjem pri moči manjša od $5 \cdot 10^{-6}$ na leto.

10. Določbe iz 5. točke pod 1.1 te priloge se za jedrsko elektrarno Krško uporabljajo kot referenca za pravočasno izvedbo smiselno izvedljivih varnostnih izboljšav tudi v okviru občasnih varnostnih pregledov. Pri tem se morajo upoštevati najboljša tuja praksa, nauki iz obratovalnih izkušenj (tudi tujih) in rezultati raziskav in razvoja.

1.2 Varnostne funkcije

1. Jedrska elektrarna mora med normalnim obratovanjem (kar vključuje zagon elektrarne, obratovanje na moči, zaustavljanje, zaustavitev, vzdrževanje, preizkušanje in menjavo goriva), pričakovanimi obratovalnimi dogodki in projektnimi dogodki izpolnjevati naslednje varnostne funkcije:
 - nadzor reaktivnosti sredice,
 - odvod toplote iz reaktorske sredice in izrabljenega goriva,
 - zadrževanje radioaktivnih snovi in preprečitev njegovega nenadzorovanega širjenja v okolje.
2. Katera koli odpoved v sistemih, namenjenih za normalno obratovanje jedrske elektrarne, ne sme vplivati na varnostne funkcije.

1.3 Varnostne analize

Poleg pogojev iz 16. člena tega pravilnika morajo varnostne analize upoštevati:

- za doseganje in vzdrževanje stanja varne zaustavitve samo SSK, ki so klasificirani v skladu s točko 2.1 te priloge;
- kot dodatni otežujoči okoliščini za vsa stanja objekta in vse projektne dogodke zaskočeno regulacijsko palico z največjo vrednostjo reaktivnosti, ki je ni mogoče vstaviti v sredico, in izgubo vsega zunanjega napajanja;
- za jedrske elektrarne so odkloni iz tretjega odstavka 16. člena tega pravilnika dovoljeni le za varnostne analize nesreč, ki presegajo projektne dogodke.

1.4 Projektne omejitve

1. Določiti je treba projektne omejitve za vsak ključni parameter jedrske elektrarne, za vsak SSK pomemben za varnost, za vsa obratovalna stanja in za projektne nesreče.

1.5 Tehnična sprejemljivost

Projekt mora opredeljevati najmanj:

1. radiološka in druga merila tehnične sprejemljivosti za razvrstitev predpostavljenih začetnih dogodkov v posamezne pogoje obratovanja jedrske elektrarne (običajno so to: stanja objekta, projektni dogodki, dodatne predpostavljene odpovedi, težke nesreče). Predpostavljeni začetni dogodki z večjo verjetnostjo nastanka smejo imeti le majhne ali nikakršne radiološke posledice, tisti, ki lahko povzročijo težko nesrečo, pa morajo imeti izredno majhno verjetnost nastanka;
2. merila za zaščito gorivnih srajčk, ki vključujejo:
 - temperaturo goriva,
 - krizo vrenja, razen za reaktorje, hlajene s plinom,
 - temperaturo srajčk,
 - celovitost gorivnih elementov, vključno z omejitvijo dovoljenega puščanja cepitvenih produktov med obratovanjem, ki se tudi med nenormalnimi obratovalnimi stanji ne sme opazno povečati,
 - največjo dovoljeno poškodbo goriva pri projektnem dogodku, pri čemer mora biti zagotovljeno, da gorivni elementi ostanejo na svojem mestu in da poškodbe ne preprečujejo učinkovitega hlajenja po nesreči;

3. merila za zaščito tlačne meje primarnega hladilnega sistema, ki vključujejo:
 - največjo temperaturo hladila,
 - največji tlak hladila,
 - število prehodnih pojavov, ki toplotno ali tlačno obremenjujejo primarni hladilni sistem, hitrost spreminjanja temperatur in tlaka med takimi prehodnimi pojavi, najvišjo in najnižjo doseženo vrednost temperatur in tlakov ipd.,
 - napetosti v materialu;
4. za elektrarno s tlačnovodnim reaktorjem tudi merila za zaščito sekundarnega hladilnega sistema, ki vključujejo podobne parametre kakor v prejšnji točki;
5. merila za zaščito zadrževalnega hrama, ki vključujejo:
 - temperature v zadrževalnem hramu,
 - tlak v zadrževalnem hramu,
 - netesnost.

1.6 Sredica reaktorja

1. Gorivne elemente za jedrsko elektrarno je treba projektirati tako, da bodo ohranili svojo strukturno celovitost in zadovoljivo zdržali pričakovane ravni sevanja in drugih pogojev v sredici reaktorja. Upoštevati je treba tudi kombinacije teh pogojev z vsemi procesi degradacije, ki se lahko zgodijo v obratovalnih stanjih.
2. Upoštevati je treba naslednje procese degradacije, ki so posledica:
 - diferencialnega raztezanja in deformacije;
 - zunanjega tlaka hladila;
 - dodatnega notranjega tlaka zaradi cepitvenih produktov in kopičenja helija v gorivnih elementih;
 - obsevanja goriva ali drugih materialov v gorivnem elementu;
 - spreminjanja tlaka in temperature zaradi sprememb moči reaktorja;
 - kemijskih učinkov;
 - statičnih in dinamičnih obremenitev, vključno z mehničnimi vibracijami in vibracijami povzročenimi s pretokom hladila;
 - spreminjanja zmogljivosti v povezavi s prenosom toplote, kar je lahko posledica ukrivljanja ali kemijskih učinkov.

Upoštevati je treba tudi negotovost podatkov, izračunov in izdelave.

3. Projektne omejitve goriva morajo vključevati omejitve glede dovoljenega puščanja cepitvenih produktov iz goriva ob pričakovanih obratovalnih dogodkih tako, da ostane gorivo primerno za nadaljnjo uporabo.
4. Gorivni elementi morajo zdržati obremenitve in napetosti med rokovanjem z gorivom.
5. Gorivni elementi in njihove nosilne strukture v jedrski elektrarni morajo biti projektirani tako, da ohranijo geometrijo primerno za zadostno hlajenje ter vstavitev regulacijskih palic. To mora biti zagotovljeno za obratovalna stanja in takšne nesreče, ki niso težke nesreče.
6. Porazdelitve nevtronskega fluksa v različnih stanjih reaktorske sredice mora biti inherentno stabilna. To mora biti zagotovljeno tudi med zaustavitvijo in menjavo goriva ter med pričakovanimi obratovalnimi dogodki ter takšnimi nesrečami, ki niso težke nesreče. Potrebe za delovanje nadzornih sistemov za vzdrževanja oblike, ravni in stabilnosti nevtronskega fluksa med vsemi obratovalnimi stanji je treba čim bolj zmanjšati.
7. Omogočiti je treba primerne načine meritev porazdelitve nevtronskega fluksa v sredici reaktorja ter sprememb fluksa in s tem zagotoviti, da v nobenem območju sredice niso presežene projektne omejitve.

8. Pri projektiranju naprav za nadzor reaktivnosti je treba upoštevati obrabo in učinke obsevanja kot so zgorelost, spremembe fizikalnih lastnosti in nastajanje plinov.
9. Omejiti ali kompenzirati je treba najvišjo stopnjo pozitivne reaktivnosti in hitrost naraščanja vstavitve reaktivnosti v obratovalnih stanjih in med takšnimi nesrečami, ki niso težke nesreče. Namen omejitev je preprečiti odpoved tlačne meje sistema reaktorskega hladila, obdržati zmožnost hlajenja preprečiti večjo poškodbo sredice reaktorja.

1.7 Sistemi za zaustavitev reaktorja

1. Za varno zaustavitev reaktorja morata biti na voljo najmanj dva raznovrstna sistema. Vsaj eden od njiju mora biti zmožen iz vsakega obratovalnega stanja objekta in med projektnim dogodkom samostojno in prej kakor v štirih sekundah vrniti reaktor v podkritično stanje z ustrezno rezervo reaktivnosti. Pri tem je treba upoštevati morebitno enojno odpoved.
2. Učinkovitost, hitrost odziva in rezerva zaustavitve sistemov za zaustavitev reaktorja morajo zagotavljati, da projektne omejitve za gorivo niso presežene.
3. Podkritičnost mora biti zagotovljena in vzdrževana:
 - v reaktorju po njegovi načrtovani zaustavitvi med normalnim obratovanjem in po pričakovanih obratovalnih dogodkih tako dolgo, kot je potrebno;
 - v reaktorju po projektnem dogodku po izteku morebitnega prehodnega pojava. Za čas prehodnega pojava, ko podkritičnost ni zagotovljena, morajo biti izpolnjena predvidena tehnična merila sprejemljivosti;
 - za skladišče izrabljenega goriva med normalnim obratovanjem, pričakovanimi obratovalnimi dogodki in projektnimi nesrečami.
4. Na voljo mora biti instrumentacija in določena morajo biti ustrezna preizkušanja, ki zagotavljajo, da so sistemi za zaustavitev reaktorja, ki so predpisani za posamezna stanja objekta vedno razpoložljivi.

1.8 Primarni hladilni sistem

1. Komponente primarnega hladilnega sistema reaktorja morajo biti projektirane in zgrajene tako, da je kar najbolj zmanjšano tveganje pojava napak, ki bi se pojavile zaradi nezadostne kakovosti materialov, neustreznih standardov, nezadostnih zmožnosti pregledovanja ali nezadostne kakovosti izdelave.
2. Cevovodi, ki so priključeni na primarni hladilni sistem reaktorja, morajo imeti dodane ustrezna sredstva za osamitev za omejitev izgube radioaktivnega hladila in za preprečitev izgube reaktorskega hladila skozi povezane sisteme.
3. Projekt tlačne meje primarnega hladilnega sistema reaktorja mora zagotoviti izredno nizko verjetnost pojava napak v materialu, ki bi vodile v razpoke, oziroma da se morebitne napake razvijajo v nestabilne razpoke dovolj dolgo, da se omogoči pravočasna detekcija napak.
4. Projekt primarnega hladilnega sistema reaktorja mora zagotoviti, da se preprečijo stanja ali scenariji, pri katerih bi lahko prišlo do povečanja krhkega loma primarnega hladilnega sistema, kot npr. zaradi hitrega ohlajanja pod velikim tlakom.
5. Projekt komponent znotraj tlačne meje primarnega hladilnega sistema, kot so rotorji črpalk in deli ventilov, mora zagotavljati najmanjšo verjetnost odpovedi in posledične poškodbe drugih SSK primarnega hladilnega sistema, pomembnih za varnost, v vseh obratovalnih stanjih ter projektnih nesrečah, upoštevajoč poslabšanje stanja teh delov zaradi normalnega obratovanja.
6. Zagotoviti je treba, da bo obratovanje sistemov za razbremenitev tlaka ščitilo tlačno mejo primarnega hladilnega sistema pred previsokim tlakom ter da ne bo vodilo v direktne izpuste radioaktivnih materialov iz elektrarne.
7. Projekt mora zagotavljati nadzor nad volumnom, temperaturo in tlakom reaktorskega hladila, da se zagotovi, da v nobenem obratovalnem stanju niso prekoračene projektne omejitve.

8. Projekt mora zagotavljati možnost čiščenja primarnega hladila, vključno z odstranjevanjem aktiviranih korozijskih produktov in cepitvenih produktov, kot tudi drugih morebitnih neradioaktivnih nečistoč.
9. Kapacitete sistemov potrebnih za čiščenje reaktorskega hladila morajo biti projektirane z upoštevanjem dovoljenega puščanja goriva ter konzervativnih varnostnih rezerv, da se zagotovi, da elektrarna obratuje s hladilom, ki je čim manj aktivirano, in da so morebitni izpusti pod predpisanimi mejami.

1.9 Odvajanje zaostale toplote

1. Zagotovljeno mora biti odvajanje zaostale toplote iz sredice reaktorja po zaustavitvi v vseh stanjih objekta ter skladišča izrabljenega goriva med pričakovanimi obratovalnimi dogodki in projektnimi dogodki kljub morebitni enojni odpovedi in izgubi zunanega napajanja tako, da projektne omejitve za gorivo, tlačno mejo reaktorskega hladila ter struktur, pomembnih za varnost, niso presežene.
2. Projekt mora zagotoviti, da je sredico možno hladiti, tudi če integriteta tlačne meje primarnega hladilnega sistema ni zagotovljena.
3. Sredico reaktorja je treba hladiti tako, da:
 - varnostne meje sredice (kot je temperatura v sredini gorivne palice in najvišja temperatura srajčke) niso prekoračene;
 - možne kemijske reakcije v sredici ostanejo v okviru meril sprejemljivosti;
 - učinkovitost hlajenja sredice nadomesti možne spremembe v gorivu oziroma v geometriji reaktorske sredice;
 - zagotovljeno je odvajanje toplote iz sredice za toliko časa, kot je to potrebno.
4. Za namen izpolnjevanja zahtev prejšnje točke mora projekt elektrarne zagotoviti, da so na voljo ustrezni hladilni sistemi, sistemi za odkrivanje puščanj, ustrezne medsebojne povezave cevovodov hladilnih sistemov in zmogljivosti za izolacijo. Ti sistemi morajo biti ustrezno redundantni in raznovrstni, da se zagotovi ustrezna zanesljivost za vse predpostavljene začetne dogodke.
5. Za vsa stanja objekta mora biti zagotovljena zmožnost prenašanja toplote iz sredice na končni ponor toplote.
6. Sistemi potrebni za prenos toplote iz sredice na končni ponor toplote morajo biti ustrezno zanesljivi. Njihov projekt mora upoštevati stanja objekta za katera so namenjeni. Primeren prenos toplote se lahko zagotovi z raznovrstnimi končnimi ponori toplote ali raznovrstnim dostopom do končnega ponora toplote.

1.10 Zadrževalni hram

1. Jedrska elektrarna mora imeti zadrževalni hram, ki mora zagotoviti, da je vsak izpust radioaktivnih snovi v okolje med projektnim dogodkom pod predpisanimi omejitvami. Sistem zadrževalnega hrama mora vključevati:
 - neprepustne strukture, v katerih so vsi bistveni deli primarnega reaktorskega hladilnega sistema,
 - sisteme za nadzor tlaka in temperature v zadrževalnem hramu,
 - naprave za izolacijo, obvladovanje in odstranitev radionuklidov, vodika, kisika in drugih snovi, ki utegnejo biti izpuščene v atmosfero zadrževalnega hrama.
2. Vsak vod, ki prodira v zadrževalni hram in je del tlačne meje reaktorskega hladila ali povezan neposredno z atmosfero zadrževalnega hrama, se mora samodejno in zanesljivo zapreti ob dogodku, ki vodi v projektno nesrečo. Takšni vodi morajo biti opremljeni z najmanj dvema ustreznima zaporednima izolacijskima ventiloma. Izolacijski ventili morajo biti čim bližje zadrževalnemu hramu, če je to še praktično izvedljivo.
3. Vsak vod, ki prodira v zadrževalni hram in ni del tlačne meje reaktorskega hladila niti ni neposredno povezan z atmosfero zadrževalnega hrama, mora imeti najmanj en ustrezen izolacijski ventil. Tak

ventil mora biti postavljen zunaj zadrževalnega hrama, vendar čim bliže, če je to še praktično izvedljivo.

4. Zgradba zadrževalnega hrama mora biti takšna, da ohrani svojo funkcionalnost tudi ob padcu velikega komercialnega letala nanjo, za jedrsko elektrarno Krško pa morajo biti sprejeti vsi še smiselni ukrepi za ublažitev posledic padca velikega komercialnega letala nanjo.

1.11 Instrumentacija in regulacija

1. Instrumentacija mora zagotavljati meritve vseh glavnih spremenljivk jedrske elektrarne, ki lahko vplivajo na cepitveni proces, celovitost sredice reaktorja, reaktorski hladilni sistem, zadrževalni hram in stanje skladišča z izrabljenim gorivom. Zagotavljati mora tudi zbiranje vseh informacij o elektrarni, ki so potrebne za njeno zanesljivo in varno obratovanje ter določanje stanja elektrarne ob projektnih dogodkih. Vsi parametri, pomembni za varnost, se morajo samodejno zapisovati in shranjevati.
2. Instrumentacija in regulacija morata biti kvalificirani za uporabo v vseh okoljskih razmerah, za katere sta predvideni, in medsebojno elektromagnetno združljivi.
3. Nepooblaščen dostopi in zunanji vdori do instrumentacijskih in regulacijskih sistemov morajo biti preprečeni s fizičnimi, tehničnimi in administrativnimi varnostnimi ukrepi.
4. Instrumentacijski in regulacijski sistemi morajo biti projektirani in izvedeni tako, da ob odpovedi ali nepravilnem prenosu podatkov med njimi ni vpliva na pravilno delovanje varnostnih sistemov.
5. Za računalniško podprte sisteme, pomembne za varnost, je treba pri projektiranju, vgradnji in preizkušanju računalniške strojne in programske opreme uporabiti ustrezne standarde. Programsko opremo za digitalno instrumentacijo in regulacijo je treba preverjati, potrjevati in preizkušati. Analiza računalniško podprtih sistemov mora zaradi njihove celovitosti upoštevati dodatno konzervativnost.

1.12 Komandna soba

1. Glavna komandna soba mora zagotavljati varno upravljanje in nadzor jedrske elektrarne med normalnim obratovanjem, nenormalnim obratovanjem in projektnimi nesrečami. Iz glavne komandne sobe mora biti mogoče izvajati vse ukrepe, potrebne za vzdrževanje elektrarne v varnem stanju in njeno vrnitev v varno stanje po pričakovanem obratovalnem ali projektnem dogodku.
2. Pri projektiranju glavne komandne sobe morajo biti upoštevana ergonomska merila. Vse potrebne informacije iz instrumentacijske opreme morajo biti predstavljene tako, da je ob nesrečah mogoča pravočasna ocena stanja objekta in varnostnih funkcij.
3. V glavni komandni sobi mora biti zagotovljena ustrezna vizualna in zvočna zaznamba stanj objekta in procesov, ki se razlikujejo od normalnega stanja in lahko vplivajo na varnost.
4. Operaterju morajo biti na voljo ustrezne informacije za nadzor posledic samodejnih dejanj.
5. Predvideti je treba dogodke v jedrski elektrarni in zunaj nje, ki bi lahko ogrozili delo v glavni komandni sobi, ter zagotoviti kar največje zmanjšanje njihovih vplivov.
6. Če glavna komandna soba ni dostopna, mora biti na voljo pomožna, ki je fizično, električno in funkcionalno ločena od nje. Pomožna komandna soba mora imeti dovolj opreme za spremljanje in nadzor, tako da je iz nje mogoče varno zaustaviti reaktor in ga vzdrževati v zaustavljenem stanju, odvajati zaostalo toploto iz reaktorja in skladišča z izrabljenim gorivom in spremljati bistvene parametre elektrarne, vključno z razmerami v skladišču z izrabljenim gorivom.

1.13 Človeški dejavnik v projektiranju za optimalno ravnanje operaterjev

1. Že v fazi projektiranja je treba določiti najmanjše število obratovalnega osebja, ki je potrebno za izvajanje sočasnih dejavnosti potrebnih za varno zaustavitev jedrskega objekta. V proces projektiranja mora biti čim bolj aktivno vključeno tisto obratovalno osebje, ki je pridobilo izkušnje

iz obratovanja podobnih jedrskih objektov, da se tako v procesu projektiranja zagotovi zgodnje upoštevanje bodočega delovanja in vzdrževanja opreme.

2. Projekt mora nuditi podporo obratovalnemu osebju pri izpolnjevanju odgovornosti in pri opravljanju nalog in omejiti verjetnost ter učinke obratovalnih napak na varnost. Pri postopkih projektiranja je potrebno pozornost nameniti razporeditvi prostorov in opreme v objektu kot tudi postopkom za vzdrževanje in izvedbo pregledov, da se tako omogoči lažji stik med obratovalnim osebjem in objektom v vseh stanjih objekta. Projektiranje delovnih mest in delovnega okolja za obratovalno osebje se mora izvajati v skladu z ergonomsko zasnovo.
3. Projekt vmesnika človek-stroj mora zagotoviti operaterjem celovite in enostavno obvladljive informacije, v skladu s potrebnimi časi za odločanje in ukrepanje. Informacije, na osnovi katerih operater sprejme odločitve o ukrepanju, je treba predstaviti preprosto in nedvoumno. Operaterju je treba zagotoviti potrebne informacije za:
 - oceno splošnega stanja objekta v katerem koli obratovalnem stanju,
 - obratovanje objekta v okviru predpisanih omejitev parametrov povezanih s sistemi in opremo objekta (obratovalni pogoji in omejitve);
 - potrditev, da so varnostni ukrepi za aktiviranje varnostnih sistemov samodejno sproženi, ko je to potrebno, in da ustrezni sistemi delujejo kot je predvideno;
 - določitev potrebe in časa za ročno sprožitev določenih varnostnih ukrepov.
4. Projekt mora nuditi podporo za uspešnost operaterskih akcij tako, da se ustrezno upošteva razpoložljiv čas za ukrepanje, predvideni pogoji in psihološke zahteve za operaterja. Potrebe za posredovanje operaterja v kratkih časovnih oknih je treba omejiti na najmanjšo možno mero. Dokazati je treba, da ima operater zadosti časa za sprejetje odločitve in dovolj časa za ukrepanje.
5. Projekt mora zagotoviti, da po dogodku z vplivom na objekt okoljske razmere ne bodo ogrozile zaščite in varnosti obratovalnega osebja v komandni sobi ali pomožni komandni sobi ter na lokacijah na dostopni poti do pomožne komandne sobe.
6. Verificiranje in validiranje sredstev povezanih s človeškim dejavnikom se mora izvajati tudi z uporabo simulatorja. Izvajati se mora v ustreznih fazah za potrditev, da so bili določeni potrebni ukrepi operaterja in se jih lahko pravilno izvaja.

1.14 Varovalni sistem

1. Varovalni sistem mora biti projektiran tako, da je visoko zanesljiv. Upoštevanj morata biti načeli redundance in neodvisnosti. Izpolnjeni pa morajo biti najmanj ti pogoji:
 - enojna odpoved ne sme povzročiti odpovedi varovalnega sistema,
 - izpad katerekoli komponente ali kanala ne sme povzročiti izgube najmanjše zahtevane redundance.
2. Omogočeno mora biti preizkušanje vseh funkcij varovalnega sistema (od merilnih tipal in vhodnih signalov do končnih prožilnikov) med obratovanjem.
3. Kadar je treba za potrebe vzdrževanja ali preizkušanja SSK, pomembnih za varnost, te osamiti in za ta čas vzpostaviti kakršnekoli obvoje varovalnega sistema, je treba vzpostaviti jasne oznake teh obvodov.
4. Kar najbolj mora biti zmanjšana verjetnost, da bi dejanje operaterja preprečilo učinkovitost varovalnega sistema v kateremkoli stanju objekta. Varovalni sistem ne sme preprečiti ali izničiti pravilnega dejanja operaterja med projektnim dogodkom.
5. Računalniško podprti sistem, ki je del varovalnega sistema, mora izpolnjevati te zahteve:
 - strojna in programska oprema morata ustrezati najvišjim zahtevam za kakovost, se kar najbolj obnesti pri uporabi in imeti največjo možno zanesljivost,
 - celotni razvojni proces, vključno z nadzorom, preizkušanjem in uvajanjem sprememb projekta, mora biti sistematično pregledan in dokumentiran,

- računalniško podprti sistem mora biti neodvisno strokovno ocenjen, da bi se potrdilo zaupanje v njegovo zanesljivost,
- če ni mogoče doseči visoke stopnje zaupanja v sistem, je treba zagotoviti drugačen način zagotavljanja izpolnitve vseh varovalnih ukrepov, ki se pričakujejo od varovalnega sistema.

1.15 Zasilno električno napajanje

1. Zasilni vir električne energije mora biti zmožen napajati s potrebno energijo sisteme in komponente, pomembne za varnost, v vseh stanjih objekta in med projektnim dogodkom. Pri tem se predvidi možnost enojne odpovedi ob istočasni izgubi vsega zunanjega napajanja.
2. Zasilno električno napajanje mora biti projektirano in vgrajeno s takšnimi zmožnostmi, zmogljivostjo, zagotovljeno kontinuiteto obratovanja ter razpoložljivostjo, da se zadostijo predpostavke določene v varnostnih analizah.
3. Zasilno električno napajanje mora biti projektirano z enako stopnjo zanesljivosti, kot jo imajo varnostni sistemi, ki jim je to napajanje namenjeno. Projekt mora zagotavljati možnost preizkušanja sistema zasilnega električnega napajanja. Enako mora veljati, kadar se za zasilni pogon sistemov in komponent pomembnih za varnost uporablja druge vrste pogona, npr. voda, parne ali plinske turbine.
4. Za primer kombinacije izgube zunanjega napajanja ter zasilnega električnega napajanja, mora biti na voljo dodatno raznovrstno električno napajanje, da se zagotovi integriteta primarnega hladilnega sistema ter da se prepreči znatna poškodba sredice reaktorja in izrabljenega goriva.
5. V primeru izgube vsega električnega napajanja z izmeničnim tokom mora biti zagotovljena kontinuiteta nadzora ključnih parametrov elektrarne in električno napajanje potrebno za izvajanje kratkoročnih varnostnih funkcij.
6. Projektne osnove za dizelski motor ali drugo vrsto pogona, ki zagotavlja zasilno električno napajanje za SSK pomembne za varnost morajo vključevati najmanj:
 - zmožnost pripadajočega skladišča pogonskega goriva ter oskrbovalnega sistema pogonskega goriva, da zadosti potrebam pogona znotraj predvidenega časa;
 - zmožnost pogona, da se zažene in obratuje pod vsemi predpisanimi pogoji in zahtevanem obratovalnem času;
 - pomožne sisteme za pogonski sistem, kot je npr. hlajenje.

1.16 Sistemi za ravnanje z gorivom in radioaktivnimi odpadki

1. Projekt mora vključevati shranjevanje izrabljenega goriva in postopke pri odvozu gorivnih elementov iz objekta. Zagotoviti je treba hlajenje obsevanega goriva. Ves čas mora biti mogoč iznos celotne sredice iz reaktorja.
2. Projekt mora upoštevati shranjevanje obsevanega goriva v daljših obdobjih. Projekt sistemov za ravnanje z gorivom in shranjevanje goriva mora zagotoviti:
 - preprečitev nenamerne kritičnosti s fizičnimi sredstvi, na primer z ustrezno geometrijo ali stalnimi absorberji nevtronov;
 - zmanjšanje verjetnosti za izgubo ali poškodbo goriva, preprečitev padcev težkih delov na gorivo in preprečitev previsokih obremenitev gorivnih elementov;
 - shranjevanje poškodovanih gorivnih elementov, nadzor kemijskih pogojev in aktivnosti hladila ter možnosti za obdobjni pregled in preizkušanje goriva;
 - ustrezno fizično varovanje proti kraji, sabotazi, nepooblaščenemu dostopu, nedovoljenemu prenosu ali drugim zlonamernim dejanjem ter preverjanje istovetnosti posameznih gorivnih elementov ali drugih šarž z jedrskimi snovmi.
3. Projekt in način obratovanja jedrske elektrarne morata kar najbolj zmanjšati nastajanje radioaktivnih odpadkov. Sistemi za ravnanje z radioaktivnimi odpadki morajo z nadzorom in monitoringom stanja

kar najbolj zmanjšati izpuste radioaktivnosti v okolje. Za trdne ali tekoče radioaktivne odpadke je treba zagotoviti sisteme za ravnanje z odpadki in za njihovo skladiščenje na lokaciji.

4. Da bi zmanjšali obsevanje osebja in radioaktivne izpuste v okolje, mora projekt zagotoviti sisteme za ščitenje pred radionuklidi in za njihov razpad. Zagotovljena morajo biti sredstva za merjenje radioaktivnih izpustov v okolje, kakor sta vzorčenje in monitoring izpustov.
5. Projekt mora zagotavljati sredstva za ravnanje z radioaktivnimi odpadki, za njihovo zbiranje, obdelavo, skladiščenje in odvoz z lokacije. Pri ravnanju s tekočimi radioaktivnimi odpadki je treba zagotoviti zaznavanje puščanja in ponovni zajem izlize snovi.

1.17 Fizična in funkcionalna ločenost

1. Sistemi morajo biti fizično ločeni zato, da se poveča zaupanje v njihovo neodvisnost, še zlasti glede na odpovedi s skupnim vzrokom. Fizična ločenost obsega:
 - geometrijsko ločenost (razdalja ali položaj v prostoru),
 - ločenost s pregradami,
 - ločenost s kombinacijo obeh zgoraj navedenih ločenosti.

Za ta namen mora biti tudi vsa oprema varnostnih sistemov (vključno s kabli in kabelskimi policami) zlahka prepoznavna za vsak posamezen redundantni element varnostnega sistema.

2. Funkcionalna ločenost preprečuje škodljive medsebojne vplive med opremo in komponentami redundantnih ali povezanih sistemov zaradi normalnega ali nenormalnega obratovanja ali odpovedi katerekoli od teh komponent.
3. Posebno pozornost je treba nameniti neodvisnosti med SSK, ki opravljajo isto varnostno funkcijo, katerih uporaba pa je predvidena v različnih ravneh obrambe v globino. Pri tem morajo SSK za zagotavljanje varnostnih funkcij na različnih ravneh obrambe v globino opravljati svojo funkcijo neodvisno od obratovanja ali odpovedi drugih SSK, ki so potrebne na drugih ravneh obrambe v globino, kot je to še smiselno izvedljivo.
4. Prednost pri zagotavljanju neodvisnosti med ravnmi obrambe v globino imajo ukrepi, ki temeljijo na načelu raznovrstnosti iz petega odstavka 3. člena tega pravilnika.
5. Kadar je na isti lokaciji več sevalnih ali jedrskih objektov, je treba zagotoviti, da so ti med seboj neodvisni. Lahko se dovoli skupna uporaba določenih sistemov ali medsebojnih podpornih sistemov, vendar samo, če taka povezava nima negativnih učinkov na varnost.

1.18 Sekundarni del elektrarne

1. Sekundarni del elektrarne, ki služi za prenos energije iz reaktorja do turbinskega generatorja mora biti zasnovan tako, da zagotavlja, da projektne omejitve tlačne meje reaktorskega hladila niso presežene niti med obratovalnimi stanji niti med nesrečami.
2. Za namen zagotavljanja projektnih omejitev tlačne meje reaktorskega hladila se morajo v sekundarnem delu elektrarne uporabiti ustrezne izolacijske naprave, ki morajo biti ustrezno klasificirane in kvalificirane.
3. Projekt sekundarnega dela elektrarne mora zagotavljati, da so preprečeni prehodi pričakovanih obratovalnih dogodkov v nesrečo.
4. Turbinski generator mora biti projektiran tako, da se prepreči prevelika hitrost ali prevelike vibracije turbine. Projekt mora zagotoviti, da je čim bolj zmanjšan vpliv morebitnih turbinskih izstrelkov na SSK, pomembne za varnost.

2. VARNOSTNA KLASIFIKACIJA IN KATEGORIZACIJA SSK

2.1 Varnostna klasifikacija SSK

1. Vse SSK je treba razvrstiti (klasificirati) v varnostne razrede glede na njihovo pomembnost za varnost. SSK morajo biti projektirani, izdelani in vzdrževani tako, da njihova zanesljivost in kakovost ustrezata njihovemu pomenu za jedrsko varnost.
2. Varnostna klasifikacija SSK v varnostne razrede glede na njihovo pomembnost za varnost mora temeljiti na analizah jedrske varnosti, izvedenih na podlagi determinističnih metod, ki jih, kadar je to primerno, dopolnjujejo verjetnostne metode in inženirska presoja. Pri tem je treba upoštevati:
 - varnostno funkcijo, ki jo izvaja SSK. Če kateri SSK lahko izpolnjuje več varnostnih funkcij, mora biti klasificiran v varnostni razred, ki je skladen z najbolj pomembno funkcijo, ki jo SSK izpolnjuje;
 - posledice neuspešne izvedbe varnostne funkcije;
 - pogostost, s katero bo SSK izvajala varnostno funkcijo;
 - čas po predpostavljenem začetnem dogodku, ko bo SSK morala izvesti svojo funkcijo oziroma čas izvajanja varnostne funkcije.
3. Varnostna klasifikacija mora za vsak varnostni razred določati:
 - predpise in standarde, uporabljene pri projektiranju, izdelavi, vgradnji in pri pregledih,
 - zahteve za napajanje v sili in ustreznost SSK v predvidenih okoljskih razmerah,
 - razpoložljivost oziroma nerazpoložljivost sistemov, potrebnih za izvedbo varnostne funkcije ob predpostavljenih začetnih dogodkih v varnostnih analizah, ki se izvajajo na podlagi determinističnih metod,
 - zahteve glede zagotavljanja kakovosti.

2.2 Kategorizacija SSK

1. SSK so lahko kategorizirani.
2. Kategorizacija SSK je njihova razporeditev v štiri varnostne kategorije glede na pomembnost SSK za tveganje na podlagi verjetnostnih varnostnih analiz:
 - prva varnostna kategorija (VK-1) zajema SSK, ki so klasificirani kot pomembni za varnost in namenjeni izvedbi za varnost bistvene funkcije,
 - druga varnostna kategorija (VK-2) zajema SSK, ki niso klasificirani kot pomembni za varnost in so namenjeni izvedbi za varnost bistvene funkcije,
 - tretja varnostna kategorija (VK-3) zajema SSK, ki so klasificirani kot pomembni za varnost in niso namenjeni izvedbi za varnost bistvene funkcije,
 - četrta varnostna kategorija (VK-4) zajema SSK, ki niso klasificirani kot pomembni za varnost in niso namenjeni izvedbi za varnost bistvene funkcije.
3. Za varnost bistvena funkcija v prejšnjem odstavku je tista, katere izguba ali poslabšanje bi lahko občutno zmanjšala obrambo v globino ali varnostne rezerve oziroma občutno povečala tveganje.
4. Pri kategorizaciji se mora:
 - upoštevati rezultati in spoznanja verjetnostnih varnostnih analiz (VVA) elektrarne. VVA morajo biti izvedene kakovostno, biti neodvisno preverjene in ustrezno podrobne ter zajemati vsaj težke nesreče zaradi notranjih dogodkov med obratovanjem pri moči;
 - določiti pomen SSK pri izvedbi za varnost bistvenih funkcij z uporabo celovitega sistematičnega pristopa, ki zajema začetne dogodke, SSK in stanja elektrarne, vključno s tistimi, ki niso obravnavana v VVA. Proces mora obravnavati dejansko stanje elektrarne ter lastne in tuje obratovalne izkušnje. Za varnost bistvene funkcije morajo zajemati tiste, ki so potrebne pri projektnih dogodkih, nesrečah in težkih nesrečah;
 - upoštevati zagotavljanje obrambe v globino;

- vključevati analize, ki zagotavljajo ustrezno stopnjo zaupanja, da obstajajo zadostne varnostne rezerve za vse SSK kategorije VK-3 ter da je povečanje verjetnosti za talitev sredice in velike izpuste zaradi kategorizacije zanemarljivo;
 - zajeti celotni sistemi in strukture, ne le izbrani sestavni deli sistema ali strukture.
5. Kategorizacijo mora izvesti skupina strokovnjakov, ki poznajo elektrarno in katerih znanje vključuje vsaj VVA, druge vrste varnostnih analiz, obratovanje elektrarne, določanje projektnih osnov in projektiranje sistemov.

2.3 Uporaba kategorizacije

1. Presoja ravnanja s SSK, razporejenimi v VK-1 ali v VK-2, mora potrditi, da so zmožni izvesti svojo funkcijo v skladu s predvideno po kategorizaciji.
2. SSK, razporejeni v VK-3, morajo biti zmožni izvesti svojo funkcijo z zadostno zanesljivostjo v svoji celotni obratovalni dobi, in to v vseh razmerah, ki jih določajo projektne osnove.
3. Za SSK, razporejene v VK-3 ali VK-4, ne veljajo zahteve na podlagi njihove varnostne klasifikacije v skladu s točko 2.1 te priloge.

2.4 Vsebina vloge za kategorizacijo SSK

Upravljaavec jedrske elektrarne, ki želi uporabiti kategorizacijo SSK, mora k vlogi za to uporabo priložiti:

1. opis izvedbe kategorizacije za SSK;
2. opis izvedenih ukrepov, ki zagotavljajo, da so analize in presoje notranjih in zunanjih dogodkov za obratovanje pri moči in ob zaustavitvi elektrarne, vključno z analizami težkih nesreč, dovolj kakovostne in podrobne za kategorizacijo SSK;
3. rezultate pregleda verjetnostnih varnostnih analiz glede na njihov vpliv na kategorizacijo;
4. opis in podlage za sprejemljivost presoj, ki zagotavljajo ustrezno stopnjo zaupanja, da so varnostne rezerve za vse SSK kategorije VK-3 zadostne ter da je povečanje verjetnosti za talitev sredice in velike izpuste zaradi kategorizacije zanemarljivo. Presoje morajo vsebovati vplive glede na občutljivost za interakcije zaradi skupnega vzroka ter morebitne vplive znanih degradacijskih mehanizmov za aktivne in pasivne funkcije SSK. Vsebovati morajo tudi notranje in zunanje dogodke, obratovanje pri moči in zaustavitvena stanja.

2.5 Zahteve za podporne sisteme

1. Odpoved SSK nižjega varnostnega razreda iz točke 2.1 te priloge ne sme povzročiti odpovedi SSK višjega varnostnega razreda. Enako velja za pomožne sisteme, ki podpirajo varnostno pomembno opremo.
2. Zanesljivost, redundanca, raznovrstnost ter neodvisnost podpornih sistemov ter možnosti za njih izolacijo in preizkušanje njihove funkcijske zmožnosti morajo biti sorazmerne s pomembnostjo varnostnih funkcij sistemov, ki jih podpirajo.
3. Odpoved podpornega sistema ne sme imeti istočasni vpliv na redundantne dele varnostnega sistema ali sistemov, ki opravljajo raznovrstne varnostne funkcije tako, da bi ogrozil zmožljivost izvajanja njihove varnostne funkcije.

2.6 Kvalifikacijski program za SSK

1. Upravljaavec jedrske elektrarne mora sprejeti in uporabljati kvalifikacijski program za SSK, pomembne za varnost.
2. S kvalifikacijskim programom iz prejšnjega odstavka mora upravljaavec preveriti in potrditi sposobnost SSK za opravljanje njihove projektne funkcije v celotni dobi, za katero so projektirani.

3. Kvalifikacijski program za SSK mora vključevati zbiranje, dokumentiranje in vzdrževanje podatkov, s katerimi se potrjuje, da SSK lahko opravlja svoje varnostne funkcije v celotni dobi, za katero so projektirani.
4. Kvalifikacijski program iz prvega odstavka mora upoštevati obratovalne okoliščine, kot so vibracije, temperatura, tlak, udarec vodnega curka, elektromagnetne motnje, obsevanje, vlaga, potres in kombinacije naštetega. Obratovalne okoliščine zajemajo razmere normalnega obratovanja v celotni projektirani obratovalni dobi, razmere med nenormalnim obratovanjem ter razmere med nesrečami za tiste SSK, ki so med nesrečo potrebne za spremljanje ali obvladovanje dogodka.
5. Kvalifikacijski program mora zagotoviti, da se v primeru sprememb SSK, pomembnih za varnost, ohranja njihova kvalifikacija.

2.7 Preverjenost projekta oziroma komponent

1. Za projektiranje elektrarne ali posameznih SSK se uporablja načelo preverjenega projekta in komponent iz osmega odstavka 3. člena tega pravilnika.
2. Kadar ni možno uporabiti preverjen projekt ali komponente, je treba varnost dokazati z zadostnim raziskovalnim programom, preizkusi ali raziskavo obratovalnih izkušenj iz drugih podobnih aplikacij. Nov projekt ali komponenta mora biti potrjen ustreznemu programu testiranja, ki mora zagotoviti, da se bo projekt ali komponenta pravilno odzival v vseh možnih situacijah. Ko se projekt ali komponenta preda v uporabo, je treba vzpostaviti nadzor, da se potrdi pričakovano obnašanje projekta oziroma komponente.

3. ZAŠČITA PRED NOTRANJIMI POŽARI

(1) Cilji varstva pred požarom

Varstvo pred požarom mora upoštevati načelo obrambe v globino tako, da se zagotovijo:

- ukrepi, ki preprečujejo nastanek požarov,
- hitro zaznavanje, nadzor in pogasitev vsakega požara ter
- preprečitev širitve požara in njegovih posledic na katerem koli območju, kjer bi bila lahko ogrožena varnost jedrske elektrarne, ali do tega območja.

(2) Projektne osnove varstva pred požarom

1. SSK, pomembni za varnost, morajo biti projektirani in nameščeni tako, da se:
 - kar najbolj zmanjšajo verjetnost za nastanek požara in posledice požara,
 - zagotovi zmožnost zaustavitve elektrarne,
 - zagotovi zmožnost odvajanja zaostale toplote,
 - omeji širjenje radioaktivnih snovi in
 - zagotovi nadzor razmer v jedrski elektrarni med požarom in po njem.
2. V elektrarni se morajo v največji možni meri uporabljati negorljivi ali ognjevarni in toplotno odporni materiali, zlasti pa v prostorih, kot sta zadrževalni hram in komandna soba.
3. Zgradbe s SSK, pomembnimi za varnost, morajo biti požarno zaščitene v skladu z rezultati analize požarne nevarnosti iz točke (4) te priloge.

(3) Požarna varnost zgradb

1. Zgradbe, v katerih je za varnost pomembna oprema ali so radioaktivne snovi, in zgradbe, v katerih bi požar lahko vplival na varnost jedrske elektrarne, morajo biti projektirane tako, da so požarno čim varnejše in po potrebi razdeljene na požarne sektorje.

2. Požarni sektorji iz prejšnjega odstavka morajo preprečiti, da bi požar obremenilno vplival na opremo, pomembno za varnost, in ločiti redundantne ali raznovrstne proge posameznih varnostnih sistemov med seboj.
3. Če razdelitev na požarne sektorje iz prejšnjega odstavka ni mogoča ali primerna, je treba uporabiti razdelitev na požarne celice ter zagotoviti ravnovesje med pasivno in aktivno varnostjo, kar mora potrditi analiza požarne nevarnosti iz točke (4) te priloge.
4. Zgradbe, v katerih so radioaktivne snovi in v katerih bi požar lahko povzročil radioaktivne izpuste, morajo biti projektirane tako, da bi bili ob požaru taki izpusti čim manjši.
5. Projekt mora zagotoviti požarne poti za vse, ki sodelujejo pri obvladovanju požara, in evakuacijske poti za zaposlene v objektu.

(4) Analiza požarne nevarnosti

1. Požarno varnost jedrske elektrarne je treba dokazati z analizo požarne nevarnosti, ki jo je treba posodabljeni po vsaki večji spremembi oziroma najmanj vsaki dve leti.
2. Analiza požarne nevarnosti mora potrditi, da so:
 - doseženi vsi cilji varstva pred požarom,
 - upoštevana načela načrtovanja ukrepov varstva pred požarom,
 - pravilno načrtovani ukrepi varstva pred požarom in
 - pravilno izvedeni vsi potrebni administrativni ukrepi.
3. Deterministični del analize požarne nevarnosti mora zajeti vsaj:
 - posamezne požare, pa tudi njihovo širitev na vseh lokacijah, kjer so stalno ali začasno nameščene gorljive snovi, in to v vseh stanjih objekta, vključno z zaustavitvenimi;
 - možne kombinacije požara in drugih predpostavljenih začetnih dogodkov, ki se lahko zgodijo neodvisno od požara.
4. Analiza požarne nevarnosti mora pokazati da je gasilska brigada na lokaciji ali da zunanje gasilske brigade lahko ustrezno obvladajo vse požarne scenarije.
5. Analiza požarne nevarnosti mora pokazati, da so zgradbe s SSK pomembnimi za varnost ustrezno požarno odporne in da take zgradbe po požaru ohranijo strukturno celovitost (integriteto).
6. Analiza požarne nevarnosti mora pokazati, da je stopnja požarne odpornosti požarnih pregrad v požarnem sektorju dovolj visoka, tako da zdrži brez preboja oziroma zloma požarne pregrade tudi v primeru, ko zgore vsa požarna obremenitev v požarnem sektorju. Za oceno odpornosti požarne pregrade je treba konzervativno upoštevati in utemeljiti razpoložljivost kisika v požarnem sektorju in dovod kisika v požarni sektor.
7. Analiza požarne nevarnosti mora pokazati kako so upoštewane morebitne posledice požara in gašenja požara.
8. Sestavni del analize požarne nevarnosti je tudi verjetnostna varnostna analiza požarne nevarnosti, ki mora biti del verjetnostnih varnostnih analiz prve ravni. S to analizo je treba preveriti ustreznost ureditve in ukrepov požarne zaščite in določiti tveganja, ki jih povzročajo požari.

(5) Sistemi požarne varnosti

Projekt mora zagotoviti, da so za sisteme požarne varnosti izpolnjene naslednje zahteve:

1. Vsak požarni sektor in vsaka požarna celica morata biti opremljena s sistemi aktivne požarne zaščite kot so požarni detektorji in opozorilne naprave, v komandni sobi pa morajo biti alarmni sistemi, ki opozarjajo na požar in njegovo lokacijo. Funkcije in lastnosti detektiranja in alarmiranje požara s podrobno najavo lokacije požara osebu komandne sobe mora biti podprta z rezultati analize požarne

nevarnosti. Ta sistem mora biti napajan iz brezprekinitvenega zasilnega vira napajanja s kabli, odpornimi proti požaru. O okvarah na kabelskih povezavah je treba obvestiti komandno sobo.

2. V jedrski elektrarni morajo biti nameščeni stacionarni ali prenosni, samodejni ali ročni gasilni sistemi. Projektirani in nameščeni morajo biti tako, da s svojim delovanjem in možnimi okvarami ne preprečijo izpolnitve funkcije SSK, pomembne za varnost. Vgrajeni gasilni sistemi morajo biti v skladu z analizo požarne nevarnosti.
3. Distribucijska zanka požarnih hidrantov zunaj zgradb in požarnih pip v notranjosti zgradb mora zagotoviti ustrezno pokritost vseh področij elektrarne. Pokritost mora biti utemeljena v analizi požarne nevarnosti.
4. Ventilacijski sistemi morajo biti izvedeni tako, da je med požarom zagotovljena ločenost požarnih sektorjev. Ventilacijski sistemi morajo biti zasnovani tako, da se prezračevanje v ostalih požarnih sektorjih, ki vsebujejo ostale proge posameznih varnostnih sistemov, vzdržuje, kolikor je potrebno za izpolnjevanje njihovih varnostnih funkcij.
5. Zunanji deli ventilacijskih sistemov morajo imeti enake požarne lastnosti kakor njihovi deli v požarnem sektorju ali pa morajo imeti zagotovljeno možnost požarne izolacije z ustreznimi požarnimi loputami.

(6) Nadzor in vzdrževanje varstva pred požarom

1. Za preprečevanje požara mora imeti upravljavec objekta uvedene postopke za nadzor ter zmanjševanje količine gorljivih snovi in zmanjšanje števila možnih povzročiteljev požara, ki lahko vplivajo na SSK, pomembne za varnost.
2. Upravljavec mora imeti in uporabljati postopke, s katerimi zagotavlja izvedljivost ukrepov požarne zaščite.
3. Upravljavec mora imeti uvedene postopke za preglede, vzdrževanje in preizkušanje požarnih pregrad in vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite.

(7) Požarna organiziranost

1. Upravljavec mora izvesti ukrepe varstva pred požarom, ki izhajajo iz analize požarne nevarnosti. Ti ukrepi morajo vključevati imenovanje odgovorne osebe za izvajanje ukrepov varstva pred požarom in zahteve za nadzor vseh procesov, ki bi lahko vplivali na varstvo pred požarom. Prav tako morajo vključevati ukrepe varstva pred sevanji za vse, ki sodelujejo pri obvladovanju požara.
2. Upravljavec mora v požarnem redu in požarnem načrtu opredeliti ukrepanja ob požaru, jih posodablja najmanj vsaki dve leti ali ob vsaki spremembi, ki vpliva na varstvo pred požarom, in zagotavljati usposabljanje v skladu s predpisi, ki urejajo usposabljanje in pooblastila za izvajanje ukrepov varstva pred požarom. Predpisani dokumenti morajo predvideti ukrepe na vseh območjih, na katerih bi požar lahko vplival na opremo, pomembno za varnost jedrske elektrarne in zaščito radioaktivnih snovi.
3. Pisni postopki za izredni dogodek morajo jasno opredeliti odgovornost in dejanja osebja ob katerem koli požaru v jedrski elektrarni. Pisni postopki morajo biti izdelani v skladu s predpisi s področja varstva pred požarom, ki določajo izdelavo požarnega reda in se morajo redno posodobiti najmanj vsaki dve leti ter ob vsaki spremembi, ki lahko vpliva na izvajanje ukrepov varstva pred požarom.
4. Če je za gašenje požara predvideno sodelovanje zunanjih organizacij, mora biti osebje teh organizacij seznanjeno z možnimi nevarnostmi v jedrski elektrarni. Sodelovanje z zunanjimi izvajalci mora biti v takem primeru vodeno ustrezno usklajeno in vključeno v načrte ukrepanja ob požaru. Izvajajo se usposabljanja in vaje.
5. Če je predvideno, da osebje jedrske elektrarne sodeluje pri gašenju, morajo biti organiziranost, najmanjše predvideno število sodelujočih, zahteve za opremo, izurjenost in usposabljanje dokumentirano v skladu s predpisi varstva pred požarom, ki urejajo usposabljanje in pooblastila za

izvajanje ukrepov varstva pred požarom in izdelavo požarnega reda, požarnega načrta in načrta evakuacije. Ustreznost vsega navedenega mora potrditi odgovorna oseba upravljavca objekta ter pooblaščenca oseba za izvajanje ukrepov varstva pred požarom, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred požarom.

4. RAZŠIRJENE PROJEKTNE OSNOVE

(1) Izbira razširjenih projektnih osnov

1. Pripraviti je treba razširjene projektne osnove in jih utemeljiti s kombinacijo determinističnih in verjetnostnih metod ter inženirskih presoj.
2. Pri določanju razširjenih projektnih osnov kategorije A je treba upoštevati dogodke in kombinacije dogodkov, za katere ni mogoče z visoko stopnjo zaupanja zagotoviti, da so izredno malo verjetni in ki lahko vodijo v težko nesrečo. Pokrivati morajo:
 - dogodke med vsemi možnimi obratovalnimi stanji elektrarne;
 - dogodke, ki izhajajo iz notranjih in zunanjih predpostavljenih začetnih dogodkov;
 - odpovedi s skupnim vzrokom.

Pri pripravi razširjenih projektnih osnov je treba upoštevati vse reaktorje in skladišča izrabljenega goriva na lokaciji. Obravnavani morajo biti vsi dogodki, ki bi lahko hkrati vplivali na več objektov (npr. reaktorjev, skladišč z izrabljenim gorivom) na lokaciji. Prav tako je treba upoštevati morebitne medsebojne vplive med objekti in z drugimi lokacijami v bližini.

3. Razširjene projektne osnove kategorije B morajo predvideti in pokrivati dogodke, pri katerih so presežene zmoglosti elektrarne za preprečitev poškodbe sredice ali goriva v skladišču za izrabljeno gorivo, ali pa je do težke nesreče privedla odpoved določenih preventivnih ukrepov (odpoved sistemov, človeške akcije ipd.).

(2) Varnostne analize razširjenih projektnih osnov

Analize razširjenih projektnih osnov morajo:

1. temeljiti na ustreznih metodah, predpostavkah in dokazilih, ki niso nepotrebno konzervativni;
2. biti pregledne, pri čemer mora biti posebna pozornost namenjena uporabi inženirskih presoj; upoštevati je treba negotovosti in njihov vpliv;
3. prepoznati še smiselno izvedljive ukrepe za preprečitev težke poškodbe sredice ali gorivnih elementov v skladišču (kategorija A) in zmanjšanje posledic težkih nesreč (kategorija B);
4. oceniti možne radiološke posledice na lokaciji elektrarne in izven nje zaradi razširjenih projektnih nesreč ob upoštevanju uspešnosti ukrepov za obvladovanje težkih nesreč;
5. upoštevati razpored objektov elektrarne in lokalne razmere, zmoglost opreme, pogoje med izbranimi scenariji in izvedljivost predvidenih ukrepov za obvladovanje nesreč;
6. izkazati, kadar je to mogoče, da obstajajo zadostne rezerve za preprečitev primerov, ko bi majhna sprememba posameznega parametra povzročila težke in nesprejemljive posledice (*ang. cliff edge effect*), kot so težka poškodba goriva v primeru razširjenih projektnih nesreč kategorije A ali hitri oziroma veliki radioaktivni izpusti v primeru razširjenih projektnih nesreč kategorije B;
7. upoštevati rezultate verjetnostnih varnostnih analiz;
8. upoštevati pojave med težkimi nesrečami, kadar je to potrebno;
9. opredeliti končna stanja po nesreči, ki bi morala biti po možnosti varna stanja, ter čase delovanja SSK, kadar je to potrebno.

(3) Zagotavljanje varnostnih funkcij in obvladovanje težkih nesreč pri razširjenih projektnih osnovah

Splošno

1. Cilj razširjenih projektnih osnov kategorije A je zagotavljanje naslednjih osnovnih varnostnih funkcij:
 - stalni nadzor reaktivnosti, razen v primeru krajših prehodnih pojavov, po katerih jo je treba čim prej ponovno vzpostaviti;
 - odvod toplote iz sredice in izrabljenega goriva;
 - zadrževanje radioaktivnih snovi.

Cilj razširjenih projektnih osnov kategorije B je zagotoviti zadrževanje radioaktivnih snovi. Za ta namen je treba zagotoviti odvajanje toplote iz poškodovanega goriva.

2. Za zagotovitev (ali ponovno vzpostavitev) osnovnih varnostnih funkcij med razširjenimi projektnimi nesrečami kategorije A in B se lahko upoštevata tudi mobilna oprema na lokaciji in podpora zunaj lokacije, vendar je pri tem treba upoštevati čas, ki je potreben, da bo oprema na voljo.
3. SSK, vključno z njihovimi podpornimi funkcijami, pripadajočo instrumentacijo, morebitno mobilno opremo in priključnimi točkami, namenjene preprečevanju težke poškodbe goriva ali omilitvi posledic zaradi razširjenih projektnih nesreč, morajo imeti zadostno zmogljivost in biti primerno kvalificirane za izvajanje svojih funkcij v predvidenem času. Njihova zanesljivost mora biti sorazmerna funkciji, kateri so namenjeni.
4. Kadar obvladovanje težkih nesreč temelji na uporabi mobilne opreme, je treba vgraditi stalne priključne točke, ki zagotavljajo uporabo te mobilne opreme. Te priključne točke morajo biti fizično dostopne ter primerno postavljene s stališča varstva pred sevanjem med razširjeno projektno nesrečo. Mobilno opremo, priključne točke in cevne ter kableske povezave je treba redno vzdrževati, preverjati in preizkušati.
5. Če je na lokaciji več enot, ki si delijo opremo, osebje ali storitve za primere razširjenih projektnih nesreč, je treba vpeljati sistematične preglede, ki zagotavljajo, da so vsi skupni viri (ljudje, oprema, materiali) učinkoviti in zadostni za vsako enoto v vseh razmerah. Če je med razširjeno projektno nesrečo predvidena podpora med enotami na lokaciji, je treba zagotoviti, da takšni ukrepi niso škodljivi za varnost katere koli enote.
6. Zagotoviti je treba zadostne količine surovin (npr. goriv) na lokaciji, potrebnih za izvajanje osnovnih varnostnih funkcij elektrarne, za obdobje, dokler ni mogoče pričakovati dobave teh surovin od zunaj. Dolžino tega obdobja je treba vnaprej določiti z visoko stopnjo zaupanja.

Dolgoročna podkritičnost

7. Med razširjeno projektno nesrečo je treba zagotoviti dolgoročno podkritičnost sredice in tudi v skladišču z izrabljenim gorivom, razen v izjemnih primerih med taljenjem sredice in še nekaj časa za tem v določenem delu taline.

Odvod toplote

8. Elektrarna mora imeti na voljo dovolj neodvisnih in raznolikih rešitev (vključno z oskrbo s potrebno pogonsko energijo) za odvajanje zaostale toplote iz sredice in izrabljenega goriva. Vsaj ena od teh rešitev mora biti učinkovita tudi med nesrečami, ki presegajo projektne dogodke in ki jih povzročijo zunanji začetni dogodek.

Zadrževanje radioaktivnih snovi

9. Med razširjenimi projektnimi nesrečami mora biti zagotovljena možnost izolacije zadrževalnega hrama. Za zaustavitvena stanja, ko zadrževalnega hrama ni mogoče pravočasno izolirati, je treba preprečiti težko poškodbo sredice. Prav tako je treba preprečiti težko poškodbo sredice, kadar dogodek vodi v obvod zadrževalnega hrama, in sicer tako kot je določeno v točki 5 točke 1.1 te priloge.
10. Obvladovati je treba tlak in temperaturo v zadrževalnem hramu.

11. Obvladovati je treba tveganja zaradi vnetljivih plinov.
12. Zadrževalni hram je treba ščititi pred previsokim tlakom. Če se za obvladovanje tlaka v zadrževalnem hramu uporablja odzračevanje, je treba zagotoviti ustrezno filtriranje.
13. Preprečiti je treba scenarije s talitvijo sredice pod visokim tlakom.
14. Poškodbe zadrževalnega hrama, ki bi nastale zaradi talitve goriva, je treba preprečiti ali jih čim bolj omiliti.
15. Radioaktivni izpusti ob razširjenih projektnih nesrečah kategorije A morajo biti tako nizki, kot je to še smiselno izvedljivo.
16. Radioaktivni izpusti ob razširjenih projektnih nesrečah kategorije B morajo biti omejeni glede časa in obsega, kot je to še smiselno izvedljivo, da:
 - se zagotovi dovolj časa za izvedbo morebitnih zaščitnih ukrepov v bližini elektrarn, in
 - se prepreči širša kontaminacija ozemlja v daljšem obdobju.

Instrumentacija in regulacija za obvladovanje razširjenih projektnih nesreč

17. Elektrarna mora imeti na voljo primerno kvalificirano instrumentacijo, ki v primeru razširjene projektne nesreče zagotavlja informacije o statusu elektrarne, vključno s skladiščem za izrabljeno gorivo, in o varnostnih funkcijah, ki so potrebne za odločanje o ukrepih na lokaciji ali tudi izven nje v primeru razširjenih projektnih nesreč kategorije B.
18. Za upravljanje razširjenih projektnih nesreč mora biti na voljo komandna soba (ali druga primerno opremljena lokacija) z zmožnostjo nadzora in upravljanja elektrarne tudi v razmerah razširjenih projektnih nesreč. Komandna soba mora zagotavljati dolgoročno bivanje operaterjev tudi v primeru težkih nesreč.

Zasilno električno napajanje

19. Med razširjenimi projektnimi nesrečami mora elektrarna imeti na voljo zadostne zmogljivosti električnega napajanja, da se zagotovi izvedba potrebnih ukrepov, predvidenih v analizah razširjenih projektnih nesreč za predvideni čas, upoštevajoč tudi zunanje nevarnosti.
20. Akumulatorji morajo imeti zadostno zmogljivost za zagotavljanje potrebnega enosmernega električnega napajanja do takrat, ko se zagotovi njihovo polnjenje ali se lahko vzpostavijo druge primerne rešitve.
21. Zagotoviti je treba zasilno električno napajanje za potrebe komuniciranja za čas trajanja nesreče na lokaciji ter tudi z intervencijskim osebjem in organizacijami zunaj lokacije.

(4) Pregled razširjenih projektnih osnov

Razširjene projektne osnove je treba redno preverjati, dodatne preglede pa je treba izvajati kot odziv na pomembne obratovne dogodke ali druge nove pomembne informacije. Pri pregledih razširjenih projektnih osnov je treba za prepoznavanje potreb in možnosti izboljšav uporabljati deterministične in tudi verjetnostne varnostne analize ter inženirske presoje. Na podlagi rezultatov teh pregledov je treba predlagati in izvesti potrebne in smiselne ukrepe ter izboljšave.

5. ZUNANJE NEVARNOSTI

(1) Namen

1. Zunanje nevarnosti, ki obsegajo naravne nevarnosti in zunanje nevarnosti zaradi človeških dejavnosti, je treba upoštevati pri dokazovanju varnosti elektrarne, vključno s skladiščem izrabljenega goriva. Grožnje zaradi zunanjih nevarnosti med normalnim in nenormalnim obratovanjem je treba izločiti ali omejiti, če je to praktično smiselno. Presoditi je treba tudi vpliv

zunanjih nevarnosti na razvoj projektnih nesreč in razširjenih projektnih nesreč ter prepoznati potrebe in možnosti za izboljšanje.

(2) Določitev zunanjih nevarnosti

1. Prepoznati je treba vse zunanje nevarnosti, ki lahko vplivajo na lokacijo, vključno s takšnimi, ki so lahko medsebojno povezane (npr. potres in poplave, nezgoda s padcem letala in posledičnim požarom zaradi gorenja letalskega goriva). Dokazati je treba, da so zunanje nevarnosti ustrezno izbrane in da so upoštevane vse pomembne nevarnosti za to lokacijo.
2. Zunanje nevarnosti morajo vključevati:
 - geološke nevarnosti,
 - seizmotektonske nevarnosti,
 - meteorološke nevarnosti,
 - hidrološke nevarnosti,
 - biološke pojave,
 - zunanje požare,
 - nezgode s padcem letala,
 - nezgode na industrijskih objektih izven lokacije elektrarne,
 - nezgode med transporti in
 - električne motnje ter elektromagnetne interference.

(3) Presejanje in ocena zunanjih nevarnosti, značilnih za lokacijo

1. Naravne nevarnosti, ki so prepoznane, da lahko vplivajo na lokacijo, se lahko s presejanjem izločijo iz nadaljnje obravnave, če se z veliko stopnjo gotovosti zagotovi, da ne pomenijo fizične grožnje objektu ali pa je njihova verjetnost manjša od 10^{-7} na leto. Pri tem je treba paziti, da se ne izločijo nevarnosti, ki bi v kombinaciji z drugimi nevarnostmi (druge naravne nevarnosti, notranje nevarnosti ali nevarnosti zaradi človeških dejavnosti) lahko pomenile grožnjo objektu. Pri tem je treba upoštevati posledične nevarnosti in vzročno povezane nevarnosti ter tudi naključne kombinacije relativno pogostih nevarnosti, ki pomenijo grožnjo objektu. Postopek presejanja je treba izvesti s konzervativnimi predpostavkami. Dokazila v postopku presejanja je treba utemeljiti.
2. Za vse zunanje nevarnosti, ki niso bile izločene s presejanjem, je treba izvesti ocene nevarnosti z uporabo determinističnih in, če je to ustrezno, verjetnostnih metod z upoštevanjem sedanjega stanja znanosti in tehnologije. Pri tem je treba upoštevati vse smiselne razpoložljive podatke in, kadar je to mogoče, določiti razmerje med stopnjo nevarnosti (npr. obseg in trajanje) in njeno pogostostjo. Kadar je to mogoče, je treba določiti največjo še smiselno stopnjo nevarnosti, ki jo je treba upoštevati.
3. Pri oceni nevarnosti je treba:
 - kot osnovo za oceno nevarnosti uporabiti vse ustrezne podatke o lokaciji in območju okoli nje, upoštevati pa je treba tudi vse razpoložljive podatke, ki niso bili dokumentirani ali zgodovinsko zabeleženi.
 - posebno pozornost nameniti nevarnostim, katerih pomembnost se med pričakovano obratovalno dobo elektrarne spreminja,
 - utemeljiti metode in predpostavke, uporabljene za oceno nevarnosti, ter oceniti negotovosti, ki vplivajo na rezultate ocen nevarnosti.

(4) Določitev projektnih dogodkov

1. Projektne dogodke je treba določiti na podlagi ocene nevarnosti, ki so značilne za to lokacijo. Ti projektni dogodki so posamezne zunanje nevarnosti ali njihove kombinacije. Projektni dogodek je lahko izvirni projektni dogodek elektrarne iz časa njene izgradnje ali pa dopolnjeni projektni dogodek, npr. po občasnem varnostnem pregledu.

2. Pogostosti preseganja projektnih dogodkov morajo biti dovolj nizke, da je zagotovljena visoka stopnja zaščite pred naravnimi nevarnostmi. Pogostost preseganja posameznega projektnega dogodka mora biti manj kot 10^{-4} na leto. Kadar ni mogoče razviti verjetnostnega modela in izračunati pogostosti preseganja projektnega dogodka s sprejemljivo stopnjo gotovosti, je treba izbrani projektni dogodek utemeljiti na drugačen način (strokovna presoja analize občutljivosti, ocene najhujših možnih dogodkov in posledic ipd.), da se tako doseže enakovredna stopnja varnosti. Za poseben primer seizmične obremenitve je treba uporabiti najmanj vrednost največjega vodoravnega pospeška 0,1 g (kjer je g pospešek zaradi gravitacije), tudi če bi bila pogostost preseganja manjša od 10^{-4} na leto. Za nezgodo s padcem letala in udarnimi valovi zaradi eksplozije je treba določiti projektni dogodek, da se s tem zagotoviti najmanjša zahtevana zaščita elektrarne.
3. Projektne dogodke za naravne nevarnosti je treba primerjati z ustreznimi zgodovinskimi podatki, da se tako dokaže, da projektne osnove zajemajo te izredne zgodovinske dogodke z zadostno rezervo.
4. Za vsak projektni dogodek morajo biti konzervativno določeni projektni parametri z upoštevanjem rezultatov ocene nevarnosti.

(5) Zaščita pred projektnimi dogodki

1. Zagotoviti je treba zaščito pred projektnimi dogodki. Zasnova te zaščite mora vključevati zaščito pred projektnimi dogodki in razširjenimi projektnimi dogodki ter postopke za ravnanje ob nezgodi in smernice za obvladovanje težkih nesreč.
2. Zasnova zaščite iz prve točke mora biti dovolj zanesljiva, da so osnovne varnostne funkcije konzervativno zagotovljene tudi za primere kakršnihkoli neposrednih in verjetnih posrednih učinkov projektnega dogodka.
3. Zasnova zaščite iz prve točke mora:
 - a) že med projektiranjem uporabiti smiselno konzervativnost za zagotovitev varnostnih rezerv;
 - b) se zanašati predvsem na pasivne ukrepe, če je to mogoče;
 - c) zagotoviti, da ukrepi za obvladovanje projektnih nesreč ostanejo učinkoviti med projektnim dogodkom in po njem;
 - d) upoštevati možnost napovedi dogodka in časovni potek razvoja dogodka;
 - e) zagotoviti, da so na voljo postopki in sredstva za preverjanje razmer v elektrarni med projektnim dogodkom in po njem;
 - f) upoštevati, da dogodki lahko hkrati ogrozijo več redundantnih ali raznovrstnih prog varnostnega sistema, mnogotere SSK ali več enot na lokacijah z več enotami ter infrastrukturo na lokaciji in okoli nje, zunanjo dobavo in druge protiukrepe;
 - g) zagotoviti, da ostajajo na voljo zadostni viri na lokacijah z več enotami z upoštevanjem uporabe skupne opreme ali služb;
 - h) preprečiti neprimerni učinek na zaščito pred drugimi projektnimi dogodki, ki ne izvirajo iz zunanjih nevarnosti.
4. SSK, ki so določeni kot del zaščite pred projektnimi dogodki, se morajo obravnavati kot SSK, pomembni za varnost.
5. Zaščita iz prve točke mora biti podprta z ustreznimi sistemi za nadzor in alarmiranje. Kadar je to smiselno, je treba določiti intervencijske ravni kot pomoč pri odločanju o pravočasnem začetku izvajanja zaščitnih ukrepov ter za izvedbo vnaprej načrtovanih ukrepov po takem dogodku (npr. preglede).
6. Za primer dolgotrajnih naravnih dogodkov morajo biti načrtovane rešitve za zamenjavo osebja in zalog.
7. Za jedrsko elektrarno Krško se lahko zahteve prve točke v podpoglavju 5.5 te priloge, povezane s seizmično varnostjo, izpolnijo tako, da se na podlagi dejanskega stanja elektrarne določi njena seizmična sposobnost in izkaže njena zaščita pred seizmičnimi nevarnostmi v skladu z zahtevami

2. točke v podpoglavju 5.4 te priloge. Na podoben način lahko jedrska elektrarna Krško izpolni tudi zahteve, povezane z izjemnimi zunanji temperaturami.

(6) Obravnava razširjenih projektnih dogodkov

1. Dogodki, ki presegajo projektne dogodke, morajo biti določeni v sklopu analiz razširjenih projektnih osnov. Njihova izbira mora biti utemeljena. Nadaljnja podrobna analiza takega dogodka ni potrebna, če se z visoko stopnjo zaupanja izkaže, da je tak dogodek izredno malo verjeten.
2. Za podporo določitvi dogodkov in oceno njihovih učinkov je treba, kadar je to mogoče, določiti odvisnost stopnje nevarnosti od njene pogostosti ali drugih parametrov, povezanih z dogodkom.
3. Pri ocenjevanju zunanjih nevarnosti, ki so del analiz razširjenih projektnih osnov, ter določanju še smiselnih praktičnih izboljšav v povezavi s takšnimi dogodki, mora analiza, če je to mogoče, vključevati:
 - prikaz zadostnih rezerv za preprečitev primerov, ko bi majhna sprememba posameznega parametra povzročila težke in nesprejemljive posledice (*ang. cliff edge effect*), kot je izguba osnovnih varnostnih funkcij;
 - določitev in oceno najbolj vzdržljivih sredstev za zagotovitev osnovnih varnostnih funkcij;
 - upoštevanje, da dogodki lahko hkrati ogrozijo več redundantnih ali raznovrstnih prog varnostnega sistema, mnogotere SSK ali več enot na lokacijah z več enotami, infrastrukturo na lokaciji in okoli nje, zunanje dobave in druge protiukrepe;
 - prikaz, da ostajajo na voljo zadostni viri na lokacijah z več enotami, z upoštevanjem uporabe skupne opreme in služb;
 - upoštevanje preverjanje stanja na lokaciji (običajno z obhodi).

6. NOTRANJE NEVARNOSTI

(1) Namen

1. Notranje nevarnosti se morajo upoštevati kot sestavni del dokazovanja varnosti elektrarne, kar vključuje tudi skladišče izrabljenega goriva. Grožnje zaradi notranjih nevarnosti je treba preprečiti ali zmanjšati, kolikor je to smiselno izvedljivo, za vsa obratovalna stanja objekta.

(2) Določitev za objekt značilnih notranjih nevarnosti

1. Določiti je treba vse notranje nevarnosti, ki bi lahko vplivale na SSK, pomembne za varnost. Zagotovi se utemeljitev, da je seznam notranjih nevarnosti, ki jih je treba upoštevati, popoln in ustrezen za projekt objekta. Obravnavati je treba vse lokacije, kjer so prisotni stalni ali začasni viri nevarnosti. Upoštevati je treba posledične nevarnosti in vzročno povezane nevarnosti ter naključne kombinacije razmeroma pogostih nevarnosti. Upoštevati je treba tudi stranske učinke odziva na dogodek kot je npr. poplavljanje zaradi vode pri gašenju požara.
2. Seznam notranjih nevarnosti, iz katerega se določi tiste nevarnosti, ki so značilne za objekt, mora vključevati vsaj naslednje:
 - požari;
 - eksplozije;
 - izstrelki;
 - zlomi cevi (s posledično nevarnimi razmerami);
 - poplave;
 - zrušitev struktur in padajoči predmeti;
 - električne in elektromagnetne motnje;

- izpust nevarnih snovi.

(3) Ocena notranjih nevarnosti, značilnih za lokacijo

1. Za vse notranje nevarnosti, ki bi lahko vplivale na SSK, pomembne za varnost, se mora izvesti ocena nevarnosti. Ocene nevarnosti se izvajajo z uporabo determinističnih in, kolikor je to izvedljivo, verjetnostnih metod kot tudi inženirske presoje. Ocena nevarnosti mora upoštevati vse posamezne vire nevarnosti ter ustrezne neposredne in verjetne posredne učinke.
2. Notranje vire nevarnosti je treba, kolikor je smiselno izvedljivo, izločiti ali omejiti, tako da se lahko dokaže:
 - da najhujši fizikalno možen vpliv ne more predstavljati nevarnosti za SSK pomembne za varnost ali
 - da je pojav dogodka, ki ga povzroči vir nevarnosti, izjemno malo verjeten.
3. Ocena nevarnosti, uporabljene metode in vhodni podatki ter uporaba rezultatov, vključno z izvajanjem ukrepov, morajo biti utemeljeni, dokumentirani in posodobljeni.

(4) Določitev projektnih dogodkov za notranje nevarnosti

1. Projektni dogodki morajo biti opredeljeni na podlagi ocen značilnih notranjih nevarnosti za objekt in morajo obravnavati vse notranje nevarnosti, ki niso bile izločene ali omejene. Projektni dogodki za notranje nevarnosti zajemajo posamezne notranje nevarnosti ali verjetne kombinacije nevarnosti, ki so povezane vzročno ali ne-vzročno.
2. Projektni parametri se opredelijo za vsak projektni dogodek ob ustreznem upoštevanju rezultatov ocen nevarnosti. Razvoj vrednosti projektnih parametrov mora potekati konzervativno, pri tem je najprimernejši način z uporabo najtežjega fizikalno možnega vpliva. Izjeme morajo biti utemeljene.

(5) Zaščita pred notranjimi nevarnostmi

1. Vzpostavi se zasnova zaščite, ki zagotavlja podlago za projektiranje primernih zaščitnih ukrepov. Zasnova zaščite opisuje splošno strategijo za obvladovanje notranjih nevarnosti.
2. Upravljavec objekta mora izvesti zasnovo globinske obrambe za zaščito pred notranjimi nevarnostmi. To vključuje sredstva za preprečevanje pojava dogodkov, ki jih povzročajo notranje nevarnosti, za odkrivanje teh dogodkov in po potrebi nadzor nad takimi dogodki ter ublažitev njihovih posledic.
3. Zasnova zaščite mora biti dovolj zanesljiva, da so osnovne varnostne funkcije konzervativno zagotovljene za katerekoli neposredne in verjetne posredne učinke projektnih dogodkov za notranje nevarnosti.
4. Zasnova zaščite pred notranjimi nevarnostmi mora:
 - a) z ustrezno konzervativnostjo zagotavljati varnostne rezerve za projekt;
 - b) se zanašati predvsem na pasivne ukrepe, kolikor je to smiselno izvedljivo;
 - c) zagotoviti ustrezno fizično ločenost ali ločitev redundantnih ali raznolikih prog varnostnih sistemov, da se prepreči širjenje učinkov notranjih nevarnosti na druge proge. Morebitne izjeme morajo biti utemeljene;
 - d) zagotoviti, da so na voljo postopki in sredstva za preverjanje stanja objekta tako med vplivom, sproženim s projektnim dogodkom, kot tudi po njem;
 - e) omejiti, kolikor je to smiselno izvedljivo, razširjanje dogodka znotraj območja lokacije;
 - f) zagotoviti, da ostane na voljo dovolj virov na lokacijah z več enotami glede na uporabo skupne opreme ali storitev;
 - g) ne smejo nedopustno vplivati na zaščito pred drugimi projektnimi dogodki (kar ni omejeno na notranje nevarnosti).
5. SSK, opredeljeni kot del zasnove zaščite za projektne dogodke, se smatrajo kot pomembni za varnost.

6. V primeru verjetne kombinacije obravnavane nevarnosti z drugim notranjim ali zunanjim dogodkom morajo SSK za zaščito obdržati svojo učinkovitost (npr. seizmična kvalifikacija sistemov zaščite pred notranjimi požari).
7. Dostopne poti in evakuacijske poti, ki so opredeljene kot nujne za vzpostavitev in vzdrževanje objekta v varnem stanju za obravnavani projektni dogodek, morajo biti razpoložljive in varne za uporabo.
8. Kjer je to primerno, mora biti oprema za odkrivanje in monitoring vključena v zasnovo zaščite za obvladovanje notranjih nevarnosti. Kjer je to primerno, je treba določiti mejne vrednosti in vrednosti intervencijskih ukrepov, da se pravočasno začnejo izvajati zaščitni ukrepi.
9. Z analizami razširjenih projektnih osnov je treba ugotoviti smiselno izvedljive izboljšave za zaščito osnovnih varnostnih funkcij pred takimi dogodki, ki presegajo projektne dogodke, razen v primerih, ko je najhujši fizikalno možen vpliv bil upoštevan že v opredelitvi projektnega dogodka. Analize mora upoštevati tudi verjetne odpovedi zaščitnih sredstev.
10. Vzpostavljena mora biti ustrezna organizacijska ureditev, vključno z najmanjšim predvidenim številom osebja, opremo, sposobnostjo za delo, veščinami in usposabljanjem ter postopki, da se zagotovi varnost, tako kot je opredeljeno v oceni nevarnosti.

Priloga 2: Projektne osnove za raziskovalni reaktor

1. Splošno

- (1) Projekt raziskovalnega reaktorja (v nadaljnjem besedilu: reaktor) mora poleg reaktorja upoštevati povezane naprave, ki bi lahko vplivale na varnost. Prav tako je treba upoštevati vpliv reaktorja na te naprave.
- (2) Pri projektiranju varnostnih sistemov je treba upoštevati načine obratovanja reaktorja in njegovo stabilnost pri različni obratovalni moči. Načini obratovanja so npr. obratovanje na zahtevo uporabnikov (drugačno od neprekinjenega obratovanja), obratovanje pri različni moči reaktorja, različnih načrtih sredice, raznih vrstah goriva ipd.
- (3) Za posebne primere, kakršni so:
 - raziskovalni reaktorji s toplotno močjo več od deset megavatov,
 - hitri reaktorji,
 - reaktorji z eksperimentalnimi napravami, kakršne so zanke pod visokim tlakom ali temperaturo,
 - viri hladnih nevtronov,
 - viri vročih nevtronov,je treba smiselno uporabiti projektne osnove za jedrske elektrarne iz Priloge 1 tega pravilnika ali dodatne varnostne ukrepe.
- (4) Pri projektiranju raziskovalnega reaktorja in eksperimentalnih naprav je treba v vseh fazah projektiranja sistematsko upoštevati človeški dejavnik.

2. Stopenjski pristop

Pri zagotavljanju varnosti raziskovalnih reaktorjev se lahko uporabi stopenjski pristop. Odločitev o odpravi zahtev za raziskovalni reaktor v skladu s tem pristopom lahko temelji na naslednjih dejavnikih:

- moč reaktorja,
- radionuklidna sestava izpustov ob nesreči,
- količina in obogatitev jedrskih snovi,
- izrabljeni gorivni elementi, visokotlačni sistemi, ogrevalni sistemi in shranjevanje gorljivih snovi, ki lahko vplivajo na varnost reaktorja,
- vrsta gorivnih elementov,
- vrsta in masa moderatorja, reflektorja in hladila,
- količina reaktivnosti, ki se lahko vstavi, ter hitrost vstavljanja reaktivnosti, regulacija reaktivnosti, pasivne in dodatne varnostne značilnosti,
- kakovost zgradbe zadrževalnega hrama ali drugih sredstev za omejitev izpustov v okolje,
- uporaba reaktorja (eksperimentalne naprave, preizkusi in eksperimenti reaktorske fizike),
- lokacija,
- bližina skupin prebivalstva.

3. Varnostna klasifikacija SSK

Za varnostno klasifikacijo SSK raziskovalnih reaktorjev veljajo enake zahteve kakor za varnostno klasifikacijo SSK jedrskih elektrarn iz točke 2.1 Priloge 1 tega pravilnika.

4. Zaščita pred notranjimi požari

Za načrtovanju ukrepov varstva pred požarom se smiselno uporabijo zahteve za jedrske elektrarne iz 3. točke Priloge 1 tega pravilnika

5. Obratovalne omejitve, varovalni in varnostni sistemi

- (1) Določiti je treba varnostne omejitve za parametre za vse načine obratovanja in projektne dogodke. S primerjavo scenarijev dogodkov je treba poiskati najbolj neugodne vrednosti parametrov, ki se z dodatno rezervo upoštevajo pri načrtovanju posameznih SSK, vključno z eksperimentalnimi napravami.
- (2) Določiti je treba stanja objekta. V projektu je treba upoštevati zahteve za predvideno uporabo reaktorja in stabilnost njegove moči tako, da se zagotovi varno obratovanje ali znižanje te moči brez potrebe za sprožitev varnostnih sistemov. Te zahteve in omejitve so podlaga za določitev obratovalnih omejitev in pogojev.
- (3) Za predpostavljene začetne dogodke mora projekt reaktorja vključevati sredstva za samodejno sprožitev varnostnih sistemov in predvideti ukrepanje operaterja reaktorja za zagotovitev dolgoročnega stabilnega stanja reaktorja ali omejitev izpusta radioaktivnih snovi. Kolikor je še praktično najbolj mogoče, naj projekt zmanjša potrebo po ukrepanju operaterja, zlasti med projektnimi dogodki in po njih. Varnostni sistemi morajo biti odporni proti izjemnim obremenitvam in okoljskim razmeram ob dogodkih oziroma nesrečah.
- (4) Varnostni sistemi morajo biti namenjeni predvsem omejitvi in omilitvi posledic pričakovanih obratovalnih dogodkov in projektnih dogodkov. Varnostne sisteme je treba določiti z varnostno analizo, s katero se dokaže, da varnostni sistemi lahko izpolnijo svojo funkcijo. Zagotoviti je treba tudi podporne sisteme, ki varnostnim sistemom omogočijo pravilno delovanje. Projektne osnove morajo določiti načine obratovanja varnostnih sistemov, vključno z obsegom samodejnega delovanja in potrebnimi pogoji, če je potreben prevzem ročnega nadzora nad njimi. Upoštevati je treba:
 - zanesljivost komponent, medsebojno odvisnost sistemov, redundanco, lastnosti varne odpovedi, raznovrstnost in fizično ločenost redundantnih sistemov;
 - uporabo materialov, obstojnih v razmerah projektnih dogodkov;
 - možnost pregleda, preizkušanja in vzdrževanja za preverjanje delovanja oziroma pripravljenosti varnostnega sistema ter njegove zanesljivosti in učinkovitosti.
- (5) Določiti je treba najvišje dovoljene meje nerazpoložljivosti varnostnih sistemov in komponent in tako zagotoviti zahtevano zanesljivost varnostnih funkcij.
- (6) Vse za varnost pomembne SSK je treba projektirati z varnostno rezervo ob upoštevanju učinkov staranja in možnih degradacij zaradi staranja. Pri tem je treba upoštevati vsa stanja objekta, vzdrževanje in zaustavitve. S projektom je treba omogočiti nadzor, preizkušanje, vzorčenje in preglede za zaznavanje, oceno, preprečitev in omejitev učinkov staranja.

6. Komandna soba

- (1) Komandna soba mora biti projektirana v skladu z ergonomskimi merili. Zagotoviti je treba ustrezni vizualni in zvočni prikaz varnostno pomembnih parametrov. Projekt mora zmanjšati zahteve glede ukrepanja operaterjev.
- (2) Če je treba, mora biti urejena dodatna funkcionalno ločena komandna soba, ki jo uporablja osebje ob nesreči ter od koder je mogoče spremljati podatke o reaktorju in radioloških razmerah v objektu in okolici.

7. Možnost uporabe in sprememb raziskovalnega reaktorja

- (1) Projekt mora predvideti različne možne načine obratovanja raziskovalnega reaktorja, ki se mora prilagajati potrebam eksperimentov. Zagotoviti je treba sistem za učinkoviti nadzor konfiguracije objekta. Poseben poudarek mora biti na eksperimentalnih napravah.
- (2) Vse spremembe eksperimenta ali reaktorja, ki so pomembne za varnost, morajo biti načrtovane po enakih načelih, kakor sicer veljajo za reaktor. Uporabiti je treba standarde in rešitve, ki so primerljive z rešitvami za reaktor glede uporabljenih materialov, gradbene celovitosti in možnosti za varstvo pred sevanji. Upoštevati je treba tudi vsebnost radioaktivnih snovi v eksperimentalnih napravah in sproščanje energije iz njih. Kadar te naprave posegajo na območje reaktorja, je treba zagotoviti ohranjanje celovitosti reaktorja in njegovo ščitenje. Morebitni varovalni in varnostni sistemi eksperimentalne naprave morajo ščititi napravo in tudi reaktor.

8. Sredica reaktorja in sistem za regulacijo reaktivnosti

- (1) Glede gorivnih elementov, reflektorja in drugih delov sredice mora projekt upoštevati nevtronske, termohidravlične, mehanske, materialne, kemijske in obsevalne vidike. Analize, podprte z eksperimentalnimi podatki, morajo pokazati sprejemljivost obsevalnih pogojev in omejitev ter preprečiti nabrekanje oziroma deformacije gorivnih elementov. Upoštevati je treba tudi dolgoročno ravnanje z obsevanim gorivom.
- (2) Glede sredice (gorivni elementi, reflektorji, geometrija hladilnih kanalov, obsevalne naprave in strukturni deli) mora projekt upoštevati vse možne sestave sredice. Zagotavljati mora ohranjanje parametrov v predpisanih omejitvah za vsa obratovalna stanja in da ob projektne dogodku poškodbe goriva ne presegajo omejitev.
- (3) Glede sredice mora projekt omogočiti zaustavitev, ohlajanje in vzpostavitev podkritičnosti z ustrezno varnostno rezervo za vsa stanja objekta.
- (4) Glede naprav za regulacijo reaktivnosti mora projekt upoštevati obrabo in učinke obsevanja, kakršni so zgorelost, sprememba fizikalnih lastnosti in proizvodnja plinov.
- (5) Določiti je treba največjo vneseno pozitivno reaktivnost s sistemom za regulacijo reaktivnosti ali z eksperimentom. Ta sistem mora pravilno delovati v vseh stanjih objekta in biti projektiran tako, da ob odpovedi zaustavi verižno jedrsko cepitev v reaktorju.

9. Sistem za zaustavitev reaktorja

Projekt mora vključevati sistem za samodejno zaustavitev reaktorja. Glede na lastnosti reaktorja se lahko zagotovi dodatni neodvisni sistem za zaustavitev ali več takih sistemov. Učinkovitost, hitrost delovanja in zaustavitvena rezerva sistema za zaustavitev reaktorja mora zagotavljati izpolnjevanje predpisanih omejitev in pogojev. Sistem za zaustavitev mora izpolniti svojo funkcijo tudi ob enojni odpovedi (npr. nevstavitve zaustavitvene palice z največjo reaktivnostjo). Zagotoviti je treba način ročnega sproženja zaustavitve ali več takih načinov. Omogočiti je treba preverjanje ustreznega stanja sredstev za zaustavitev z instrumentacijo in preizkušanjem. Za računalniške sisteme za nadzor reaktivnosti je treba preveriti in potrditi ustreznost programske opreme.

10. Varovalni sistem reaktorja

- (1) Varovalni sistem reaktorja mora delovati samodejno in neodvisno od drugih sistemov ter omogočiti tudi zaustavitev z ročnim signalom iz komandne sobe ali z druge lokacije. Samodejna sprožitev varnostnih ukrepov mora varno zaustaviti razvoj dogodka za vse predpostavljene začetne dogodke. Projekt mora upoštevati enojne odpovedi delov sistema. Ročni ukrepi operaterja se lahko

upoštevajo, če je na voljo dovolj časa ob ustrezni obdelavi in prikazu informacij, potrebnih za enostavno diagnozo dogodka in odločitev o nadaljnjem ukrepu in če operater ni preobremenjen.

- (2) Samodejno delovanje varovalnega sistema reaktorja ne sme biti ovirano ali preprečeno z ročnimi ukrepi. Projekt mora zagotoviti, da v kratkem času po začetku dogodka ročni ukrepi niso potrebni. Samodejno sproženi varnostni ukrepi se morajo izvesti do konca in se ne smejo sami izničiti. Za povrnitev v obratovanje morajo biti zahtevani načrtni ukrepi operaterja. Oceniti je treba primernost blokad varovalnih ukrepov. V nobenem primeru ne sme biti mogoče izvesti neopaznih tovrstnih blokad.
- (3) Projekt varovalnega sistema reaktorja mora upoštevati načela redundance in neodvisnosti, da se omogočijo samodejni varnostni ukrepi tudi ob enojni odpovedi. Če je treba, naj se uporabita načeli varne odpovedi in raznovrstnosti, da se prepreči izguba varovalne funkcije reaktorja. Njegov varovalni sistem mora vzpostaviti varno stanje tudi ob odpovedi s skupnim vzrokom. Omogočeno mora biti funkcionalno preizkušanje sistema.
- (4) Projekt mora določiti omejitve z varnostno rezervo med točko sproženja varovalnega sistema in varnostno omejitvijo tako, da lahko sistem regulira proces, preden je dosežena varnostna omejitev. Varnostno rezervo je treba določiti na podlagi natančnosti instrumentacije, negotovosti kalibracije, lezenja instrumentov ter časovnega odziva instrumentov in sistema.
- (5) Morebitni računalniško podprti sistem, ki je del varovalnega sistema, mora izpolnjevati te zahteve:
 - računalniška strojna in programska oprema morata ustrezati najvišjim zahtevam za kakovost, se kar najbolje obnesti pri uporabi in imeti največjo možno zanesljivost,
 - celotni razvojni proces, vključno z nadzorom, preizkušanjem in uvajanjem sprememb projekta, mora biti sistematično pregledan in dokumentiran,
 - računalniško podprti sistem mora biti neodvisno strokovno ocenjen, da bi se potrdilo zaupanje v njegovo zanesljivost,
 - če ni mogoče doseči visoke stopnje zaupanja v sistem, je treba zagotoviti drugačen način zagotavljanja izpolnitve vseh varovalnih ukrepov, ki se pričakujejo od varovalnega sistema.

11. Sistem reaktorskega hladila in z njim povezani sistemi

- (1) Sistem reaktorskega hladila mora zagotavljati ustrezno hlajenje sredice reaktorja z dodatno rezervo. Zagotovljen mora biti dolgoročni in zanesljivi prenos toplote od goriva do končnega ponora toplote.
- (2) Sistemi, ki vsebujejo reaktorsko hladilo, morajo omogočati preizkušanje in preglede, da se zaznata puščanje ter hitro povečevanje razpok in krhkih lomov ter spremlja hitrost napredovanja napak. Uporabi se lahko tudi načelo več pregrad radioaktivnosti (npr. primarni sistem, zajet v bazenu, ali posebna zasnova, ki obvlada možno puščanje). Meja reaktorskega hladila mora omogočati predobratovalne in medobratovalne preglede in preizkuse.
- (3) Projekt vodno hlajenega reaktorja mora upoštevati možnost odkritja sredice. Za naprave nad sredico, ki imajo tudi odprtine, je treba uporabiti posebno opremo za preprečitev izteka hladila (sifon, osamitvene naprave).
- (4) Če se sredica po zaustavitvi ohlaja s posebnim sistemom, mora biti ob primarnem hladilnem sistemu zagotovljen še en primeren zanesljiv sistem za odvod zaostale toplote.
- (5) Za sisteme, ki omogočajo hlajenje z naravnim obtokom hladila in se to upošteva kot varnostni sistem, je treba uporabiti več redundantnih naprav za zadostitev načelu enojne odpovedi. Spremljati je treba tudi delovanje takih sistemov in poslati signal varovalnemu sistemu reaktorja.
- (6) Če sta povezana dva sistema pri različnih tlakih, morata biti oba projektirana tako, da zdržita višjega od obeh tlakov, ali pa je treba zagotoviti, da ob enojni odpovedi projektni tlak v sistemu z nižjim tlakom ne bo presežen.

- (7) Zagotoviti je treba spremljanje in regulacijo lastnosti (npr. pH, prevodnost vode) reaktorskega hladila oziroma moderatorja in odstranjevanje radioaktivnih snovi iz hladila, vključno s cepitvenimi produkti.
- (8) Če je treba, mora biti zagotovljen sistem za zasilno hlajenje sredice, da se preprečijo poškodbe goriva ob izgubi primarnega hladila. Določiti je treba nesreče, ki naj bi jih sistem obvladoval, in izvesti analize za zagotovitev, da sistem izpolni zahteve. Sistem za zasilno hlajenje sredice mora zagotoviti ohranjanje temperature goriva v okviru varnostnih omejitev v dovolj dolgem obdobju.
- (9) Sistem za zasilno hlajenje sredice mora preprečiti poškodbe goriva v celotnem obsegu projektnih dogodkov z izgubo primarnega hladila. Za dogodke, ki presegajo projektni dogodek, je treba uporabiti posebne postopke.
- (10) Projekt sistema za zasilno hlajenje sredice mora zanesljivo izpolnjevati projektna načela in izvesti pričakovano funkcijo ob enojni odpovedi sistema. Omogočiti mora občasne preglede in funkcionalno preizkušanje komponent za preveritev njegovega delovanja.

12. Sredstva za omejitev (zadrževalni hram)

- (1) Po potrebi je treba načrtovati sredstva za omejitev širjenja radioaktivnosti, da ob nesreči s poškodbo sredice izpusti radioaktivnih snovi (cepitveni in aktivacijski produkti) ne bi presegli dovoljenih omejitev. Sredstva za omejitev, ki so lahko fizične pregrade okoli glavnih delov raziskovalnega reaktorja z radioaktivnimi snovmi, morajo preprečiti ali omejiti nenačrtovani izpust radioaktivne snovi v vseh stanjih objekta in med nesrečami. Fizične pregrade lahko obsegajo reaktorsko zgradbo ter zbiralnike in rezervoarje za zbiranje iztokov, sistem za prezračevanje ob nesreči s filtracijo, osamitvene naprave na prepustih (penetracijah) pregrad in mesto za izpuste v okolje na primerni višini. Projekt mora zadoščati zahtevam za varovalne in varnostne sisteme iz točke 5 te priloge.
- (2) Za ustrezno delovanje sredstev za omejitev mora biti tlak v pregradi določen tako, da prepreči nenadzorovani izpust radioaktivnih snovi v okolje. Pri tem je treba upoštevati tudi spremembe v atmosferskih razmerah. V projektu sredstev za omejitev morajo biti upoštevani učinki izjemnih razmer (npr. eksplozija v pregradi) in okoljske razmere ob nesreči, kar obsega tudi razmere zaradi zunanjih in notranjih dogodkov (npr. požar). Projekt mora biti izveden z ustrezno rezervo za največje tlačne in temperaturne obremenitve ob nesreči.
- (3) Določena mora biti sprejemljiva hitrost izpustov ob nesreči z upoštevanjem radionuklide sestave izpustov in dejavnikov, kakršni so filtriranje, mesto izpusta, okoljski vidiki ter tlak in temperatura ob nesreči. Vsak prepust (penetracija) pregrad se mora samodejno in zanesljivo zatesniti, če nastanejo razmere ob nesreči (vključno s takimi, ki povzročijo porast tlaka), ko je nujen nadzor puščanja za preprečitev radioaktivnega izpusta v okolje nad dopustnimi omejitvami. Zagotoviti je treba začetno in obdobjno preizkušanje delovanja za hitrost puščanja zraka in obratovanje prezračevalnega sistema. Ob možnosti filtriranja je treba obdobjno preizkušati učinkovitost filtrov.
- (4) Za raziskovalne reaktorje, ki predstavljajo večjo možno nevarnost za okolje, je treba zagotoviti zadrževalni hram, da so izpusti ob projektnih, notranjih in zunanjih dogodkih pod predpisanimi omejitvami. Izdelati je treba posebne postopke za omejitev posledic izbranih dogodkov, ki presegajo projektne dogodke.

13. Eksperimentalne naprave

- (1) Eksperimentalne naprave morajo biti projektirane tako, da ne škodijo varnosti reaktorja v nobenem stanju objekta. Obratovanje in odpoved eksperimentalne opreme ne smeta povzročiti nesprejemljive spremembe reaktivnosti reaktorja, zmanjšanja hlajenja sredice ali nesprejemljivega obsevanja. Za vsako eksperimentalno napravo, neposredno ali posredno povezano z reaktorjem, je treba določiti projektne osnove in pri tem upoštevati inventar radioaktivnosti naprave ter možnost za nastajanje in

sproščanje energije. Izvesti je treba varnostno analizo in analizo poškodbe za napravo ob predpostavljenih začetnih dogodkih reaktorja.

- (2) Pri povezavah eksperimentalnih naprav z varovalnim oziroma varnostnim sistemom reaktorja je treba obdržati kakovost varovalnega oziroma varnostnega sistema reaktorja in oceniti možnost škodljivega vpliva nanj.
- (3) Če je to potrebno za varnost reaktorja in eksperimenta, mora biti v komandni sobi reaktorja omogočeno spremljanje parametrov eksperimenta.
- (4) Določiti je treba zahteve za varno uporabo eksperimentalnih naprav in merila za poročanje upravi o napravah in eksperimentih. Za naprave je treba pripraviti obratovalne omejitve in pogoje ter omejitve za varno obratovanje, potem pa jih vključiti v obratovalne omejitve in pogoje za raziskovalni reaktor.
- (5) Za eksperimentalno napravo mora biti izdelan predhodni načrt razgradnje.

14. Instrumentacija in regulacija

- (1) Reaktor mora biti opremljen z instrumentacijo za spremljanje obratovanja in procesnih sistemov ter zapis parametrov, pomembnih za varnost. Imeti mora ročno in samodejno regulacijo, da lahko obdrži parametre znotraj obratovalnih omejitev. Instrumentacija za prikaz in zapis parametrov reaktorja med normalnim in nenormalnim obratovanjem mora biti ustrezna tudi za projektne nesreče. Projekt mora vključevati možnosti za pregled, preizkušanje in vzdrževanje instrumentacije, pomembne za varnost.
- (2) Zahtevano zanesljivost instrumentacije in regulacije, ki se določi glede na njun pomen za varnost, je treba zagotoviti z ustreznim projektiranjem, preizkušanjem in potrjevanjem skladnosti s projektnimi zahtevami. Upoštevati je treba okoljske danosti za uporabo ter shranjevanje instrumentacijske in regulacijske opreme, pa tudi učinke možnih dejavnikov okolja (vlažnost, povišana temperatura, elektromagnetna polja ipd.).
- (3) Za računalniško podprte sisteme, pomembne za varnost, je treba pri projektiranju in preizkušanju računalniške strojne in programske opreme uporabiti ustrezne standarde. Za digitalno instrumentacijo in regulacijo je treba izvesti preverjanje, potrjevanje in preizkušanje programske opreme. Analiza računalniško podprtih sistemov mora zaradi njihove kompleksnosti upoštevati dodatno konzervativnost.

15. Varstvo pred sevanji

- (1) Zagotoviti je treba zaščito pred sevanji za vsa stanja raziskovalnega reaktorja z zagotovitvijo ščitenja, prezračevanja in filtriranja ter razpadnih sistemov za radioaktivne snovi (razpadni rezervoarji), pa tudi za nadzor sevanja in radioaktivnih snovi v zraku. Prav tako je treba zagotoviti ščitenje za eksperimentalne naprave in dodatne objekte, pri tem pa upoštevati analizo tveganja.
- (2) Izbrati je treba takšne materiale v strukturah v bližini sredice reaktorja, da se omogočijo obratovanje, pregledi, preizkušanje in vzdrževanje ter razgradnja s čim manjšo sevalno obremenitvijo osebja. Pri načrtovanju varstva pred sevanji je treba upoštevati tudi radionuklide, ki nastajajo z nevtronsko aktivacijo v sistemih reaktorja. Določiti in ustrezno označiti je treba območja v objektu glede na stopnjo sevalnega tveganja. Površine morajo biti načrtovane tako, da se omogoči njihova dekontaminacija.
- (3) SSK za zaščito pred sevanji morajo omogočiti obratovalni monitoring radioaktivnosti v vseh stanjih objekta, pa tudi, kadar je to praktično izvedljivo, za dogodke, ki presegajo projektne dogodke. Ta obsega:
 - meritev hitrosti doze na mestih, kjer se redno zadržuje osebje, ter na izbranih mestih ob prehodnih pojavih in nesrečah;

- meritev aktivnosti v atmosferi in prostorih, kjer obstaja možnost za razpršitev radioaktivnih snovi v zraku;
 - meritev koncentracije izbranih radionuklidov v tekočinskih procesnih sistemih ter plinastih in tekočih vzorcih iz objekta in okolja med obratovanjem in ob nesreči;
 - spremljanje radioaktivnih izpustov pred in med izpuščanjem v okolje;
 - zagotovitev naprav za meritev kontaminacije površin in osebja ter doz osebja;
 - monitoring radioaktivnosti na dostopih do reaktorja za preprečitev nedovoljenega iznosa radioaktivnih snovi.
- (4) Zagotovljen mora biti prikaz meritev instrumentacije iz prejšnjega odstavka v komandni sobi in na morebitnih drugih komandnih mestih. Na podlagi meritev monitoringa je treba preprečiti razširjanje kontaminacije.

16. Sistemi za ravnanje z gorivom

- (1) Projekt mora vključevati shranjevanje izrabljenega goriva in postopke pri odvozu gorivnih elementov iz objekta. Zagotoviti je treba hlajenje obsevanega goriva. Upoštevati je treba omejitve in zahteve za obdobjno preizkušanje iz obratovalnih pogojev in omejitev ter varnostnega poročila. Ves čas mora biti zagotovljena možnost za iznos celotne sredice iz reaktorja.
- (2) Projekt mora upoštevati shranjevanje obsevanega goriva v daljših obdobjih. Projekt sistemov za ravnanje z gorivom in za shranjevanje goriva mora zagotoviti:
- preprečitev nenamerne kritičnosti s fizičnimi sredstvi, kakršna je ustrezna geometrija ali so stalni absorberji nevtronov;
 - zmanjšanje verjetnosti za izgubo ali poškodbo goriva, preprečitev padcev težkih delov na gorivo in preprečitev previsokih obremenitev gorivnih elementov;
 - shranjevanje poškodovanih gorivnih elementov, nadzor kemijskih pogojev in aktivnosti hladila ter možnosti za obdobjni pregled in preizkušanje goriva;
 - ustrezno fizično varovanje proti kraji, sabotazi, nepooblaščenemu dostopu, nedovoljenemu prenosu ali drugim zlonamernim dejanjem ter preverjanje istovetnosti posameznih gorivnih elementov.

17. Sistemi električnega napajanja

- (1) Določene morajo biti projektne osnove sistemov za normalno in zasilno električno napajanje. Projektne osnove morajo vključevati razpoložljivost zanesljivega napajanja za zagotavljanje bistvenih varnostnih funkcij med projektnimi dogodki. Projekt mora upoštevati tudi vire neprekinjenega napajanja. Zagotoviti je treba zanesljiv vir za zasilno napajanje sistemov, pomembnih za varnost, pri tem pa mora projekt upoštevati zagonske obremenitve za opremo, ki se napaja iz tega vira. Omogočiti mora tudi funkcionalno preizkušanje zasilnega napajanja.
- (2) Določeno mora biti najdaljše obdobje za izpad virov izmeničnega in enosmernega napajanja. Pri izbiri in polaganju električnih in instrumentacijskih kablov je treba upoštevati možnost odpovedi s skupnim vzrokom in jih preprečiti z uporabo načel ločenosti, redundance ali izbiro primernih materialov.

18. Sistemi za ravnanje z radioaktivnimi odpadki

- (1) Projekt in način obratovanja raziskovalnega reaktorja morata kar najbolj omejiti nastajanje radioaktivnih odpadkov. Sistemi za ravnanje z radioaktivnimi odpadki morajo z nadzorom in monitoringom kar najbolj zmanjšati izpuste radioaktivnosti v okolje. Za trdne ali tekoče

radioaktivne odpadke je treba zagotoviti sisteme za ravnanje z odpadki in za njihovo skladiščenje na lokaciji.

- (2) Da bi zmanjšali obsevanje osebja in radioaktivne izpuste v okolje, mora projekt zagotoviti sisteme za zaščito pred radionuklidi in za njihov razpad. Zagotovljena morajo biti sredstva za merjenje radioaktivnih izpustov v okolje, kot sta vzorčenje in monitoring izpustov.
- (3) Projekt mora zagotavljati sredstva za ravnanje z radioaktivnimi odpadki, za njihovo zbiranje, obdelavo, shranjevanje in odvoz z lokacije. Pri ravnanju s tekočimi radioaktivnimi odpadki je treba zagotoviti zaznavanje puščanja in ponovni zajem izlitate snovi.

19. SSK

- (1) SSK, pomembni za varnost, morajo biti projektirani za vsa stanja objekta in, kadar je to mogoče, tudi za dogodke, ki presegajo projektne dogodke. Pri tem mora projekt zagotavljati, da raven sevanja in radioaktivni izpusti na lokaciji in v okolici ne presežejo upravnih omejitev ter da so kar se da zmanjšani. V skladu z varnostno analizo reaktorja in njegove uporabe mora biti določena zahtevana stopnja tesnosti reaktorske zgradbe ter drugih zgradb in struktur, ki vsebujejo radioaktivne snovi. Določene morajo biti tudi zahteve za prezračevalni sistem.
- (2) Varnost reaktorja ne sme biti ogrožena zaradi odpovedi katerega koli SSK, ne glede na njegov pomen za varnost. Izvesti je treba primerne ukrepe za preprečitev izpusta radioaktivnih snovi v okolje ob odpovedi SSK, ki vsebuje radioaktivne snovi.
- (3) Če je to smiselno, je treba za varnost raziskovalnega reaktorja in pripadajočih objektov urediti sistem za obveščanje.

20. Podaljšana zaustavitev raziskovalnega reaktorja

- (1) V pričakovanju odločitve o prihodnosti raziskovalnega reaktorja so nekateri raziskovalni reaktorji v stanju podaljšane zaustavitve. Upravljavec objekta mora izvesti potrebne ukrepe med podaljšano zaustavitvijo za zagotovitev, da ne bo prišlo do znatnega poslabšanja materialov in komponent. Predvideni so naslednji ukrepi:
 - a) Premaknitev gorivnih elementov iz središča reaktorja v primerne in varne pogoje skladiščenja;
 - b) Sprememba obratovalnih pogojev in omejitev v skladu z zahtevami za zaustavljen reaktor;
 - c) Odstranitev komponent za zaščitno shranjevanje;
 - d) Izvedba ukrepov za preprečitev pospešene korozije in staranja;
 - e) Zadržanje ustreznega osebja na objektu za namen izvajanja nujnega vzdrževanja, obdobjih preizkusov in pregledov.
- (2) Upravljavec objekta mora izdelati programe in postopke za nadzor podaljšane zaustavitve in pripraviti primerne vire za zagotovitev varnosti dejavnosti med podaljšano zaustavitvijo. Prednost morajo imeti varnostno pomembni vidiki v procesih načrtovanja in izvajanja dejavnosti v načinu podaljšanje zaustavitve. Posebno pozornost je treba posvetiti rednemu vzdrževanju konfiguracije reaktorja v skladu z obratovalnimi pogoji in omejitvami.
- (3) Upravljavec mora čimprej sprejeti odločitve za skrajšanje časa podaljšane zaustavitve na najkrajši možen čas. Med obdobjem podaljšane zaustavitve mora upravljavec poskrbeti za izpolnjevanje zahtev dovoljenja za obratovanje objekta, zahtev za načrtovanje ukrepov ob izrednem dogodku in za kvalifikacijo obratovalnega osebja. Zagotoviti je treba fizično varovanje in nadzor nad jedrskimi ali radioaktivnimi snovmi, ko se te nahajajo v objektu.

Priloga 3: Projektne osnove za skladišče nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov

1. Zahteve za SSK

SSK, pomembni za varnost, morajo biti projektirani tako, da zdržijo vplive naravnih pojavov, kakršni so potresi, tornadi, udari strel ali poplave, vključno s kombinacijo navedenega, in da preprečijo masivno zrušitev struktur objektov ali padce težkih predmetov zaradi te zrušitve na radioaktivne odpadke ali SSK, pomembne za varnost.

2. Zadrževalne pregrade in sistemi

Zagotovljeni morajo biti ustrezni prezračevalni sistemi za zadrževanje zračnih radioaktivnih delcev med normalnimi in nenormalnimi dogodki.

Zadrževalni sistemi morajo imeti zagotovljen redni monitoring v takšnem obsegu, da upravljavec objekta lahko zazna, kdaj so potrebni popravni ukrepi za vzdrževanje varnega skladiščenja.

Radioaktivni odpadki morajo biti pakirani tako, da je omogočeno varno ravnanje z njimi brez izpustov radioaktivnosti v okolje ali brez obsevanja prek dovoljenih omejitev. Vsak tako narejeni paket mora biti projektiran vsaj za obratovalno dobo skladišča.

3. Varnostna klasifikacija SSK

Za varnostno klasifikacijo SSK skladišč radioaktivnih odpadkov veljajo enake zahteve kakor za varnostno klasifikacijo SSK jedrskih elektrarn iz točke 2.1 Priloge 1 tega pravilnika.

4. Zaščita pred notranjimi požari

Za načrtovanju ukrepov varstva pred požarom se smiselno uporabijo zahteve za jedrske elektrarne iz 3. točke Priloge 1 tega pravilnika.

5. Ravnanje s paketi radioaktivnih odpadkov

SSK za ravnanje s paketi morajo biti projektirani z upoštevanjem ukrepov za varstvo pred ionizirajočim sevanji, enostavnega vzdrževanja ter zmanjševanja verjetnosti in posledic dogodkov in nesreč.

V skladišču morajo biti projektirane in vedno zagotovljene rezervne skladiščne zmogljivosti za pregled, vzdrževalna ali sanacijska dela, morebitno ponovno razpolaganje z odpadki ter za ravnanje z odpadki ob izrednih dogodkih.

S projektom morata biti zagotovljeni ustrezna oprema in embalaža za ravnanje s poškodovanimi paketi radioaktivnih odpadkov v kratkem času po odkritju poškodbe.

Upravljavec mora imeti postopek za ukrepanje ob nepravilnostih, povezanih z izgubo celovitosti paketov ali tolikšno njihovo degradacijo, da ne dosegajo več zahtev za odlaganje ali skladiščenje.

Skladišče mora biti projektirano tako, da se lahko vsi odpadki odstranijo v primernem času po koncu obratovanja objekta ali ob intervencijskih ukrepih.

Pisni postopki upravljavca, ki opisujejo način sprejema radioaktivnih odpadkov, morajo vsebovati tudi navodila, kako varno ravnati z radioaktivnimi odpadki, ki ne ustrezajo merilom sprejemljivosti za sprejem v skladišče.

6. Zmožnost ponovnega razpolaganja

Skladiščni sistemi v skladišču radioaktivnih odpadkov morajo biti projektirani tako, da je vsak paket z radioaktivnimi odpadki dostopen za pregled, premeščanje in vzdrževanje ter pripravljen za dodatno obdelavo oziroma odlaganje.

Za ravnanje s paketi radioaktivnih odpadkov, do katerih v skladišču nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov v jedrski elektrarni Krško ni mogoče dostopati, mora imeti upravljavec pripravljene posebne pisne postopke in ukrepe.

Priloga 4: Projektne osnove za skladišče izrabljenega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov

1. Zahteve za SSK

SSK, pomembni za varnost, morajo biti projektirani tako, da zdržijo vplive notranjih in zunanjih dogodkov, vključno z naravnimi dogodki, značilnimi za območje lokacije, in dogodki, ki so povezani s človeško dejavnostjo. Pri vrednotenju zunanjih naravnih dogodkov je treba upoštevati potrese, poplave, izjemne vremenske razmere, to je vplive visokih in nizkih temperatur, snega, ledu, močnega vetra, udarcev strel, žleda, vključno s kombinacijo naštetega. Preprečiti je treba masivno zrušitev struktur objektov ali padce težkih predmetov zaradi te zrušitve na izrabljeno gorivo, visokoradioaktivne odpadke ali SSK, pomembne za varnost.

2. Razširjene projektne osnove

Za skladišče izrabljenega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov se smiselno uporabljajo zahteve iz 4. točke Priloge 1 tega pravilnika.

3. Zadrževalne pregrade in sistemi

V vseh stanjih objekta, vključno z nesrečami, morajo biti zagotovljeni podkritičnost, odvajanje toplote in preprečitev nenadzorovanega širjenja radioaktivnih snovi.

Suho skladišče izrabljenega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov mora temeljiti na uporabi predvsem pasivnega/naravnega odvajanja zaostale toplote.

Srajčka izrabljenega goriva mora biti zaščitena proti degradaciji, ki bi lahko povzročila večje razpoke, ali pa mora biti gorivo zaprto drugače, da takšna degradacija med skladiščenjem goriva ne bi ogrozila njegove poznejše varne odstranitve iz skladišča.

Pri podvodnem skladiščenju izrabljenega goriva in visokoradioaktivnih odpadkov, kjer voda ščiti pred ionizirajočim sevanjem in zadržuje radioaktivne snovi, morajo biti sistemi za vzdrževanje čistosti vode in ravni vode v bazenu projektirani tako, da njihovo nenormalno obratovanje ali odpoved ne bi ogrozila varnostnih omejitev za vodo.

Zagotovljeno mora biti odvajanje zaostale toplote med normalnim obratovanjem, med pričakovanimi obratovalnimi dogodki in projektnimi nesrečami, in to kljub morebitni enojni odpovedi in izgubi zunanjega napajanja. Odvajanje zaostale toplote mora biti zagotovljeno tudi med razširjenimi projektnimi nesrečami kategorije A ob hkratni izgubi zunanjega napajanja.

Zagotoviti je treba prezračevalne sisteme za zadrževanje zračnih radioaktivnih delcev med obratovalnimi stanji, projektnimi nesrečami in razširjenimi projektnimi nesrečami kategorije A.

Zadrževalni sistemi morajo imeti zagotovljen redni monitoring v takšnem obsegu, da upravljavec objekta lahko zazna, kdaj so potrebni popravni ukrepi za vzdrževanje varnega skladiščenja.

Za suho skladišče izrabljenega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov je treba izvajati monitoring iz prejšnjega odstavka v skladu s projektnimi osnovami za embalažo izrabljenega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov in periodične nadzore. Zagotovljen mora biti ustrezni obratovalni monitoring radioaktivnosti.

Izrabljeno gorivo in visokoradioaktivni odpadki morajo biti pakirano tako, da je omogočeno varno ravnanje z njim brez izpustov radioaktivnosti v okolje ali brez obsevanja prek dovoljenih omejitev. Vsak tako narejen paket mora biti projektiran vsaj za obratovalno dobo skladišča.

Zagotovljena mora biti funkcionalnosti opreme, pomembne za varnost, ob padcu velikega komercialnega letala na skladišče, in to med in po takem dogodku.

4. Varnostna klasifikacija SSK

Za varnostno klasifikacijo SSK skladišča veljajo enake zahteve kakor za varnostno klasifikacijo SSK jedrskih elektrarn iz točke 2.1 Priloge 1 tega pravilnika.

5. Zaščita pred notranjimi požari

Za načrtovanju ukrepov varstva pred požarom se smiselno uporabijo zahteve za jedrske elektrarne iz 3. točke Priloge 1 tega pravilnika.

6. Ravnanje z izrabljenim gorivom ali visokoradioaktivnimi odpadki oziroma paketi, v katerih so

SSK za ravnanje s paketi morajo biti projektirani z upoštevanjem ukrepov za varstvo pred ionizirajočim sevanji, enostavnega vzdrževanja ter zmanjševanja verjetnosti in posledic dogodkov in nesreč.

V skladišču morajo biti projektirane in vedno zagotovljene rezervne skladiščne zmogljivosti za pregled, vzdrževalna ali sanacijska dela, morebitno ponovno razpolaganje z odpadki, izrabljenim gorivom ali nepakiranimi izrabljenimi gorivnimi elementi ali visokoradioaktivnimi odpadki iz skladišča ter za ravnanje z odpadki ob izrednih dogodkih.

S projektom morajo biti zagotovljeni ustrezna oprema in embalaža za ravnanje s poškodovanim izrabljenim gorivom ali paketi z visokoradioaktivnimi odpadki v kratkem času po odkritju poškodbe.

Upravljavec mora imeti postopek za ukrepanje ob nepravilnostih, povezanih z izgubo celovitosti paketov ali tolikšno njihovo degradacijo, da ne dosegajo več zahtev za odlaganje ali skladiščenje.

Skladišče mora biti projektirano tako, da se lahko vse izrabljeno gorivo ali visokoradioaktivni odpadki odstranijo v primernem času po koncu obratovanja objekta ali ob intervencijskih ukrepih.

Pisni postopki upravljavca, ki opisujejo način sprejema izrabljenega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov, morajo vsebovati tudi navodila, kako varno ravnati z izrabljenim gorivom ali odpadki, ki ne ustrezajo merilom sprejemljivosti za sprejem v skladišče.

7. Zmožnost ponovnega razpolaganja

Skladiščni sistemi v skladišču izrabljenega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov morajo biti projektirani tako, da so izrabljeno gorivo in visokoradioaktivni odpadki oziroma vsak paket, v katerem se nahajajo, dostopni za pregled, premeščanje in vzdrževanje ter pripravljeni za dodatno obdelavo oziroma odlaganje.

8. Fizično varovanje jedrskih snovi in izvajanje nadzornih ukrepov (»safeguards«)

Pri skladiščenju izrabljenega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov, v katerih se nahajajo tudi jedrske snovi, je treba pozornost nameniti ustreznim ukrepom fizičnega varovanja, opredeljenimi v načrtu fizičnega varovanja jedrskega objekta in postopkih, izhajajočih iz načrta.

Skladiščni prostori, ki so namenjeni ravnanju z izrabljenim gorivom ali visokoradioaktivnimi odpadki in njihovemu skladiščenju, morajo biti ustrezno varovani, da ne pride do nepooblaščenega dostopa ali nepooblaščenih odstranitve izrabljenega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov.

Zagotoviti je treba nemoteno delovanje opreme za nadzor jedrskih snovi in dejavnosti (*ang. safeguards*), ki jih namestijo mednarodne organizacije ali pristojni organi, vodenje evidence jedrskih snovi, preverjanje istovetnosti posameznih gorivnih elementov oziroma vsebnikov z jedrskimi snovmi ter projektiranje skladiščnih sistemov tako, da so izrabljeno gorivo in visokoradioaktivni odpadki dostopni za pregled.

9. Nadzor nad staranjem

Za varnostno pomembne SSK morajo biti zagotovljeni prepoznavanje, blaženje in odprava možnih mehanizmov staranja in njihovih učinkov, vključno z obrabo in možno degradacijo.

Že v fazi projektiranja skladišča je treba pozornost nameniti vsem vidikom skladiščenja in strukturnim lastnostim materialov, kot so korozija, lezenje, krčenje, utrujenost in spremembe zaradi vplivov sevanja.

10. Pripravljenost na razgradnjo

Projekt mora zagotoviti pripravljenost na razgradnjo skladišča po zaključku njegovega obratovanja, kjer je še posebej pomembno, da se omogoči njegova razgradnja s čim manjšo sevalno obremenitvijo osebja in prebivalstva ter s čim lažjo dekontaminacijo in razstavljanjem SSK, s ciljem zmanjšanja količine in aktivnosti nastalih radioaktivnih odpadkov.

Treba je ohranjati vse podrobne podatke o skladišču, potrebne za njegovo razgradnjo, in sicer že od projektiranja naprej.

Priloga 5: Projektne osnove za odlagališče radioaktivnih odpadkov

1. Lastnosti lokacije

- (1) Lokacija mora biti na območju z nizko tektonsko in seizmično aktivnostjo, da izolativne sposobnosti odlagališča niso ogrožene.
- (2) Površinski procesi, kakršni so poplavljanje lokacije odlagališča, zdrsi zemljišča ali erozija na lokaciji, se ne smejo dogajati s takšno pogostostjo ali intenziteto, da bi ogrozili zmožnost odlagališča za doseganje varnostnih zahtev.
- (3) Izvesti je treba celovito opredelitev značilnosti geološkega okolja odlagališča.
- (4) Geološko okolje lokacije mora prispevati k izolaciji radioaktivnih odpadkov in omejevanju izpustov radionuklidov v okolje, stabilnosti odlagališča in zagotoviti zadostno prostornino ter mora biti ugodno za izvedbo projekta odlagališča.
- (5) Geološko okolje lokacije odlagališča mora imeti geometrijske, fizikalne in kemijske lastnosti, ki zavirajo migracijo radionuklidov z odlagališča v okolje v vseh obdobjih odlagališča.
- (6) Matična kamnina ne sme biti tako odvisna od vplivov prihodnjih geodinamičnih pojavov (podnebne spremembe, neotektonika, seizmičnost, vulkanizem, diapirizem), da bi ti nesprejemljivo oslabili izolativno sposobnost celotnega odlagališča.
- (7) Hidrogeološke lastnosti in hidrogeološko okolje morajo omejevati tok podtalnice, vključevati dolge prenosne poti, ki omejujejo migracije radionuklidov, in podpirati varno izolacijo odpadkov za zahtevano obdobje.
- (8) Fizikalno-kemijske in geokemijske lastnosti geološkega in hidrogeološkega okolja morajo omejevati izpuste radionuklidov z odlagališča v okolje in ne smejo bistveno zmanjšati trajanja tehničnih pregrad.

2. Razširjene projektne osnove

Za odlagališče visokoradioaktivnih odpadkov se smiselno uporabljajo zahteve iz 4. točke Priloge 1 tega pravilnika.

3. Splošne zahteve

- (1) Morebitne zahteve za reverzibilnost pri obratovanju odlagališča ali za ponovno razpolaganje z odpadki ne smejo imeti negativnih posledic na varnost objekta po zaprtju.
- (2) Investitor ali upravljavec objekta mora pripraviti in izvajati ustrezn program razvoja, raziskav, modeliranja, preizkušanja in monitoringa za razumevanje razvoja odlagališča v skladu z varnostnim poročilom.
- (3) Investitor ali upravljavec odlagališča mora zagotoviti, da ukrepi, ki so potrebni za varovanje in nadzor nad jedrskimi snovmi, nimajo negativnega vpliva na obratovalno varnost in varnost po zaprtju.
- (4) Med gradnjo in obratovanjem objekta se zbirajo informacije, ki lahko prispevajo k vedenju o lastnosti lokacije in odzivu lokacije na prisotnost odlagališča.
- (5) Investitor ali upravljavec odlagališča mora vzpostaviti proces zaznave nasprotujočih si zahtev za projektne osnove različnih upravnih procesov in poiskati načine za njihovo obravnavo in rešitev.

4. Pogoji za gradnjo in projektiranje

- (1) Površinske in globinske značilnosti lokacije morajo dovoljevati optimizacijo projekta površinskih objektov ali rudarskih del v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov ali rudarska dela.
- (2) Če se gradnja, obratovanje, razgradnja ali zaprtje na odlagališču izvajajo hkrati, se morajo dela izvajati tako, da nimajo negativnega vpliva na obratovalno varnost in varnost po zaprtju.
- (3) Projekt odlagalnega sistema odlagališča mora zagotavljati obratovalno varnost in varnost po zaprtju. Pri projektiranju je treba upoštevati lastnosti odpadkov in lokacije ter izvedljivost tehničnih različic.
- (4) Projekt mora upoštevati morebitne spremembe oziroma motnje v odlagalnem sistemu, ki bi lahko vplivale na varnost po zaprtju.
- (5) Projekt odlagališča mora zagotavljati, da so tehnične pregrade fizikalno in kemično skladne med seboj, z odloženimi odpadki in lastnostmi lokacije.
- (6) Potrebno je izvesti modeliranje in/ali testiranje obnašanja različnih vrst odpadkov pod pričakovanimi pogoji v odlagališču, z namenom, da se zagotovi fizikalno in kemijsko stabilnost različnih paketov z odpadki ali nepakiranih odpadkov ter njihovega delovanja v primeru obratovalnih dogodkov ali nesreč.
- (7) Zaključno polnjenje odlagališča in namestitve pokrovov ali zatesnitve se lahko odloži za določen čas po končanem odlaganju odpadkov v odlagališče, da se omogoči izvajanje monitoringa parametrov povezanih z varnostjo po zaprtju ali zaradi razlogov v zvezi z družbeno sprejemljivostjo. Če omenjeno ni mogoče izvesti v določenem času, potem je treba v varnostnem poročilu ovrednotiti morebiten vpliv omenjenega na varnost med obratovanjem in po zaprtju.

5. Človeške dejavnosti

- (1) Lokacijo odlagališča je treba izbrati tako, da se upoštevajo obstoječe in možne prihodnje človeške dejavnosti na njej in blizu nje. Verjetnost, da bi vplivale na izolativno sposobnost odlagališča in povzročile nesprejemljive posledice, mora biti kar najbolj zmanjšana.
- (2) Izraba tal in lastništvo lokacije morata upoštevati predvideni razvoj in regionalno načrtovanje na območju lokacije.
- (3) Možno tveganje za današnje in v prihodnosti predvideno prebivalstvo na območju lokacije zaradi odlagališča mora biti sprejemljivo.
- (4) Celoviti družbeni vpliv odlagališča na območju lokacije mora biti sprejemljiv. Koristni vplivi izbire lokacije odlagališča v regiji morajo biti povečani, kadar koli je to izvedljivo. Negativni družbeni vplivi pa morajo biti kar najbolj omejeni.
- (5) Tveganje za vdor človeka v odlagališče je potrebno zmanjšati predvsem s pasivnimi ukrepi kot je hramba podatkov o odlagališču, ki vključujejo označbe in arhive, vključno z mednarodnimi arhivi.

6. Varstvo okolja

Lokacija odlagališča mora zagotoviti ustrezno varstvo okolja med celotno obratovalno dobo in tudi po zaprtju objekta. Možne škodljive posledice morajo biti sprejemljivo omiljene, upoštevajoč gospodarske, družbene in okoljske vidike.

7. Prevoz odpadkov

Lokacija odlagališča mora biti dostopna s prometnimi potmi, ki dovoljujejo prevoz radioaktivnih odpadkov z najmanjšim tveganjem za prebivalstvo in okolje in omogočajo, da so izpostavljenost sevanju in okoljski vplivi med prevozom odpadkov do te lokacije v dovoljenih mejah.

8. Omejitve doz

- (1) Odlagališča po zaprtju ne smejo obremeniti posameznega prebivalca z več kakor 0,3 mSv/leto pri scenariju normalnega razvoja odlagališča. Ob uveljavitvi scenarijev spremenjenega razvoja odlagališča (razen vdora človeka) je treba upoštevati ta merila za ukrepanje glede na obremenitev referenčne osebe iz prebivalstva:
 - a) do 10 mSv/leto ukrepi za optimizacijo odlagališča niso potrebni;
 - b) nad 10 mSv/leto so potrebni ukrepi za zmanjšanje verjetnosti scenarija spremenjenega razvoja in
 - c) nad 100 mSv/leto so potrebni ukrepi za zmanjšanje posledic scenarija spremenjenega razvoja.
- (2) Za primer vdora človeka v odlagališče je potrebno upoštevati naslednja merila glede na obremenitev referenčne osebe iz prebivalstva:
 - a) do 1 mSv/leto ukrepi za optimizacijo odlagališča niso potrebni;
 - b) nad 1 mSv/leto so potrebni ukrepi za zmanjšanje verjetnosti vdora človeka ali pa za zmanjšanje posledic z optimizacijo zasnove odlagališča;
 - c) nad 20 mSv/leto je potrebno razmisliti o drugem načinu odlaganja radioaktivnih odpadkov ali izločitev tistih odpadkov, ki največ prispevajo k obremenitvi referenčne osebe iz prebivalstva.

9. Varnostna klasifikacija SSK

Za varnostno klasifikacijo SSK odlagališč radioaktivnih odpadkov veljajo enake zahteve kakor za varnostno klasifikacijo SSK jedrskih elektrarn v točki 2.1 Priloge 1 tega pravilnika. Investitor ali upravljavec odlagališča mora prepoznati in klasificirati SSK v skladu z njihovo pomembnostjo za obratovalno varnost in varnost po zaprtju.

10. Zaščita pred notranjimi požari

Za načrtovanju ukrepov varstva pred požarom se smiselno uporabljajo zahteve za jedrske elektrarne iz 3. točke Priloge 1 tega pravilnika.

11. Pogoji za neodlagalne SSK

Pri projektiranju neodlagalnih SSK odlagališča nizko- in sredneradioaktivnih odpadkov se smiselno upoštevajo zahteve, ki so podane v Prilogi 3 tega pravilnika, pri projektiranju neodlagalnih SSK odlagališča visokoradioaktivnih odpadkov pa zahteve, ki so podane v Prilogi 4 tega pravilnika.

Priloga 6: Projektne osnove za odlagališče rudarske ali hidrometalurške jalovine

1. Lokacija odlagališča

Pri izbiri lokacije odlagališča je treba upoštevati oddaljenost od poseljenih območij, možnosti za stabilizacijo odlagališča, zmanjšanje možnosti erozije ter vplivov in razširjanja radioaktivnih snovi zaradi delovanja naravnih sil.

2. Nakloni pobočij

Nakloni pobočij nasipov in prekrivke morajo biti projektirani tako, da je zagotovljena dolgoročna geotehnična stabilnost.

3. Prekrivka

Prekrivka odlagališča mora biti projektirana tako, da:

- ima dolgo obstojnost in odpornost proti eroziji,
- ima tesnilne lastnosti za preprečevanje izhajanja radona in prehajanje kisika v telo odlagališča,
- ščiti pred sevanjem gama,
- ustrezno uravnava infiltracijo atmosferskih padavin,
- s tehničnimi rešitvami preprečuje erozijo,
- ima v primeru tesnilne plasti gline ustrezno plast z zalogo vode, ki ohranja vlažnost,
- obstaja majhna možnost predrnja ali izgube celovitosti tesnilnih plasti odlagališča zaradi globokih korenin rastlin ali delovanja živali (biointruzija).

4. Odvodnjavanje

Odvodnjavanje površinskih in podzemnih voda odlagališča mora biti takšno, da je zagotovljena dolgoročna stabilnost odlagališča in prekrivke.

Priloga 7: Projektne osnove za obsevalne naprave

1. Splošni projektni pogoji

- (1) Pri projektiranju objekta se smiselno upoštevajo zahteve za projektne osnove iz poglavja 2. Projektne osnove tega pravilnika.
- (2) Pri projektiranju objekta je treba določiti vse možne dogodke, ki se lahko zgodijo na lokaciji objekta ter projektne dogodke, pri katerih mora objekt zagotoviti, da ne bo prišlo do nepotrebnega obsevanja ljudi ali vplivov na okolje.

2. Projektne osnove sistemov, struktur in komponent (SSK)

- (1) Obsevalna naprava mora biti opremljena s sistemom za pravilno postavitve blaga, ki se obseva, v primeru nepravilne nastavitve blaga pa mora biti povezana s sistemom za avtomatski izklop naprave.
- (2) Obsevalna naprava se mora upravljati preko komandne plošče, ki mora zagotavljati varno upravljanje in nadzor naprave med normalnim obratovanjem in med izrednimi dogodki. Na njej morajo biti zagotovljeni ustrezni vidni in zvočni signali za različna stanja objekta.

3. Ščitenje

- (1) Pri projektu je potrebno upoštevati določila za nadzorovana in opazovana območja. Na zunanji strani objekta ne smejo biti zaznane povišane vrednosti sevanja glede na naravno ozadje lokacije.
- (2) Pri izbiri materialov za ščitenje (npr. beton, svinec, jeklo) je potrebno upoštevati tudi izkušnje obstoječih obsevalnih naprav. Za ščitenje naj se uporabljajo materiali, ki imajo manjšo zmožnost aktivacije (npr. beton).
- (3) Izračuni ščitenja, ki morajo biti narejeni za največji tok (za pospeševalnik delcev) oziroma za največje možne aktivnosti (za obsevalne naprave z radioaktivnim virom). Pri izračunih ščitenja je potrebno upoštevati nastanek rentgenskih žarkov (zavornega) in sipanega sevanja ter sevanja delcev, ki pri tem nastanejo.
- (4) Penetracije skozi ščit (vstopi/izstopi za osebje ter za blago, ki se obseva, ventilacija, cevovodi,...) morajo biti projektirane tako, da omejijo puščanje sevanja na raven, ki je določena s projektom in skladna z načelom ALARA.
- (5) Izračun ščitenja mora vsebovati tudi mnenje pooblaščenega izvedenca varstva pred sevanji, ki preveri in potrди izračun.

4. Nadzor sevanja in opozorila

- (1) Lokacije in občutljivost merilnikov sevanja morajo biti projektirane tako, da se nemudoma zazna čezmerna raven radioaktivnega sevanja ter da se z zvočnim in vidnim opozorilom in prekinitvijo sevanja prepreči obsevanje osebja.
- (2) V objektu mora biti vsaj 15 sekund pred nastankom območja s povišanim sevanjem viden in slišen signal za opozorilo, viden signal pa tudi v celotnem trajanju povišanega sevanja.
- (3) Merilniki sevanja morajo biti povezani z varnostnim sistemom, ki sproži zaporo dostopa osebja do obsevalnega prostora, če merilniki sevanja prikazujejo povečane nivoje sevanja.
- (4) Vsa obvestila in simboli na območjih sevanja morajo biti iz materialov, ki so odporni na sevanje.

- (5) Status obsevalne naprave (delovanje/nedelovanje) mora biti viden na komandni plošči, na vseh dostopnih vratih za osebje vstopni in izstopni točki blaga za obsevanje. Signali morajo biti jasni, nedvoumni in izstopajoči od ozadja v vseh svetlobnih pogojih (npr. utripajoče luči).

5. Omejevanje dostopa

- (1) Objekt mora biti zasnovan tako, da je v času obratovanja preprečen nepooblaščen dostop do obsevalnega prostora z uporabo varnostnih »interlock« sistemov. Če bi prišlo do vstopa v obsevalni prostor med obratovanjem obsevalne naprave, se morajo vklopiti zvočni in vidni signali, naprava pa se mora ustaviti.
- (2) Obsevalna naprava mora biti zasnovan tako, da lahko obratuje izključno s ključem, ki hkrati odpira dostop do obsevalnega prostora in omogoča zagon obsevalne naprave na komandni plošči.

6. Nosilni sistemi za radioaktivne vire in povratek v varno stanje

- (1) Nosilni sistemi za vire obsevalnih naprav morajo biti projektirani tako, da se na viru ali stiku vira s sistemom ne poveča korozija, da se pri izgubi napajanja ob morebitnih padcih ali udarcih ne poškoduje vir sevanja in da mehanizmi za premikanje nimajo možnosti obtičati oziroma da v tem primeru pomenijo minimalno tveganje za osebje.
- (2) Nosilni sistemi morajo biti projektirani tako, da se pri izgubi napajanja vir v najkrajšem času vrne v varno stanje.

7. Zasilna zaustavitev

- (1) Na območjih s povišanim sevanjem mora biti vidno označen gumb za zasilno zaustavitev obsevalne naprave.
- (2) Naprava za zaustavitev v sili mora sprožiti vidne in zvočne signale.

8. Ukrepi varovanja

Projekt obsevalne naprave mora zagotoviti pogoje za izvajanje ukrepov varovanja, z namenom učinkovite preprečitve kaznivih dejanj, ki bi ogrožala varno obratovanje.

9. Požarna varnost

Gibanje blaga skozi obsevalni prostor mora biti opremljeno z merilnikom časa, ki je povezan s sistemom za avtomatski izklop, ki prekine obsevanje, če je presežena vrednost dovoljenega časa obsevanja.

Priloga 8: Kibernetska varnost

1. Upravljavec ali investitor sevalnega ali jedrskega objekta mora v skladu z zahtevami iz te priloge zagotoviti, da so digitalni računalniški in komunikacijski sistemi ter mreže ustrezno zaščitene pred kibernetскими napadi, v skladu z oceno ogroženosti.
2. Upravljavec ali investitor mora zaščititi digitalne računalniške in komunikacijske sisteme in omrežja, povezane z:
 - a) varnostnimi funkcijami in funkcijami, pomembnimi za jedrsko in sevalno varnost,
 - b) funkcijami v povezavi z jedrskim varovanjem,
 - c) nalogami v zvezi s pripravljenostjo na izredni dogodek, vključno z oddaljenimi komunikacijami, in
 - d) podpornimi sistemi in opremo, ki bi lahko, če so ogroženi, negativno vplivali na jedrsko in sevalno varnost, jedrsko varovanje, nadzor nad jedrskimi snovmi ali pripravljenost na izredni dogodek.
3. Upravljavec ali investitor mora zavarovati sisteme in omrežja, opredeljene v točki 2 te priloge, pred kibernetскими napadi, ki bi:
 - a) negativno vplivali na celovitost ali zaupnost podatkov in/ali programske opreme,
 - b) preprečili dostop do sistemov, storitev in/ali podatkov ter
 - c) negativno vplivali na delovanje sistemov, omrežij in pripadajoče opreme.
4. Da bi izpolnili zahteve iz zgornjih točk te priloge, mora upravljavec ali investitor:
 - a) analizirati digitalne računalniške in komunikacijske sisteme in omrežja ter opredeliti sredstva, ki morajo biti zaščitena pred kibernetскими napadi, da zadosti zahtevam iz zgornjih točk tega poglavja in
 - b) vzpostaviti, izvajati in vzdrževati program kibernetiske varnosti za zaščito sredstev, opredeljenih v točki 4.a te priloge.
5. Program kibernetiske varnosti mora biti zasnovan tako, da se:
 - a) varnostne kontrole izvajajo tako, da se sredstva, opisana v točki 4.a te priloge, zavarujejo pred kibernetскими napadi,
 - b) uporablja in vzdržuje strategije obrambe v globino za zagotavljanje odkrivanja, odzivanja in odgovarjanja na kibernetiske napade,
 - c) ublaži škodljiv vpliv kibernetiskih napadov in da se
 - d) zagotovi, da zaradi kibernetiskih napadov ni negativnih vplivov na funkcije pomembnih sredstev, opredeljenih v točki 4.a te priloge.
6. Kot del programa kibernetiske varnosti upravljavec ali investitor:
 - a) zagotovi seznanjenost osebja in zunanjih izvajalcev z računalniškimi varnostnimi zahtevami ter ustrezno usposabljanje, ki je potrebno za opravljanje dodeljenih nalog in odgovornosti;
 - b) ovrednoti in upravlja kibernetiska tveganja;
 - c) zagotovi, da so kakršnekoli spremembe sredstev, opisane v točki 4.a te priloge, predhodno ovrednotene tako, da se cilji uspešnosti za kibernetisko varnost, opisani v 2. točki te priloge, lahko dosežejo.
7. Program kibernetiske varnosti mora opisovati, kako se bodo zahteve iz te priloge izvajale, hkrati pa mora upoštevati posebnosti določenega objekta, ki vplivajo na izvajanje.
8. Program kibernetiske varnosti mora vsebovati ukrepe v primeru izrednega kibernetiskega dogodka in povrnitev v normalno stanje po kibernetiskem napadu. Program kibernetiske varnosti mora opisati, kako upravljavec ali investitor:
 - a) ohrani sposobnost za pravočasno odkrivanje in odzivanje na kibernetiske napade,

- b) ovrednoti kibernetike napade,
 - c) ublaži posledice kibernetike napada,
 - d) odpravi izkoriščene ranljivosti in
 - e) obnovi prizadete sisteme, omrežja oziroma opremo, ki jih je prizadel kibernetiki napad.
9. Upravlavec ali investitor mora obvestiti pristojen organ za jedrsko varnost o kibernetiskem napadu, ki se nanaša na digitalne računalniške in komunikacijske sisteme in omrežja opredeljene v točki 2. te priloge najkasneje v 24 urah od zaznave dogodka.
10. Upravlavec ali investitor mora vzpostaviti in vzdrževati pisne postopke za izvajanje programa kibernetike varnosti.

Priloga 9: Program predobratovalnih preizkusov

Spodaj so podane zahteve, ki jih mora izpolnjevati program predobratovalnih preizkusov za jedrsko elektrarno in raziskovalni reaktor. Za vse druge jedrske objekte se uporabijo iste zahteve z upoštevanjem načela stopenjskega pristopa.

1. Upravljevec mora zagotoviti izdelavo in izvedbo programa predobratovalnih preizkusov, ki je namenjen preizkušanju komponent in sistemov reaktorja po njihovi vgradnji ali spremembi zato, da se dokaže skladnost s projektnimi cilji in izpolnjevanje meril izpolnjevanja svoje funkcije. Program predobratovalnih preizkusov mora pokrivati celoten obseg objektov in stanj zahtevanih v projektu. Program predobratovalnih preizkusov mora vzpostaviti organizacijo in odgovornosti za predobratovalne preizkuse, faze predobratovalnih preizkusov, primerne preizkuse za SSK na osnovi pomembnosti SSK za varnost, časovni načrt preizkušanja, postopke in poročila za izvedbo predobratovalnih preizkusov, metode pregledovanja in preverjanja, ravnanje v primeru pomanjkljivosti ali odstopanj ter zahteve za dokumentacijo.
2. Program predobratovalnih preizkusov mora obsegati:
 - a. Ne-jedrske predobratovalne preizkuse, ki vključujejo:
 - preizkuse v skladu s tehnično dokumentacijo za vgradnjo,
 - preizkuse tekočinskih in prezračevalnih sistemov,
 - hladne in tople tlačne preizkuse sistemov in komponent,
 - funkcionalne in druge preizkuse, predvidene v tehnični dokumentaciji,
 - celovite tlačne preizkuse zadrževalnega hrama jedrske elektrarne ter primarnega in sekundarnega sistema.
 - b. Jedrske predobratovalne preizkuse, ki vključujejo:
 - začetno polnitev sredice,
 - podkritične preizkuse,
 - preizkuse na ničelni moči (doseganje kritičnosti),
 - preizkuse na majhni moči,
 - preizkuse dviga moči.
3. S predobratovalnimi preizkusi je treba potrditi, da je objekt zgrajen, kot je predvideno v odobrenih projektnih osnovah. Projekt objekta mora vsebovati sredstva (opremo), namenjena izvedbi predobratovalnih preizkusov. Program mora vključevati vse potrebne preizkuse, ki so potrebni, da se dokaže, da objekt kot je zgrajen, zadosti vsem predpostavkam varnostnega poročila in odobrenemu projektu za izgradnjo ter da objekt lahko varno obratuje skladno z zahtevami obratovalnih pogojev in omejitev.
4. V programu predobratovalnih preizkusov za raziskovalni reaktor je treba ustrezno upoštevati eksperimentalne naprave in njihove morebitne vplive na obratovanje reaktorja. Tudi za eksperimentalne naprave je treba pripraviti ustrezen program predobratovalnih preizkusov pred začetkom njihovega obratovanja. Projektne rešitve namenjene izvedbi predobratovalnih preizkusov za reaktor in pripadajoče eksperimentalne naprave morajo vključevati možnost obratovanja s prehodnimi sredicami različnih lastnosti.
5. V okviru programa predobratovalnih preizkusov se lahko izvajajo samo preizkusi, ki ustrezajo analiziranim stanjem objekta.
6. Vrsten red preizkusov SSK, cilji ter kriteriji sprejemljivosti posameznih preizkusov morajo biti v naprej določeni. Vrsten red mora upoštevati, da so lahko določeni preizkusi pogoj za izvedbo naslednjih, zato naj bo organiziran v fazah, kjer pomeni, da so zaključeni preizkusi ene faze pogoj za prehod v naslednjo fazo.

7. Nastavitve vrednosti alarmov varnostnih sistemov vključno z instrumenti za merjenje radioaktivnosti (radiološki monitorji) morajo biti vključeni v predobratovalne preizkuse.
8. Rezultati preizkusov določenih v posameznih točkah programa morajo biti ustrezno pregledani, preden se lahko nadaljuje z naslednjo točko preizkusov.
9. Določiti je treba ključne točke programa preizkusov, ki zahtevajo odobritev upravljavca in/ali uprave, preden se lahko nadaljuje z izvajanjem programa. Med upravnim organom in upravljavcem je treba vzdrževati tesno povezavo skozi celoten proces predobratovalnih preizkusov. Rezultati in analize preizkusov, ki neposredno vplivajo na varnost, je treba predložiti upravnemu organu v pregled in po potrebi v odobritev.
10. V skladu z zahtevami sistema vodenja je treba pripraviti podrobne postopke za predobratovalne preizkuse, ki pokrivajo obseg, zaporedja in pričakovane rezultate teh preizkusov. Poročila o predobratovalnih preizkusih se morajo hraniti in jih je treba vzdrževati skozi celotno življenjsko dobo objekta vključno z razgradnjo. Ta poročila morajo obsegati naslednje:
 - namen preizkusov in pričakovani rezultati,
 - varnostna sredstva, ki morajo biti zagotovljena med izvedbo preizkusov,
 - opozorila in predpogoji,
 - postopki preizkušanja,
 - poročila o preizkusih vključno z zbranimi pridobljenimi podatki in analizo podatkov, ovrednotenjem rezultatov, ugotovljenimi morebitnimi pomanjkljivostmi ter potrebnimi popravnimi ukrepi.
11. V okviru programa predobratovalnih preizkusov mora upravljavec zagotoviti, da se validirajo obratovalni in vzdrževalni postopki. Pri tem mora sodelovati bodoče obratovalno osebje. Postopki se morajo verificirati in validirati glede uporabe na vgrajenih SSK. Verifikacija in validacija postopkov mora biti dokončana pred prvo polnitvijo sredice.
12. Pred prvo polnitvijo sredice je treba tudi s pomočjo ustreznih vaj verificirati in validirati načrt zaščite in reševanja, katerega podrobnejše zahteve so predpisane v predpisu, ki ureja zagotavljanje varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov.
13. Prva polnitev sredice se lahko odobri šele potem, ko so zaključeni vsi zahtevani ne-jedrski predobratovalni preizkusi, njihovi rezultati pa so odobreni s strani upravljavca ter uprave. Podobno morajo biti zaključeni ter odobreni preizkusi, da se lahko odobrita prva kritičnost ter prvo dvigovanje moči reaktorja.
14. Med izvajanjem predobratovalnih preizkusov se morajo izvajati vsi procesi upravljavca, kot so vodstveni procesi, usposabljanje osebja, varstvo pred sevanji, ravnanje z odpadki, podpora za kemijo, dokumentiranje, požarna varnost, fizično varovanje in pripravljenost na izredni dogodek.
15. S pričetkom preizkušanja mora biti vzpostavljeno obravnavanje delovnih nalogov, obravnavanje sprememb in nadzor nad konfiguracijo objekta.
16. Pooblastila in odgovornosti glede izvajanja preizkusov morajo biti jasno določena. Upravljavec je odgovoren, da se zagotovi, da so vse aktivnosti primerne kakovosti in da je na voljo vsa dokumentacija glede izvedenih preizkusov in njihovih rezultatov. Upravljavec je prav tako odgovoren, da je dobavljena oprema izdelana skladno s programi zagotavljanja kakovosti, ki vključujejo primerne preglede glede izdelave, čistoče, kalibracije in preizkusov delovanja.
17. Določene morajo biti medsebojne povezave in komunikacija med različnimi sodelujočimi skupinami, kot so upravljavec, projektant, izvajalec gradnje, zunanji izvajalci, skupina za izvajanje predobratovalnih preizkusov, ipd. Navedene skupine morajo sodelovati pri izdelavi in izvedbi programa predobratovalnih preizkusov. Sodelovanje med upravljavcem in dobaviteljem omogoča upravljavcu učinkovit način spoznavanja posebnosti projekta lastnega objekta.

18. Med gradnjo in predobratovalnim preizkušanjem je treba izvajati primerjavo zgrajenega objekta z odobrenim projektom za gradnjo. Vzpostavljen mora biti proces za obravnavanje odstopanj v projektu, proizvodnji, gradnji in obratovanju. Rešitve teh odstopanj morajo biti dokumentirane.

**1997. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah
Pravilnika o integrirani pridelavi poljščin,
zelenjave, hmelja, sadja in oljk ter grozdja**

Na podlagi tretjega odstavka 71. člena, tretjega odstavka 73. člena, tretjega odstavka 88. člena, drugega odstavka 90. člena in desetega odstavka 147. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOMK-2, 18/23 in 78/23) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

P R A V I L N I K
o spremembah in dopolnitvah Pravilnika
o integrirani pridelavi poljščin, zelenjave, hmelja,
sadja in oljk ter grozdja

1. člen

V Pravilniku o integrirani pridelavi poljščin, zelenjave, hmelja, sadja in oljk ter grozdja (Uradni list RS, št. 31/23 in 67/23) se v 4. členu v četrtem odstavku na koncu stavka pred piko doda besedilo »oziroma vse površine mešanih sadnih vrst«.

2. člen

V 9. členu se v tretjem odstavku za besedo »upravi« doda besedilo »in agenciji«.

3. člen

Priloga 1 se nadomesti z novo Prilogo 1, ki je kot Priloga 1 sestavni del tega pravilnika.

4. člen

Priloga 2 se nadomesti z novo Prilogo 2, ki je kot Priloga 2 sestavni del tega pravilnika.

5. člen

Priloga 3 se nadomesti z novo Prilogo 3, ki je kot Priloga 3 sestavni del tega pravilnika.

6. člen

Priloga 4 se nadomesti z novo Prilogo 4, ki je kot Priloga 4 sestavni del tega pravilnika.

7. člen

Priloga 5 se nadomesti z novo Prilogo 5, ki je kot Priloga 5 sestavni del tega pravilnika.

KONČNA DOLOČBA

8. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-263/2024
Ljubljana, dne 5. julija 2024
EVA 2024-2330-0109

Mateja Čalušič
ministrica
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Priloga 1:

»Priloga 1: Tehnološka navodila za integrirano pridelavo poljščin

1. UVOD

Tehnološka navodila so namenjena pridelovalcem poljščin, ki so vključeni v postopek certificiranja Integrirane pridelave poljščin.

Ukrepi v tehnoloških navodilih so razdeljeni na naslednji način:

- **zahteve** – pridelovalec mora pri izvajanju integrirane pridelave upoštevati zahteve iz tehnoloških navodil. Če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi neskladje, lahko pridelovalec to neskladje odpravi;
- **prepovedi** – če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi, da pridelovalec krši prepovedi iz tehnoloških navodil pri izvajanju integrirane pridelave, zavrne izdajo certifikata ali razveljavi že izdani certifikat.

2. LOKACIJA

Zahteve:

- na določeni lokaciji se pridelujejo le vrste oziroma kultivarji poljščin, ki so primerni glede na klimatske značilnosti, možnosti dodatne oskrbe z vodo, lastnosti tal in reliefa.

3. OSKRBA TAL

Zahteve:

- v posameznem posevku se izvede mehansko zatiranje plevelov vsaj 1-krat z uporabo česal ali z drugimi načini mehanske obdelave tal;
- obdelava tal se izvede tako, da se preprečita zbitost tal ter nastajanje plazine. Če do tega pride, je treba izvesti ukrep poglobljanja ornice ali podrahljavanja;
- obdeluje se primerno vlažna tla, tako da se ohranja njena struktura (pomembno tudi pri globinskem rahljanju tal);
- v tleh, kjer je vsebnost humusa manjša od 2 % (preračuno na organsko snov iz skupnega C do 0,3 m oziroma do globine ornice) je treba na njivi pustiti vse žetvene ostanke ali sejati rastline za zeleno gnojenje ali prekrivne rastline ali vrniti na njivo odvzeto organsko snov v obliki organskih gnojil;
- na nagnjeni površini se obdelava tal izvede prečno na pobočje (preprečevanje erozije). Treba je stalno ohranjati strukturo tal, razen pozimi, ko se tla ne obdeluje;
- izdelane bilance hranil;
- primerna pH vrednost tal glede na teksturo tal in zahtevo poljščine (kislost ali bazičnost). Njive s pH vrednostjo pod 4,5 (močno kislja), kar ne velja za barjanska tla, ne morejo biti v sistemu integrirane pridelave, izjema so kmetijska gospodarstva, ki imajo skupno manj kot 25 % površin s pH vrednostjo pod 4,5. Če je tako, se izvede kalcifikacija tal v prvem letu vključitve v integrirano pridelavo oziroma v jesenskem času pred vključitvijo v integrirano pridelavo;
- mulčenje in zaoravanje žetvenih ostankov poljščin se izvede v jeseni, vendar ne v zamrznjena tla. Če se izvaja konzervirajoča obdelava tal je treba žetvene ostanke zdrobiti do velikosti, ki ne omogočajo preživetja gosenic koruzne vešče.

Prepovedi:

- obdelava zamrznjenih tal na več kot 30 % globine ornice;
- kurjenje žetvenih ostankov na njivi, kot so slama, koruznica itd.;
- nepokritost kmetijskih tal v spomladanskem in poletnem času.

4. KOLOBAR

Zahteve:

- upoštevanje vpliva poljščine na preprečevanje pojava bolezni in škodljivcev in na neuravnoteženo bilanco hranil v tleh;
- izdelava načrta kolobarjenja skupaj z gnojilnim načrtom;
- v 5 letni kolobar so vključene vsaj 3 različne vrste enoletnih poljščin (oziroma krmnih rastlin in semenskih posevkov ali dve zelenjavnici v vsakem letu na isti njivi) ali dve enoletni poljščini in en večletni posevek (npr. detelje, deteljne - travne mešanice) ali ena poljščina in 4 leta lucerna.
- v kolobar, če se ne gnoji z živinskimi gnojili, je treba vključiti v obdobju 5. let vsaj 1- krat kot glavni posevek eno enoletno (enoletne zrnate stročnice in detelje) ali večletno metuljnico (večletne detelje) ali strniščni dosevek (dvoletne detelje ali deteljno-travna mešanica) ali prekrivni posevek (prezimni ali neprezimni) ali dosevek metuljnice;
- če kolobar vključuje več žit si ta sledijo v naslednjem zaporedju: navadna pšenica, ječmen, tritikala, rž, oves, pira (npr. pšenica in nato rž). Po dveh ali treh letih neprekinjenega pridelovanja se jih za enako obdobje ne sme pridelovati na isti njivi;
- prekrivne prezimne ali neprezimne rastline (facelija, gorjušica itd.) so obvezne na območjih vodne ali vetrne erozija ali v kolobarju, kjer je koruza zastopana več kot 50 %;
- koruza se seje na isto njivo dvakrat v treh letih, vendar nikoli 2-krat zaporedoma;
- v kolobarju pese in križnic se le-te med seboj (npr. križnica-pesa) ali same s seboj (npr. pesa - pesa) ne sme sejati. Na isto površino se jih lahko seje vsako tretje leto;
- poljščine, ki se same s seboj ne prenašajo (npr. oves, ogrščica, koleraba, ajda, krompir in grah) se seje oziroma sadi na isto površino največ vsako tretje leto. Črno deteljo in lucerno se seje na isto površino vsako tretjo ali četrto leto.

Prepovedi:

- zaporedno vrstenje glavnih posevkov posameznih poljščin in sorodnih rastlinskih vrst (isti rodovi), razen hmelja;
- zaporedno sajenje koruze na isto površino več kot 2-krat;
- sajenje pravih žit v zaporedju rž - oves - ječmen – pšenica (npr. oves in nato pšenica) ali same s seboj (npr. ječmen – ječmen).

5. SORTIMENT

Zahteve:

- pridelava rastnim razmeram prilagojene sorte, ki zagotavljajo ekonomsko upravičljiv in kakovosten pridelek. Sorte morajo biti vključene v skupni katalog sort poljščin ali v slovensko sortno listo (npr. ajda, proso);
- pridelava tolerantnih oziroma odpornih sort poljščin na bolezni in škodljivce;
- pridelava manj zahtevnih sort poljščin glede dušika;
- pridelava sort pravih žit, ki imajo krajšo rastno dobo pri enakem pridelku;

Prepovedi:

- uporaba gensko spremenjenih sort;
- uporaba semena, ki ne ustreza predpisom o zdravstvenem varstvu rastlin.

6. GNOJENJE OZIROMA PREHRANA RASTLIN

6.1 BILANCA HRANIL

Zahteve:

- mejna vrednost letnega vnosa hranil z organskimi gnojili znaša 120 kg P₂O₅ ha⁻¹, 300 kg K₂O ha⁻¹ in 170 kg dušika ha⁻¹;
- za načrtovanje bilance hranil je treba ob vsaki kontroli predložiti analizo tal (pH, humus, K₂O, P₂O₅) in izdelan načrt kolobarja z bilanco hranil za 5 let glede na odvzem z načrtovanimi pridelki in stopnje založenost tal s hranili;
- analizo tal je treba narediti za vsakih 5 let, pri tem se upoštevajo vse analize, ki so bile narejene za posamezno parcelo v obdobju 4. let pred tem, če je vsebnost hranil analizirana po AI metodi. Ena analiza tal velja za več manjših parcel do 5 ha, če gre za podoben tip tal, vlažnostne razmere parcele, nagib in zgodovino gnojenja;
- med rastjo rastlin se analizira rastlinski material na mikro-hranila (Fe, Cu, Co, Mn, Zn, Mo, B) in če je treba se gnoji s foliarnimi sredstvi oziroma ustreznimi mineralnimi gnojili. Za oceno rasti razmer in vizualna znamenja pomanjkanja mikro-hranil se potrebuje pisni nasvet svetovalca;
- bilanco hranil, vključno z bilanco dušika za vse njivske površine pripravi kmetijski svetovalec oziroma strokovno usposobljena oseba, ki ima izkušnje na tem področju;
- s spremembo kolobarja je treba dopolniti izračune bilance hranil.

Prepovedi:

- prekoračitev mejne vrednost letnega vnosa hranil.

6.2 ODMERKI IN APLIKACIJA DUŠIKOVIH GNOJIL VKLJUČNO Z ORGANSKIMI GNOJILI

Zahteve:

- pokriti je treba najmanj 25 % N z živalskimi gnojili ali s kolobarjem (metuljnice) ali z organskimi gnojili ali z žetvenimi ostanki ali z zelenim gnojenjem ali s prekrivnimi rastlinami;
- v letu pridelave je na 10 % njiv obvezna analiza rastlinam razpoložljivega dušika v tleh pred osnovnim gnojenjem koruze oziroma v začetnih razvojnih fazah pravih žit pred 1. dognojevanjem. Za preostali delež 1/5 njiv (skupno 20 %) se letno naredi še najmanj 10 % hitrih rastlinskih nitratnih, ob ustreznem svetovanju tudi klorofilmetrskih testov rastlin;
- z N se ne dognojuje pri mejni vrednosti 21 mg NO₃-N kg⁻¹ tal do 0,3 m globine tal oziroma okoli 75 kg nitratnega N ha⁻¹-mineralne oblike;
- ciljne vrednosti in odmerke za gnojenje posameznih poljščin, je treba na podlagi izvedenih meritev (mineralnega NO₃-N ali skupnega N_{min} = NO₃-N, NH₄-N v tleh ali rastlinske nitratne teste ali druge analize) pridobiti s strani ustrezne strokovne službe. Vzorce na analizo dušika v tleh je treba ob odvzemu shraniti v ohlajeni hladilni torbi in nato pri temperaturah nižjih od 0 °C. Če se vzorce hrani več kot en dan jih je treba zamrzniti;
- v letu pridelave je treba na 10 % njiv za drugo in tretje dognojevanje pravih žit uporabiti rezultate hitrih rastlinskih nitratnih testov;
- kompost iz lastne pridelave je treba skladiščiti tako, da ne prihaja do odtekanja izcedkov v podtalnico;
- biološki razgradljivi odpadki se uporabljajo v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata;
- upoštevati je treba uravnateženo in potrebam prilagojeno oskrbo posevkov s hranili (še posebej z dušikom), da se ne poveča občutljivost posevkov na okužbo s škodljivimi organizmi in na poleganje;
- aplikacija mineralnih gnojil pri okopavinah se izvede v vrste, zadelovanje lahko topnih mineralnih gnojil pa v tla (npr. uree);
- treba je deliti obroke za gnojenje z N pri potrebah nad 80 kg/ha;

- odmerek dušika ne sme presegati vrednosti predpisanih v predpisu, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, kljub temu, da ciljne vrednosti za doseganje največjih pridelkov pri posameznih poljščinah presegajo te vrednosti.

Prepovedi:

- raznašanje N gnojil izven rastne dobe.

7. NAMAKANJE**Zahteve:**

- na pridelovalnem območju, z organizirano ustrezno službo, je treba upoštevati uradne napovedi o namakanju;
- za namakanje je treba voditi zapise o uporabljeni namakalni normi in datumih namakanja;
- obroke vode je treba prilagoditi razvojni fazi rastlin, tipu tal ter vremenskim razmeram. Skupna mesečna količina porabljene vode ne sme preseči dolgoletne povprečne vsote padavin namakanega območja za več kot 50 %;
- na večjih namakalnih sistemih je obvezna predhodna organiziranost namakanja;
- sistem fertigacije (vnos gnojil in FFS s sistemom namakanja) je dovoljen le s strokovno pomočjo svetovalcev (v pisni obliki);
- vsebnost hranilnih snovi v vodi za namakanje je treba upoštevati v bilanci gnojenja (analiza vsebnosti dušika (nitrata) v vodi za namakanje), če je presežena mejna vrednost za pitno vodo 50 mg nitratov/l vode.

Prepovedi:

- obroki vode nad 20 mm, razen v primeru dokazljivih povečanih potreb največ 30 mm.

8. SPRAVILO IN SKLADIŠČENJE**Zahteve:**

- vodenje evidence o skladiščenju pridelka tako, da je mogoč nadzor in sledenje pridelane količine.

9. VARSTVO POLJŠČIN PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI**Zahteve:**

- izvajalec varstva rastlin mora biti ustrezno strokovno usposobljen o rabi FFS, kar se dokazuje s potrdilom o pridobitvi znanj iz fitomedicine;
- za aplikacijo FFS se uporabljajo tehnično brezhibne in redno pregledane naprave za nanos FFS;
- za zatiranje plevelov je treba v glavnih posevkih izvesti vsaj en ukrep brez kemične aplikacije letno (slepa setev, uporaba česal, okopavanje, termično zatiranje-plamen, vodna para itd.) ali aplikacijo herbicida v vrste;
- redno spremljanje pojava in razvoja škodljivih organizmov;
- za zatiranje škodljivih organizmov se izbere metoda varstva rastlin na podlagi lastne presoje in izkušenj ob upoštevanju prognostičnih obvestil Javne službe zdravstvenega varstva rastlin;
- pri odločanju za izvedbo ukrepov varstva rastlin je treba upoštevati pragove škodljivosti za škodljive organizme za poljščine, če ti pragovi obstajajo;
- vodenje evidence o uporabi FFS v kmetijski pridelavi ter izvajanju metod z nizkim tveganjem;
- izbrati je treba primeren rok setve in sajenja, da se ne pospešuje razvoja škodljivih organizmov in združevati je treba nekemične in kemične oblike varstva rastlin;

- izvajati je treba ustrezno oskrbo za posamezna rastišča in razmere, vključno s higienskimi ukrepi, ki zagotavljajo zdrave posevke in preprečujejo razširjanje plevelov v okolici;
- s ukrepi je treba zadrževati škodljive organizme pod pragom gospodarske škodljivosti, oziroma le-te kemično zatirati, šele ko je dosežen gospodarski prag škodljivosti;
- upoštevati je treba vrsto rastline in rastne razmere ter specifične značilnosti za nadaljnji razvoj škodljivih organizmov, izkušnje iz prejšnjih let in napovedi Javne službe zdravstvenega varstva rastlin;
- uporaba ustreznega FFS, registriranega za izbrano rastlino in škodljivi organizem. Uporabi se najnižji predpisan odmerek, potreben za specifične rastne razmere, škodljive organizme, razvojno fazo rastlin in škodljivih organizmov;
- razvoj odpornosti škodljivih organizmov je treba upočasniti z menjavanjem pripravkov, ki vsebujejo aktivne snovi z različnimi načini delovanja ter upoštevanjem največjega dovoljenega števila tretiranj in časovni interval med njimi.

Prepovedi:

- uporaba FFS, ki ni skladna s tem pravilnikom;
- prekoračene največje dovoljene mejne vrednosti ostankov FFS ali prisotnost nedovoljene aktivne snovi v odvzetem vzorcu.

UPORABA FFS, KI JIM V LETU PRIDELAVE POTEČE ODLOČBA O REGISTRACIJI ALI BODO NA NOVO REGISTRIRANA PO OBJAVI TEHNOLOŠKIH NAVODIL V SLOVENIJI**Zahteve:**

- uporabljajo se FFS, ki so navedena v tej prilogi. Sredstva, ki so navedena v prilogi in jim med letom poteče registracija, pridelovalec lahko uporablja do zaključka rastne dobe, razen v primeru, če drugače ne odredi Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin;
- novi FFS, ki se na trgu pojavijo po izdaji te priloge, se lahko v letu registracije uporabljajo skladno s pogoji registracije in navedbami v navodilu za uporabo novega FFS, četudi ti FFS niso navedeni v tej prilogi.

Uporaba rastnih regulatorjev**Zahteva:**

- uporaba rastnih regulatorjev ni dovoljena.

10. INTEGRIRANO VARSTVO POLJŠČIN

Sredstva, označena z zeleno barvo, so dovoljena v ekološki pridelavi.

Opombe: ČU – čas uporabe, V/OI- najohje vodovarstveno območje (upoštevati predpise s področja varovanja virov pitne voda).

10.1 INTEGRIRANO VARSTVO ŽIT PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Opombe: j - ječmen; o - oves; pi - pira; p – pšenica; r - rž; t - tritikala;

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Pšenična listna pegavost (<i>Zymoseptoria tritici</i>) in Rjavenje pšeničnih plev (<i>Parastagonospora nodorum</i> [<i>Septoria nodorum</i>])	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje razvoja samosevcev na stniščih, - ustrezna obdelava žetvenih ostankov, - setev manj občutljivih sort, - izolacija med jarimi in ozimnimi posevki.	azoksistrobin	Amistar (p, j, r, t) B	1 L/ha	35	2x/sezono
			Chamane (p) A	1 L/ha	35	2x/sezono
			Mirador 250 SC (p, j, r, t) B	1 L/ha	35	2x/sezono
			Norios (p) A	1 l/ha	35	2x/sezono
			Ortiva (p, j, r, t) B	1 L/ha	35	2x/sezono
			Tazer 250 SC (p) A	0,8 L/ha	35	2x/sezono
			Velostar (p) B	1 L/ha	ČU	2x/sezono
			Zafra AZT 250 SC (p, j, r, t) B	1 L/ha	35	2x/sezono
			Zoxis 250 SC (r, p, t) C	1 L/ha	35	2x/sezono
			Amistar gold (p)	1 L/ha	ČU	1x/sezono; zmanjševanje okužb
	azoksistrobin * difenokonazol					
	azoksistrobin + tebukonazol		Mirador forte (p-A; t,j-C)	1,5 – 2 L/ha	35	2x/sezono
	benzovindiflupir		Eliatus Plus (p, pi - A ; t-C)	0,75 L/ha	42	1x/sezono
	benzovindiflupir + protiokonazol		Eliatus Era (p, pi - A ; t-C)	1 L/ha	42	1x/sezono

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
		biksafen + tebukonazol	Zantara (p, t) A	1,5 L/ha	35	1x/sezono
		biksafen + fluopiram + protiokonazol	Ascra xpro (p, t) A	1,5 L/ha	ČU	2x/sezono
		biksafen + protiokonazol	Siltra xpro (p,t) C	1 L/ha	ČU	2x/sezono
		biksafen + spiroksamin + trifloksistrobin	Cayunis (p, t) A	1 L/ha	ČU	2x/sezono
		boskalid + krezoksim-metil	Empartis (p, t, o) C	1,5 L/ha	56	2x/sezono
		difenokonazol	Greteg (p, pi, t) C	0,5 L/ha	40	1x /sezono
		difenokonazol + fluksapiroksad	Brivela (p) C	1,5 L/ha	56	1x /sezono
		difenokonazol + tebukonazol	Magnello (p) A	1 L/ha	ČU	1x /sezono
		fluksapiroksad	Imtrex XE (p, t) C	2 L/ha	ČU	2x/sezono
		fluksapiroksad + piraklostrobin	Priaxor EC (p, t) C	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		fluksapiroksad + piraklostrobin	Mizona (p,pi) C	1 L/ha	35	2x/sezono
		fluksapiroksad + mefentriflukonazol	Revytrex (p,t) C	1,125 L/ha	35	2x/sezono
		fluksapiroksad + metkonazol	Librax (p, t) C	1,33 – 2 L/ha		Zaloge v uporabi do: 31.7.2025
		mefentriflukonazol	Revystar (p, pi, t) C	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		mefentriflukonazol + fluksapiroksad	Revystar XL (p, t) C	0,75-1,5 L/ha	35	2x/sezono
		mefentriflukonazol+ piraklostrobin	Revyicare (p, t) C	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		mefentriflukonazol + krezoksim-metil	Duett turbo	1,0 L/ha	35	2x/sezono
		metkonazol	Caramba (p, t) C	1,5 L/ha	35	2x/sezono

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
			Metso (p) C	1,5 L/ha	35	2x/sezono
			Plexeo (p, t) C	1,5 L/ha	35	2x/sezono
			Sirena (p, t) C	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		prokvinazid + protiokonazol	Verben (p,t) C	1 L/ha	35	1x /sezono
		protiokonazol	Cactai (p, t) C	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Era (staro ime Tartaros 300 EC) (p, t) C	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Pecari 300 EC (p, t) A	0,65 L/ha	35	2x/sezono
			Praktis (p) C	0,8 L/ha	35	2x/sezono
			Procer 300 EC (p, t) C	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Promino 300 EC (p, t) C	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Protendo 300 EC (p, t) A	0,65 L/ha	35	2x/sezono
			Tartaros (p, t) C	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
		protiokonazol + spiroksamin	Input (staro ime Prosaros plus) (p, o, t) C	1,25 L/ha	42	1x /sezono
		protiokonazol + spiroksamin + trifloksistrobin	Delaro Forte (p-A, t-C)	1,2-1,5 L/ha	42	2x/sezono
		protiokonazol + tebukonazol	Prosaro (p, t) A	1 L/ha	35	1x /sezono
		tebukonazol	Bounty (p, t) C	0,6 L/ha	35	2x/sezono
			Buzz Ultra DF (p) C	0,33 kg/ha	35	2x/sezono
			Orius 25 EW (p) C	1 L/ha	ČU	2x/sezono
			Tebusha 25% EW (p, t) B	1 L/ha	35	2x/sezono
		tetrakonazol	Eminent 125 EW (p) A	1 L/ha	35	1x /sezono
		folpet	Folpan 500 SC	1,5 L/ha	ČU	2x/sezono
		žveplo	Vertipin (p)	7 L/ha	4	2x/sezono
		<i>Pythium oligandrum</i>	Polyversum (p, j, t, r, o) A	0,1 kg/ha	1	3x/sezono
	<p>OPOMBE: A - registrirano za zatiranje pšenične listne pegavosti in rjavenja pšeničnih plev. B - registrirano samo za zatiranje rjavenja pšeničnih plev C - registrirano samo za zatiranje pšenične listne pegavosti</p>					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Žitna pepelovka (<i>Blumeria graminis</i>)	<p>Tehnika zatiranja: V obdobju med kolenčenjem in cvetenjem žit (BBCH 31 – 61) redno pregledujemo posevke. Kadar je potrebno izvedemo eno do dve, izjemoma tri aplikacije fungicidov, odvisno od stanja v posevku in okoljskih razmer. Za razvoj bolezní so nevarna predvsem nekajdnevna deževna obdobja, ko je listje mokro več ur.</p> <p>Prag škodljivost je presežen, če je v obdobju med 2. kolencem in pojavom zastavičarja (BBCH 32 do 37) od 20 do 30 % rastlin z znamenji okužb na četrtem najmlajšem listu. Ali, če je v razvojni fazi od razvitega zastavičarja do začetka cvetenja (BBCH 39 do 61) 10 do 20 % rastlin z bolezenskimi znamenji. Drugo škropljenje se izvede glede na padavinske razmere. Potrebno ga je izvesti, če po prvem škropljenju pride obdobje z nekajdnevnimi obilnejšimi padavinami. Škropljenje se izvede po preteku dveh do treh tednov od predhodnega škropljenja.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje razvoja samosevcev na strniščih, - ustrezna obdelava žetvenih ostankov (zaoravanje, mulčenje..), - setev manj občutljivih sort, - izolacija med jarimi in ozimnimi posevki, - zmerno gnojenje z dušikom, - širok kolobar, - primerna gostota posevka, - ne prezgodnja setev ozimin, - setev manj občutljivih sort. <p>Če je presežen prag škodljivosti izvedemo zatiranje s fungicidom.</p>	azoksistrobin	Chamane (j, r, t, o)	1 L/ha	35	2x/sezono
		Norios (j, r, t, o)	1 L/ha	35	2x/sezono	
		Tazer 250 SC (p)	0,8 L/ha	35	2x/sezono	
		Mirador forte (p, j, t)	1,5 – 2 L/ha	35	2x/sezono	
		Zantara (p, j, t, r, o)	1,5 L/ha	35	1x/sezono	
		Ascra xpro (p, r, t, j, o)	1,2 (j, o) L/ha	ČU	1x /sezono	
		Ascra xpro (p, r, t, j, o)	1,5 (p, r, t) L/ha	ČU	p, r, t- 2x/sezono	
		Siltrax xpro (p, t, j, r, o)	1 L/ha	ČU	2x/sezono	
		Cayunis (p, j, t, r)	1 L/ha	ČU	2x/sezono	
		Empartis (p, t, o)	1,5 L/ha	56	2x/sezono	
		Brivela (p)	1,5 L/ha	56	1x /sezono	
		Tern (p)	0,75 L/ha	35	1x /sezono	
		Imtrex XE (p, j, r, t, o)	2 L/ha	ČU	2x/sezono	
Librax (p, j, t)	1,33 - 2 L/ha	35	2x/sezono			
Revystar (p, pr, o)	1,5 L/ha	35	Zaloga v uporabi do: 28.10.2025 2x/sezono			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
		mefentriflukonazol + fluksapiroksad	Revestar XL (t)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		mefentriflukonazol + piraklostrobin	RevyCare (o)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		metrafenon	Flexity (p, j, o)	0,5 L/ha	35	2x/sezono Zaloga v uporabi do: 29.10.2025
		piraklostrobin + fluksapiroksad	Priaxor EC (p,j,t)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		krezosim- metil+mefentrifluko nazol	Duett turbo	1,0 L/ha	35	2x/sezono
		prokvinazid + protiokonazol	Verben (p,r,t)	1 L/ha	35	1x /sezono
		protiokonazol	Pecari 300 EC (p, j, r, t)	0,65 L/ha	35	2x/sezono
		protiokonazol + spiroksamin	Protendo 300 EC (p, j, r, t)	0,65 L/ha	35	2x/sezono
		protiokonazol + spiroksamin + trifloksistrobin	Input (staro ime Proसारo plus) (p, j, o, t)	1,25 L/ha	42	1x /sezono
		protiokonazol + tebukonazol	Delaro Forte (p, j, r, t)	1,2-1,5 L/ha	42	2x/sezono
		tebukonazol	Proसारo (p, j, r, t)	1 L/ha	35	1x /sezono
			Bounty (p, j)	0,6 L/ha	35	2x/sezono
			Buzz Ultra DF (p)	0,33 kg/ha	35	2x/sezono
			Folicur EW 250 (p, j, o, r)	1 L/ha	42	2x/sezono
			Orius 25 EW (j, p, r, t)	1 L/ha	ČU	2x/sezono
			Tebusha 25% EW (p, j, r, t)	1 L/ha	35	2x/sezono
			Eminent 125 EW (p)	1 L/ha	35	1x /sezono
		žveplo	Cosan (p, j, t, r)	5 – 7,5 kg/ha	35	2x/sezono
			Kumulul DF (p, j, t, r)	5-7,5 kg/ha	35	2x/sezono
			Microthiol dispers (p, j, t, r)	5 – 7,5 kg/ha	35	2x/sezono
			Microthiol SC (p, j, r, t)	5 – 7,5 L/ha	35	2x/sezono
			Microthiol special (p, j, r, t)	5 – 7,5 kg/ha	35	2x/sezono

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
			Pepelin (p, j, r, t)	5 - 7,5 kg/ha	35	2x/sezono
			Sulfar (p, j, t, r)	5 - 7,5 kg/ha	35	2x/sezono
			Thiovit jet (p, j, t, r)	5 - 7,5 kg/ha	35	2x/sezono
			Vertipin (p, j, o, t)	6 L/ha	35	2x/sezono
			Vindex 80 WG (p, j, t, r)	5 - 7,5 kg/ha	35	2x/sezono
	Tehnika zatiranja: V obdobju med kolenčenjem in cvetenjem žit (BBCH 32 – 61) redno pregledujemo posevke.					
	Prag škodljivosti določimo tako, da po diagonalni prehodimo njivo in pobereмо 40 bili. Na vsaki pregledamo zgornje tri odvite liste in preštejemo rastline z bolezenskimi znamenji. Prag zatiranja je presežen, če ima 50-60 % rastlin znamenja pepelovke.					
Ječmenov listni ožig (<i>Rhynchosporium secalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev zdravega (certificiranega) semena, - setev manj občutljivih sort, hitro in temeljito zaoravanje žetvenih ostankov, - izolacija med jarimi in ozimnimi posevki, - ne sejati ječmena za ržjo.	azoksistrobin	Amistar (p, j, r, t) C	1 L/ha	35	A – registrirano za zatiranje obeh boleznih
in			Chamane (j) A	1 L/ha	35	B - registrirano za zatiranje ječmenove mrežaste pegavosti
Ječmenova mrežasta pegavost (<i>Pyrenophora teres</i>)			Mirador 250 SC (j, p, r, t) C	1 L/ha	35	C- registrirano za zatiranje ječmenovega listnega ožiga
			Norios (j) A	1 L/ha	35	
			Ortiva (p, j, r, t) C	1 L/ha	35	
			Tazer 250 SC (j) A	0,8 L/ha	35	
			Velostar (j) C	1 L/ha	ČU	
			Zafra AZT 250 SC (p, j, r, t) C	1 L/ha	35	
			Zoxis 250 SC (j) A	1 L/ha	35	
		azoksistrobin + tebukonazol	Mirador forte (j) B	1,5 -2 L/ha	35	
		benzovindiflupir	Elatus Plus (j-A; r, t-C)	0,75 L/ha	j - ČU; r,t - 42	
		benzovindiflupir+pr otiokonazol	Elatus Era (j-A; r, t-C)	1 L/ha	42	
		biksafen + tebukonazol	Zantara (j-A; r, t-C)	1,5 L/ha	35	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
		biksafen + fluopiram + protiokonazol	Ascra xpro (j-A; r, t-C)	j - 1,2 L/ha; r, t - 1,5 L/ha	ČU	
		biksafen + protiokonazol	Siltrax xpro (j-A; r-C)	1 L/ha	ČU	
		biksafen + spirosamin + trifloksistrobin	Cayunis (j-A, r-C)	1 L/ha	ČU	
		boskalid + krezoksim-metil	Empartis (j-B, r-C)	1,5 L/ha	56	
		fluksapiroksad	Imtrex XE (j-A; r, o-C)	2 L/ha	ČU	
		fluksapiroksad + metkonazol	Librax (j-A, r-C)	1,33 – 2 L/ha	35	Zaloge v uporabi do: 28.10.2025
		fluksapiroksad + piraklostrobin	Mizona (j) A	1 L/ha	35	Zaloge v uporabi do: 31.7.2025
		mefentriflukonazol	Priaxor EC (j-A, r-C)	1,5 L/ha	35	
		mefentriflukonazol + fluksapiroksad	Revystar (j) A	1,5 L/ha	35	
		mefentriflukonazol + piraklostrobin	Revystar XL (j-A, r-C)	1,0 – 1,5 L/ha	35	
			Revytrex (j-A, r-C)	1,125 L/ha	35	
			Revyicare (j-A, r-C)	1,5 L/ha	35	
			Flexity (j) B	0,5 L/ha	35	Zaloge v uporabi do: 29.10.2025
			Retengo (j-A, r-C)	1,25 L/ha	35	Zaloge v uporabi do: 31.7.2025
			Verben (j-A, r-C)	1 L/ha	35	
			Cactai	0,65 L/ha	ČU	
			Era (staro ime Tartaros 300 EC) (j-B; r, t-C)	0,65 L/ha	ČU	
			Pecari 300 EC (j-A; r, t-C)	0,65 L/ha	35	
			Procer 300 EC (j-A; r, t-C)	0,65 L/ha	ČU	
			Promino 300 EC (j-A; r, t-C)	0,65 L/ha	ČU	
			Protendo 300 EC (j-A, r, t-C)	0,65 L/ha	35	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
		protiokonazol + spiroksamin	Tartaros (j-B; r, t-C)	0,65 L/ha	ČU	
		protiokonazol + spiroksamin + trifloksistrobin	Input (staro ime Prostaro plus) (j-A, r-C)	1,25 L/ha	42	
		protiokonazol + tebukonazol	Delaro Forte (j-A, r-C)	1,2-1,5 L/ha	42	
		tebukonazol	Prosaro (j-A; r, t-C)	1 L/ha	35	
			Bounty (j, r) -C	0,6 L/ha	35	
			Folicur EW 250 (j, r) -C	1 L/ha	42	
			Orius 25 EW (j) -B	1 L/ha	ČU	
	Tehnika zatiranja:					
	Prag škodljivosti je presežen, če ima v obdobju od začetka kolenčenja do začetka klasenja ječmena (BBCH 31-61) več kot 20 do 30 % rastlin bolezenska znamenja na katerem od najmlajših treh listov (znamenja obeh boleznih skupaj). Bolezni v ječmenu se ne zatira pred kolenčenjem (BBCH 31).					
Fuzarioze klasov (<i>Fusarium sp.</i>)		benzovindiflupir + protiokonazol	Elatus Era (p, pi)	1 L/ha	42	1x/sezono
		biksafen + tebukonazol	Zantara (p, j, r, t)	1,5 L/ha	35	1x/sezono
		biksafen + protiokonazol	Silitra xpro (p, t)	1 L/ha	ČU	2x/sezono
		biksafen + fluopiram + protiokonazol	Ascra xpro (p, t)	1,5 L/ha	ČU	2x/sezono
		difenokonazol + tebukonazol	Magnello (p)	1 L/ha	ČU	1x/sezono
		mefentriflukonazol + piraklostrobin	RevyCare (p,t)	1 L/ha	35	2x/sezono
		mefentriflukonazol + krezosim-metil	Duett turbo	1,0 L/ha	35	2x/sezono
		metkonazol	Caramba (p)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
			Metso (p)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
			Plexeo (p)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
			Sirena (p)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		protiokonazol	Cactai	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
			Era (staro ime Tartaros 300 EC) (p,j,t)	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Pecari 300 EC (p, j, t)	0,65 L/ha	35	2x/sezono
			Praktis (p)	0,8 L/ha	35	2x/sezono
			Procer 300 EC (p, j, t)	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Promino 300 EC (p, j, t)	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Protendo 300 EC (p, j, t)	0,65 L/ha	35	2x/sezono
			Tartaros (p, j, t)	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
		protiokonazol + spiroksamin	Input (staro ime Prosarop plus) (p, j, r, o, t)	1,25 L/ha	42	1x/sezono
		protiokonazol + tebukonazol	Prosarop (p, r, t)	1 L/ha	35	1x/sezono
		protiokonazol + spiroksamin + trifloksistrobin	Delaro Forte (p,j)	1,2-1,5 L/ha	42	2x/sezono
		prokvinazid + protiokonazol	Verben	1 L/ha	35	1x/sezono
		tebukonazol	Bounty (p)	0,6 L/ha	35	2x/sezono
			Buzz Ultra DF (p)	0,33 kg/ha	35	2x/sezono
			Folicur EW 250 (p)	1 L/ha	42	2x/sezono
			Orius 25 EW (p)	1 L/ha	ČU	2x/sezono
			Tebkin	1 L/ha	35	1x/sezono
			Tebusha 25 % EW (p, j, r, t)	1 L/ha	35	2x/sezono
		<i>Pythium oligandrum</i>	Polyversum (p, j, t, r, o)	0,1 kg/ha	1	3x/sezono
		<p>Tehnika zatiranja: Preprečevanje fuzarijskih okužb klasov se izvaja z rabo fungicidov v obdobju od sredine klasenja do sredine cvetenja žita (BBCH 55 do 65). Dejavniki, ki povečujejo tveganje za fuzarijske okužbe klasov so: sledenje koruze in žit v kolobarju, ostajanje žetvenih ostankov koruze na površini njiv, gojenje občutljivih sort žit, obilno gnojenje z dušikom, raba stabiliziranih fungicidov, deževno in vlažno vreme spomladi in med cvetenjem pšenice ali ječmena. Kadar sovpada več omenjenih dejavnikov je zatiranje boleznih s fungicidi priporočljiv ukrep. Najboljše učinke dosegajo snovi iz skupine triazolov.</p>				
Lomljivost žitnih bilk	Agrotehnični ukrepi: - dovolj širok kolobar, z manjšim	biksafen + protiokonazol	Silitra xpro (p,t)	1 L/ha	ČU	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab		
<i>(Pseudocercospora/la herpotrichoides)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - deležem strmih žit, - primerna gostota setve, - zmerno gnojenje z dušikom, - ne pre zgodnja setev. 	biksafen + fluopiram + protiokonazol	Ascra xpro (p, r, j, o)	j,o-1,2 L/ha; p,r-1,5 L/ha	ČU			
		boskalid + krezoksim-metil	Empartis (p, o)	1,5 L/ha	56			
		difenokonazol + fluksapiroksad	Brivela (p)	1,5 L/ha	56			
		fluksapiroksad	Imtrex XE (p, r, t, o)	2 L/ha	ČU			
		metrafenon	Flexity (p)	0,5 L/ha	35	Zaloga v uporabi do: 29.10.2025		
		prokvinazid + protiokonazol	Verben (p, t)	1 L/ha	35			
		protiokonazol + spiroksamin + trifloksistrobin	Delaro Forte (p, j)	1,2-1,5 L/ha	42			
		krezoksim-metil + mefentriflukonazol	Duett turbo	1 L/ha	o, p, r, t-35; j-ČU			
		Tehnika zatiranja:						
		Primeren čas za rabo fungicidov je med kolenjenjem (BBCH 32-37), vendar je težko določiti potrebo po zatiranju, ker v tem obdobju bolezenska znamenja še niso tako izrazita.						
Prag zatiranja je presežen, če je v tem obdobju okuženih več kot 20 % bilk.								
Žitne rje (<i>Puccinia sp.</i>) Pšenična rja (<i>Puccinia tritici</i>), Rumena rja (<i>Puccinia striiformis</i>) Ječmenova rja (<i>Puccinia hordei</i>) Ovsova rja (<i>Puccinia coronifera</i>) Ržena rja (<i>Puccinia dispersa</i>) Žitna progasta rja (<i>Puccinia graminis</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje razvoja samosevcev na strniščih, - hitro in temeljito zaoravanje slame, - setev manj občutljivih sort in sort odpornih na sušo, - poznejša setev v jeseni. 	azoksistrobin	Amistar (p, j, r, t)	1 L/ha	35	2x/sezono		
		Chamane (p, j, r, t, o)	1 L/ha	35	2x/sezono			
		Mirador 250 SC (p, j, r, t)	1 L/ha	35	2x/sezono			
		Norios (j, r, t, o)	1 L/ha	35	2x/sezono			
		Ortiva (p, j, r, t)	1 L/ha	35	2x/sezono			
		Tazer 250 SC (p, j)	0,8 L/ha	35	2x/sezono			
		Velostar (p, j)	1 L/ha	ČU	2x/sezono			
		Zafra AZT 250 SC (p, j, r, t)	1 L/ha	35	2x/sezono			
		Zoxis 250 SC (r, j, p, t)	1 L/ha	35	2x/sezono			
		Amistar gold (p)	1 L/ha	ČU	1x/sezono			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
		azoksistrobin + tebukonazol	Mirador forte (p, t)	1,5- 2 L/ha	35	2x/sezono
		benzovindiflupir	Elatius Plus (p, j, r, t, pi, o)	0,75 L/ha	j, o-ČU; p, pi, r, t-42	1x/sezono
		benzovindiflupir + protikonazol	Elatius Era (p, j, r, t, pi, o)	1 L/ha	42	1x/sezono
		biksafen + tebukonazol	Zantara (p, j, r, t, o)	1,5 L/ha	35	1x/sezono
		biksafen + protikonazol	Silitra xpro (p, t, j, r, o)	1 L/ha	ČU	2x/sezono
		biksafen + spirosamin + trifloksistrobin	Cayunis (p, j, t, r)	1 L/ha	ČU	2x/sezono
		biksafen + fluopiram + protikonazol	Ascra xpro (j-A; r,t-C)	j-1,2 L/ha; r,t-1,5 L/ha	ČU	j,o-1x, p,r,t-2x
		boskalid + krezoksim-metil	Empartis (p, j, r, t, o)	1,5 L/ha	56	2x/sezono
		difenokonazol	Greteg (p, pi, t, r)	0,5 L/ha	40	1x/sezono
		difenokonazol + fluksapiroksad	Brivela (p)	1,5 L/ha	56	1x/sezono
		difenokonazol + tebukonazol	Magnello (p)	1 L/ha	ČU	1x/sezono
		fluksapiroksad	Imtrex XE (p, j, r, t, o)	2 L/ha	ČU	2x/sezono
		fluksapiroksad + piraklostrobin	Mizona (p,pi)	1 L/ha	35	2x/sezono Zaloge v uporabi do: 31.7.2025
		fluksapiroksad + piraklostrobin	Priaxor EC (p, j, t, r)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		fluksapiroksad + metkonazol	Librax (p, t, r)	1,33 – 2 L/ha	35	2x/sezono Zaloge v uporabi do: 28.10.2025
		krezoksim-metil + mefentriflukonazol	Duett turbo	1 L/ha	o, p, r, t-35; j-ČU	2x/sezono
		mefentriflukonazol	Revystar (p, pi, j, t, o)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		mefentriflukonazol + fluksapiroksad	Revystar XL (p, j, r, t)	p-0,75-1,5 L/ha; j, r, t-	35	2x/sezono

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
				1,5 L/ha		
		mefentriflukonazol + fluksapiroksad	Revytrex (p, r, t)	1,125 L/ha	35	2x/sezono
		mefentriflukonazol + piraklostrobin	Revyicare (p,r,t)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		metkonazol	Caramba (p, j, r)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
			Metso (p)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
			Plexeo (p, j, r)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
			Sirena (p, j, r)	1,5 L/ha	35	2x/sezono
		piraklostrobin	Retengo (p,j,r,t)	1,25 L/ha	35	2x/sezono Zaloge v uporabi do: 31.7.2025
		prokvinazid + protiokonazol	Verben (p,j,r,t)	1 L/ha	35	raba 1x/sezono
		protiokonazol	Cactai	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Era (staro ime Tartaros 300 EC) (p,j,r)	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Pecari 300 EC (p, j, r, t)	0,65 L/ha	35	2x/sezono
			Praktis (p)	0,8 L/ha	35	2x/sezono
			Procer 300 EC (p, j, t)	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Promino 300 EC (p, j, r)	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
			Protendo 300 EC (p, j, r, t)	0,65 L/ha	35	2x/sezono
			Tartaros (p, j, r)	0,65 L/ha	ČU	2x/sezono
		protiokonazol + spiroksamin	Input (staro ime Prosaroplu) (j, r, o, t)	1,25 L/ha	42	1x/sezono
		protiokonazol + tebukonazol	Prosaroplu (p, j, r, t)	1 L/ha	35	1x/sezono
		protiokonazol + spiroksamin + trifloksistrobin	Delaro Forte (p,j,r,t)	1,2-1,5 L/ha	42	2x/sezono
		tebukonazol	Bounty (p, j, o, r, t)	0,6 L/ha	35	2x/sezono
			Buzz Ultra DF (p)	0,33 kg/ha	35	2x/sezono
			Folicur EW 250 (p, j, r, o)	1 L/ha	42	p-1x, r-2x/sezono

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Ječmenova ramularijska pegavost <i>(Ramularia collo-cygni)</i>	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje razvoja samosevcev na strniščih, - širok kolobar, - hitra in temeljita obdelava žetvenih ostankov (mulčenja, zaoravanje). 	benzovindiflupir	Elatus plus	0,75 L/ha	42	raba 1x/sezono
		benzovindiflupir + protiokonazol	Elatus Era (j)	1 L/ha	42	raba 1x/sezono
		biksafen + tebukonazol	Zantara (j)	1,5 L/ha	35	raba 1x/sezono
		biksafen + protiokonazol	Silitra xpro (j)	1 L/ha	ČU	raba 2x/sezono
		biksafen + spiroksamin + trifloksistrobin	Cayunis (j)	1 L/ha	ČU	raba 2x/sezono
		biksafen + fluopiram + protiokonazol	Ascra xpro (j)	1,2 L/ha	ČU	raba 1x/sezono
		fluksapiroksad	Imtrex XE (j)	2 L/ha	ČU	raba 2x/sezono
		fluksapiroksad + piraklostrobin	Priaxor EC (j)	1,5 L/ha	35	raba 2x/sezono
		fluksapiroksad + metkonazol	Librax (j)	1,33 – 2 L/ha	35	raba 2x/sezono Zaloge v uporabi do: 28.10.2025
		folpet	Folpan 500 SC	1,5 L/ha	ČU	raba 2x/sezono
		mefentriflukonazol	Revystar (j)	1,5 L/ha	35	raba 2x/sezono
		mefentriflukonazol + fluksopiroksad	Revystar XL (j)	1,0 -1,5 L/ha	35	raba 2x/sezono
mefentriflukonazol + piraklostrobin	Revytrex (j)	1,125 L/ha	35	raba 2x/sezono		
	Revytrex (j)	1,5 L/ha	35	raba 2x/sezono		

Tehnika zatiranja: Pri izvajanju varstva žit se posveča rjam manjšo pozornost, saj večina sodobnih fungicidov dobro deluje nanje in se jih običajno zatira istočasno z drugimi povzročitelji. Le v posameznih letih, ko se rje pojavijo zgodaj in v večjem obsegu (npr. rumena rja), se jih zatira ciljano. Pri rumeni rji je prag zatiranja dosežen, ko je okuženih 1 do 3 % rastlin, pri ostalih rjah iz rodu Puccinia je dosežen, ko ima bolezenska znamenja 30 % rastlin.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
		profiokonazol + spirosamin + trifloksistrobin	Delaro Forte (j)	1,2-1,5 L/ha	42	raba 2x/sezono
	Tehnika zatiranja: Zaenkrat je bolezen možno zatirati samo s fungicidi. Ramularijsko pegavost se zatira v obdobju, ko imajo rastline formirane že vse liste (od BBCH 39), pa do začetka klasenja, ko so vidne konice res (BBCH 51). Pri ramularijski pegavosti ni pragov škodljivosti. Bolezen zatiramo preventivno.					
Snežna plesen (<i>Monographella nivalis</i> [sin. <i>Microdochium nivale</i>])	Bolezen se preprečuje s setvijo razkuženega semena. V letih s snežno odejo je večja nevarnost za izbruh bolezni v primeru zgodnje in pregoste setve žit. Prizadete posevke se spomladi čim bolje oskrbuje, da si rastline, ki niso propadle, čim prej opomorejo. Gliva <i>Monographella nivalis</i> povzroča tudi listno pegavost na žitih, ki je podobna septorijski listni pegavosti in je pogostejša v hladnih in deževnih pomladih. Obe boleznii zatiramo skupaj.					
Ječmenova progavost (<i>Pyrenophora graminea</i>) in Ovsova progavost (<i>Pyrenophora avenae</i>)	Tehnika zatiranja: Povzročiteljska gliva se širi s semenom, zato je za preprečevanje okužb odločilnega pomena setev razkuženega semena.					
Rdeči žitni strgač (<i>Oulema melanopus</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - zgodnja setev jarin, - setev manj občutljivih sort.	deltametrin	Decis 2,5 EC Decis 100 EC (p, j, o, r, t) Delux 050 CS (p) Poleci	0,2 - 0,3 L/ha 0,075 L/ha 0,1 L/ha 0,2 - 0,3 L/ha	30 7 dni 27 dni 30	raba 2x/sezono raba 1x/sezono raba 1x/sezono raba 2x/sezono
		lambda-cihalotrin piretrin	Karate Zeon 5 CS (p, j, o, t, r) Asset five (p, r)	0,15 L/ha 0,38 L/ha	30 1	raba 2x/sezono Manjša uporaba; raba 3x/sezono
		tau-fluvalinat	Evure (p, t, r) Mavrik 240 (p, t, r)	0,2 L/ha 0,2 L/ha	30 30	raba 1x/sezono raba 1x/sezono
	Tehnika zatiranja: Škodljivca običajno zatiramo v razvojnem stadiju ličinke, izjemoma v stadiju hrošča.					
	Za zatiranje ličink se odločamo na podlagi preseganja kritičnih števil . To je, če se najde v povprečju 1 do 2 ličinki na steblo oz. zastavičarja. V stadiju hrošča je strgača smiselno zatirati v primerih, če se v toplih pomladih še pred odlaganjem jajčec škodljivci zberejo v velikih populacijah na robovih njiv. Insekticid se uporabi lokalno, samo na teh predelih njiv.					
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zmerno gnojenje.	deltametrin flonikamid	Decis 100 EC (p, j, o) Decis 2,5 EC Poleci Afinto (p, t, r, j, o)	0,063 L/ha 0,2 - 0,3 L/ha 0,2 - 0,3 L/ha 0,14 kg/ha	30 30 30 p, r, t 28; j, o	raba 1x/sezono raba 2x/sezono raba 2x/sezono j, o -1x; ; p, r, t -2x

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
			Teppeki (p, t, r, j, o)	0,14 kg/ha	30	
			Karate Zeon 5 CS (p, j, o, t, r)	0,15 L/ha	p, r, t 28; j, o 31	j, o - 1x; ; p, r, t - 2x
			piretrin	0,38 L/ha	1	raba 3x/sezono
			pirimikarb	0,3 kg/ha	35	raba 2x/sezono
			tau-fluvalinat	0,2 L/ha	30	ozimine 2x; jarine 1x
			Mavrik 240 (p, t, r)	0,2 L/ha	30	ozimine 2x; jarine 1x
	<p>Tehnika zatiranja: Uši se navadno zatira v obdobju cvetenja in ob začetku mlečne zrelosti žit.</p> <p>Prag škodljivosti je presežen, ko je napadenih več kot 60 % klasov.</p>					

10.2 INTEGRIRANO VARSTVO ŽIT PRED PLEVELI

Osnovni pristopi pri zatiranju plevelov v žitih:

Ustrezno posejana in negovana žita imajo dobro tekmovalno sposobnost. V žitih je možno tudi mehanično zatiranje plevelov, ki ga s posebnimi orodji (branimi, česali) izvajamo, dokler se žita ne razrastejo preveč. V integrirani pridelavi je obvezna vsaj enkrat letno uporaba česal v pridelavi pravih žit. Za uspešno zatiranje s to nekemično metodo moramo izvesti dvakratno do trikratno brananje – prečesavanje. Termin uporabe herbicidov je odvisen od termina setve, vremena in lastnosti plevelnih populacij na posameznih njivah. Zatiranje plevelov v ozimnih žitih že v jesenskem času je smiselno, če smo žita posejali zelo zgodaj in se zima prične pozno. V takšnih razmerah se pleveli v velikem številu razvijejo že jeseni in lahko že v stadiju razraščanja povzročijo izgube pridelka, ki jih pozneje ni mogoče več nadoknaditi. Za ta namen se uporabijo herbicidi, ki imajo kombinirano talno in listno delovanje.

Jesenski termin je pomemben za zatiranje agresivnih plevelov, ki bi do spomladi že lahko prerasli občutljive stadije in bi jih takrat težko zatrli. Tekmovalna sposobnost jarih žit je slabša od ozimnih žit.

V žitih se je potrebno izogniti talnim herbicidom. V primeru poznih setev in počasnega razvoja plevelov jeseni, jesensko zatiranje ni smiselno. Herbicidi bi se čez zimo le izpirali, spomladi pa več ne bi bili učinkoviti.

Sedaj imamo na voljo novejšje sulfonilsečninske herbicide s katerimi se lahko ob pomoči hormonskih herbicidov zgodaj spomladi zatre tudi višje stadije nevarnih širokolistnih jesenskih plevelov. Sulfonilsečninski herbicidi dokaj dobro delujejo tudi pri nižjih temperaturah, kar pa ne velja za hormonske herbicide (2,4-D, mekoprop-p, ..), ki za dobro delovanje potrebujejo vsaj 12 do 15° C. Pri uporabi hormonskih herbicidov morajo imeti pleveli dovolj veliko listno maso, sicer pri aplikaciji plevelne rastline vsrkajo premajhno količino aktivne snovi. Predolgo z uporabo teh herbicidov se ne smemo odlašati.

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozje vodovarstveno območje.

(J-JEČMEN; O-OVES, PI-PIRA; P-PŠENICA; R-RŽ; T_TRITIKALA)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L, g ali kg na ha)	KARENCA, OPOMBE
Enoletni širokolistni pleveli - delno nekateri enoletni ozkolistni pleveli	Po vzniku posevka in plevelov	amidosulfuron	Grodyl (p, j, o, r, t, pi)	0,040 g/ha	ČU
		pendimetalin	Sharpen 33 EC (p) Sharpen plus (p) Stomp Aqua (p, j, r, t)	3 – 5 L/ha 2,5 – 4 L/ha 2,9 L/ha	ČU ČU ČU
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli	Uporaba pred in po vzniku	diflufenikan	Flash 500 SC (p, j)	0,28 L/ha	ČU
		diflufenikan + flufenacet	Arnold (p)	0,6 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
		klorotoluron	Tolurex 50 SC (p, j)	2,5-4 L/ha	ČU
		prosulfokarb	Boxer (p, j, r, t)	5 L/ha	ČU
		diflufenikan + florasulam + penoksulam	Bizon (p, j, r, t, pi)	1 L/ha	ČU
		diflufenikan + klorotoluron + pendimetalin	Trinity (p, j, r, t)	2 L/ha	ČU
		florasulam + pinoksaden	Axial One (p, j)	1 – 1,3 L/ha	ČU
		florasulam + piroksulam	Corello duo (p, r, t, pi)	0,170 – 0,265 g/ha	ČU
		jodosulfuron + mezosulfuron	Zeppos (ozimna p, r, t)	0,4 kg/ha	ČU
		piroksulam	Pallas 75 WG (p, t, r)	0,12 - 0,25 g/ha	ČU
Ozkolistni pleveli	Po vzniku	flufenacet	Fluent 500 SC (p, j)	0,4 L/ha	ČU
		pinoksaden	Axial (p, j)	0,6 - 1,2 L/ha	ČU
Enoletni širokolistni pleveli	Uporaba pred in po vzniku	fenoksaprop-p-etil	Sunda (j,op,jp,r,t)	1,0-1,2 L/ha	ČU
		izoksaben	Flexidor (p, j)	0,25 L/ha	ČU
		glifosat v obliki izopropilamino soli + glifosat v obliki kalijeve soli	Clinic xtreme (staro ime Credit xtreme)	1,33 – 4,0 L/ha	ČU
Enoletni, dvoletni in večletni ozkolistni in širokolistni pleveli	Pred vznikom žit	glifosat v obliki kalijeve soli	Bqum super (j, o, p)	1,5 L/ha	ČU

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L, g ali kg na ha)	KARENCA, OPOMBE
Enoletni in večletni širokolistni pleveli, delno nekateri enoletni ozkolistni pleveli	Po vzniku žit in plevelov	2,4-D	Herbocid XL (p, j, r, t)	1,25 L/ha	ČU
		2,4-D + florasulam + aminopirid	Mustang forte (p, j, t, r, o)	0,8 – 1 L/ha	60
		2,4-D-2-EHE	Esteron (p, j, t)	0,75 - 1 L/ha	ČU
		amidosulfuron + jodosulfuron	Sekator OD (p, j, r, t)	0,15 L/ha	ČU
		amidosulfuron + jodosulfuron + 2,4-D	Sekator plus (p, t, j, r)	0,6 L/ha	ČU
		aminopirid + florasulam	Lancelot super (p, t, r, j)	25 – 33 g/ha	ČU
		bensulfuron-metil + metsulfuron-metil	Xanadu (p, j, o, r, t)	0,1 kg/ha	ČU
		bentazon	Basagran 480 (p, j, r, o, t)	2 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
		diflufenikan + jodosulfuron + mezosulfuron	Alister New (p)	1 L/ha	ČU
		dikamba + MCPA	Battery (p, j)	5 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
		dikamba+tritosulfuron	Arrat (p, j)	0,2 kg/ha	ČU; za zeleno krmo 50 dni; Ne na VVOI
		florasulam	Flyer (p, j, r)	0,1 - 0,15 L/ha	ČU
		florasulam + 2,4-D 2-EHE	Mustang 306 SE (p, j)	0,4 - 0,6 L/ha	ČU
		florasulam + diflufenikan	Lector delta (p, j, r, t)	0,075 – 0,1 L/ha	ČU
		florasulam + fluroksipir	Clyde FX (p, j, o, r, t)	1,5 L/ha	ČU
	Flurostar super (p, j, r, t)	1,5 L/ha	ČU		
	Valentia (p, j, o, r, t)	1,2 – 1,6 L/ha	ČU		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L, g ali kg na ha)	KARENCA, OPOMBE
		florasulam + halauksifen-metil	Quelex (p, j, t, r, pi)	37,5 – 50 g/ha	ČU
		florasulam + tribenuron- metil	Saracen max (j, o, p, r, t)	0,025 kg/ha	ČU
		florasulam + tritosulfuron	Biathlon 4D (p, j, o, pi, r, t)	0,07 kg/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
		fluroksipir	Bonaca (p, j)	0,6 – 0,8 L/ha	ČU
			Eltivis (p, j)	0,6-0,8 L/ha	ČU
			Flurostar 200 (j, r, t, p)	jj, jp - 0,75 L/ha; p,j,r,t- 1,0 L/ha	ČU
			Flurostar forte (p, j, r, t)	0,5 L/ha	ČU
			Starane forte (p, j, o, r, t, pi)	0,54 L/ha	ČU
		jodosulfuron	Hussar OD (p, j, r, t)	0,1 L/ha	ČU
		jodosulfuron + mezosulfuron	Hussar plus (jj, p, r, t)	0,15 – 0,2 L/ha	ČU
		jodosulfuron + tienkarbazon-metil	Hussar star (p, r, t)	0,2 – 0,3 kg/ha	ČU; Dodajanje močila!
		jodosulfuron-metil natrij +mezosulfuron+tienkarb azon-metil	Atlantis Star (p, t)	0,2 - 0,33 kg/ha	ČU
		klopiralid	Clap (p, j, o, r, t)	0,3 – 0,4 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI. Na isti površini lahko vsake tri leta
			Clap forte (pi, r)	0,167 kg/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
			Lontrel 72SG (p, j, o)	0,17 kg/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
			Major 300 SL (p)	0,3-0,4 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
		MCPA	EMCEE (p, j, r, o, t)	1 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
		MCPA - DMA	U – 46 M fluid (p, j, r, t)	1 L/ha	ČU; za zeleno krmo 60 dni;

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L, g ali kg na ha)	KARENCA, OPOMBE
		mekoprop-p	Duplosan KV (p, j)	2 L/ha	Prepovedan na VVOI.
		metsulfuron-metil	Duplosan KV 600 (p, j, o, r, t)	1,5 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
			Ally SX (p, j, r, o, t, pi)	0,030 kg/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
			Finy (p, r, t)	0,030 kg/ha	ČU
			Mezzo (strna žita)	0,020 –0,030 g/ha	ČU
			Savvy (p, j, o, t)	0,030 kg/ha	ČU
		metsulfuron-metil + diflufenikan	Alliance (p, j, r, t)	0,1 kg/ha	ČU
		metsulfuron-metil+ tribenuron-metil	Boudha (p, j, r, o, t)	0,20 kg/ha	ČU
		metsulfuron-metil+tifensulfuron-metil tribenuron – metil	Ergon (p, j)	0,060-0,070 kg/ha	ČU
			Adentis (p, j)	0,020 kg/ha	ČU
			Corida (p, j)	0,020 kg/ha	ČU
			Flame (p, j)	0,030 kg/ha	ČU
			TBM 75 WG (j, p, o, r, t)	0,020 kg/ha	ČU

Prepravki so registrirani za uporabo pred in po vzniku žit. Pri integrirani pridelavi se priporoča predvsem uporabo po vzniku. Termin uporabe mora biti prilagojen začetnemu razvoju plevelov in žit (možni pojavi fitotoksičnosti ob uporabi med vznikanjem in v dobi razvoja prvih listov žit). Če se jih uporabi po vzniku se lahko tudi pri njihovi uporabi upošteva kritična števila.

10.3 INTEGRIRANO VARSTVO KORUZE PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najožje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne pegavosti in progavosti povzročene od gliv	Agrotehnični ukrepi: - izboru odpornih hibridov, - zaoravanje rastlinskih ostankov.	fluopiram + protiokonazol	Propulse	1,0 L/ha	42	Tretira se od fenofaze začetka rasti stebela, do

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE
(<i>Exserohilum turcicum</i> , <i>Cochliobolus carbonum</i>)		mefentriflukonazol	Revyona	1,25 L/ha	56 dni koruza za zrnje, 35 dni koruza za silažo	faze konca cvetenja (svila povsem suha) (BBCH 30-69) Tretira se od razvojnne faze, ko je zaznavno prvo kolence, do faze konca cvetenja: svila povsem suha (BBCH 31-69)
		piraklostrobin	Retengo	1,0 L/ha	ČU	S sredstvom se tretira v fenološki fazi od začetka rasti stebila, do fenološke faze, ko moški cvetovi: zgornji in spodnji del metlice cvetijo; ženski cvetovi: svila popolnoma zunaj (BBCH 30-65). Zaloga v uporabi do 31.7.2025.
Bolezni, ki jih povzročajo glive iz rodu Fusarium: <i>F. graminearum</i> , <i>F. moniliforme</i> , <i>F. culmorum</i> , <i>F. sambucinum</i> , <i>F. lateritium</i>	Agrotehnični ukrepi: - setev razkuženega semena, - širok kolobarjenjem (ko fuzarioze pričnejo presegati prag 10 do 15% močno napadenih rastlin je potrebno v kolobarju občasno zmanjšati delež koruze in žit), - pri spravi koruze za zrnje se koruznico zdrobi na čim manjše delčke in jo hitro zaorje, - izbor hibridov s hitrim mladostnim razvojem, in robustnim stebлом, - spravilo pridelka v optimalnem roku, - obvladovanje koruzne večje in drugih škodljivcev,	protiokonazol + tebukonazol	Prosaro	1,0 L/ha	56	Koruzo se tretira ob uporabi ustrezne mehanizacije v razvojni fazi od zaznavnega tretjega kolenca do konca cvetenja - svila povsem suha (BBCH 33-69).
		mefentriflukonazol	Revyona	1,25 L/ha	56 dni koruza za zrnje, 35 dni koruza za silažo	Tretira se od razvojnne faze, ko je zaznavno prvo kolence, do faze konca cvetenja: svila povsem suha

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - zmanjševanje možnosti za poškodbe od ptic, - ustrezno sušenje in skladiščenje storžev ali zrnja. 	<p><i>Pythium oligandrum</i></p> <p><i>Trichoderma asperellum</i></p>	Polyversum	0,1 kg/ha	1	<p>(BBCH 31-69).</p> <p>Tretira se v razvojni od začetka cvetenja, ko so pri moških cvetovih vidni prašniki v sredini metlice in ko pri ženskih cvetovih konica klasa (storžka) vznikla iz listne nožnice, do konca cvetenja, ko je svila povsem suha (BBCH 61-69).</p>
Koruzna bulava sent (<i>Ustilago maydis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba razkuženega semena (preprečimo začetne okužbe v maju), - izbor manj občutljivega hibrida, - izogibanje mehanskim poškodbam pri obdelavi, - uravnoteženo gnojenje, - v sušnih letih namakanje (kjer so možnosti), - zatiranje koruzne vešče in drugih škodljivcev, - zaoravanje ostankov bul, ki ležijo na površini tal. 			10 kg/ha	ČU	<p>*Sredstvo se aplicira v vrste, 2-5 cm globoko. Sredstvo se aplicira neposredno za semenom v odprt setveni kanal izključno s sejnalno opremo, ki ima dodatno nameščene aplikatorje za zadetavo (inkorporacijo) mikrogranul na ustrezno globino.</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE
Koruzna rja (<i>Puccinia maydis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - temeljito zaoravanje ostankov koruznice povzroči propad večine spor, ki omogočijo nadaljnji razvoj glive. Neposredno zatiranje te rje pri nas ni potrebno. Izjemoma je zatiranje potrebno le pri pridelovanju semenske koruze.	piraklostrobin	Retengo	1,0 L/ha	ČU	S sredstvom se tretira v fenološki fazi od začetka rasti stebela, do fenološke faze, ko moški cvetovi: zgornji in spodnji del metlice cvetijo; ženski cvetovi: svila popolnoma zunaj (BBCH 30-65). Zaloge v uporabi do 31.7.2025.
Ošesna pegavost (<i>Kabatella zeae</i>)		fluopiram + protiokonazol	Propulse	1,0 L/ha	42	Tretira se od fenofaze začetka rasti stebela, do faze konca cvetenja (svila povsem suha) (BBCH 30-69).
		mefentriflukonazol	Revyona	1,25 L/ha	56 dni koruza za zrnje, 35 dni koruza za silažo	Tretira se od razvojne faze, ko je zaznavno prvo kolence, do faze konca cvetenja: svila povsem suha (BBCH 31-69).
		piraklostrobin	Retengo	1,0 L/ha	ČU	S sredstvom se tretira v fenološki fazi od začetka rasti stebela, do fenološke faze, ko moški cvetovi: zgornji in spodnji del metlice cvetijo; ženski cvetovi: svila popolnoma zunaj (BBCH 30-65). Zaloge v uporabi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE
						do 31.7.2025.
Koruzna plesen (<i>Sclerophthora macrosperma</i>)	Koruzno plesen se pojavlja občasno, vedno v povezavi z zastajanjem vode ali poplavljenostjo zemljišča. Izbira primernih zemljišč za setev koruze je edini ukrep.					
Pokalice - strune: (<i>Agriotes ustulatus</i> , <i>Agriotes sputator</i> , <i>Agriotes obscurus</i> , <i>Agriotes lineatus</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - obdelava tal, - čas in način setve, - ustrezno gnojenje in zatiranje pleva - v kolobar se vključiti na primer ajdo, lan, konopljo, proso, saj vplivajo na zmanjšanje števila strun v tleh - izogiba se prepogosti setvi žit, lucerne in detelj v kolobarju - večkratna mehanični obdelava tal (npr. brananje, česanje in okopavanja), - preoravanje in večkratno brananje zemljišča v suhem vremenu (najboljše rezultate se doseže, ko je temperatura tal >10 °C in se strune nahajajo v zgornjih 10 cm tal), - uporaba apnenega dušika. 	lambda-cihalotrin	Artemide	3,6 ml/100 zrn koruze	ČU	
		teflutrin	Force 1,5 G *	7 kg/ha	ČU	
			Force evo *, Distar maxi *	16 kg/ha, sladka koruza 12-16 kg/ha	Čas in način uporabe	
		spinosad	Laser GR	12 kg/ha	ČU	
		teflutrin	Soilguard 0.5 GR *	15 kg/ha	ČU	
			Teflix *	7 kg/ha	ČU	
		lambda-cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	ČU	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<p>*Z naštetimi sredstvi, ki vsebujejo a.s. teflutrin, lambda-cihalotrin (izjema je sredstvo Artemide) in spinosad se tretira v času setve, tako da se sredstvo skupaj s semenom vnaša v tla. Tretiranje je dovoljeno samo s pomočjo posebnih dozirnih naprav (dozatorjev), ki se jih namesti na sejalinico in s katerimi se natančno odmerja količino sredstva.</p> <p>Kritično število: Kemična sredstva se uporablja le na podlagi talnih pregledov (izkopov) in ugotavljanja kritičnih števil, ki se jih izvaja konec poletja ali zgodaj jeseni. Če se kritično število ugotavlja z metodo kopanja jam, je prag škodljivosti od ena do tri strune na m². Na hektar se izkoplje najmanj pet jam velikosti 0,25 m² (50 x 50 cm). Za ugotavljanje kritičnega števila se lahko uporablja tudi rastlinske vabe, s katerimi se privablja strune (npr. sadike solate, gosto posejana žita, gomolje krompirja, korenje itd.). Okolico vabe se očisti vseh plevelov in drugih rastlin. Prag škodljivosti je v tem primeru od 2 do 5 strun na m², upoštevati pa je potrebno gostoto setve (silažna koruza ali koruza za zrnje), stopnjo zapleveljenosti in kolobar, saj se lahko največji napad strun pričakuje takrat, ko se koruzo seje v kolobarju za travno-deteljnimi mešanici ali žitom.</p>					
Majski hrošč (<i>Melolontha melolontha</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi in posredno zatiranje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uničevanje plevelov, saj samice najraje odlagajo jajčeca v zapleveljene njive in travišča - izvajanje različnih mehanskih metod in postavljanje mehanskih prepek, ki zmotijo razvojni krog poljskega majskega hrošča - plitva obdelava tal med vegetacijo s krožnimi branami ali prekopalniki (nekajkrat zaporedoma v sončnem vremenu) <p>Prag škodljivosti je pri ogrcih majskega hrošča zelo različen in odvisen od starosti (velikosti) ogrcev. Na njivah in travnikih je kritično število 15–20 ogrcev na m². Zatiranje odraslih osebkov je skoraj nesmiselno in največkrat ni potrebno.</p>					
Koruzna vešča (<i>Ostrinia nubilalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi in posredno zatiranje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravočasno odstranjevanje koruznice s polj oziroma čim temeljiteje in čim bolj globoko zaoravanje, po možnosti sesekljanih koruznih ostankov, zaoravanje koruznice se opravi čim prej, najbolje že v jesenskem času, saj so gosence v podoranih steblih preko zime izpostavljene mikroorganizmom, ki zmanjšajo številčnost gosenic, - ustrezen kolobar, 	klorantraniliprol	Coragen	125 mL/ha	7	2x /rastno dobo Interval med tretiranjmi ne sme biti krajši od 14 dni. Prepovedan na VVOI.
		Vollam		125 mL/ha	7	
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	30	Največ 2x na rastno sezono
			Decis 100 EC	125 mL/ha	30	1x na rastno sezono

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - pridelava koruze izven območij z velikim tveganjem, h katerim se prištevajo predvsem lanskoletna (napadena) koruzišča in neobdelane oziroma zapleveljene njive, poti in obronke z veliko divjega pelina, enega glavnih gostiteljev, robove gozdov in živih mej z veliko debelostebelnih zeli, - intenzivno spremljanje njenega razvoja, let metuljev s svetlobnimi ali feromonskimi vabami in število odloženih jajčec oziroma jajčnih legel. 					
	<p>Po nekaterih podatkih je kritično število od 4 do 8 jajčnih legel/100 pregledanih rastlin, po drugih podatkih pa je kritično število preseženo, kadar najdemo jajčna legla na 12 do 15 % pregledanih rastlin.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spremljanje pojava in prisotnosti gosenic, - zgodnja setev, - ustrezno gnojenje in oskrba posevka, ki omogočita hiter mladostni razvoj in s tem manj možnosti za pojav večje škode na rastlinah, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov, - z obdelavo tal in okopavanjem zmanjšamo številčnost bub in gosenic v tleh. <p>Kritično število za okopavine sta 2 gosenici druge ali tretje razvojne stopnje na m². Pri nas je za zatiranje talnih sovčkov možno ob setvi uporabiti talne insekticide.</p>	teflutrin	Distar maxi Force evo	12-16 kg/ha 12-16 kg/ha	Čas in način uporabe Čas in način uporabe	Tretira se v času setve sladke koruze, tako da se sredstvo zadela v vrste. Manjša uporaba: sladka koruza. Ročno tretiranje s sredstvom ni dovoljeno!
		lambda-cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	ČU	
		deltametrin	Decis 100 EC	125 mL/ha	30	
Južna plodovrta (<i>Helicoverpa armigera</i>)		deltametrin	Decis 100 EC	125 mL/ha	30	1x na rasto sezono
Koruzni hrošč (<i>Diabrotica virgifera virgifera</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - kolobar (populacija hroščev bistveno manjša v koruziščih, kjer 	deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	30	največ 2x na

semena, uporaba gnoja in gnojevke brez plevelnega semena, čista kmetijska tehnika ter oskrbovani robovi njiv. Prav tako lahko z gojitvenimi ukrepi kot so dobro pripravljeno setvišče, pravičen čas setve, ustrezno gnojenje in namakanje v dobri meri povečajo tekmovalno sposobnost koroze in s tem zmanjšajo potrebo po uporabi kemičnih in mehanskih ukrepov zatiranja plevela. Izpostaviti velja tudi vključitev strniščnih dosevkov v pridelovalni sistem. Že sama pravočasna obdelava bo v veliki meri zmanjšala velikost plevelne populacije, še višji pozitivni učinek pa se bo dosegel, če se bo v prazna strnišča posejalo strniščni dosevek. V zadnjem obdobju le-ti predstavljajo dodatno orodje za sistemsko naravnano zatiranje plevelov, ki lahko v veliki meri vplivajo na manjšo zapleveljenost v koruzi, kot najpomembnejšem kolobarnem členu pri nas. Strniščni dosevi v pozno poletnem in jesenskem obdobju s svojim tekmovanjem za svetlobo, hranila in vodo preprečujejo rast, razvoj in tvorbo semena različnih plevelnih vrst. Rastlinski ostanki, ki se jih spomladi pusti na površini (mulč) ali pa plitko zadela v tla, pa preprečujejo vznik plevelov. V pridelavi koroze je najbolj razširjena tehnika direktne setve v mrtvo zastirko iz prezimnih dosevkov. Koroza se prideluje tudi v tehnologiji žive zastirke iz posevkov, kjer se ob zadnjem medvrstnem okopavanju vseje podsevek (npr.; belo deteljo, ajdo, trpežno ljuljko in podzemno deteljo). Obe tehnologiji sta s stališča izgube pridelka precej tvegani in precej odvisni od vremenskih razmer.

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najožje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA/OPOMBE
Enoletni ozkolistni pleveli, večletni ozkolistni pleveli, ki se razvijajo iz semen, nekatere vrste širokolistnega plevela	Pred ali po setvi koroze. Tudi po vzniku koroze.	dimetanamid -P	Frontier X2	1 - 1,4 L/ha	ČU za koroza za zrnje, koroza za silažo se lahko žanje v mlečni zrelosti. Pred setvijo inkorporacija. Pred vznikom plevela ali v fazi vznikanja plevela. Prepovedan na VVOI.
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli	Pred vznikom ali po vzniku koroze do 4 listov Po setvi, vendar pred vznikom posevka (BBCH 00-09).	pendimetalin	Stomp Aqua	3,3 L/ha	ČU; pred vznikom plevelov, možna uporaba tudi po vzniku do 2 listov plevelov.
			Sharpen plus	2,5 - 4 L/ha	ČU
			Sharpen 33 EC	3 - 5 L/ha	ČU
Enoletni ozkolistni in enoletni širokolistni pleveli	Pred ali po setvi koroze. Tudi po vzniku koroze.	terbutilazin + metolaklor	Primextra TZ Gold 500 SC	2,3 - 4,5 L/ha	ČU; pred setvijo inkorporacija. Odmerek odvisen od tal, vznika plevelov. Terbutilazin 1x na istem zemljišču vsako 3. leto. Zaloge v uporabi do 23.7.2024. Prepovedan na VVOI.
Enoletni ozkolistni in enoletni širokolistni pleveli	Po vzniku - koroza ima 2 do 6 listov	terbutilazin + dimetanamid-P	Akris	3 L/ha	Čas uporabe; pleveli pred ali po vzniku do največ 2 listov. Terbutilazin 1x na istem zemljišču vsako 3. leto. Prepovedan na VVOI.
Enoletni širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	Pred vznikom ali po vzniku koroze do 3 listov	izoksafliotol	Merlin Flexx	0,3 – 0,4 L/ha	ČU za koroza za zrnje, koroza za silažo ne silirati pred mlečno zrelostjo. Pri uporabi sredstva po vzniku koroze se sredstva ne sme mešati s sredstvi za zatiranje ozkolistnega plevela.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA/OPOMBE
Enoletni širokolistni in ozkolistni pleveli	Pred vznikom ali po vzniku koruze	izoksafitofol + tienkarbazon-metil S-metololaklor	Adengo	0,44 L/ha	ČU za korožo za zrnje, korožo za silažo ne silirati pred mlečno zrelostjo.
			Dual Gold 960 EC	1 – 1,5 L/ha	ČU za korožo za zrnje, 91 dni silažna k.; Pred vznikom koruze samostojno, po vzniku v mešanici s FFS na osnovi mezoثرiona + močilo. Zaloga v uporabi do 23.7.2024. Prepovedan na VVOI.
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnih plevelov			Efica 960 EC	1 – 1,5 L/ha	ČU za korožo za zrnje, 91 dni silažna k.; Pred vznikom koruze samostojno, po vzniku v mešanici s FFS na osnovi mezoثرiona + močilo. Zaloga v uporabi do 23.7.2024. Prepovedan na VVOI.
Nekatere vrste enoletnega širokolistnega plevela	Po vzniku - koroža ima 2 do 8 listov	piridat	Onyx	1,5 L/ha ali v deljenem (split) odmerku 2 x 0,75 L/ha	ČU. S sredstvom se tretira po vzniku plevela.
Enoletni in večletni širokolistni pleveli	Po vzniku - koroža ima 3 do 6 listov	dikamba + tritosulfuron	Arrat	0,2 kg/ha + močilo	ČU, za zeleno krmo 28 dni. Po vzniku plevelov, ko imajo 2 do 6 listov. Prepovedan na VVOI.
			Callam	0,3 kg/ha + močilo	ČU; po vzniku plevelov. Sredstva ni dovoljeno uporabljati v sladki koroži. Prepovedan na VVOI.
Enoletni in nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	Po vzniku - koroža ima 1 do 6 listov	bentazon	Basagran 480	1,5 – 2 L/ha	ČU; po vzniku plevelov. Prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koroža ima 4 do 8 listov	bentazon	Beni	1 kg/ha	ČU; po vzniku plevelov. Prepovedan na VVOI.
Enoletni in večletni širokolistni pleveli	Po vzniku - koroža ima 2 do 8 listov. Če se sredstvo uporablja, ko imata koroža več kot 6 listov, se mora v tem primeru tretirati usmerjeno pod liste korože.	dikamba	Banvel 480 S	0,6 L/ha	ČU; po vzniku plevelov, ko imajo 2 do 4 liste. Prepovedan na VVOI.
			Kalimba	0,6 L/ha	ČU; po vzniku plevelov, ko imajo 2 do 6 listov. Prepovedan na VVOI.
			Dicash	0,6 L/ha	ČU; po vzniku plevelov, ko imajo 2 do 6 listov. Prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koroža ima 2 do 8 listov		Kamba 480 SL	0,6 L/ha	ČU; po vzniku plevelov, ko imajo 2 do 6 listov. Prepovedan na VVOI.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA/OPOMBE
Enoletni in nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima 2 do 5 listov	dikamba	Mural	0,6 - 0,75 L/ha	ČU; po vzniku plevelov. Sredstva se ne sme uporabljati v semenski koruzi, sladki koruzi in koruzi s podsevkom. Prepovedan na VVOI.
Enoletni širokolistni pleveli	Po vzniku - koruza ima 4 do 6 listov	2,4-D 2-EHE	Esteron	1 L/ha	ČU
Enoletni in večletni širokolistni pleveli	Po vzniku - koruza ima 3 do 4 liste	2,4-D	Herbocid XL	1,25 L/ha	ČU; sredstvo se ne sme uporabljati v semenski koruzi.
Enoletni in nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima 4 do 5 listov	florasulam + 2,4-D 2-EHE	Mustang 306 SE	0,5 - 0,6 L/ha	ČU
Nekatere vrste širokolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima 2 do 9 listov	klopiralid	Lontrel 72 SG	0,17 kg/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
Enoletni in večletni širokolistni pleveli			Clap	0,3 L/ha	ČU; na isti površini se priporoča uporaba sredstva vsaka tri leta. Prepovedan na VVOI.
Enoletni in nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima 2 do 6 listov	fluroksipir	Starane forte	0,54 L/ha	ČU; tudi za sladko koruzo.
Enoletni širokolistni pleveli	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	tifensulfuron -metil	Bonaca	0,8 L/ha	ČU
Enoletni in nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	prosulfuron	Harmony 50 SX	22,5 g/ha + močilo	ČU; po vzniku plevelov, ko imajo 2 do 4 liste.
Ozkolistni in širokolistni pleveli	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	nikosulfuron	Peak 75 WG	20 g/ha + močilo	ČU; po vzniku plevelov, ko imajo do 6 listov. S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ enkrat vsako 3. leto.
	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov		Motivell	1 L/ha	ČU; po vzniku plevelov. Ne za sladko koruzo. Prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov		Motivell extra 6 OD	0,75 L/ha ali deljena aplikacija 0,5 + 0,25 L/ha	ČU; po vzniku plevelov. Ne za sladko koruzo. Prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koruza ima 4 do 7 listov		Kelvin OD	1 L/ha	ČU; po vzniku plevelov, ko imajo vsaj 2 lista. Prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov		Kelvin max	0,75 L/ha ali deljena aplikacija 0,5 + 0,25 L/ha	ČU; po vzniku plevelov. Ne za sladko koruzo. Prepovedan na VVOI.
			Nicosh	1 L/ha	60 dni; prepovedan na VVOI.
			Samson extra 6 OD	0,75 L/ha ali deljena aplikacija 0,5 + 0,25 L/ha	ČU; po vzniku plevelov. Ne za sladko koruzo. Prepovedan na VVOI.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA/OPOMBE
Enoletni in nekatere vrste večletnega ozkolistnega plevela ter enoletnega širokolistnega plevela Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli Ozkolistni in širokolistni pleveli Enoletni ter večletni širokolistni in ozkolistni pleveli Nekatere vrste enoletnega in večletnega širokolistnega in ozkolistnega plevela Enoletni in večletni širokolistni ter ozkolistni pleveli Enoletni in večletni ozkolistni pleveli ter širokolistni pleveli			Samson 4 SC	1 L/ha	ČU; po vzniku plevelov. Ne za sladko koruzo. Prepovedan na VVOI.
			Miliagro extra 6 OD	0,75 L/ha ali deljena aplikacija 0,5 + 0,25 L/ha	ČU; po vzniku plevelov. Ne za sladko koruzo. Prepovedan na VVOI.
			Miliagro 240 SC	0,17 L/ha	ČU; po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti. Prepovedan na VVOI.
			Entail	0,17 L/ha	ČU; po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti. Prepovedan na VVOI.
			Bandera	1 L/ha	ČU; po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti. Prepovedan na VVOI.
			Primero	1 L/ha	ČU; po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti. Prepovedan na VVOI.
			Talisman	1,125 L/ha	ČU; po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti. Prepovedan na VVOI.
			Stretch	1 L/ha	ČU; po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti. Prepovedan na VVOI.
			Victus OD	1 L/ha	ČU; po vzniku plevelov - ko imajo vsaj 2 lista. Prepovedan na VVOI.
			Miliagro plus	0,8 L/ha	ČU; pleveli v zelo zgodnjih razvojnih fazah. Prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	dikamba + nikosulfuron	Aliseo	70 g/ha + obvezno močilo	ČU; po vzniku plevelov, ko imajo 2 do 4 liste. Prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koruza ima 4 do 7 listov	nikosulfuron + rimsulfuron	Corey	100 g/ha	ČU; po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti. Prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	dikamba + nikosulfuron + rimsulfuron	Spandis	0,4 kg/ha + močilo	ČU; prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	dikamba + nikosulfuron + rimsulfuron	Aliseo plus	350-440 g/ha + močilo	ČU; prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koruza ima 2 do 9 listov	dikamba + nikosulfuron + rimsulfuron	Hector flex	0,48 kg/ha + močilo ali deljena aplikacija 0,24 + 0,24 kg/ha +	ČU; prepovedan na VVOI.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA/OPOMBE
				močilo	
Enoletni širokolistni ter nekatere vrste ozkolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima 4 do 8 listov	dikamba + nikosulfuron + rimsulfuron	Rinidi WG	440 g/ha	ČU; po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti. Prepovedan na VVOI.
Ozkolistni in širokolistni pleveli	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	rimsulfuron	Tarot 25 WG	40 - 60 g/ha + obvezno močilo	ČU za koroza za zrnje, 63 dni sijažna koroza; pleveli vsaj 2 do 3 liste. Sredstva se ne sme uporabljati na kraških in prepustnih tleh. Prepovedan na VVOI.
Nekatere vrste ozkolistnega in širokolistnega plevela	Po vzniku - od razvojne faze, ko je pri koruzi prvi list prodrli skozi koleoptilo, do faze ko je razvitih 8 listov.		Rincon 25 SG	60 g/ha + močilo	ČU; prepovedan na VVOI.
Nekatere vrste enoletnega in večletnega širokolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima od 1 do 7 listov		Rim 25 WG	60 g/ha + močilo	ČU; ne za semensko koroza. Po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti. Prepovedan na VVOI.
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega ter večletnega ozkolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima 2 do 6 listov		Rimuron 25 WG	50 g/ha + močilo ali deljena aplikacija 30 g + 20 g/ha + močilo	ČU; sredstvo se meša z močilom HELM Surfer Plus. Prepovedan na VVOI.
Ozkolistni in širokolistni pleveli	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	tembotrion	Laudis	1,15 - 2,25 L/ha. Mogoča je tudi deljena (split) aplikacija.	ČU; tudi za sladko koroza. Optimalni ČU, ko je večina plevelov vznikla.
	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	tembotrion	Laudis WG 30	0,5 kg/ha + močilo ali deljena aplikacija 2 x 0,25 kg/ha + močilo	ČU; tudi za sladko koroza. Optimalni ČU, ko je večina plevelov vznikla.
Širokolistni in ozkolistni pleveli	Po vzniku - koruza ima 2 do 6 listov.	foramsulfuron	Equip	2 - 2,5 L/ha	ČU;
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli ter divji sirek	Po vzniku - koruza ima 2 do 6 listov, v deljenem odmerku do 8 listov	foramsulfuron + tienkarbazon-metil	Monsoon active	0,75 - 2,0 L/ha. Mogoča je tudi deljena (split) aplikacija.	ČU; po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti.
Ozkolistni in širokolistni pleveli	Po vzniku - koruza ima 2 do 6 listov	tembotrion + tienkarbazon-metil	Capreno	0,3 L/ha + močilo	ČU; po vzniku plevelov - v času intenzivne rasti.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA/OPOMBE
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli, samosevna žita	Po vzniku - koruza ima 2 do 9 listov	cikloksidim	Focus ultra *A	1 - 2 L/ha + močilo ali 2 - 4 L/ha	ČU; sredstvo se meša z močilom DASH HC. Po vzniku plevelov. *A POZOR! V koruzi se sme sredstvo uporabljati samo v posevku koruze, ki je tolerantna na aktivno snov cikloksidim! ČU; tretiranje z ročno oprtno škroplilnico ni dovoljeno.
Širokolistni pleveli in navadna kostreba	Pred vznikom ali po vzniku koruze do 8 listov	mezotrion	Callisto 480 SC	0,25 - 0,3 L/ha Preem, 0,15 - 0,25 L/ha + močilo po vzniku 1,0 L/ha	ČU; po vzniku plevelov.
Nekatere vrste širokolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov		Osorno	0,2 L/ha 0,2 - 0,27 L/ha po vzniku 1,0 L/ha	ČU
Enoletni širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	Pred vznikom ali po vzniku koruze do 8 listov		Osorno 480		
Nekatere vrste širokolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov		Temsa SC		ČU
Nekatere vrste enoletnega širokolistnega plevela in omejevanje navadne kostrebe	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	mezotrion + piridat	Botiga	1,0 L/ha ali deljena aplikacija 0,5 + 0,5 L/ha	ČU; pleveli do največ 4 listov.
Enoletni širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	Pred vznikom ali po vzniku koruze do 4 listov	mezotrion + terbutilazin	Cataris Pro	2-2,3 L/ha	ČU; S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ enkrat vsako 3. leto. Prepovedan na VVOI.
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli	Pred vznikom ali po vzniku koruze do 4 listov	mezotrion + S-metolaklor + terbutilazin	Lumax	3-4 L/ha	ČU; odmerek odvisen od tal, vznika plevelov. Pred razraščanjem ozkolistnih plevelov. Terbutilazin 1x na istem zemljišču vsako 3. leto. Zaloge v uporabi do 23.7.2024. Prepovedan na VVOI.
	Pred vznikom ali po vzniku koruze do 4 listov		Lumax H 537.5 SE	3-4 L/ha	ČU; odmerek odvisen od tal, vznika plevelov. Pred razraščanjem ozkolistnih plevelov. Terbutilazin 1x na istem zemljišču vsako 3. leto. Zaloge v uporabi do 23.7.2024. Prepovedan na VVOI.
	Po vzniku - koruza ima od 1 do 8 listov	mezotrion + nikosulfuron	Elumis	1,5 L/ha oz. *prilagojeni odmerek 1,3 L/ha	ČU; pleveli v zgodnejših razvojnih fazah. * Odmerek prilagoditi pri nekaterih operacijah intervencije KOPOP - naravni viri Prepovedan na VVOI.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA/OPOMBE
Nekatere vrste enoletnega in večletnega širokolistnega ter ozkolistnega plevela	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	mezotrion + nikosulfuron	Genki	1 - 1,2 L/ha	ČU; pleveli v času intenzivne rasti. Prepovedan na VVOI.
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli ter širokolistni pleveli	Po vzniku - koruza ima 2 do 8 listov	mezotrion + nikosulfuron + rimsulfuron	Arigo	0,33 kg/ha + močilo	ČU; po vzniku plevelov. Prepovedan na VVOI.
Ozkolistni in širokolistni pleveli	Pred vznikom ali po vzniku koruze do 4 listov	petoksamid	Successor 600	2 L/ha	Čas uporabe; Prepovedan na VVOI.
Širokolistni in ozkolistni pleveli	Pred vznikom ali po vzniku koruze do 4 listov	petoksamid + terbutilazin	Koban TX	4 L/ha	Čas uporabe; Terbutilazin 1x na istem zemljišču vsako 3. leto. Prepovedan na VVOI.
Enoletni, dvoletni in večletni ozkolistni ter širokolistni pleveli	Pred ali po setvi, pred vznikom posevka	glifosat v obliki izopropilamino soli + glifosat v obliki kalijeve soli	Clinic xtreme (staro ime Credit xtreme)	1,2 – 4,0 L/ha	Čas uporabe; odmerek odvisen od časa uporabe (pred ali po setvi).

10.5 INTEGRIRANO VARSTVO KROMPIRJA PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najožje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab	
Krompirjeva plesen (<i>Phytophthora infestans</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje razvoja samosevcev, - preprečevanje odlaganja odpadnega krompirja v naravo, da nakaljevanje zgodnih sort, da dozori pred pojavom plesni, sajenje manj občutljivih sort, - sajenje neokuženih gomoljev, ustrezna gostota sajenja, - ustrezno osipanje, plast tal nad gomolji ob osipanju vsaj 5 cm, kar preprečuje/zmanjšuje okužbe gomoljev z zoosporami, redno pregledovanje nasadov na prisotnost plesni (primarne	ametotradin + metiram	Enervin	2 kg/ha	7	3x/sezono	
		amisulbrom + oksatiapirolin	Zorvec Entecta	0,25 L/ha	7	Zaloge v uporabi do: 28.11.2024	
		azoksistrobin + fluazinam	Signal super	0,5 L/ha	7	4x/sezono	
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3 kg/ha	7	3x/sezono	
		bakrov oksid	Nordox 75 WG	1 kg/ha	14	4x/sezono	
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	2,1 kg/ha	14	5x/sezono	
			Cuprablau Z 35 WP	3 kg/ha	14	4x/sezono	
			Zorvec Endavia	0,4 L/ha	7	3x/sezono	
			bentiavailkarb-izopropil + oksatiapirolin			7	4x/sezono

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
	okužbe, ki se običajno najprej pojavijo na steblih in sekundarne okužbe, običajno na listih), - izkop v primernih razmerah ob pravem času, da preprečimo okužbo gomoljev.	ciazofamid cimoksanil cimoksanil + bakrov hidroksid cimoksanil + mandipropamid cimoksanil + propamokarb hidroklorid cimoksanil + zoksamid dimetomorf + ametotradin dimetomorf + fluazinam fluazinam fluopikolid + propamokarb mandipropamid mandipropamid + difenokonazol metiram propamokarb hidroklorid	Ranman top Curzate Partner Cymbal Sacron 45 DG Copforce Extra Carial flex Proxanil 450 SC Rival duo Reboot Orvego Banjo forte Banjo Frowncide Shirlan 500 SC Winby Infito Revus Revus top Polyram DF Sporax	0,5 L/ha 0,15 kg/ha 0,2-0,25 kg/ha 0,22 kg/ha 2 kg/ha 0,6 kg/ha 2-2,5 L/ha 2,5 L/ha 0,45 kg/ha 0,8 L/ha 1 L/ha 0,4 L/ha 0,4 L/ha 0,4 L/ha 0,4 L/ha 1,2-1,6 L/ha 0,6 L/ha 0,6 L/ha 2 kg/ha 1,4 L/ha	7 1 7 14 14 7 14 14 7 7 7 7 7 7 7 7 3 3 21 14	3x/sezono 4x/sezono 4x/sezono 4x/sezono 3x/sezono 6x/sezono 6x/sezono 1x/sezono 3x/sezono 3x/sezono 4x/sezono 6x/sezono 4x/sezono 4x/sezono 4x/sezono 4x/sezono 6x/sezono 3x/sezono 5x/sezono 4x/sezono; delno zatiranje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab	
Črna listna pegavost krompirja (<i>Alternaria</i> sp.)	<p>Tehnika zatiranja: Za uspešno obvladovanje krompirjeve plesni je odločilnega pomena pravočasen začetek škropljenj in pravilna izbira fungicida. S škropljenji je treba začeti preventivno, pred pojavom bolezni. Odločitev o začetku škropljenj pridelovalec sprejme na osnovi spremljanja vremenskih razmer, pregledovanja nasadov ter obvestil Opazovalno napovedovalne službe za varstvo rastlin. Izbor fungicida mora biti prilagojen pridelovalnim razmeram in razvoju krompirja. V mokrih letih, ko je nevarnost za razvoj boleznih velika, se za začetna škropljenja priporoča raba sistemskih fungicidov, v bolj sušnih razmerah ali, če se prideluje krompir na lahkih tleh, se lahko za začetna škropljenja uporabi dotikalni fungicid. V obdobju hitre in bujne rasti krompirja, ko je prirast listne mase zelo zelo hiter, se priporoča raba fungicidov s sistemskim ali z delno sistemskim (translaminarnim) delovanjem. Ko se rast cime umiri lahko nadaljujemo škropljenja s translaminarnimi ali dotikalnimi fungicidi, odvisno od vremenskih razmer. Dotikalni pripravki na osnovi ciazofamida in ametoktradina se tudi manj izpirajo.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukrepi za čimboljšo rast in preprečevanje stresa, - 3 do 5 letni kolobar. 	azoksistrobin	Chamane	0,5 L/ha	ČU	2x/sezono	
			Mirador 250 SC	0,5 L/ha	7	3x/sezono	
Bela noga krompirja (<i>Rhizoctonia solani</i>)	<p>Tehnika zatiranja: Samo nekatera sredstva, ki jih uporabljamo za zatiranje krompirjeve plesni, učinkujejo tudi na črno listno pegavost krompirja, zato je v primeru pojava pegavosti potrebno dodajanje snovi proti tej bolezni. Kadar se črna listna pegavost pojavi zgodaj v rastni dobi in je nevarnost širjenja velika, jo zatiramo usmerjeno s pripravki na osnovi azoksistrobina ali difenokonazola.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - sajenje neokuženih gomoljev, - ukrepi za izboljšanje strukture in zračnosti tal, - sajenje v toplo zemljo, ne pregloboko. 	azoksistrobin	Norios	0,5 L/ha	ČU	2x/sezono	
			Ortiva	0,5 L/ha	7	3x/sezono	
			Tazer 250 SC	0,5 L/ha	7	3x/sezono	
			Zaffra AZT 250 SC	0,5 L/ha	7	3x/sezono	
			Zignal Super	0,5 L/ha	7	3x/sezono	
			azoksistrobin + fluazinam				
			bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	3 kg/ha	14	3x/sezono
			difenokonazol	Difcor 250 EC	0,5 L/ha	14	4x/sezono
				Mavita 250 EC	0,6 L/ha	3	2x/sezono
				Score 250 EC	0,6 L/ha	3	2x/sezono
	Sercadis plus	0,75 L/ha	3	3x/sezono			
	fluksapiroksad						
	difenokonazol + mandiporipamid						
	Revus top	0,6 L/ha	3	3x/sezono			
	fluopiram + protiokonazol						
	Propulse	0,5 L/ha	21	2x/sezono			
Bela noga krompirja (<i>Rhizoctonia solani</i>)	<p>Tehnika zatiranja: Samo nekatera sredstva, ki jih uporabljamo za zatiranje krompirjeve plesni, učinkujejo tudi na črno listno pegavost krompirja, zato je v primeru pojava pegavosti potrebno dodajanje snovi proti tej bolezni. Kadar se črna listna pegavost pojavi zgodaj v rastni dobi in je nevarnost širjenja velika, jo zatiramo usmerjeno s pripravki na osnovi azoksistrobina ali difenokonazola.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - sajenje neokuženih gomoljev, - ukrepi za izboljšanje strukture in zračnosti tal, - sajenje v toplo zemljo, ne pregloboko. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC	3 L/ha	7	tretiranje tal pred ali po sajenju	
			Ortiva	3 L/ha	7	tretiranje tal pred ali po sajenju	
			Zaffra AZT 250 SC	3 L/ha	7	tretiranje tal pred ali po sajenju	
			Serenade ASO	5 L/ha	ni potrebna	tretiranje v jarke ob sajenju	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
		QST 713				
		fluksapiroksad	Sercadis	20 mL/100 kg oz. 0,8 L/ha	ČU	tretiranje gomoljev tik pred sajenjem ali ob sajenju
		flutolanil	Moncut	200 ml/1 tona gomoljev	NP	tretiranje gomoljev pred ali ob sajenju
		<i>Phythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,25 - 0,5 kg/t gomoljev oz. 2,5-5 g/10 kg gomoljev	1 oz. ČU	samo za semenski krompir; tretiranje gomoljev v zaprtih prostorih - tretira se suho ali vlažno; predvidena poraba gomoljev je 4 t na ha
		<i>Pseudomonas</i> sp. sev DSMZ 13134	Proradix	2 g na 100 kg gomoljev oz. 60 g na ha	ni potrebna	tretiranje gomoljev tik pred sajenjem ali ob sajenju
		Tehnika zatiranja: Gomolje se lahko razkužuje pred saditvijo v skladišču ali na sadilniku ob sajenju. Pri uporabi nekaterih aktivnih snovi se škropi tla ob sajenju.				
Črna pikavost gomoljev (<i>Colletotrichum coccodes</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - sajenje neokuženih gomoljev, - izogibanje stresnim razmeram, zlasti skrb za enakomerno preskrbljenost z vodo, - uničevanje okuženih žetvenih ostankov. 	azoksistrobin	Chamane	3 L/ha	ČU	1x; tretiranje tal ob sajenju
			Mirador 250 SC	3 L/ha	7	1x; tretiranje tal ob sajenju
			Norios	3 L/ha	ČU	1x; tretiranje tal ob sajenju
			Ortiva	3 L/ha	7	1x; tretiranje tal ob sajenju
			Zaftra AZT 250 SC	3 L/ha	7	1x; tretiranje tal ob sajenju

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Črna noga krompirja (<i>Pectobacterium carotovorum</i> subsp. <i>brasiliense</i> , <i>Pectobacterium wasabiae</i> , <i>Pectobacterium atrosepticum</i> , <i>Dickeya solani</i>)	Tehnika zatiranja: Neposredno kemično zatiranje te bakterijske bolezni ni možno. Osnovni vir kužila so okuženi gomolji in okužena tla (ki se jih je v prejšnjih letih okužilo z okuženim semenom). Zato je težišče zatiranja bolezni pri semenarjih, ki morajo pridelati neokužene ali čim manj okužene gomolje ter v izbiri neokuženih tal za sajenje. Pomembno je tudi obvladovanje mehanskih poškodb in čim hitreje sušenje gomoljev pri vseh fazah spravila, skladiščenja in priprave gomoljev. K zmanjšanju težav prispeva tudi širok kolobar ter z zgodnje izločanje okuženih rastlin iz nasadov. Paziti je potrebno, da se bakteriji ne raznaša po nasadu z orodji (npr. pri mehanskem zatiranju plevelov).					
Krompirjeva obročkasta gniloba (<i>Clavibacter sepedonicus</i>) in Krompirjeva rjava gniloba (<i>Ralstonia solanacearum</i>)	Clavibacter sepedonicus in Ralstonia solanacearum sta v EU uvrščena med karantenske škodljive organizme. V primeru suma na krompirjevo obročkasto ali krompirjevo rjavo gnilobo je treba obvestiti UVHVVR. Obe bolezni se prenašata predvsem z okuženimi gomolji, zato je odločilnega pomena sajenje neokuženega semenskega krompirja. V EU je obvezno vsakoletno izvajanje preiskave za ugotavljanje navzočnosti obeh bolezni. Pomembno je, da se loči znake obeh omenjenih bolezni in črne noge krompirja. Zatiranje: V primeru potrditve okužbe se ukrepa v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/1194 o ukrepih za <i>Clavibacter sepedonicus</i> ter Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/1193 o ukrepih za <i>Ralstonia solanacearum</i> .					
Krompirjev rak (<i>Synchytrium endobioticum</i>)	Tehnika zatiranja: Saditev odpornih sort. Krompirjev rak je karantenska bolezen, ki ima omejene vendar upoštevanja vredne možnosti za pojavljanje pri nas. O pojavih sumljivih znamenj je potrebno obvestiti UVHVVR. V primeru najdbe se ukrepa v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/1195 o ukrepih za <i>Synchytrium endobioticum</i> .					
Koloradski hrošč (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje razvoja samosevcev, ustrezen kolobar, - preprečevanje možnosti za hranjenje hroščev na ostankih gomoljev in krompirjevke.	acetamiprid azadirahthin A ciantraniliprol klorantraniliprol Prepovedan na VVOI. metaflumizon olje navadne ogrščice + piretrin spinosad	Mospilan 20 SG Azatin EC Neemazal - T/S Benevia Coragen Shenzi 200 SC, Voliam, Alverde Raptol koncentrat Laser plus	0,1 kg/ha 1,5 L/ha 2,5 L/ha 0,125 L/ha 0,06 L/ha 0,06 L/ha 0,25 L/ha 8 L/ha 0,04 L/ha	14 3 4 14 14 14 14 14 3 14	2x/sezono 3x/sezono 2x/sezono 1x/sezono 2x/sezono 2x/sezono 2x/sezono 2x/sezono 2x/sezono 2x/sezono
	Tehnika zatiranja: Insekticide za zatiranje koloradskega hrošča je treba uporabiti dovolj zgodaj, ko so ličinke še majhne in bolj občutljive. Dokler so ličinke majhne je tudi povzročena škoda še razmeroma majhna. Ker gre za škodljivca, ki pri enostranski rabi insekticidov razmeroma hitro razvije odpornost nanje, je pri izbiri sredstev treba upoštevati tudi ta vidik in izbirati insekticide z različnimi načini delovanja. To velja tako za škropljenja v zaporednih letih kot tudi v primeru več škropljenj v eni rastni sezoni. Okvirni prag zatiranja je 15 do 20 mladih ličink/rastlino.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Štrune (<i>Agrotis</i> spp.)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> Na dolgi rok z ustreznim kolobarjem (ustrezna pokritost tal preko celega leta) poskusimo preprečiti zaleganje jajčec pokalic v tla.	<i>Beauveria bassiana, sev ATCC 74040</i>	Naturalis	3 L/ha	NP	Ob sajenju se pred zagrinjanjem tretira tla in gomolje z 2 L/ha in še enkrat pred osipanjem z 1 L/ha.
		cipermetrin	Columbo 0,8 MG	24 kg/ha	ČU	Brez primerne opreme za inkorporacijo granul poraba sredstva ni dovoljena.
		lambda-cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	ČU	Ročni nanos sredstva ni dovoljen! Dovoljena je le uporaba traktorskih sejalic oz. sadilnikov. Sredstvo se nanaša ob saditvi neposredno v vrste. Odmerja se s pomočjo mehanskih dozirnih naprav, brez podpore tlaka, ki se jih namesti na sadilnik oziroma sejalnico.
		spinosad	Laser GR	12 kg/ha	ČU	Sredstvo se mora vnašati v brazdo z mikrogranulatorjem.
		teflutrin	Diastar maxi	16 kg/ha	ČU	Sredstvo se s pomočjo posebne dozirne naprave zadela neposredno v sadilno vrsto.
			Force evo	16 kg/ha	ČU	Sredstvo se s pomočjo posebne dozirne naprave zadela neposredno v sadilno vrsto.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Listne uši (Aphididae)	Tehnika zatiranja: Prag škodljivosti pri strunah za krompir znaša 2 do 3 strune na m ² . Če so strune v tih prisotne je najbolje, da se take njive ne izbere za pridelovanje krompirja. Če druge njive ni na voljo, je smiselno zatiranje talnih škodljivcev z uporabo insekticidov ob saditvi.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,2 kg/ha	14	2x
		flonikamid	Afinito	0,16 kg/ha	70	1x; ob pojavu l. uši; v semenskem krompirju se lahko rabi od fenološke faze tvorbe listov iz gomoljev do faze, ko je peti list glavnega stebila razgrnjen.
Sovke (<i>Agrotis</i> sp.)	Tehnika zatiranja: V posevkih jedlinega krompirja listnih uši se navadno ne zatira, oz. se jih zatire skupaj s pripravki proti koloradskemu hrošču. Ločeno zatiranje se izvaja le izjemoma, če se ugotovi, da se je posadilo veliko z virusi okuženih gomoljev.	Tepeki		0,16 kg/ha	70	1x; ob pojavu l. uši; v semenskem krompirju se lahko rabi od fenološke faze tvorbe listov iz gomoljev do faze, ko je peti list glavnega stebila razgrnjen.
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	1x
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,5 kg/ha	7	2x
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	14	4x Zaloge v uporabi do: 30.10.2025
		lambda-cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	ČU	Ročni nanos sredstva ni dovoljen. Dovoljena je le uporaba traktorskih sejalic oz. sadilnikov. Sredstvo se nanaša ob saditvi neposredno v vrste.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Krompirjeve ogorčice Bela krompirjeva ogorčica (<i>Globodera pallida</i>) Rumena krompirjeva ogorčica (<i>G. rostochiensis</i>) spadata med karantenske škodljive organizme.	Za obe ogorčici je v celotni EU vsako leto obvezno izvajanje preiskave za ugotavljanje navzočnosti. V primeru najdbe <i>G. pallida</i> ali <i>G. rostochiensis</i> določa ukrepe Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/1192. Rumena krompirjeva ogorčicajca je bila prvič ugotovljena leta 1999 na Koroškem ter pozneje še v Trenti in na Gorenjskem, na drugih območjih v Sloveniji pa se je doslej še ni ugotovilo. Leta 2011 je bila v občini Ivančna Gorica prvič potrjena najdba bele krompirjeve ogorčice. Več podatkov o ukrepih in razmejenih območjih je objavljenih na spletni strani UVHVVR Pri nas je proti ogorčičam na krompirju registriran pripravek Velum prime (0,625 L/ha).					

10.6 INTEGRIRANO VARSTVO KROMPIRJA PRED PLEVELI

Osnovni pristopi pri zatiranju plevelov v krompirju: V nasadih krompirja imamo običajno opravka z mešano plevelno združbo, ki jo sestavljajo dresni, ščiri, metlike, smolenec, kamilice, lobode, prosaste trave, pogosto tudi trajni pleveli kot so plazeča pirnica, njivski slak in osat. Zatiranje plevelov v krompirju se lahko izvaja pred ali po vzniku krompirja. Pred vznikom se tretira s talnimi herbicidi. Pogoji za dobro delovanje talnih herbicidov so dovolj vlažna tla, ki omogočajo enakomerno razporeditev snovi v zgornjem sloju tal, od koder jih kaleči pleveli srkajo skupaj z vlago. Z njimi se lahko škropi kmalu po sajenju krompirja, ko se tla sesedejo, z nekaterimi se lahko škropi še tik pred vznikom krompirja. Herbicidi na osnovi metribuzina se lahko rabijo tudi zgodaj po vzniku krompirja, do višine 5 do 10 cm. Ko krompir preraste to višino se občutljivost krompirja hitro povečuje in lahko pride do poškodbe rastlin. Po vzniku krompirja sta registrirana tudi herbicida bentazon in rimsulfuron. Delujeta izključno prek listov, zato sta učinkovita le proti že vzniklim plevelom. Z njima se škropi, ko je krompir visok okoli 10 cm. Možna je tudi raba polovičnih odmerkov v razdobju od 7 do 10 dni. Tudi travne plevele se lahko zatira s specialnimi herbicidi po vzniku krompirja. Enoletne trave se zatira v obdobju, ko imajo razvite od 2 do 4 liste, plazečo pirnico in druge večletne trave pa pri višini približno 15 do 20 cm.

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najožje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg/ha)	KARENCA/OPOMBE
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli	Pred vznikom krompirja in plevelov	aklonifen	Chanon	3 L/ha	ČU
			Challenge	4 L/ha	90
			Challenge 600	4 L/ha	90
		flufenacet + metribuzin		Plateen WG 41,5	2 - 2,5 kg/ha
	klomazon		Angelus	0,25 L/ha	ČU

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg/ha)	KARENCA/OPOMBE
			Clomate	0,25 L/ha	ČU
		klomazon + metobromuron	Sinopia	3 L/ha	ČU
		klomazon + metribuzin	Metric	1 - 1,5 L/ha	ČU. Prepovedan na VWOI.
		metobromuron	Proman	3 L/ha	ČU
		pendimetalin	Sharpen 33 EC	3 - 5 L/ha	ČU
			Sharpen plus	2,5 - 4 L/ha	ČU
			Stomp Aqua	2,9 L/ha	ČU
		pendimetalin + klomazon	Stallion sync tec	3 L/ha	ČU
		prosulfokarb	Boxer	5 L/ha	ČU
		metribuzin	Buzzin	0,75 kg/ha	ČU. Prepovedan na VWOI.
			Sencor SC 600	0,75 kg/ha	42; 1X; tretiranje pred vznikom. Prepovedan na VWOI.
			Sencor SC 600	0,15	42; Po vzniku krompirja v času ko je plevel v fazi ključnih listov do 2 razvitih pravih listov. V primeru naknadnega vznika plevela se tretiranje ponovi z enakim odmerkom. Interval med tretiranjii naj znaša od 10 do 14 dni, najpozneje do stadija, ko ima rastlina na glavnem stebelu razvitih devet listov (do BBCH 19). Prepovedan na VWOI.
Eneletni in večletni ozkolistni pleveli	Po vzniku krompirja in plevelov	cikloksidim	Focus ultra	1 - 4 L/ha	56
		propakvizafop	Agil 100 EC	0,75 - 1,5 L/ha	30
			Zetrola	0,75 - 1,5 L/ha	30
		kvilazafop- p-butil	Targa Super	1,2 - 2 L/ha	45
		kletodim	Select super	1 - 2,5 L/ha	56
		fluazifop-p-butil	Fusilade forte	0,8 - 1,3 L/ha	90
			Fusilade max	1,6 L/ha	90
Eneletni ozkolistni in nekateri večletni širokolistni pleveli	Po vzniku krompirja in plevelov	bentazon	Basagran 480	1,5 - 2 L/ha	ČU; Tretira se v času, ko je krompir visok največ 10 cm. Prepovedan na VWOI.
			Benta 480 SL	2 L/ha	ČU. Prepovedan na VWOI.
		rimsulfuron	Rim 25 WG	0,06 kg/ha	ČU; Z dodatkom močila v 0,1 % koncentraciji; ne sme se uporabljati v posevkih semenskega krompirja. Prepovedan na VWOI.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg/ha)	KARENCA/OPOMBE
Enoletni, dvoletni in večletni ozkolistni ter širokolistni plevel	Pred saditvijo V času do 5 dni po sejanju Pred spravilom – za sušenje cime	glifosat v obliki izopropilamino soli, glifosat v obliki kalijeve soli pelargonska kislina	Rimuron 25 WG	0,05 kg/ha	ČU; Z dodatkom močila HELM SURFER PLUS 0,2 L/ha; deljena (split) aplikacija: 30 g/ha + 20 g/ha; od fenološke faze, ko ima krompir vsaj 9 listov oz. je višji od 4 cm. Drugo tretiranje se izvede 8-10 dni po prvem, do začetka rasti glavnih stebel, ko je nižji od 20 cm (do BBCH 300). Prepovedan na VVOI.
			Rincon 25 SG	0,06 kg/ha	ČU. Prepovedan na VVOI.
			Tarot 25 WG	0,040 - 0,050 kg/ha	ČU; Obvezno z dodatkom močila! 40 g/ha + močilo za širokolistni in enoletni ozkolistni plevel, razen navadne kostrebe; 50 g/ha + močilo za širokolistni in enoletni ozkolistni plevel, vključno z navadno kostrebo in večletnim ozkolistnim plevelom. Tretirati, ko je krompir od treh listov dalje in najpozneje na začetku sklepanja vrst, plevel pa ima razvite dva do tri liste. Če prevladuje širokolistni plevel sredstvo ni dovolj učinkovito! Prepovedan na VVOI.
			Clinic xtreme	1,33 - 4 L/ha 1,2 - 2 L/ha	ČU Za rastline, posajene v vrstah
			Beloukha	16 L/ha	ČU

10.7 INTEGRIRANO VARSTVO OLJNE OGRŠČICE PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Bela zrnata gnjoba ogrščice (<i>Sclerotinia</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ustrezno kolobarjenje, - na vlažnih legah sejemo redkeje,	tebukonazol	Folicur EW 250 Orius 25 EW	0,5 L/ha 1 L/ha	56 56	Uporaba 2x v sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab	
ŠKODLJIVI ORGANIZEM <i>sclerotiorum</i>)	<p>- če imamo v kolobarju tudi sončnice, ogrščice ne uporabljamo za podorino.</p> <p>Glavno obdobje okužb je med cvetenjem in kmalu po cvetenju. Za velik razmah boleznij je potrebno deževno vreme od sredine aprila do sredine maja. Na lažjih tipih tal zatiranje ni potrebno, ker gliva tam na površju tal oblikuje le malo plodišč. V jesenskem času bele gnilobe v naših razmerah ne zatiramo. Zatiranje opravimo pred tik pred cvetenjem ali takoj po njem, če opazimo začetne pojave trohnenja spodnjih delov stebel pri več kot 5% rastlin. Pozno dognojevanje z dušičnimi gnojili in poškodbe od mraza čez zimo značilno povečajo stopnjo napada. Apnenje ogrščice v suhem vremenu tik pred začetkom rasti spomladi zmanjša napad, ker apno omeji razvoj apotecijskih plodišč na površini tal. Bolezen je pogostejša, če v posevkih nimamo urejenih voznih stez in ob vožnji veliko rastlin povozimo ter kadar se pojavi pomanjkanje kalcija in bora.</p>		Buzz Ultra DF	0,33 kg/ha	56	Uporaba le 1x v sezoni.	
			Bounty	0,6 L/ha	63		
			Tebkin	1 L/ha	56		
			Mirador forte	1,5 – 2 L/ha	56		Uporaba le 1x v sezoni.
			Custodia	1 L/ha	ČU		Uporaba le 1x v sezoni.
			Ortiva	1 L/ha	21		Uporaba le 1x v sezoni.
			Tazer 250 SC	1 L/ha	66		
			Zaifra AZT 250 SC	1 L/ha	21		
			Mirador 250 SC	1 L/ha	21		
			Chamane	1 L/ha	21		
			Velostar	1 L/ha	21		
			Norios	1 L/ha	21		
			Sisam	0,8 L/ha	ČU		Uporaba le 1x v sezoni.
			Propulse	1 L/ha	56		Uporaba 2x v sezoni.
			Praktis	0,7 L/ha	56		Uporaba 2x v sezoni.
			Cactai	0,6 L/ha	ČU		
			Era (stara ime Tartaros 300 EC)	0,6 L/ha	ČU		
	Tartaros	0,6 L/ha	ČU				
	Protendo 300 SC	0,6 L/ha	56				
	Pecari 300 EC	0,6 L/ha	56				
	Procer 300 EC	0,6 L/ha	ČU				
	Promino 300 EC	0,6 L/ha	ČU				
	Revyona	2 L/ha	53		Uporaba 2x v sezoni.		
	Royalty	0,5 kg/ha	ČU		Uporaba le 1x v sezoni.		
	Zenby	0,8 L/ha	ČU		Uporaba 1x v sezoni.		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
		<i>Pythium oligandrum</i>	Polyversum	0,1 kg/ha	1 dan oz. čas (način) uporabe	Uporaba 2-3x v sezoni.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i>	Serenade ASO	2 L/ha	ni potrebna	Uporaba 2x v sezoni.
		<i>Trichoderma asperellum</i> T34	Xilon	10 kg/ha	ČU	Sredstvo se aplicira v vrste, 2-5 cm globoko. Sredstvo se aplicira neposredno za setveni kanal, izključno s sejalo opremo, ki ima dodatno nameščene aplikatorje za zadelavo (inkorporacijo) mikrogranul na ustrezno globino.
Suha trohnoba stebra ogrščice (<i>Phoma lingam</i>)		tebukonazol	Folicur EW 250	0,5- 1 L/ha	56	Uporaba 2x v sezoni.
			Orius 25 EW	1 L/ha	56	
			Tebusha 25% EW	1 L/ha	60	
			Tebkin	1 L/ha	56	Uporaba 1x v sezoni. Ozimno oljno ogrščico se lahko tretira samo v spomladanskem času.
		azoksistrobin + tebukonazol	Mirador forte	1,5 -2 L/ha	56	Uporaba le 1x v sezoni.
		metkonazol	Plexeo	1,2 L/ha	56	Uporaba 2x v sezoni.
		Caramba	1,2 L/ha	56		
		Sirena	1,2 L/ha	56		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Alternarijska črnoaba, pegavost in gniloba ogrščice (<i>Alternaria brassicae</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hitro zaoravanje ostankov, - preprečevanje razvoja samosevcev. 	difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	3	Uporaba 2x v sezoni.
		azoksistrobin	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	
			Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	21	Uporaba le 1x v sezoni.
			Mirador 250 SC	1 L/ha	21	Uporaba le 1x v sezoni.
			Ortiva	1 L/ha	21	Uporaba le 1x v sezoni.
			Propulse	1 L/ha	56	Uporaba 2x v sezoni.
			Revyona	1,5 L/ha	53	Uporaba 2x v sezoni.
			Era (staro ime Tartaros 300 EC)	0,6 L/ha	ČU	Uporaba 2x v sezoni.
			Cactai	0,6 L/ha	ČU	
			Tartaros	0,6 L/ha	ČU	
			Protendo 300 EC	0,6 L/ha	56	
			Pecari 300 EC	0,6 L/ha	56 i	
			Procer 300 EC	0,6 L/ha	ČU	
			Promino 300 EC	0,6 L/ha	ČU	
			<i>Pythium oligandrum</i>	Polyversum	0,1 kg/ha	1 dan oz. čas (način) uporabe
	<p>Tehnika zatiranja: Osnovna oblika zatiranja boleznih je uporaba razkuženega semena. Če se bolezen pojavi v večjem obsegu moramo pridelovanje križnic začasno ustaviti. Fungicidi, ki se jih uporabi proti beli rznati gnilobi imajo stranski učinek tudi na to bolezen. K zmanjšanju pojava boleznih prispeva poznejša setev sort, ki so bolj robustne in odporne na zimsko poleganje in mraz. Zatiranje repičnega bolhača tudi vpliva k zmanjšani stopnji napada. V deževnih jesenih in ob zgodnjih dobro opaznih znakih se uporabi priprave na podlagi tebukonazola. Največja potreba po varovanju se pojavi v semenskih posevkih, če imamo v kolobarju še veliko drugih križnic.</p>					
		fluopiram +protiokonazol	Propulse	1 L/ha	56	Uporaba 2x v sezoni. (alternarija)
		boskalid	Royalty	0,5 kg/ha	ČU	Uporaba le 1x v sezoni. (alternarija)
		difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	3	Uporaba 2x v sezoni. (alternarija)
		tebukonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	
			Folicur EW 250	0,5 L/ha	56	Uporaba 2x v sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Siva plesen (<i>Botrytis cynerea</i>)			Orius 25 EW	1 L/ha	56	sezoni. (alternarija) Uporaba 2x v sezoni. (alternarija, siva plesen)
			Tebkin	1 L/ha	56	Uporaba 1x v sezoni. Ozimno oljno ogrščico se lahko tretira samo v spomladanskem času.
		azoksistrobin + tebukonazol	Mirador forte	1,5 -2 L/ha	56	Uporaba le 1x v sezoni. (alternarija, siva plesen)
		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	21	Uporaba le 1x v sezoni. (alternarija)
			Tazer 250 SC	1 L/ha	66	
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	21	
			Mirador 250 SC	1 L/ha	21	
			Chamane	1 L/ha	21	
			Velostar	1 L/ha	21	
			Norios	1 L/ha	21	
Golšavost kapusnic (<i>Plasmiodiophora brassicae</i>)		protiokonazol	Protendo 300 SC	0,6 L/ha	56	Uporaba 2x v sezoni. (alternarija)
		mefentriflukonazol	Pecari 300 EC	0,6 L/ha	56	Uporaba 2x v sezoni. (alternarija)
			Revyona	1,5 L/ha	53 d	Uporaba 2x v sezoni. (alternarija)
		<i>Pythium oligandrum</i>	Polyversum	0,1 kg/ha	1 dan oz. čas (način) uporabe	Uporaba 2x v sezoni. (alternarija, siva plesen)
	<p>Tehnika zatiranja: Alternarijsko črnobo se zatira hkrati z zatiranjem bele zmate gnilobe. Primerno je škropiti tik po cvetenju, ker se tako bolje obvaruje luske, ki so najbolj pomembna točka varovanja. Gliva je splošno razširjena in stalno prisotna. Težave z močnimi pojavi so v letih, ko imamo zelo deževen in toplel začetek poletja. Hkrati s črnobo se v takšnih letih pojavi tudi siva plesen. Ta pri gostem sklopu napade stebela, množično pa tudi luske, ki so bili poškodovani od škodljivcev.</p> <p>Tehnika zatiranja: Golšavosti v ogrščici s kemičnimi metodami se ne zatira. Na kislih tleh se skuša popraviti prenikzo reakcijo tal z apnenjem, ki se ga delno izvede pred setvijo, delno pa spomladi pred začetkom rasti. Mnogo oslabiljenih rastlin ne prapade popolnoma, zato okužbe nekaj odstotkov rastlin navadno ne vplivajo značilno na pridelek. Če se pogosto prideluje druge križnice in se pojavijo težave zaradi povečanih okužb je treba določiti, katero križnico se bo vsaj za 4 do 5 let izločilo iz kolobarja.</p>					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Plesen križnic in ogrščična plesen (<i>Peronospora parasitica</i> , <i>Peronospora brassicae</i>)	Tehnika zatiranja: V naših razmerah se plesen redno pojavi na posameznih rastlinah v jeseni in spomladi. Močni napadi so redki, zato zatiranje ni potrebno. Pri zgodnjih, preveč gostih setvah se gliva pojavi, če pade v septembru veliko dežja in so posevki ogrščice v neposredni bližini večjih njiv z zeljem. Napadeni listi odmrejo že jeseni nato pa se razvoj gliv s prihodom mraza ustavi. V nekaterih letih je plesen nevarna v pregostih semenskih posevkih, ker napade tudi luske. Velika nevarnost okužb po cvetenju obstaja, če je v posevku veliko divje redkve in gorjušice, ki sta pomemben vir kužila. Pripravkov za kemično zatiranje te plesni pri nas nimamo.					
Pepelasta plesen križnic (<i>Erysiphe communis</i> , <i>Erysiphe cruciferarum</i>)	Tehnika zatiranja: Zatiranje pepelaste plesni v naših razmerah ni potrebno. Kljub temu, da se jeseni redno pojavlja, se spomladi v ustrezno gostih posevkih ne razvije v velikem obsegu. Če se za zatiranje drugih boleznih uporabi pripravke na podlagi tebukonazola, se lahko plesen uspešno kemično zatire.					
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Tehnika zatiranja: Te bolezni v naših razmerah ni potrebno zatirati. Delno lahko prizadene posevke oljne ogrščice na območjih, kjer pogosto gojijo semenske posevke gorjušice in redkve.					
Cilindrosporioza (<i>Cylindrosporium concentricum</i>)	Zatiranje v trenutnih razmerah ni potrebno, potreben pa je nadzor nad pojavljanjem.					
Siva pegavost stebel (<i>Pseudocercospora capsellae</i>)						
Oglata pegavost križnic (<i>Micosphaerella brassicae</i>)						
Repični bolhač (<i>Psylliodes chrysocephala</i>)		tau-fluvalinat	Mavrik 240	0,2 L/ha	60	
			Evure	0,2 L/ha	60	
		deltametrin	Decis 100 EC	63 mL/ha	45	
			Decis 2,5 EC	0,3 L/ha	45	
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	28	
		cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	
	Tehnika zatiranja: Kljub temu, da so populacije repičnega bolhača pogosto velike, zatiranje ni vedno smiselno. Če se ogrščico poseje v ustreznem terminu (dovolj zgodaj) in se rastline hitro razvijajo, hrošči z objedanjem ne morejo povzročiti toliko poškodb, da bi rastline zaradi tega propadle. Prag za zatiranje hroščev v stadiju ključnih listov je presežen, če se opazi več kot 50 % rastlin z več kot dvema izjedama na ključnih listih. Nekoliko poznejše zatiranje hroščev je smiselno v toplih jesenih. Zatiranje bolhača se skuša združiti z zatiranjem repne grizlice. Z nekoliko poznejšim zatiranjem se združijo zatiranje bolhača in gosenic sovk. Če se zatire hrošče se prepreči odlaganje jajčec in razvoj ličink, ki se jih v oktobru veliko težje zatire, kot hrošče.					
Repičar		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	28	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
<i>(Meligethes aeneus)</i>		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,3 L/ha	45	
			Decis 100 EC	0,075 L/ha	45	
			Poleci	0,3 L/ha	45	
		tau-fluvalinat	Delux 050 CS	0,1 L/ha	56	
			Mavrik 240	0,2 L/ha	60	
			Evure	0,2 L/ha	60	
	Tehnika zatiranja: Potrebo po zatiranju se ugotovi na podlagi pregleda velikosti populacije hroščev in na podlagi ocene dinamike odpiranja cvetov. Zatiranje se izvede najpozneje tik pred začetkom cvetenja. Velikost populacije hroščev se lahko ugotovi z ulovom v rumene posode, napolnjene z vodo ali pa s štejem števila hroščev na posameznih vejah socvetja. Zatiranje ima stranski učinek na klijunotaje. Prag škodljivosti je presežen, kadar je povprečno na posameznih rastlinah 1-2 hrošča v času razpiranja brstov (brsti zavarovani z lističi), ali kadar so 2 –3 hrošči na rastlino v času nabreklih cvetnih brstov ali 4 – 6 hroščev na rastlino v času nekaj dni pred razcvetenjem prvih cvetov. V času cvetenja postane repičar oprasnevalec. V času cvetenja se ne uporablja insekticidov zaradi varovanja čebel. Insekticidi se uporabijo, ko so preseženi pragovi škodljivosti in ob napovedi Javne službe zdravstvenega varstva rastlin. Pri piretroidih se upošteva pH škropilne brozge, ki naj bo okoli 6,5. Priporoča se, da se škropi v večerno nočnem času.					
Kapovski bolhači <i>(Phyllotreta sp.)</i>						
Repični klijunotaj <i>(Ceutorhynchus napi)</i>		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	28	
		tau-fluvalinat	Mavrik 240	0,2 L/ha	60	
			Evure	0,2 L/ha	60	
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,3 L/ha	45	
	Tehnika zatiranja: Če se pojavijo velike populacije repičnega klijunotaja (veliko vbočnih mest) je treba zatiranje repičnega klijunotaja opraviti ločeno od zatiranja repičarja, sicer pa ne. V nekaterih letih je združeno zatiranje možno, v nekaterih pa ne. V času pred začetkom bujne rasti socvetja znaša kritično število povprečno dva vboda na posamezno rastlino ali 2 – 4 hroščki na 10 rastlin. Če se hrošče lovi z rumenimi posodami je prag zatiranja 5 hroščev/posodo na 3 dni.					
Semenski kapusov klijunotaj <i>(Ceutorhynchus assimilis)</i> Luskova hrčica <i>(Dasi-neura brassicae)</i>		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	28	
		tau-fluvalinat	Mavrik 240 - A	0,2 L/ha	60	
			Evure - A	0,2 L/ha	60	
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,3 L/ha	45	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicorine brassicae</i>)	Tehnika zatiranja: Hrošče redkvinnega kijunotaja, odrasle hrčice in zgodnje uši se delno zatire ob zatiranju repičarja. Višek leta prve generacije hrčic je v sredini cvetenja, zato zatiranje v tistem obdobju ni mogoče. Del hroščkov kijunotaja se pojavi po cvetenju, kljub temu pa v naših razmerah uporaba insekticidov po cvetenju ni ekonomsko upravičena. Dodatno zatiranje po cvetenju bi bilo smiselno le v semenskih posevkih, če bi na posamezni rastlini povprečno našli več kot dva hroščka redkvinnega kijunotaja.					
Brazdasti kijunotaj (<i>Ceutorrhynchus pleurostigma</i>)		Enaki pripravki, ki se jih uporablja za zatiranje repičnega kijunotaja in repičnega bolhača.				
	Tehnika zatiranja: Zatiranje poletne rase brazdastega kijunotaja se skuša združiti z zatiranjem repičnega bolhača v jesenskem času. Če sejemo pilirano seme, ki je obdelano z insekticidi je ogrščica dokaj dobro obvarovana tudi pred napadom ličink brazdastega kijunotaja v septembru in oktobru.					
Stebelni kapusov kijunotaj (<i>Ceutorrhynchus quadridens</i>)	Zatiranje stebelnega kapusovega kijunotaja se združi z zatiranjem repičnega kijunotaja. Kot kritično število za zatiranje se uporabi prag, ko se v posevku pojavijo več kot 2 - 3 hrošči na m ² . Če se hrošče lovi z rumenimi posodami je prag zatiranja 15 hrošcev/posodo/ 3 dni .					
Repna grizlica (<i>Athalia rosae</i>)		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	28	
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,3 L/ha	45	
Belini (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i> , <i>Pieris napi</i>)	Tehnika zatiranja: Potreba po zatiranju je odvisna predvsem od skladnosti razvoja ogrščice in pojava pagosenic. Ob zgodnjem pojavu, ko ima ogrščica prva dva lista znaša prag 20 pagosenic na m ² , pozneje, ko ima ogrščica 4 dobro razvite liste znaša prag 1 pagosenica na rastlino. Če so v bližini posevkov ogrščice neobdelana strnišča na katerih raste veliko samosevcev ali divjih križnic (npr. potočarke), se lahko pričakuje selitev pagosenic z njih na posevek ogrščice. Možno je tudi prehajanje s posevkov strniščne repe. Hkrati z zatiranjem grizlice se opravi zatiranje gosenic belinov (rumeno zelene gosenice).					

10.8 INTEGRIRANO VARSTVO OJLNE OGRŠČICE PRED PLEVELI

Za zatiranje plevelov je v integrirani pridelavi treba izvesti vsaj en ukrep brez kemične aplikacije letno (slepa setev, uporaba česal, okopavanje, termično zatiranje plevelov-plamen, vodna para ipd.) ali aplikacijo herbicidov samo v vrste.

V ogrščici imamo dva obdobja zatiranja plevelov, jesensko in zgodnje spomladansko. V našem okolju prevladuje sistem zatiranja plevelov jeseni. Če se seje ogrščico zgodaj lahko jesensko zimski pleveli povzročijo zastoj razvoja ogrščice že v jesenskem obdobju. Njivo za setev se lahko pripravi zgodaj in se ne seje takoj, temveč se jo pusti, da pleveli vzniknejo in se jih nato prebrana (slepa setev). Tako se izvede mehanično zatiranje plevelov. Na njivah z majhnim

potencialom plevelov uporaba herbicidov sploh ni potrebna, če se opravi setev v optimalnih pogojih in jeseni nastopi zgodnji mraz. V primeru uporabe česal mora biti izvedena setev v vrste.

Če se odloči za zatiranje z uporabo napropamida, se ga mora pred setvijo plitvo vdelati (inkorporirati) v tla. Postopek inkorporacije se izrabi za mehanično zatiranje plevelov, kot je omenjeno zgoraj. Samosevci se v septembru zelo hitro razvijajo in lahko močno zavrejo razvoj ogrščice. Po vzniku se jih hkrati z drugimi nevarnimi travami (srakoperec, stoklase, pirnica, ...) zatre z graminicidi.

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozlje vodovarstveno območje. Pri sredstvih je potrebno upoštevati varnostni pas do voda – glejte navodila za uporabo!

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg/ha)	KARENCA/OPOMBE
Širokolistni in ozkolistni pleveli	Pred vznikom plevelov in ogrščice (možna uporaba tudi po vzniku ogrščice)	metazaklor	Butisan 400 SC (uporaba samo po vzniku) Butisan S Rapsan 500 SC Fuego (uporaba samo po vzniku)	2,5 L/ha 2 L/ha 2 L/ha 1,5 L/ha	ČU; Na osnovi aktivne snovi metazaklor se v odmerku 1 kg aktivne snovi na ha smejo uporabljati na istem zemljišču samo vsako tretje leto. Prepovedan na VVOI.
		kvinmerak + metazaklor	Fuego top	2 L/ha	ČU; Na osnovi aktivne snovi metazaklor se v odmerku 1 kg aktivne snovi na ha smejo uporabljati na istem zemljišču samo vsako tretje leto. Prepovedan na VVOI;
		metazaklor + imazamoks	Cleranda (v hibridih oljne ogrščice označene kot CLEARFIELD®)	2 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI. Zaloge v uporabi do 31.1.2025
		napropamid	Devrinol 45 FL Colzamid	2,5 l / ha 2,5 L/ha	ČU; Plitka zadelava v tla pred setvijo.
		dimetaklor	Teridox 500 EC	2,0 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
		petoksamid	Successor 600	2 l/ha	Čas uporabe. Prepovedan na VVOI.
		klopiralid	Lontrel 72 SG	0,17 kg/ha	ČU; Prepovedan na VVOI. Uporaba izključno po vzniku!
			Clap (ozimna oljna ogrščica) Clap forte	0,4 L/ha 0,167 kg/ha	120; Prepovedan na VVOI. ČU; Prepovedan na VVOI. Na isti površini se priporoča uporaba sredstva vsake tri leta.
			Major 300 SL	0,3 – 0,4 L/ha	Prepovedan na VVOI.
			klomazon	Centium 36 CS	0,25 L/ha

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg/ha)	KARENCA/OPOMBE
Ozkolistni pleveli	Po vzniku plevelov in ogrščice		Clomate	0,33 L/ha	
			Czar	0,25 L/ha	
			Angelus	0,33 L/ha	
			Cleravo (v hibridnih oljne ogrščice označene kot CLEARFIELD®)	1 L/ha	ČU; Zaloge v uporabi do 31.1.2025.
			Belkar	0,25-0,5 L/ha	ČU; Uporablja se po vzniku plevela in ogrščice (širokolistni pleveli).
			Fusilade forte	0,8 – 1,3 l / ha	90
			Fusilade max	1,6 L/ha	90
			Frequent	2 – 3 L/ha	90
			Agil 100 EC	0,75 – 1,5 l / ha	90
			Alive	1,2 L/ha	90; v ozimni in jari oljni ogrščici
			Zetrola	0,75 – 1,5 l / ha	90
			Focus ultra	1 – 4 l / ha	ČU
			Quick 5 EC	1 – 2 L/ha	ČU
			Targa super	1,2 - 2,5 L/ha	90
Wish top	0,625 – 1,17 L/ha	90			
Digator	0,6 - 1,0 L/ha	75 dni oz. ČU			
Select super	1 L/ha	120			
Enoletni, dvoletni in večletni ozkolistni in širokolistni pleveli	Pred ali po setvi, pred vznikom posevka	glifosat v obliki izopropilamino soli + glifosat v obliki kalijeve soli glifosat v obliki izopropilamino soli	Clinic xtreme (staro ime Credit xtreme)	1,2 - 4 L/ha	Čas oz. način uporabe
			BMQ super	1,5 L/ha	Čas oz. način uporabe

10.9 INTEGRIRANO VARSTVO KRMNE PESE PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozje vodovarstveno območje. Pri sredstvih je potrebno upoštevati varnostni pas do voda – glejte navodila za uporabo!

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Pesna listna		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 3x v

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
pegavost (<i>Cercospora beticola</i>)			Mirador	1 L/ha	14	sezoni Uporaba 3x v sezoni
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 3x v sezoni
			Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
Siva pesna listna pegavost (<i>Ramularia beticola</i>)		difenokonazol	Revystar XL	1 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Revystar XL	1 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
Pesna rja (<i>Uromyces betae</i>)		difenokonazol	Revystar XL	1 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Revystar XL	1 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
Pesna pepelasta plesen (<i>Erysiphe betae</i>)		fluksapiroksad + mefentriflukonazol	Revystar XL	1 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Revystar XL	1 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
Listne pegavosti (<i>Alternaria</i> sp.)		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 3x v sezoni
			Mirador	1 L/ha	14	Uporaba 3x v sezoni
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 3x v sezoni
			Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Revystar XL	1 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Vertipin	5 L/ha	3	Uporaba 2x v sezoni
			Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 3x v sezoni
		azoksistrobin	Mirador	1 L/ha	14	Uporaba 3x v sezoni
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 3x v sezoni
			Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab sezoni
Pesni bolhač (<i>Chaetocnema tibialis</i>)	Agrotehnični ukrepi: Posevke pese, repe in drugih gostiteljskih rastlin se zasnuje čim dlje od starih, lanskoletnih posevkov. Zgodnjemu napadu škodljivca se izogne z zgodnejšo setvijo in izbiro zgodnjih sort, ki hitro razvijejo dovolj listne mase. Z izvajanjem ustreznih agrotehničnih ukrepov se skrbi za hiter mladostni razvoj rastlin, da čim prej preidejo kritično fazo od kotiledona do razvoja prvih štirih pravih listov. Z vizualnim pregledovanjem rastlin na prisotnost pesnih bolhačev se prične takoj po vzniku posevka, pri čemer se pregleda najmanj 100 do 200 rastlin. V fazi ključnih listov je prag škodljivosti presežen, če se v povprečju najde več kot 2 poškodbi na rastlino, ob razvoju prvega para pravih listov pa 3-4 poškodbe na list. Pojav škodljivca se lahko spremlja tudi s pomočjo lepilnih plošč, ki se jih postavi takoj po vzniku. Hrošči so še posebej aktivni v toplih in sončnih dneh. Kritično število: 5 do 8 hroščev na dolžinski meter vrste posevka	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	15	
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>) Zelenjadna sovka (<i>Mamestra oleracea</i>) Glagolka (<i>Autographa gama</i>)	Agrotehnični ukrepi: Gosenice imajo raje posevke z bujnim listjem kjer se dalj časa zadržuje vlaga, zato pretirano gnojenje posevkov z N ni dopustno.	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	15	
Pesna muha (<i>Pegomya hyoscyami</i>)	Kritično število: - pesa v stadiju dveh pravih listov: 2 jajčeci ali ličinki na rastlino - pesa v stadiju štirih pravih listov: 6 jajčec ali ličink na rastlino - pesa v stadiju šestih listov: 10 jajčec ali ličink na rastlino.	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	15	
Črna fižolova uš (<i>Aphis fabae</i>) Siva breskova uš (<i>Myzus persicae</i>)	Kritično število: - črna fižolova uš: redke uši na 30 % rastlin, - sivo breskovo uš: 3 uši na 10 rastlin.	lambda-cihalotrin pirimikarb	Karate Zeon 5 CS Pirimor 50 WG	0,15 L/ha 0,5 kg/ha	15 7	
Talni škodljivci strune (Elateridae) ogrci različnih hroščev ličinke košeninarjev (<i>Tipula</i> spp.)	Kritično število: - črna fižolova uš: redke uši na 30 % rastlin, - sivo breskovo uš: 3 uši na 10 rastlin.	teflutrin	Force 20 CS	0,06 l (na SE enoto)	ČU	Seme se sme tretirati s FFS le v napravah za razkuževanje semena, skladnih s predpisi, ki urejajo naprave za nanašanje FFS. Seme smejo tretirati samo fizične in pravne osebe, ki so vpisane v register dobaviteljev v skladu z zakonom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin, in sicer za opravljanje dejavnosti »priprava za trg semena poljščin in zelenjadnic«.

10.10 INTEGRIRANO VARSTVO KRMNE PESE PRED PLEVELI

Za zatiranje plevelov je v integrirani pridelavi treba izvesti vsaj en ukrep brez kemične aplikacije letno (slepa setev, uporaba česal, okopavanje, termično zatiranje plevelov-plamen, vodna para ipd.) ali aplikacijo herbicidov samo v vrste.

Krmna pesa je do sklenitve vrst precej nekonkurenčna plevelom. Po sklenitvi vrst lahko konkurira s pleveli z nižjim habitusom, slabo pa je konkurenčna z višjimi pleveli kot so npr. ščiri, metlike, dresni, navadna ambrozija, baržunasti oslez idr. Pri varstvu pred pleveli je lahko v precejšnji pomoč metoda slepe setve (do setve tla večkrat plitvo obdelamo, da spodbudimo kalitev enoletnih plevelov, ki jih s predsetvenikom uničimo), med vegetacijo pa so pri zatiranju plevelov pomembni postopki mehanskega zatiranja z okopavanjem. Večletne – trajne plevelve je z uporabo nekemičnih postopkov varstva na večjih površinah zelo težko zatreti, zato jih je potrebno zatirati že v predposevkih ali na strnišču. Pri varstvu krmne pese pred enoletnimi pleveli se pri kemičnem zatiranju lahko poslužuje metoda uporabe herbicidov izključno po vzniku. Ob usmerjenem zatiranju plevelov, z večkratno rabo majhnih odmerkov herbicidov v zgodnjih razvojnih stadijih plevelov (stadij kličnih listov-KL), se zmanjša skupna potrebna količina herbicidov.

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA; OPOMBE
Enoletni, dvoletni in večletni ozkolistni ter širokolistni pleveli	Pred ali po setvi, pred vznikom posevka	glifosat v obliki izopropilamino soli + glifosat v obliki kalijeve soli	Cilnic xtreme (staro ime Credit xtreme)	1,2 – 4,0 L/ha	ČU; odmerek odvisen od časa uporabe (pred ali po setvi).
Enoletni širokolistni pleveli	Po setvi, pred in po vzniku posevka	metamitron	Goltix WG 90	Največji skupni odmerek je 3,9 kg/ha, uporaba v split – deljeni aplikaciji (3 x 1,3 kg/ha).	ČU; Prepovedan na VVOI.
Širokolistni pleveli	Po vzniku posevka		Bettix flo	Največji skupni odmerek je 5 L/ha, uporaba v split – deljeni aplikaciji.	ČU; Prepovedan na VVOI. Deljeni odmerki. Pleveli v kličnih listih.
Nekatere vrste širokolistnih plevelov			Metafol WG	Največji skupni odmerek je 5 kg/ha, uporaba v split – deljeni aplikaciji.	ČU; Prepovedan na VVOI. Deljeni odmerki. Pleveli v kličnih listih.
Nekatere vrste širokolistnih plevelov	Po vzniku posevka (BBCH 12-19)	klopiralid	Finex 700 SC	Uporaba v split - deljeni aplikaciji (3 x 1,65 L/ha).	ČU; Prepovedan na VVOI. Pleveli v kličnih listih.
Enoletni in večletni širokolistni pleveli	Po vzniku posevka (BBCH 12-14)		Lontrel 72 SG	0,17 kg/ha	ČU; Prepovedan na VVOI. Plevel v fazi od 2 do 6 listov.
			Clap	0,4 L/ha	80 dni; Prepovedan na VVOI. Na isti površini se priporoča uporaba sredstva

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA; OPOMBE
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli	Po vzniku posevka (BBCH 13-39)	propakvizafop	Agil 100 EC Zetrola	0,75 – 1,5 L/ha 0,75 – 1,5 L/ha	vsaka tri leta. 60 dni; aplikacija po vzniku plevelov. 60 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli in samosevci žit	Po vzniku posevka	cikloksidim	Focus ultra	1 - 4 L/ha	56 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli razen enoletne latovke (<i>Poa annua</i>)		fluazifop – p- butil	Fusilade forte Fusilade max	0,8 – 2,5 L/ha 1-3 L/ha	56 dni; aplikacija po vzniku plevelov. 56 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
Ozkolistni pleveli	Po vzniku posevka (BBCH 12-33)	kletodim	Select super	1 – 2,5 L/ha	56 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
Enoletni ozkolistni pleveli in plazeča pirmica (<i>Elymus repens</i>)	Po vzniku posevka (BBCH 12-39)	kvizalofop-p-etil	Wish top	0,6 – 1,1 L/ha	90 dni; MANJŠA UPORABA. Aplikacija po vzniku plevelov.

10.11 INTEGRIRANO VARSTVO SLADKORNE PESE PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Pesna listna pegavost (<i>Cercospora beticola</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - zmerno gnojenje z dušikom, - setev odpornejših sort, - globoko zaoravanje okuženih ostankov rastlin, - sladkorne pese ne sejemo v bližino lanskimi pesič ali območij, kjer se je pridelovala krmna ali rdeča pesa.	difenokonazol	Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		mefentriflukonazol	Mavita 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		tetrakonazol	Revyona	1,5 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		fluksapiroksad+mefentriflukonazol	Eminent 125 EW	0,8 L/ha	30	Uporaba 1x v sezoni
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade ASO	2 L/ha	ni potrebna	Uporaba 2x v sezoni
Siva pesna listna pegavost (<i>Ramularia beticola</i>)		mefentriflukonazol	Revyona	1,5 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		tetrakonazol	Eminent 125 EW	0,8 L/ha	30	Uporaba 1x v sezoni
		fluksapiroksad + mefentriflukonazol	Revystar XL	1 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		difenokonazol	Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
Pesna rja (<i>Uromyces betae</i>)		mefentriflukonazol	Mavita 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		difenokonazol	Revyona	1,5 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		mefentriflukonazol	Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
Pesna pepelasta plesen (<i>Erysiphe betae</i>)		mefentriflukonazol	Mavita 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		tetrakonazol	Revyona	1,5 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		difenokonazol	Eminent 125 EW	0,8 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni
		mefentriflukonazol	Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Uporaba 2x v sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
		žveplo	Microthiol SC	5 - 7,5 kg/ha	14	Uporaba 3x v sezoni
			Azumo	7,5 kg/ha	ČU	Uporaba 4x v sezoni
			Microthiol desperris	5 - 7,5kg/ha	ČU	Uporaba 4x v sezoni
			Microthiol special	5 - 7,5 kg/ha	10	Uporaba 2x v sezoni
			Pol-Sulfur 80 WG	6 - 7,5 kg/ha	ČU	Uporaba 4x v sezoni
			Sulfar	5 - 7,5 kg/ha	3	Uporaba 2x v sezoni
			Vertipin	5 L/ha	14	Uporaba 3x v sezoni
Ožig pesnih kačkov (<i>Phytum</i> sp.) rhizoctonia	UKREPI Agrotehnični ukrepi: - pomemben je ustrezen, vsaj štiriletni kolobar, - bolezen lahko omilimo z odvajanjem vode, izboljšanjem strukture tal, setvijo strniščnih dosevkov.					
Gnitje korenov (<i>Rhizoctonia solani</i>)	Zatiranje bolezní s fungicidi ni učinkovito.					
Bradatost korenov pese - rizomanija (Beet Necrotic Yellow Vein Virus)	Učinkovitih ukrepov zatiranja ne poznamo.					
	Agrotehnični ukrepi: - upoštevanje širokega kolobarja (na površini, kjer se pojavi rizomanija je potrebno upoštevati vsaj 6-8 letni premor) - setev odpornejših sort na okuženih območjih.					
Talni škodljivci strune (Elateridae) Ogrci različnih hroščev ličinke košeninarjev (<i>Tipula</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevku (priporočena je setev sladkorne pese šele 3 leta po preoravanju), - večkratna obdelava tal, (priporočena je obdelava v suhem vremenu), - optimalni roki setve in sajenja. Uporaba z insekticidi tretiranega semena.	teflutrin	Force 20 CS*	0,06 l (na SE enoto)	ČU	
			Force Evo**	12 - 16 kg/ha	ČU	Manjša uporaba
			Diafstar maxi**	12 - 16 kg/ha	ČU	
		cipermetrin	Columbo 0,8 MG **	12 kg/ha	ČU	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
	<p>Opombi:</p> <p>*Seme se sme tretirati s FFS le v napravah za razkuževanje semena, skladnih s predpisi, ki urejajo naprave za nanašanje FFS. Seme smejo tretirati samo fizične in pravne osebe, ki so vpisane v register dobaviteljev v skladu z zakonom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin, in sicer za opravljanje dejavnosti »priprava za trg semena poljščin in zelenjadnic«.</p> <p>** Tretiranje je dovoljeno samo v času setve oz. saditve s pomočjo posebnih dozirnih naprav (dozatorjev), ki se jih namesti na sadilnik oziroma na sejnalnico in s katerimi se odmerja količina sredstva.</p>					
Pesni bolhač (<i>Chaetocnema tibialis</i>)		deltametrin	Decis 100 EC	63 mL/ha	30	
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	15	
		teflutrin	Force Evo**	12 - 16 kg/ha	ČU	Manjša uporaba
			DiaStar maxi**	12 - 16 kg/ha	ČU	
	<p>Prag škodljivosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v fazi ključnih listov: več kot 2 poškodbi na rastlino, - ob razvoju prvega para pravih listov: 3-4 poškodbe na list, - ulov na rumene lepilne plošč: 5 do 8 hroščev na dolžinski meter vrste posevka 					
	<p>Opomba: **Tretiranje je dovoljeno samo v času setve oz. saditve s pomočjo posebnih dozirnih naprav (dozatorjev), ki se jih namesti na sadilnik oziroma na sejnalnico in s katerimi se odmerja količina sredstva.</p>					
Črna fižolova uš (<i>Aphis fabae</i>)		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	15	
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,5 kg/ha	7	
Siva breskova uš (<i>Myzus persicae</i>)						
	<p>Prag škodljivosti: - črna fižolova uš: redke uši na 30 % rastlin, siva breskova uš: 3 uši na 10 rastlin</p>					
Talne sovke (Noctuide)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dosledno upoštevanje kolobarja, - če je le mogoče, naj bodo letošnji posevki sladkorne pese oddaljeni vsaj 1 km od lanskimi, lanska pesišča pa naj bodo obdana z jarki, globokimi vsaj 30 cm (ravno dno, navpične stene), izvajanjem vseh ukrepov, ki pomagajo rastlini, da hitro preide kritično obdobje razvoja, globoko jesensko oranje, - skrb za ohranjanje naravnih 	deltametrin	Decis 100 EC	75 mLha	30	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
	sovražnikov (ptic).					
	Tehnika zatiranja: Kritično število za okopavine sta 2 gosenici druge ali tretje razvojne stopnje na m ² .					
Veliki pesni rličkar (<i>Bothynoderes punctiventris</i>)	Agrotehnični ukrepi: - upoštevanje širokega kolobarja, - izvajanjem vseh ukrepov, ki pospešijo rast mladih rastlinic, - odsvetuje se prezgodnja setev. Kemično zatiranje je potrebno v primeru, da je presežen prag škodljivosti.	lambda-cihalotrin teflutrin	Karate zeon 5 CS Force evo	0,15 L/ha 12-16 kg/ha	15 Čas in način uporabe	Manjša uporaba
Mahovinar (<i>Atomaria linearis</i>)						
	Prag škodljivosti: v času od vznika pese do razvojnega stadija 8 listov pese napadenih več kot 20% rastlin					
Listne sovke (<i>Autographa gamma</i> , <i>Noctua</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - gnojenje posevkov z N uskladimo z dejanskimi potrebami.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	30	
Pesna muha (<i>Pegomya betae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - upoštevanje širokega kolobarja, - škodljivost zmanjšamo z zgodnjo setvijo.	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	15	
Pesni molj (<i>Scrobipalpa ocellatella</i>)	Agrotehnični ukrepi: - upoštevanje širokega kolobarja, - uničevanje ostankov rastlin po spravilu pridelka, - jesenska globoka obdelava tal, - namakanje.	lambda-cihalotrin deltametrin	Karate zeon 5 CS Decis 100 EC	0,15 L/ha 75 mL/ha	15 30	
	Prag škodljivosti: Vsaj 70 % rastlin napadenih s povprečno 4-5 gosenicami na rastlino (zatiranje je potrebno, če ne pričakujemo dežja). V slabo razvitem posevku 5 gosenic na rastlino na 50% rastlin (zatiranje je potrebno, če v naslednjih 10 dneh ne pričakujemo dežja).					
Pesna ogorčica <i>Heterodera schachtii</i>	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - kakovostna obdelava.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
	<ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov, - zgodnja setev, - na površinah, kjer so težave z ogorčicami, je priporočljiva setev rastlin, ki s svojimi izločki uničujejo parazita oziroma imajo sposobnost zmanjševanja okuženosti tal z ogorčicami. 					
Polži <i>Limacidae</i> <i>Gastropoda</i>	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čiščenje poti preko katerih prihajajo na parcelo in okolice njive, - kakovostna priprava setvenice, - obdelava tal v suhem poletju, - jesensko preoravanje površin, - zatiranje plevelov. 	metaldehid	Gusto3 - Polžomor Plantella arion Ecometal Ironmax pro Ferramol Solabiol proti polžem Polžomor bio vaba za zatiranje polžev	6 kg/ha 6 kg/ha 7 kg/ha 7 kg/ha 50 kg/ha 50 kg/ha 50 kg/ha	90 90 ČU ni potrebna ni potrebna ni potrebna ni potrebna	

10.12 INTEGRIRANO VARSTVO SLADKORNE PESE PRED PLEVELI

Za zatiranje plevelov je v integrirani pridelavi treba izvesti vsaj en ukrep brez kemične aplikacije letno (slepa setev, uporaba česal, okopavanje, termično zatiranje plevelov-plamen, vodna para ipd.) ali aplikacijo herbicidov samo v vrste.

Sladkorna pesa je do sklenitve vrst precej nekonkurenčna plevelom. Po sklenitvi vrst lahko konkurira s pleveli z nižjim habitusom, slabo pa je konkurenčna z višjimi pleveli kot so npr. ščiri, metlike, dresni, navadna ambrozija, baržunasti oslez idr. Pri varstvu pred pleveli je lahko v precejšnji pomoč metoda slepe setve (do setve se tla večkrat plitvo obdela, da se spodbudi kalitev enoletnih plevelov, ki se jih s predsetvenikom uniči), med vegetacijo pa so pri zatiranju plevelov pomembni postopki mehanskega zatiranja z okopavanjem. Večletne – trajne plevelve je z uporabo nekemičnih postopkov varstva na večjih površinah zelo težko zatreti, zato jih je potrebno zatirati že v predposevkih ali na strnišču. Pri varstvu sladkorne pese pred enoletnimi pleveli se pri kemičnem zatiranju lahko poslužuje metoda uporabe herbicidov izključno po vzniku. Ob usmerjenem zatiranju plevelov, z večkratno rabo majhnih odmerkov herbicidov v zgodnjih razvojnih stadijih plevelov (stadij kličnih listov-KL), se zmanjša skupna potrebna količina herbicidov.

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najzajeje vodovrstveno območje. Pri sredstvih je potrebno upoštevati varnostni pas do voda – glejte navodila za uporabo!

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA; OPOMBE
Enoletni, dvoletni in večletni ozkolistni ter širokolistni pleveli	Pred ali po setvi, pred vznikom posevka	glifosat v obliki izopropilamino soli + glifosat v obliki kalijeve soli	Clinic xtreme (stara ime Credit xtreme)	1,2 – 4,0 L/ha	ČU; odmerek odvisen od časa uporabe (pred ali po setvi).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA; OPOMBE
Enoletni pleveli in samonikla žita	Po setvi, pred vznikom posevka	glifosat v obliki izopropilamino soli S-metolaklor	Bqtm super	1,5 L/ha	ČU
	Pred vznikom posevka		Dual gold 960 EC	0,8 – 1,2 L/ha	ČU; prepovedan na VVOI. Odmerek odvisen od tal. Zaloge v uporabi do 23.7.2024.
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli			Efica 960 EC	0,8 – 1,2 L/ha	ČU; prepovedan na VVOI. Odmerek odvisen od tal. Zaloge v uporabi do 23.7.2024.
Enoletni širokolistni pleveli	Po setvi, pred in po vzniku posevka	metamitron	Goltix WG 90	Največji skupni odmerek je 3,9 kg/ha, uporaba v split – deljeni aplikaciji (3 x 1,3 kg/ha).	ČU; prepovedan na VVOI.
Širokolistni pleveli	Po vzniku posevka		Bettix flo	Največji skupni odmerek je 5 L/ha, uporaba v split – deljeni aplikaciji.	ČU; prepovedan na VVOI. Deljeni odmerki. Pleveli v ključnih listih.
			Metafol WG	Največji skupni odmerek je 5 kg/ha, uporaba v split – deljeni aplikaciji.	ČU; Prepovedan na VVOI. Deljeni odmerki. Pleveli v ključnih listih.
Nekatere vrste širokolistnih plevelov	Po vzniku posevka		Finex 700 SC	Uporaba v split - deljeni aplikaciji (3 x 1,65 L/ha).	ČU; Prepovedan na VVOI. Pleveli v ključnih listih.
	Po vzniku posevka (BBCH 12-19)	klopiralid	Lontrel 72 SG	0,17 kg/ha	ČU; Prepovedan na VVOI. Plevel v fazi od 2 do 6 listov.
Enoletni in večletni širokolistni pleveli	Po vzniku posevka (BBCH 12-19)		Clap	0,4 L/ha	80 dni; Prepovedan na VVOI. Na isti površini se priporoča uporaba sredstva vsaka tri leta.
	Po vzniku posevka. Prvo tretiranje se opravi v fazi od 2 do 4 razvitih listov (BBCH 12-14), ostali dve tretiranj pa po ponovnem vzniku plevela, v 6-10 dnevni razmaki med		Major 300 SL	0,3 – 0,4 L/ha ali deljen odmerek 3 x 0,2 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI. Na isti površini se priporoča uporaba sredstva vsaka tri leta. Omejite pri sajenju in setvi naslednjih kultur.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA; OPOMBE
	posameznimi tretiranjji				
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli	Po vzniku posevka (BBCH 13-39)	propakvizafop	Agil 100 EC	0,75 – 1,5 L/ha	60 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
			Zetrola	0,75 – 1,5 L/ha	60 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli in samosevci žit	Po vzniku posevka	cikloksidim	Focus ultra	1 - 4 L/ha	56 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
		fluazifop – p- butil	Fusilade forte Fusilade max	0,8 – 2,5 L/ha 1-3 L/ha	56 dni; aplikacija po vzniku plevelov. 56 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli razen plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>)	Po vzniku posevka (BBCH 13-39)	kvizalofop-p-etil	Trepach	1,8-2,5 L/ha	110 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
	Po vzniku posevka (BBCH 12-31)		Targa super	1,2 – 2,5 L/ha	60 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
	Po vzniku posevka (BBCH 10-33)		Digator	0,6 L/ha	87 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
	Po vzniku posevka (BBCH 13-39)		Zamzar	1,8-2,5 L/ha	110 dni; aplikacija po vzniku plevelov.
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli iz semena in nekatere vrste širokolistnih plevelov	Po vzniku posevka, ko ima pesa več kot 6 listov	dimetenamid-P	Frontier X2	0,7 – 0,8 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
	Po vzniku posevka (BBCH 12-33)	kletodim	Select super	1 – 2,5 L/ha	56 dni; aplikacija po vzniku plevelov.

10.13 INTEGRIRANO VARSTVO OLJNIH BUČ PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozje vodovarstveno območje. Pri sredstvih je potrebno upoštevati varnostni pas do voda – glejte navodila za uporabo!

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Pepelasta plesen buč (<i>Erysiphe polyphaga</i>), Kumarična pepelasta (<i>Sphaerotheca</i> <i>fuliginea</i>), Plesen, pepelovka bučnic (<i>Erysiphe</i> <i>cichoracearum</i>), pepelovka bučnic (<i>Golovinomyces</i> <i>orontii</i>)		<i>Ampelomyces</i> <i>quisqualis</i> sev AQ10 žveplo	AQ-10	35 g/ha	1	
			Biotip sulfo 800 SC	5-7,5 L/ha	3	Manjša uporaba
Plesen bučnic (<i>Pseudoperonospora</i> <i>cubensis</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - setev odpornih sort, - zagotoviti zračnost posevka, - upoštevanje širokega kolobarja. 					
Virusi: virus rumenega mozaika bučke ZYMV, virus mozaika kumare CMV, virus mozaika lubenice WMV, newdelhi virus kodravosti listov paradižnika ToLCNDV	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - spremljamo pojav uši in jih po potrebi zatiramo, - čiščenje, razkuževanje orodja in strojev, - zatiranje plevela na in v okolici njive ter odstranitev rastlin, ki kažejo tipične simptome virusov, - uporaba zdravega razmnoževalnega materiala (kakovostno seme). ToLCNDV spada med karantenske škodljive organizme. V primeru suma na navočnost je treba obvestiti UVHVVR.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
<p>Listna pegavost bučnic (<i>Septoria cucurbitacearum</i>)</p> <p>Fuzarijska uvelost in nožna trohnoba buč (<i>Fusarium oxysporium</i> spp., <i>Fusarium solani</i> spp.)</p> <p>Kumarna bakterijska uvelost na bučah (<i>Erwinia tracheiphilla</i>)</p> <p>Bela zrnata gniloba bučnih vrež (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)</p>	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporabljamo razkuženo seme, - ob predsetveni pripravi tal ustvarimo rahlo strukturo, - komposti narejeni iz ostankov stebel paradižnika, paprike, jajčevcev, kumaric in fižola niso primerni za gnojenje buč. 					
<p>Listne uši (Aphididae)</p> <p>Bombaževčeva uš (<i>Aphis gossypii</i>)</p> <p>Črna fižolova uš (<i>Aphis fabae</i>)</p> <p>Strune (Elateridae)</p> <p>talne sovke (<i>Agrotis</i> spp.)</p>		flonikamid	Afinto Teppeki	0,1 kg/ha	3 3	Uporablja se 2 x v sezoni
	Glej pri koruzi	lambda-cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	ČU	
V vročih in suhih poletjih se lahko občasno prerazmnoži navadna fižolova pršica (<i>Tetranychus urticae</i>), na mladih rastlinah pa poškodbe povzročajo tudi bolhači (<i>Phylotreta</i> sp.).						

10.14 INTEGRIRANO VARSTVO OLJNIH BUČ PRED PLEVELI

Integrirano zatiranje plevelov v bučah:

Buče imajo dokaj slabo tekmovalno sposobnost proti plevelom tako v začetku razvoja, kot tudi v drugem delu rastne dobe. So šibek člen kolobarja in lahko pomembno vplivajo k povečanju zapeveljenosti njiv, posebej če dolgo čakamo s spravilom. Osredotočiti se je potrebno na čim večji obseg mehaničnega zatiranja plevelov, tako strojno kot ročno. Preden se odloči za pridelovanje buč moramo njive razpleveliti v drugih poljščinah. Ker se buče seje razmeroma pozno se lahko pred setvijo poslužuje tehnika izčrpavanja zalog plevelnih semen- izvedba slepe setve. Njivo se na grobo poravna že v začetku aprila. S tem se vzbudi kalitev plevelov. Tri tedne po prvi pripravi se opravi brananje s katerim se prizadene že vznikle plevelve. Nato se njivo pusti pri miru kakšnih 14 dni, nato pa se izvede pravo predsetvena priprava. Seje se nakaljeno seme buč, da čim bolj pospešimo vznik. Zato, da se olajša mehanično zatiranje je treba

uskladiti način setve – sajenja in način uporabe okopalnikov ali drugih orodij za mehanično zatiranje. Pri nas prevladuje sistem setve v enojne vrste. Pri setvi s sejalicami za koruzo so medvrstne razdalje večkratniki razdalje 0,7 m. Takšne razdalje se ujemajo z okopalniki za koruzo, ki se jih nekoliko priredi. Dvovrstna setev je že manj primerna za strojno okopavanje. Možno je enovrstna setev v sistemu šahovnice tako, da se lahko buče okopava v dveh smereh, pravokotno eno na drugo. Ročno zatiranje plevelov v bučah je navadno potrebno in se običajno stroškovno gledano tudi obrestuje.

Za zatiranje plevelov je v integrirani pridelavi treba izvesti vsaj en ukrep brez kemične aplikacije letno (slepa setev, uporaba česal, okopavanje, termično zatiranje plevelov-plamen, vodna para ipd.) ali aplikacijo herbicidov samo v vrste.

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozjeje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA; OPOMBE
Nekatere vrste ozkolistnega in širokolistnega plevela	Po setvi, pred vznikom buč	klomazon	Centium 36 CS	0,25 L/ha	ČU
Nekater vrste enoletnega širokolistnega plevela	Po setvi, od razvojne faze suhega semena do faze, ko je drugi pravi list na glavnem stebelu v celoti razgrnjen (BBCH 00-12).		Clomate	0,25 L/ha	ČU; Manjša uporaba.
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli razen enoletne latovke (<i>Poa annua</i>)	Buče po vzniku (BBCH 12-14)	fluazifop-p-butil	Fusilade forte	0,8 – 1,3 L/ha	ČU; Manjša uporaba. Po vzniku plevelov.
			Fusilade max	1 – 1,5 L/ha	ČU; Manjša uporaba. Po vzniku plevelov.
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela	Pred setvijo s plitvo vdélavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2-5 cm	napropamid	Devrinol 45 FL	2 – 2,5 L/ha	ČU; Manjša uporaba. Omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur.
			Devrinol 45 FL	2 – 2,5 L/ha	ČU; Manjša uporaba. Omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur.
Enoletni širokolistni pleveli	Takoj po setvi in pred vznikom buč (BBCH 00) oziroma najpozneje 3 dni po setvi	izoksaben	Flexidor	0,25 L/ha	114 dni; Manjša uporaba. Pred vznikom plevelov.

10.15 INTEGRIRANO VARSTVO SONČNIC PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrep: - smiselno kolobarjenje, da imamo čim daljši presledek med križnicami, metuljnicami in sončnico.	piraklostrobin	Retengo	0,5 – 1 L/ha	21	Zaloge v uporabi do 31.7.2025.
		fluopiram + protiokonazol	Propulse	1,0 L/ha	28	
		mefentriflukonazol	Revyona	1,5 L/ha	ČU	
		<i>Pythium oligandrum</i>	Polyversum	0,1 kg/ha	1 dan oz. čas uporabe oz. način uporabe	
Siva plesen (<i>Botrytis cinerea</i>)		<i>Trichoderma asperellum</i>	Xilon	10 kg/ha	ČU	
Sončnična rja (<i>Puccinia helianthi</i>)		<i>Pythium oligandrum</i>	Polyversum	0,1 kg/ha	1 dan oz. ČU oz. način uporabe	
Sončnična plesen (<i>Plasmopara halstedii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev razkuženega semena. <i>P. halstedii</i> spada med karantenske škodljive organizme. Seme navadne sončnice ne sme biti okuženo s to glivo.					
Siva pegavost in trohnoza stebela sončnic (<i>Diaporthe (Phomopsis) helianthin</i>)	Fungicidi, ki jih navadno uporabljamo proti beli zrnati gnilobi delujejo tudi proti tej boleznii.	piraklostrobin	Retengo	0,5 – 1 L/ha	21	Zaloge v uporabi do 31.7.2025.
		fluopiram + protiokonazol	Propulse	1,0 L/ha	28	
		mefentriflukonazol	Revyona	1,5 L/ha	ČU	
		<i>Pythium oligandrum</i>	Polyversum	0,1 kg/ha	1 dan oz. ČU oz. način uporabe	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Strune (Agriotes spp.)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevku, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki setve in sajenja.	teflutrin	Force 1,5 G	7 kg/ha	ČU	Tretira se v času setve, tako da se sredstvo skupaj s semenom vnaša v tla.
			Teflix	7 kg/ha	ČU	Tretira se v času setve, tako da se sredstvo skupaj s semenom vnaša v tla.
Talne sovke (Agrotis spp.) in Strune (Agriotes spp.)		lambda-cihalotrin	Artimide	0,09 l (na SE enoto)	ČU	Tretiranje semena
			Trika expert	15 kg/ha	ČU	Se uporablja na prostem ob setvi oz. sajenju za zatiranje ličink nekaterih talnih škodljivih organizmov
Goli polži, polži lazarji (Arion sp.) in slinarji (Deroceras sp.) ter rjavi polž (Helix aspersa) in beli vrtni polž (Theba pisana)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitve vab in mehanično zatiranje, - trošenje apna in pepela v trakovih na mestih prihoda polžev na posevek.	železov (III) fosfat	Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	Sredstvo se enakomerno potrosi po tleh v okolici gojenih rastlin, med vrstami ali ob robovih njiv in gred okoli rastlin.
			Požomor bio vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha	ni potrebna	
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	
vse vrste lazarjev (Arion sp.) in slinarjev (Derocera sp.)		metaldehid	Gusto 3 – Požomor	6 kg/ha	ČU	Od setve do faze, ko je razvitih devet listov (BBCH 00-19)

10.16 INTEGRIRANO VARSTVO SONČNIC PRED PLEVELI

Za zatiranje plevelov je v integrirani pridelavi treba izvesti vsaj en ukrep brez kemične aplikacije letno (slepa setev, uporaba česal, okopavanje, termično zatiranje plevelov-plamen, vodna para ipd.) ali aplikacijo herbicidov samo v vrste.

Zaradi zelo ozkega nabora pripravkov za zatiranje plevelov v sončnici je zelo pomembna predpriprava zemljišča za setev, da imajo talni herbicidi dobre razmere za delovanje. Trajnih širokolistnih plevelov s talnimi herbicidi ni možno zatreti, zato se jih vsaj delno zatire z okopavanjem ali pa se njihovo razpleveli v predhodnem kolobarnem členu. Pri talnih herbicidih je smotno uporabiti mešanice dveh pripravkov tako, da se pokrije čim širši spekter plevelov. Če se izvede le enkratno okopavanje se z njim ne prične prezgodaj, da se ohrani delovanje talnega herbicidnega filma čim dlje časa.

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA; OPOMBE
Eneletni ozkolistni in širokolistni pleveli	Pred vznikom sončnic in plevelov	pendimetalin	Stomp Aqua	2,9 L/ha	ČU
			Sharpen 33 EC	3 - 5 L/ha	ČU
			Sharpen plus	2,5 – 4 L/ha	ČU
			Challenge	4 L/ha	90
			Challenge 600 PT – v uporabi do 28.01.2025	4 L/ha	90
Eneletni in večletni ozkolistni (graminici)	Po vzniku sončnic in plevelov	s-metolaklor	Chanon	3 L/ha	ČU
			Dual Gold 960 EC – v uporabi do 23.07.2024	1 -1,3 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
			Efica 960 EC – v uporabi do 23.07.2024	1 -1,3 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI.
			Proman	3 L/ha	ČU
			Focus ultra	1 – 4 l / ha ^a	ČU; ^a odvisno od vrste in razvojne faze plevla
Eneletni, dvoletni in večletni ozkolistni širokolistni plevel	Pred ali po setvi, pred vznikom posevka	glifosat v obliki izopropilamino soli + glifosat v obliki kalijeve soli	Fusilade forte	0,8 – 2,5l / ha	90
			Fusilade max	1-3 L/ha	90
			Quick 5 EC	1-2 L/ha	ČU
			Wish top	0,625 – 1,17 L/ha	90
			Clinic extreme	1,2-4 L/ha	ČU
Kemično sušenje rastlin s herbicidi pred spravilom v integrirani pridelavi ni dovoljeno.					

10.17 INTEGRIRANO VARSTVO KRMINEGA GRAHA PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najpožje vodovarstveno območje. Pri sredstvih je potrebno upoštevati varnostni pas do voda – glej navodila za uporabo!

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Siva plesen (<i>Botrytis cinerea</i>)		pirimetanil ciprodinil + fludioksonil pirimetanil	Avalon	1,5 L/ha	28	
			Switch 62,5 WG	1 kg/ha	28	grah za zrnje
			Erune 40 SC	1,5 L/ha	28	
			Laitane	1,5 L/ha	28	
			Pretil	1,5 L/ha	28	
Grahova rja (<i>Uromyces pisi</i>), Grahova pepelovka (<i>Erysiphe pisi</i>), Grahova pegavost (<i>Mycosphaerella pinodes</i>), Grahova plesen (<i>Peronospora viciae</i> f. sp. <i>pisi</i>) in Grahova pegavost (<i>Ascochyta pisi</i>)		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24 azoksistirobin	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	grah za zrnje
			Taegro	0,185- 0,37 kg/ha	1	grah za zrnje
			Chamane	1 L/ha	35	
			Mirador 250 SC	1 L/ha	35	Dovoljeni sta največ dve tretiranj v eni rastni dobi v intervalu, ki ne sme biti krajši od 14 dni.
			Nortios	1 L/ha	35	grah za zrnje
			Ortiva	1 L/ha	35	grah za zrnje
			Zaftra azt 250 SC	1 L/ha	35	grah za zrnje
			Zoxis 250 SC	1 L/ha	7	grah za zrnje
			Revus	0,6 L/ha	14	grah za zrnje
			Polyversum	0,1 kg/ha	1 dan oz. ČU oz. način uporabe	grah za zrnje
Grahova plesen (<i>Peronospora viciae</i> f. sp. <i>pisi</i>)		baker	Univerzalni fungicid	1g/3-4 L vode/100 m ²	1	grah za zrnje
			Cuprablau Z 35 WG	0,66-1,5 kg/ha	3	grah za zrnje
			Cuprablau Z 50 WP	0,8-1,5 kg/ha	3	grah za zrnje
Pepelovke iz družine		COS-OGA	Cuproxtat	5,3 L/ha	3	grah za zrnje
			Fyfosave	2 L/ha	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Erysiphaceae		žveplo	Biotip sulfo 800 SC Cosan Microthiol SC Pepelin Vindex 80 WG	4 – 5 L/ha 4 – 5 kg /ha 5 L/ha 4 – 5 kg /ha 4 – 5 kg /ha	7 7 7 7 7	grah za zrnje grah za zrnje grah za zrnje grah za zrnje grah za zrnje
Grahova pegavost (<i>Ascochyta blight</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev zdravega (certificiranega) semena oz. razkuženega semena, - mulčenje in globoko zaoravanje rastlinskih ostankov tako po pobiranju pridelka.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	21	Tretira se od začetka cvetenja v časovnih intervalih 2 - 4 tedne, odvisno od pritiska bolezn. Na istem zemljišču sta dovoljeni 2 tretiranja v eni rastni dobi.
Listne uši (<i>Aphididae</i>)		flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	14	grah za zrnje
			Teppeki	0,14 kg/ha	14	grah za zrnje
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	grah za zrnje
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	14	grah za zrnje
		deltametrin	Decis 100 EC	63 ml/h	7	grah za zrnje
Grahov zavijač (<i>Cydia nigricana</i>)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> <i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Lepinox plus – grah za zrnje Agree WG	1 kg/ha 1 kg/ha	ni potrebna ni potrebna	grah za zrnje Odmerek 1 kg/ha (10 g/100 m ²) učinkovit na stročnicah, ki niso višje od 50 cm.

10.18 INTEGRIRANO VARSTVO KRMNEGA GRAHA PRED PLEVELI

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA; OPOMBE
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli	Po setvi in pred vznikom posevka	klomazon + pendimetalin	Stallion Sync Tec	3 L/ha	ČU
		pendimetalin	Stomp Aqua	2,9 L/ha	ČU
		prosulfokarb	Boxer	5 L/ha	ČU
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli	Po vzniku gojenih rastlin	propakvizafop	Agil 100 EC	0,75 – 1,5 L/ha	60
Enoletni in nekateri večletni širokolistni pleveli	Po vzniku plevela	bentazon	Zetrola	0,75 – 1,5 L/ha	60
			Basagran 480	1,5 – 2 L/ha	ČU; Prepoved na WOI.
Enoletni širokolistni in ozkolistni plevel	Po setvi in pred vznikom posevka	aklonifen	Benta 480 SL	2 L/ha	ČU; Prepoved na WOI.
		klomazon	Chanon	3 L/ha	ČU; grah za zrnje
		cikloksidim	Clomate	0,25 L/ha	ČU; grah za zrnje
		fluazifop-P-butil	Focus ultra	1 – 4 l / ha	56 dni; grah za zrnje
			Frequent	2 – 3 L/ha	42 dni; grah za zrnje
			Fusilade super	0,8 – 1,3 L/ha	35 dni; grah za zrnje
	Fusilade max	1,6 L/ha	35 dni; grah za zrnje		
	kvizalofop-p-etil	Wish top		0,625-1,17 L/ha	50 dni

10.19 INTEGRIRANO VARSTVO NAVADNE SOJE PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najozje vodovarstveno območje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)		fluopiram + protiokonazol	Propulse	1 L/ha	28	Tretira se od fenofaze prvih vidnih cvetnih brstih do faze, ko vsi stroki dosežejo končno velikost (BBCH 51-79).
		<i>Trichoderma asperellum</i> T34*	Xilon	10 kg/ha	ČU	
	*Sredstvo se aplicira v vrste, 2-5 cm globoko. Sredstvo se aplicira neposredno za semenom v odprt setveni kanal izključno s sejnalno opremo, ki ima dodatno namešene aplikatorje za zadelavo (inkorporacijo) mikrogranul na ustrezno globino.					
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>), bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)		<i>Bacillus amylobifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču je dovoljenih do šest tretiranj v eni rastni dobi, v razvojnih stadijih od razpiranja listov do začetka mirovanja (BBCH 12-89).
Gosenice škodljivih metuljev (<i>Lepidoptera</i> spp.)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA (dni)	OPOMBE, dovoljeno št. rab
Pesni bolhač (<i>Chaetocnema tibialis</i>), ličinke pokalic – strune (<i>Agrotis</i> spp.), talne sovke (<i>Agrotis</i> spp.), cvetna muha (<i>Hyliomya</i> sp.) in druge škodljivje talne žuželke		teflutrin	Force EVO*	12-16 kg/ha	ČU	
Talne sovke (<i>Agrotis</i> spp.) in strune (<i>Agrotis</i> spp.).	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevku - večkratna obdelava tal - optimalni roki setve in sajenja. *Sredstvo se odmerja s pomočjo posebnih dozirnih naprav (dozatorjev), ki se jih namesti na sadlinik oziroma na sejalnico.	lambda-cihalotrin	Trika expert*	15 kg/ha	ČU	

10.20 INTEGRIRANO VARSTVO NAVADNE SOJE PRED PLEVELI

Za zatiranje plevelov je v integrirani pridelavi treba izvesti vsaj en ukrep brez kemične aplikacije letno (stepla setev, uporaba česal, okopavanje, termično zatiranje plevelov-plamen, vodna para ipd.) ali aplikacijo herbicidov samo v vrste.

Smernice integriranega varstva pri uravnavanju plevelne populacije se nagibajo k ciljni uporabi herbicidov po vzniku plevelov, a izkušanje iz preučevanja učinkovitosti herbicidov kažejo, da se v naših pridelovalnih razmerah uporabi herbicidov pred vznikom ni mogoče izogniti. Ker soja ne prenaša nižjih temperatur in se jo seje kasneje kot nekatere druge okopavine, je tudi pritisk topljubenih plevelov precejšen. Če se želi preprečiti izgube pridelka, je treba, da je posevek soje približno dva meseca po setvi brez konkurence plevelov. Pri nas v pridelavi soje prevladuje kombinacija uporabe herbicidov pred in po vzniku soje. Talne herbicide se uporabi po setvi soje ter pred vznikom soje in plevelov. Ko imajo rastline razvit 1. do 2. trolist, se opravi aplikacijo herbicidov za zatiranje plevelov po vzniku (največkrat kombinacija herbicida za širokolistne plevelve in graminicida). Mešanice herbicidov dveh ali več različnih aktivnih snovi kažejo večje učinkovitosti kot uporaba samo ene aktivne snovi. Le-te so priporočljive tudi s stališča antirezistenčne strategije.

Opombe: ČU – čas uporabe, VVOI- najzobje vodovarstveno območje. Pri sredstvih je potrebno upoštevati varnostni pas do voda – glejte navodila za uporabo!

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK (L ali kg na ha)	KARENCA; OPOMBE
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli	Pred vznikom soje in plevelov	pendimetalin	Sharpen 33 EC	3-5 L/ha	ČU
			Sharpen plus	2,5 -4 L/ha	ČU
			Stomp Aqua	2,6 L/ha	ČU
			Dual Gold 960 EC	1 -1,3 L/ha	ČU; Prepovedan na VVOI. Zaloge v uporabi do 23.7.2024.

Enoletni in večletni ozkolistni pleveli	Po vzniku soje in plevelov	Efica 960 EC	1 -1,3 L/ha	ČU; Prepovedan na WOI. Zaloge v uporabi do 23.7.2024.		
			klomazon	Centium 36 CS	0,25 L/ha	ČU; Manjša uporaba
			metobromuron	Clomate	0,25 L/ha	ČU; Manjša uporaba
			aklonifen	Proman	3 L/ha	ČU
			cikloksidim	Chanon	3 L/ha	ČU; Manjša uporaba
			bentazon	Focus ultra	1 – 4 l / ha	56
			tifensulfuron-metil	Basagran 480	1,5 – 2 L/ha	ČU; Prepovedan na WOI.
				Beni	1 kg/ha	ČU; Prepovedan na WOI.
				Harmony 50 SX	2x 7,5 g/ha split	ČU; Karenca za sojo, ki je namenjena zeleni krmi, je 14 dni.

11. INFO-TOČKA – INTEGRIRANA PRIDELAVA

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska 22
1000 Ljubljana

Spletno mesto:

[Portal GOV.SI](https://www.gov.si teme/integrirana-pridelava/) (<https://www.gov.si teme/integrirana-pridelava/>)«

Priloga 2:

»Priloga 2: Tehnološka navodila za integrirano pridelavo zelenjave

1 UVOD

Tehnološka navodila so namenjena pridelovalcem zelenjave, ki so vključeni v postopek certificiranja Integrirane pridelave zelenjave.

Ukrepi v tehnoloških navodilih so razdeljeni na naslednji način:

- zahteve – pridelovalec mora pri izvajanju integrirane pridelave upoštevati zahteve iz tehnoloških navodil. Če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi neskladje, lahko pridelovalec to neskladje odpravi;
- prepovedi – če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi, da pridelovalec krši prepovedi iz tehnoloških navodil pri izvajanju integrirane pridelave, zavrne izdajo certifikata ali razveljavi že izdani certifikat.

2 OSKRBA TAL

Zahteve:

- pri obdelavi tal so ukrepi usmerjeni v ohranjanje ali izboljšanje rodovitnosti in strukture tal;
- v tleh, kjer je vsebnost humusa manjša od 2 %, je treba pustiti na njivi vse žetvene ostanke ali sejati rastline za podor ali prekrivne rastline ali vrniti na njivo odvzeto organsko snov v obliki organskih gnojil;
- zagotoviti je treba raznolik in uravnotežen kolobar, razen pri pridelavi trajnic in v hidroponski pridelavi.

Prepovedi:

- odprt sistem hidroponskega pridelovanja zelenjave v zaščiteneh prostorih.

3 NAMAKANJE

Zahteve:

- uporaba načinov namakanja, ki zagotavljajo varčevanje z vodo;
- prilagoditev obrokov namakanja vrsti rastlin, razvojnemu stadiju, tipu tal in vremenskim razmeram;
- vsebnost hranilnih snovi v vodi za namakanje je treba upoštevati v bilanci gnojenja (analiza vsebnosti dušika (nitrata) v vodi za namakanje), če je presežena mejna vrednost za pitno vodo 50 mg nitratov/l vode.

Prepovedi:

- obroki vode nad 20 mm, razen v primeru dokazljivih povečanih potreb največ 30 mm.

4 GNOJENJE OZIROMA PREHRANA RASTLIN

Zahteve:

- izvajanje analize tal (pH, P₂O₅, K₂O) v zaščiteneh prostorih najmanj vsaki 2 leti (razen humus na 4 leta) in na prostem najmanj vsaka 4 leta (pH, P₂O₅, K₂O, humus) ter upoštevanje rezultatov pri dodajanju hranil;
- gnojenje z organskimi gnojili ima prednost pred gnojenjem z mineralnimi gnojili v skladu z zahtevami glede na vrsto zelenjadnice;
- pred gnojenjem z dušikom je treba redno izvajati analize Nmin;
- treba je upoštevati referenčne (ciljne) vrednosti Nmin kot osnove za gnojenje z N;
- treba je deliti obroke za gnojenje z N pri potrebah nad 80 kg/ha;
- rezultate Nmin analiz se vpiše v evidence (zvezek zapisov) ali se shrani analizni izvid;
- vključevanje sproščanja hranil (zlasti dušika) iz organske snovi tal v bilanco hranil;

- v primeru preseženih mejnih vrednosti N_{min} ob spravilu je treba površino posejati z rastlino, ki bo porabila in zadržala dušik v gornjih plasteh oziroma ne uporablja se mineralnih N gnojil do naslednje analize N_{min};
- rastlinske ostanke in druge organske snovi je treba kompostirati tako, da izcedna voda ne odteka v podtalnico;
- odmerek dušika ne sme presegati vrednosti predpisanih v predpisu, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, kljub temu, da ciljne vrednosti za doseganje največjih pridelkov pri posameznih zelenjadnicah presegajo te vrednosti.

Prepovedi:

- raznašanje blata (mulja) oziroma komposta iz mulja iz čistilnih naprav in digestatov;
- uporaba komposta, ki po kakovosti ne ustreza zakonodaji;
- uporaba živinskih gnojil za dognojevanje užitnih delov zelenjave;
- raznašanje N gnojil izven rastne dobe.

4.1 GNOJENJE Z ORGANSKIMI GNOJILI

Zahteve:

- uporaba organskih gnojil in materialov, ki ne vsebujejo nezaželenih tujih snovi (npr. težkih kovin). Upoštevati je treba tvorbo humusa;
- kompost iz lastne pridelave je treba skladiščiti tako, da ne prihaja do odtekanja izcednega soka v podtalnico. Kompost iz dokupa mora glede kakovosti in možnih kontaminantov ustrezati veljavni zakonodaji;
- trdi gnoj je treba skladiščiti na površinah, neprepustnih za vodo in opremljenih z greznico za odtekanje izcedne vode. Hranilne snovi iz komposta, gnoja in podora se prištevajo v bilanco hranilnih snovi;
- pri podorinah je treba upoštevati vpliv kolobarja.

Prepovedi:

- raznašanje mulja iz čistilnih naprav.

4.2 GNOJENJE S P₂O₅ in K₂O

Zahteve:

- analize je treba v zaščitениh prostorih izvajati najmanj vsaki 2 leti, na prostem najmanj vsaka 4 leta;
- optimalna oskrba velja razred založenosti C;
- s fosforjem in kalijem pri oskrbi C gnojimo glede na odvzem.

4.3 GNOJENJE Z DUŠIKOM (N)

Zahteve:

- redno vsakoletno izvajanje analiz N_{min} ali enakovrednih postopkov za določanje zaloga N v tleh (npr. hitri talni test), ki jih je treba izvajati na največjih površinah parcel oziroma zelenjadnicah z največjim obsegom;
- za N_{min} analizo je potrebno odvzeti 1 vzorec tal na vrsti zelenjave z največjo površino, če pridelujemo 1 do 3 zelenjadnice na obratu oziroma pri 4 do 10 vrstah zelenjave na obratu najmanj 2 vzorca tal pri zelenjadnicah, ki zajemata največjo površino oziroma pri več kot 11 vrst zelenjave na obrat pri vsaj 3 zelenjadnicah, ki zajemajo največjo površino;
- upoštevanje referenčnih/ciljnih vrednosti N_{min} kot osnove za N gnojenje;
- uporaba sodobnih postopkov za napovedovanje mineralizacije dušika oziroma okvirni izračun mineralizacijskega potenciala tal (odvisen je od začetne količine organske snovi v tleh, C/N razmerja, temperature tal, količine vode v tleh, pH tal, mikrobiološke aktivnosti tal, obdelave tal – vsak prehod s česalom ali okopalnikom sprosti nekaj N, količina zadelanih žetvenih ostankov predhodnih rastlin, in količina dodanih živinskih gnojil v predhodnih letih);
- porazdelitev velikih količin N (nad 80 kg/ha) na več obrokov;
- uporaba počasi delujočih dušikovih gnojil;
- rezultate N_{min} je treba vpisati v evidence zapisov ali shraniti analizni izvid;

- število vzorcev N_{min} ob spravilu (v zaščitnih prostorih obvezno) je treba odvzeti na enak način kot pred gnojenjem z N.

5 IZBOR KULTIVARJEV – SEME IN SADIKE

Zahteve:

- pridelava agroekološkim razmeram primerne sorte in na vsaj delu površin tudi na boleznih oziroma škodljivce odpornih/tolerantnih kultivarjev, če so le-te na razpolago;
- uporaba kakovostnih in zdravih semen;
- uporaba kakovostnih in zdravih sadik;
- po setvi ali saditvi rastlin je treba uradno etiketo ali rastlinski potni list shraniti.

Prepovedi:

- uporabe gensko spremenjenih kultivarjev pridobljenih s starimi in novimi genomskimi tehnikami.

6 LOKACIJA

Zahteve:

- Zagotaviti je treba sledljivost pridelka od kraja pridelave do pakiranja ali prodaje.

Prepovedi:

- pridelava na kontaminiranih tleh s težkimi kovinami.

7 KOLOBAR

Zahteve:

- vzpostaviti je treba kolobar pri pridelavi v tleh (izjema je hidroponska pridelava, pridelava trajnic);
- široko zastavljen in raznolik kolobar z menjavo družin rastlin;
- primerno pokrivanje tal z vključevanjem dosevkov oziroma vmesnih posevkov (preprečevanje izpiranja nitratov, zaščita pred erozijo);
- ohranjati je treba rodovitnost tal;
- upoštevati je treba učinek predhodne rastline na bilanco hranilnih snovi;
- pri pridelavi rastlin je treba upoštevati gnojenje z organskimi gnojili oziroma zahteve po humusu oziroma organske snovi v tleh;
- v kolobar z zelenjadnicami se lahko vključi tudi druge rastline (poljščine, krmne rastline, aromatske rastline – zdravilna zelišča in dišavnice, jagode, itd.);
- ožji kolobar je dopusten na zelo rodovitnih tleh s humusom (pri pridelavi na prostem nad 4,0 % in pri pridelavi v zaščitnem prostoru nad 6 %), pri uporabi cepljenih sadik na odporne podlage na talne bolezni in škodljivce ter v primeru združenih setev (mešani posevki) na manjših površinah pridelovalcev za neposredno prodajo na domu oziroma tržnici. Krajše presledke imajo lahko sorte/vrste s kratko rastno dobo.

Prepovedi:

- monokulturno pridelovanje zelenjave v tleh.

8 PRIDELAVA V ZAŠČITENIH PROSTORIH

Zahteve:

- analiza tal se izvede na pH, P₂O₅, K₂O na vsaki 2 leti in organsko snov na 4 leta;
- po spravilu posevkov se izvedejo hitri talni nitratni testi ali laboratorijske analize N_{min} v enaki frekvenci kot pri gnojenju z N. V primeru preseženih pragov je obvezna setev rastlin, ki zadržijo dušik v zgornji plasti tal (npr. za zeleni podor) oziroma ni dovoljeno dodajanje N gnojil brez predhodne N_{min} analize;
- pri pridelavi zelenjave v inertnih substratih (npr. hidroponsko gojenje) je obvezna pridelava v zaprtem krogotoku.

Prepovedi:

- odprt hidroponski sistem;
- uporaba herbicidov;
- kemično razkuževanje tal, razen v primerih, ko je to ukrep za izkoreninjenje škodljivih organizmov, ki ga pred izvedbo potrdi neodvisni strokovnjak za varstvo rastlin.

9 SPRAVILO**Zahteve:**

- zaradi ohranjanja kakovosti pridelkov je treba pri spravilu pridelkov upoštevati minimalno eno ali več naslednjih aktivnosti, kot so optimalen čas spravila glede na zrelost ali uporaba postopkov spravila, ki ne poškodujejo pridelkov ali zaščita spravljene pridelka pred vetrom in soncem ali hiter odvoz s polja za ohranjanje svežine ali uporaba okolju prijazne embalaže, npr. embalaže za večkratno uporabo ali zaščita pred kontaminacijo embalaže ali paziti na higieno ljudi in opreme/pripomočkov ob spravilu ali zaščita pridelkov pred kontaminacijo na polju zaradi velikega števila prostoživečih živali in domačih živali (npr. sprehajalci s psi) ali zaščita pridelkov pred kontaminacijo po spravilu ali če se pridelek spakira v končno embalažo na polju, ga je preko noči potrebno zaščititi in skladiščiti v ustreznih prostorih ali paziti je treba na higieno v transportu.

10 SKLADIŠČENJE**Zahteve:**

- obvezno je treba evidentirati pridelane količine in zagotavljanje sledljivosti pridelka do končnega potrošnika oziroma odkupovalca.

11 VARSTVO ZELENJAVE PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI**Zahteve:**

- obvezno izvajanje preventivnih ukrepov v tehniki pridelave proti škodljivcem in boleznim ter plevelov. V varstvu rastlin imajo pred izvedbo kemičnega varstva (uporabo fitofarmaceutskih sredstev) prednost mehanski, biološki in biotehnični ukrepi;
- pridelovalec mora pri uporabi FFS upoštevati določbe zapisane na etiketi in v navodilu za uporabo posameznega FFS;
- razvoj odpornosti škodljivih organizmov je treba upočasniti z menjavanjem pripravkov, ki vsebujejo aktivne snovi z različnimi načini delovanja in kjer so dostopne alternative, je obvezna uporaba pripravkov z različnimi načini delovanja za isto vrsto škodljivega organizma;
- pri odločanju za izvedbo ukrepov varstva rastlin je treba obvezno upoštevati pragove škodljivosti za škodljive organizme za zelenjadnice, za katere ti pragovi obstajajo;
- izvajanje kolobarja in rastlinske higiene na način, ki preprečuje razširjanje bolezni, škodljivcev in plevela;
- za razkuževanje tal je treba uporabljati le razkuževanje z vodno paro;
- pri pridelavi v zaščitelih prostorih ima pri zatiranju škodljivcev uporaba koristnih organizmov prednost pred uporabo FFS;
- izvajalec varstva rastlin mora biti ustrezno strokovno usposobljen o rabi FFS, kar se dokazuje s potrdilom o pridobitvi znanj iz fitomedicine;
- za aplikacijo FFS se uporabljajo tehnično brezhibne in redno pregledane naprave za nanos FFS;
- upoštevati je treba karenco za posamezne pripravke in kulture;
- odmerki FFS in število tretiranj ne smejo presežati priporočenih vrednosti;
- upoštevanje strokovnih priporočil glede shranjevanja FFS, pravnega uničenja oziroma shranjevanja prazne embalaže in ostankov neporabljenih FFS, uporabe ostankov škropilne brozge ter čiščenja naprav za nanašanje FFS;
- sprotno vodenje evidenc o uporabi FFS in hranjenje le teh.

Prepovedi:

- uporaba FFS, ki ni skladna s tem pravilnikom;
- prekoračene največje dovoljene mejne vrednosti ostankov FFS ali prisotnost nedovoljene aktivne snovi v odvzetem vzorcu;
- uporaba herbicidov v zaščitelih prostorih;

- kemično razkuževanje tal v zaščitelih prostorih razen v primerih, ko je to ukrep za izkoreninjenje škodljivih organizmov, ki ga pred izvedbo potrdi neodvisni strokovnjak za varstvo rastlin.

UPORABA FFS, KI JIM V LETU PRIDELAVE POTEČE ODLOČBA O REGISTRACIJI ALI BODO NA NOVO REGISTRIRANA PO OBJAVI TEHNOLOŠKIH NAVODIL V SLOVENIJI

Zahteve:

- uporabljajo se FFS, ki so navedena v tej prilogi. Sredstva, ki so navedena v prilogi in jim med letom poteče registracija, pridelovalec lahko uporablja do zaključka rastne dobe, razen v primeru, če drugače ne odredi Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin;
- novi FFS, ki se na trgu pojavijo po izdaji te priloge, se lahko v letu registracije uporabljajo skladno s pogoji registracije in navedbami v navodilu za uporabo novega FFS, četudi ti FFS niso navedeni v tej prilogi.

12 INTEGRIRANO VARSTVO ZELENJAVE

Sredstva označena z zeleno barvo so dovoljena v ekološki pridelavi.

Opombe: ČU – karencata zagotovljena s časom uporabe
W/OI- najohje vodovarstveno območje (upoštevatl predpise s področja varovanja virov pitne voda)

12.1 INTEGRIRANO VARSTVO FIŽOLA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Fižolov ožig (<i>Colletotrichum lindemuthianum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zdravo seme in odporne sorte, - kolobar, - uničimo ostanke rastiin	fludioksonil + ciprodinil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	28	
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,5 kg/ha	3	
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 50 WP	0,8-1,5 kg/ha	3	
Fižolova rja (<i>Uromyces appendiculatus</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba odpornih ali tolerantnih kultivarjev, - jeseni razkužimo fižolovke z varikino -2%	boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	21	
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 50 WP	0,8-1,5 kg/ha	3	
		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	7 stročje, 14 zrnje	
			Mirador 250 SC	1 L/ha	7 stročje, 14 zrnje	
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	7 stročje, 14 zrnje	
			Zoxis 250 SC	1 L/ha	7 stročje, 14 zrnje	
Listna pegavost na fižolu (<i>Mycosphaerella</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - zdravo seme		Norios	1 L/ha	35	
			Chamane	1 L/ha	35	
		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	7 stročje, 14 zrnje	
			Mirador 250 SC	1 L/ha	7 stročje, 14 zrnje	
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	7 stročje, 14 zrnje	
			Signum	1 kg/ha	21	
Siva plesen (<i>Botrytis</i> sp.)		fludioksonil + ciprodinil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	28	
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7	1	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
				kg/ha na rastni cikel (rastline)		
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	
Bakterioze <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Phaseolica</i> , <i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>phaseoli</i>	Agrotehnični ukrepi: - setev neokuženega semena, - kolobar - odstranjevanje in uničevanje obolelih nadzemnih delov rastlin					
Padavica sadik	Agrotehnični ukrepi: - setev neokuženega semena, - kolobar - odstranjevanje in uničevanje obolelih nadzemnih delov rastlin.					
Bela gniloba fižola (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar.	Fludioksonil + ciprodinil	Switch 62,5 WG	1kg/ha	28	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel (rastline))	1	
Fižolova plesen (<i>Phytophthora phaseoli</i>)		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,5 kg/ha	3	
Plesni (<i>Peronospora</i> spp.)		bakrov sulfat azoksistrobilin	Cuproxtat Mirador 250 SC Ortiva	5,3 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	3 7 stročje, 14 zrnje 7 stročje, 14 zrnje	
Listne pegavosti (<i>Mycosphaerella</i> spp.)		azoksistrobilin	Zaftra AZT 250 SC Mirador 250 SC Ortiva	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	7 stročje, 14 zrnje 7 stročje, 14 zrnje 7 stročje, 14 zrnje	
Pepelovke		COS-OGA	Zaftra AZT 250 SC Fytosave	1 L/ha 2 L/ha	7 stročje, 14 zrnje ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
(<i>Erysiphe</i> spp.)		azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC Thiovit jet	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha 3-4 L/ha	7 stročje, 14 zrnje 7 stročje, 14 zrnje 7 stročje, 14 zrnje 7	
Virusi (CMV, BYMV, BCMV)	Agrotehnični ukrepi: - setev brezvirusnega semena, - odstranjevanje in uničevanje okuženih rastlin, - uničevanje uši.					
Fižolar (<i>Acanthoscelides obtectus</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ličinke se lahko uniči tudi z nizko temperaturo (nekaj dni pri – 18 C; kaljivosti se ne uniči).	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	
Listne uši (Aphididae)		lambda-cihalotrin pirimikarb flupiradifuron	Karate Zeon 5 CS Pirimor 50 WG Sivanto prime	0,15 L/ha 0,75 kg/ha 0,375 L/ha	7 14 7	uporaba na prostem; največ enkrat v roku enega leta
Fižolova koreninska muha (<i>Delia platura</i>)	Agrotehnični ukrepi: - poznejša setev, - ne gnoji se s svežim hlevskim gnojem, - rahljanje zemlje za boljši vznik, - po pobiranju pridelka se uniči ostanke rastlin.	teflutrin	Diastar maxi* Force evo*	16-20 kg/ha 16-20 l/ha	ČU ČU	fižol za stročje Stročji fižol
Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)		lambda cihalotrin spinosad (spinosin A+ spinosin D)	Karate Zeon 5 CS Laser plus	0,15 L/ha 0,25 L/ha	7 7	fižol za stročje pridelan na prostem
Ščitkarji (<i>Trialeurodes vaporariorum</i> , <i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje in uničevanje vseh rastlin po zaključku pridelovalne sezone.	<i>Beauveria bassiana</i> soj ATCC 74040 lambda cihalotrin	Naturalis Karate Zeon 5 CS	1,5 L/ha 0,15 L/ha	0 7	fižol za stročje

* tretiranje je v času setve oz. saditve s pomočjo posebnih dozirnih naprav (dozatorjev)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Sovke in druge gosenice metuljev	Agrotehnični ukrepi: - uničiti in odstrani se ostanke rastlin, - prepreči se, da pridejo ličinke v skladišča.	emamektin	Afirm	1,5 kg/ha	3	fižol za stročje pridelan na prostem
Strune, talne sovke in druge škodljive talne žuželke (<i>Agriotes</i> spp., <i>Agrotis</i> spp.)		teflutrin	Diastar maxi* Force evo*	16-20 kg/ha 16-20 L/ha	ČU ČU	fižol za stročje fižol za stročje
Navadna ali fižolova pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zadostno zalivanje.	fenproksimat žveplo	Ortus 5 SC Thiovit jet	1,5 L/ha 3-4 L/ha	7 7	v zaščitnih prostorih
* tretiranje je dovoljeno samo v času setve oz. saditve s pomočjo posebnih dozirnih naprav (dozatorjev)						

12.2 INTEGRIRANO VARSTVO GRAHA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listna pegavost na grahu (<i>Mychosphaerella</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - uporaba zdravega semena.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Noris Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	14 stročje, 35 zrnje 14 stročje, 35 zrnje 14 zrnje 14 stročje, 35 zrnje	
Grahova pepelovka (<i>Erysiphe pisi</i> var. <i>pisi</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev odpornih sort.	žveplo	Cosan Pepelin Vindex 80 WG Biotip Sulfo 800 SC Microthiol SC Thiovit jet	4-5 kg/ha 4-5 kg/ha 4-5 kg/ha 4-5 L/ha 5 L/ha 3-4 kg/ha	7 7 7 7 7 7	
		azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC Zoxis 250 SC	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	14 stročje, 35 zrnje 14 stročje, 35 zrnje 14 stročje, 35 zrnje 7 stročje, 35 zrnje	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botrytis cinerea</i>)		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	za delno zmanjševanje okužb
		fludoksnil + ciprodinil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	28	
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> - kolobar.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel rastline)	1	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	0	uporaba na prostem
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB25	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel rastline)	1	
Grahova pegavost (<i>Ascochyta blight</i>), nožne bolezni (<i>Mycosphaerella pinodes</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> - kolobar, - setev zdravega semena.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	0	uporaba na prostem
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	21	uporaba na prostem
		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14 stročje, 35 zrnje	
			Mirador 250 SC	1 L/ha	14 stročje, 35 zrnje	
			Noris	1 L/ha	14 zrnje	
			Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	14 stročje, 35 zrnje	
			Chamane	1 L/ha	14 zrnje	
		difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	2 L/ha	7	uporaba na prostem
		bakrov oksiklorid	Cuprabau Z 35 WG	0,66-1,5 kg/ha	3	
		fludoksnil + ciprodinil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	28	
<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1 kg/ha	1 oz. ČU	uporaba na prostem		
	Univerzalni fungicid	1g/3-4 L vode/100 m ²	1 oz. ČU	uporaba na prostem		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Grahova plesen (<i>Peronospora viciae</i>)		bakrov oksiklorid	Cuprabau Z 35 WG	0,66-1,5 kg/ha	3		
			Cuprabau Z 35 WP	1,15 kg/ha	3		
			Cuprabau Z 50 WP	0,8-15	3		
			Cuproxat	5,3 L/ha	3	uporaba na prostem	
Grahova rja (<i>Uromyces pisi</i>)		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	14 stročje, 35 zrnje		
			Ortiva	1 L/ha	14 stročje, 35 zrnje		
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14 stročje, 35 zrnje		
			Revus	0,6 L/ha	14		
			Ortiva	1 L/ha	14 stročje, 35 zrnje		
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14 stročje, 35 zrnje		
			Zoxis 250 SC	1 L/ha	7 stročje, 35 zrnje		
difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	2 L/ha	7	uporaba na prostem			
Glivične bolezni mladih rastlin		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,5-1 kg/t semena	1 oz. ČU	Tretiranje semena v zaprtih prostorih - tretira se suho ali vlažno (ob dodatku vode).	
			Quickphos pellets 56 GE	8 pelet/tono	ČU		
Grahar (<i>Bruchus pisorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uniči se ostanke rastlin, - prepreči se, da pridejo ličinke v skladišča.	aluminijev fosfid	Quickphos tableti 56 GE	2 tableti/tono	ČU		
			Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	uporaba na prostem	
Listne uši (Aphididae)		flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	14	uporaba na prostem	
			Teppeki	0,14 kg/ha	15	grah za sveže zrnje	
			Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	14	grah za sveže zrnje	
Grahov zavijač (<i>Cydia nigricana</i>)		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	uporaba na prostem	
			flupiradifuron	Sivanto prime	0,375 L/ha	7	uporaba na prostem
			deltametrin	Decis 100 EC	0,63 mL/ha	7	uporaba na prostem

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Ličinke pokalic - strune, talne sovke in druge škodljive talne žuželke (<i>Agriotes</i> spp., <i>Agrotis</i> spp.)		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	uporaba na prostem
			teflutrin	Diastar maxi* Force evo*	16-20 kg/ha 16-20 L/ha	ČU ČU
Sovke in druge gosenice metuljev	Agrotehnični ukrepi: - uniči se ostanke rastlin, - prepreči se, da pridejo ličinke v skladišča.	<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. kurstaki	Lepinox plus	1 kg/ha	0	tretiranje v času izleganja jajčec oziroma v fazi mladih ličink (prva in druga stopnja razvoja).
Pršice (Acarina)		žveplo	Thiovit jet	3-4 kg/ha	7	

* tretiranje je dovoljeno samo v času setve oz. saditve s pomočjo posebnih dozirnih naprav (dozatorjev)

12.3 INTEGRIRANO VARSTVO BOBA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Vdrta bobova pegavost (<i>Ascochyta fabae</i>)		bakrov oksiklorid azoksistrobin	Cuprabau Z 35 WG	0,66-1,5 kg/ha	3	
			Mirador 250 SC	1 L/ha	35	
Peplovke (<i>Erysiphe</i> spp.)		žveplo	Biotip Sulfo 800 SC	4-5 L/ha	7	
			Thiovit jet	3-4 kg/ha	7	
rje iz rodu <i>Uromyces</i>		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	35	
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	35	
			Chamane	1 L/ha	35	
			Mirador 250 SC	1 L/ha	35	
			Noris	1 L/ha	35	
			Ortiva	1 L/ha	35	
		Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	35		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne pegavosti (<i>Mycosphaerella</i> spp.)		azoksistrobin	Zoxis 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	35 35 35	
Plesni (<i>Peronospora</i> spp.)		azoksistrobin	Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha 1 L/ha	35 35	
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB25	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel rastline)	1	
Siva plesen (<i>Botrytis cinerea</i>)		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB25	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel rastline)	1	
Listne uši (Aphididae)		lambda cihalotrin flupiradifuron	Karate Zeon 5 CS Sivanto prime	0,15 L/ha 0,375 L/ha	7 7	uporaba na prostem; največ enkrat v roku enega leta
Pršice (Acarina)		žveplo	Thiovit jet	3-4 kg/ha	7	

12.4 INTEGRIRANO VARSTVO KORENJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregoto.	boskalid + piraklostrobin fluksapiroksad + difenokonazol fludioksonil + ciprodinil	Signum Sercadis plus Switch 62.5 WG	1 kg/ha 2,0 L/ha 0,8 kg/ha	14 7 7	največ 2x v rastni sezoni največ 3x v rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Korenjev listni ožig (<i>Alternaria dauci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstrani ali zaorje se vse rastlinske ostanke, - kolobar, - uporaba razkuženega semena Kemično varstvo: tretira se, ko je napadena 1-2 % listne površine	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 <i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24 fludioksomil + ciprodinil	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	
			Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1	
Listne pegavosti, ki jih povzročajo glive: <i>Alternaria</i> spp. <i>Cercospora</i> spp. <i>Septoria</i> spp	Agrotehnični ukrepi: - odstrani ali zaorje se vse rastlinske ostanke - kolobar - uporaba razkuženega semena.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha, 300-800 L vode/ha	1	največ 4x v rastni sezoni
			Univerzalni fungicid	1-2g/3-8 L vode/100 m ²	1	
Gliv iz rodu <i>Leveillula</i> (<i>Leveillula</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregotio.	fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	odmerku 0,6 L/ha	7	
Glivične bolezni sejancikov oz. sadik		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	2 g/kg semena (5-10 mL vode/kg semena) (8 g/ha)	1	največ 1x v rastni sezoni
Korenjev listni ožig (<i>Alternaria dauci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstrani ali zaorje se vse rastlinske ostanke, - kolobar, - uporaba razkuženega semena. Kemično varstvo: - škropi se, ko je napadena 1-2 % listne površine.	azoksistrobin tebukonazol + fluopiram azoksistrobin	Chamane	1 L/ha	10	največ 2x v rastni sezoni
			Luna experience	1,0 L/ha	14	največ 1x v rastni sezoni
			Mirador 250 SC	1 L/ha	14	
			Norios	1 L/ha	10	največ 2x v rastni sezoni
			Ortiva	1 L/ha	14	
			Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	14	
Pepelovka kobulinic (<i>Erysiphe heraclei</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregotio	boskalid + piraklostrobin žveplo tebukonazol + fluopiram	Zoxis 250 SC	1 L/ha	14	
			Signum	0,75 do 1 kg/ha	14	največ 2x v rastni sezoni
			Biotip sulfo 800 SC	2 L/ha	7	največ 6x v rastni sezoni
			Luna experience	1,0 L/ha	14	največ 1x v rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	14	
		fluksapiroksad + difenokonazol	Ortiva	1 L/ha	14	
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Sercadis plus	odmerku 0,6 L/ha	7	
		boskalid + piraklostrobin	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Signum	0,75 do 1 kg/ha	14	največ 2x v rastni sezoni
Siva pegavost korenjevega listja (<i>Cercospora carotae</i>)		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	14	
			Ortiva	1 L/ha	14	
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	
Mehka bakterijska gniloba (<i>Erwinia carotovora</i>)	Agrotehnični ukrepi: shranjuje se le zdrave, nepoškodovane korenje; korenja se ne pere; shranjuje se pri 0°C					
Vijoličasta morilka korenin (<i>Helicobasidium purpureum</i>)	Agrotehnični ukrepi: širok kolobar v katerem se vključijo žita in trave; preprečuje se zastajanje vode v tleh; apnenje tal.					
Gosenice škodljivih metuljev (<i>Lepidoptera</i> spp.)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	največ 3x v rastni sezoni
Korenjeva muha (<i>Chamaepsila (Psila) rosae</i>)	- seje se zelo zgodaj ali zelo pozno, - rahlja se zemljo.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	
		ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	7	
		cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	ob setvi oziroma saditvi
		klorantraniliprol	Coragen	175 mL/ha	21	največ 2x v rastni sezoni
		deltametrin	Shenzi 200 SC	75 mL/ha	7	
		klorantraniliprol	Voliam	175 mL/ha	21	
		klorantraniliprol	Coragen	175 mL/ha	21	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	
		piretrin	Asset five	0,38 L/ha	7	Manjša uporaba; največ 3x na rastno sezono
Resarji (Thysanoptera)		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7	največ 1x v rastni sezoni
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	
Strune (<i>Agrotis</i> spp.), talne sovke (<i>Agrotis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se korenja na preorano ledino, - večkrat se obdela tla.	piretrin	Asset five	0,38 L/ha	7	Manjša uporaba; Največ 3x na rastno sezono
		cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	ob setvi oziroma saditvi
Polži (Limacidae, Gastropoda)		lambda-cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	ČU	
		železov fosfat	Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	
		železov fosfat	Polžomor bio vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha	ni potrebna	
		železov fosfat	Solabiol proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	
		železov fosfat	Ironmax pro	7 kg/ha	ČU	

12.5 INTEGRIRANO VARSTVO ZELENE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne pegavosti iz rodu <i>Alternaria</i> (<i>Alternaria</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - seje se razkuženo seme, - uniči se rastlinske ostanke.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	14	največ 2x v eni rastni sezoni
		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	gomoljna zelena

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	1,0 L/ha	14	gomoljna zelena, največ 2x v sezoni
		azoksistrobin	Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	
Listne pegavosti, ki jih povzročajo glive: <i>Alternaria</i> spp., <i>Cercospora</i> spp., <i>Septoria</i> spp.	Agrotehnični ukrepi: - seje se razkuženo seme, - uniči se rastlinske ostanke.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha, 300-800 L vode/ha	1	gomoljna zelena, največ 4x v rastni sezoni
			Univerzalni fungicid	1-2g/3-8 L vode/100 m ²	1	gomoljna zelena, največ 4x v sezoni
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	gomoljna zelena
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	2,0 L/ha	14	gomoljna zelena, največ 1x v sezoni
Glive iz rodu <i>Leveillula</i> (<i>Leveillula</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto.	fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	14	gomoljna zelena
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	2 g/kg semena (5-10 mL vode/kg semena) (8 g/ha)	1	največ 1 x v eni rastni sezoni
Listne pegavosti, ki jih povzročajo glive iz rodu <i>Cercospora</i>	Agrotehnični ukrepi: - seje se razkuženo seme, - uniči se rastlinske ostanke.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	14	največ 2x v eni rastni sezoni
			Ortiva	1 L/ha	14	
Listna pegavost zelene (<i>Septoria epicala</i>)	Agrotehnični ukrepi: - seje se razkuženo seme, - uniči se rastlinske ostanke.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	14	največ 2x v eni rastni sezoni
			Ortiva	1 L/ha	14	
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	
			Zoxis 250 SC	1 L/ha	14	
		difenokonazol	Difcor 250 EC	0,2 L/ha	14	največ 3 x v rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pepelovke iz rodu <i>Erysiphe</i> (<i>Erysiphe heraclei</i> , <i>Erysiphe</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto.	azoksistrobin	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	14	največ 2x v eni rastni sezoni
		fluksapiroksad + difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	14	največ 2x v eni rastni sezoni
Sovke (<i>Spodoptera littoralis</i> , <i>Spodoptera exigua</i> , <i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	14	največ 2x v eni rastni sezoni
		fluksapiroksad + difenokonazol	Zaffra AZT 250 SC	1 L/ha	14	največ 2x v eni rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	gomoljna zelena, največ 2x v sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha;	ni potrebna	največ 3x v eni rastni dobi
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	gomoljna zelena
		ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	7	gomoljna zelena
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L na ha	7	
		klorantraniliprol	Coragen	175 mL/ha	21	gomoljna zelena
			Voliarn	175 mL/ha	21	
			Shenzi 200 SC	175 mL/ha	21	Manjša uporaba. gomoljna zelena
Korenjeva muha (<i>Chamaepsila</i> (<i>Psila</i>) <i>rosae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - seje se zelo zgodaj ali zelo pozno, - rahlja se zemljo.	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	gomoljna zelena, ob setvi oz. saditvi
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti.	teflutrin	Diastar maxi	16-20 kg/ha	ČU	stebelna zelena. Ročno tretiranje s sredstvom ni dovoljeno!
		teflutrin	Force evo	16-20 kg/ha	ČU	
Resokrilci		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L na ha	7	
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	gomoljna zelena
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L na ha	7	
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	gomoljna zelena
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	gomoljna zelena

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
(Thysanoptera)		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L na ha	7	
Talne sovke (<i>Agrotis</i> spp.)		cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	ob setvi oziroma saditvi
Talni škodljivci (strune, talne sovke,...)		teflutrin	Diastar maxi*	16-20 kg/ha	ČU	stebelna zelena Manjša uporaba.
		teflutrin	Force evo*	16-20 kg/ha	ČU	
*Tretiranje je dovoljeno samo v času setve oz. saditve s pomočjo posebnih dozirnih naprav (dozatorjev), ki se jih namesti na sadilnik oziroma na sejalnico in s katerimi se odmerja količina sredstva. Priporoča se, da se na trosilnik pritrdi nastavitveno shemo za odmerjanje (na voljo pri proizvajalcu stroja). Sredstvo se mora med setvijo/saditvijo temeljito zadelati v tla. Sredstvo se lahko uporablja samo na prostem. Ročno tretiranje s sredstvom ni dovoljeno!						
Polži (Limacidae, Gastropoda)		železov fosfat	Ironmax pro	7 kg/ha	ČU	gomoljna zelena
			Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	
			Polžomor bio vaba za polže	50 kg/ha		
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha		

12.6 INTEGRIRANO VARSTVO PETERŠILJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Glive iz rodu Septoria, Erysiphe in Alternaria (<i>Septoria</i> spp., <i>Erysiphe</i> spp. in <i>Alternaria</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - odstrani ali zaozrije se vse rastlinske ostanke - kolobar - uporaba razkuženega semena. Kemično varstvo: - škropi se, ko je napadena 1-2 % listne površine. Agrotehnični ukrepi:	difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	14	
		difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	14	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Črna listna pegavost (<i>Alternaria</i> spp.)	- odstrani ali zaorije se vse rastlinske ostanke, - kolobar, - uporaba razkuženega semena. Kemično varstvo: - škropi se, ko je napadena 1-2 % listne površine.	boskalid + piraklostrobin	Signum	0,75 kg/ha	14	za pridelavo korena, dovoljeni 2 tretiranj v eni rastni dobi
		difenokonazol	Difcor 250 EC	0,5 L/ha	14	največ 2x v eni rastni dobi
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto.	difenokonazol	Difenzone	0,5 L/ha	14	peteršilj za listje
		fludioksonil + ciprodinil	Switch 62,5 WG	0,8 kg/ha	7	
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	2,0 L/ha	7	peteršilj za koren
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	7	peteršilj za koren
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	14	za pridelavo korena, dovoljeni 2 tretiranj v eni rastni dobi
		fludioksonil + ciprodinil	Switch 62,5 WG	0,8 kg/ha	7	koreninski peteršilj, največ 3x v rastni sezoni
Gliv iz rodu <i>Leveillula</i> (<i>Leveillula</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto. Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto.	fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	7	peteršilj za koren
		difenokonazol	Difenzone	0,5 L/ha	14	peteršilj za listje
Erysiphe iz rodu <i>Erysiphe</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	14	za pridelavo korena, dovoljeni 2 tretiranj v eni rastni dobi
		<i>Bacillus pumilus</i> QST 2808	Sonata	5-10 L/ha	ni potrebna	
		difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	14	
Pepelovka kobulnic (<i>Erysiphe heraclei</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto.	žveplo	Biotip sulfo 800 SC	2 L/ha	7	peteršilj za koren
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	7	peteršilj za koren

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		žveplo	Thiovit jet	3 kg/ha	3	peteršilj za koren
Pepelasta plesen (<i>Erysiphe cruciferarum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto.	difenokonazol	Difcor 250 EC	0,5 L/ha	14	največ 2 krat
Glive iz rodov Septoria, Erysiphe	Agrotehnični ukrepi: - seje se razkuženo seme, - uniči se rastlinske ostanke.	difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	14	peteršilj za liste
Glive iz rodu Septoria	Agrotehnični ukrepi: - seje se razkuženo seme, - uniči se rastlinske ostanke.	difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	14	
		azoksistrobilin	Zoxis 250 SC	1 L/ha	14	
Listna pegavost zelene (<i>Septoria apiicola</i>)	Agrotehnični ukrepi: - seje se razkuženo seme - uniči se rastlinske ostanke.	azoksistrobilin	Mirador 250 SC	1 L/ha	14	peteršilj za pridelavo korena
		azoksistrobilin	Ortiva	1 L/ha	14	peteršilj za pridelavo korena
		azoksistrobilin	Zafira AZT 250 SC	1 L/ha	14	
Listna pegavost zelene (<i>Septoria petroselinii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - seje se razkuženo seme - uniči se rastlinske ostanke.	boskalid + piraklostrobilin	Signum	1,0 kg/ha	14	peteršilj za pridelavo korena, največ 2 tretiranji v rastni dobi
Glivične bolezni sejancov oz. sadik		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	2 g/kg semena (5-10 mL vode/kg semena) (8 g/ha)	1	največ 1x v rastni dobi
Peteršiljeva rja (<i>Puccinia rubiginosa</i>)		boskalid + piraklostrobilin	Signum	1,0 kg/ha	14	peteršilj za pridelavo korena, največ 2 tretiranji v rastni dobi
Sovke (<i>Spodoptera littoralis</i> , <i>Spodoptera exigua</i> , <i>Helicoverpa armigera</i>)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> klorantraniliprol	Lepinox plus Coragen Voliam	1 kg/ha 175 mL/ha 175 mL/ha	ni potrebna 21 21	peteršilj za koren Manjša uporaba.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Shenzi 200 SC	175 mL/ha	21	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	peteršilj za pridelavo korena
Korenjeva muha (<i>Chamaepsila (Psila) rosae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - seje se zelo zgodaj ali zelo pozno, - rahlja se zemljo.	ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	7	peteršilj za koren
		cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	ob setvi oziroma saditvi
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapeleveljenosti.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	peteršilj za pridelavo korena
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7	peteršilj za pridelavo korena
Resokrilci (Thysanoptera)		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	peteršilj za pridelavo korena
Sovke		azadirahitin A	Azatin EC	1,5 L/ha	7	peteršilj za zelenje
Talne sovke (Agrotis spp.)		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	peteršilj za pridelavo korena
Strune (Agriotes spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se ali sadi se peteršilja na preorano ledino, - večkrat se obdela tla.	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	peteršilj za koren, ob setvi oziroma saditvi
Polži (Limacidae, Gastropoda)		železov fosfat	Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	
		železov fosfat	Polžomor bio vaba za polže	50 kg/ha	ni potrebna	
		železov fosfat	Solabiol proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	

12.7 INTEGRIRANO VARSTVO PASTINAKA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Črna listna pegavost (<i>Alternaria</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - odstrani ali zaozrije se vse rastlinske ostanke	boskalid + piraklostrobin	Signum	0,75 kg/ha	21	dovoljeni tretirani v eni rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- kolobar, - uporaba razkuženega semena.	fludioksonil + ciprodinil difenokonazol	Switch 62,5 WG Difoor 250 EC Mavita 250 EC Score 250 EC	0,8 kg/ha 0,5 L/ha 0,5 L/ha 0,5 L/ha	7 14 14 14	največ 3x v eni rastni dob največ 2x v eni rastni dobi
		fluksapiroksad + difenokonazol <i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Sercadis plus Serenade Aso	1,0 L/ha 8 L/ha	14 ni potrebna	največ 2x v eni rastni dobi
Korenjev listni ožig (<i>Altemaria dauci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstrani ali zaotije se vse rastlinske ostanke, - kolobar, - uporaba razkuženega semena.	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva	1 L/ha 1 L/ha	14 14	
Bela gnolba (<i>Sclerotinia</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregoto.	fludioksonil + ciprodinil fluksapiroksad + difenokonazol <i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Switch 62,5 WG Sercadis plus Serenade Aso	0,8 kg/ha 2,0 L/ha 8 L/ha	7 14 ni potrebna	največ 3x v eni rastni dob največ 1x v eni rastni dobi
Gliv iz rodu <i>Leveillula</i> (<i>Leveillula</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregoto.	fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	14	največ 2x v eni rastni dobi
Glive iz rodov <i>Erysiphe</i> (<i>Erysiphe</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregoto.	difenokonazol	Mavita 250 EC Score 250 EC	0,5 L/ha 0,5 L/ha	14 14	
Pepelovka kobulnic (<i>Erysiphe heraclei</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregoto.	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC Zoxis 250 SC	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	14 14 14 14	
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	14	največ 2x v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pepelaste plesni (<i>Erysiphe cruciferarum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje se pregosto.	difenokonazol	Difcor 250 EC	0,5 L/ha	14	največ 2x v eni rastni dobi
Siva pegavost korenjevega listja (<i>Cercospora carotae</i>)	Agrotehnični ukrepi: -odstrani ali zaorje se vse rastlinske ostanke -kolar -uporaba razkuženega semena.	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	14 14 14	
glivične bolezni sejantčkov oz. sadik		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	2 g/kg semena (5-10 mL vode/kg semena) (8 g/ha)	1	največ 1x v eni rastni dobi
Gosenic škodljivih metuljev (Lepidoptera sp.)		klorantraniliprol	Coragen Vollam Shenzi 200 SC	175 mL/ha 175 mL/ha 175 mL/ha	21 21 21	
Korenjeva muha (<i>Chamaepsila (Psila) rosae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - seje se zelo zgodaj ali zelo pozno, rahlija se zemljo.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i> ciantraniliprol cipermetrin	Agree WG Benevia Columbo 0,8 MG	1 kg/ha 0,75 L/ha 12 kg/ha	ni potrebna 7 ČU	največ 3x v eni rastni dobi ob setvi oziroma sadtivi
Strune (<i>Agritotes</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - ne seje ali sadi se na preorano ledino, - večkrat se obdelata tla.	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	ob setvi oziroma sadtivi
Poiži (Limacidae, Gastropoda)		železov fosfat	Ferramol Polžomor bio vaba za polže Solabiol proti polžem	50 kg/ha 50 kg/ha 50 kg/ha	ni potrebna ni potrebna ni potrebna	

12.8 INTEGRIRANO VARSTVO KOLERABICE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
VIROZE Črna obročkavost kapusnic Turnip mosaic virus, Brassica virus 1 Rumenica kolerabe in repe Brassica virus 5 Rumeni mozaik kolerabe in repe Turnip yellow mosaic virus Cvetični mozaik Cauliflower mosaic virus GLIVIČNE BOLEZNI: Padavica sadik, <i>Phyium</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i> , <i>Olpidium brassicae</i> , <i>Phoma lingam</i>	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje škodljivcev (prenašalcev boleznih), predvsem listnih uši. Agrotehnični ukrepi: - prostor, kjer so sadike se redno zrači, - priporoča se uporaba kakovostnega substrata.	<i>Pythium oligandrum</i> M1 <i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	-	-	-	Znamenja boleznih so različna na različnih vrstah in sortah kapusnic. Prepoznavanje in dokončno potrditev boleznih prepustimo strokovnjakom
			0,1-0,2 kg/ha 5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.) 4	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.	
Kapusna plesen <i>(Peronospora parasitica)</i>	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede se zrači.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Na istem zemljišču se lahko s pripravkom tretira največ 2-krat v rastni sezoni Manjša uporaba. 2-krat v rastni
			0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botrytis</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi: Temperaturo in zračno vlago v rastlinjaki (pridelava sadik) je priporočljivo uravnati tako, da je zračna vlaga čim nižja, temperatura pa optimalna za razvoj rastlin.</p>	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	<p>V zavarovanih prostorih: na 1 m² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin</p> <p>Polyversum Univerzalni fungicid</p>	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
Pepelovka križnic (<i>Erysiphe cruciferarum</i>)		azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.
		žveplo	Thiovit jet	2 - 4 kg/ha	ČU	Manjša uporaba. S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 4 krat v eni rastni dobi, v 7 do 14 dnevnem presledku.
Črna listna pegavost kapusnic (<i>Alternaria brassicae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje ostankov, - kolobar, - ne seje/sadi se na vlažnih legah.</p>	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC Zoxis 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Manjša uporaba. Uporaba največ 3-krat letno.
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Univerzalni fungicid			Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha	1	10-krat v rastni dobi
Črna žilavka kapusnic (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	Agrotehnični ukrepi: - izbira tolerantnih sort, - kolobar (5 let za sadike, 2 leti za pridelavo), - uporaba razkuženega semena, - pravilno gnojenje s kalijem, - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezni), predvsem listnih uši.	-	-	-	-	-
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje in uničevanje obolenih rastlin oz. delov rastlin.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC Zoxis 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - rastlinska higijena, - zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno
Prstanasta (obročasta) listna pegavost (<i>Mycosphaerella brassicicola</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - izbira tolerantnih sort, - kapsunic se ne sadli/seje v bližino posevkov oljne ogrščice, uporaba zdravega semena, - ne pregosta setev, - zatiranje plevelov,	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Največji skupni odmerek ne sme	1	Manjša uporaba. 10-krat v rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- takojšnje globoko zaoravanje (zadelava) ostankov kapusnic. Agrotehnični ukrepi: - pobiranje listov s kolonijami gosenic (manjše površine), - uporaba protiinsektnih mrež ali prekrivk.			preseči 3,7 kg/ha.		
Kapusov belin in repni belin (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i>)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno, razmik med tretiranjji 7 dni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		olja navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	Agrotehnični ukrepi: Napad lahko ublažimo: - z zgodnjo setvijo kapusnic, - rednim uničevanjem ostankov kapusnic, - uporabo protiinsektnih mrež ali prekrivk, - rednim odstranjevanjem plevelov. Pojav škodljivca lahko spremljamo z uporabo rumenih lepiljivih plošč.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		olja navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno, razmik med tretiranjji 7 dni
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - globoko oranje, - zatiranje plevelov.	olja navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno, razmik med tretiranjji 7 dni
Južna plodovrtna (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi:	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno,

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> uničevanje gostiteljskih rastlin v okolici posevka. 					razmik med tretiranj 7 dni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		olje navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
Kapusova hrčica (<i>Contarinia nasturtii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> širok kolobar (vsaj triletni), zatiranje samonikih križnic, globoko zaoravanje bub. <p>Priporočljivo je redno pregledovanje rastlin kmalu po prvem presajanju zgodaj spomladi, v začetku maja in spremljanje naleta škodljivca s feromonskimi vabami.</p>	olje navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni, 14 dnevni razmik med aplikacijama.
Kljunotaji (<i>Ceutorhynchus pleurostigma/quadridens</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> uporaba zdravega sadilnega materiala. 					Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Kapusovi bolhači (<i>Phyllotreta nemorum</i> , <i>Ph. atra</i> , <i>Ph. nigripes</i> , <i>Ph. Undulata</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> motenje razmnoževanja bolhačev z namakanjem, ki povečuje vlago v tleh in tudi v prizemnem sloju, izvajanjem ostalih ukrepov (šitok kolobar, prekrivanje posevka, plito okopavanje, oroševanje rastlin, zatiranje plevelov in podobno) <p>priporočamo, da se mlade rastline hitro razvijajo in so tako manj dovzetne za napad bolhačev.</p>	olje navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
		olje navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
Kapusova muha (<i>Delia radicum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p>	olje navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- uporaba zdravega sadilnega materiala, - uporaba zaščitnih mrež.					rastni sezoni na prostem
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - po pravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje. Kemični ukrepi: Pravočasna uporaba insekticidov! Če se insekticid uporabi prepozno, si rastline ne opomorejo ali le delno. Insekticidu se dodaja močila, škropi se z visokim tlakom.	olja navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
			Raptol spray AE	600 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
			Raptol spray	600 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
		spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. 14 dnevni razmik med aplikacijama. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,625 L/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
			Pri tretiranju gojenih rastlin je treba upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.			
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bombazevčeva uš (<i>Aphis gossypii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridejka se ostanke rastlin globoko zakopje ali pa sežge.</p> <p>Poleti kapusnice redno pregledujemo.</p>	olje navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	omočenosti rastlin Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
			Raptol spray AE -	600 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
			Raptol spray	600 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	2% 1 l/10 m ²	ni potrebna ni potrebna	3-kraten nanos 3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni, 14 dnevni razmik med aplikacijama. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,625 L/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjuje se plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil, - prepriči se vnos žuželk od zunaj prek sadik in drugega rastlinskega materiala. <p>Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na prisotnost odraslih ščitkarjev. Za spremljanje pojava in ulov začetne populacije odraslih ščitkarjev se uporablja rumene lepiljive plošče.</p>	olja navadne ogrščice + piretrin	Pri tretiranju gojenih rastlin je treba upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda. Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
		<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjuje se plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil. <p>Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na prisotnost odraslih ščitkarjev.</p>	spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3
Kapusov ščitkar (<i>Aleyrodes proletella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjuje se plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil. <p>Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na prisotnost odraslih ščitkarjev.</p>	olja navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne uši (Aphididae)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopje ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje. 	<p>olja navadne ogrščice</p>	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
			Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni, 14 dnevni razmik med aplikacijama. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		<p>olja navadne ogrščice + piretrin</p>	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
			Raptol spray AE	600 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem
			Raptol spray	600 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevela, tudi v okolici nasada/posevka, - če je populacija tripsov velika, se s spravilom po nastopu tehnološke zrelosti ne odlašaj. <p>Kemični ukrepi: z uporabo insekticidov se škode ne prepreči, le zmanjša.</p>	spinosad	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.	
		spirotetramat	Pri tretiranju gojenih rastlin je treba upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni, 14 dnevni razmik med aplikacijama. Zaloga v uporabi do 30.10.2025	
Ogorčice/nematode (<i>Heterodera cruciferae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - zatiranje plevelov, - saditev sort z vegetacijo krajšo od 80 dni, - razkuževanje setvišča. 	olja navadne ogrščice + piretrin	Raptol koncentrat	6 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni na prostem	
Polži (<i>Limacidae, Gastropoda</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba vab oziroma mehanski pasti. <p>Kemični ukrepi: Ob prisotnosti polžev se vabe potrese na obrobje parcele od koder polži prihajajo. Vabe se potrese po površini tal.</p>	-	-	-	-	-	
		železov fosfat	Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	Uporaba 4-krat letno	
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha			Uporaba 4-krat letno.
			Combo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha			Uporaba 4-krat letno.
			Naturen sredstvo proti polžem	30 kg/ha			Uporaba 4-krat letno.
	Bio plantela arion proti polžem	38 kg/ha			Uporaba 4-krat letno..		
	Požizomor BIO vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha			Uporaba 4-krat letno.		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Bio sredstvo proti polžem	40 kg/ha	ČU	Uporaba 4-krat letno, v razmaku 10 dni.
		metaldehid	Celaflor limex	7 kg/ha	ČU	Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41
TALNI ŠKODLJIVCI Sovke (talne) (Agrotis spp.)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot prepoosevek, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki sajenja in setve. Kemični ukrepi: Uporaba FFS le pri pridelavi vrtnin na prostem	-	-	-	-	-
Strune (Agrotis sp)	Agrotehnični ukrepi: Kolobar, obdelava tal, čas in način setve, ustrezno gnojenje in zatiranje plevela. Nekatere rastline, na primer ajda, lan, konoplja, proso vplivajo na zmanjšanje števila strun v tleh, prepogosta setev žit, lucerne, detelje pa njihovo številčnost povečuje. Če se proti strunam ne zavaruje posevkov je potrebno nekoliko povečati količino semena na hektar. Strune se uniči tudi ob večkratni mehanični obdelavi tal, kot so brananje, česanje in okopavanje. Populacijo strun se lahko zmanjša s preoravanjem in večkratnim branjem zemljišča v suhem vremenu.					

12.9 INTEGRIRANO VARSTVO BLITVE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pesna listna pegavost (<i>Cercospora beticola</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev zdravega semena, - izbira manj občutljivih sort, - do do tri-letni kolobar. - dobra zadelava oz. odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov.					
Pesna pepelovka (<i>Erysiphe betae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ustrezna higijena, - zatiranje plevela, - zmerno gnojenje, - izogibanje senčnim rastnim pogojem ter sušnemu stresu z ustreznim namakanjem.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pesna rja (<i>Uromyces betae</i>)		difenokonazol	Difcor 250 EC	0,5 L/ha	30	Na istem zemljišču se v eni rastni sezoni lahko tretira največ 3 krat, v razmiku 14 dni
Solatna plesen (<i>Bremia lactucae</i>)	Agrotehnični ukrepi: širok kolobar, - uničevanje obolelih rastlin, - skrbeti za odcednost tal, - ne pregosta sadnja, - redno prezračevanje rastlinjakov, - uporaba rezistentnih kultivarjev.	mandipropramid	Revus	0,6 L/ha	7	Na prostem se lahko uporabi največ dvakrat v eni rastni dobi v časovnem presledku najmanj 7 dni. V zaščitnih prostorih se lahko sredstvo uporabi največ 1 krat v eni rastni dobi.
Pesna plesen (<i>Peronospora schachtii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - uporaba zdravega in razkuženega semena.					
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>), bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ustrezno gnojenje (dušika manj oz v nizkih enkratnih odmerkih, ne sme primanjkovati kalija in bora), - poskrbi se za zračna in odcedna tla, - izogibanjem mehanskim poškodbam rastlin.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču je dovoljenih do šest tretiranj v eni rastni dobi.
Listne uši (<i>Myzus persicae</i> , <i>Aphis fabae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - upoštevanje priporočene gostote setve, - redčenje posevka, - uničevanje plevelov v jeseni, - ustrezno gnojenje z dušikom,	izofetamid	Zenby	1 L/ha	21	Pri uporabi na prostem je dovoljeno največ eno tretiranje v eni rastni sezoni. Pri uporabi v zaščitnih prostorih je dovoljeno največ eno tretiranje v enem ravnem ciklu, pri čemer so v istem zaščitnem prostoru dovoljeni največ 3 rastni cikli v obdobju 12 mesecev.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- redno pregledovanje rastlin.					
Južna plodovrta (<i>Helicoverpa armigera</i>) Bombaževa sovka (<i>Spodoptera littoralis</i>) Pesna sovka (<i>Spodoptera exigua</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje koruznice (mulčenje), - pridelovanje koruze oddaljeno od pridelovanja zelenjave, kjer je možno, tudi od rastlinjakov. Kemični ukrep: uporaba insekticidov takoj po pojavu prvih gosenic.	azadirachtin A	Azatin EC	1,5 L/ha	7	V zaščitnih prostorih. S sredstvom se sme v istem zaščitnem prostoru tretirati največ 3 krat letno.
Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zmerno gnojenje z dušikom, z namakanje rastlin - oroševanjem z vrha, - uporaba gostih protiinsketnih mrež, - skrb za naravne sovražnike, - ukrepi za zmanjšanje zapliveljenosti posevka, - spremljanje z modrimi lepljivimi ploščami.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	Ni potrebna	Na prostem in v zaščitnih prostorih.
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	- Agrotehnični ukrepi: uravnotežena prehrana rastlin, povečanje zračnosti v zavarovanih prostorih, - odstranjevanje močno napadenih rastlin, - odstranjevanje širokolistnih plevelov.					
Polži (Limacidae, Gastropoda)		železov fosfat	Bio Plantella arion proti polžem	38 kg/ha	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Bio sredstvo proti polžem	10 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Compo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Ironmax Pro	7 kg/ha	ni potrebna	Skupni odmerek ne sme preseči 28 kg/ha na leto.
			Naturen bio sredstvo proti polžem	30 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Požomor bio vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
		metaidehid	Celaflor limex	7 kg/ha	ni potrebna	Do 2 tretiranj v eni rastni dobi, skupni letni odmerek do 14 kg/ha.
			Metarex inov	5 kg/ha pri tretiranju po celotni površini in v vrsti, 4 kg/ha pri tretiranju v brazde ali ob setvi semena.	ČU	Skupni odmerek v eni rastni dobi do 17,5 kg/ha.

12.10 INTEGRIRANO VARSTVO HRENA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pepelovke iz rodu <i>Erysiphe</i> (<i>Erysiphe</i> spp.)		boskalid + piraklostrobin	Casino royale	1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni dobi.
		difenokonazol	Difcor 250 EC	0,5 L/ha	14	Manjša uporaba. Največ 3 krat v rastni dobi.
		difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	0,6 L/ha	7	Manjša uporaba. Tudi za zatiranje gliv iz rodu <i>Leveillula</i> . Največ 2 krat v rastni dobi.
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)		žveplo	Vertipin	6 L/ha	3	Manjša uporaba. Največ 6 krat v rastni dobi.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba. Zmanjševanje okužb. Največ 10 krat v rastni dobi.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Do 6 tretiranj v rastni dobi.
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov iz družine križnic, se jemlje le od vrha primarne korenine, - vse obarvane, nabrekle ali razpokane potaknjence se izloči, - pred novo saditvijo v starem nasadu in na odlagališču rastlinskih odpadkov se odstrani vse poganjke hrena, 	difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	2 L/ha	7	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni dobi.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,8 kg/ha	7	Največ 3 krat v rastni dobi.
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1L/ha	14	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni dobi.
			Ortiva	1L/ha	14	
	Zafra AZT 250 SC	1L/ha	14			
	Zoxis 250 SC	1L/ha	7	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni dobi.		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE		
Črna listna pegavost (<i>Alternaria</i> spp.)	- obolele rastline se odstranjuje s koreninami vred.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1L/ha	14	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni dobi.		
			Ortiva	1L/ha	14			
			Zafra AZT 250 SC	1L/ha	14			
			Zoxis 250 SC	1 L/ha	14			
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> str. QST 713		Serenade aso		8 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Do 6 tretiranj v rastni dobi.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24		Taegro		0,165-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba. Delno zmanjšanje okužb. Največ 10 krat v rastni dobi.
		boskalid + piraklostrobin	Casino royale			1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni dobi.
				Signum		0,75 kg/ha	21	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni dobi.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG			0,8 kg/ha	7	Največ 3 krat v rastni dobi.
				difenokonazol	Difcor 250 EC	0,5 L/ha	14	Manjša uporaba. Največ 3 krat v rastni dobi.
		difenokonazol + fluksapiroksad	Mavita 250 SC			0,5 L/ha	14	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni dobi.
				Score 250 SC		0,5 L/ha	14	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni dobi.
				Sercadis plus		2 L/ha	7	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusna plesen oz. plesen križnic (<i>Peronospora parasitica</i>)	-	fluazinam	Banjo	0,2 L/ha	14	Manjša uporaba.
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1L/ha	14	Manjša uporaba.
			Ortiva	1L/ha	14	Največ 2 krat v rastni dobi.
			Zafra AZT 250 SC	1L/ha	14	
Kapusov belin (<i>Pieris brassicae</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> - pobiranje listov s skupinami gosenic, - uporaba zaščitnih mrež ali kopren.	boskalid + piraklostrobin	Casino royale	1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni dobi.
		ciprodinil + fludioksomil	Switch 62,5 WG	0,8 kg/ha	7	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Največ 3 krat v rastni dobi.
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni sezoni.
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> - zgodnje sajenje	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni sezoni.
		klorantraniliprol	Coragen	175 mL/ha	21	Manjša uporaba.
			Shenzi 200 SC	175 mL/ha	21	Največ 2 tretiranj na rastno sezono.
			Voliam	175 mL/ha	21	
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> - globoko jesensko oranje, - zatiranje plevelov.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Največ 3 krat v rastni dobi.
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni sezoni.
		klorantraniliprol	Coragen	175 mL/ha	21	Manjša uporaba.
	Shenzi 200 SC	175 mL/ha	21	Največ 2 tretiranj na rastno sezono.		
	Voliam	175 mL/ha	21			
	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Največ 3 krat v rastni dobi.		
	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni sezoni.		
	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni sezoni.		
	Coragen	175 mL/ha	21	Manjša uporaba.		
	Shenzi 200 SC	175 mL/ha	21	Največ 2 tretiranj na rastno sezono.		
	Voliam	175 mL/ha	21			
	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Največ 3 krat v rastni dobi.		
	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni sezoni.		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		klorantraniliprol	Coragen	175 mL/ha	21	Manjša uporaba. Največ 2 tretiranji na rastno sezono.
			Shenzi 200 SC	175 mL/ha	21	
			Voliarn	175 mL/ha	21	
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni sezoni.
Bolhači (<i>Phyllotreta nemorum</i> , <i>Phyllotreta atra</i> , <i>Phyllotreta nigripes</i> , <i>Phyllotreta undulata</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zaščitnih prekrivk, - plitva obdelava tal (poleti). Kemično varstvo: v primeru, da grozi več kot 10 % uničenje listne površine mlade rastline.	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni sezoni.
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje oziroma odstranjevanje plevelov.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni sezoni. Največ 2 krat v rastni sezoni.
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje ali globoko zaoravanje ostankov rastlin. Kemično varstvo: insekticidom je potrebno dodajanje močila. Skropi se z visokim tlakom.	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni sezoni.
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje oziroma odstranjevanje plevelov ter preprečevanje zapleveljenosti	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni sezoni.
Talne sovke (Noctuidae)		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Največ 2 krat v rastni sezoni.
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba. Največ 1 krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Strune (<i>Agriotes</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - Izogibanje večletnemu travinju kot predposevek, - večkratna plitva mehanska obdelava tal (v suhem vremenu), - optimalni roki setve in sajenja.	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	Za zmanjševanje populacije strun. Uporaba ob sajenju. Ročno tretiranje s sredstvom ni dovoljeno.
Polži (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - čiščenje poti preko katerih prihajajo na parcelo, - zatiranje plevelov.	železov fosfat	Bio plantella arion proti požem	38 kg/ha	ni potrebna	
			Bio sredstvo proti požem	40 kg/ha	ČU	
			Compo bio sredstvo proti požem	50 kg/ha	ni potrebna	
			Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	
			Naturen bio sredstvo proti požem	30 kg/ha	ni potrebna	
			Polžomor bio vaba proti požem	50 kg/ha	ni potrebna	
			Solabiol proti požem	50 kg/ha	ni potrebna	
Celaflor limex	7 kg/ha	ni potrebna				
		metaldehid				

12.11 INTEGRIRANO VARSTVO REDKVICE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusna plesen (<i>Peronospora parasitica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov, - ne pregesto sajenje, - odstranjevanje okuženih rastlin in njihovih ostankov.	azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	7	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 7 - 10 dni.
			Mirador 250 SC			
			Zafra AZT 250 SC			
		fosetil + propamokarb	Previcur energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zavarovanih prostorih!)	2,5 L/ha	ČU	Največ 2 krat letno v presledku od 10 do 14 dni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin.	mandipropamid	Revus	0,6 L/ha	14	Manjša uporaba. 2-krat v rastni dobi.
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,2 kg/ha	1 oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin.	azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	7	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranj 7 - 10 dni.
			Mirador 250 SC			
			Zafra AZT 250 SC			
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin.	boskalid + piraklostrobin	Zoxis 250 SC			Uporaba 1 - krat v rastni sezoni.
			Signum	1,5 kg/ha	14	
Alternarije (<i>Alternaria</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje ostankov, - kolobar, - ne seje/sadi se na vlažnih legah.	<i>Bacillus amyoliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Do 6 tretiranj v rastni sezoni.
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,2 kg/ha	1 dan oz. zagotovljena s časom uporabe	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
Suha trohnoza zeja (<i>Leptosphaeria maculans</i>)	Kadar je bolezen povzročila škodo, se poskrbi, da na istem zemljišču 3-4 leta se ne bo gojilo križnic. Napad bolhačev prispeva k hitrejšemu širjenju boleznih med rastlinami, zato se bolhače zatira.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,2 kg/ha	1 dan oz. zagotovljena s časom uporabe	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
			Univerzalni fungicid			
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - rastlinska higijena.	<i>Bacillus amyoliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Do 6 tretiranj v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha.	1	10-krat v rastni dobi.
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: - vzdržuje se rastlinsko higieno, - pravilno sajenje, - izbira tolerantnih sort.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha.	1	10-krat v rastni dobi.
Kapusovi bolhači (<i>Phyllotreta nemorum</i> , <i>Phyllotreta atra</i> , <i>Phyllotreta nigripes</i> , <i>Phyllotreta undulata</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zaščitnih mrež ali prekrivk. Kemični ukrepi: v primeru, da grozi uničenje več kot 10 % listne površine mlade rastline se uporabi insekticide.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
Listne uši (<i>Myzus persicae</i> , <i>Macrosiphon euphorbiae</i> , <i>Aphis gossypii</i> , <i>Aphis fabae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov.	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Uporaba največ 2-krat letno.
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, - uporaba rumenih lepiljivih plošč.	lambda-cihalotrin deltametrin	Karate Zeon 5 CS Decis 100 EC	0,15 L/ha 0,075 L/ha	3 7	Uporaba največ 2-krat letno. 1-kratna uporaba v rastni sezoni.
Resarji (<i>Thrips tabaci</i> , <i>Frankliniella occidentalis</i> , <i>Heliothrips haemorrhoidalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov, tudi v okolici nasada/posevka.	lambda cihalotrin spinosad	Karate Zeon 5 CS Laser 240 SC	0,2 l/ha 0,4 L/ha	3 3	Uporaba največ 2-krat letno. Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusov belin (<i>Pieris brassicae</i>), kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>), zelenjadna sovka (<i>Lacanobia oleracea</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba protiinsektnih mrež ali prekrivk. Priporočljivo je redno spremljanje zdravstvenega stanja posevka. 	lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha	3	Uporaba največ 2-krat letno.
		deltametrin	Decis 100 EC	0,075 L/ha	7	1-kratna uporaba v rastni sezoni.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Korenjeva muha (<i>Psila roase</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seje se zelo zgodaj ali zelo pozno, - rahlja se zemljo, - uporaba protiinsektnih mrež ali prekrivk. 	ciantraniliprol	Benevia	0,6 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
Kapusova muha (<i>Delia radicum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - globoko zaoravanje rastlinskih ostankov, - prekrivanje oz. uporaba protiinsektne mreže ali prekrivk, - zamik sajenja glede na napoved pojava škodljivca, - širok kolobar, - odstranjevanje plevelov z družine križnic. <p>Priporočljivo je redno spremljanje škodljivca,</p>	ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
Štrune (<i>Elateridae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - večkratna obdelava tal, - čas in način setve, - ustrezno gnojenje, - zatiranje plevela. 					Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda. Ročno nanašanje sredstva ni dovoljeno.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Polži (<i>Limacidae</i> , <i>Gastropoda</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba vab oziroma mehanski pasti. <p>Kemični ukrepi: Ob prisotnosti polžev se vabe potrese na obrobje parcele od koder polži prihajajo. Vabe se potrese po površini tal.</p>	železov fosfat	Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	Uporaba 4-krat letno.
			Ironmax pro	28 kg/ha (LETNO), 7kg/ha enkratni odimerek		Uporaba 4-krat letno.
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Combo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Naturen sredstvo proti polžem	30 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Bio plantela arion proti polžem	38 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Polžomor BIO vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Bio sredstvo proti polžem	40 kg/ha	ČU	Uporaba 4-krat letno.
			Celaflor limex	7 kg/ha	ČU	Uporaba največ 2-krat letno.
			Metarex inov	4 kg/ha pri tretiranju v brazde ali ob setvi semena. 5 kg/ha pri tretiranju celotne površine	ČU	Uporaba največ 2-krat letno.
Talne sovke (<i>Agrotis</i> sp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izogibanje večletnemu travinju kot predposevku, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki setve in sajenja. <p>Kemični ukrepi: uporaba fitofarmacevtskih sredstev le pri pridelavi vrtnin na prostem.</p>	-	-	-	-	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
<p>Opombi: Decis 100 EC: Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba pri tretiranju ostalih gojenih rastlin upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda. Karate zeon 5 CS: 30 m varnostni pas do voda 1. in 2. reda ter 15 m pas do netretiranih površin.</p>						

12.12 INTEGRIRANO VARSTVO GLAVNATEGA ZELJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
VIROZE Črna obročkavost kapusnic Turnip mosaic virus, Brassica virus 1 Rumenica kolerabe in repe Brassica virus 5 Rumeni mozaik kolerabe in repe Turnip yellow mosaic virus Cvetačni mozaik Cauliflower mosaic virus	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje škodljivcev (prenašalcev boleznih), predvsem listnih uši.	-	-	-	-	Znamenja boleznih so različna na različnih vrstah in sortah kapusnic. Prepoznavanje in dokončno potrditev boleznih prepustimo strokovnjakom
GLIVICNE BOLEZNI: Padavica sadik, <i>Phytophthora</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i> , <i>Olipidium brassicae</i> , <i>Phoma lingam</i>	Agrotehnični ukrepi: - prostor, kjer imamo sadike, redno zračimo, - priporočljiva uporaba kakovostnega substrata in uporaba pripravka na osnovi dehidriranih živih spor in micelija glive <i>Gliocladium catenulatum</i>	fosetil + propamokarb	Previcur energy (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zavarovanih prostorih!)	30 L/ha	ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2-krat letno v presledku od 10 do 14 dni
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
		<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranj s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin			
Gošavost kapusnic (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - apnenje tal (pH naj ne bo nižji od 7,2). Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede zračimo.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.
Kapusna plesen (<i>Peronospora parasitica</i>)		fluopikolid, propamokarb	Infinito	1,6 L/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno.
		fosetil propamokarb	Previcur energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zavarovanih prostorih!)	3 mL/m ² (zalivanje)	ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2-krat letno v presledku od 10 do 14 dni. Prvič pred vznikom in drugič po vzniku pred presajanjem
		<i>Pythium oligandrium</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
Siva plesen (<i>Botrytis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: Talno in zračno vlago ter temperaturo v rastlinjaki (vzgoja sadik) je priporočljivo uravnati tako, da je zračna vlaga čim nižja, temperatura pa optimalna za razvoj rastlin.	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	
		<i>Pythium oligandrium</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Pepelovka križnic (<i>Erysiphe cruciferae</i>)		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	na prostem in v zavarovanih prostorih.	
			Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC			Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.	
Črna listna pegavost kapusnic (<i>Alternaria brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje ostankov, - kolobar, - ne seje/sadi se na vlažnih legah.	azoksistrobin + difenokonazol	Difaz	1L/ha	21	Na istem zemljišču samo 1-krat v rastni sezoni	
			Score 250 EC Mavita 250 SC	0,5 L/ha 0,5 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno, med tretiranjmi naj bo 14 dnevni razmik	
		difenokonazol + fluskapiroksad	Sercadis plus	1L/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno, med tretiranjmi naj bo 7 dnevni razmik	
			Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC Chamane Zoxis 250 SC Norios	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.	
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno	
			Luna experience	0,9 L/ha	14	Uporaba največ 2-krat letno	
		<i>Pythium oligandrum</i> M1		Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
				Taegro	0,185-0,37 kg/ha Največji skupni odmerek ne sme	1	10-krat v rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Črna žilavka kapusnic (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izbira tolerantnih sort, - kolobar (5 let za sadike, 2 leti za pridelavo), - uporaba razkuženega semena, - pravilno gnojenje s kalijem, - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezni), predvsem listnih uši. <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov iz družine križnic, odtranjevanje obolelih rastlin 	-	-	preseči kg/ha	3,7	-
		<p>Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)</p>	<p>azoksistrobin</p> <p>fluopikolid + propamokarb</p> <p>boskalid + piraklostrobin</p>	<p>Ortiva</p> <p>Mirador 250 SC</p> <p>Zafra AZT 250 SC</p> <p>Chamane</p> <p>Zoxis 250 SC</p> <p>Norios</p> <p>Infito</p> <p>Signum</p>	<p>1 L/ha</p> <p>1,6 L/ha</p> <p>1 kg/ha</p>	<p>14</p> <p>14</p> <p>14</p>
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - rastlinska higiena, - zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili, - obdelava tal. 					
		<p>Prstanasta (obročkasta) listna pegavost (<i>Mycosphaerella brassicicola</i>)</p>	<p>difenokonazol</p> <p>difenokonazol fluksapiroksad</p> <p>azoksistrobin</p>	<p>Score 250 EC</p> <p>Mavita 250 SC</p> <p>Sercadis plus</p> <p>Ortiva</p> <p>Mirador 250 SC</p> <p>Zafra AZT 250 SC</p> <p>Chamane</p>	<p>0,5 L/ha</p> <p>0,5 L/ha</p> <p>1L/ha</p> <p>1 L/ha</p>	<p>21</p> <p>14</p> <p>14</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO		ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusov belin in repni belin (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pobiranje listov s kolonijami gosenic na manjših rjivah, - uporaba zaščitnih mrež oziroma prekrivk.	boskalid + piraklostrobin	Norios		1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno
		fluopiram + tebukonazol	Signum		0,9 L/ha	14	Uporaba največ 2-krat letno
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha		1	Manjša uporaba. 10-krat v rastni dobi.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha		ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno, razmik med tretiranj 7 dni
		deltametrin	Decis 100 EC	0,075 L/ha		7	1-kratna uporaba v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha		21	Uporaba največ 2-krat letno.
		emamektin	Affirm	1,5 kg/ha		7	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha		1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni
		tebufenozid	Mimic	0,3 - 0,4 L/ha		14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		azadirahatin A	Neemazal - T/S	3 L/ha		3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha		ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha		7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		klorantraniliprol	Voliam	0,125 L/ha		1	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodnja setev kapusnic, - redno uničevanje ostankov kapusnic, - uporaba protiinsektnih mrež ali prekrivk, - redno odstranjevanje plevelov. <p>Pojavljane škodljivca se lahko spremlja z uporabo rumenih lepilnih plošč.</p>		Shenzi 200 SC			Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		deltametrin	Decis 100 EC	0,075 L/ha	7	1-kratna uporaba v rastni sezoni.
		tebufenozid	Mimic	0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	7	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno. ++ 30m varnostni pas do voda 1. in 2. reda ter 15 m pas do netretiranih površin.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Po potrebi ponojimo po 7 - 10 dneh
		klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni, 14 dnevni razmik med aplikacijama
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - globoko oranje, - zatiranje plevelov.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno, razmik med tretiranj 7 dni
		klorantraniliprol	Voliam	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Shenzi 200 SC	0,2 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		tebufenozid	Mimic	0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostern.
		emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	7	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		klorantraniliprol	Coragen Voliam	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni, 14 dnevni razmik med aplikacijama
		azadirahthin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostern
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno, razmik med tretiranj 7 dni
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivno obdelovanje tal - povzroči propad številnih gosenic, - uničevanje koruznice (mučenje).	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	7	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusova hrčica (<i>Contarinia nasturtii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoštevanje širokega kolobarja (vsaj triletnega), - zatiranje samoniklih križnic, - globoko zaoravanje bub hrčice. <p>Priporočljivo je redno pregledovanje rastlin kmalu po prvem presajanju zgodaj spomladi, v začetku maja in spremljanje naleta škodljivca s feromonskimi vabami.</p>	Klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem.
		Lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		azadirahthin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno, razmik med tretiranj 7 dni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		Klorantraniliprol	Voliam Shenzi 200 SC	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni, 14 dnevni razmik med aplikacijama. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		Kijunotaji (<i>Ceutorhynchus pleurostigma/quadridens</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba zdravega sadilnega materiala 	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha
deltametrin	Decis 100 EC			0,075 L/ha	7	1-kratna uporaba v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
<i>atra</i> , <i>Ph. nigripes</i> , <i>Ph. Undulata</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - motenje razmnoževanja bolhačev z namakanjem, ki povečuje vlago v tleh in tudi v prizemnem sloju, - z izvajanjem ostalih ukrepov (širok kolobar, prekrivanje posevka, plitvo okopavanje, oroševanje rastlin, zatiranje plevelov in podobno) se pripomore, da se rastline hitro razvijajo in so manj dovzetne za napad bolhačev. 	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		ciantraniliprol	Benevia	0,45 L/ha	7	Manjša uporaba. Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		piretrin	Asset Five	0,45 L/ha	1	Manjša uporaba; S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 3-krat v rastni sezoni, v razmaku 7 dni.
Kapusova muha (<i>Delia radicum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba zdravega sadilnega materiala, - uporaba zaščitnih mrež oziroma prekrivk. 	spinosad	Laser plus	0,2 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem.
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopje ali pa sežge. <p>Kemični ukrepi: Pravočasna uporaba insekticidov! Če se insekticid uporabi prepozno, si rastline ne opomorejo ali le delno.</p>	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		azadirahatin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMIEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	Insekticidu se dodaja močila, škropi se z visokim tlakom.	flupiradifuron	Sivanto prime	0,625 L/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni. 3-kraten nanos
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
		naravni piretrin	Asset five	0,45 L/ha	1	Manjša uporaba; S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 3-krat v rastni sezoni, v razmaku 7 dni.
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,42 kg/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni
Bombaževčeva uš (<i>Aphis gossypii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridejka se ostanke rastlin globoko zakopje ali pa sežge.	lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno. 3-kraten nanos
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE		
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjuje se plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil, - preprečevanje vnosa žuželk od zunaj prek sadik in drugega rastlinskega materiala. <p>Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na prisotnost odraslih ščitkarjev. Za spremljanje pojava in ulov začetne populacije odraslih ščitkarjev se uporablja rumene lepljive plošče.</p>	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025		
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni		
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,625 L/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni		
		naravni piretrin	Asset Five	0,45 L/ha	1	S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 3-krat v rastni sezoni.		
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,42 kg/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni		
		lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.		
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.		
		Kapusov ščitkar (<i>Aleyrodes proletella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjujemo plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil. 	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na prisotnost odraslih ščitarjev.	lambda-cihalotrin ciantraniliprol azadirachtin A olja navadne ogrščice	Karate Zeon 5 CS 5 Benevia Neemazal - T/S Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	0,2 L/ha 0,75 L/ha 3 L/ha 2%	21 7 3 ni potrebna ni potrebna	Uporaba največ 2-krat letno. Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni. Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni. 3-kraten nanos 3-kraten nanos 3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do omočenosti rastlin
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopje ali pa sežge.	lambda-cihalotrin olja navadne ogrščice pirimikarb azadirachtin A	Karate Zeon 5 CS Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka Pirimor 50 WG Neemazal - T/S	0,2 L/ha 2% 1 L/10 m ² 0,42 kg/ha 3 L/ha	21 ni potrebna ni potrebna 3 3	Uporaba največ 2-krat letno. 3-kraten nanos 3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do omočenosti rastlin Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni. Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		naravni piretrin	Asset Five	0,45 L/ha	1	S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 3-krat v rastni sezoni.
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov, tudi v okolici nasada/posevka, - če je populacija tripsov velika, se s pravilom po nastopu tehnološke zrelosti ne odlašaja. <p>Kemični ukrepi: Z uporabo insekticidov se škode ne prepreči, se jo le zmanjša.</p>	spinosad	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		spirotramat	Laser plus	0,2 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		lambda cihalotrin	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		azadirahitin A	Karate Zeon 5 CS	0,2 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
Ogorčice/hematode (<i>Heterodera cruciferae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - zatiranje plevelov, - saditev sort z vegetacijo krajšo od 80 dni, razkuževanje setvišča 	-	-	-	-	-
Požji (<i>Limacidae, Gastropoda</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>uporaba vab oziroma mehanskih pasti.</p> <p>Kemični ukrepi:</p> <p>Ob prisotnosti polžev se vabe potrese na obrobje parcele od koder</p>	železov fosfat	Ferramol	5 g/m ² (50 kg/ha)	ni potrebna	
			Ironmax pro	28 kg/ha (LETNO), 7kg/ha enkratni odmerek		Uporaba 4-krat letno.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	polži, prihajajo. Vabe se potrese po površini tal.		Solabiol proti polžem Combo bio sredstvo proti polžem Naturen sredstvo proti polžem Bio plantela arion proti polžem Polžomor BIO vaba za zatiranje polžev Bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha 50 kg/ha 30 kg/ha 38 kg/ha 50 kg/ha 40 kg/ha		Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno, v razmaku 10 dni.
Sovke (talne) (<i>Agrotis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevek, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki sajenja in setve. Kemični ukrepi: uporaba FFS le pri pridelavi vrtnin na prostem.	metaldehid tebufenozid	Celaflor limex Mimic	7 kg/ha 4 kg/ha pri tretiranju v brazde ali ob setvi semena. 5 kg/ha pri tretiranju celotne površine	ČU ČU	Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41 Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41
Štrune (<i>Agrotis</i> sp)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - pogosta obdelava tal, - čas in način setve,	lambda cihalotrin lambda cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem 1-krat letno.
		lambda cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	1-krat letno.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- ustrezno gnojenje in zatiranje plevela.	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni. Ročno nanašanje sredstva ni dovoljeno.

12.13 INTEGRIRANO VARSTVO CVETAČE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
VIROZE Črna obročkavost kapusnic Turnip mosaic virus, Brassica virus 1 Rumenica kolerabe in repe Brassica virus 5 Rumeni mozaik kolerabe in repe Turnip yellow mosaic virus Cvetačni mozaik Cauliflower mosaic virus	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje škodljivcev (prenašalcev boleznih), predvsem listnih uši	-	-	-	-	Znamenja boleznih so različna na različnih vrstah in sortah kapusnic. Prepoznavanje in dokončno potrditev boleznih prepustimo strokovnjakom
GLIVICNE BOLEZNI: Padavica sadik, <i>Phythora</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i> , <i>Oidium brassicae</i> , <i>Phoma lingam</i>	Agrotehnični ukrepi: - prostor, kjer so sadike, se redno zrači, - priporočljiva uporaba kakovostnega substrata in uporaba pripravka na osnovi dehidriranih živih spor in micelija glive <i>Gliocladium catenulatum</i> .	fosetil + propamokarb <i>Pythium oligandrum</i> M1	Previcur energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zavarovanih prostorih) Polyversum Univerzalni fungicid	30 L/ha 0,1-0,2 kg/ha	ČU 1 dan oz. ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2-krat letno v presledku od 10 do 14 dni Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	
		V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju. Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.				
Gošavost kapusnic (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: apnenje tal (pH naj ne bo nižji od 7,2).					
Kapusna plesen (<i>Peronospora parasitica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede se zrači.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.
		mandipropamid	Revus	0,6 L/ha	14	Manjša uporaba. Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi največ 2-krat v eni rastni dobi.
		fosetil + propamokarb	Previcur energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zavarovanih prostorih!)	3 ml/m ² (zalivanje)	ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2-krat letno v presledku od 10 do 14 dni. Prvič pred vznikom in drugič po vzniku pred presajanjem
		<i>Pythium oligandrium</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni; uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botrytis</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi: Talno in zračno vlago ter temperaturo v rastlinjaki (vzgoja sadik) je priporočljivo uravnati tako, da je zračna vlaga čim nižja, temperatura pa optimalna za razvoj rastlin.</p>	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih
Pepelovka križnic (<i>Erysiphe cruciferarum</i>)		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjí najmanj 12 dni.
		azoksistrobin + difenokonazol	Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC			
			Difaz	1L/ha	14	Na istem zemljišču samo 1-krat v rastni sezoni
Črna listina pegavost kapusnic (<i>Alternaria brassicae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje ostankov, - kolobar, - ne seje/sadi se na vlažnih legah.</p>	difenokonazol	Score 250 EC Mavita 250 SC	0,5 L/ha 0,5 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno, med tretiranjí naj bo 14 dnevni razmik
		difenokonazol + fluskapiroksad	Sercadis plus	1L/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno, med tretiranjí naj bo 7 dnevni razmik
		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjí najmanj 12 dni.
			Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC Chamane Zoxis 250 SC Norios			
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,9 L/ha	14	Uporaba največ 2-krat letno

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Crna žilavka kapusnic (<i>Xanthomonas campestris</i> p.v. <i>campestris</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izbira tolerantnih sort, - kolobar (5 let za sadike, 2 leti za pridelavo), - uporaba razkuženega semena, - pravilno gnojenje s kalijem, - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezni), predvsem listnih uši. 	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih
		-	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin. <p>Kemični ukrepi: Uporaba fungicidov</p>	azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranj najmanj 12 dni.
			Mirador 250 SC			
			Zafra AZT 250 SC			
			Chamane			
			Zoxis 250 SC			
Norios						
Bela gnjiloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - rastlinska higiena, - zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili, - obdelava tal. 	boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno
			-	-	-	-
Prstanasta (obročkasta) listna pegavost (<i>Mycosphaerella brassicicola</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - izbira tolerantnih sort, 	difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno, med tretiranj naj bo 14 dnevni razmik
			Mavita 250 SC	0,5 L/ha		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusov belin in repni belin (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - kapusnicse ne sadi/seje v bližino posevkov oljne ogrščice, - uporaba zdravega semena, - ne pregosta setev, - zatiranje plevelov, - takojšnje globoko zaoravanje ostankov kapusnic. 	difenokonazol + fluskapiroksad	Sercadis plus	1L/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno, med tretiranjimi naj bo 7 dnevni razmik
		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14 dni	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjimi najmanj 12 dni.
			Mirador 250 SC			
			Zaftra AZT 250 SC			
			Chamane			
			Norios			
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,9 L/ha	14	Uporaba največ 2-krat letno
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba. 10-krat v rastni dobi.
			<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna
	deltametrin	Decis 100 EC	0,075 L/ha	7	1-kratna uporaba v rastni sezoni.	
	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.	
	emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	12 dni	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni	
	klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1 dan	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: Napad lahko ublažimo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z zgodnjo setvijo kapusnic, - rednim uničevanjem ostančkov kapusnic, - uporabo protinsektivnih mrež ali prekrivk, - rednim odstranjevanjem plevelov. <p>Pojav škodljivca se lahko spremlja z uporabo rumenih lepljivih plošč.</p>	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		klorantraniliprol	Voliam Shenzi 200 SC	0,125 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		deltametrin	Decis 100 EC	0,075 L/ha	7	1-kratna uporaba v rastni sezoni.
		emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	7	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	21	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
		klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>Kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno, razmik med tretiranj 7 dni
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: - globoko oranje, - zatiranje plevelov.</p>	klorantraniliprol	Voliam Shenzi 200 SC	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat
		emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	12	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Južna plodovrta (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivno obdelovanje tal - povzroči propad številnih gosenic, - uničevanje koruznice (mulčenje).	klorantraniliprol	Coragen Voliam Shenzi 200 SC	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>Kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6- krat letno.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>Kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	12	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6- krat letno, razmik med trettrajzi 7 dni
Kapusova hrčica (<i>Contarinia nasturtii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - upoštevanje širokega kolobarja (vsaj triletnega),	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		klorantraniliprol	Voliam Shenzi 200 SC	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2- krat letno.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - zatiranje samonikih križnic, - globoko zaoravanje bub hrčice. <p>Priporočljivo je redno pregledovanje rastlin kmalu po prvem presajanju zgodaj spomladi, v začetku maja in spremljanje naleta škodljivca s feromonskimi vabami.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba zdravega sadlnega materiala. 	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Kljunotaji (<i>Ceutorhynchus pleurostigma/quadridens</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba zdravega sadlnega materiala. 	lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7 dni	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
Kapusovi bolhači (<i>Phyllotreta nemorum, Ph. atra, Ph. nigripes, Ph. Undulata</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motenje razmnoževanja bolhačev z namakanjem, ki povečuje vlago v tleh in tudi v prizemnem sloju, - z izvajanjem ostalih ukrepov (šitok kolobar, prekrivanje posevka, plito okopavanje, oroševanje rastlin, zatiranje plevelov in podobno) pripomoremo, da se mlade rastline hitro razvijajo in so tako manj dovzetne za napad bolhačev. 	deltametrin lambda cihalotrin ciantraniliprol spinosad	Decis 100 EC Karate Zeon 5 CS Benevia Laser plus	0,075 L/ha 0,2 L/ha 0,45 L/ha 0,2 L/ha	7 dni 21 dni 7 dan 3 dni	1-kratna uporaba v rastni sezoni. Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno. Manjša uporaba. Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni. Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
Kapusova muha (<i>Delia radicum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba zdravega sadlnega materiala, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk. 	lambda-cihalotrin ciantraniliprol cipermetrin	Karate Zeon 5 CS Benevia Columbo 0,8 MG	0,15 L/ha 0,75 L/ha 12 kg/ha	7 dni 7 dni zagotovljena s časom uporabe	Uporaba največ 2-krat letno. Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem. Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	<p>Kemični ukrepi: Pravočasna uporaba insekticidov! Če se insekticid uporabi prepozno, si rastline ne opomorejo ali le delno. Insekticiduse dodaja močila, škropi se z visokim tlakom.</p>	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7 dni	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,625 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni. 3-kraten nanos
Bombaževčeva uš (<i>Aphis gossypii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje.</p>	olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7 dni	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno. 3-kraten nanos
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjuje se prevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil, - preprečuje se vnosa žuželk od zunaj prek sadik in drugega rastlinskega materiala. <p>Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na pristnost odraslih ščitkarjev. Za spremljanje pojava in ulov začetne populacije odraslih ščitkarjev se uporablja rumene lepljive plošče.</p>	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7 dni	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
Kapusov ščitkar (<i>Aleyrodes proletole/la</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjuje se prevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil. <p>Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na pristnost odraslih ščitkarjev.</p>	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7 dni	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
		ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	7 dni	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		<i>Beauveria bassiana</i> ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	Ni potrebna	Na istem zemljišču 5-krat v rastni sezoni v zavarovanih prostorih in na prostem
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in	2%	ni potrebna	3-kraten nanos

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakoplje ali pa sežge. - Poleti se kapusnice redno pregleduje. 	lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7 dni	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
Tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov, tudi v okolici nasada/posevka, - če je populacija tripsov velika, s pravilom po nastopu tehnološke zrelosti se ne odlaš. <p>Kemični ukrepi:</p>	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		spinosad	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
			Laser plus	0,2 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	z uporabo insekticidov se škode ne prepreči, se jo le zmanjša.					Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
Ogorčice/nematode (<i>Heterodera cruciferae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - zatiranje plevelov, - saditev sort z vegetacijo krajšo od 80 dni, - razkuževanje setvišča.	-	-	-	-	-
Poiži (<i>Limacidae, Gastropoda</i>)	Agrotehnični ukrepi: Uporaba vab oziroma mehanski pasti. Kemični ukrepi: Ob prisotnosti polžev se vabe potrese na obrobje parcele od koder poiži prihajajo. Vabe se potrese po površini tal.	železov fosfat	Ferramol Ironmax pro Solabiol proti polžem Combo bio sredstvo proti polžem Naturen sredstvo proti polžem Bio plantela arion proti polžem Polžomor BIO vaba za zatiranje polžev Bio sredstvo proti polžem	50 kg/h 28 kg/ha (LETNO), 7kg/ha enkratni odmerek 50 kg/ha 50 kg/ha 30 kg/ha 38 kg/ha 5 g/m ² (50 kg/ha) 40 kg/ha	ni potrebna	Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno, v razmaku 10 dni. Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41
		metaldehid	Celaflor limex	7 kg/ha	ČU	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Metarex inov	4 kg/ha pri tretiranju v brazde ali ob setvi semena. 5 kg/ha pri tretiranju celotne površine	ČU	Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41
Sovke (talne) (Agrotis spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izogibanje večletnemu travinju kot predposevek, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki sajenja in setve. <p>Kemični ukrepi: Uporaba FFS le pri pridelavi vrtnin na prostem</p>	lambda cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	1-krat letno.
Strune (Agrotis sp)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - pogosta obdelava tal, - čas in način setve, - ustrezno gnojenje in zatiranje pleveta. 	lambda cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	1-krat letno.

12.14 INTEGRIRANO VARSTVO BROKOLIJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
VIROZE Črna obročkavost kapusnic Turnip mosaic virus, Brassica virus 1 Rumenica kolerabe in repe Brassica virus 5 Rumeni mozaik kolerabe in repe Turnip yellow mosaic virus Cvetični mozaik Cauliflower mosaic virus	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezn), predvsem listnih uši	-	-	-	-	Znamenja bolezn so različna na različnih vrstah in sortah kapusnic. Prepoznavanje in dokončno potrditev bolezn prepustimo strokovnjakom
GLIVIČNE BOLEZNI: Padavica sadik, <i>Phyium</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i> , <i>Oidium brassicae</i> , <i>Phoma</i> <i>lingam</i>	Agrotehnični ukrepi: - prostor, kjer so sadike, se redno zrači, - priporočljiva uporaba kakovostnega substrata in uporaba pripravka na osnovi dehidriranih živih spor in micelija glive <i>Gladiolium catenulatum</i> .	fosetil + propamokarb	Previcur energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zavarovanih prostorih!)	30 L/ha	ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2- krat letno v presledku od 10 do 14 dni
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	2-krat v rasti sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih (MANJŠA UPORABA)
		<i>Gladiolium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)		
V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin						

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Gošavost kapusnic (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: apnenje tal (pH naj ne bo nižji od 7,2).					
Kapusna plesen (<i>Peronospora parasitica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede zračimo.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.
		fluopikolid + propamokarb	Infito	1,6 L/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno
		fosetil + propamokarb	Previcur energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zavarovanih prostorih!)	3 ml/m ² (zalivanje)	ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2-krat letno v presledku od 10 do 14 dni. Prvič pred vznikom in drugič po vzniku pred presajanjem
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih (MANJŠA UPORABA)
Siva plesen (<i>Botrytis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: Talno in zračno vlago ter temperaturo v rastlinjaki je priporočljivo uravnati tako, da je zračna vlaga čim nižja, temperatura pa optimalna za razvoj rastlin.	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	
			V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranj s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju. Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Pepelovka križnic (<i>Erysiphe cruciferarum</i>)		azoksistrobin	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih (Manjša uporaba)	
			Ortiva Mirador 250 Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	14 dni	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.	
Črna listna pegavost kapusnic (<i>Alternaria brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje ostankov, - kolobar, - ne seje/sadi se na vlažnih legah.	žveplo	Thiovit jet	2 - 4 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Namenjen pridelavi semen! S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira. največ 4 krat v eni rastni dobi, v 7 do 14 dnevnem presledku. (Manjša uporaba)	
			difenokonazol	Score 250 EC Mavita 250 SC	0,5 L/ha 0,5 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		difenokonazol + fluskapiroksad	Sercadis plus	1L/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno.	
		azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC Chamane Zoxis 250 SC Norios	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno.	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno	
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,9 L/ha	14	Uporaba največ 2-krat letno	
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		<i>Bacillus amylobliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	prostorih (Manjša uporaba) 10-krat v rastni dobi.
Črna žilavka kapusnic (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	Agrotehnični ukrepi: - izbira tolerantnih sort, - kolobar (5 let za sadike, 2 leti za pridelavo), - uporaba razkuženega semena, - pravilno gnojenje s kalijem, - zatiranje (prenašalcev boleznih) predvsem listnih uši.	-	-	-	-	-
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC Chamane Zoxis 250 SC Norios	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - rastlinska higiena, - zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili, - obdelava tal.	fluopikolid + propamokarb boskalid + piraklostrobin	Infinito Signum	1,6 L/ha 1 kg/ha	14 14	Uporaba največ 3-krat letno Uporaba največ 3-krat letno
Prstanasta (obročkasta) listna pegavost	Agrotehnični ukrepi: - kolobar,	difenokonazol	Score 250 EC Mavita 250 SC	0,5 L/ha 0,5 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
<i>Mycosphaerella brassicicola</i>	<ul style="list-style-type: none"> - izbira tolerantnih sort, - kapusnic se ne sadi/seje v bližino posevkov oljne ogrščice, - uporaba zdravega semena, - ne pregosta setev, - zatiranje plevelov, - takojšnje globoko zaoravanje ostankov kapusnic. 	difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	1L/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno.	
		azoksistrobilin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno.	
			Mirador 250 SC				
			Zafra AZT 250 SC				
			Chamane				
			Norios				
			Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno	
			Luna experience	0,9 L/ha	14	Uporaba največ 2-krat letno	
			<i>Bacillus amylobliquifaciens</i> sev FZB24	0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	10-krat v rastni dobi (Manjša uporaba)	
			<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
Kapusov belin in repni belin (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pobiranje listov s kolonijami gosenic na manjših njivah, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk. 	emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	12	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni	
		klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni	
		tebufenozid	Mimic	0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni	
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem	
		klorantraniliprol	Voliam	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodnja setev kapusnic, - redno uničevanje ostankov kapusnic, - uporaba protiinsektnih mrež oz. prekrivk, - redno odstranjevanje plevelov. <p>Pojavljane škodljivca se lahko spremlja z uporabo rumenih lepiljih plošč.</p>	tebufenozid	Shenzi 200 SC	0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rasti sezoni na prostem
		emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	12	Na istem zemljišču 3-krat v rasti sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 2-krat v rasti sezoni.
		klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rasti sezoni.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rasti sezoni
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rasti sezoni na prostem
		<i>Bacillus thuringiensis</i> va. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		klorantraniliprol	Voliam	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rasti sezoni.
			Shenzi 200 SC			
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - globoko oranje, - zatiranje plevelov. 	tebufenozid	Mimic	0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rasti sezoni na prostem
		emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	12	Na istem zemljišču 3-krat v rasti sezoni
		klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rasti sezoni.
			Shenzi 200 SC			
			Voliam			
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rasti sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
Južna plodovrtna (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivno obdelovanje tal povzroči propad številnih gosenic, - uničevanje koruznice (mulčenje).	<i>Bacillus thuringiensis</i> va.	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> va.	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	12	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		<i>Bacillus thuringiensis</i> va.	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
Kapusova hrčica (<i>Contarinia nasturtii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - upoštevanje širokega kolobarja (vsaj triletnega), - zatiranje samonikih križnic, - globoko zaoravanje bub hrčice. Priporočljivo je redno pregledovanje rastlin kmalu po prvem presajanju zgodaj spomladi, v začetku maja in spremljanje naleta škodljivca s feromonskimi vabami.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		klorantraniliprol	Voliam	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		spirotramat	Shenzi 200 SC	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
			Movento SC 100			Zaloge v uporabi do 30.10.2025

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kljunotaji (<i>Ceutorhynchus pleurostigma/Quadridens</i>)		-	-	-	-	-
Kapusovi bolhači (<i>Phyllotreta nemorum, Ph. atra, Ph. nigripes, Ph. undulata</i>)	Agrotehnični ukrepi: - motenje razmnoževanja bolhačev z namakanjem, ki povečuje vlago v tleh in tudi v prizemnem sloju, - z izvajanjem ostalih ukrepov (šitok kolobar, prekrivanje posevka, plito okopavanje, oroševanje rastlin, zatiranje plevelov in podobno) pripomoremo, da se mlade rastline hitro razvijajo in so tako manj dovzetne za napad bolhačev.	ciantraniliprol	Benevia	0,45 L/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni. (Manjša uporaba)
Kapusova muha (<i>Delta radicum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zdravega sadilnega materiala, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	7 dni	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem.
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	Kemični ukrepi: Pravočasna uporaba insekticidov! Če se insekticid uporabi prepozno, si rastline ne opomorejo ali le delno. Insekticidu se dodaja močila, škropi se z visokim tlakom.	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		flupiradifuron olja navadne ogrščice	Sivanto prime Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	0,625 L/ha 2%	3 dni ni potrebna	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni. 3-kraten nanos
				1 l/10 m ²	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bombaževčeva uš (<i>Aphis gossypii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje. 	<p>olja navadne ogrščice</p>	<p>Celafior Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka</p> <p>Celafior Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat</p> <p>Celafior Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka</p>	<p>2%</p> <p>1 l/10 m²</p>	<p>ni potrebna</p> <p>ni potrebna</p>	<p>3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin</p> <p>3-kraten nanos</p> <p>3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin</p> <p>Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025</p> <p>Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.</p>
Kapusov ščitkar (<i>Aleyrodes proletella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjuje se plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil. Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na pristnost odraslih ščitkarjev. 	<p>spirotramat</p> <p>flupiradifuron</p> <p>spirotramat</p> <p>ciantraniliprol</p> <p><i>Beauveria bassiana</i> ATCC 74040</p>	<p>Movento SC 100</p> <p>Sivanto prime</p> <p>Movento SC 100</p> <p>Benevia</p> <p>Naturalis</p>	<p>0,75 L/ha</p> <p>0,625 L/ha</p> <p>0,75 L/ha</p> <p>0,75 L/ha</p> <p>1,5 L/ha</p>	<p>3 dni</p> <p>3 dni</p> <p>3 dni</p> <p>7 dni</p> <p>Ni potrebna</p>	<p>Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025</p> <p>Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.</p> <p>Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025</p> <p>Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.</p> <p>Uporaba do 5-krat letno, v</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa sežge. - Poleti se kapusnice redno pregleduje. 	olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	zavarovanih prostorih in na prostem 3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
Tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje pleva, tudi v okolici nasada/posevka, - če je populacija tripsov velika, se s spravilom po nastopu tehnološke zrelosti ne odlašaja. <p>Kemični ukrepi: z uporabo insekticidov se škode ne prepreči, se jo le zmanjšaja.</p>	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
			Sivanto prime	0,625 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
			Laser 240 SC	0,4 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
			Laser plus	0,2 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3 dni	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Ogorčice/nematode (<i>Heterodera cruciferae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - zatiranje plevelov, - saditev sort z vegetacijo krajšo od 80 dni, - razkuževanje setvišča.	-	-	-	-	-
Požji (<i>Limacidae, Gastropoda</i>)	Agrotehnični ukrepi: uporaba vab oziroma mehanski pasti. Kemični ukrepi: Ob prisotnosti polžev se vabe potrese na obrobje parcele od koder polži prihajajo. Vabe se potrese po površini tal.	železov fosfat	Ferramol Ironmax pro Solabiol proti polžem Combo bio sredstvo proti polžem Naturin sredstvo proti polžem Bio plantela arion proti polžem Polžomor BIO vaba za zatiranje polžev Bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha 28 kg/ha (LETNO), 7 kg/ha enkratni odmerek 50 kg/ha 50 kg/ha 30 kg/ha 38 kg/ha 50 kg/ha 40 kg/ha	ni potrebna	Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno.
Sovke (talne) (<i>Agrotis spp.</i>)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevek,	metaldehid tebufenozid	Celafior limex Metarex inov Mirmic	7 kg/ha 4 kg/ha pri tretiranju v brazde ali ob setvi semena. 5 kg/ha pri tretiranju celotne površine 0,3 - 0,4 L/ha	ČU ČU ČU 14 dni	Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41 Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41 Na istem zemljišču 1-krat v rasti sezoni na prostem

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - večkratna obdelava tal, - optimalni roki sajenja in setve. <p>Kemični ukrepi: Uporaba FFS le pri pridelavi vrtnin na prostem</p>	lambda cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	1-krat letno.
Štrune (<i>Agriotes</i> sp)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - pogosta obdelava tal, - čas in način setve, - ustrezno gnojenje in zatiranje plevela. 	lambda cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	1-krat letno. voda 1. in 2. reda.

12.15 INTEGRIRANO VARSTVO BRSTIČNEGA OHROVTA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
VIROZE Črna obročkavost kapusnic Turnip mosaic virus, Brassica virus 1 Rumenica kolerabe in repe Brassica virus 5 Rumeni mozaik kolerabe in repe Turnip yellow mosaic virus Cvetačni mozaik Cauliflower mosaic virus	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje škodljivcev (prenašalcev boleznih), predvsem listnih uši 	-	-	-	-	Znamenja boleznih so različna na različnih vrstah in sortah kapusnic. Prepoznavanje in dokončno potrditev boleznih prepustimo strokovnjakom
GLIVIČNE BOLEZNI: Padavica sadik, <i>Phytophthora</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i> , <i>Ophioidium brassicae</i> , <i>Phoma lingam</i>	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostor, kjer so sadike, se redno zrači, - priporočljiva uporaba kakovostnega substrata in uporaba pripravka na osnovi dehidriranih živih spor in micelijev gljive <i>Glocladium catenulatum</i>. 	fosetil + propamokarb	Previcur energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zaščitnih prostorih!)	30 l/ha	ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2-krat letno v presledku od 10 do 14 dni
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni; uporaba

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	na prostem in v zavarovanih prostorih
			V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranj s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju. Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.			
Golšavost kapusnic (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: apnenje tal (pH naj ne bo nižji od 7,2).					
Kapusna plesen (<i>Peronospora parasitica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede se zrači.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC	1 l/ha	14	Na istem zemljišču se lahko s pripravkom tretira največ 2-krat v rastni sezoni
		fosetil + propamokarb	Previcur energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zaščitnih prostorih!)	3 ml/m ² (zalivanje)	ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2-krat letno v presledku od 10 dni. Prvič pred vznikom in drugič po vzniku pred presajanjem
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botrytis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: Talno in zračno vlago ter temperaturo v rastlinjaki (vzgoja sadik) je priporočljivo uravnavati tako, da je zračna vlaga čim nižja, temperatura pa optimalna za razvoj rastlin.	mandipropamid	Revus	0,6 l/ha	14	2- krat v rastni dobi
		<i>Gladiolium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	
Pepelovka križnic (<i>Erysiphe cruciferarum</i>)		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih
		azoksistrobin	Univerzalni fungicid			
			Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC	1 l/ha	14	Uporaba 2 krat letno.
Črna listna pegavost kapusnic (<i>Alternaria brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje ostankov, - kolobar, - ne seje/sadi se na vlažnih legah.	žveplo	Thiovit jet	2 - 4 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Manjša uporaba. Namenjen pridelavi semen! S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira. največ 4 krat v eni rastni dobi.
		difenokonazol	Score 250 EC Mavita 250 SC	0,5 l/ha 0,5 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno, med tretiranjij naj bo 14 dnevni razmik
		difenokonazol + fluskapiroksad	Sercadis plus	1l/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno, med

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		azoksistrobin	Ortiva	1 l/ha	14	tretiranji naj bo 7 dnevni razmik
			Mirador 250 SC			Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjem najmanj 12 dni.
			Zafra AZT 250 SC			
			Chamane			
			Zoxis 250 SC			
			Norios			
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,9 l/ha	14	Uporaba največ 2-krat letno
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	10-krat v rastni dobi
		-	-	-	-	-
Črna žilavka kapusnic (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	Agrotehnični ukrepi: - izbira tolerantnih sort, - kolobar (5 let za sadike, 2 leti za pridelavo), - uporaba razkuženega semena, - pravilno gnojenje s kalijem, - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezn), predvsem listnih uši.					
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Agrotehnični ukrepi:	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC	1 l/ha	14	Uporaba 2 krat letno.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin. 	<p>boskalid + piraklostrobin</p> <p>-</p>	<p>Zaftra AZT 250 SC</p> <p>Chamane</p> <p>Zoxis 250 SC</p> <p>Norios</p> <p>Signum</p> <p>-</p>	<p>1 kg/ha</p> <p>-</p>	<p>14</p> <p>-</p>	<p>Uporaba največ 3-krat letno.</p> <p>-</p>
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - rastlinska higijena, - obdelava tal, - zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili. 					
Prstanasta (obročkasta) listna pegavost (<i>Mycosphaerella brassicicola</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - izbira tolerantnih sort, - kapusnic se ne sadi/seje v bližino posevkov oljne ogrščice, - uporaba zdravega semena, - ne pregosta setev, - zatiranje plevelov, - takojšnje globoko zaoravanje ostankov kapusnic. 	<p>difenokonazol</p> <p>difenokonazol + fluskapiroksad</p> <p>azoksistrobin</p>	<p>Score 250 EC</p> <p>Mavita 250 SC</p> <p>Sercadis plus</p> <p>Ortiva</p> <p>Mirador 250 SC</p> <p>Zaftra AZT 250 SC</p> <p>Chamane</p> <p>Norios</p>	<p>0,5 l/ha</p> <p>0,5 l/ha</p> <p>1l/ha</p> <p>1 l/ha</p>	<p>21</p> <p>14</p> <p>14</p>	<p>Uporaba največ 2-krat letno, med tretiranji naj bo 14 dnevni razmik</p> <p>Uporaba največ 3-krat letno.</p> <p>Uporaba 2 krat letno.</p>
		<p>boskalid + piraklostrobin</p> <p>fluopiram + tebukonazol</p> <p><i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24</p>	<p>Signum</p> <p>Luna experience</p> <p>Taegro</p>	<p>1 kg/ha</p> <p>0,9 l/ha</p> <p>0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)</p>	<p>14</p> <p>14</p> <p>1</p>	<p>Uporaba največ 3-krat letno</p> <p>Uporaba največ 2-krat letno</p> <p>Manjša uporaba. 10-krat v rastni dobi.</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusov belin in repni belin (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pobiranje listov s kolonijami gosenic na manjših njivah, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk. 	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		deltametrin	Decis 100 EC	0,075 l/ha	7	1-kratna uporaba v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 l/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 l/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		deltametrin	Decis 100 EC	0,075 l/ha	7	1-kratna uporaba v rastni sezoni.
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>Napad lahko ublažimo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z zgodnjo setvijo kapusnic, - rednim uničevanjem ostankov kapusnic, - uporabo protiinsektnih mrež ali prekrivk, - rednim odstranjevanjem plevelov. <p>Pojav škodljivca se lahko spremlja z uporabo rumenih lepiljivih plošč.</p>	azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 l/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno. 30 m varnostni pas do voda 1. in 2. reda ter 15 m pas do netretiranih površin.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 l/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> - globoko oranje, - zatiranje plevelov.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>Kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		lambda cihalotrin azadirahitin A	Karate Zeon 5 CS Neemazal - T/S	0,2 l/ha 3 l/ha	21 3	Uporaba največ 2-krat letno. Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Južna plodovrta (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> - intenzivno obdelovanje tal povzroči propad številnih gosenic, - uničevanje koruznice (mulčenje).	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 l/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		ciantraniliprol	Benevia	0,4 - 0,5 l/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
Kapusova hrčica (<i>Contarinia nasturtii</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u>	azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 l/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		klorantraniliprol	Voliam	0,125 l/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - upoštevanje širokega kolobarja (vsaj triletnega), - zatiranje samoniklih križnic, - globoko zaoravanje bub hrčice. <p>Priporočljivo je redno pregledovanje rastlin kmalu po prvem presajanju zgodaj spomladi, v začetku maja in spremljanje naleta škodljivca s feromonskimi vabami.</p>	spirotramat	Movento SC 100	0,75 l/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Kljunotaji (<i>Ceutorhynchus pleurostigma/quadridens</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zdravega sadilnega materiala.	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
Kapusovi bolhači (<i>Phyllotreta nemorum</i> , <i>Ph. atra</i> , <i>Ph. nigripes</i> , <i>Ph. Undulata</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - motenje razmnoževanja bolhačev z namakanjem, ki povečuje vlago v tleh in tudi v prizemnem sloju, - z izvajanjem ostalih ukrepov (šitok kolobar, prekrivanje posevka, plito okopavanje, oroševanje rastlin, zatiranje plevelov in podobno) pripomoremo, da se mlade rastline hitro razvijajo in so tako manj dovzetne za napad bolhačev. 	deltametrin	Decis 100 EC	0,075 l/ha	7	1-kratna uporaba v rastni sezoni
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		ciantraniliprol	Benevia	0,45 l/ha	7	Manjša uporaba. Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		spinosad	Laser plus	0,2 l/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
Kapusova muha (<i>Delta radicum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zdravega sadilnega materiala, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		ciantraniliprol	Benevia	0,75 l/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem.
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	Kemični ukrepi: Pravočasna uporaba insekticidov! Če se insekticid uporabi prepozno, si rastline ne opomorejo ali le delno. Insekticidu	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 l/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	se dodaja močila, škropi se z visokim tlakom.					Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		azadirachtin A	Neemazal - T/S	3 l/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		flupiradifuron	Sivanto prime *9, 12, 2025	0,625 l/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,42 kg/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		lambda cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
Bombaževčeva uš (<i>Aphis gossypii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje.		Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 l/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 l/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,625 l/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,42 kg/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 l/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Rastlinjakov štítakar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjuje se plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi štítakar lahko prezimil, - preprečevanje vnosa žuželk od zunaj prek sadik in drugega rastlinskega materiala. Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na prisotnost odraslih štítakarjev. Za spremljanje pojava in ulov začetne populacije odraslih štítakarjev se uporablja rumene lepljive plošče.					
Kapusov štítakar (<i>Aleyrodes prolelella</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjuje se plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi štítakar lahko prezimil. Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na prisotnost odraslih štítakarjev.	spirotramat	Movento SC 100	0,75 l/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		ciantraniliprol	Benevia	0,75 l/ha	7	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 l/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos.
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopje ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje.	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,42 kg/ha	3	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 l/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 l/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevela, tudi v okolici nasada/posevka, - če je populacija tripsov velika, s spravilom po nastopu tehnološke zrelosti se ne odlašaj. <p>Kemični ukrepi: z uporabo insekticidov se škode ne prepreči, se jo le zmanjša.</p>	spinosad	Laser 240 SC	0,4 l/ha	3	Zaloge v uporabi do 30.10.2025 Na istem zemljišču 3-krat v rasti sezoni.
		spirotetramat	Laser plus	0,2 l/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rasti sezoni.
Ogorčice/nematode (<i>Heterodera cruciferae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - zatiranje plevelov, - saditev sort z vegetacijo krajšo od 80 dni, - razkuževanje setvišča. 	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,2 l/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		azadirachtin A	Neemazal - T/S	3 l/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rasti sezoni
Polži (<i>Limacidae, Gastropoda</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>Uporaba vab oziroma mehanski pasti.</p> <p>Kemični ukrepi: Ob prisotnosti polžev se vabe potrese na obrobje parcele od koder polži prihajajo. Vabe se potrese po površini tal.</p>	železov fosfat	Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	Uporaba 4-krat letno.
			Ironmax pro	28 kg/ha (LETNO), 7kg/ha enkratni odmerek		Uporaba 4-krat letno.
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno. Pri tretiranju smo pozorni, da ne potresamo sredstva po rastlinah

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Combo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Naturen sredstvo proti polžem	30 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Bio plantela arion proti polžem	38 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Požomor BIO vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Bio sredstvo proti polžem	40 kg/ha	ČU	Uporaba 4-krat letno.
		metaidehid	Celaflor limex	7 kg/ha	ČU	Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41.
			Metarex inov	4 kg/ha pri tretiranju v brazde ali ob setvi semena. 5 kg/ha pri tretiranju celotne površine	ČU	Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41.
			Gusto 3 požomor	6 kg/ha	3	S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 2-krat v eni rastni sezoni.
Sovke (talne) (Agrotis spp.)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevek, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki sajenja in setve. Kemični ukrepi: Uporaba FFS le pri pridelavi vrtnin na prostem	lambda-cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	1-krat letno.
Strune (Agrotis sp)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - pogosta obdelava tal, - čas in način setve, - ustrezno gnojenje in zatiranje plevela.	lambda cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	1-krat letno.

12.16 INTEGRIRANO VARSTVO LISTNEGA OHROVTA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
VIROZE Črna obročkavost kapusnic Turnip mosaic virus, Brassica virus 1 Rumenica kolerabe in repe Brassica virus 5 Rumeni mozaik kolerabe in repe Turnip yellow mosaic virus Cvetični mozaik Cauliflower mosaic virus	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezn), predvsem listnih uši	-	-	-	-	Znamenja bolezn so različna na različnih vrstah in sortah kapusnic. Prepoznavanje in dokončno potrditev bolezn prepustimo strokovnjakom
GLIVIČNE BOLEZNI: Padavica sadik, <i>Phyium</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i> , <i>Oplidium brassicae</i> , <i>Phoma</i> <i>lingam</i>	Agrotehnični ukrepi: - prostor, kjer so sadike, se redno zrači, - priporočljiva uporaba kakovostnega substrata in uporaba pripravka na osnovi dehidriranih živih spor in micelija glive <i>Glotiadium catenulatum</i> .	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rasti sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Golšavost kapusnic (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: apnenje tal (pH naj ne bo nižji od 7,2).	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju. Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.
Kapusna plesen (<i>Peronospora parasitica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede zračimo.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Na istem zemljišču se lahko s pripravkom tretira največ 2-krat v rastni sezoni
Siva plesen (<i>Botrytis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: Talno in zračno vlago ter temperaturo v rastlinjaki (vzgoja sadik) je priporočljivo uravnati tako, da je zračna vlaga čim nižja, temperatura pa optimalna za razvoj rastlin.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
		<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju. Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pepelovka križnic (<i>Erysiphe cruciferarum</i>)		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.
			Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC			
Črna listna pegavost kapusnic (<i>Alternaria brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje ostankov, - kolobar, - ne seje/sadi se na vlažnih legah.	azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranjmi najmanj 12 dni.
			Mirador 250 SC			
			Zaftra AZT 250 SC			
			Chamane			
boskalid + piraklostrobin		Norios	Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno
			<i>Pythium oligandrum</i> M1			
			Polyversum Univerzalni fungicid			
Črna žilavka kapusnic (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	Agrotehnični ukrepi: - izbira tolerantnih sort, - kolobar (5 let za sadike, 2 leti za pridelavo), - uporaba razkuženega semena, - pravilno gnojenje s kalijem, - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezn), predvsem listnih uši	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih. 10-krat v rastni dobi
			-	-	-	-
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC Chamane	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		boskalid + piraklostrobin	Norios Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno.
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - rastlinska higijena, - obdelava tal, - zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili.	-	-	-	-	-
Prstanasta (obročkasta) listna pegavost (<i>Mycosphaerella brassicicola</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar. - izbira tolerantnih sort, - kapusnic se ne sadi/seje v bližino posevkov oljne ogrščice, uporaba zdravega semena, - ne pregosta setev, - zatiranje plevelov, - takojšnje globoko zaoravanje ostankov kapusnic.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC Chamane	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno.
Kapusov belin in repni belin (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pobiranje listov s kolonijami gosenic na manjših njivah, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	boskalid + piraklostrobin <i>Bacillus amylobliquifaciens</i> sev FZB24 <i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> tebufenozid <i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Signum Taegro Delfin WG Mimic Agree WG	1 kg/ha 0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha) 0,5 kg/ha 0,3 - 0,4 L/ha 1 kg/ha	14 1 ni potrebna 14 ni potrebna	Uporaba največ 3-krat letno. Manjša uporaba. 10-krat v rastni dobi. Uporaba največ 6-krat letno. Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	Agrotehnični ukrepi: Napad lahko ublažimo: - z zgodnjo setvijo kapusnic, - rednim uničevanjem ostankov kapusnic,	tebufenozid <i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Mimic Agree WG	0,3 - 0,4 L/ha 1 kg/ha	14 ni potrebna	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - uporabo protiinsektnih mrež ali prekrivk, - rednim odstranjevanjem plevelov. <p>Pojav škodljivca se lahko spremlja z uporabo rumenih lepiljivih plošč.</p>	<i>Bacillus thuringiensis var. kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - globoko oranje, - zatiranje plevelov. 	tebufenozid	Mimic	0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem
		<i>Bacillus thuringiensis var. aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis var. kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
Južna plodovrta (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzivno obdelovanje tal - povzroči propad številnih gosenic, - uničevanje koruznice (mulčenje). 	<i>Bacillus thuringiensis var. kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		<i>Bacillus thuringiensis var. aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Kapusova hrčica (<i>Contarinia nasturtii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoštevajte širokega kolobarja (vsaj triletnega), - zatiranje samoniklih križnic, - globoko zaoravanje bub hrčice. <p>Priporočljivo je redno pregledovanje rastlin kmalu po prvem presajanju zgodaj spomladi, v začetku maja in spremljanje naleta škodljivca s feromonskimi vabami.</p>	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Kljunotaji (<i>Ceutorhynchus pleurostigma/quadridens</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba zdravega sadilnega materiala. 	-	-	-	-	-

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusovi bolhači (<i>Phyllotreta nemorum</i> , <i>Ph. atra</i> , <i>Ph. nigripes</i> , <i>Ph. Undulata</i>)	Agrotehnični ukrepi: - motenje razmnoževanja bolhačev z namakanjem, ki povečuje vlago v tleh in tudi v prizemnem sloju, - z izvajanjem ostalih ukrepov (šitok kolobar, prekrivanje posevka, plito okopavanje, oroševanje rastlin, zatiranje plevelov in podobno) pripravimo, da se mlade rastline hitro razvijajo in so tako manj dovzetne za napad bolhačev.		-	-	-	-
Kapusova muha (<i>Delia radicum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zdravega sadilnega materiala, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	Kemični ukrepi: Pravočasna uporaba insekticidov! Če se insekticid uporabi prepozno, si rastline ne opomorejo ali le delno. Insekticidu se dodaja močila, škropi se z visokim tlakom.	spirotramat flupiradifuron	Movento SC 100 Sivanto prime	0,75 L/ha 0,625 L/ha	3 3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025 Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bombaževčeva uš (<i>Aphis gossypii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopje ali pa sežge.</p> <p>Poleti se kapusnice redno pregleduje.</p>	olja navadne ogrščice	<p>Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat</p> <p>Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka</p>	2%	ni potrebna	<p>redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin</p> <p>3-kraten nanos</p>
Kapusov ščitkar (<i>Aleyrodes proleto/a</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: - odstranjujemo plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil.</p> <p>Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na prisotnost odraslih ščitkarjev.</p>	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	<p>3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin</p> <p>Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.</p> <p>Zaloge v uporabi do 30.10.2025</p>
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,625 L/ha	3	<p>Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.</p>
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopje ali pa sežge.</p>	olja navadne ogrščice	<p>Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat</p>	2%	ni potrebna	<p>3-kraten nanos</p>
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	<p>Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.</p> <p>Zaloge v uporabi do 30.10.2025</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	Poleti se kapusnice redno pregleduje.		Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov, tudi v okolici nasada/posevka, - če je populacija tripsov velika, s pravilom po nastopu tehnološke zrelosti ne odlašamo. Kemični ukrepi: z uporabo insekticidov škode ne preprečimo, jo le zmanjšamo.	spinosad	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Ogorčice/nematode (<i>Heterodera cruciferae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - zatiranje plevelov, - saditev sort z vegetacijo krajšo od 80 dni, - razkuževanje setvišča.	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni, 14 dnevni razmik med aplikacijama. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
				-	-	-
Polži (<i>Limacidae, Gastropoda</i>)	Agrotehnični ukrepi: Uporaba vab oziroma mehanski pasti. Kemični ukrepi: Ob prisotnosti polžev se vabe potrese na obrobje parcele od koder polži prihajajo. Vabe se potrese po površini tal.	železov fosfat	Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	Uporaba 4-krat letno.
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Combo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Naturen sredstvo proti polžem	30 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Bio plantela arión proti polžem	38 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Polžomor BIO vaba za zatiranje polžev Bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha 40 kg/ha	ČU ČU	Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41.
Sovke (talne) (<i>Agrotis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevek, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki sajenja in setve. Kemični ukrepi: Uporaba FFS le pri pridelavi vrtnin na prostem	metaldehid tebufenožid	Celaflor limex Mimic	7 kg/ha 0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem.
Strune (<i>Agriotes</i> sp)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - pogosta obdelava tal, - čas in način setve, - ustrezno gnojenje in zatiranje plevela.	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni. Ročno nanašanje sredstva ni dovoljeno.

12.17 INTEGRIRANO VARSTVO GLAVNATEGA OHROVTA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
VIROZE Črna obročkavost kapusnic Turnip mosaic virus, Brassica virus 1 Rumenica kolerabe in repe Brassica virus 5 Rumeni mozaik kolerabe in repe Turnip yellow mosaic virus	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezn), predvsem listnih uši.	-	-	-	-	Znamenja bolezn so različna na različnih vrstah in sortah kapusnic. Prepoznavanje in dokončno potrditev bolezn prepustimo strokovnjakom

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Cvetačni mozaik Cauliflower mosaic virus						
GLIVIČNE BOLEZNI: Padavica sadik, <i>Phyium</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i> , <i>Olipidium brassicae</i> , <i>Phoma lingam</i>	Agrotehnični ukrepi: - prostor, kjer so sadike, se redno zrači, - priporočljiva uporaba kakovostnega substrata in uporaba pripravka na osnovi dehidriranih živih spor in micelija glive <i>Gliocladium catenulatum</i> .	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih (Manjša uporaba)
			Univerzalni fungicid			
Golšavost kapusnic (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: apnenje tal (pH naj ne bo nižji od 7,2).	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	
			V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zaiivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju. Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.			
Kapusna plesen (<i>Peronospora parasitica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede zračimo.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih (Manjša uporaba)
			Univerzalni fungicid			
Siva plesen (<i>Botrytis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: Talno in zračno vlago ter temperaturo v rastlinjakih (vzgoja	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	sadik) je priporočljivo uravnnavati tako, da je zračna vlaga čim nižja, temperatura pa optimalna za razvoj rastlin.		V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem: v enem ravnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju: Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.			
Črna listna pegavost kapusnic (<i>Alternaria brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - odstranjevanje ostankov, - kolobar, - ne seje/sadi se na vlažnih legah. 	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0, 1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	2-krat v ravnem sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih (Manjša uporaba)
		difenokonazol	Score 250 EC Mavita 250 SC	0,5 L/ha 0,5 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno, med tretiranj naj bo 14 dnevni razmik
Črna žilavka kapusnic (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - izbira tolerantnih sort, - kolobar (5 let za sadike, 2 leti za pridelavo), - uporaba razkuženega semena, pravilno gnojenje s kalijem, zatiranje škodljivcev (prenašalcev boleznih), predvsem listnih uši. 	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,9 L/ha	14	Uporaba največ 2-krat letno
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	2-krat v ravnem sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih (Manjša uporaba)
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin. 	-	-	-	-	-
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - rastlinska higiena, - obdelava tal, 	-	-	-	-	-

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili.					
Prstanasta (obročkasta) listna pegavost (<i>Mycosphaerella brassicicola</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - izbira tolerantnih sort, - kapusnic ne sadimo/sejemo v bližino posevkov oljne ogrščice, uporaba zdravega semena, - ne pregosta setev, - zatiranje plevelov, - takojšnje globoko zaoravanje ostankov kapusnic.	difenokonazol	Score 250 EC Mavita 250 SC	0,5 L/ha 0,5 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,9 L/ha	14	Uporaba največ 2-krat letno
Kapusov belin in repni belin (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pobiranje listov s kolonijami gosenic na manjših njivah, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni
		azadirahthin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	Agrotehnični ukrepi: Napad lahko ublažimo: - z zgodnjo setvijo kapusnic, - rednim uničevanjem ostankov kapusnic, - uporabo protiinsektnih mrež ali prekrivk, - rednim odstranjevanjem plevelov.	klorantraniliprol	Voliam	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		azadirahthin A	Shenzi 200 SC Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	Pojav škodljivca se lahko spremlja z uporabo rumenih lepljivih plošč.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> klorantraniliprol	Delfin WG Voliam Shenzi 200 SC	0,5 kg/ha 0,125 L/ha	ni potrebna 1	Uporaba največ 6-krat letno. Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - globoko oranje, - zatiranje plevelov.	klorantraniliprol	Coragen Voliam Shenzi 200 SC	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		azadirahthin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
Južna plodovrta (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivno obdelovanje tal povzroči propad številnih gosenic, - uničevanje koruznice (mulčenje).	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> klorantraniliprol	Lepinox plus Coragen	1 kg/ha 0,125 L/ha	ni potrebna 1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		azadirahthin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		klorantraniliprol	Voliam Shenzi 200 SC	0,125 L/ha	1	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
Kljunotaji (<i>Ceutorhynchus pleurostigma/quadridens</i>)	Agrotehnični ukrepi: uporaba zdravega sadilnega materiala	-	-	-	-	-

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusovi bolhači (<i>Phyllotreta nemorum</i> , <i>Ph. atra</i> , <i>Ph. nigripes</i> , <i>Ph. undulata</i>)	Agrotehnični ukrepi: - motenje razmnoževanja bolhačev z namakanjem, ki povečuje vlago v tleh in tudi v prizemnem sloju, - z izvajanjem ostalih ukrepov (šitok kolobar, prekrivanje posevka, plito okopavanje, oroševanje rastlin, zatiranje plevelov in podobno) pripomoremo, da se mlade rastline hitro razvijajo in so tako manj dovzetne za napad bolhačev.	-	-	-	-	-
Kapusova muha (<i>Delia radicum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zdravega sadilnega materiala, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	-	-	-	-	-
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	Kemični ukrepi: Pravočasna uporaba insekticidov! Če se insekticid uporabi prepozno, si rastline ne opomorejo ali le delno. Insekticidu se dodaja močila, škropi se z visokim tlakom.	azadirahitin A olja navadne ogrščice	Neemazal - T/S Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	3 L/ha 2%	3 ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni 3-kraten nanos
Bombaževčeva uš (<i>Aphis gossypii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa seže.	olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	1 l/10 m ² 2%	ni potrebna ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin 3-kraten nanos

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	Poleti kapusnice redno pregledujemo.		Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
Kapusov ščitkar (<i>Aleyrodes proletella</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjuje se plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil. Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na prisotnost odraslih ščitkarjev.	azadirahitin A olja navadne ogrščice	Neemazal - T/S Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	3 L/ha 2%	3 ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni 3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka*31. 8. 2024	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje.	olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov, tudi v okolici nasada/posevka, - če je populacija tripsov velika, se s pravilom po nastopu tehnološke zrelosti ne odlašaja. <p>Kemični ukrepi: z uporabo insekticidov se škode ne prepreči, se jo le zmanjša.</p>	azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
		spinosad	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	3 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni
Ogorčice/nematode (<i>Heterodera cruciferae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - zatiranje plevelov, - saditev sort z vegetacijo krajšo od 80 dni, - razkuževanje setvišča. 	-	-	-	-	-
Poži (<i>Limacidae, Gastropoda</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>Uporaba vab oziroma mehanski pasti.</p> <p>Kemični ukrepi: Ob prisotnosti polžev se vabe potrese na obrobje parcele od koder poži prihajajo. Vabe se potrese po površini tal.</p>	železov fosfat	Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	Uporaba 4-krat letno.
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Combo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Naturen sredstvo proti polžem	30 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Bio plantela arion proti polžem	38 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Polžomor BIO vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
			Bio sredstvo proti polžem	40 kg/ha		ČU
metaldehid	Celafloor limex	7 kg/ha		ČU	Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41.	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Sovke (talne) (<i>Agrotis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevek, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki sajenja in setve.	-	-	-	-	-
Strune (<i>Agrotis</i> sp)	Agrotehnični ukrepi:	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni. Ročno nanašanje sredstva ni dovoljeno.

12.18 INTEGRIRANO VARSTVO KITAJSKEGA ZELJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
VIROZE Črna obročavost kapusnic Turnip mosaic virus, Brassica virus 1 Rumenica kolerabe in repe Brassica virus 5 Rumeni mozaik kolerabe in repe Turnip yellow mosaic virus Cvetačni mozaik Cauliflower mosaic virus	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezn), predvsem listnih uši	-	-	-	-	Znamenja bolezn so različna na različnih vrstah in sortah kapusnic. Prepoznavanje in dokončno potrditev bolezn prepustimo strokovnjakom
GLIVČNE BOLEZNI: Padavica sadik, <i>Phythora</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i> , <i>Oplidium brassicae</i> , <i>Phoma lingam</i>	Agrotehnični ukrepi: - prostor, kjer so sadike, se redno zrači, - priporočljiva uporaba kakovostnega substrata in uporaba pripravka na osnovi dehidriranih živih spor in micelija glive <i>Glaciocladium catenulatum</i> .	fosetil + propamokarb	Previcor energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zavarovanih prostorih!)	30 L/ha	ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2-krat letno v presledku od 10 do 14 dni Manjša uporaba. 2-krat v rastni
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Univerzalni fungicid			sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih
		<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	
			V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju. Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.			
Gošavost kapusnic (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: apnenje tal (pH naj ne bo nižji od 7,2).					
Kapusna plesen (<i>Peronospora parasitica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede zračimo.	azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Na istem zemljišču se lahko s pripravkom tretira največ 2-krat v rastni sezoni
			Mirador 250 SC			
			Zaftra AZT 250 SC			
		fosetil + propamokarb	Previcur energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zavarovanih prostorih!)	3 ml/m ² (zalivanje)	ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2-krat letno v presledku od 10 do 14 dni. Prvič pred vznikom in drugič po vzniku pred presajanjem
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botrytis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: Talno in zračno vlago ter temperaturo v rastlinjakih (vzgoja sadik) je priporočljivo uravnati tako, da je zračna vlaga čim nižja, temperatura pa optimalna za razvoj rastlin.	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	zavarovanih prostorih
			V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmacevtskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju. Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU
Pepelovka križnic (<i>Erysiphe cruciferarum</i>)		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranj najmanj 12 dni.
			Mirador 250 SC			
			Zaftra AZT 250 SC			
Črna listna pegavost kapusnic (<i>Alternaria brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede zračimo.	difenokonazol	Thiovit jet	2-4 kg/ha	ČU	Manjša uporaba. Namenjeno za pridelavo semena. Uporaba največ 4-krat.
			Score 250 EC	0,5 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno, med tretiranj naj bo 14 dnevni razmik
			Mavita 250 SC	0,5 L/ha		
			Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno, razmik med tretiranj najmanj 12 dni.
			Mirador 250 SC			
boskalid + piraklostrobin		Pythium oligandrum M1	Zaftra AZT 250 SC			
			Zoxis 250 SC			
			Signum	1 kg/ha	14	Manjša uporaba. Uporaba največ 3-krat letno
			Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Črna žilavka kapusnic (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izbira tolerantnih sort, - kolobar (5 let za sadike, 2 leti za pridelavo), - uporaba razkuženega semena, - pravilno gnojenje s kalijem, - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezn), predvsem listnih uši. 	-	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih	
				-	-	-	-
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin. 	azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno	
			Mirador 250 SC				
			Zafra AZT 250 SC				
			Zoxis 250 SC				
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - rastlinska higijena, - obdelava tal, - zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili. 	boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Manjša uporaba. Uporaba največ 3-krat letno	
			-	-	-	-	-
Prstanasta (obročasta) listna pegavost (<i>Mycosphaerella brassicicola</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - izbira tolerantnih sort, 	difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	21	Uporaba največ 2-krat letno.	
			Mavita 250 SC	0,5 L/ha			
			Sercadis plus	1L/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno.	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Kapusov belin in repni belin (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - kapusnic se ne sadi/seje v bližino posevkov oljne ogrščice, - uporaba zdravega semena, - ne pregosta setev, - zatiranje plevelov, - takojšnje globoko zaoravanje ostankov kapusnic. 	azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno.	
		boskalid + piraklostrobin	Mirador 250 SC	Zaftra AZT 250 SC	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno
			<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba. 10-krat v rastni dobi.
			<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
			lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pobiranje listov s kolonijami gosenic na manjših njivah, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk. <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>Napad lahko ublažimo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z zgodnjo setvijo kapusnic, - rednim uničevanjem ostankov kapusnic, - uporabo protiinsektnih mrež ali prekrivk, - rednim odstranjevanjem plevelov. <p>Pojav škodljivca se lahko spremija z uporabo rumenih lepiljivih plošč.</p>	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni	
		tebufenozid	Mimic	0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem.	
		tebufenozid	Mimic	0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem.	
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - globoko oranje, - zatiranje plevelov.	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
		tebufenozid	Mimic	0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Južna plodovrška (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivno obdelovanje tal povzroči propad številnih gosenic, - uničevanje koruznice (mulčenje).	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Uporaba največ 2-krat letno.
Kapusova hrčica (<i>Contarinia nasutitii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - upoštevajte širokega kolobarja (vsaj triletnega), - zatiranje samonikilih križnic, - globoko zaoravanje bub hrčice. Priporočljivo je redno pregledovanje rastlin kmalu po prvem presajanju zgodaj spomladi, v začetku maja in spremljanje naleta škodljivca s feromonskimi vabami.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba Uporaba največ 2-krat letno.
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kljunotaji (<i>Ceutorhynchus pleurostigma/quadridens</i>)	Agrotehnični ukrepi: uporaba zdravega sadilnega materiala.	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno. 30m varnostni pas do voda 1. in 2. reda ter 15 m pas do neiretiranih površin.
Kapusovi bolhači (<i>Phyllotreta nemorum, Ph. atra, Ph. nigripes, Ph. undulata</i>)	Agrotehnični ukrepi: - motenje razmnoževanja bolhačev z namakanjem, ki povečuje vlago v tleh in tudi v prizemnem sloju, - z izvajanjem ostalih ukrepov se (šitok kolobar, prekrivanje posevka, plito okopavanje, oroševanje rastlin, zatiranje plevelov in podobno) pripomore, da se mlade rastline hitro razvijajo in so tako manj dovzetne za napad bolhačev.	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
Kapusova muha (<i>Delia radicum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zdravega sadilnega materiala, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	lambda-cihalotrin cipermetrin	Karate Zeon 5 CS Columbo 0,8 MG	0,15 L/ha 12 kg/ha	7 ČU	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno. Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	Kemični ukrepi: Pravočasna uporaba insekticidov! Če se insekticid uporabi prepozno, si rastline ne opomorejo ali le delno. Insekticidu se dodaja močila, škropi se z visokim tlakom.	lambda-cihalotrin spirotramat	Karate Zeon 5 CS Movovento SC 100	0,15 L/ha 0,75 L/ha	7 3	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno. Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in	2%	ni potrebna	3-kraten nános

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bombaževčeva uš (<i>Aphis gossypii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje.	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
Kapusov ščitkar (<i>Aleyrodes proletella</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjujemo plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil. Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na pristnost odraslih ščitkarjev.	spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje. 	lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
			Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevela, tudi v okolici nasada/posevka, - če je populacija tripsov velika, se s spravilom po nastopu tehnološke zrelosti ne odlašaja. 	spinosad	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	3	Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	Kemični ukrepi: z uporabo insekticidov se škode ne prepreči, se jo le zmanjša.					Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Ogorčice/nematode (<i>Heterodera cruciferae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - zatiranje plevelov, - saditev sort z vegetacijo krajšo od 80 dni, - razkuževanje setvišča.		Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	Manjša uporaba. Uporaba največ 2-krat letno.
Požji (<i>Limacidae, Gastropoda</i>)	Agrotehnični ukrepi: Uporaba vab oziroma mehanski pasti. Kemični ukrepi: Ob prisotnosti požižev se vabe potrese na obrobje parcele od koder poži prihajajo. Vabe se potrese po površini tal.	železov fosfat	Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	Uporaba 4-krat letno. varovanja voda. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno.
				50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
				50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
				30 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
				38 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
				50 kg/ha		Uporaba 4-krat letno.
				40 kg/ha	ČU	Uporaba 4-krat letno.
		metaldehid	Celaflor limex	7 kg/ha	ČU	Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41.
Sovke (talne) (<i>Agrotis spp.</i>)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevek, - večkratna obdelava tal,	tebufenozid	Mimic	0,3 - 0,4 L/ha	14	Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni na prostem

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- optimalni roki sajenja in setve. Kemični ukrepi: Uporaba FFS le pri pridelavi vrtnin na prostem	lambda cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	1-krat letno.
Strune (<i>Agrotis</i> sp)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - pogosta obdelava tal, - čas in način setve, - ustrezno gnojenje in zatiranje plevela.	lambda cihalotrin cipermetrin	Trika expert Columbo 0,8 MG *1. 2. 2025	15 kg/ha 12 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe zagotovljena z načinom uporabe	1-krat letno. Na istem zemljišču 1-krat v rastni sezoni.
Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda. Ročno nanašanje sredstva ni dovoljeno.						

12.19 INTEGRIRANO VARSTVO PAK CHOIA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
VIROZE Črna obročkavost kapusnic Turnip mosaic virus, Brassica virus 1 Rumenica kolerabe in repe Brassica virus 5 Rumeni mozaik kolerabe in repe Turnip yellow mosaic virus Cvetačni mozaik Cauliflower mosaic virus	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje škodljivcev (prenašalcev boleznih), predvsem listnih uši	-	-	-	-	Znamenja boleznih so različna na različnih vrstah in sortah kapusnic. Prepoznavanje in dokončno potrditev boleznih prepustimo strokovnjakom
GLIVIČNE BOLEZNI: Padavica sadik, <i>Phythium</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i> ,	Agrotehnični ukrepi: - prostor, kjer so sadike, se redno zrači,	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
<i>Olpidium brassicae</i> , <i>Phoma lingam</i>	- priporočljiva uporaba kakovostnega substrata in uporaba pripravka na osnovi dehidriranih živih spor in micelija glive <i>Gliocladium catenulatum</i> .	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	na prostem in v zavarovanih prostorih.
Golšavost kapusnic (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: apnenje tal (pH naj ne bo nižji od 7,2).					V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem rastnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju. Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.
Kapusna plesen (<i>Peronospora parasitica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede se zrači.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni; uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
Siva plesen (<i>Botrytis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: Talno in zračno vlago ter temperaturo v rastlinjaki (vzgoja sadik) je priporočljivo uravnati tako, da je zračna vlaga čim nižja, temperatura pa optimalna za razvoj rastlin.	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni; uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
Črna listna pegavost kapusnic (<i>Alternaria brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje ostankov, - kolobar,	boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Manjša uporaba. Uporaba največ 3-krat letno

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- ne sejemo/sadimo na vlažnih legah.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
Črna žilavka kapusnic (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	Agrotehnični ukrepi: - izbira tolerantnih sort, - kolobar (5 let za sadike, 2 leti za pridelavo), - uporaba razkuženega semena, pravilno gnojenje s kalijem, zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezni), predvsem listnih uši.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba. 10-krat v rastni dobi.
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Uporaba največ 3-krat letno
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - rastlinska higijena, obdelava tal, - zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili.	-	-	-	-	-
Prstanasta (obročkasta) listna pegavost (<i>Mycosphaerella brassicicola</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - izbira tolerantnih sort, - kapusnic se ne sadi/seje v bližini posevkov oljne ogrščice, uporaba zdravega semena, - ne pregosta setev, - zatiranje plevelov,	boskalid + piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	14	Manjša uporaba. Uporaba največ 3-krat letno
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Največji skupni odmerek ne sme preseči 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba. 10-krat v rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- takojšnje globoko zaoravanje ostankov kapusnic.					
Kapusov belin in repni belin (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i>)	Agrotehnični ukrepi: pobiranje listov s kolonijami gosenic na manjših njivah, uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	Agrotehnični ukrepi: Napad lahko ublažimo: - z zgodnjo setvijo kapusnic, - rednim uničevanjem ostankov kapusnic, - uporabo protiinsektnih mrež ali prekrivk, - rednim odstranjevanjem plevelov. Pojav škodljivca se lahko spremlja z uporabo rumenih lepljivih plošč.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - globoko oranje, - zatiranje plevelov.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Južna plodovrčka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivno obdelovanje tal povzroči propad številnih gosenic, - uničevanje koruznice (mulčenje).	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno, razmik med tretiranj 7 dni
Kljunotaji (<i>Ceutorhynchus pleurostigma/quadridens</i>)	Agrotehnični ukrepi: uporaba zdravega sadilnega materiala.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno. Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
		-	-	-	-	-

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusova muha (<i>Delia radicum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zdravega sadilnega materiala, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	-	-	-	-	-
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	Kemični ukrepi: Pravočasna uporaba insekticidov! Če se insekticid uporabi prepozno, si rastline ne opomorejo ali le delno. Insekticidu se dodaja močila, škropi se z visokim tlakom.	olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	2% 1 l/10 m ²	ni potrebna ni potrebna	3-kraten nanos 3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin 3-kraten nanos
Bombaževča uš (<i>Aphis gossypii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje.	olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	2% 1 l/10 m ²	ni potrebna ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin 3-kraten nanos
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopije ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje.	olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka	2% 1 l/10 m ²	ni potrebna ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin 3-kraten nanos

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje plevelov, tudi v okolici nasada/posevka, - če je populacija tripsov velika, s pravilom po nastopu tehnološke zrelosti se ne odlašaj. <p>Kemični ukrepi: z uporabo insekticidov se škode ne prepreči, se jo le zmanjša.</p>	spinosad	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Ogorčice/nematode (<i>Heterodera cruciferae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolobar, - zatiranje plevelov, - saditev sort z vegetacijo krajšo od 80 dni, - razkuževanje setvišča. 	-	-	-	-	-
Polži (<i>Limacidae, Gastropoda</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>uporaba vab oziroma mehanski pasti.</p> <p>Kemični ukrepi: Ob prisotnosti polžev se vabe potrese na obrabljene parcele od koder polži prihajajo. Vabe se potrese po površini tal.</p>	železov fosfat	Ferramol Solabiol proti polžem Combo bio sredstvo proti polžem Naturen sredstvo proti polžem Bio plantela arion proti polžem Polžomor BIO vaba za zatiranje polžev Bio sredstvo proti polžem Celaflor limex	50 kg/ha 50 kg/ha 50 kg/ha 30 kg/ha 38 kg/ha 50 kg/ha 40 kg/ha 7 kg/ha	ni potrebna	Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba 4-krat letno. Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41.
		metaldehid			ČU	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Sovke (talne) (<i>Agrotis</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izogibanje večletnemu travinju kot predposevek, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki sajenja in setve. <p>Kemični ukrepi: Uporaba FFS le pri pridelavi vrtnin na prostem.</p>	-	-	-	-	-

12.20 INTEGRIRANO VARSTVO NADZEMNE (RUMENE) KOLERABE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
<p>VIROZE</p> <p>Črna obročkavost kapusnic Turnip mosaic virus, Brassica virus 1 Rumenica kolerabe in repe Brassica virus 5 Rumeni mozaik kolerabe in repe Turnip yellow mosaic virus Cvetačni mozaik Cauliflower mosaic virus</p> <p>GLIVICNE BOLEZNI: Padavica sadik, <i>Phyium</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i>, <i>Oidium brassicae</i>, <i>Phoma lingam</i></p>	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatiranje škodljivcev (prenašalcev bolezn), predvsem listnih uši <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostor, kjer imamo sadike, redno zračimo, - priporočljiva uporaba kakovostnega substrata in uporaba pripravka na osnovi dehidriranih živih spor in micelija glive <i>Gliocladium catenulatum</i>. 	-	-	-	-	Znamenja bolezn so različna na različnih vrstah in sortah kapusnic. Prepoznavanje in dokončno potrditev bolezn prepustimo strokovnjakom
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
		<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Golšavost kapusnic (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: apnenje tal (pH naj ne bo nižji od 7,2).					
Kapusna plesen (<i>Peronospora parasitica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov v setvišču, - ne pregosta setev, - pokrite grede zračimo.	azoksistrobin fosetil + propamokarb	Ortiva Mirador 250 SC Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Na istem zemljišču se lahko s pripravkom tretira največ 2-krat v rasti sezoni
			Previcur energy* (Samo na sejancih in sadikah gojenih v zaščitnih prostorih!)	3 ml/m ² (zalivanje)	ČU	Uporaba v zavarovanih prostorih največ 2-krat letno v presledku od 10 do 14 dni. Prvič pred vznikom in drugič po vzniku pred presajanjem.
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyersum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rasti sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
Siva plesen (<i>Botrytis</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: Talno in zračno vlago ter temperaturo v rastlinjaki (vzgoja sadik) je priporočljivo uravnati tako, da je zračna vlaga čim nižja.	<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446	Prestop	5-10 g na 1-2 litra vode (v 0,5 % konc.)	4	V zavarovanih prostorih: na 1 m ² z zalivanjem ali škropljenjem; v enem ravnem ciklusu so dovoljena največ 4 - 6 tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi na podlagi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	temperatura pa optimalna za razvoj rastlin.		tega mikroorganizma, ki se jih ponavlja v 3 do 4 tedenskih razmikih; Po presajanju. Volumen (L) 0,5% suspenzije za 1000 rastlin.			
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih (Manjša uporaba)
Pepelovka križnic (<i>Erysiphe cruciferarum</i>)		azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno.
Črna listna pegavost kapusnic (<i>Alternaria brassicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje ostankov, - kolobar, - ne seje/sadi se na vlažnih legah.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno.
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha	1 dan oz. ČU	Manjša uporaba. 2-krat v rastni sezoni, uporaba na prostem in v zavarovanih prostorih.
		difenokonazol	Difcor 250 EC	0,5 L/ha	14	Manjša uporaba. Na istem zemljišču se v eni rastni sezoni lahko tretira največ 3 krat, v razmiku 14 dni, od tega največ 2 krat v fazi BBCH 19-39.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Na istem zemljišču je dovoljenih do šest tretiranj v eni rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Crna žilavka kapusnic (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	Agrotehnični ukrepi: - izbira tolerantnih sort, - kolobar (5 let za sadike, 2 leti za pridelavo), - uporaba razkuženega semena, pravilno gnojenje s kalijem, zatiranje škodljivcev (prenašalcev boleznih), predvsem listnih uši.	-	-	-	-	-
Bela rja križnic (<i>Albugo candida</i>)	Agrotehnični ukrepi: - zatiranje plevelov iz družine križnic, - odstranjevanje obolelih rastlin.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno.
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - rastlinska higiena, obdelava tal, - zmerno gnojenje z dušikovimi gnojili.	difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	2 L/ha	7	Manjša uporaba. S sredstvom se lahko na istem zemljišču v eni rastni sezoni tretira največ dvakrat.
Prstanasta (obročasta) listna pegavost (<i>Mycosphaerella brassicicola</i>)	Agrotehnični ukrepi: - kolobar, - izbira tolerantnih sort, - kapusnic se ne sadi/seje v bližini posevkov oljne ogršnice, uporaba zdravega semena, - ne pregosta setev, - zatiranje plevelov, - takojšnje globoko zaoravanje ostankov kapusnic.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	14	Uporaba 2 krat letno.
Kapusov belin in repni belin (<i>Pieris brassicae</i> , <i>Pieris rapae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pobiranje listov s kolonijami gosenic na manjših rjihah, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> deltametrin klorantraniliprol	Delfin WG Decis 100 EC Coragen	0,5 kg/ha 0,075 L/ha 0,175 L/ha	ni potrebna 30 21	Uporaba največ 6-krat letno. 1-kratna uporaba v rastni sezoni. Manjša uporaba. Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Kapusov molj (<i>Plutella xylostella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: Napad se lahko ublaži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z zgodnjo setvijo kapusnic, - rednim uničevanjem ostankov kapusnic, - uporabo protiinsektnih mrež ali prekrivk, - rednim odstranjevanjem plevelov. <p>Pojav škodljivca se lahko spremeni z uporabo rumenih lepiljivih plošč.</p>	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.	
		Klorantraniliprol	Voliam	0,175 L/ha	21	Manjša uporaba, Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.	
			Shenzi 200 SC				
		deltametrin	Decis 100 EC	0,075 L/ha	30	1-kratna uporaba v rastni sezoni.	
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: - globoko oranje, - zatiranje plevelov.</p>	Klorantraniliprol	Coragen	0,175 L/ha	21	Manjša uporaba, Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.	
		Klorantraniliprol	Voliam	0,175 L/ha	21	Manjša uporaba, Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.	
		Shenzi 200 SC					
		deltametrin	Decis 100 EC	0,075 L/ha	30	1-kratna uporaba v rastni sezoni.	
		Klorantraniliprol	Coragen	0,175 L/ha	21	Manjša uporaba, Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.	
			Voliam				
		Shenzi 200 SC					
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Južna plodovrta (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivno obdelovanje tal povzroči propad številnih gosenic, - uničevanje koruznice (mulčenje).	klorantraniliprol	Coragen	0,125 L/ha	1	Manjša uporaba. Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	Uporaba največ 6-krat letno.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču 3-krat v rastni sezoni.
Kapusovi bolhači (<i>Phyllotreta nemorum</i> , <i>Ph. atra</i> , <i>Ph. nigripes</i> , <i>Ph. undulata</i>)	Agrotehnični ukrepi: - motenje razmnoževanja bolhačev z namakanjem, ki povečuje vlago v tleh in tudi v prizemnem sloju, - z izvajanjem ostalih ukrepov (šitok kolobar, prekrivanje posevka, plito okopavanje, oroševanje rastlin, zatiranje plevelov in podobno) - priporočamo, da se mlade rastline hitro razvijajo in so tako manj dovzetne za napad bolhačev.	klorantraniliprol	Voliam	0,125 L/ha	21	Manjša uporaba. Na istem zemljišču 2-krat v rastni sezoni.
		deltametrin	Shenzi 200 SC	0,075 L/ha	30	1-kratna uporaba v rastni sezoni.
		deltametrin	Decis 100 EC	0,075 L/ha	30	1-kratna uporaba v rastni sezoni.
Kapusova muha (<i>Delia radicum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zdravega sadlinega materiala, - uporaba zaščitnih mrež oz. prekrivk.	-	-	-	-	-
Mokasta kapusova uš (<i>Brevicoryne brassicae</i>)	Kemični ukrepi: Pravočasna uporaba insekticidov! Če se insekticid uporabi prepozno, si	olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in	2%	ni potrebna	3-kratna nanos

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<p>rastline ne opomorejo ali le delno. Insekticidu se dodaja močila, škropi se z visokim tlakom.</p>		<p>okrasne rastline - koncentrat</p> <p>Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka</p>	1 l/10 m ²	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
Bombaževčeva uš (<i>Aphis gossypii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po spravilu pridelka se ostanke rastlin globoko zakopje ali pa sežge. Poleti se kapusnice redno pregleduje. 	olja navadne ogrščice	<p>Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat</p> <p>Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka</p>	2%	ni potrebna	3-kraten nanos
Kapusov ščitkar (<i>Aleyrodes proletella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjuje se plevelne vrste in rastlinske ostanke, na katerih bi ščitkar lahko prezimil. Priporočljivo je redno vizualno pregledovanje rastlin na prisotnost odraslih ščitkarjev. 	olja navadne ogrščice	<p>Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat</p> <p>Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - razpršilka</p>	2%	ni potrebna	3-kraten nanos neposredno na napadene rastline, brez predhodnega redčenja z vodo, do dobre omočenosti rastlin
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po spravilu pridelka ostanke rastlin globoko zakopjemo ali pa sežgemo. 	olja navadne ogrščice	<p>Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat</p>	2%	ni potrebna	3-kraten nanos

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		metaldehid	Celaflor limex	7 kg/ha	ČU	Uporaba največ 2-krat letno, do BBCH 41.
Sovke (talne) (Agrotis spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izogibanje večletnemu travinju kot predposevek, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki sajenja in setve. <p>Kemični ukrepi: Uporaba FFS le pri pridelavi vrtnin na prostem</p>	-	-	-	-	-

12.21 INTEGRIRANO VARSTVO KROMPIRJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Krompirjeva plesen (Phytophthora infestans)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje razvoja samosevcev, - preprečevanje odlaganja odpadnega krompirja v naravo, - nakaljevanje zgodnih sort, da dozorijo pred pojavom plesni, - sajenje manj občutljivih sort, - sajenje neokuženih gomoljev, - ustrezna gostota sajenja, - ustrezno osipanje, plast tal nad gomolji ob osipanju vsaj 5 cm, kar preprečuje/zmanjšuje okužbe gomoljev z zoosporami, - redno pregledovanje nasadov na prisotnost plesni (primarne okužbe, ki se običajno najprej pojavijo na stebilih in sekundarne okužbe, običajno na listih), 	ametoktradin + metiram amisulbrom + oksatiapirolin azoksistrobin + fluazinam bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid bakrov oksid bakrov oksiklorid bentiavalkarb-izopropil oksatiapirolin ciazofamid cimoksanil cimoksanil + bakrov hidroksid cimoksanil + mandipropamid	Enervin Zorvec Entectia Zignal super Badge WG Nordox 75 WG Cuprablau Z 35 WG Cuprablau Z 35 WP Zorvec Endavia	2 kg/ha 0,25 L/ha 0,5 L/ha 3 kg/ha 1 kg/ha 2,1 kg/ha 3 kg/ha 0,4 L/ha 0,5 L/ha 0,15 kg/ha 0,2-0,25 kg/ha 0,22 kg/ha 2 kg/ha 0,6 kg/ha	7 7 7 7 14 14 14 7	3x/sezono; Zaloge v uporabi do 28.11.2024 4x/sezono 3x/sezono 4x/sezono 5x/sezono 4x/sezono 3x/sezono 4x/sezono Zaloge v uporabi do 13.12.2024 3x/sezono 4x/sezono 4x/sezono 4x/sezono 3x/sezono 6x/sezono

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Črna listna pegavost krompirja (<i>Alternaria solani</i>)	- izkop v primernih razmerah ob pravem času, da preprečimo okužbo gomoljev. Tehnika zatiranja: V zgodnjih sortah krompirja se izogiba potrebi po zatiranju boleznih s fungicidi, saj dozoriijo preden postanejo razmere nevarne za širjenje krompirjeva pleseni. V letih, ko se bolezen pojavi bolj zgodaj, je potrebno opraviti 1 do 2 tretiranj. Izbire se fungicide s krajšo karenco. Spremlja se obvestila Opazovalno napovedovalne službe za varstvo rastlin.	cimoksanil + propamokarb hidroklorid	Proxanii 450 SC	2-2,5 L/ha	14	6x/sezono	
		cimoksanil + zoksamid	Rival duo	2,5 L/ha	14	1x/sezono	
		dimetomorf + ametoktradin	Reboot	0,45 kg/ha	7	3x/sezono	
		dimetomorf + fluazinam	Orvego	0,8 L/ha	7	3x/sezono	
		fluazinam	Banjo forte	1 L/ha	7	4x/sezono	
			Banjo	0,4 L/ha	7	6x/sezono	
			Frownicide	0,4 L/ha	7	4x/sezono	
			Shirlan 500 SC	0,4 L/ha	7	4x/sezono	
			Winby	0,4 L/ha	7	4x/sezono	
			fluopikolid + propamokarb	Infinito	1,2-1,6 L/ha	7	4x/sezono
			mandipropamid	Revus	0,6 L/ha	3	6x/sezono
			mandipropamid + difenokonazol	Revus top	0,6 L/ha	3	3x/sezono
			metiram	Polyram DF	2 kg/ha	21	5x/sezono; Zaloge v uporabi do 28.11.2024
			propamokarb hidroklorid	Sporax	1,4 L/ha	14	4x/sezono
			azoksistrobin	Chamane	0,5 L/ha	ČU	2x/sezono
		Mirador 250 SC	0,5 L/ha	7	3x/sezono		
		Norfios	0,5 L/ha	ČU	2x/sezono		
		Ortiva	0,5 L/ha	7	3x/sezono		
		Tazer 250 SC	0,5 L/ha	7	3x/sezono		
		Zafra AZT 250 SC	0,5 L/ha	7	3x/sezono		
		Zignal Super	0,5 L/ha	7	3x/sezono		
		Cuprablau Z 35 WP	3 kg/ha	14	3x/sezono		
		Difcor 250 EC	0,5 L/ha	14	4x/sezono		
		Mavita 250 EC	0,6 L/ha	3	2x/sezono		
		Score 250 EC	0,6 L/ha	3	2x/sezono		
		Sercadis plus	0,75 L/ha	3	3x/sezono		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Bela noga krompirja (<i>Rhizoctonia solani</i>)	<p>Tehnika zatiranja: V zgodnjih sortah zatiranje črne listne pegavosti krompirja največkrat ni potrebno. Če se bolezen pojavi zgodaj uporabimo katerega od priporočenih fungicidov. Spremljamo obvestila Opazovalno napovedovalne službe za varstvo rastlin.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - sajenje neokuženih gomoljev, ukrepi za izboljšanje strukture in zračnosti tal, - sajenje v toplo zemljo, ne pregloboko. 	difenokonazol mandiporpmamid + fluopiram + protiokonazol	Revus top	0,6 L/ha	3	3x/sezono	
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	3 L/ha	7	tretiranje tal pred ali po sajenju	
Črna pikavost gomoljev (<i>Colletotrichum coccodes</i>)	<p>Tehnika zatiranja: Gomolje lahko razkužujemo pred saditvijo v skladišču ali na sadliniku ob sajenju. Pri uporabi nekaterih aktivnih snovi škropimo tla ob sajenju.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - sajenje neokuženih gomoljev, - izogibanje stresnim razmeram, zlasti skrb za enakomerno preskrbljenost z vodo, 	Ortiva		3 L/ha	7		
		Zafra AZT 250 SC		3 L/ha	7		
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (fomrer subtilis) str. QST 713	<i>Serenade ASO</i>	5 L/ha	ni potrebna	7	tretiranje v jarke ob sajenju
		fluksapiroksad	Sercadis	20 mL/100 kg oz. 0,8 L/ha	ČU		tretiranje gomoljev tik pred sajenjem ali ob sajenju
		flutolanil	Moncut	200 mL/1 tona gomoljev	ni potrebna		tretiranje gomoljev pred ali ob sajenju
Črna pikavost gomoljev (<i>Colletotrichum coccodes</i>)	<p>Tehnika zatiranja: Gomolje lahko razkužujemo pred saditvijo v skladišču ali na sadliniku ob sajenju. Pri uporabi nekaterih aktivnih snovi škropimo tla ob sajenju.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - sajenje neokuženih gomoljev, - izogibanje stresnim razmeram, zlasti skrb za enakomerno preskrbljenost z vodo, 	<i>Phythyum oligandrum</i> M1	<i>Polyversum</i>	0,25 - 0,5 kg/t gomoljev oz. 2,5-5 g/10 kg gomoljev	1 oz. ČU	samo za semenski krompir; tretiranje gomoljev v zaprtih prostorih - tretira se suho ali vlažno; predvidena poraba gomoljev je 4 t na ha	
		<i>Pseudomonas</i> sp. sev DSMZ 13134	<i>Proradix</i>	2 g na 100 kg gomoljev oz. 60 g na ha	ni potrebna		tretiranje gomoljev tik pred sajenjem ali ob sajenju
		azoksistrobin	Chamane	3 L/ha	ČU		1x; tretiranje tal ob sajenju
Črna pikavost gomoljev (<i>Colletotrichum coccodes</i>)	<p>Tehnika zatiranja: Gomolje lahko razkužujemo pred saditvijo v skladišču ali na sadliniku ob sajenju. Pri uporabi nekaterih aktivnih snovi škropimo tla ob sajenju.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - sajenje neokuženih gomoljev, - izogibanje stresnim razmeram, zlasti skrb za enakomerno preskrbljenost z vodo, 	Mirador 250 SC		3 L/ha	7	1x; tretiranje tal ob sajenju	
		Norios		3 L/ha	ČU		1x; tretiranje tal ob sajenju

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- uničevanje okuženih žetvenih ostankov.		Ortiva	3 L/ha	7	1x; tretiranje tal ob sajenju
			Zaftra AZT 250 SC	3 L/ha	7	1x; tretiranje tal ob sajenju
Krompirjeva obročkasta gniloba (<i>Clavibacter sepedonicus</i>) in Krompirjeva rjava gniloba (<i>Ralstonia solanacearum</i>)	Clavibacter sepedonicus in Ralstonia solanacearum sta v EU uvrščena med karantenske škodljive organizme. V primeru suma na krompirjevo obročkasto ali krompirjevo rjavo gnilobo je treba obvestiti UVHVR. Obe boleznii se prenašata predvsem z okuženimi gomolji, zato je odločilnega pomena sajenje neokuženega semenskega krompirja. V EU je obvezno vsakoletno izvajanje preiskave za ugotavljanje navzočnosti obeh boleznii. Pomembno je, da ločimo znake obeh omenjenih boleznii in črne noge krompirja. Zatiranje: V primeru potrditve okužbe se ukrepa v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/1194 o ukrepih za <i>Clavibacter sepedonicus</i> ter Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/1193 o ukrepih za <i>Ralstonia solanacearum</i> .					
Krompirjev rak (<i>Synchytrium endobioticum</i>)	Tehnika zatiranja: Saditev odpornih sort. Krompirjev rak je karantenska bolezen, ki ima omejene vendar upoštevanja vredne možnosti za pojavljanje pri nas. O pojavih sumljivih znamenij je potrebno obvestiti UVHVR. V primeru najdbe se ukrepa v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/1195 o ukrepih za <i>Synchytrium endobioticum</i> .					
Strune (<i>Agriotes</i> sp.)	Agrotehnični ukrepi: Na dolgi rok z ustreznim kolobarjem (ustrezna pokritost tal preko celega leta) se poskusi preprečiti zaleganje jajčec pokalic v tla.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev Naturalis ATCC 74040		3 L/ha	ni potrebna	Ob sajenju se pred zagrnitjem tretira tla in gomolje z 2 L/ha in še enkrat pred osipanjem z 1 L/ha.
		cipermetrin	Columbo 0,8 MG	24 kg/ha	ČU	Brez primerne opreme za inkorporacijo granul poraba sredstva ni dovoljena.
		lambda-cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	ČU	Ročni nanos sredstva ni dovoljen. Dovoljena je le uporaba traktorskih sejalnic oz. sadilnikov. Sredstvo se nanaša ob saditvi neposredno v vrste. Odrmerja se s pomočjo

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		spinosad	Laser GR	12 kg/ha	ČU	Sredstvo se mora vnašati v brazdo z mikrogranulatorje m.
		teflutrin	Diastar maxi	16 kg/ha	ČU	Sredstvo se s pomočjo posebne dozirne naprave zadela neposredno v sadilno vrsto.
			Force evo	16 kg/ha	ČU	Sredstvo se s pomočjo posebne dozirne naprave zadela neposredno v sadilno vrsto.
		<p>Prag škodljivosti pri strunah za krompir znaša 2 do 3 strune na m². Če so strune v tleh prisotne, je najbolje, da se take njive ne izbere za pridelovanje krompirja. Če druge njive ni na voljo, je smiselno zatiranje talnih škodljivcev z uporabo insekticidov ob saditvi.</p>				
Listne uši (Aphididae)		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,2 kg/ha	14	2x
		lambda-cihalotrin	Karate Zeon 5 CS	0,15 L/ha	7	1x
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,5 kg/ha	7	2x
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	14	4x
		<p>Tehnika zatiranja: V posevkih jedlinega krompirja se listnih uši ne zatira, oz. se jih zatire skupaj s pripravki proti koloradskemu hrošču. Ločeno zatiranje se izvaja le izjemoma, če se ugotovi, da se je posadilo veliko z virusi okuženih gomoljev.</p>				
Koloradski hrošč (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje razvoja samosevcev, - ustrezen kolobar,</p>	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,1 kg/ha	14	2x/sezono
		azadirahthin A	Azatin EC	1,5 L/ha	3	3x/sezono
			Neemazal - T/S	2,5 L/ha	4	2x/sezono

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- preprečevanje možnosti za hranjenje hroščev na ostankih gomoljev in krompirjevke.	ciantraniliprol klorantraniliprol	Benevia Coragen Voliam Shenzi 200 SC Alverde Raptol koncentrat	0,125 L/ha 60 mL/ha 60 mL/ha 60 mL/ha 0,25 L/ha 8 L/ha	14 14 14 14 14 3	1x/sezono 2x/sezono 2x/sezono 2x/sezono 2x/sezono 2x/sezono
		metaflumizon olje navadne ogrščice + piretrin spinosad	Alverde Raptol koncentrat Laser plus	0,25 L/ha 8 L/ha 0,04 L/ha	14 3 14	2x/sezono 2x/sezono 2x/sezono
Krompirjeve ogorčice	Tehnika zatiranja: Insekticide za zatiranje kloradskega hrošča je treba uporabiti dovolj zgodaj, ko so ličinke še majhne in bolj občutljive. Dokler so ličinke majhne je tudi povzročena škoda še razmeroma majhna. Ker gre za škodljivca, ki pri enostranski rabi insekticidov razmeroma hitro razvije odpornost nanje, je pri izbiri sredstev potrebno upoštevati tudi ta vidik in izbirati insekticide z različnimi načini delovanja. To velja tako za škropljenja v zaporednih letih kot tudi v primeru več škropljenj v eni rastni sezoni.					
Bela krompirjeva ogorčica (<i>Globodera pallida</i>) Rumena krompirjeva ogorčica (<i>G. rostochiensis</i>) spadata med karantenske škodljive organizme.	Okvirni prag zatiranja je 15 do 20 mladih ličink/rastlino. V zgodnjem krompirju zatiranje kloradskega hrošča navadno ni potrebno. Za obe ogorčici je v celotni EU vsako leto obvezno izvajanje preiskave za ugotavljanje navzočnosti. V primeru najdbe <i>G. pallida</i> ali <i>G. rostochiensis</i> določa ukrepe Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/1192. Rumena krompirjeva ogorčicaja je bila prvič ugotovljena leta 1999 na Koroškem ter pozneje še v Trenti in na Gorenjskem, na drugih območjih v Sloveniji pa je doslej nismo ugotovili. Leta 2011 je bila v občini Ivančna Gorica prvič potrjena najdba bele krompirjeve ogorčice. Več podatkov o ukrepih in razmejenih območjih je objavljenih na spletni strani UVHVVR Pri nas je proti ogorčičam na krompirju registriran pripravek Velum prime (0.625 L/ha).					

12.22 INTEGRIRANO VARSTVO PARADIŽNIKA NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Glivične bolezni sejancov oz. sadik	Agrotehnični ukrepi: - setev v neokužen substrat, - uporaba zdravega, certificiranega semena, - sajenje odpornějšíh sort.	<i>Pythium oligandrium</i> M1	Univerzalni fungicid	5g/10 L vode oz. 2g/3-8 L vode/100 m ²	1	S sredstvom se tretira foliaro ali z zalivanjem, na prostem in v zaščitnih prostorih. Tretira se po vzniku (od BBCH 09)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - zagotavljanje zadostne osvetljenosti posevka, - usklajeno gnojenje z dušikom in kalijem, - zmerno namakanje in zračenje, - odstranjevanje in uničevanje okuženih rastlin in ostančkov ali globoka zadelava v tla.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1 - 0,2 kg/ha	1	Manjša uporaba; tretiranje ob presajanju
			Polyversum	0,2 kg/ha	1	Manjša uporaba; foliarno tretiranje
Krompirjeva (paradižnikova) plesen (<i>Phytophthora infestans</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - posevki krompirja naj bodo čim bolj oddaljeni od pridelave paradižnika, - odstranjevanje samosevcev krompirja, - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov), - uravnoteženo namakanje in gnojenje.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Univerzalni fungicid	5g/10 L vode oz. 1-2g/2-4 L/100 m ²	1	BBCH 12-14
			Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1	
			Cuprablau Z 35 WG	1,6 kg/ha	ČU	
			Copforce extra	2 kg/ha	3	
			Cuprablau Z 35 WP	3 kg/ha	10 dni za paradižnik za predelavo; 3 dni za paradižnik za svežo uporabo	zmanjševanje okužb
			Kocide 2000	2 kg/ha	3	BBCH 19-89
Nordox 75 WG	1 kg/ha	10 dni za paradižnik za predelavo; 3 dni za paradižnik za svežo uporabo	BBCH 15-89			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Črna listna pegavost paradižnika (<i>Alternaria solani</i>)	Agrotehnični ukrepi: - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov), - uravnoteženo namakanje in gnojenje.	baker v obliki bakrovega oksiklorida + mandipropamid	Pergado C	5 kg/ha	3	BBCH 14 - 85
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	BBCH 16-89
			Ortiva	1 L/ha	3	BBCH 16-89
			Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha	3	BBCH 16-89
		mandipropamid + oksatiapiprolin	Orondis ultra	0,4 L/ha	3	od BBCH 11
		metiram	Polyram DF	2 kg/ha	14	zmanjševanje okužb Zaloga v uporabi do 28.11.2024
		mandipropamid	Revus	0,6 L/ha	3	BBCH 11-89
		difenokonazol + mandipropamid	Revus top	0,3 – 0,6 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	BBCH 21-89
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	
			Ortiva	1 L/ha	3	
			Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha	3	
			Serenade Aso	8,0 L/ha	ni potrebna	zmanjševanje okužb
	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel)	1	Zmanjševanje okužb		
	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	3 kg/ha	10 dni za paradižnik za predelavo; 3 dni za paradižnik za svežo uporabo	zmanjševanje okužb	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	7	
		difenokonazol + fluksapiroksad	Score 250 SC	0,5 L/ha	7	
		difenokonazol + mandipropamid	Sercadis plus	1,0 L/ha	3	zmanjševanje okužb (tudi z <i>Alternaria alternata</i>)
		difenokonazol + mandipropamid	Revus top	0,3-0,6 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	
Pepelovke razhudnikov (<i>Leveillula taurica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov, uravnoteženo namakanje in gnojenje.	<i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ10	AQ-10	35 g/ha	1	
Pepelovke iz rodu Erysiphe (<i>Erysiphe</i> sp.)		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	Tudi za zatiranje pepelovk iz rodu Erysiphe (<i>Erysiphe</i> sp.)
Pepelovke iz rodu Sphaerotheca (<i>Sphaerotheca</i> sp.)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Ortiva	1 L/ha	3	
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha	3	
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Amylo-X	1,5 - 2,5 kg/ha	ni potrebna	tretira se preventivno
		difenokonazol	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel)	1	zmanjševanje okužb
		difenokonazol + fluksapiroksad	Score 250 EC	0,5 L/ha	7	
		fluopiram	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	7	
		kalijev hidrogen karbonat	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	
		žveplo	Velum prime	0,625 L/ha	3	zmanjševanje okužb
			Vitisan	1,5 -3,0 kg/ha	1	Manjša uporaba
			Azumo WG	2 kg/ha	3	
			Cosan	5-8 kg/ha	3	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Microthiol disperss Microthiol special Pepelin Sulfar Thiovit Jet Vertipin Vindex 80 WG Kumulius DF Velum prime	5-8 kg/ha 5-8 kg/ha 5-8 kg/ha 5,0-8,0 kg/ha 5,0-8,0 kg/ha 6,0 L/ha 5-8 kg/ha 5-8 kg/ha 0,625 L/ha	3 3 3 3 3 3 3 3 3	Stransko delovanje na pršice (Acarina).
		fluopiram			3	zmanjševanje okužb s pepelovkami iz rodu <i>Sphaerotheca</i> (<i>Sphaerotheca</i> sp.)
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: - redno in sprotno odstranjevanje zalistnikov (odstranjujemo jih v suhem in vročem delu dneva, ko so listi suhi), - sadi se na primerno medvrstno razdaljo, ki zagotavlja hitro osuševanje listov, - uravnoteženo namakanje in gnojenje.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747 <i>Aureobasidium pullulans</i> (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941) <i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Amylo-X Botector	1,5 - 2,5 kg/ha 1 kg/ha	ni potrebna 1	tretja se preventivno BBCH 51-89
Bakterijske bolezni iz rodov <i>Pseudomonas</i> spp. in <i>Xanthomonas</i> spp.	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - zdravo in certificirano seme in sadike, - kapljično namakanje, - razkuževanje orodja in opreme, - neoporečna voda za namakanje.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Serenade Aso Cuprablau Z 35 WG	8,0 L/ha 1,6 kg/ha	ni potrebna ČU	zmanjševanje okužb Manjša uporaba

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bakterijskih boleznih iz rodu <i>Pseudomonas</i> spp.		baker v obliki bakrovega hidroksida	Kocide 2000	2 kg/ha	3	Manjša uporaba
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, uravnoveženo namakanje in gnojenje, - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po pravilu pridelka.	deltametrin	Decis 100 EC	125 mL/ha	3	Manjša uporaba
		piretrin	Biotip floral	0,2 % koncentracija oziroma 1,6 L/ha	3	Manjša uporaba
Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, uravnoveženo namakanje in gnojenje, - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po pravilu pridelka. Spremljanje pojava s pregledovanjem rastlin ali z modrimi lepjivimi ploščami.	Flora verde	Flora verde	0,2 % koncentracija oziroma 1,6 L/ha	3	Manjša uporaba; sredstvo se uporabi ob pojavu škodljivih žuželk
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,25 kg/ha	7	
		azadirahatin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	zmanjšanje populacije
		azadirahatin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	zmanjšanje populacije
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	delno zatiranje
		deltametrin	Decis 100 EC	125 mL/ha	3	Manjša uporaba
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	
		piretrin	Asset five	0,7 L/ha	1	Delno zatiranje; največ 3 krat na rastno dobo
			Biotip floral	0,2 % koncentracija oziroma 1,6 L/ha	3	Manjša uporaba
	Flora verde	0,2 % koncentracija oziroma 1,6 L/ha	3	Manjša uporaba		
	Laser plus	0,25 L/ha	3	zmanjševanje številčnosti		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>) in tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, - uravnoteženo namakanje in gnojenje, - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po pravilu pridelka. <p>Spremljanje pojava s pregledovanjem rastlin ali z rumenimi lepljivimi ploščami.</p>	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,35 - 0,4 kg/ha	7	
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	delno zatiranje
Južna plodovrčka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojava s feromonskimi vabami. 	deltametrin	Decis 100 EC	125 mL/ha	3	Manjša uporaba
		piretrin	Asset five	0,7 L/ha	1	Delno zatiranje; največ 3 krat na rastno dobo
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,2 L/ha	3	Manjša uporaba
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	zmanjševanje številčnosti
		deltametrin	Decis 100 EC	125 mL/ha	3	Manjša uporaba
		klorantraniliprol	Coragen	175 mL/ha	3	
			Voliam	175 mL/ha	3	
			Shenzi 200 SC	175 mL/ha	3	
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser plus	0,25 L/ha	3	
Koruzna vešča	<p>Agrotehnični ukrepi:</p>	emamektin	Affirm	2 kg/ha	3	
		azadirahatin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	
		deltametrin	Decis 100 EC	125 mL/ha	3	Manjša uporaba

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
(<i>Ostrinia nubilalis</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - lokacija pridelave naj bo čim bolj oddaljena od pridelave koruze in drugih gostiteljskih rastlin, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov. 	azadirachtin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3		
Listne sovke (<i>Spodoptera exigua</i> , <i>Spodoptera litoralis</i>) ter glagolka (<i>Autographa gamma</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov. <p>Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov, ...).</p>	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	zmanjševanje številčnosti	
Paradižnikov molj (<i>Tuta absoluta</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - sprotno odstranjevanje in uničenje napadenih rastlin, - masovni ulov z uporabo feromonskih vab. <p>Redno spremljanje (s pregledi in s pomočjo feromonskih vab).</p>	deltametrin	Decis 100 EC	125 mL/ha	3	Manjša uporaba	
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	3		
		klorantraniliprol	Coragen	175 mL/ha	3		
			Voliam	175 mL/ha	3		
			Shenzi 200 SC	175 mL/ha	3		
			Karate zeon 5 CS	0,2 L/ha	3		
			Laser plus	0,25 L/ha	3		
			Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3		
			<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	zmanjševanje številčnosti
			emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	3	
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba protiinsektnih mrež, - redno spremljanje pojava škodljivca. 	klorantraniliprol	Coragen	175 mL/ha	3		
			Voliam	175 mL/ha	3		
			Shenzi 200 SC	175 mL/ha	3		
			Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3		
			Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3		
			acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,35 – 0,4 kg/ha	7	MANJŠA UPORABA
	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Talne sovke (<i>Agrotis</i> spp.)	<ul style="list-style-type: none"> - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov, - intenzivna obdelava tal pred sajenjem. 	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	3,0 L/ha	ni potrebna	Delno zatiranje strun. Pripravljeno škropilno brozgo je treba porabiti takoj
Kolradski hrošč (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uničevanje samosevcev krompirja, - preprečevanje možnosti za hranjenje hroščev na ostankih gomoljev in krompirjevke, - posevek naj bo čim bolj oddaljen od posevkov krompirja. 	cipermetrin lambda-cihalotrin	Columbo 0,8 MG Karate zeon 5 CS	12 kg/ha 0,15 L/ha	ČU 3	
Listne zavrtalke (<i>Agromyzidae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, - odstranjevanje in uničevanje napadenih delov rastlin. 	azadirahatin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjevanje plevelov in rastlinskih ostankov, - uravnotežena prehrana rastlin. 	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	2,0 L/ha	ni potrebna	delno zatiranje
Paradižnikova rjasta pršica (<i>Aculops lycopersici</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - takojšnje odstranjevanje napadenih rastlin, - odstranjevanje plevelov, - redno pregledovanje rastlin (povečevalno steklo z vsaj 14x povečava). 	žveplo	Vertipin	7,5 L/ha	3	zmanjševanje številčnosti populacije
Ogorčice koreninskih šišč (<i>Meloidogyne</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdrav sadilni material, - kolobar, 	fluopiram	Velum prime	0,625 L/ha	3	Samo preko sistema kapljičnega namakanja

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- sajenje sadik paradiznika cepljenih na tolerantne/odporne podlage.					
Požji (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - vzdrževanje čiste okolice (brez mest, kjer se zadržujejo požji).	Železov fosfat metaldehid	Ironmax pro Gusto 3 - Polžomor Plantella arion	7 kg/ha 6 kg/ha 6 kg/ha	ni potrebna ČU ČU	

12.23 INTEGRIRANO VARSTVO PARADIŽNIKA V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Padavica sadik	Agrotehnični ukrepi: - setev v neokužen substrat, - uporaba zdravega, certificiranega semena, - sajenje odpomejših sort.	8-hidroksikinolin fosetil + propamokarb	Beltanol Previcur energy	4 L/ha 3 - 6 ml/m ²	70 3	zmanjševanje okužb; tretiranje preko kapličnega sistema Zmanjševanje okužb z <i>Pythium</i> spp. Po presajanju se lahko tretira navedene gojene rastline preko kapličnega namakanja v odmerku 3 L/ha, pri priporočeni porabi vode 300-1500 L/ha. Zmanjševanje okužb z <i>Pythium</i> spp. Odmerek je
		propamokarb	Rival	6 - 300 ml/m ³	ČU	Zmanjševanje okužb z <i>Phytophthora</i> spp. in <i>Pythium</i> spp.; Odmerek je

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Glivične bolezni sejancov oz. sadik bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - zagotavljanje zadostne osvetljenosti posevka, - usklajeno gnojenje z dušikom in kalijem, - zmerno namakanje in zračenje, - odstranjevanje in uničevanje okuženih rastlin in ostankov ali globoka zadelava v tla.	<i>Cionostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	5,0 -10,0 g na 1-2 litra vode	1	Sejančki in sadike vrtnin (<i>Pythium</i> spp., <i>Fusarium</i> spp., <i>Rhizoctonia</i> spp., <i>Phytophthora</i> spp.) Tretiranje semena v zaprtih prostorih - tretira se suho ali vlažno (ob dodatku vode). Predvidena poraba semena je 4 kg/ha. Od BBCH 09.
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,05 % konc. oz. 50 g/100 L vode oz. 0,2 kg/ha	ČU	Tretiranje semena v zaprtih prostorih - tretira se suho ali vlažno (ob dodatku vode). Predvidena poraba semena je 4 kg/ha. Od BBCH 09.
Glivične bolezni sejancov oz. sadik bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - zagotavljanje zadostne osvetljenosti posevka, - usklajeno gnojenje z dušikom in kalijem, - zmerno namakanje in zračenje, - odstranjevanje in uničevanje okuženih rastlin in ostankov ali globoka zadelava v tla.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Univerzalni fungicid	5g/10 L vode oz. 2g/3-8 L vode/100 m ²	1	S sredstvom se tretira foliaro ali z zalivanjem, na prostem in v zaščitnih prostorih. Tretira se po vzniku (od BBCH 09)
			Univerzalni fungicid	5g/10 L vode oz. 1-2g/2-4 L/100 m ² 0,1-0,2 kg/ha	1 dan	Z zalivanjem; BBCH 12-14

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Krompirjeva (paradižnikova) plesen (<i>Phytophthora infestans</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - posevki krompirja naj bodo čim bolj oddaljeni od pridelave paradižnika, - odstranjevanje samosevcev krompirja, - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov, zračenje rastlinjakov), - uravnoteženo namakanje in gnojenje. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	
		Ortiva		1 L/ha	3	
		Zafra AZT 250 SC		1,0 L/ha	3	
		baker v obliki bakrovega oksida		1 kg/ha	10 dni za paradižnik za predelavo; 3 dni za paradižnik za svežo uporabo	
		difenokonazol + mandipropamid	Revus top	0,3 – 0,6 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	
		mandipropamid + oksatiapiprolin	Orondis ultra	0,4 L/ha	3	
		mandipropamid	Revus	0,6 L/ha	3	
		metiram	Polyram DF	2 kg/ha	14	zmanjševanje okužb Zaloge v uporabi do 28.11.2024
		8-hidroksikinolin	Beltanol	4 l/ha	70	
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6 kg/ha	zagotovljena s časom uporabe	zmanjševanje okužb
Črna listna pegavost paradižnika (<i>Alternaria solani</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov, zračenje rastlinjakov), uravnoteženo namakanje in gnojenje. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	
		Ortiva		1 L/ha	3	
		Zafra AZT 250 SC		1,0 L/ha	3	
		Bacillus amyloliquifaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek 4,44	1	zmanjševanje okužb

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
				kg/ha na rastni cikel)		
		difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	1,0 L/ha	3	zmanjševanje okužb (tudi z <i>Alternaria alternata</i>)
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	7	
		difenokonazol + mandipropamid	Revus top	0,3 – 0,6 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	Tudi za zatiranje pepelovk iz rodu <i>Erysiphe</i> (<i>Erysiphe</i> sp.)
			Ortiva	1 L/ha	3	
			Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	3	
Pepelovke razhudnikov (<i>Leveillula taurica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - skrb za zračnost nasadov (razdalja sejenja, odstranjevanje zalistnikov, zračenje rastiinjakov), - uravnoteženo namakanje in gnojenje.	<i>Bacillus amyoliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5 - 2,5 kg/ha	ni potrebna	Tretira se preventivno
Pepelovke iz rodu Erysiphe (<i>Erysiphe</i> sp.)		<i>Bacillus amyoliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek 4,44 kg/ha na rastni cikel)	1	zmanjševanje okužb
Pepelovke iz rodu Sphaerotheca (<i>Sphaerotheca</i> sp.)		<i>Bacillus pumilus</i> QST 2808	Sonata	5,0 -10,0 L/ha	ni potrebna	zmanjševanje okužb
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	delno zmanjšanje okužb
		fluopiram	Velum prime	0,625 L/ha	3	zmanjševanje okužb; Tudi s pepelovkami iz rodu <i>Sphaerotheca</i> (<i>Sphaerotheca</i> sp.)
		kalijev hidrojen karbonat	Vitisan	1,5 -3,0 kg/ha	1	Manjša uporaba

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redno in sprotno odstranjevanje zalistnikov (odstranjujemo jih v suhem in vročem delu dneva, ko so listi suhi), - sadimo na primerno medvrstno razdaljo, ki zagotavlja hitro osuševanje listov - skrb za zračenje rastlinjakov, - uravnoteženo namakanje in gnojenje. 	<p>krezoksim - metil</p> <p>penkonazol</p> <p>žveplo</p> <p>difenokonazol + fluksapiroksad</p>	<p>Stroby WG</p> <p>Topas 100 EC</p> <p>Biotip sulfo 800 SC</p> <p>Vertipin</p> <p>Sercadis plus</p>	<p>0,5 kg/ha</p> <p>0,5 L/ha</p> <p>5-8 L/ha</p> <p>6 l/ha</p> <p>0,6 L/7ha</p>	<p>7</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>	<p>Tudi za zatiranje pepelovk iz rodu <i>Erysiphe</i> (<i>Erysiphe</i> sp.)</p> <p>poraba vode 300-1200 L/ha</p> <p>Manjša uporaba</p>
		Botector	1 kg/ha	1		
		Amylo-X	1,5 - 2,5 kg/ha	ni potrebna	Tretira se preventivno	
		Serenade Aso	8,0 L/ha	ni potrebna	zmanjševanje okužb	
		Switch 62,5 WG	0,8 % koncentracija; omerek enega tretiranja ne sme preseči 1,0 kg/ha	3		
		<i>Cionostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)		5,0 -10,0 g na 1-2 litra vode	1	sejančki in sadike vrtnin
		fenpirazamin	1,2 kg/ha	1		
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	1-2g/5-15 L vode/100 m2	1	S sredstvom se tretira foliaro; BBCH 10-88	
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	0,1-0,2 kg/ha	1	BBCH 10-88	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Črna stebeina gniloba (<i>Didymella lycopersici</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev v neokužen substrat, - uporaba zdravega, certificiranega semena, - sajenje odpornejših sort.	<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	0,5 % koncentracija	1	sejančkih in sadikah vrtnin
Fuzarijska uvelost (<i>Fusarium oxysporum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba razkuženega semena, - sajenje tolerantnih sort, - sajenje sadik paradižnika cepljenih na tolerantne/odporne podlage, - sprotno odstranjevanje rastlin z bolezenskimi znamenji ali globoko zadelava v tla, - vzdrževanje ustreznega pH tal, - uravnoveženo namakanje in gnojenje.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade Aso	10,0 L/ha	ni potrebna	zmanjševanje okužb; BBCH 00-13
Bakterijska uvelost (<i>Clavibacter michiganensis</i>) in bakterije <i>Pseudomonas</i> spp.	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - zdravo in certificirano seme in sadike, - kaplično namakanje, razkuževanje orodja in opreme, - neoporečna voda za namakanje.	8-hidroksikinolin	Beltanol	4 L/ha	70	zmanjševanje okužb; tretiranje preko kapličnega sistema
Bakterijske bolezni iz rodu <i>Pseudomonas</i> spp.	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - zdravo in certificirano seme in sadike, - kaplično namakanje, razkuževanje orodja in opreme, - neoporečna voda za namakanje.	baker v obliki bakrovega hidroksida	Kocide 2000 Cuprablau Z 35 WG	2 kg/ha 1,6 kg/ha	3 zagotovljena s časom uporabe	Manjša uporaba Manjša uporaba
	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar,	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade Aso	8,0 L/ha	ni potrebna	zmanjševanje okužb

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bakterijske bolezni iz rodu <i>Xanthomonas</i> (<i>Xanthomonas</i> sp.)	<ul style="list-style-type: none"> - zdravo in certificirano seme in sadike, - kapljično namakanje, - razkuževanje orodja in opreme, - neoporečna voda za namakanje. 	baker v obliki bakrovega hidroksida	Cuprablau Z 35 WG	1,6 kg/ha	zagotovljena s časom uporabe	Manjša uporaba
agresivni izolati Pepino mozaik virusa, različica CH2 in delno izolati različkov EU in LP	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvajanje strogih higienskih ukrepov v rastni sezoni, - temeljito čiščenje rastlinjakov ob koncu rastne sezone. 	Pepino mozaik virus sev CH2 izolat 1906	PMV-01	4,0 - 8,0 L/ha	ni potrebna	
Listne uši (Aphididae)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, - uravnoteženo namakanje in gnojenje, - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po pravilu pridelka. 	azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastiin)	3	zmanjšanje populacije
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,56 L/ha na meter višine oziroma v najvišjem odmerku 1,12 L/ha	3	Na rastlinah gojenih brez stika s temi; za zmanjševanje številčnosti
		piretrin	Biotip floral	0,2 % koncentracija oziroma 1,6 L/ha	3	Manjša uporaba
			Flora verde	0,2 % koncentracija oziroma 1,6 L/ha	3	Manjša uporaba
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7	
		sulfoksaflor	Closer	200 mL/ha	1	BBCH 20-87; Dosledno upoštevajte navodila za uporabo!
Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, 	azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastiin)	3	Zmanjšanje populacije

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Rastlinjakov ščitkar <i>(Trialeurodes vaporariorum)</i> , tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>) in srebreči ščitkar (<i>Bemisia argentifolii</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - uravnoteženo namakanje in gnojenje, - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po spravilu pridelka. <p>Spremljanje pojava s pregledovanjem rastlin ali z modrimi lepjivimi ploščami.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, - uravnoteženo namakanje in gnojenje, - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po spravilu pridelka. <p>Spremljanje pojava s pregledovanjem rastlin ali z rumenimi lepjivimi ploščami.</p>	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040 piretrin	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Delno zatiranje
		Asset five	0,7 L/ha	1	Delno zatiranje; največ 3 krat na rastno dobo	
		Biotip floral	0,2 % koncentracija oziroma 1,6 L/ha	3	Manjša uporaba	
		Flora verde	0,2 % koncentracija oziroma 1,6 L/ha	3	Manjša uporaba	
		Laser plus	0,25 L/ha	3	zmanjševanje številčnosti	
		Botanigard WP	0,9 kg/ha	ni potrebna	Delno zatiranje	
		Naturalis	1,5 L/ha	3	Na rastlinah gojenih brez stika s temi; za zmanjševanje številčnosti	
		Sivanto prime	0,56 L/ha na meter višine oziroma v najvišjem odmerku 1,12 L/ha	1	zmanjšanje populacije	
		oroče plus	4,0 L/ha	1	Zmanjšanje populacije	
		Prev-gold	4,0 L/ha	1	Zmanjšanje populacije	
Prev-gold garden	4,0 L/ha	1	Delno zatiranje			
Asset five	0,7 L/ha	3	Delno zatiranje; največ 3 krat na rastno dobo			
Biotip floral	0,2 % koncentracija oziroma 1,6 L/ha	3	Manjša uporaba			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Flora verde	0,2 % koncentracija oziroma 1,6 L/ha	3	Manjša uporaba
		piriproksifen	Harpun	1,125 L/ha	3	
Južna plodovrtna (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojava s feromonskimi vabami.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	0,5 – 1 kg/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	ni potrebna	
		metaflumizon	Alverde	1 L/ha	1	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,75 kg/ha	ni potrebna	
		emamektin	Lepinox plus	1 kg/ha	1	
		klorantraniliprol	Affirm	2 kg/ha	3	BBCH 11-89
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Coragen	175 mL/ha	3	delno zatiranje
Koruzna vešča (<i>Ostrinia nubilalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - lokacija pridelave naj bo čim bolj oddaljena od pridelave koruze in drugih gostiteljskih rastlin, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov.	azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	0,5 – 1 kg/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	ni potrebna	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,75 kg/ha	ni potrebna	
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	3	
Listne sovke (<i>Spodoptera exigua</i> , <i>Spodoptera littoralis</i>) ter glagolka (<i>Autographa gamma</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov,	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	0,5 – 1 kg/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	ni potrebna	
			Delfin WG	0,75 kg/ha	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<p>- redno odstranjevanje in zatiranje plevelov.</p> <p>Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov,...).</p>	<p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i></p> <p>emamektin</p> <p>metaflumizon</p> <p>klorantraniliprol</p> <p>metaflumizon</p> <p>spinosad (spinosin A+spinosin D)</p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i></p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i></p> <p>emamektin</p> <p>klorantraniliprol</p> <p>azadirahitin A</p> <p><i>Beauveria bassiana</i>, sev ATCC 74040</p>	<p>Lepinox plus</p> <p>Affirm</p> <p>Alverde</p> <p>Coragen</p> <p>Voliam</p> <p>Shenzi 200 SC</p> <p>Alverde</p> <p>Laser plus</p> <p>Agree WG</p> <p>Delfin WG</p> <p>Lepinox plus</p> <p>Affirm</p> <p>Coragen</p> <p>Voliam</p> <p>Shenzi 200 SC</p> <p>Neemazal - T/S</p> <p>Naturalis</p>	<p>1 kg/ha</p> <p>2 kg/ha</p> <p>1 L/ha</p> <p>175 mL/ha</p> <p>175 mL/ha</p> <p>175 mL/ha</p> <p>1 L/ha</p> <p>0,25 L/ha</p> <p>0,5 – 1 kg/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)</p> <p>0,75 kg/ha</p> <p>1 kg/ha</p> <p>1,5 kg/ha</p> <p>175 mL/ha</p> <p>175 mL/ha</p> <p>175 mL/ha</p> <p>2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)</p> <p>3,0 L/ha</p>	<p>ni potrebna</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>ni potrebna</p> <p>ni potrebna</p> <p>ni potrebna</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>ČU</p> <p>1</p>	<p>zmanjševanje številčnosti</p>
Paradižnikov molj (<i>Tuta absoluta</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov. <p>Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov,...).</p>					
Listne zavrtilke (Agromyzidae)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zaplevljenosti, - odstranjevanje in uničevanje napadenih delov rastlin. 					
Štrune (Agriotes spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - sprotno odstranjevanje in uničenje napadenih rastlin, - masovni ulov z uporabo feromonskih vab. <p>Redno spremljanje (s pregledi in s pomočjo feromonskih vab).</p>					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov in rastlinskih ostankov, - uravnotežena prehrana rastlin, - senčenje rastlinjakov, - oroševanje zavarovanih prostorov.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040 fenpiroksimat	Naturalis	2,0 L/ha	1	zmanjšanje populacije	
		heksitiazoks	Ortus 5 SC	0,15 % koncentracija; najvišji odmerek ne sme preseči 1,5 L/ha	1	zmanjšanje populacije	
Paradižnikova rjasta pršica (<i>Aculops lycopersici</i>)	Agrotehnični ukrepi: - takojšnje odstranjevanje napadenih rastlin, - odstranjevanje plevelov, - redno pregledovanje rastlin (povečevalno steklo z vsaj 14x povečava), - senčenje rastlinjakov, - oroševanje zavarovanih prostorov.	olje pomarančevca	Prev-gold	8,0 L/ha	3	zmanjšanje populacije	
		žveplo	Prev-gold garden	8,0 L/ha	ni potrebna	delno zatiranje	
			Oroside plus	8,0 L/ha	ni potrebna		
			Thiovit jet	3,0 kg/ha	3	Manjša uporaba	
Ogorčice koreninskih šišč (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - zdrav sadilni material, - kolobar, - sajenje sadik paradižnika cepljenih na tolerantne/odporne podlage.	fluopiram	Velum prime	0,625 L/ha	3	Samo preko sistema kapljičnega namakanja	
		železov fosfat metaldehid	Ironmax pro Plantella arion	7 kg/ha 6 kg/ha	ni potrebna ČU		
Poiži (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti,						

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- vzdrževanje čiste okolice (brez mest, kjer se zadržujejo polži).					

12.24 INTEGRIRANO VARSTVO PAPRIKE NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Padavica sadik <i>Pythium</i> spp., <i>Alternaria</i> spp., <i>Phytophthora</i> spp., <i>Sclerotinia sclerotiorum</i> , <i>Fusarium</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i>	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev v razkužen substrat, - uporaba zravega, - certificiranega semena, - redno prezračevanje rastlinjakov, - razkuževanje tal z vodno paro ali solarizacija tal. 	fosetil + propamokarb * Zaradi ostankov aktivne snovi propamokarb v tleh se korenovke in čebulnice, namenjene prehrani ljudi in živali, sme saditi oziroma sejati šele po preteku 120 dni od zadnjega tretiranja. Listnate in stebelne vrtnine, plodovke ter kapusnice pa 60 dni po zadnjem tretiranju <i>Clonostachy rosea strain J1446</i>	Previcur energy*	3 - 6 mL/m ²	3	zalivanje sejancev gojenih na gojitenih mizah
			Prestop	200-500 g/m ³	ČU	dodatek substratom (pred sajenjem)
				200-500 g/1000 rastlin	ČU	preko kapličnega namakalnega sistema (po presajanju ali sajenju v lončke)
				0,5 % konc.	ČU	zalivanje, škropljenje sadik
Glivične bolezni sejanchkov in sadik		<i>Pythium oligandrum M1</i>	Polyversum	5 g/kg semena Predvidena gostota 30.000 sadik/ha.	1	Manjša uporaba. Za suho ali vlažno tretiranje semena v ZAPRTIH PROSTORIH.
				0,05 % konc. (0,2 kg/ha)	1	Manjša uporaba. Potapljanje koreninske grude sadik pred presajanjem ali

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
						zalivanje po sajenju.
				0,1-0,2 kg/ha	1	Manjša uporaba. Foliarno tretiranje ali z zalivanjem (po vzniku)
			Univerzalni fungicid	5 g/10 L vode oz. 2 g/4 L vode/100 m ²	1	Manjša uporaba. Potapljanje koreninske grude mladih sadik pred sajenjem (namakanje) ali zalivanje.
				1-2 g/3-8 L vode/100 m ²		Manjša uporaba. Foliarno tretiranje ali z zalivanjem (po vzniku).
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar z vključevanjem žit v kolobar, - odstranjevanje in uničevanje obolelih rastlin preden se formirajo sklerociji, - primerne medvrstne razdalje, razkuževanje tal z vodno paro. 	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,05 % oz. 50 g/100 L vode oz. 0,1-0,2 kg/ha	1	Manjša uporaba. Zalivanje (od razvojne faze, ko je drugi list na glavnem poganjku razvit, do faze, ko je četrti list na glavnem poganjku razvit).
Gniloba plodov paprike (<i>Phytophthora capsici</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - setev v razkužen substrat, - dovolj široke medvrstne razdalje, gnojenje z dušikom na podlagi Nmin analiz. Kemični ukrepi: preventivno zalivanje sadik, tretiranje substrata ali tal.	baker v ob. trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	5,3 L/ha	7	Manjša uporaba. Za zmanjševanje okužb. Največ 4 krat v rasti dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Plutavost paradiznikovih korenin (<i>Pyrenochaeta Lycopersici</i>)	Nekemični ukrepi: razkuževanje tal z vodno paro ali solarizacija.					
Bela noga krompirja na paradizniku (<i>Rhizoctonia solani</i>)	Agrotehnični ukrepi: - usklajeno, ne preobilno zalivanje, širok kolobar, - razkuževanje tal z vodno paro ali solarizacija tal, - odstranjevanje in uničevanje obolelih rastlin.					
Verticilijaska uvelost paprike (<i>Verticillium dahliae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar z vključevanjem žit v kolobar, - odstranjevanje in uničevanje obolelih rastlin, - primerne medvrstne razdalje, razkuževanje tal z vodno paro.					
Pritlehna trohnoba paradiznikovega stebela (<i>Phytophthora cryptogea</i> , <i>Phytophthora nicotianae</i> , <i>Phytophthora capsici</i> , <i>Phytophthora citricola</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba certificiranega semena in zdarvih sadik, - usklajeno, ne preobilno zalivanje, razkuževanje tal z vodno paro ali solarizacija, - odstranjevanje in uničevanje obolelih rastlin, - širok kolobar, v katerem se plodovke ne pojavljajo vsako leto.					
Črna listna pegavost krompirja (<i>Alternaria porri</i> f.sp. <i>solani</i>)	Agrotehnični ukrepi: - razkuževanje tal z vodno paro ali solarizacija tal, - setev razkuženega semena.	azoksistrobin	Mirador 250 EC	1 L/ha	3	Največ 2 krat v rastni dobi.
			Ortiva	1 L/ha	3	
			Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	3	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> FZB24	Taagro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel)	1	Manjša uporaba. Delno zmanjševanje okužb. Največ 10 krat v rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: - plodove obiramo s škarjami ali nožem, - odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov, - kolobar, - ustrezne medvrstne in vrstne razdalje, - kapljično namakanje.	<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> str. QST 712	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Zmanjševanje okužb. Do 6 tretiranj v rastni dobi.
		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> subsp. plantarum, sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna	Zmanjševanje okužb. Največ 6 krat v rastni dobi.
Pepelovka razhudnikovk (<i>Leveillula taurica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - sajenje tolerantnih sort.	<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Zmanjševanje okužb. Do 6 tretiranj v rastni dobi.
		<i>Ampelomyces quisqualis</i> AQ10	AQ-10	35 g/ha	1	Največ 2 krat v rastni dobi
		azoksistrobin	Mirador 250 EC	1 L/ha	3	Največ 2 krat v rastni dobi.
			Ortiva	1 L/ha	3	
			Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	3	
<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> subsp. plantarum, sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna	Zmanjševanje okužb. Največ 6 krat v rastni dobi.		
<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel)	Manjša uporaba. Tudi za zmanjševanje okužb s paradižnikovo pepelovko (<i>Oidium neolycopersici</i>). Največ 10 krat v rastni dobi.	1	Manjša uporaba. Tudi za zmanjševanje okužb s paradižnikovo pepelovko (<i>Oidium neolycopersici</i>). Največ 10 krat v rastni dobi.	
žveplo			Vertipin	6 L/ha	3	Zmanjševanje okužb. Največ 6 krat na rastno sezono.
			Cosan	5-8 kg/ha	3	Tudi stransko delovanje na pršice (Acarina).
			Kumulus DF	5-8 kg/ha	3	
			Microthiol disperss	5-8 kg/ha	3	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bakterijska pegavost paradiznikovih plodov, Bakterijska pegavost paprike (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>tomato</i> , <i>Xantomonas campestris</i> pv. <i>vesicatoria</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba zdravega razkuženega semena, - uporaba zdravih sadik, - setev v razkužen substrat, - širok kolobar, - odstranjevanje in uničevanje okuženih rastlinskih ostankov, uporaba listnih gnojil in biostimulantov, ki vsebujejo baker. 		Microthiol special	5-8 kg/ha	3	Največ 4 krat na rastno sezono.
			Pepelin WG	5-8 kg/ha	3	
			Sulfar	5-8 kg/ha	3	
			Thiovit jet	5-8 kg/ha	3	
			Vindex 80 WG	5-8 kg/ha	3	
Kumarni mozaik na papriki (Cucumber mosaic virus), tobakov mozaik na papriki (Tobacco mosaic virus), pisanost paprike (Alfalfa mosaic virus)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev zdravega semena v razkužen substrat, - redno razkuževanje rok in orodja (preprečevanje mehanskega prenosa), - zatiranje prenašalcev (listnih uši, resarjev). 					
Listne uši (Aphididae)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, - uravnoteženo namakanje in gnojenje, - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po pravilu pridelka. 	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,25 kg/ha	7	Največ 2 krat na rastno dobo.
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, - uporaba rumenih lepiljivih plošč. 	piretrin	Asset five	0,51 L/ha ob porabi vode največ 800 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Delno zatiranje. Sadike vrtnin. Največ 3 krat na rastno dobo.
		lamba-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Največ 2 krat v rastni dobi.
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA	Botanigard WP	0,6 kg/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Sejančki in sadike.
		<i>Beauveria bassiana</i> , soj ATTC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Delno zatiranje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,35-0,40 kg/ha	7	Največ 2 krat na rastno dobo.
		piretrin	Asset five	0,7 L/ha	1	Delno zatiranje. Največ 3 krat v rastni sezoni.
		lamba-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,2 L/ha	3	Največ 2 krat v 1 rastni dobi.
Resarji (<i>Thrips tabaci</i> , <i>Frankliniella occidentalis</i> , <i>Heliothrips haemorrhoidalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, - uporaba rumenih lepiljivih plošč.	<i>Beauveria bassiana</i> , soj ATTC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Delno zatiranje
		piretrin	Asset five	0,70 L/ha	1	Delno zatiranje. Največ 3 krat v rastni sezoni.
		spinosad	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	Manjša uporaba. Delno zatiranje. Sadike vrtnin.
						Zmanjševanje številčnosti populacije. Največ 3 krat v rastni dobi.
			Laser plus	0,25 L/ha	3	Največ 3 krat v rastni dobi.
		lamba-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Največ 2 krat v rastni dobi.
Listne sovke (glagolka (<i>Autographa gamma</i>), <i>Noctua</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov. Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov,...).	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	za zatiranje gosenic <i>Spodoptera littoralis</i> in <i>Spodoptera exigua</i> . Največ 3 krat za zatiranje 1 generacije.
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	3	za zatiranje gosenic <i>Spodoptera</i> in <i>Heliothis</i> ; Največ 3 krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		spinosad	Laser plus	0,25 L/ha	3	Največ 3 krat v rastni dobi.
		lamba-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Največ 2 krat v rastni dobi.
Južna plodovrta (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojave s feromonskimi vabami.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Največ 3 krat za zatiranje 1 generacije.
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	3	Največ 3 krat v rastni sezoni.
		lamba-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Največ 2 krat v rastni dobi.
		spinosad	Laser plus	0,25 L/ha	3	Največ 3 krat v rastni dobi.
Koruzna vešča (<i>Ostrinia nubilalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje rastlinskih ostankov (npr. koruznice) oz. mulčenje	emamektin	Affirm	2 kg/ha	3	Največ 3 krat v rastni sezoni.
		lamba-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Največ 2 krat v rastni dobi.
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba protiinsektnih mrež.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,35-0,40 kg/ha	7	Marijša uporaba. Največ 2 krat na rastno dobo.
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, - odstranjevanje rastlinskih ostankov.	<i>Beauveria bassiana</i> , soj ATTC 74040	Naturalis	2 L/ha	ni potrebna	Delno zatiranje.
		lamba-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Največ 2 krat v rastni dobi.
Talne sovke (<i>Agrotis segetum</i> , <i>Agrotis ipsilon</i> , <i>Euxoa temera</i>), strune (<i>Agrotis</i> spp.), ogrci (poljskega majskega hrošča (<i>Melolontha melolontha</i>))	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevku, - večkratna plitva obdelava tal (v suhem vremenu), - optimalni roki sajenja	<i>Beauveria bassiana</i> , soj ATTC 74040	Naturalis	3 L/ha	ni potrebna	Delno zatiranje strun
Ogorčice koreninskih šišk (<i>Meloidogyne</i> spp.)		fluopitram	Velum prime	0,625 L/ha	3	Aplikacija s kapljičnim namakalnim sistemom. Največ 2 krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Polži (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitve vab in mehanično zatiranje.	železov fosfat	Bio plantella Arion proti polžem	38 kg/ha	ni potrebna	
			Bio sredstvo proti polžem	40 kg/ha	zagotovljena z načinom uporabe	
			Compo sredstvo proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	
			Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	
			Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	
			Naturen bio sredstvo proti polžem	30 kg/ha	ni potrebna	
			Polžomor bio vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha	ni potrebna	
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	
			Celaflor limex	7 kg/ha	ni potrebna	
					metaldehid	

12.25 INTEGRIRANO VARSTVO PAPIRIKE V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Padavica sadik <i>Pythium</i> spp., <i>Alternaria</i> spp., <i>Phytophthora</i> spp., <i>Scierotinia sclerotiorum</i> , <i>Fusarium</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i>	Agrotehnični ukrepi: - setev v razkužen substrat, - uporaba zdravega, certificiranega semena, - redno prezračevanje rastlinjakov, razkuževanje tal z vodno paro ali solarizacija tal	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> str. QST 712	Serenade aso	10 L/ha	ni potrebna	Tretiramo v brazde oz. v tla v katerih rastejo rastline pred ali po presajanju. Za zmanjševanje okužb s fuzarijsko uvelostjo (<i>Fusarium oxysporum</i>). Dovoljeno je eno tretiranje na istem zemljišču.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		fosetil + propamokarb	Previcur energy*	3 L/ha	3	Tretiramo po presajanju preko kapljičnega namakalnega sistema
				3 - 6 mL/m ²	3	zalivanje sejancev gojenih na gojitvenih mizah
		* Zaradi ostankov aktivne snovi propamokarb v tleh se korenovke in čebulnice, namenjene prehrani ljudi in živali, sme saditi oziroma sejati šele po preteku 120 dni od zadnjega tretiranja. Listnate in stebelne vrtnine, plodovke ter kapusnice pa 60 dni po zadnjem tretiranju.				
		<i>Clonostachy rosea</i> strain J1446	Prestop	200-500 g/m ³	ČU	dodatek substratom (pred sajenjem)
				200-500 g/1000 rastlin	ČU	preko kapljičnega namakalnega sistema (po presajanju ali sajenju v lončke)
				0,5 % konc.	ČU	zalivanje, škropljenje sadik
		difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	1,0 L/ha		Za zmanjševanje okužb z <i>Alternaria alternata</i> . Ne priporoča se uporaba od 1. oktobra do 1. marca.
Glivične bolezni sejancov in sadik		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	5 g/kg semena Predvidena gostota je 30.000 sadik/ha.	1	Manjša uporaba. Za suho ali vlažno tretiranje semena v ZAPRTIH PROSTORIH.
				0,05 % konc. (0,2 kg/ha)	1	Manjša uporaba, Potapljanje koreninske grude sadik pred presajanjem ali

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar z vključevanjem žit v kolobar, - odstranjevanje in uničevanje obolelih rastlin, - primerne medvrstne razdalje, razkuževanje tal z vodno paro. 	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Univerzalni fungicid	5 g/10 L vode oz. 2 g/4 L vode/100 m ²	1	Manjša uporaba. Potapljanje koreninske grude mladih sadik pred sajenjem (namakanje) ali zalivanje.
			Polyersum	1-2 g/3-8 L vode/100 m ²		Manjša uporaba. Foliarno tretiranje ali z zalivanjem (po vzniku).
Gniloba plodov paprike (<i>Phytophthora capsici</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev v razkužen substrat, - dovolj široke medvrstne razdalje, - gnojenje z dušikom na poldagi <p>Nmin analiz.</p> <p>Kemični ukrepi: preventivno zalivanje sadik, tretiranje substrata ali tal.</p>	baker v ob. trivalentnega bakrovega sulfata	Univerzalni fungicid	5 g/10 L vode oz. 2 g/4 L vode/100 m ²		Manjša uporaba. Tretiranje z zalivanjem (BBCH 12-14).
			Cuproxat	5,3 L/ha	7	Manjša uporaba. Za zmanjševanje okužb. Največ 4 krat v rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Plutavost paradiznikovih korenin (<i>Pyrenochaeta Lycopersici</i>)	Nekemični ukrepi: - razkuževanje tal z vodno paro ali solarizacija.					
Bela noga krompirja na paradizniku (<i>Rhizoctonia solani</i>)	Agrotehnični ukrepi: - usklajeno, ne preobilno zalivanje, - širok kolobar, - razkuževanje tal z vodno paro ali solarizacija tal, - odstranjevanje in uničevanje obolelih rastlin.					
Verticilijaska uvelost paprike (<i>Verticillium dahliae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar z vključevanjem žit v kolobar, - odstranjevanje in uničevanje obolelih rastlin, - primerne medvrstne razdalje, razkuževanje tal z vodno paro.					
Pritleha trohnoba paradiznikovega stebila (<i>Phytophthora cryptogea</i> , <i>Phytophthora nicotianae</i> , <i>Phytophthora capsici</i> , <i>Phytophthora citricola</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba certificiranega semena in zdarvih sadik, - usklajeno, ne preobilno zalivanje, - razkuževanje tal z vodno paro ali solarizacija, - odstranjevanje in uničevanje obolelih rastlin, - dovolj širok kolobar, v katerem se plodovke ne pojavljajo vsako leto.					
Črna listna pegavost krompirja (<i>Alternaria porri</i> f.sp. <i>solani</i>)	Agrotehnični ukrepi: - razkuževanje tal z vodno paro ali solarizacija tal, - setev razkuženega semena.	azoksistrobin	Mirador 250 EC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	3 3 3	Največ 2 krat v rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - plodove obiramo s škarjami ali nožem, - odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov, - kolobar, - ustrezne medvrstne in vrstne razdalje, - kapljično namakanje. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 4,44 kg/ha na rastni cikel)	1	Delno zmanjševanje okužb. Največ 12 krat v rastni dobi.
		difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	1,0 L/ha	3	Tudi za zmanjševanje okužb z <i>Alternaria alternata</i> .
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - plodove obiramo s škarjami ali nožem, - odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov, - kolobar, - ustrezne medvrstne in vrstne razdalje, - kapljično namakanje. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna	Zmanjševanje okužb. Največ 6 krat v rastni dobi.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Zmanjševanje okužb. Do 6 tretiranj v rastni dobi.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max. 1 kg/ha)	3	Največ 3 krat v rastni sezoni.
		<i>Clonostachy rosea</i> strain J1446	Prestop	0,5%	ČU	Škropljenje stebelne osnove in poškodovanih delov rastlin
		fenpirazamin	Prolectus	80-120 g/hL ob uporabi 600-1200 L vode (max. odmerek 1,2 kg/ha)	1	Največ 3 krat v eni rastni sezoni
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1	Manjša uporaba: Foliarna uporaba (od razvojne faze, ko so klični listi v celoti razviti, do faze, ko 80% plodov kaže značilno barvo polne zrelosti).
		Univerzalni fungicid		1-2 g/5-15 L vode/100 m ²	1	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pepelovka razhudnikovk (<i>Leveillula taurica</i>)	Agrotehnični ukrepi: - sajenje tolerantnih sort.	azoksistrobin	Mirador 250 EC	1 L/ha	3	Tudi za zatiranje pepelovk iz rodu <i>Erysiphe</i> . Največ 2 krat v rastni dobi.
			Ortiva	1 L/ha	3	
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3	
		<i>Bacillus amylobliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna	Zmanjševanje okužb Tudi zmanjševanje okužb s paradižnikovo pepelovko (<i>Oidium neolycopersici</i>). Največ 6 krat v rastni dobi.
<i>Bacillus amylobliquifaciens</i> FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 4,44 kg/ha na rastni cikel)	1	Zmanjševanje okužb. Tudi za paradižnikovo pepelovko (<i>Oidium neolycopersici</i>). Največ 12 krat v rastni dobi.		
<i>Bacillus pumilus</i> QST 2808	Sonata	5-10 L/ha	ni potrebna	Tudi za zmanjševanje okužb z avstralsko paradižnikovo pepelovko (<i>Euroidium lycopersici</i>). Največ 6 krat v rastni dobi.		
COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	Delno zmanjševanje okužb. Največ 5 krat v rastni dobi.		
difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	0,6 L/ha	3			
	Ne priporoča se uporaba od 1. oktobra do 1. marca. S sredstvom se lahko na istem zemljišču oz. v istem zaščitenem prostoru v enem rastnem ciklusu tretira največ dvakrat.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bakterijska pegavost paradižnikovih plodov, Bakterijska pegavost paprike (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>tomato</i> , <i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>vesicatoria</i>)		kalijev hidrogen karbonat krezoksim-metil penkonazol žveplo	Karbicare Stroby WG Topas 100 EC Vertipin	3 kg/ha 0,5 kg/ha 0,5 L/ha 6 L/ha	1 3 3 3	Zmanjševanje okužb. Največ 8 krat v rastni dobi. Največ 3 krat v rastni dobi. Največ 4 krat v rastni dobi. Zmanjševanje okužb. Največ 6 krat na rastno sezono.
Bakterijska pegavost paradižnikovih plodov, Bakterijska pegavost paprike (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>tomato</i> , <i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>vesicatoria</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zdravega razkuženega semena, - uporaba zdravih sadik, - setev v razkužen substrat, - širok kolobar, - odstranjevanje in uničevanje okuženih rastlinskih ostankov, - uporaba listnih gnojil in biostimulantov, ki vsebujejo baker.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> str. QST 712	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Za zmanjševanje okužb z bakterijskimi boleznimi iz rodu <i>Xanthomonas</i> (<i>Xanthomonas</i> sp.). Do 6 tretiranj v rastni dobi.
Kumarni mozaik na papriki (Cucumber mosaic virus), tobakov mozaik na papriki (Tobacco mosaic virus), pisanost paprike (Alfalfa mosaic virus)	Agrotehnični ukrepi: - setev zdravega semena v razkužen substrat, - redno razkuževanje rok in orodja (preprečevanje mehanskega prenosa), - zatiranje prenašalcev (listnih uši, resarjev).	azadirahitin A	Neemazal - T/S	2-3 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	Zmanjševanje populacije. Največ 3 krat na rastno dobo.
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, usklajeno gnojenje z dušikom, uporaba rumenih lepilnih plošč.	flonikamid	Afinto Teppeki	0,12 kg/ha 0,12 kg/ha	1 1	Manjša uporaba. Uporaba na papriki se priporoča le v času od 1. aprila do 31. oktobra.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,56 L/ha na m višine rastlin (max. 1,12 L/ha)	3	Največ 2 krat v rastni sezoni. Uporaba na rastlinah gojenih BREZ stika s tlemi (glej navodilo za uporabo). Največ 2 krat v roku 1 leta.
		piretrin	Asset five	0,51 L/ha ob porabi vode največ 800 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Delno zmanjševanje. Sadikel Največ 3 krat v rastni sezoni.
			Biotip floral	1,6 L/ha ob porabi vode 800 L/ha	3	Manjša uporaba. Največ 3 krat v rastni sezoni.
			Flora verde	1,6 L/ha ob porabi vode 800 L/ha	3	Manjša uporaba. Največ 3 krat v rastni dobi.
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7	Največ 2 krat v rastni sezoni.
		sulfaksafilor	Closer*	200 mL/ha	1	Največ 2 krat na rastno sezono.
			* Zaradi zaščite divjih oprasovalcev je potrebno zaščiteni prostor pred tretiranjem zapreti. Zaščiteni prostor je dovoljeno odpreti šele 6 dni po končanem tretiranju. Kolonije oprasovalcev je potrebno med tretiranjem odstraniti iz zaščitenih prostorov. V tretiran prostor se jih lahko ponovno namesti najmanj 5 dni po tretiranju. Koristne žuželke (predatorje) se v tretiran prostor lahko naseli šele 2 meseca po tretiranju.			
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, - uporaba rumenih lepilnih plošč.	Beauveria bassiana, sev GHA		0,9 kg/ha	ni potrebna	Največ 6 krat v rastni dobi.
				0,75 kg/ha (zavarovani prostori)		Manjša uporaba. Sejančki in sadike.
		Botanigard OD		1,8 L/ha	ni potrebna	Največ 6 krat na rastni ciklus.
		Beauveria bassiana, soj ATTC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Delno zatiranje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		flupiradifuron	Sivantio prime	0,56 L/ha na m višine rastlin (max. 1,12 L/ha)	3	Uporaba na rastlinah gojenih BREZ stika s tlemi (glej navodilo za uporabo). Največ 2 krat v roku 1 leta.
		olja pomarančevca	Oroside plus Prev-gold Prev-gold garden	0,4 L/hL (max. odmerek 4 L/ha)	1	Zmanjševanje številčnosti populacije. Ostankov tretiranih rastlin se ne sme kompostirati! Največ 6 krat na rastno dobo.
		piretrin	Asset five	0,70 L/ha	1	Delno zatiranje; Največ 3 krat v rastni sezoni.
			Biotip floral	1,6 L/ha ob porabi vode 800 L/ha	3	Manjša uporaba. Največ 3 krat v rastni sezoni.
			Flora verde	1,6 L/ha ob porabi vode 800 L/ha	3	Manjša uporaba. Največ 3 krat v rastni dobi.
		azadirachtin A	Neemazal - T/S	2-3 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	Zmanjševanje populacije. Največ 3 krat na rastno dobo.
		<i>Beauveria bassiana</i> , soj ATTC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Delno zatiranje
		piretrin	Asset five	0,70 L/ha	1	Delno zatiranje. Največ 3 krat v rastni sezoni.
				0,51 L/ha ob porabi vode največ 800 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Delno zmanjševanje. Sadike!
Resarji (<i>Thrips tabaci</i> , <i>Frankliniella occidentalis</i> , <i>Heliothrips haemorrhoidalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, - uporaba rumenih lepiljivih plošč.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne sovke (glagolka (<i>Autographa gamma</i>), <i>Noctua</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov. <p>Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov,...).</p>	spinosad	Flora verde	1,6 L/ha ob porabi vode 800 L/ha	3	Manjša uporaba. Največ 3 krat v rastni sezoni.
		azadirahthin A	Biotip floral	1,6 L/ha ob porabi vode 800 L/ha	3	Manjša uporaba. Največ 3 krat v rastni dobi.
		emamektin	Flora verde	0,25 L/ha	3	Največ 3 krat v rastni dobi.
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p>	azadirahthin A	Neemazal - T/S	2-3 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	Največ 3 krat v rastni sezoni.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	0,5-1 kg/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	ni potrebna	Največ 6 krat v rastni dobi
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,75 kg/ha	ni potrebna	Največ 6 krat v rastni sezoni.
		emamektin	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	za zatiranje gosenic <i>Spodoptera littoralis</i> in <i>Spodoptera exigua</i> . Največ 3 krat za zatiranje 1 generacije.
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p>	emamektin	Afirm	2 kg/ha	3	za zatiranje gosenic <i>Spodoptera</i> in <i>Heliothis</i> ; Največ 3 krat v rastni sezoni.
		metaflumizon	Alverde	1 L/ha	1	Največ 2 krat v rastni sezoni.
		spinosad	Laser plus	0,25 L/ha	3	Največ 3 krat v rastni dobi.
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p>	azadirahthin A	Neemazal - T/S	2-3 L/ha (odmerek)	3	Največ 3 krat v rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojave s feromonskimi vabami. 	<p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i></p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i></p> <p>emamektin</p> <p>metaflumizon</p> <p>spinosad</p> <p>azadirachtin A</p>	<p>Agree WG</p> <p>Delfin WG</p> <p>Lepinox plus</p> <p>Affirm</p> <p>Alverde</p> <p>Laser plus</p> <p>Neemazal - T/S</p>	<p>odvisen od višine rastlin)</p> <p>0,5-1 kg/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)</p> <p>0,75 kg/ha</p> <p>1 kg/ha</p> <p>2 kg/ha</p> <p>1 L/ha</p> <p>0,25 L/ha</p> <p>2-3 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)</p> <p>0,5-1 kg/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)</p> <p>0,75 kg/ha</p> <p>2 kg/ha</p>	<p>ni potrebna</p> <p>ni potrebna</p> <p>ni potrebna</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>ni potrebna</p> <p>ni potrebna</p> <p>3</p>	<p>Največ 6 krat v rastni dobi.</p> <p>Največ 3 krat za zatiranje 1 generacije.</p> <p>Največ 3 krat v rastni sezoni.</p> <p>Največ 2 krat v rastni sezoni.</p> <p>Največ 3 krat v rastni dobi.</p> <p>Največ 3 krat v rastni sezoni.</p> <p>Največ 6 krat v rastni dobi.</p> <p>Največ 6 krat v rastni dobi.</p> <p>Največ 3 krat v rastni sezoni.</p> <p>Največ 3 krat v rastni dobi.</p> <p>Največ 6 krat v rastni dobi.</p> <p>Največ 3 krat v rastni sezoni.</p>
Koruzna vešča (<i>Ostrinia nubilalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uničevanje rastlinskih ostankov (npr. koruznice) oz. mulčenje. 					
Marmorirana smrdljivka (<i>Halymorphia halys</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba protiinsektnih mrež. 					
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjevanje plevelov, - odstranjevanje rastlinskih ostankov. 	<p><i>Beauveria bassiana</i>, soj ATTC 74040</p> <p>fenpiroksimat</p> <p>heksitiazoks</p>	<p>Naturalis</p> <p>Ortus 5 SC</p> <p>Nissorun 10 WP</p>	<p>2 L/ha</p> <p>0,15 % (najvišji odmerek 1,5 L/ha)</p> <p>1 kg/ha</p>	<p>ni potrebna</p> <p>7</p> <p>3</p>	<p>Delno zatiranje</p> <p>1 krat na rastno sezono.</p> <p>1 krat na rastno sezono.</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		metaldehid	Solabiol proti polžem Celaflor limex	50 kg/ha 7 kg/ha	ni potrebna ni potrebna	

12.26 INTEGRIRANO VARSTVO JAJČEVCA NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Glivične boleznine sejancikov oz. sadik	Agrotehnični ukrepi: - setev v neokužen substrat, - uporaba zdravega, certificiranega semena, - sajenje odpornějšíh sort.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,05 % konc. oz. 50 g/100 L vode oz. 0,2 kg/ha	1	Namaka se tako, da se izvede eno potapljanje koreninske grude mladih sadik pred presajanjem. 4x v eni rasti sezoni
Gniloba plodov (<i>Phytophthora capsici</i>)		baker v obliki baktrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6 kg/ha	ČU	
Paradižnikova (krompirjeva) plesen (<i>Phytophthora infestans</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - posevki krompirja naj bodo čim bolj oddaljeni od pridelave paradižnika, - odstranjevanje samosevcev krompirja, - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov), - uravnoteženo namakanje in gnojenje.	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	3 3 3	
		baker v obliki baktrovega hidroksida	Kocide 2000	2 kg/ha	3	Manjša uporaba. Pri tretiranju na prostem uporaba ročne škroplilnice ni dovoljena!
		baker v obliki baktrovega oksida	Nordox 75 WG	1 kg/ha	3	
		baker v obliki baktrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6 kg/ha	ČU	4x v eni rasti sezoni
		boskalid + piraklostrobin ciazofamid	Casino royale Ranman top	1,5 kg/ha 0,5 L/ha	3 3	Manjša uporaba Manjša uporaba
		mandipropamid + oksatiapipronil azoksistrobin	Orondis ultra Mirador 250 SC Ortiva	0,4 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	3 3 3	Manjša uporaba

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pepelovke razhudnikov (<i>Leveillula taurica</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov), - uravnoteženo namakanje in gnojenje. 	baker v obliki bakrovega oksida	Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3	
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Nordox 75 WG	0,7-1,6 kg/ha	3	Na istem zemljišču tretira največ 10 krat v eni rastni dobi.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> QST 713	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek v rastni dobi 3,7 kg/ha na rastni cikel)	1	ni potrebna
Pepelovke razhudnikov (<i>Leveillula taurica</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov), - uravnoteženo namakanje in gnojenje. 	<i>Ampelomyces quisqualis</i> , sev AQ10	AQ-10	35 g/ha	1	Za zatiranje pepelovk iz rodu <i>Erysiphe</i> (<i>Erysiphe</i> sp.)
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	Tudi za zatiranje pepelovk iz rodu <i>Erysiphe</i> (<i>Erysiphe</i> sp.)
			Ortiva	1 L/ha	3	
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3	
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek v rastni dobi 3,7 kg/ha na rastni cikel)	1	Manjša uporaba; na istem zemljišču največ 10 krat v eni rastni dobi
	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> var. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo - X		1,5 - 2,5 kg/ha	ni potrebna	Največ 6 krat, časovni interval med posameznimi tretiranj je 7 do 10 dni.
	fluopiram		Velum prime	0,625 L/ha	3	prvič uporabi 1-3 dni pred presajanjem ali takoj po presajanju, drugič se ga uporabi 15 do 30 dni po presajanju
	žveplo		Azumo WG	2 kg/ha	3	Največ 6 krat

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redno in sprotno odstranjevanje zalistnikov (odstranjujemo jih v suhem in vročem delu dneva, ko so listi suhi), - sadimo na primerno medvrstno razdaljo, ki zagotavlja hitro osuševanje listov, - uravnoteženo namakanje in gnojenje. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> var. <i>plantarum</i> , sev D747	Biotip sulfo 800 SC	5-8 L/ha	3	Manjša uporaba; največ 4 krat, v razmiku 7-14 dni
			Cosan	5-8 kg/ha	3	Stransko delovanje na pršice (Acarina).
			Kumulus DF	5-8 kg/ha	3	
			Microthiol disperss	5-8 kg/ha	3	
			Microthiol special	5-8 kg/ha	3	
			Pepelin	5-8 kg/ha	3	
			Sulfar	5-8 kg/ha	3	
			Thiovit Jet	5-8 kg/ha	3	
			Vertipin	6,0 L/ha	3	Največ 6x v eni rastni sezoni
			Vindex 80 WG	5-8 kg/ha	3	Stransko delovanje na pršice (Acarina).
Bakterijske bolezni iz rodu Pseudomonas		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> QST 713	Amylo - X	1,5 - 2,5 kg/ha	ni potrebna	Največ 6 krat, časovni interval med posameznimi tretiranjmi je 7 do 10 dni.
			Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	
Listne uši (Aphididae)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, - uravnoteženo namakanje in gnojenje. 	baker v obliki bakrovega hidroksida	Kocide 2000	2 kg/ha	3	Manjša uporaba; Pri tretiranju na prostem uporaba ročne škroplilnice ni dovoljena!
			Mospilan 20 SG	0,25 kg/ha	7	
		azadirahthin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	Največ 3-krat v eni rastni dob

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po spravilu pridelka.	deltametrin lambda-cihalotrin piretrin	Decis 100 EC Karate zeon 5 CS Asset five	125 mL/ha 0,15 L/ha 0,51 l/ha	3 3 ni potrebna	Manjša uporaba Delno zatiranje; Sadikel
			Biotip floral Flora verde	1,6 L/ha ob porabi vode 800 L/ha 1,6 L/ha ob porabi vode 800 L/ha	3 3	Manjša uporaba Manjša uporaba
Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), svetleči resar (<i>Heliothrips haemorrhoidalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapeleljenosti, - uravnoteženo namakanje in gnojenje, - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po spravilu pridelka. Spremljanje pojava s pregledovanjem rastlin ali z modrimi lepljivimi ploščami.	abamektin azadirahitin A <i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040 deltametrin lambda-cihalotrin piretrin	Vertimec pro Neemazal - T/S Naturalis Decis 100 EC Karate zeon 5 CS Asset five	1,2 L/ha 2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin) 1,5 L/ha 125 mL/ha 0,15 L/ha 0,7 L/ha	3 3 ni potrebna 3 3 1	Zaloge v uporabi do 30. 9. 2024 Največ 3-krat v eni rastni dobi Delno zatiranje. Največ 3 krat v rastni sezoni. Delno zatiranje; Sadikel Manjša uporaba Manjša uporaba
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialetrodes vaporariorum</i>) in tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapeleljenosti, - uravnoteženo namakanje in gnojenje,	spinosad (spinosin A+spinosin D) acetamiprid <i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040 <i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA deltametrin	Laser plus Laser 240 SC Mospilan 20 SG Naturalis Botanigard WP Decis 100 EC	0,25 L/ha 0,4 L/ha 0,35 - 0,40 kg/ha 1,5 L/ha 0,6 kg/ga 125 mL/ha	3 3 7 ni potrebna ni potrebna 3	Manjša uporaba Manjša uporaba

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po pravilu pridelka. Spremljanje pojava s pregledovanjem rastlin ali z rumenimi lepljivimi ploščami. 	lambda-cihalotrin piretrin	Karate zeon 5 CS Asset five	0,2 L/ha 0,7 L/ha	3 1	Delno zatiranje; Največ 3 krat v rastni sezoni. Manjša uporaba Manjša uporaba
Koloradski hrošč (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - uničevanje samosevcev krompirja, - preprečevanje možnosti za hranjenje hroščev na ostankih gomoljev in krompirjevke, - posevek naj bo čim bolj oddaljen od posevkov krompirja. 	azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	Največ 3-krat v eni rastni dob
Listne zavrtalke iz rodov (<i>Liriomyza</i> in <i>Phytomyza</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, - odstranjevanje in uničevanje napadenih delov rastlin. 	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	
Listne zavrtalke iz rodov (<i>Liriomyza</i> in <i>Phytomyza</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, - odstranjevanje in uničevanje napadenih delov rastlin. 	abamektin	Vertimec pro	1,2 L/ha	3	Zaloge v uporabi do 30.9.2024
Marmorirana smroljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - uporaba protiinsektnih mrež, - redno spremljanje pojava škodljivca. 	azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	Največ 3-krat v eni rastni dobi
Marmorirana smroljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - uporaba protiinsektnih mrež, - redno spremljanje pojava škodljivca. 	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,35 – 0,4 kg/ha	7	Manjša uporaba
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojava s feromonskimi vabami. 	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Manjša uporaba
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojava s feromonskimi vabami. 	deltametrin azadirahitin A	Decis 100 EC Neemazal - T/S	125 mL/ha 2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3 3	Manjša uporaba
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	3	
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser plus	0,25 L/ha	3	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	
Korzna vešča (<i>Ostrinia nubilalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - lokacija pridelave naj bo čim bolj oddaljena od pridelave koruze in drugih gostiteljskih rastlin, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov.	lambda-cihalotrin deltametrin lambda-cihalotrin emamektin	Karate zeon 5 CS Decis 100 EC Karate zeon 5 CS Affirm	0,15 L/ha 125 mL/ha 0,15 L/ha 2 kg/ha	3 3 3 3	Manjša uporaba Manjša uporaba
Listne sovke (<i>Spodoptera littoralis</i> , <i>Spodoptera exigua</i>) in glagolka (<i>Autographa gamma</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov. Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov,...).	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> deltametrin lambda-cihalotrin emamektin spinosad (spinosin A+spinosin D) azadirahitin A	Lepinox plus Decis 100 EC Karate zeon 5 CS Affirm Laser plus Neemazal - T/S	1 kg/ha 125 mL/ha 0,15 L/ha 2 kg/ha 0,25 L/ha 2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	ni potrebna 3 3 3 3 3	Manjša uporaba Manjša uporaba <i>Spodoptera</i> in <i>Heliothis</i>
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov in rastlinskih ostankov, - uravnotežena prehrana rastlin.	abamektin <i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Vertimec pro Naturalis	1,25 L/ha 2,0 L/ha	3 ni potrebna	Zaloge v uporabi do 30.9.2024
Paradižnikova rjasta pršica (<i>Aculops lycopersici</i>)	Agrotehnični ukrepi: - takojšnje odstranjevanje napadenih rastlin, - odstranjevanje plevelov, - redno pregledovanje rastlin (povečevalno steklo z vsaj 14x povečava).	žveplo	Vertipin	7,5 L/ha	3 dni	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Sovke <i>Agrotis</i> spp. Strune Elateridae Ogrci majskega hrošča <i>Melolontha melolontha</i> Bramor <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - sprotno odstranjevanje in uničenje napadenih rastlin, - masovni ulov z uporabo feromonskih vab. Redno spremljanje (s pregledi in s pomočjo feromonskih vab).	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12,0 kg/ha	ČU	
Strune (<i>Elateridae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - sprotno odstranjevanje in uničenje napadenih rastlin, - masovni ulov z uporabo feromonskih vab. Redno spremljanje (s pregledi in s pomočjo feromonskih vab).	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	3,0 L/ha	ni potrebna	delno zatiranje strun
Ogorčice koreninskih šišč (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - zdrav sadilni material, - kolobar, - sajenje sadič paradižnika cepljenih na tolerantne/odporne podlage.	fluopiram	Velum prime	0,625 L/ha	3	Dovoljena samo uporaba preko kapljičnega sistema; 1-3 dni pred presajanjem
Polži (<i>Limacidae</i> , <i>Gastropoda</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - vzdrževanje čiste okolice (brez mest, kjer se zadržujejo polži).	metaldahid	Celaflor limex	7 kg/ha	ni potrebna	tretiranje dovoljeno od setve do stadija prvega lista
		železov fosfat	Bio plantella arion proti polžem	38 kg/ha	ni potrebna	
			Bio sredstvo proti polžem	40 kg/ha	ni potrebna	
			Compo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	
			Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	
			Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	Število tretiranj je omejeno z največjim dovoljenim

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
						skupnim odmerkom na isti površini, ki znaša 28 kg/ha na leto
			Naturen bio sredstvo proti polžem	30 kg/ha	ni potrebna	
			Polžomor bio vaba za polže	50 kg/ha	ni potrebna	
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	

12.27 INTEGRIRANO VARSTVO JAJČEVCA V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Padavica sadik oz. glivične bolezni sejancov in sadik	Agrotehnični ukrepi: - setev v neokužen substrat, - uporaba zdravega, certificiranega semena, - sajenje odpornejših sort.	<i>Clonostachys rosea</i> sev J1446 <i>Clonostachys rosea</i> sev J1446	Prestop Prestop	0,5% 200-500 g/m ³	1 ČU	<i>Pythium</i> spp., <i>Alternaria</i> spp., <i>Phytophthora</i> spp., <i>Sclerotinia sclerotiorum</i> , <i>Fusarium</i> spp., <i>Rhizoctonia solani</i> na sejancih in sadikah vrtnin
Paradižnikova (krompirjeva) plesen (<i>Phytophthora infestans</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - posevki krompirja naj bodo čim bolj oddaljeni od pridelave paradižnika,	<i>Pythium oligandrum</i> M1 azoksistrobin baker v obliki bakrovega hidroksida	Polyversum Mirador 250 SC Ortiva Zafra AZT 250 SC Kocide 2000	0,05 % konc. oz. 50 g/100 L vode oz. 0,2 kg/ha 1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha 2 kg/ha	1 3 3 3 3	Manjša uporaba; Namaka se tako, da se izvede eno potapljanje koreninske grude mladih sadik pred presajanjem. največ 3-krat v rastni sezoni Pri tretiranju na prostem uporaba

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - odstranjevanje samosevcev krompirja, - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov, zračenje rastlinjakov), - uravnoteženo namakanje in gnojenje. 	<p>baker v obliki bakrovega oksida</p> <p>clazofamid</p> <p>mandipropamid + oksatiapipronil</p>	<p>Nordox 75 WG</p> <p>Ranman top</p> <p>Orondis ultra</p>	<p>1 kg/ha</p> <p>0,5 L/ha</p> <p>0,4 L/ha</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>	<p>ročne škroplilnice ni dovoljena!</p> <p>Manjša uporaba</p>
Črna listna pegavost (<i>Alternaria porri</i> f.sp. <i>solanii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov, zračenje rastlinjakov), - uravnoteženo namakanje in gnojenje. 	<p>azoksistrobin</p>	<p>Mirador 250 SC</p> <p>Ortiva</p> <p>Zaftra AZT 250 SC</p> <p>Taegro</p>	<p>1 L/ha</p> <p>1 L/ha</p> <p>1 L/ha</p> <p>0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek 4,44 kg/ha na rastni cikel rastline)</p> <p>1 kg/ha</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>3</p>	<p>Na istem zemljišču tretira največ dvanaest krat v eni rastni dobi.</p>
Pepelovka razhudnikovk (<i>Leveillula taurica</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrb za zračnost nasadov (razdalja sajenja, odstranjevanje zalistnikov, zračenje rastlinjakov), - uravnoteženo namakanje in gnojenje. 	<p>baker v obliki bakrovega oksida</p> <p>fluksapiroksad + difenokonazol</p> <p>azoksistrobin</p>	<p>Nordox 75 WG</p> <p>Sercadis plus</p> <p>Mirador 250 SC</p> <p>Ortiva</p> <p>Zaftra AZT 250 SC</p> <p>Amylo - X</p>	<p>1 L/ha</p> <p>1 L/ha</p> <p>1 L/ha</p> <p>1,5 - 2,5 kg/ha</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>ni potrebna</p>	<p>Največ 6 krat, časovni interval med posameznimi tretiranjmi je 7 do 10 dni.</p>
Paradižnikova pepelovka (<i>Golovinomyces lycopersici</i>)		<p><i>Bacillus amyloliquefaciens</i> var. <i>plantarum</i>, sev D747</p>	<p>Taegro</p>	<p>0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek v rastni dobi 4,44 kg/ha na rastni cikel)</p>	<p>1</p>	<p>Na istem zemljišču tretira največ dvanaest krat v eni rastni dobi</p>
Pepelovke iz rodu Erysiphe (Erysiphaceae)		<p><i>Bacillus pumilus</i> QST 2808</p>	<p>Sonata</p>	<p>5-10 L/ha</p>	<p>ni potrebna</p>	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	
		fluopirame	Velum prime	0,625 L/ha	3	Sredstvo se ne sme uporabljati v primerih, ko je potrebno zatirati samo glivične bolezni! prvič uporabi 1-3 dni pred presajanjem ali takoj po presajanju, drugič se ga uporabi 15 do 30 dni po presajanju
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	3 kg/ha	1	
		krezoksim - metil	Stroby WG	0,5 kg/ha	3	
		penkonazol	Topas 100 EC	0,5 L/ha	3	Razmik med tretiranjimi mora biti pri tretiranju najmanj 10 dni; največ 3-krat
		žveplo	Biotip sulfo 800 SC	5-8 L/ha	3	Manjša uporaba; največ 4 krat, v razmiku 7-14 dni
			Vertipin	6,0 L/ha	3	Največ 6x v eni rastni sezoni
			Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: - redno in sprotno odstranjevanje zalistnikov (odstranjujemo jih v suhem in vročem delu dneva, ko so listi suhi), - sadi se na primerno medvrstno razdaljo, ki zagotavlja hitro osuševanje listov,	<i>Bacillus amyololiquefaciens</i> QST 713				
		<i>Bacillus amyololiquefaciens</i> var. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo - X	1,5 - 2,5 kg/ha	ni potrebna	Največ 6 krat, časovni interval med posameznimi tretiranjimi je 7 do 10 dni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - skrb za zračenje rastlinjakov, - uravnoveženo namakanje in gnojenje. 	<p>ciprodinil + fludioksonil</p> <p><i>Clonostachys rosea</i> sev J1446</p> <p><i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)</p> <p>fenpirazamin</p>	<p>Switch 62,5 WG</p> <p>Prestop</p> <p>Prestop</p> <p>Prolectus</p>	<p>0,08% (odmerek enega tretiranja ne sme preseči 1 kg/ha)</p> <p>0,5%</p> <p>5,0 -10,0 g na 1-2 litra vode</p> <p>80 - 120 g/hL (najvišji odmerek pri enem tretiranju max. 1,2 kg/ha)</p> <p>10 L/ha</p>	<p>3</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>ni potrebna</p> <p>ni potrebna</p>	<p>Od pojava cvetnih popkov dalje; Odmerek enega tretiranja ne sme preseči 1 kg/ha</p> <p>Sejančki in sadike vrtnin</p> <p>Sejančki in sadike vrtnin</p> <p>od začetka cvetenja dalje; do 3 krat v eni rasti sezoni</p> <p>zmanjševanje okužb</p>
fuzarijska uvelost (<i>Fusarium oxysporum</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - uporaba razkuženega semena, - sajenje tolerantnih sort, - sprotno odstranjevanje rastlin z bolezenskimi znamenji, - pomembno je nadzorovati pH tal. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	
bakterijske bolezni iz rodu Xanthomonas	<ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - zdravo in certificirano seme in sadike, - kapljično namakanje, - razkuževanje orodja in opreme, - neoporečna voda za namakanje. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	
bakterijske bolezni iz rodu Pseudomonas		baker v obliki bakrovega hidroksida	Kocide 2000	2 kg/ha	3	Manjša uporaba. Pri tretiranju na prostem uporaba ročne škropilnice ni dovoljena!

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, - uravnoteženo namakanje in gnojenje, - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po spravilu pridelka.	azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	Največ 3-krat v eni rastni dob
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,56 L/ha na meter višine rastlin (najvišji dovoljeni odmerek 1,12 L/ha)	7	
Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), svetleči resar (<i>Heliothrips haemorrhoidalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, - uravnoteženo namakanje in gnojenje,	piretrin	Asset five	0,51 L/ha	ni potrebna	Delno zatiranje; Sadike!
			Biotip floral	1,6 L/ha ob porabi vode 800 L/ha	3	Manjša uporaba
			Flora verde	1,6 L/ha ob porabi vode 800 L/ha	3	Manjša uporaba
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7	Največ dva krat v eni rastni sezoni, v 7 do 14 dnevnem razmiku med tretiranj
		sulfoksafior	Closer	200 mL/ha	1	Največ dva krat, v časovnem razmiku 21 dni
	LE v TRAJNIH RASTLINJAKIH. Zaradi zaščite divjih oprasovalcev je potrebno zaščiteni prostor pred tretiranjem zapreti. Zaščiteni prostor je dovoljeno odpreti šele 6 dni po končanem tretiranju.	Verimec pro	1,2 L/ha	3	Zaloge v uporabi do 30.9.2024	
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	Največ 3-krat v eni rastni dob

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>), srebreči ščitkar (<i>Bemisia argentifolii</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po spravilu pridelka. Spremljanje pojava s pregledovanjem rastlin ali z modrimi lepljivimi ploščami. 	<p><i>Beauveria bassiana</i>, sev ATCC 74040</p> <p>piretrin</p> <p>spinosad (spinosin A+spinosin D)</p>	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
			Asset five	0,7 L/ha	1	Delno zatiranje
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>), srebreči ščitkar (<i>Bemisia argentifolii</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti, - uravnoteženo namakanje in gnojenje, - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po spravilu pridelka. 	<p><i>Beauveria bassiana</i>, sev ATCC 74040</p> <p><i>Beauveria bassiana</i>, sev GHA</p> <p><i>Beauveria</i></p> <p>flupiradifuron</p>	Biotip floral	0,51 L/ha	ni potrebna	Delno zatiranje;
			Flora verde	1,6 L/ha	3	Manjša uporaba
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - odstranjevanje in uničevanje rastlinskih ostankov po spravilu pridelka. Spremljanje pojava s pregledovanjem rastlin ali z rumenimi lepljivimi ploščami. 	<p>spinosad (spinosin A+spinosin D)</p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i></p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i></p> <p>emamektin</p>	Laser plus	0,25 L/ha	3	Manjša uporaba
			Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojava s feromonskimi vabami. 	<p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i></p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i></p> <p>emamektin</p>	Botanigard WP	0,9 kg/ha	ni potrebna	Manjše uporaba na sejancih in sadikah vrtnin;
			Botanigard WP	0,75 kg/ha	ni potrebna	
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojava s feromonskimi vabami. 	<p>flupiradifuron</p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i></p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i></p> <p>emamektin</p>	Botanigard OD	1,8 L/ha	ni potrebna	
			Sivanto prime	0,56 L/ha na meter višine rastlin (najvišji dovoljen odmerek 1,12 L/ha)	3	
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojava s feromonskimi vabami. 	<p>piretrin</p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i></p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i></p> <p>emamektin</p>	Pri pridelavi jajčevca gojenega brez stika s tlemi, tako da rastline niso posajene neposredno v tla (npr. hidroponika, sadilne vreče, sadilne mize)!			
			Asset five	0,7 L/ha	1	Delno zatiranje
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojava s feromonskimi vabami. 	<p>piretrin</p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i></p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i></p> <p>emamektin</p>	Biotip floral	1,6 L/ha	3	Manjša uporaba
			Flora verde	1,6 L/ha	3	Manjša uporaba
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojava s feromonskimi vabami. 	<p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i></p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i></p> <p>emamektin</p>	Agree WG	0,5 – 1 kg/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	ni potrebna	
			Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	
Južna plodovrtka (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - spremljanje pojava s feromonskimi vabami. 	<p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i></p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i></p> <p>emamektin</p>	Delfin WG	0,75 kg/ha	ni potrebna	
			Affirm	2 kg/ha	3	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		spinosad (spinosin A+spinosin D) azadirahthin A	Laser plus Neemazal - T/S	0,25 L/ha 2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3 3 dni	
Koruzna vešča (<i>Ostrinia nubilalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - lokacija pridelave naj bo čim bolj oddaljena od pridelave koruze in drugih gostiteljskih rastlin, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i> <i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Agree WG Delfin WG	0,5 – 1 kg/ha (odmerek odvisen od višine rastlin) 0,75 kg/ha	ni potrebna ni potrebna	
Listne sovke (<i>Spodoptera litoralis</i> , <i>Spodoptera exigua</i>) in glagolka (<i>Autographa gamma</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov. Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov,...).	emamektin <i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i> <i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> emamektin	Affirm Agree WG Lepinox plus Delfin WG Affirm	2 kg/ha 0,5 – 1 kg/ha (odmerek odvisen od višine rastlin) 1 kg/ha 0,75 kg/ha 2 kg/ha	3 ni potrebna ni potrebna ni potrebna 3	
Koloradski hrošč (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje samosevcev krompirja, - preprečevanje možnosti za hranjenje hroščev na ostankih gomoljev in krompirjevke, - posevek naj bo čim bolj oddaljen od posevkov krompirja.	spinosad (spinosin A+spinosin D) azadirahthin A azadirahthin A	Laser plus Neemazal - T/S Neemazal - T/S	0,25 L/ha 2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin) 2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3 3 dni 3	Spodoptera in Heliothis Največ 3-krat v eni rastni dob
Listne zavrtalke iz roduv <i>Liriomyza</i> in <i>Phytomyza</i>	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti,	abamektin	Vertimec pro	1,2 L/ha	3	Zaloge v uporabi do 30.9.2024

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- odstranjevanje in uničevanje napadenih delov rastlin.	azadirachtin A	Neemazal - T/S	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	Največ 3-krat v eni rastni dobi
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov in rastlinskih ostankov, - uravnotežena prehrana rastlin, - senčenje rastlinjakov, - oroševanje zavarovanih prostorov.	abamektin <i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040 fenpiroksimat	Vertimec pro Naturalis Ortus 5 SC	1,2 L/ha 2,0 L/ha 0,15 % koncentracija; najvišji odmerek 1,5 L/ha	3 ni potrebna 7	Zaloge v uporabi do 30.9.2024
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP Nissorun 250 SC	1 kg/ha 0,16 - 0,32 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastlin)	3 3	
Paradižnikova rjasta pršica (<i>Aculops lycopersici</i>)	Agrotehnični ukrepi: - takojšnje odstranjevanje napadenih rastlin, - odstranjevanje plevelov, - redno pregledovanje rastlin (povečevalno steklo z vsaj 14x povečava), - senčenje rastlinjakov, - oroševanje zavarovanih prostorov.	žveplo	Vertipin	7,5 L/ha	3	
Strune (<i>Elaeidae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - sprotno odstranjevanje in uničenje napadenih rastlin, - masovni ulov z uporabo feromonskih vab.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	3,0 L/ha	ni potrebna	delno zatiranje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	Redno spremljanje (s pregledi in s pomočjo feromonskih vab).					
Ogorčice koreninskih šišk (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - zdrav sadilni material, - kolobar, - sajenje sadik paradižnika cepljenih na tolerantne/odporne podlage.	fluopiram	Velum prime	0,625 L/ha	3	Dovoljena samo uporaba preko kapličnega sistema; 1-3 dni pred presajanjem
Polži (<i>Limacidae</i> , <i>Gastropoda</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - vzdrževanje čiste okolice (brez mest, kjer se zadržujejo polži).	metaldehid	Celaflor limex	7 kg/ha	ni potrebna	Tretiranje dovoljeno od setve do stadija prvega lista
		železov fosfat	Bio sredstvo proti polžem	40 kg/ha	ni potrebna	
			Bioplantela arion proti polžem	38 kg/ha	ni potrebna	
			Compo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	
			Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	
			Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	Število tretiranj je omejeno z največjim dovoljenim skupnim odmerkom na isti površini, ki znaša 28 kg/ha na leto
			Naturen bio sredstvo proti polžem	30 kg/ha	ni potrebna	
			Polžomor bio vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha	ni potrebna	
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	

12.28 INTEGRIRANO VARSTVO SOLATNIH KUMAR NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Gliivične bolezni sejanc̄kov oz. sadik	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev v razkužen substrat, uporaba zdravega, certificiranega semena, - sajenje odpornejših sort, - kolobar, - biofumigacija (setev križnic in zadelava v tla). 	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Univerzalni fungicid	5g/10 L vode 0,625 g/100 m ²	1	Število tretiranj ni omejeno. Tretira se po vzniku (od BBCH 09). Intervali med tretiranjmi naj bodo 5-7 dni.
			Polyversum	0,05 % koncentracija	1	Manjše uporabe. S sredstvom se tretira z zalivanjem, na prostem in v zaščitnih prostorih. Število tretiranj ni omejeno. Tretira se po vzniku (od BBCH 09)
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>), fuzarioze (<i>Fusarium</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar z uvedbo žit v kolobar - odstranjevanje in sežiganje bolnih rastlin preden se formirajo sklerociji - gnojenje z dušikom na osnovi potreb - zastirke ali vzdriževanje rahlih in strukturnih tal. 	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Univerzalni fungicid	5g/10 L vode oz. 1-2g/2-4 L vode/100 m ²	1	(BBCH 12-14)
			Polyversum	0,05% koncentracija	1	S sredstvom se tretira z namakanjem, na prostem in v zaščitnih prostorih. Tretira se tako, da se izvede eno potapljanje koreninske grude mladih rastlin ob presajanju.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Plesni, ki jih povzročajo glive: <i>Alternaria</i> spp., <i>Sphaerotheca fusca</i> , <i>Botryotinia fuckeliana</i>		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Univerzalni fungicid	1-2g/4-15 L vode/100 m ²	1	(BBCH 10-88), tretira se največ 4 krat
			Polyversum	0,1-0,2 kg/ha 400-1500 L	1	S sredstvom se tretira foliarno, na prostem..
Kumarna plesen (<i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pravočasna setev oziroma sajenje, - sajenje odpornih hibridov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva	1 L/ha 1 L/ha	3 3	največ dvakrat (BBCH 16-89), največ dvakrat v eni rastni dobi
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3	(BBCH 16-89), največ dvakrat v eni rastni dobi
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuprablau Z 35 WWP	1,5 kg/ha	3	njaveč 2 krat v eni rastni dobi
		fosetil-Al	Cuproxtat	5,3 L/ha	3	4 krat v eni rastni sezoni
		metiram + ametoktradin	Aliette flash Enervin	4 kg/ha 1,5 kg/ha	3 7	največ 2 krat do začetka zorenja plodov (BBCH 81)
						Datum veljavnosti: 28.5.2024
						Manjše uporabe.
						Število tretiranj ni omejeno. Tretira se od razvojne faze, ko je 10
						cvetov odprtih na glavni vreži, naprej (od BBCH 61).
						Število tretiranj ni omejeno. Tretira se od razvojne faze, ko je 10
				cvetov odprtih na		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE		
Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>), pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pridelava odpornějšíh hibridov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	glavni vreži, naprej (od BBCH 61).		
			Ortiva	1 L/ha	3	največ dvakrat (BBCH 16-89), največ dvakrat v eni rastni dobi		
			Zafira AZT 250 SC	1 L/ha	3	(BBCH 16-89), največ dvakrat v eni rastni dobi		
				<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha v rastni dobi)	1	Manjše uporabe, največ 10 krat v eni rastni dobi
				difenokonazol	Duaxo koncentrat	1% koncentracija	3	največ trikrat v eni rastni dobi
					Duaxo sprej	100%	3	največ 3-krat v eni rastni dobi
					Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	
					Score 250 EC	0,5 L/ha	3	2-krat v eni rastni sezoni
				fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat
				kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	1,5-3 kg/ha	1	6-krat v eni rastni dobi
Pepelovke, ki jih povzročajo glive iz rodu <i>Erysiphe</i> (<i>Erysiphe</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - pridelava odpornějšíh hibridov.		AQ-10	35 g na ha	1	(BBCH 52-89)		
			Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek v rastni dobi 3,7 kg/ha na rastni cikl)	1	največ 10-krat v eni rastni dobi		
			Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat		
			Karbicure	3 kg/ha	1	največ 8 krat		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		žveplo	Biotip sulfo 800 SC Cosan Kumulus DF Microthiol disperss Microthiol special Pepelin WG Sulfar Thiovit jet Vertipin Vindex 80 WG	5-7,5 L/ha 5-7,5 kg/ha 5-7,5 kg/ha 5-7,5 kg/ha 5-7,5 kg/ha 5-7,5 kg/ha 5-7,5 kg/ha 6 L/ha 5-7,5 kg/ha	3 3 3 3 3 3 3 3 3	(BBCH 10-89). največ 6 krat v eni rastni dobi največ 14 krat v eni rastni dobi največ 6 krat v eni rastni dobi
Listne in stebelne bolezni kumar (<i>Stagonosporopsis cucurbitacearum</i> sin. <i>Mycosphaella melonis</i> , <i>Didymella bryoniae</i>)	Agrotehnični ukrepi: -setev zdravega, razkuženega semena.	fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat
Glive iz rodu <i>Alternaria</i> (<i>Alternaria</i> spp.)		difenokonazol	Mavita 250 EC Score 250 EC	0,5 L/ha 0,5 L/ha	3 3	največ 2 krat v eni rastni sezoni
Bakterijski ožig bučnic (<i>Pseudomonas syringae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar - setev zdravega semena - medvrstne razdalje in prevetrenost nasada - kapično namakanje - med vrste kumar sajenje vrst koruze - uporaba biostimulatorjev in bakrenih listnih gnojil v času nevarnosti okužbe.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	1,5 kg/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, gostiteljev.	acetamiprid azadirahthin A	Mospilan 20 SG Neemazal - T/S	0,25 kg/ha 2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	7 3	največ 3 krat v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		flonikamid	Afinto	0,1 kg/ha	1	uporaba največ 3 krat
		lambda-cihalotrin	Teppeki	0,1 kg/ha	1	največ 3 krat
		piretrin	Karate zeon 5 CS	0,1-0,15 L/ha	3	
		azadirahthin A	Asset five	0,51 L/ha	1	Delno zatiranje; največ 3 krat na rastno sezono
Resarji (Thysanoptera)		azadirahthin A	Neemazal - T/S	2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,1-0,15 L/ha	3	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,35 – 0,40 kg/ha	7	
Rastlinjakov škrtkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov škrtkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti - uporaba rumenih lepljivih plošč.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,2 L na ha	3	
Listne sovke (<i>Mamestra</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov. Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov,...).	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,1-0,15 L na ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,5 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		azadirahthin A	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
Listne zavrtnalke (Agromyzidae)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti.	azadirahthin A	Neemazal - T/S	2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba protinsektivnih mrež, - redno spremljanje pojava škodljivca.	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Manjše uporabe. Največ 2 krat, sredstvo se uporabi ob prvem pojavu škodljivih žuželk največ dva krat v eni rastni sezoni največ 1 krat
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov - odstranjevanje rastlinskih ostankov.	acetamiprid acekinocil <i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Mospilan 20 SG Kanemite SC Naturalis	0,35 – 0,40 kg/ha 1,25 L/ha 2 L/ha	7 3 ni potrebna	
Polži (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitve vab in mehanično zatiranje.	železov fosfat	Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	

12.29 INTEGRIRANO VARSTVO SOLATNIH KUMAR V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Padavica na sejancih (<i>Pythium</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - setev v razkužen substrat - uporaba zdravega, certificiranega semena - redno prezračevanje rastlinjaka, - razkuževanje tal z vodno paro. - sajenje odpornějšíh sort. - kolobar - setev prezimnih zelenih križnic : biofumigacija.	fosetil + propamokarb <i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Previcur energy Prestop	v organskem substratu se zaliva v odmerku 3 mL/m ² 3 L/ha 200 – 500 g/m ³ 200 – 500 g/1000 rastlin	3 3 ČU 1	največ 2 krat Zmanjševanje okužb. Kapljično namakanje v zaščitnem prostoru Dodatek substratom (pred sajenjem) Preko kapljičnega namakalnega

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Glivične bolezni sejančkov oz. sadik						sistema (po presajanju ali sajenju v lončke), največ 4 krat v eni rastni dobi
				0,5 % koncentracija	1	Zalivanje ali škropljenje, največ 4 krat v rastni dobi
		<i>Pythium oligandrium</i> M1	Polyversum	0,05 % konc. oz. 50 g/100 L vode oz. 5 mL/sadiko (62,5 g/ha)	1	S sredstvom se tretira z zalivanjem, na prostem in v zaščitnih prostorih. Število tretiranj ni omejeno. Tretira se po vzniku (od BBCH 09).
				2 g/kg semena (5-10 mL vode/kg semena) (8 g/ha)	1	Tretiranje semena v zaprtih prostorih - tretira se suho ali vlažno (ob dodatku vode). Predvidena poraba semena je 4 kg/ha.
		<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Glilocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	200 – 500 g/m ³	ČU	Dodatek substratom (pred sajenjem)
				200 – 500 g/1000 rastlin	1	Preko kapljičnega namakalnega sistema (po presajanju ali sajenju v lončke), največ 4 krat v eni rastni dobi
				0,5 % koncentracija	1	Zalivanje ali škropljenje, največ 4 krat v rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>), fuzarioze (<i>Fusarium</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar z uvedbo žit v kolobar, - odstranjevanje in sežiganje bolnih rastlin, - gnojenje z dušikom na osnovi potreb - zastirke ali vzdrževanje rahlih in strukturnih tal.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,05 % konc. oz. 50 g/100 L vode oz. 0,1-0,2 kg/ha 200-400 L vode/ha	1	S sredstvom se tretira z zalivanjem, na prostem in v zaščitnih prostorih. Tretira se od razvojne faze, ko je drugi pravi list na glavnem stebelu v celoti razvit, do faze, ko je četrti pravi list na glavnem stebelu v celoti razvit (BBCH 12-14).
				0,05 % konc. oz. 50 g/100 L vode oz. 0,1-0,2 kg/ha	1	
			Univerzalni fungicid	5g/10 L vode oz. 1-2g/2-4 L vode/100 m ²	1	(BBCH 12-14)
				5g/10 L vode oz. 1-2g/100 m ²	1	Tretira se tako, da se izvede eno potapljanje koreninske grude mladih rastlin ob presajanju.
		<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	200 – 500 g/m ³	ČU	Dodatek substratom (pred sajenjem)
				200 – 500 g/1000 rastlin	1	Preko kapljčnega namakalnega sistema (po presajanju ali sajenju v lončke), največ 4 krat v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Fuzarijska uvelost (<i>Fusarium oxysporum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev v razkužen substrat, - uporaba zdravega, certificiranega semena. - redno prezračevanje rastlinjaka, - razkuževanje tal z vodno paro, - sajenje odpornejših sort, - kolobar, - setev prezimnih zelenih križnic: biofumigacija.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	0,5 % koncentracija 10 L/ha	1 ni potrebna	Zalivanje ali škropljenje, največ 4 krat v rastni dobi 1 tretiranje
Glive iz rodu <i>Alternaria</i> (<i>Alternaria</i> spp.)		difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	3	2 krat v eni rastni sezoni
Kumarna plesen (<i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pravočasna setev oziroma sajenje, - širok kolobar, - sajenje odpornih hibridov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva	1 L/ha 1 L/ha	3 3	največ 2 krat največ 2 krat v eni rastni dobi
		Zafra AZT 250 SC		1 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	1,5 kg/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	5,3 L/ha	3	največ 4 krat v eni rastni sezoni
		clazofamid	Ranman top	0,5 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni sezoni.
		fosetil-Al	Aliette flash	4 kg/ha	3	največ 2 krat
		metiram + ametoktradin	Enervin	1,5 kg/ha	7	Največ 3 tretiranje na rastno dobo na istem zemljišču Zaloge v uporabi do 28.11.2024
Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>),	Agrotehnični ukrepi: - setev odpornejših hibridov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva	1 L/ha 1 L/ha	3 3	največ 2 krat največ 2 krat v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)		Zafra AZT 250 SC	Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
		<i>Bacillus pumilus</i> QST 2808	Sonata	5-10 L/ha	ni potrebna	največ 6 krat v eni rastni sezoni na istem zemljišču
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1	S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ dvanajst krat v eni rastni dobi v najvišjem skupnem odmerku 4,44 kg/ha na rastni cikel rastline.
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	največ 5 krat v eni rastni sezoni
		difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni sezoni
		fluksapiroksad + difenokonazol	Duaxo koncentrat	1% koncentracija	ni potrebna	največ 5 krat v eni rastni sezoni
		krezoksim - metil + boskalid	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat
		kalijev hidrogen karbonat	Collis	0,5 L/ha	3	3 krat v enem rastnem ciklusu
		penkonazol	Vitisan	1,5-3 kg/ha	1	6 krat v eni rastni dobi
		Pepelovka bučnic (<i>Erysiphe</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - setev odpornejših hibridov.	Topas 100 EC	Topas 100 EC	0,5 L/ha
<i>Ampe/omyces quisqualis</i> sev AQ10	AQ-10			35 g na ha	1	največ 2 krat v rastni sezoni (BBCH 52-89)
		<i>Bacillus pumilus</i> QST 2808	Sonata	5-10 L/ha	ni potrebna	največ 6 krat v eni rastni sezoni na istem zemljišču

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	do 6 tretiranj v eni rastni dobi
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	3 kg/ha	1	največ 8 krat
		žveplo	Biotip sulfo 800 SC	5- 7,5 L/ha	3	največ 6 krat
			Vertipin	6 L/ha	3	največ 6 krat v eni rastni sezoni
Listne in stebelne bolezni kumar (<i>Stagonosporopsis cucurbitacearum</i> sin. <i>Mycosphaella melonis</i> , <i>Didymella bryoniae</i>)	Agrotehnični ukrep: - setev zdravega, razkuženega semena.	fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi.
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	3	do 6 tretiranj v rastni dobi na istem zemljišču
		fludioksonil + ciprodinil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha		največ 2-krat v eni rastni dobi
		<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	5 do 10 g na 1 do 2 litra vode	ČU	Največ 3 tretiranja
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> var. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo - x	1,5 do 2,5 kg na ha	Ni potrebna	največ 6 krat
Bakterijski ožig bučnic (<i>Pseudomonas syringae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - setev zdravega semena, - medvrstne razdalje in prevetrenost nasada, - kapljično namakanje, - med vrste kumar sajenje vrst koruze, - uporaba biostimulantov in bakrenih listnih gnojil v času nevarnosti okužbe.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	1,5 kg/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne uši (Aphididae)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> - odstranjevanje plevelov, gostiteljev.	acetamidiprid	Mospilan 20 SG	0,25 kg/ha	7	največ 2-krat v eni rastni sezoni
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	1	uporaba največ 2-krat
		flonikamid	Afinto	0,1 kg/ha	3	
		flupiradifuron	Tepeki	0,1 kg/ha	3	največ 3-krat v eni rastni dobi
			Sivanto prime	0,56 L/ha	3	Dovoljeno je samo foliarno tretiranje.
			Pri pridelavi rastlin gojenih brez stika s tlemi, tako da rastline niso posajene neposredno v tla (npr. hidroponika, sadilne vreče, sadilne mize, v (BBCH 12-89).			
			Karate zeon 5 CS	0,1-0,15 L/ha	7	
			lambda-cihalotrin piretrin	1,6 L/ha	3	
			pirimikarb	1,6 L/ha	3	
			sulfoksaflor	0,75 kg/ha	1	največ 3 krat
Resarji (Thysanoptera)			Closer	200 mL/ha	1	Največ 2 krat
			Opozorilo za Closer: Zaradi zaščite divjih oprasovalcev je potrebno zaščiteni prostor pred tretiranjem zapreti. Zaščiteni prostor je dovoljeno odpreti šele 6 dni po končanem tretiranju. Kolonije oprasovalcev je potrebno med tretiranjem odstraniti iz zaščitenih prostorov. V tretiran prostor se jih lahko ponovno namesti najmanj 5 dni po tretiranju. Koristne žuželke (predatorje) se v tretiran prostor lahko naseli šele 2 meseca po tretiranju			
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		Beauveria bassiana, sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,1-0,15 L na ha	ni potrebna	
		piretrin	Biotip floral	1,6 L/ha	3	
			Flora verde	1,6 L/ha	3	
			Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	največ 3- krat v eni rastni dobi
			Laser plus	0,25 L/ha	3	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE			
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti - uporaba rumenih lepiljivih plošč.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,35 – 0,40 kg/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi			
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna				
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA	Botanigard OD	1,8 l/ha	ni potrebna		3 tretiranja v eni rastni dobi		
		flupiradifuron	Botanigard WP	0,9 kg/ha	ni potrebna				
			Botanigard WP	sejančki in sadike	ni potrebna				
			Sivanto prime	0,56 L/ha	3		Največ 2 krat		
		Listne sovke (<i>Spodoptera exigua</i> , <i>Spodoptera littoralis</i> , <i>Heliothis armigera</i>)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov.	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,2 L na ha	3		
				olja pomarančevca	Oroclide plus	7,2 L/ha	ni potrebna		največ 3 tretiranja v rastni dobi;
					Prev-gold	7,2 L/ha	ni potrebna		Ostankov tretiranih rastlin se ne sme kompostirati!
				piretrin	Biotip floral	1,6 L/ha	ni potrebna		največ 3 krat v rastni sezoni na istem zemljišču
	Flora verde			1,6 L/ha	14 dni				
piriprosifen	Harpun			75 mL sredstva na 100 L vode, pri porabi vode 1000 do 1500 L/ha	3		Odmerek pri posamičnem tretiranju ne sme preseči 1,125 L sredstva na ha.		
	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>			Agree WG	0,5 kg/ha	ni potrebna		največ 6 tretiranj v eni rastni dobi	
	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>			Delfin WG	0,75 kg/ha	3			
	emamektin			Affirm	2 kg/ha	3		3-krat v eni rastni dobi	
	spinosad (spinosin A+spinosin D)			Laser 240 SC	0,5 L/ha	3		največ 3-krat v eni rastni dobi	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov, ...).		<i>Laser plus</i>	0,25 L/ha	3	največ 3-krat v eni rastni dobi
	Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov, ...).	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,1-0,15 L/ha	3	največ 3-krat v eni rastni dobi
Listne zavrtaške (Agromyzidae)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti.	azadirahthin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	1	uporaba največ 3-krat
Navadna pršica (Tetranychus urticae)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, - odstranjevanje rastlinskih ostankov.	acekvinocil	Kanemite SC	0,625 - 1,25 l/ha	ni potrebna	
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	2 L/ha	3	1-krat v rasti sezoni
		fenpiroksimat	Ortus 5 SC	1,5 L/ha	1	Sredstvo se prvič uporabi 1-3 dni pred presajanjem ali takoj po presajanju, drugič se ga uporabi 15 do 30 dni po presajanju.
		heksitiazoks	Nissorun 10 W/P	0,8 kg/ha	3	1 krat v eni rastni sezoni
		heksitiazoks	Nissorun 250 SC	0,16 - 0,32 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	7	1 krat v rasti sezoni
Ogorčice koreninskih šišek (<i>Meloidogyne</i> spp.)		fluopiram	Velum prime	0,625 L/ha	3	ob pojavu škodljivca
Poiži (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitev vab in mehanično zatiranje.	železov fosfat	Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	največ šest krat v eni rastni dobi

12.30 INTEGRIRANO VARSTVO KUMAR ZA VLAGANJE NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Plesni, ki jih povzročajo glive: <i>Alfarnaria</i> spp. <i>Sphaerotheca fusca</i> , <i>Botryotinia fuckeliana</i>		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha 400-1500 L	1	(BBCH 10-88), tretira se največ 4 krat
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>), fuzarioze (<i>Fusarium</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar z uvedbo žit v kolobar - odstranjevanje in uničenje bolnih rastlin, - gnojenje z dušikom na osnovi potreb, - zastirke ali vzdrževanje rahlih in strukturnih tal.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Univerzalni fungicid	1-2g/4-15 L vode/100 m ²	1	Tretira se tako, da se izvede eno potapljanje koreninske grude mladih rastlin ob presajanju.
			Univerzalni fungicid	5g/10 L vode oz. 1-2g/2-4 L vode/100 m ²	3	največ 3-krat
Kumarna plesen (<i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pravočasna setev oziroma sajenje - širok kolobar, - sajenje odpornih hibridov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	(BBCH 16-89), največ 3 krat v eni rastni dobi
			Ortiva	1 L/ha	3	največ trikrat v eni rastni sezoni
			Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	3	3 krat v eni rastni sezoni
			Cuprablau Z 35 WP	1,5 kg/ha	3	2 krat v eni rastni sezoni, do začetka zorenja plodov (BBCH 81)
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuproxtat	5,3 L/ha	3	največ 2 krat
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Aliette flash	4 kg/ha	3	največ 2 krat
		fosetil-Al	Enervin	1,5 kg/ha	7	največ 3 krat v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kumarna pepelovka <i>(Golovinomyces cichoracearum)</i> , pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev odpornejših hibridov.	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1 kg/ha 300-1000 L vode/ha	1	Število tretiranj ni omejeno. Tretira se od razvojne faze, ko je 10 cvetov odprtih na glavni vreži, naprej (od BBCH 61)
		ciazofamid	Ranman top	0,5 L/ha	3	Manjše uporabe, največ 3 krat v eni rastni sezoni. Datum veljavnosti: 31.07.2024
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Univerzalni fungicid	1g/3-10 vode/100m ²	L 3	S sredstvom se tretira foliarno, na prostem. Število tretiranj ni omejeno
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
			Ortiva	1 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1	Manjše uporabe. Največ 10 krat v najvišjem skupnem odmerku 3,7 kg/ha na rastni cikel rastline
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	3	največ 3 krat
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	največ 3 krat

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pepelovke iz rodu <i>Erysiphe</i> <i>(Erysiphe spp.)</i>	Agrotehnični ukrepi: - setev odpornejših hibridov.	fluksapiroksad difenokonazol + kalijev hidrojen karbonat <i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ10 fluksapiroksad + difenokonazol kalijev hidrojen karbonat žveplo	Score 250 EC	0,5 L/ha	1	največ 8 krat
			Duaxo koncentrat	1% koncentracija	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
			Duaxo sprej	100%	1	največ 10 krat v eni rastni sezoni
			Sercadis plus	0,6 L/ha	ni potrebna	do šest tretiranj v eni rastni dobi
			Vitisan	1,5-3 kg/ha	3	največ trikrat v eni rastni dobi
			AQ-10	35 g na ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Sercadis plus	0,6 L/ha	3	2-krat v eni rastni sezoni
			Karbioure	3 kg/ha	1	
			Biotip sulfo 800 SC	5- 7,5 L/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Cosan	5-7,5 kg/ha	3	največ 14 krat v eni rastni dobi
			Kumulus DF	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Microthiol disperss	5-7,5 kg/ha	3	največ 1 krat
			Microthiol SC	5,0-7,5 L/ha	3	največ 6 krat
Microthiol special	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi			
Pepelin WG	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi			
Sulfar	5-7,5 kg/ha	3	6 krat v eni rastni dobi			
Thiovit jet	5-7,5 kg/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi			
Vertipin	6 L/ha	3				

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)			Vindex 80 WG	5-7,5 kg/ha	1	6 krat v eni rastni dobi
Listne in stebelne bolezn kumar (<i>Stagonosporopsis cucurbitacearum</i> sin. <i>Mycospharella melonis</i> , <i>Didymella bryoniae</i>)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	do 6 tretiranj v eni rastni dobi
Glive iz rodu Alternaria (<i>Alternaria</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - setev zdravega, razkuženega semena.	fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	do 3 tretiranj v eni rastni dobi
Bakterijski ožig bučnic (<i>Pseudomonas syringae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - etev zdravega semena, in - medvrstne razdalje prevetrenost nasada, - kapljično namakanje, - med vrste kumar sajenje vrst koruze, - uporaba biostimulantov in bakrenih listnih gnojil v času nevarnosti okužbe.	difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	2 krat v eni rastni sezoni
			Score 250 EC	0,5 L/ha	3	
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, gostiteljev.	<i>baker v obliki bakrovega oksiklorida</i>	Cuprablau Z 35 WP	1,5 kg/ha	3	največ 2 krat v eni rastni sezoni.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,25 kg/ha	7	največ 3 krat
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	3	največ 3-krat v eni rastni dobi
		flonikamid	Afinto	0,1 kg/ha	1	uporaba največ 3 krat
			Teppeki	0,1 kg/ha	1	največ 3 krat v eni rastni dobi
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,1-0,15 L/ha	3	Največ 2 krat

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Resarji (Thysanoptera)		azadirahthin A	Neemazal - T/S	2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	3	največ 3-krat v eni rastni dobi
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	Ni potrebna	največ 3-5 krat v eni rastni dobi
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,1-0,15 L/ha	3	Največ 2 krat
		spinosad A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		acetamiprid	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti - uporaba rumenih lepiljivih plošč.		Mospilan 20 SG	0,35 – 0,40 kg/ha	7	Največ 2 krat
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	največ 3-5 krat v eni rastni dobi
Listne sovke (<i>Mamestra</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - intenzivna obdelava tal pred sajenjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov. Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov).	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,2 L na ha	3	Največ 2 krat
		spinosad A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,5 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		lambda-cihalotrin	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
Listne zavrtilke	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti.	azadirahthin A	Neemazal - T/S	2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	3	največ 3-krat v eni rastni dobi
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba protinsektnih mrež, - redno spremljanje pojava škodljivca.	Lambda - cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Manjše uporabe. Največ 2 krat. Imetnik registracije priporoča, da se

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
						sredstvo uporabi ob prvem pojavu škodljivih žuželk.
		acetamidrid	Mospilan 20 SG	0,35 – 0,40 kg/ha (3,5 – 4 g na 100 m ²)	7	Manjše uporabe. Največ 2 krat.
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov - odstranjevanje rastlinskih ostankov.	acekvinocil	Kanemite SC	1,25 L/ha	3	Največ 1 krat
Poiži (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitve vab in mehanično zatiranje.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	2 L/ha	Ni potrebna	največ 3 do 5 krat v eni rastni dobi
		železov fosfat	Ironmax pro	7 kg/ha	Ni potrebna	Število tretiranj je omejeno največjim dovoljenim skupnim odmerkom na isti površini, ki znaša 28 kg/ha na leto

12.31 INTEGRIRANO VARSTVO KUMAR ZA VLAGANJE V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Padavica sejančkov (<i>Pythium</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - setev v razkužen substrat - uporaba zdravega, certificiranega semena, - redno prezračevanje rastlinjaka, - razkuževanje tal z vodno paro, - sajenje odpornějšíh sort, - kolobar, - setev prezimnih zelenih križnic: biofumigacija.	fosetil + propamokarb	Previcur energy	v organskem substratu se zaliva v odmerku 3 mL/m ² 3 L/ha	3	največ 2 krat
					3	Zmanjševanje okužb. Kapljično namakanje v zaščitnem prostoru

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Glivične bolezni sejančkov oz. sadič		<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	200 – 500 g/m ³	ČU	Dodatek substratom (pred sajenjem)
				200 – 500 g/1000 rastlin		1
				0,5 % koncentracija	1	Zalivanje ali škropljenje, največ 4 krat v rastni dobi
				2 g/kg semena (5-10 mL vode/kg semena) (8 g/ha)	1	Tretiranje semena v zaprtih prostorih - tretira se suho ali vlažno (ob dodatku vode). Predvidena poraba semena je 4 kg/ha.
			Polyversum	0,05 % konc. oz. 50 g/100 L vode oz. 5 mL/sadič (62,5 g/ha)	1	S sredstvom se tretira z zalivanjem, na prostem in v zaščitnih prostorih. Število tretiranj ni omejeno. Tretira se po vzniku (od BBCH 09).
		<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	200 – 500 g/m ³	ČU	Dodatek substratom (pred sajenjem)
			200 – 500 g/1000 rastlin	1		Preko kapljičnega namakalnega sistema (po presajanju ali sajenju v lončke),

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>), fuzarioze (<i>Fusarium</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar z uvedbo žit v kolobar - odstranjevanje in uničevanje bolnih rastlin, - gnojenje z dušikom na osnovi potreb, - zastirke ali vzdrževanje rahlih in strukturnih tal. 	<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,05 % konc. oz. 50 g/100 L vode oz. 0,1-0,2 kg/ha 200-400 L vode/ha	1	S sredstvom se tretira z zalivanjem, na prostem in v zaščitnih prostorih. Tretira se od razvojne faze, ko je drugi pravi list na glavnem stebelu v celoti razvit, do faze, ko je četrti pravi list na glavnem stebelu v celoti razvit (BBCH 12-14).
			Univerzalni fungicid	5g/10 L vode oz. 1-2g/2-4 L vode/100 m ²	1	Tretira se tako, da se izvede eno potapljanje koreninske grude mladih rastlin ob presajanju
		<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	200 – 500 g/m ³	ČU	Dodatek substratom (pred sajenjem)
			200 – 500 g/1000 rastlin	1	Preko kapljčnega namakalnega sistema (po presajanju ali sajenju v lončke), največ 4 krat v eni rastni dobi	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE			
Kumarna plesen (<i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravočasna setev oziroma sajenje, - širok kolobar, - sajenje odpornih hibridov. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC	0,5 % koncentracija	1	Zaivanje ali škropljenje, največ 4 krat v rastni dobi			
			Ortiva	1 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi			
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3				
			Cuprablau Z 35 WP	1,5 kg/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi			
			Cuproxtat	5,3 L/ha	3	4 krat v eni rastni sezoni			
			Ranman top	0,5 L/ha	3	3 krat v eni rastni sezoni			
			Aliette flash	4 kg/ha	3	največ 2 krat			
			Enervin	1,5 kg/ha	7	do začetka zorenja plodov (BBCH 81) Zaloge v uporabi do 28.11.2024			
			Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>), pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev odpornejših hibridov. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
						Ortiva	1 L/ha	3	
Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3							
Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna				do 6 tretiranj v eni rastni dobi			
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1	največ dvanajst krat v eni rastni dobi v najvišjem skupnem odmerku 4,44 kg/ha			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pepelovke iz rodu <i>Erysiphe</i> (<i>Erysiphe</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - setev odpornejših hibridov.	COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	največ 5 krat v eni rastni sezoni
		difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	3	2 krat v eni rastni sezoni
		fluksapiroksad + difenokonazol	Duaxo koncentrat	1% koncentracija	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		kalijev hidrojen karbonat	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat
		krezoksim - metil + boskalid	Collis	0,5 L/ha	3	3 krat v enem rastnem ciklusu
		penkonazol	Topas 100 EC	0,5 L/ha	ČU	največ 4 krat
		<i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ 10	AQ-10	35 g na ha	1	
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat.
		kalijev hidrojen karbonat	Karbicure	3 kg/ha	1	največ 8 krat
		Glive iz rodu <i>Alternaria</i> (<i>Alternaria</i> spp.)		žveplo	Biotip 800 SC Vertipin	5-7,5 L/ha 6 L/ha
difenokonazol	Score 250 EC			0,5 L/ha	3	2 krat v eni rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Listne in stebelne bolezni kumar (<i>Stagonosporopsis cucurbitacearum</i> sin. <i>Mycosphaella melonis</i> , <i>Didymella bryoniae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev zdravega, razkuženega semena.	fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat	
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 fludioksomil + ciprodimil	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	do 6 tretiranj v eni rastni dobi	
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)			Switch 62,5 WG	1 kg/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi	
		<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gladiadium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	5 – 10 g na 1-2 L vode	ČU	Največ 3 krat	
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> var. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-x	d 1,5 do 2,5 kg	Ni potreba	v eni rastni dobi največ 6 krat	
Bakterijski ožig bučnic (<i>Pseudomonas syringae</i>)		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	200 – 500 g/1000 rastlin	1	Preko kapjičnega namakalnega sistema (po presajanju ali sajenju v lončke), največ 4 krat v eni rastni dobi	
			Mospilan20 SG	0,25 kg/ha	7	Največ 2 krat v rastni dobi	
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, gostiteljev.	azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi	
		flonikamid	Afinto	0,1 kg/ha	1	uporaba največ 3 krat	
		flupiradifuron	Teppeki	0,1 kg/ha	1	največ 3 krat	
			Sivanto prime	0,56 L/ha	3		
			gojenih brez stika s tlemi, tako da rastline niso posajene neposredno v tla (npr. hidroponika, sadilne vreče, sadilne mize, v (BBCH 12-89). Dovoljeno je samo foliaro tretiranje.				
			lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,1-0,15 L/ha	3	
	piretrin	Biotip floral	1,6 L/ha	3			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE		
Resarji (Thysanoptera)		azadirachtin A	Flora verde	1,6 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni sezoni		
			Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7	uporaba največ 2 krat		
			sulfoksafior	Closer	200 mL/ha	1		
			Opozorilo za Closer: Zaradi zaščite divjih oprasovalcev je potrebno zaščiteni prostor pred tretiranjem zapreti. Zaščiteni prostor je dovoljeno odpreti šele 6 dni po končanem tretiranju. Kolonije oprasovalcev je potrebno med tretiranjem odstraniti iz zaščitenih prostorov. V tretiran prostor se jih lahko ponovno namesti najmanj 5 dni po tretiranju. Koristne žuželke (predatorje) se v tretiran prostor lahko naseli šele 2 meseca po tretiranju					
			Neemazal - T/S					
			2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)				3	največ 3 krat v eni rastni dobi
			Naturalis				1,5 L/ha	ni potrebna
			Karate zeon 5 CS				0,1-0,15 L na ha	3
			Biotip floral				1,6 L/ha	3
			Flora verde				1,6 L/ha	3
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti - uporaba rumenih lepiljivih plošč.	spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi		
			Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi		
			Mospilan20 SG	0,35 – 0,40 kg/ha	7	Največ 2 krat		
			Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna			
			Botanigard OD	1,8 l/ha	ni potrebna	Interval med dvema tretiranjema ne sme biti krajši od 5 dni.		
			Botanigard WP	0,9 kg/ha	ni potrebna	do 10 krat na rastni cikelus		
			Opozorilo za Closer: Zaradi zaščite divjih oprasovalcev je potrebno zaščiteni prostor pred tretiranjem zapreti. Zaščiteni prostor je dovoljeno odpreti šele 6 dni po končanem tretiranju. Kolonije oprasovalcev je potrebno med tretiranjem odstraniti iz zaščitenih prostorov. V tretiran prostor se jih lahko ponovno namesti najmanj 5 dni po tretiranju. Koristne žuželke (predatorje) se v tretiran prostor lahko naseli šele 2 meseca po tretiranju					
			Neemazal - T/S					
			2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)				3	največ 3 krat v eni rastni dobi
			Naturalis				1,5 L/ha	ni potrebna

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Listne sovke (<i>Mamestra</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzivna obdelava tal pred sejanjem, - sprotno odstranjevanje in uničevanje napadenih plodov, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov. <p>Redno spremljanje pojava škodljivce (jajčeca pod listi, poškodbe listov in plodov, pojav iztrebkov).</p>	flupiradifuron	Botanigard WP	0,75 kg/ha sejančki in sadike	ni potrebna		
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,2 L na ha	3		
		olja pomarančevca	Orocide plus	7,2 L/ha	1		
		piretrin	Prev-gold	7,2 L/ha	1	največ 3 tretiranja v eni rastni dobi	
		piriproksifen	Biotip floral	1,6 L/ha	3		
			Flora verde	1,6 L/ha	3		
			Harpun	75 mL /100 L vode	14 dni	največ 2 krat	
			<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	največ 6 krat v eni rastni dobi
			<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,75 kg/ha	ni potrebna	največ 6 tretiranj v eni rastni dobi
			emamektin	Affirm	2 kg/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
Listne zavrtačke (Agromyzidae)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečevanje zapleveljenosti. 	spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,5 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi	
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi	
				0,1-0,15 L/ha	3		
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjevanje plevelov, - odstranjevanje rastlinskih ostankov. 	azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 L/ha - 3,0 L/ha (odmerek je odvisen od višine rastline)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi	
		acekvinolil	Kanemite DC	0,625 - 1,25 l/ha	3	največ 2 krat	
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	2 L/ha	ni potrebna		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		fenpiroksimat	Ortus 5 SC	1,5 L/ha	7	1 krat v rasti sezoni
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP	0,8 kg/ha	3	1 krat v rasti sezoni
		heksitiazoks	Nissorun 250 SC	0,16 - 0,32 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	1 krat v eni rastni sezoni
Ogorčice koreninskih šišč (<i>Meloidogyne</i> spp.)		fluopiram	Velum prime	0,625 L/ha	1	Sredstvo se prvič uporabi 1-3 dni pred presajanjem ali takoj po presajanju, drugič se ga uporabi 15 do 30 dni po presajanju.
Požji (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitve vab in mehanično zatiranje.	železov fosfat	Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	Število tretiranj je omejeno z največjim dovoljenim skupnim odmerkom na isti površini, ki znaša 28 kg/ha na leto

12.32 INTEGRIRANO VARSTVO BUČK NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Glivične bolezni sejancov oz. sadik		<i>Pythium oligandrium</i> sev M1	Polyversum	0,05 % konc. oz. 50 g/100 L vode oz. 5 mL/sadiko (62,5 g/ha)	1	S sredstvom se tretira z zalivanjem. Število tretiranj ni omejeno. Tretira se po vzniku (od BBCH 09). Intervali med

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE		
Kumarna plesen (<i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pravočasna setev, oziroma sajenje - širok kolobar - sajenje odpornih hibridov.	azoksistobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	tretiranji naj bodo 5-7 dni. največ 3 krat v eni rastni dobi.		
			Ortiva	1 L/ha	3	(BBCH 16-89), največ 3 krat v eni rastni dobi		
			Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni sezoni		
		Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>), pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev odpornjših hibridov.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	1,5 kg/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
				baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	5,3 L/ha	3	4 krat v eni rastni sezoni
				fosetil-AI	Aliette flash	4 kg/ha	3	največ 2 krat
				metiram + ametotradin	Enervin	1,5 kg/ha	7	do začetka zorenja plodov (BBCH 81) Zaloge v uporabi do 28.11.2024
Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>), pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev odpornjših hibridov.	ciazofamid	Ranman top	0,5 L/ha	3	Največ 3 krat.		
		<i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ10	AQ-10	35 g na ha	1	(BBCH 16-89)		
		<i>Bacillus amylobliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel)	1	največ 10 krat v eni rastni		
Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>), pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev odpornjših hibridov.	azoksistobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi		
			Ortiva	1 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi		
			Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni sezoni		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		difenokonazol	Duaxo koncentrat	1% koncentracija	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
			Duaxo sprej		3	največ 3 krat v eni rastni dobi
			Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	2 krat v eni rastni sezoni
			Score 250 EC	0,5 L/ha	3	
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	3 kg/ha	1	največ 8 krat
			Vitisan	1,5-3 kg/ha	1	6 krat v eni rastni dobi
		žveplo	Biotip sulfo 800 SC	5-7,5 L/ha	3	
			Cosan	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Kumulus DF	5-7,5 kg/ha	3	največ 14 krat v eni rastni dobi
			Microthiol disperss	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Microthiol SC	5,0-7,5 L/ha	3	največ 1 krat
			Microthiol special	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Pepelin WG	5-7,5 kg/ha	3	
			Sulfar	5-7,5 kg/ha	3	
			Vindex 80 WG	5-7,5 kg/ha	3	
			Thiovit jet	5-7,5 kg/ha	3	
			Vertipin	6 L/ha	3	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	do šest tretiranj v eni rastni dobi
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel)	1	največ 10krat v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		<i>Bacillus amylobliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	do 6 tretiranj v eni rastni dobi
Listne in stebelne bolezni kumar (<i>Stagonosporopsis cucurbitacearum</i> sin. <i>Mycospharella melonis</i> , <i>Didymella bryoniae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev zdravega, razkuženega semena.	fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat
Glive iz rodu Alternaria (<i>Alternaria</i> spp.)		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	
Bakterijski ožig bučnic (<i>Pseudomonas syringae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar - setev zdravega semena - ustrezno zalivanje oz. namakanje.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	1,5 kg/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov.	acetamiprid azadirahatin A	Mospilan 20 SG Neemazal - T/S	0,25 kg/ha 2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	7 3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		flonikamid	Afinto	0,1 kg/ha	1	uporaba največ 3 krat
		flonikamid piretrin	Tepeki Asset five	0,1 kg/ha 0,51 L/ha	1 1	največ 3 krat Delno zatiranje; največ 3 krat na rastno sezono
Resarji (cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tabakov resar (<i>Thrips</i> spp.))		abamektin	Vertimec pro	1,2 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloge v uporabi do 30.9.2024

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		azadirachtin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,35 – 0,40 kg/ha	7	
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti - uporaba rumenih lepiljivih plošč.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
Sovke (<i>Spodoptera littoralis</i> , <i>Spodoptera exigua</i> , <i>Helicoverpa armigera</i>)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,5 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
Listne zavrtalke iz rodu Liriomyza	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti.	abamektin	Vertimec pro	1,2 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloge v uporabi do 30.9.2024
		azadirachtin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
Strune (<i>Agrotis</i> spp.), talne sovke (<i>Agrotis</i> spp.)		lambda-cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	ČU	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba protiinsektnih mrež, - redno spremljanje pojava škodljivca.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,35 – 0,40 kg/ha (3,5 – 4 g na 100 m ²)	7	Manjše uporabe, največ 2 krat
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, - odstranjevanje rastijskih ostankov.	abamektin	Vertimec pro	0,75 L/ha	3	največ 2 krat v eni rasti dobi Zaloga v uporabi do 30.9.2024
Polži (Limacida, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitve vab in mehanično zatiranje.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	2 L/ha	ni potrebna	
		železov fosfat	Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	Število tretiranj je omejeno največjim dovoljenim skupnim odmerkom na isti površini, ki znaša 28 kg/ha na leto

12.33 INTEGRIRANO VARSTVO BUČK V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Glivične boleznine sejancov oz. sadik		Pythium oligandrum sev M1	Polyversum	0,05 % konc. oz. 50 g/100 L vode oz. 5 mL/sadiko (62,5 g/ha)	1	S sredstvom se tretira z zalivanjem. Število tretiranj ni omejeno. Tretira se po vzniku (od BBCH 09). Intervali med

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kumarna plesen (<i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pravočasna setev, oziroma sajenje - širok kolobar - sajenje odpornih hibridov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
			Ortiva	1 L/ha	3	tretiranji naj bodo 5-7 dni.
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3	
			Cuprablau Z 35 WP	1,5 kg/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
			Cuproxtat	5,3 L/ha	3	4 krat v eni rastni sezoni
			Aliette flash	4 kg/ha	3	največ 2 krat
			Enervin	1,5 kg/ha	7	do začetka zorenja plodov (BBCH 81) Zaloge v uporabi do 28.11.2024
			Ranman top	0,5 L/ha	3	Manjše uporabe. Največ 3 krat, (BBCH 16-89)
			AQ-10	35 g/ha	1	
			Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>), pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	Agrotehnični ukrepi: - setev odpornějšíh hibridov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC
Ortiva	1 L/ha	3				največ 3 v eni rastni dobi
Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3				največ 3 krat v eni rastni sezoni
Sonata	5-10 L/ha	ni potrebna				
Fytosave	2 L/ha	ni potrebna				največ 5 krat v eni rastni sezoni
Score 250 EC	0,5 L/ha	3				2 krat v eni rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE		
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		kalijev hidrogen karbonat	Duaxo koncentrat	1% koncentracija	3	največ 3 krat v eni rastni dobi		
			Karbicare	3 kg/ha	1	največ 8 krat		
				Vitisan	1,5-3 kg/ha	1	6 krat v eni rastni dobi	
			krezoksim - metil + boskalid	Collis	0,5 L/ha	3	3 krat v enem rastnem ciklusu	
				penkonazol	Topas 100 EC	0,5 L/ha	ČU	največ 4 krat
			fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3		
				žveplo	Biotip sulfo 800 SC	5- 7,5 L/ha	3	(BBCH 10-89)
			Vertipin		6 L/ha	3		največ 6 krat v eni rastni sezoni
				<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	do 6 tretiranj v eni rastni dobi
			<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	fenpirazamin	Amylo-X	1,5 do 2,5 kg/ha	ni potrebna	v eni rastni dobi največ 6 krat
Prolectus	1,2 kg/ha	1			do 3 krat v eni rastni sezoni			
fludioksonil + ciprodinil		Switch 62,5 WG	1 kg/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi			
		<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	5 do 10 g na 1 do 2 litra vode	ČU	Največ 3 tretiranja		
Listne in stebelne bolezni kumar (<i>Stagonosporopsis cucurbitacearum</i> sin. <i>Mycosphaarella melonis</i> , <i>Didymella bryoniae</i>)		fluksapiroksad + difenokonazol	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	največ 3 krat		
		Fuzarijska uvelost (<i>Fusarium oxysporum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - sajenje manj občutljivih kultivarjev.	Serenade aso	10 L/ha	ni potrebna	1 tretiranje	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - sajenje sadik cepljenih na odporne podlage, - razkuževanje tal z vodno paro. 	<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	200 – 500 g/m ³	ČU	Dodatek substratom (pred sajenjem)
				200 – 500 g/1000 rastlin	1	Preko kapjičnega namakalnega sistema (po presajanju ali sajenju v lončke), največ 4 krat v eni rastni dobi
				0,5 % koncentracija	1	Zalivanje ali škropljenje, največ 4 krat v rastni dobi
Glive iz rodu <i>Alternaria</i> (<i>Alternaria</i> spp.)		difenokonazol	Score 250 EC	200 – 500 g/1000 rastlin	1	Preko kapjičnega namakalnega sistema (po presajanju ali sajenju v lončke), največ 4 krat v eni rastni dobi
Bakterijski ožig bučnic (<i>Pseudomonas syringae</i>)		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	0,5 % koncentracija	1	Zalivanje ali škropljenje, največ 4 krat v rastni dobi
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov.	acetamiprid azadirahthin A	Mospilan 20 SG Neemazal - T/S	0,25 kg/ha 2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	7 3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		flonikamid	Afinto	0,1 kg/ha	1	uporaba največ 3 krat
		flupiradifuron	Teppeki Sivanto prime	0,1 kg/ha 0,56 L/ha	1 3	največ 3 krat,
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7	največ dva krat v eni rastni sezoni
		sulfoksafior	Closer	200 mL/ha	1	uporaba največ 2 krat

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Resarji (cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tobakov resar (<i>Thrips spp.</i>))		abamektin	Vertimec pro	1,2 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloge v uporabi do 30.9.2024
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
Rastlinjakov škrtkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov škrtkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, - uporaba rumenih lepiljivih plošč.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi.
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,35 – 0,40 kg/ha	7	
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA	Botanigard OD	1,8 l/ha	ni potrebna	največ 10 krat na rastni ciklus
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA	Botanigard WP	0,9 kg/ha	ni potrebna	največ 10 krat na rastni ciklus
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA	Botanigard WP	0,75 kg/ha	ni potrebna	sejančki in sadike
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,56 L/ha	3	
			Pri gojenju brez stika s tlemi, tako da rastline niso posajene neposredno v tla (npr. hidroponika, sadilne vreče, sadilne mize, v (BBCH 12-89). Dovoljeno je samo foliarno tretiranje.			
	olja pomarančevca	Orocide plus	7,2 L/ha	1	3 tretiranja v eni rastni dobi	
		Prev-gold	7,2 L/ha	1	3 tretiranja v eni rastni dobi	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Sovke (<i>Spodoptera littoralis</i> , <i>Spodoptera exigua</i> , <i>Helicoverpa armigera</i>)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	največ 6 krat v eni rastni dobi
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	u 0,75 kg/ha	ni potrebna	največ 6 tretiranj v eni rastni dobi
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,5 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
Listne zavrtalke iz rodu <i>Liriomyza</i> (<i>Liriomyza</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti.	spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		abamektin	Vertimec pro	1,2 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloge v uporabi do 30.9.2024
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, - odstranjevanje rastlinskih ostankov.	abamektin	Vertimec pro	0,75 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloge v uporabi do 30.9.2024
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	2 L/ha	ni potrebna	
		fenpiroksimat	Ortus 5 SC	1,5 L/ha	7	1 krat v rasti sezoni
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP	0,8 kg/ha	3	1 krat v rasti sezoni
			Nissorun 250 SC	0,16 L/ha do 0,32 L/ha (odmerek odvisen od višine rastline)	3	1 krat v eni rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Ogorčice koreninskih šišek (<i>Meloidogyne</i> spp.).		fluopiram	Velum prime	0,625 L/ha	1	Sredstvo se prvič uporabi 1-3 dni pred presajanjem ali takoj po presajanju, drugič se ga uporabi 15 do 30 dni po presajanju. S
Požli (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, postavitve vab in mehanično zatiranje.	železov fosfat	Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	Število tretiranih je omejeno z največjim dovoljenim skupnim odmerkom na isti površini, ki znaša 28 kg/ha na leto

12.34 INTEGRIRANO VARSTVO LUBENIC NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kumarna plesen (<i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pravočasna setev, oziroma sajenje, - širok kolobar, - sajenje odpornih hibridov.	azoksistrobin bakrov oksiklorid	Mirador 250 SC Ortiva Zafra AZT 250 SC Cuprablau Z 35 WG	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha 1,5 kg/ha	3 3 3 7	Zmanjševanje okužb; največ 2 krat v eni rastni sezoni Manjša uporaba. Največ 1 krat v sezoni.
		fosetil-AI metiram + ametoktradin	Aliette flash Energiv	4 kg/ha 1,5 kg/ha	3 7	največ 2 krat Največ 3 krat na rastno sezono. Do začetka zorenja plodov (BBCH 81) Zaloga v uporabi do 28.11.2024

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE				
Pepelovk iz rodu <i>Erysiphe</i> (<i>Erysiphe</i> spp.) Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>), Pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	Agrotehnični ukrepi: - sajenje odpornejših hibridov.	<i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ10	AQ-10	35 g/ha	1	Največ 2 krat v eni rastni sezoni na istem zemljišču				
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi				
			Ortiva	1 L/ha	3					
			Zafira AZT 250 SC	1 L/ha	3					
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel)	1	Manjša uporaba; največ 10 krat v eni rastni				
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Do 6 tretiranj v eni rastni dobi.				
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Delno zmanjševanje okužb. Največ 5 krat na rastno sezono.				
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	Največ 2 krat v rastni sezoni				
			Score 250 EC	0,5 L/ha	3	2 krat v eni rastni sezoni				
		difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	0,6 L/ha	3	Največ 3 krat v rastni sezoni				
kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	3 kg/ha	1	Največ 8 krat na rastno dobo; Zmanjševanje okužb	1	Največ 6 krat v eni rastni dobi				
							Vitisan	1,5-3 kg/ha	1	Največ 6 krat v eni rastni dobi
							Biotip sulfo 800 SC	5- 7,5 L/ha	3	Največ 6 krat na ratsno dobo
Žveplo	Cosan*	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi	3					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Kumulus DF*	5-7,5 kg/ha	3	največ 14 krat v eni rastni dobi
			Microthiol disperss*	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Microthiol SC	5,0-7,5 L/ha	3	Manjša uporaba; največ 1 krat na rastno dobo
			Microthiol special*	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Pepelin WG*	5-7,5 kg/ha	3	
			Sulfar*	5-7,5 kg/ha	3	
			Vertipin*	6 L/ha	3	
			Vindex 80 WG*	5-7,5 kg/ha	3	
			Thiovit jet*	5-7,5 kg/ha	3	
			Opomba: * sredstva imajo sitransko delovanje na pršico			
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel)	1	Manjša uporaba. Največ 10 krat v eni rastni dobi.
			Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba; do 6 tretiranj v eni rastni dobi
Glive iz rodu Alternaria (<i>Alternaria</i> spp.)		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	
			Score 250 EC	0,5 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni sezoni
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov.	acetamiprid azadirahatin A	Mospilan 20 SG	0,125 – 0,15 kg/ha	7	največ 2 krat v eni rastni sezoni
			Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje populacije
			Afinto	0,1 kg/ha	1	uporaba največ 3 krat
			Tepeki	0,1 kg/ha	1	največ 3 krat

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Resarji (cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tobakov resar (<i>Thrips spp.</i>))		abamektin	Vertimec pro	1,2 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje populacije Zaloga v uporabi do 30.9.2024
		azadirachtin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje populacije
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti - uporaba rumenih lepilnih plošč.	spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje številčnosti populacije
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje številčnosti populacije
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,20 – 0,25 kg/ha	7	2 krat v eni rastni dobi
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba protiinsektnih mrež, - redno spremljanje pojava škodljivca.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,20 – 0,25 kg/ha (2 -2,5 g na 100 m ²)	7	Manjše uporabe, največ 2 krat
Sovke (<i>Spodoptera littoralis</i> , <i>Spodoptera exigua</i> , <i>Helicoverpa armigera</i>)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	3	(BBCH 11-89)
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,5 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne zavrtnalke iz rodu <i>Liriomyza</i> (<i>Liriomyza</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti.	spinosad (spinosin A+spinosin D) abamektin	Laser plus Vertimec pro	0,25 L/ha 1,2 L/ha	3 3	največ 3 krat v eni rastni dobi največ 2 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje populacije Zaloge v uporabi do 30.9.2024 največ 3 krat v eni rastni dobi
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, - odstranjevanje rastlinskih ostankov.	abamektin	Vertimec pro	0,75 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloge v uporabi do 30.9.2024
Požji (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitve vab in mehanično zatiranje.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040 železov fosfat	Naturalis Ironmax pro	2 L/ha 7 kg/ha	ni potrebna ni potrebna	Število tretiranj je omejeno z največjim dovoljenim skupnim odmerkom na isti površini, ki znaša 28 kg/ha na leto

12.35 INTEGRIRANO VARSTVO LUBENIC V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kumarna plesen (<i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pravočasna setev, oziroma sajenje, širok kolobar, - širok kolobar,	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	3 3 3	največ 2 krat v eni rastni sezoni; zmanjševanje okužb

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE		
Pepelovk iz rodu Erysiphe (<i>Erysiphe</i> spp.) Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>), Pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	- sajenje odpornih hibridov. Agrotehnični ukrepi: - sajenje odpornějšíh hibridov.	fosetil-Al	Aliette flash	4 kg/ha	3	največ 2 krat		
		<i>Bacillus purmilus</i> QST 2808	Sonata	5-10 L/ha	ni potrebna			
		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 4,44 kg/ha na rastni cikel)	1	največ 12 krat v eni rastni		
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	3 kg/ha	1	BBCH 10 – 89; največ 8 krat na rastno dobo		
		žveplo	Vitisan	1,5-3 kg/ha	1	Največ 6 krat v eni rastni dobi		
		azoksistrobin	Biotip sulfo 800 SC	5- 7,5 L/ha	3	Največ 6 krat v eni rastni sezoni; (BBCH 10-89)		
		penkonazol	Vertipin	6 L/ha	3	največ 6 krat v eni rastni sezoni; zmanjševanje okužb		
		Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3	največ 2 krat
				penkonazol	Ortiva	1 L/ha	3	(BBCH 16-89), največ 2 krat v eni rastni dobi
				penkonazol	Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni sezoni
penkonazol	Topas 100 EC			0,5 L/ha	ČU	največ 3 krat v eni rastni sezoni		
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	do 6 tretiranj v eni rastni dobi		
		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> subsp. plantarum, sev D747	Amylo-X	1,5 do 2,5 kg/ha	ni potrebna	v eni rastni dobi največ 6 krat; zmanjševanje okužb		
		<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Prestop	5 do 10 g na 1 do 2 litra vode	ČU	Največ 3 tretiranja		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Fuzarijska uvelost (<i>Fusarium oxysporum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širši kolobar, - sajenje manj občutljivih kultivarjev, - sajenje sadik cepljenih na odporne podlage, - razkuževanje tal z vodno paro.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 <i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	Serenade aso	10 L/ha	ni potrebna	1 tretiranje
Listne uši (Aphididae)	- odstranjevanje plevelov.	azadirahitin A	Neemazal - T/S	200 – 500 g/m ³	ČU	Dodatek substratom (pred sajenjem)
				200 – 500 g/1000 rastlin		1
				0,5 % koncentracija	1	Zalivanje ali škropljenje, največ 4 krat v rastni dobi
				2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje populacije
		flonikamid	Afinto	0,1 kg/ha	1	uporaba največ 3 krat
		flupiradifuron	Teppeki	0,1 kg/ha	1	največ 3 krat
			Sivanto prime	0,56 L/ha	3	
			Pri pridelavi rastlin gojenih brez stika s temi, tako da rastline niso posajene neposredno v tla (npr. hidroponika, sadlne vreče, sadlne mize). Dovoljeno je samo foliarno tretiranje.			
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7	največ 2 krat v eni rastni sezoni
		sulfoksaflor	Closer	200 mL/ha	1	uporaba največ 2 krat
			Opozorilo za Closer: Zaradi zaščite divjih opravevalcev je potrebno posajeni prostor pred tretiranjem zapreti. Zaščiteni prostor je dovoljeno odpreti šele 6 dni po končanem tretiranju. Kolonije opravevalcev je potrebno med tretiranjem odstraniti iz zaščitenih prostorov. V tretiran prostor se jih lahko ponovno namesti najmanj 5 dni po tretiranju. Koristne žuželke (predatorje) se v tretiran prostor lahko naseli šele 2 meseca po tretiranju			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Resarji (cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tobakov resar (<i>Thrips</i> spp.))		abamektin	Vertimec pro	1,2 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje populacije Zaloge v uporabi do 30.9.2024
		azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje populacije
Rastlinjakov štítakar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov štítakar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, - uporaba rumenih lepiljivih plošč.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Največ 5 krat v eni rastni dobi
		spinosad A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje številčnosti populacije
		spinosad A+spinosin D)	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje številčnosti populacije
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Največ 5 krat v eni rastni dobi
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,56 L/ha	3	Največ 2 krat v eni rastni dobi
Sovke		olja pomarančevca	Orocide plus Prev-gold	7,2 L/ha 7,2 L/ha	1 1	Največ 3 tretiranja v eni rastni dobi. Manjša uporaba. Ostankov tretiranih rastlin se ne sme kompostirati.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	0,5 – 1 kg/ha	ni potrebna	največ 6 krat v eni rastni dobi

Pri pridelavi rastlin gojenih brez stika s tlemi, tako da rastline niso posajene neposredno v tla (npr. hidroponika, sadlne vreče, sadlne mize, v (BBCH 12-89). Dovoljeno je samo foliarno tretiranje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
(Spodoptera littoralis, Spodoptera exigua, Helicoverpa armigera)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	(odmerek odvisen od višine rastlin) 1 kg/ha	ni potrebna	Največ 3 tretiranja	
				Delfin WG	0,75 kg/ha	ni potrebna	največ 6 tretiranj v eni rastni dobi
				Affirm	2 kg/ha	3	(BBCH 11-89)
Listne zavrtalk iz rodu <i>Liriomyza</i>	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti.	abamektin	Laser 240 SC	0,5 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi	
			Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 3 krat v eni rastni dobi	
			Vertimec pro	1,2 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi; zmanjševanje populacije Zaloga v uporabi do 30.9.2024	
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, - odstranjevanje rastlinskih ostankov.	azadirahitin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi	
			abamektin	Vertimec pro	0,75 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloga v uporabi do 30.9.2024
			<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040 heksitiazoks	Naturalis	2 L/ha	ni potrebna	
Poži (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitve vab in mehanično zatiranje.	železov fosfat	Nissorun 250 SC	0,16 L/ha do 0,32 L/ha (odmerek odvisen od višine rastline)	3	1 krat v eni rastni sezoni	
			Nissorun 10 WP	0,8 kg/ha	3		
			Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	Število tretiranj je omejeno največjim dovoljenim	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Ogorčice koreninskih šišk (Meloidogyne spp.).		fluopiram	Velum prime	0,625 L/ha	1	skupnim odmerkom na isti površini, ki znaša 28 kg/ha na leto Sredstvo se prvič uporabi 1-3 dni pred presajanjem ali takoj po presajanju, drugič se ga uporabi 15 do 30 dni po presajanju.

12.36 INTEGRIRANO VARSTVO MELON NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kumarna plesen (<i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pravočasna setev, oziroma sajenje, - širok kolobar, - sajenje odpornih hibridov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	3 3 3	največ 2 krat v eni rastni sezoni
		fosetil-AI metiram, ametoctradin	Aliette flash Enervin	4 kg/ha 1,5 kg/ha	3 7	največ 2 krat do začetka zorenja plodov (BBCH 81) Zaloga v uporabi do 28.11.2024
Pepelovk iz rodu Erysiphe (<i>Erysiphe</i> spp.) Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>), Pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	Agrotehnični ukrepi: - sajenje odpornějšíh hibridov.	<i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ10 azoksistrobin	AQ-10 Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	35 g na ha 1 L/ha 1 L/ha 1 L/ha	1 3 3 3	(BBCH 52-89) največ 2 krat v eni rastni dobi
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastni cikel)	1	največ 10 krat v eni rastni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 COS-OGA	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	do 6 tretiranj v eni rastni dobi
			Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	največ 5 krat v eni rastni sezoni
			Score 250 EC	0,5 L/ha	3	2 krat v eni rastni sezoni
			Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	2 krat v eni rastni sezoni
			Karbicure	3 kg/ha	1	največ 8 krat
			Vitisan	1,5-3 kg/ha	1	6 krat v eni rastni dobi
			Cosan	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Kumulus DF	5-7,5 kg/ha	3	največ 14 krat v eni rastni dobi
			Microthiol disperss	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Microthiol SC	5,0-7,5 L/ha	3	največ 1 krat
			Microthiol special	5-7,5 kg/ha	3	največ 6 krat v eni rastni dobi
			Pepelin WG	5-7,5 kg/ha	3	
			Sulfar	5-7,5 kg/ha	3	
			Thiovit jet	5-7,5 kg/ha	3	
Vertipin	6 L/ha	3				
Vindex 80 WG	5-7,5 kg/ha	3				
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba. Do 6 tretiranj v eni rastni dobi
			Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	2 krat v eni rastni sezoni
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		difenokonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	3	
			Mospilan 20 SG	0,125 – 0,15 kg/ha	7	
Glive iz rodu <i>Alternaria</i> (<i>Alternaria</i> spp.)		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3	
			Score 250 EC	0,5 L/ha	3	
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,125 – 0,15 kg/ha	7	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Resarji (cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tobakov resar (<i>Thrips</i> spp.))		azadirachtin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		flonikamid	Afinto	0,1 kg/ha	1	največ 3 krat
		abamektin	Vertimec pro	0,1 kg/ha 1,2 L/ha	1 3	največ 3 krat največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloge v uporabi do 30.9.2024
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)		azadirachtin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
		spinosad A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi
Sovke (<i>Spodoptera littoralis</i> , <i>Spodoptera exigua</i> , <i>Helicoverpa armigera</i>)		acetamidiprid	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Mospilan 20 SG	0,20 - 0,25 kg/ha	7	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
Marmorirana smrdljivka (<i>Halymorpha halys</i>)		emamektin	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	
		spinosad A+spinosin D)	Affirm	2 kg/ha	3	(BBCH 11-89)
		acetamidiprid	Laser 240 SC	0,5 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi
Marmorirana smrdljivka (<i>Halymorpha halys</i>)		acetamidiprid	Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
		Agrotehnični ukrepi: - uporaba protinsektnih mrež, - redno spremljanje pojava škodljivca.	Mospilan 20 SG	0,20 - 0,25 kg/ha (2 -2,5 g na 100 m ²)	7	Manjše uporabe, največ 2 krat
	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti.	abamektin	Vertimec pro	1,2 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne zavrtalk iz rodu <i>Liriomyza</i> (<i>Liriomyza</i> spp.)		azadirachtin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	Zaloge v uporabi do 30.9.2024 največ 3 krat v eni rastni dobi
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, - odstranjevanje rastlinskih ostankov.	abamektin	Vertimec pro	0,75 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloge v uporabi do 30.9.2024
Polži (Limacidae, Gastropoda)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitve vab in mehanično zatiranje.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040 železov fosfat	Naturalis Ironmax pro	2 L/ha 7 kg/ha	ni potrebna ni potrebna	Število tretiranj je omejeno največjim dovoljenim skupnim odmerkom na isti površini, ki znaša 28 kg/ha na leto

12.37 INTEGRIRANO VARSTVO MELON V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Padavica sadik in sejancov (<i>Pythium</i> spp.)		fosetil + propamokarb	Previcur energy	3 L/ha	3	Zmanjševanje okužbe. Kapjično namakanje v zaščitnem prostoru, organski substrat)
			Previcur energy	3 L/ha	3	Zmanjševanje okužbe. Kapjično namakanje v zaščitnem prostoru (umetni substrat)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kumarna plesen (<i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - pravočasna setev, oziroma sajenje, - širok kolobar, - sajenje odpornih hibridov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva	1 L/ha 1 L/ha	3 3	največ 2 krat največ 2 krat v eni rastni dobi
		fosetil-AI mandipropamid	Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni sezoni
Pepelovk iz rodu Erysiphe (<i>Erysiphe</i> spp.) Kumarna pepelovka (<i>Golovinomyces cichoracearum</i>), Pepelovka bučevk (<i>Podosphaera fusca</i>)	Agrotehnični ukrepi: - sajenje odpornějšíh hibridov.	metiram + ametoctradin	Aliette flash Revus Enervin	4 kg/ha 0,6 L/ha 1,5 kg/ha	3 3 7	največ 2 krat največ 4 krat v eni rastni dobi do začetka zorenja plodov (BBCH 81) Zaloge v uporabi do 28.11.2024 (BBCH 52-89)
		<i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ10	AQ-10	35 g na ha	1	
		azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva	1 L/ha 1 L/ha	3 3	največ 2 krat v eni rastni sezoni
		difenokonazol	Zafra AZT 250 SC Score 250 EC	1 L/ha 0,5 L/ha	3 3	2 krat v eni rastni sezoni
		<i>Bacillus pumilus</i> QST 2808	Sonata	5-10 L/ha	ni potrebna	
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	največ 5 krat v eni rastni sezoni
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	3 kg/ha	1	največ 8 krat
		penkonazol	Vitisan	1,5-3 kg/ha	1	6 krat v eni rastni dobi
		žveplo	Topas 100 EC Vertipin	0,5 L/ha 6 L/ha	ČU 3	največ 3 krat največ 6 krat v eni rastni sezoni
		Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha
<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X			1,5 do 2,5 kg/ha	ni potrebna	v eni rastni dobi največ 6 krat

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Fuzarijska uvelost (<i>Fusarium oxysporum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - sajenje manj občutljivih kultivarjev - sajenje sadik cepljenih na odporne podlage, - razkuževanje tal z vodno paro.	<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446) <i>Bacillus amylobliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 <i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446)	<i>Prestop</i> Serenade aso <i>Prestop</i>	5 do 10 g na 1 do 2 litra vode 10 L/ha 200 – 500 g/m ³ 200 – 500 g/1000 rastlin 0,5 % koncentracija 0,5 L/ha	ČU ni potrebna ČU 1 1 3	<i>Največ 3 tretiranja</i> 1 tretiranje Dodatek substratom (pred sajenjem) Preko kapljičnega namakalnega sistema (po presajanju ali sajenju v lončke), največ 4 krat v eni rastni dobi Zalivanje ali škropljenje, največ 4 krat v rastni dobi 2 krat v eni rastni sezoni
Glive iz rodu <i>Alternaria</i> (<i>Alternaria</i> spp.)		difenokonazol	Score 250 EC	0,125 – 0,15 kg/ha	7	2 krat v eni rastni sezoni
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov.	acetamiprid azadirachtin A flonikamid	Mospilan 20 SG Neemazal - T/S Afinto	2,0 – 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin) 0,1 kg/ha	3 1	največ 3 krat v eni rastni dobi uporaba največ 3 krat
		pirimikarb	Teppeki Pirimor 50 WG	0,1 kg/ha 0,75 kg/ha	1 7	največ 3 krat največ 2 krat v eni rastni sezoni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		sulfoksiflor	Closer	200 mL na ha	1	uporaba največ 2 krat
Resarji (cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tobakov resar (<i>Thrips spp.</i>))	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov.					
			Vertimec pro	1,2 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloga v uporabi do 30.9.2024
		azadirachtin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Največ 5 krat
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi
			Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,20 - 0,25 kg/ha	7	2 krat v eni rastni sezoni
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>), tobakov ščitkar (<i>Bemisia tabaci</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, - uporaba rumenih lepiljivih plošč.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Največ 5 krat
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA	Botanigard OD	1,8 l/ha	ni potrebna	10 / rastni cikelus
			Botanigard WP	0,9 kg/ha	ni potrebna	10 / rastni cikelus
			Botanigard WP	0,75 kg/ha	ni potrebna	sejančki in sadike, 25/leto
		olja pomarančevca	Orocide plus	7,2 L/ha	1	Manjša uporaba, največ 9 krat
			Prev-gold	7,2 L/ha	1	Manjša uporaba, največ 9 krat
Sovke	Agrotehnični ukrepi: - preprečevanje zapleveljenosti, - uporaba rumenih lepiljivih plošč.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Največ 3 krat

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
<i>(Spodoptera littoralis, Spodoptera exigua, Helicoverpa armigera)</i>		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	0,5 kg/ha	ni potrebna	največ 6 krat v eni rastni dobi
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,75 kg/ha	ni potrebna	največ 6 tretiranj v eni rastni dobi
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	3	3 krat v eni rastni dobi
Listne zavrtalk iz rodu <i>Liriomyza</i> (<i>Liriomyza</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: preprečevanje zapleveljenosti.	spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,5 L/ha	3	3 krat v eni rastni dobi
			Laser plus	0,25 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi
		abamektin	Vertimec pro	1,2 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloge v uporabi do 30.9.2024
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odstranjevanje plevelov, - odstranjevanje rastlinskih ostankov.	azadirachtin A	Neemazal - T/S	2,0 - 3,0 L/ha (odmerek odvisen od višine rastlin)	3	največ 3 krat v eni rastni dobi
		abamektin	Vertimec pro	0,75 L/ha	3	največ 2 krat v eni rastni dobi Zaloge v uporabi do 30.9.2024
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	2 L/ha	ni potrebna	
Ogorčice koreninskih šišek (<i>Meloidogyne</i> spp.)		heksitiazoks	Nissorun 250 SC	0,16 L/ha do 0,32 L/ha (odmerek odvisen od višine rastline)	3	1 krat v eni rastni sezoni
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP	0,8 kg/ha	3	1 krat v eni rastni sezoni
		fluopiram	Velum prime	0,625 L/ha	1	Sredstvo se prvič uporabi 1-3 dni pred presajanjem ali takoj po presajanju, drugič se ga uporabi 15 do 30 dni po presajanju.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Požji (Limacidae, Gastropoda)	<p>Agrotehnični ukrepi</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavitve vab in mehanično zatiranje - uničevanje plevelov in košnja zarasti 	železov fosfat	Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	Število tretiranj je omejeno največjim dovoljenim skupnim odmerkom na isti površini, ki znaša 28 kg/ha na leto

12.38 INTEGRIRANO VARSTVO SOLATE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Solatna plesen (<i>Bremia lactucae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar - uničevanje obolelih rastlin - skrbeti za odcednost tal - ne pregosta sadnja - redno prezračevanje rastlinjakov - uporaba odpornih kultivarjev. 	<p><i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>, sev D747</p> <p>bakrov oksiklorid</p>	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	Ni potrebna	Za zmanjševanje okužb. Na prostem in v zaščitnih prostorih, največ 6x.
			Cuprablau-Z 35 WG	1,5 kg/ha	7	Na prostem, največ 1x v eni rastni sezoni. (MANUŠA UPORABA)
		ametoktradin + metiram	Enervin	2 kg/ha	7	Največ 3 tretiranja v eni rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 28.11.2024
		fluopikolid + propamokarb	Infito	1,6 L/ha	14	Samo na prostem, največ 3x v eni rastni sezoni. Netretiran varnostni pas 15 m od voda 1. in 10 m od voda 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva	1 L/ha 1 L/ha	14 14	Uporaba na prostem in v zaščitnem prostoru. Največ 2x v eni rastni sezoni.
			Zafra AZT 250 SC	1 L/ha	14	
			Zoxis 250 SC	1 L/ha	14	
		metiram	Polyram DF	1,2 kg/ha	21	Največ 2 tretiranja v eni rastni dobi. Zaloge v uporabi do 28.11.2024
		mandipropamid + oksatiapirolin	Orondis Ultra	0,4 L/ha	7	Uporaba na prostem in v zaščitnem prostoru. Največ 2x v eni rastni sezoni.
		propamokarb + fosetil	Previcur Energy	2,5 L/ha	21	Foliarno tretiranje v zaščitnem prostoru, največ 2x.
			Zaradi ostankov aktivne snovi propamokarb v tleh se korenovke in čebulnice, namenjene prehrani ljudi in živali, sme saditi oziroma sejati šele po preteku 120 dni od zadnjega tretiranja. Listnate in stebelne vrtnine, plodovke ter kapusnice pa 60 dni po zadnjem tretiranju. (Za zaiivanje sejancev do presajanja 3mL/m ² .)			
		mandipropamid	Revus	0,6 L/ha	7	Največ 2x v eni rastni dobi na prostem ali 1x v zaščitnih prostorih.
		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1	Za zmanjševanje okužb. Največ 12x (skupni odmerek do 4,44 kg/ha) v zaščitnih prostorih ali 10x (skupni odmerek do 3,7 kg/ha) na prostem.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Solatna pegavost (<i>Microdochium panattonianum</i>)	Agrotehnični ukrepi: uporaba zdravega semena.	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	1,5 kg/ha	7	Na prostem, največ 1x v eni rastni sezoni. (MANUŠA UPORABA)
				1,5 kg/ha	7	Na prostem, največ 1x v eni rastni sezoni. (MANUŠA UPORABA)
Črna listna pegavost (<i>Alternaria cichorii</i>) Pegavosti iz rodu (<i>Cercospora</i> sp.)		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	14	Na prostem, največ 2x v rastni sezoni.
			Score 250 EC	0,5 L/ha	14	Na prostem, največ 2x v rastni sezoni.
Gnilobe koreninskega vratu Bela gniloba solate (<i>Sclerotinia minor</i>) Siva plesen (<i>Botrytis cinerea</i>) Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>) <i>Verticillium dahliae</i> <i>Rhizoctonia solani</i>	Agrotehnični ukrepi: - omejiti namakanje in preprečitev zastajanja vode v tleh, - odstranjevanje obolelih rastlin, - uporaba odpornih kultivarjev, - poraba solarizacije ali razkuževanje tal z vodno paro.	difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	2 L/ha na prostem	14	Največ 1x v eni rastni sezoni na prostem ali 2x v zaščitnih prostorih. Za zatiranje bele gnilobe in solatne bele gnilobe.
				1,2 L/ha v zaščitnih prostorih		
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,5 kg/ha	14	Na prostem in v zaščitnem prostoru, največ 2x. Tretranje v območju 20 m od voda 1. in 2. reda ni dovoljeno
						8 L/ha
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	Na prostem in v zaščitnem prostoru, največ 6 tretranj.
		ciprodinil + fludioksanil	Switch 62,5 WG	0,6 kg/ha	7	Na prostem in v zaščitnem prostoru, največ 2x.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bakterijske bolezni (<i>Pseudomonas cichorii</i> , <i>Erwinia caratovora</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar (vsaj 4. letni) - uravnoteženo gnojenje z dušikom in kalijem - odstranjevanje obolelih rastlin - odsvetujemo namakanje iz vodnih virov, katerih občasno ne očistimo rastlinskih ostankov. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1	Za zmanjševanje okužb. Največ 12x (skupni odmerek do 4,44 kg/ha) v zaščitnih prostorih ali 10x (skupni odmerek do 3,7 kg/ha) na prostem.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. <i>Plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna	Zmanjševanje okužb, na prostem in v zaščitnih prostorih, največ 6x.
		izofetamid	Zenby	1 L/ha	21	Največ 1x v eni rastni sezoni na prostem ali 1x v enem rasiem ciklu v zaščitnem prostoru.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	Ni potrebna	Za zmanjševanje okužb. Na prostem in v zaščitnih prostorih, največ 6x.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	1,5 kg/ha	7	Na prostem, največ 1x v eni rastni sezoni. (MANJŠA UPORABA)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
VIRUSI CMV, LeMV	Agrotehnični ukrepi: - uporaba brezvirusnega, certificiranega sadilnega materiala, - odstraniti plevele ob robovih njivskih površin, - odstranitev obolelih rastlin, omejiti gnojenje z dušičnimi gnojili.					
Listne uši (<i>Uroleucon sonchi</i> , <i>Hyperomyzus lactucae</i> idr.)	Agrotehnični ukrepi: uporaba vlaknatih prekrivk s katerimi fizično preprečimo dostop škodljivcev do gojenih rastlin.	piretrin	Biotip Floral	1,6 L/ha (na prostem); 1,18 L/ha (v zavarovanih prostorih)	3	S sredstvom se lahko na istem zemljišču oziroma v zaščitenem prostoru tretira največ tri krat v eni rastni sezoni.
			Flora verde	1,6 L/ha (na prostem); 1,18 L/ha (v zavarovanih prostorih)	3	S sredstvom se lahko na istem zemljišču oziroma v zaščitenem prostoru tretira največ tri krat v eni rastni sezoni.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,25 kg/ha	7	Največ 2x v eni rastni sezoni. Netretiran varnostni pas 20 m od voda 1. in 2. reda.
		spirotramat	Movento SC 100	0,45 L/ha	7	Na prostem in v zaščitenem prostoru, največ 2 tretiranj. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1 L/ha	Ni potrebna	Do 5 tretiranj, na prostem in v

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,5 kg/ha	14	zaščitenem prostoru. 2x v rastni sezoni, na prostem in v zaščitenem prostoru. Netretiran varnostni pas 15 m od voda 1. in 10 m 2. reda.
		flupiradifluron	Sivanto prime	0,625 L/ha	3	Uporaba prostem, največ 1 tretiranje v eni rastni sezoni.
Korenske uši (<i>Pemphigus bursarius</i> , <i>Trama troglodytes</i> ...)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar (vsaj 4. letni), - odstranjevanje obolelih rastlin.	spirotramat	Movento SC 100	0,45 L/ha	7	Na prostem in v zaščitenem prostoru, največ 2 tretiranja. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,25 kg/ha	7	Največ 2x v eni rastni sezoni. Netretiran varnostni pas 20 m od voda 1. in 2. reda.
Listne zavrtalke (<i>Liriomyza</i> sp.)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba vlaknatih prekrivk s katerimi fizično preprečimo dostop škodljivcev do gojenih rastlin.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Južna plodovrtna (<i>Helicoverpa armigera</i>) in druge sovke	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uničevanje koruznice (mulčenje), - pridelovanje koruze oddaljeno od pridelovanja zelenjave, kjer je možno, tudi od rastiinjakov. <p>Kemični ukrep: uporaba insekticidov takoj po pojavu prvih gosenic.</p>	emamektin	Affirm	1,5 kg/ha	3	Na prostem, največ 3x v eni rastni dobi. Netretiran varnostni pas 15 m od voda 1. in 2. reda;
		spinosad	Laser 240 SC Laser plus	0,3 L/ha 0,25 L/ha	14 3	Uporaba na prostem, največ 3x v rastni dobi. Netretiran varnostni pas 15 m od voda 1. in 10 m od voda 2. reda
Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>) in ostali resarji (Thrips spp.)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	Ni potrebna	Na prostem in v zaščitnih prostorih. Za zatiranje ene generacije so dovoljena največ 3 tretiranja.
		azadirahthin A	Azatin EC	1,5 L/ha	7	Uporaba v zaščitnem prostoru, največ 3x letno.
		spinosad	Laser 240 SC Laser plus	0,3 L/ha 0,25 L/ha	14 3	Uporaba na prostem, največ 3x v rastni dobi. Netretiran varnostni pas 15 m od voda 1. in 10 m od voda 2. reda.
		piretrin	Biotip Floral		3	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Flora verde	1,6 L/ha (na prostem); 1,18 L/ha (v zavarovanih prostorih)		S sredstvom se lahko na istem zemljišču oziroma v zaščitnem prostoru tretira največ 3 krat v eni rastni sezoni.
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>)		piretrin	Biotip Floral Flora verde	1,6 L/ha (na prostem); 1,18 L/ha (v zavarovanih prostorih)	3	S sredstvom se lahko na istem zemljišču oziroma v zaščitnem prostoru tretira največ 3 krat v eni rastni sezoni.
Polži (<i>Limacidae</i> , <i>Gastropoda</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uničevanje plevelov in košnja zarasti; - postavitev vab in mehanično zatiranje. Ob prisotnosti polžev se zmate vabe potrosi po tleh v okolici gojenih rastlin, med vrstami ali ob robovih njiv in gred.	železov (III) fosfat	Bio plantella arion proti polžem Bio sredstvo proti polžem Compo bio sredstvo proti polžem Ferramol Ironmax pro Naturen bio sredstvo proti polžem Polžomor bio vaba za zatiranje polžev Solabiol proti polžem	38 kg/ha 10 kg/ha; največji letni odmerek 40 kg/ha 50 kg/ha 50 kg/ha 7 kg/ha 30 kg/ha 50 kg/ha 50 kg/ha	ni potrebna zagotovljena s časom oziroma načinom uporabe ni potrebna ni potrebna ni potrebna ni potrebna ni potrebna ni potrebna	S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira 4 krat v eni rastni sezoni. S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira 4 krat v eni rastni sezoni. S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira 4 krat v eni rastni sezoni. Do 4 krat v eni rastni dobi. Do 4 krat v eni rastni dobi. Skupni odmerek ne sme preseči 28 kg/ha na leto. Do 4 krat v eni rastni dobi. Do 4 krat v eni rastni dobi. Do 4 krat v eni rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Talni škodljivci: Strune (<i>Agrotis</i> sp.), Sovke (<i>Agrotis</i> sp.), Majski hrošč (<i>Melolontha</i>)		metaaldehid	Biotip vaba za polže	4 kg/ha (skupni odmerek ne sme preseči 12 kg/ha)	ČU	Do 3 tretiranja v eni rastni dobi
			Celaflor limex	7 kg/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču se lahko izvede do 2 tretiranja v eni rastni sezoni
			Ecometal	7 kg/ha	ČU in karenca je zagotovljena z načinom uporabe	Na istem zemljišču je dovoljenih od 2 do največ 6 tretiranj v eni rastni dobi.
			Lima gold 3%	7 kg/ha	ČU	Do 3 tretiranja v eni rastni dobi
			Medal	7 kg/ha (skupni odmerek ne sme preseči 21 kg/ha)	ČU	
			Metarex inov	4-5 kg/ha (skupni odmerek v eni rastni dobi do 17,5 kg/ha)	ČU	
			Požokill	4 kg/ha (skupni odmerek ne sme preseči 12 kg/ha)	ČU	Do 3 tretiranja v eni rastni dobi
			Terminator plus vaba za polže	4 kg/ha (skupni odmerek ne sme preseči 12 kg/ha)	ČU	Do 3 tretiranja v eni rastni dobi
			DiaStar maxi	16-20 kg/ha	ČU in karenca je zagotovljena z načinom uporabe	S sredstvom je na istem zemljišču dovoljeno največ 1 tretiranje v eni rastni sezoni.
			teflutrin			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
sp.),...			Force Evo	16-20 kg/ha	ČU in karenca je zagotovljena z načinom uporabe	S sredstvom je na istem zemljišču dovoljeno največ 1 tretiranje v eni rastni sezoni.
		lambda-cihalotrin	Trika expert	15 kg/ha	ČU	Na prostem, največ 1 krat v eni rastni sezoni, za zatiranje talnih sovok (<i>Agrotis</i> sp.) in strun (<i>Agrotis</i> sp.).

12.39 INTEGRIRANO VARSTVO ŠPARGLJEV

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Beluševa rja (<i>Puccinia asparagi</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - uničevanje divjih špargljev v bližini nasada, - jeseni uničimo nadzemne del obolelih rastline, - sajenje odpornih ali tolerantnih kultivarjev. 	azoksistrobin	Chamane	1 l/ha	ČU	Največ 2 tretiranja v eni rastni dobi, samo po spravilu pridelka. Netretiran varnostni pas 15 m od voda 1. in 10 m od voda 2. reda.
			Mirador 250 SC			
			Norios			
			Ortiva			
			Zafra AZT 250 SC			
			Zoxis			
		difenkonazol	Mavita 250 EC	0,5 l/ha	ČU	Po pobiranju, največ 2x. Netretiran varnostni pas 20 m od voda 1. in 2. reda.
			Score 250 EC	0,5 l/ha		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Difcor 250 EC	0,5 l/ha		Po spravilu pridelka, največ 3x. Netretiran varnostni pas 30 m od voda 1. in 2. reda. (MANJŠA UPORABA)
Rjava beluševa pegavost (<i>Stemphillium vesicatorum</i>)	- Agrotehnični ukrep: - odstranjevanje in zažiganje obolelih nadzemnih delov rastlin zaradi zmanjšanja infekcijskega potenciala za naslednje leto.	azoksistrobin	Chamane	1 l/ha	ČU	Največ 2 tretiranj v eni rastni dobi, samo po spravilu pridelka. Netretiran varnostni pas 15 m od voda 1. in 10 m od voda 2. reda.
			Mirador 250 SC			
			Norios			
			Ortiva			
			Zaftra AZT 250 SC			
			Difcor 250 EC	0,5 l/ha	ČU	Po spravilu pridelka, največ 3x. Netretiran varnostni pas 30 m od voda 1. in 2. reda. (MANJŠA UPORABA)
			Mavita 250 EC			Po pobiranju, največ 2x.
			Score 250 EC			Netretiran varnostni pas 20 m od voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	7 mesecev	Po spravilu, največ 3x v rastni dobi. (MANJŠA UPORABA)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	3 kg/ha	1	Največ 6x v eni rastni dobi. (MANJŠA UPORABA)
Nožne boleznj beluša (<i>Fusarium oxysporium f. sp. asparagi</i> , <i>Fusarium moniliforme</i> , <i>Fusarium solani</i> , <i>Fusarium roseum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba brezvirusnega, certificiranega sadlnega materiala, - izvajanje širokega kolobarja.					
Gniloba koreninskega vratu (<i>Phytophthora spp.</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba brezvirusnega, certificiranega sadlnega materiala, - izvajanje širokega kolobarja.					
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>) Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: - izvajanje širokega kolobarja.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade ASO	8 l/ha	Ni potrebna	Največ 6 tretiranj v eni rastni dobi, po pobiranju špargljev. (MANJŠA UPORABA)
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,5 kg/ha	ČU	Zatiranje sive plesni, po pobiranju, največ 2 krat. Tretiranje v območju 20 m od voda 1. in 2. reda ni dovoljeno. (MANJŠA UPORABA)
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	7 mesecev	Zatiranje sive plesni, po spravilu, največ 3 krat v rastni dobi. (MANJŠA UPORABA)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (največji skupni odmerek do 3,7 kg/ha)	1	Za zmanjševanje okužb. Največ 10 krat v eni rastni sezoni. (MANJŠA UPORABA)
Vijoličasta morilka korenin (<i>Rhizoctonia violacea</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - vrstenje manj občutljivih kultivarjev, - uporaba zdravih sadik, - ob prisotnosti boleznih pravočasno odstraniti obolele in tudi sosednje rastline. 					
Virusi AV1 - špargljev virus 1 AV2 - špargljev virus 2	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - uporaba brez virusnega, certificiranega sadlinega materiala. 					
Beluševa muha (<i>Platyparea poeciloptera</i>)		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 l/ha	ČU	Samo po pobiranju pridelka, največ 2 krat v eni rastni sezoni. Netretiran varnostni pas 30 m od voda 1. in 2. reda in pas 15 m do nekmetske površine. (MANJŠA UPORABA)
Lisasta beluševka (<i>Crioceris asparagi</i>) Pikčasta beluševka (<i>Crioceris duodecimpunctata</i>)		piretrin	Asset five	0,51 l/ha	ČU	Po spravilu pridelka, največ 3 krat v eni rastni dobi. Manjša uporaba
		azadirahitin A	Neemazal T/S	3 l/ha	ČU	Največ 2 krat v eni rastni dobi. Manjša uporaba

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Belušev koreninar (<i>Hypopta caestrum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - odnašanje in uničevanje bub, - s pobiranjem poganjkov nadaljujemo še najmanj 20 dni od normalnega termina zaključka pobiranja, da preprečimo sovkam odlaganje jajčec.	azadirachtin A	Neemazal T/S	3 l/ha	ČU	Največ 2x v eni rastni dobi. (MANJŠA UPORABA)
Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ukrepi za zmanjšanje zaplevljenosti posevka.					

12.40 INTEGRIRANO VARSTVO ŠPINAČE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pleseni (<i>Peronospora</i> sp.)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - odstranjevanje in uničevanje okuženih rastlin in listov, - uporaba zdravega in razkuženega semena, - uporaba odpornih kultivarjev.	fluopikolid + propamokarb	Infito	1,6 L/ha	14	Na istem zemljišču se lahko tretira največ 3 krat v eni rastni sezoni.
Solatna plesen (<i>Bremia lactucae</i>)		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,5 kg/ha	7	S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 1 krat v eni rastni sezoni.
Špinačna plesen (<i>Peronospora farinosa</i>)		mandipropamid	Revus	0,6 L/ha	7	Na prostem se lahko uporabi največ 2 krat v eni rastni dobi. V zaščitnih prostorih se lahko sredstvo uporabi največ 1 krat v eni rastni dobi. Tretira se v času

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Antaknoza (<i>Coleotrichum dematium</i> f. sp. spinaciae)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba zdravega in razkuženega semena, - širok kolobar.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,5 kg/ha	7	S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 1 krat v eni rastni sezoni.
Pesna rja (<i>Uromyces betae</i>)		difenokonazol	Difcor 250 EC	0,5 L/ha	30	Na istem zemljišču se v eni rastni sezoni lahko tretira največ 3 krat, v razmiku 14 dni, od tega največ 2 krat v fazi BBCH 19-39.
Pepelovke iz rodu Erysiphe (<i>Erysiphe</i> spp.)		žveplo	Vertipin	6 L/ha	3	Na prostem in v zaščitnih prostorih. S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 6 krat v eni rastni sezoni.
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	Ni potrebna.	S sredstvom se lahko na istem zemljišču oz. zaščitnem prostoru tretira največ 5 krat v eni rastni sezoni, med tretiranj naj preteče vsaj 7 dni.
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>) Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: - preprečitev goste vegetativne rasti rastlin z redčenjem listov in zadostnim razmikom med sejnimi rastlinamim, - kolobarjenje posevkov.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	Ni potrebna.	Na prostem in v zaščitnih prostorih. Na istem zemljišču je dovoljenih do 6 tretiranj v eni rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185 - 0,37 kg/ha	1	Na prostem in v zaščitnih prostorih. Poraba vode je od 180 do 500 L/ha.
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,5 kg/ha	14	Na istem zemljišču sta dovoljeni 2 tretiranja v eni rastni dobi. Razmak med tretiranjami naj bo 8-12 dni.
		izofetamid	Zenby	1 L/ha	21	Na prostem in v zaščitnih prostorih. Pri uporabi na prostem je dovoljeno največ 1 tretiranje v eni rastni sezoni. Pri uporabi v zaščitnih prostorih je dovoljeno največ 1 tretiranje v enem rastnem ciklu, pri čemer so v istem zaščitnem prostoru dovoljeni največ 3 rastni cikli v obdobju 12 mesecev.
Bakterijske pegavosti in ožigi (<i>Pseudomonas</i> sp., <i>Xantomonas</i> sp.)	- - - širok kolobar.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,5 kg/ha	7	S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 1 krat v eni rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Virusi (CMV)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - uporaba odpornih kultivarjev, - zatiranje prenašalcev (listnih uši). 					
Listne uši (<i>Myzus persicae</i> , <i>Aphis fabae</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - uporaba vlaknatih prekrivk s katerimi preprečimo dostop škodljivcev do gojenih rastlin, - dovolj širok kolobar, - upoštevanje priporočene gostote setve in po vzniku rastline v posevku razredčiti, - dušična gnojila se nanaša v manjših obrokih, glede na predhodne rezultate analize tal, - redno pregledovanje rastlin, - uničevanje plevelov jeseni. 	piretrin	Asset five	0,51 L/ha	3	Na sadikah vrtnin gojenih na prostem in v zaščitnih prostorih za delono zatiranje. Tretira se v času prisotnosti škodljivih žuželk.
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	3	Nevarno za čebele. Vrtine do višine 50 cm: zaradi zaščite vodnih organizmov upoštevati netretiran varnostni pas 15 m torisne širine od meja brega voda 1. reda in 10 m torisne širine od meja brega voda 2. reda.
		azadirahitin A	Neemazal T/S	3 L/ha	7	Uporaba na prostem, največ 3 krat v eni rastni dobi
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - Preprečevanje zapleveljenosti, - uporaba rumenih lepljivih plošč. 	azadirahitin A	Neemazal T/S	3 L/ha	7	Uporaba na prostem, največ 3 krat v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - redno pregledovanje rastlin, - preprečevanje vnosa žuželk od zunaj prek sadik in drugega rastlinskega materiala. 	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,2 L/ha	3	Vrtnine do višine 50 cm; Zaradi zaščite vodnih organizmov upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tolorisne širine od meja brega voda 1. reda in 10 m tolorisne širine od meja brega voda 2. reda.
Južna plodovrta (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predhodna obdelava tal pred presajanjem in kasnejše okopavanje, - skrb za zračnost posevka za nižanje zračne vlage, - uničevanje koruznice, - pridelovanje koruze oddaljeno od pridelovanja zelenjave, kjer je možno, tudi od rastlinjakov. 	azadirahitin A	Neemazal T/S	3 L/ha	7	
		spinosad	Laser 240 SC	0,3 L/ha	14	Največ 3 krat v eni rastni dobi.
		<i>Bacillus Thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	Na prostem in v zaščitnih prostorih. Za zatiranje ene generacije so dovoljena največ 3 tretiranja.
Cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p>	azadirahitin A	Neemazal T/S	3 L/ha	7	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Poži (Limacidae, Gastropoda)	<ul style="list-style-type: none"> - sadimo zdrav sadlinski material in pred sajenjem preverimo napadenost z resarji, - uporaba modrih lepjivih plošč, - zmerno gnojenje z dušikom v več odmerkih, - razmnoževanje resarjev oviramo z namakanjem rastlin z oroševanjem z vrha, - prekiravnje z dovolj gostimi protiinsketnimi mrežami. 	spinosad	Laser 240 SC	0,3 L/ha	14	Največ 3 krat v eni rastni dobi. Prvič se tretira, ko se pojavijo prve izlegle ličinke oziroma takoj po izleganju jajčec.
			Bio Plantella arion proti polžem	38 kg/ha	ni potrebna	
			Bio sredstvo proti polžem	10 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Compo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	
			Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Ironmax Pro	7 kg/ha	ni potrebna	
			Naturen bio sredstvo proti polžem	30 kg/ha	ni potrebna	
			Požomor bio vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	
			Celaflor limex	7 kg/ha	ČU	Do 2 tretiranj v eni rastni dobi, skupni letni odmerek do 14 kg/ha.
		metaldehid				
			Metarex inov	5 kg/ha pri tretiranju po celotni površini in v vrsti, 4 kg/ha pri tretiranju v brazde ali ob setvi semena	ČU	Skupni odmerek v eni rastni dobi do 17,5 kg/ha.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne sovke (Noctuidae)	Agrotehnični ukrepi: - ulov metuljev na svetlobena ali feromonske vabe, - redno odstranjevanje in zatiranje plevelov, - zmerna oskrba z dušikom, predhodna obdelava tal in okopavanje lahko zmanjša število bub v tleh.	azadirahatin A	Azatin EC	1,5 L/ha	7	V zaščitnih prostorih zmanjševanje številčnosti populacije gosenic sov, s sredstvom se sme v istem zaščitnem prostoru tretirati največ 3 krat letno.
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uravnotežena prehrana rastlin, - povečanje zračnosti v zavarovanih prostorih, - odstranjevanje močno napadenih rastlin, - odstranjevanje širokolistnih plevelov.					

12.41 INTEGRIRANO VARSTVO RADIČA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bela gniloba solate (<i>Sclerotinia minor</i>)	Agrotehnični ukrepi: - omejiti namakanje in preprečitev zastajanja vode v tleh, - odstranjevanje obolelih rastlin, - uporaba odpornih kultivarjev, - uporaba solarizacije, - uporaba folij in dvignjenih gredic.	difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	2 L/ha na prostem 1,2 L/ha v zaščitnih prostorih	14	Največ 1 krat v eni rasti sezoni na prostem ali 2 krat v zaščitnih prostorih.
Siva plesen (<i>Botrytis cinerea</i>)				8 L/ha	ni potrebna	Največ 6 tretiranj, na prostem in v zaščitnem prostoru. (MANJŠA UPORABA)
Bela gniloba (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade ASO			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		ciprodinil + fludioksanil	Switch 62,5 WG	0,6 kg/ha	7	Največ 2 krat, na prostem in v zaščitenem prostoru.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna	Za zmanjševanje okužb. Na prostem in v zaščitenih prostorih, v eni rastni dobi največ 6 krat.
Radičeva pepelovka (<i>Erysiphe cichoracearum</i>)		azoksistrobin	Ortiva	1 L/ha	14 A; 21 B	A - listnat radič na prostem in v zaščitenem prostoru ter sijen radič in vitlof na prostem; največ 2 krat v rastni sezoni. B - radič za sijenje in vitlof v času sijenja; največ 1 krat. Korenina radiča za sijenje se ne sme uporabljati za prehrano ljudi in živali.
			Mirador 250 SC	1 L/ha	14 A; 21 B	A - listnat radič na prostem in v zaščitenem prostoru ter sijen radič in vitlof na prostem; največ 2 krat v rastni sezoni.
			Zafra AZT 250SC	1 L/ha	14 A; 21 B	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	Zmanjševanje okužb. Listni radič, štrucar. Na prostem in v zaščitnih prostorih, do 5 krat v eni rastni sezoni. (MANUŠA UPORABA)
		<i>Bacillus pumilis</i> QST 2808	Sonata	5-10 L/ha	ni potrebna	Raba v zaščitnem prostoru, največ 6 krat. (MANUŠA UPORABA)
		žveplo	Thiovit Jet	2-4 kg/ha	3	Preventivna raba. Vitlof, do 4 krat v eni rastni dobi. (MANUŠA UPORABA)
			Vertipin	6 L/ha	3	Vitlof, na prostem in v zaščitnih prostorih, do 6 krat v eni rastni sezoni. (MANUŠA UPORABA)
Solatna plesen (<i>Bremia lactucae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - omejiti namakanje in preprečitev zastajanja vode v tleh.	azoksistrobin	Ortiva Mirador 250 SC Zaftra AZT 250SC	1 L/ha	14 A; 21 B	A - listnat radič na prostem in v zaščitnem prostoru ter sijlen radič in vitlof na prostem; največ 2 krat v rastni sezoni. B - radič za sijenje in vitlof v času sijanja;

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		mandipropamid	Revus	0,6 L/ha	7	največ 1 krat. Korenina radiča za siljenje se ne sme uporabljati za prehrano ljudi in živali. Največ 2 krat v eni rastni dobi na prostem ali 1 krat v zaščitnih prostorih.
		<i>Bacillus amylobifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna	Za zmanjševanje okužb. Na prostem in v zaščitnih prostorih, v eni rastni dobi največ 6 krat.
Solatna pegavost (<i>Microdochium panattonianum</i>)	uporaba zdravega semena					
Gniloba koreninskega vratu (<i>Phytophthora</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - omejiti namakanje in preprečitev zastajanja vode v tleh, - odstranjevanje obolelih rastlin, - uporaba odpornih kultivarjev, - uporaba solarizacije ali razkuževanje z vročo paro, - uporaba folij in dvignjenih gredic. 	fosetil-AI	Aliette flash	5 kg/ha A; 0,375 kg/ha B	14 - foliarno tretiranje 21 - pomakanje korenin pred siljenjem	A - raba na prostem na glavnem radiču, največ 2 krat v eni rastni sezoni. B - za tretiranje sadik s pomakanjem, pred siljenjem radiča, 1 krat v eni rastni sezoni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bakterijske bolezni (<i>Pseudomonas cichorii</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar (vsaj 4. - letni), - uravnoteženo gnojenje z dušikom in kalijem, - odstranjevanje obolelih rastlin, - odsvetujemo namakanje iz vodnih virov, katerih občasno ne očistimo rastlinskih ostankov - ne namakmo z razpršilci.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna	Za zmanjševanje okužb. Na prostem in v zaščiteni prostorih, v eni rastni dobi največ 6 krat.
Listne uši (<i>Uroleucon cichorii</i> , <i>Aphis intybi</i> , <i>Myzus persicae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba vlaknatih prekrvk, s katerimi preprečimo dostop škodljivcev do gojenih rastlin.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040 spirotramat	Naturalis Movento SC 100	1 L/ha 0,45 L/ha	ni potrebna 7	Največ 5 tretiranj, na prostem in v zaščiteni prostoru. Na prostem in v zaščiteni prostoru, največ 2 tretiranj v eni rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Koreninske uši (<i>Pemphigus bursarius</i> , <i>Trama troglodytes</i> ...)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar (vsaj 4. letni), - odstranjevanje obolelih rastlin.	spirotramat	Movento SC 100	0,45 L/ha	7	Na prostem in v zaščiteni prostoru, največ 2 tretiranj v eni rastni sezoni. Zaloge v uporabi do 30.10.2025
Listne zavrtavke (<i>Ophiomya pinguis</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba vlaknatih prekrvk s katerimi preprečimo dostop škodljivcev do gojenih rastlin.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Južna plodovrtna (<i>Helicoverpa armigera</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uničevanje koruznice (mulčenje), - pridelovanje koruze oddaljeno od pridelovanja zelenjave, kjer je možno, tudi od rastlinjakov. 	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna	Uporaba na prostem in v zaščitnih prostorih, v času izleganja jajčec oziroma v fazi mladih ličink. Za zatiranje ene generacije so dovoljena največ 3 tretiranja.
Polži (<i>Limacidae</i> <i>Gastropoda</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uničevanje plevelov in košnja zarasti, - postavitve vab in mehanično zatiranje, - trošenje apna in pepela v trakovih na mestih prihoda polžev na posevek. <p>Ob prisotnosti polžev se zmate vabe enakomerno nanese - potrosi po tleh v okolici gojenih rastlin, med vrstami ali ob robovih njiv in gred.</p>	železov fosfat	Bio Plantella arion proti polžem	38 kg/ha	ni potrebna	Do 4 krat v eni rastni dobi.
			Bio sredstvo proti polžem	10 kg/ha	ni potrebna	
			Compo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	
			Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	
			Ironmax Pro	7 kg/ha	ni potrebna	
			Naturen bio sredstvo proti polžem	30 kg/ha	ni potrebna	
			Poižomor bio vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha	ni potrebna	
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	
			Celafior limex	70 g/m ²	ni potrebna	
			Metarex inov	5 kg/ha pri tretiranju po celotni površini in v vrsti, 4 kg/ha pri tretiranju v brazde ali ob setvi semena.	zagotovljena s časom uporabe	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		nerazredčeno pivo	-	-	ni potrebna	Pivo je odobreno kot osnovna snov (limacid). Postavitev pasti na začetku pojavljanja polžev.

12.42 INTEGRIRANO VARSTVO RDEČE PESE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pesna listna pegavost (<i>Cercospora beticola</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - zmerno gnojenje z dušikom, - setev odpornejših sort, - globoko zaoravanje okuženih ostankov. 	difenokonazol	Mavita 250 EC Score 250 EC	0,4 L/ha	28	Največ 2-krat v eni rastni sezoni, z najmanj 21-dnevnim razmikom med tretiranjema.
		azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC Zoxis 250 SC	1 L/ha	14	
		difenokonazol	Mavita 250 EC Score 250 EC	0,4 L/ha	28	
		azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC Zoxis 250 SC	1 L/ha	14	
Pesna pepelovka (<i>Erysiphe betae</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - za pridelavo izbirajte manj sončne lege, - zmerno gnojenje z dušikom, - skrb za rastlinsko higijeno, obvladovanje plevela. 	difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	0,6 L/ha	7	
		žveplo	Vertipin Thiovit Jet	6 L/ha 2-4 kg/ha	3 7	S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ 4 krat v eni rastni dobi..
Pesna rja		boskalid + piraklostrobin	Casino Royale	1 kg/ha	14	
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,4 L/ha	28	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
<i>(Uromyces betae)</i> Glivične listne pegavosti <i>(Alternaria spp.)</i>		azoksistrobin	Score 250 EC	1 L/ha	14	
			Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC			
Bela gniloba <i>(Sclerotinia sclerotiorum)</i>	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprečitev goste vegetativne rasti rastlin z redčenjem listov in zadostnim razmikom med sajenimi rastlinami, - kolobarjenje posevkov, - za vmesno sajenje so primerne negostiteljske ozkolistne rastline, kot so trave in žita, - v zelenjadarskem kolobarju so primeren predposevek čebulnice, ki so le redko okužene z glivami bele gnilobe, - za sajenje izbiramo bolj odporne sorte in premišljeno zasnovan sistem namakanja, ki preprečuje prisotnost proste vode na rastlinah. 	difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	1 L/ha	7	
		<i>Bacillus amyoliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	Na istem zemljišču je dovoljenih do 6 tretiranj v eni rastni dobi.
		<i>Bacillus amyoliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185 - 0,37 kg/ha	1	
		difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	1 L/ha	7	
		<i>Bacillus amyoliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	
		<i>Bacillus amyoliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185 - 0,37 kg/ha	1	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Listne uši (<i>Myzus persicae</i> , <i>Aphis fabae</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - jesensko uničevanje plevelov, - ne pregosta setev, - uporaba vlaknatih prekrivk s katerimi preprečimo dostop škodljivcem do gojenih rastlin. 	pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,5 kg/ha	7	S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretirana največ 2 krat v eni rastni sezoni. Tretiranje z ročno optno škropilnico za ciljne površine, ki so nizko nad tlemi, ni dovoljeno.
Pesna muha (<i>Pegomya hyoscyami</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - upoštevanje širokega kolobarja, škodljivost zmanjšamo z zgodnjo setvijo, - uporaba vlaknatih prekrivk s katerimi preprečimo dostop škodljivcev do gojenih rastlin. 					
Gosenice škodljivih metuljev (Lepidoptera)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - redno odstranjevanje plevelov, - napad lahko nekoliko zmanjšamo z zmernim gnojenjem z dušikom, redna obdelava tal (okopavanje). 	klorantraniliprol	Coragen	175 mL/ha	21	Dovoljeni sta 2 tretiranja v eni rastni sezoni v intervalu, ki ne sme biti krajši od 14 dni.
			Voliam	175 mL/ha	21	
			Shenzi 200 SC	175 mL/ha	21 (manjša uporaba)	
		<i>Bacillus turingiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Uporaba v zaščitnih prostorih in na prostem.
Strune (<i>Agrilus</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - izogibanje večletnemu travinju kot predposevku, - večkratna obdelava tal, - optimalni roki setve in sajenja 	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	zagotovljena s časom uporabe	Ob setvi oziroma sadih za zmanjševanje populacij strun
Poliži (Limacidae, Gastropoda)		železov fosfat	Bio Plantella arion proti polžem Bio sredstvo proti polžem	38 kg/ha 10 kg/ha	ni potrebna ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
			Compo bio sredstvo proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Ferramol	50 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Ironmax Pro	7 kg/ha	ni potrebna	Skupni odmerek ne sme
			Naturen bio sredstvo proti polžem	30 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Poižomor bio vaba za zatiranje polžev	50 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
			Solabiol proti polžem	50 kg/ha	ni potrebna	Do 4 x v eni rastni dobi.
		metaldehid	Celaflor limex	70 g/m ²	ni potrebna	Do 2 tretiranj v eni rastni dobi, skupni letni odmerek do 14 kg/ha.
			Metarex inov	5 kg/ha pri tretiranju celotni površini in v vrsti, 4 kg/ha pri tretiranju v brazde ali ob setvi semena.	zagotovljena s časom uporabe	Skupni odmerek v eni rastni dobi do 17,5 kg/ha.

12.43 INTEGRIRANO VARSTVO ČEBULE NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Čebulina plesen (<i>Peronospora destructor</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - Sajenje zdravega certificiranega čebulčka, vzgoja sadik iz semena čebule, - širok kolobar, pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, 	azoksistrobin	Chamane	1,0 L/ha	14	Zmanjševanje okužb.
			Mirador 250 SC	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48; dovoljen v spomladanski čebuli
			Norio	1,0 L/ha	14	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	- večja sadlina razdalja, - odstranjevanje rastlin z bolezenskimi znaki.		Ortiva	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48; dovoljen v spomladanski čebuli
			Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48; dovoljen v spomladanski čebuli
			Zoxis 250 SC	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Zmanjševanje okužb; dovoljen v spomladanski čebuli
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,5 kg/ha	3	Dovoljen tudi v spomladanski čebuli; Manjša uporaba
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuprablau Z 35 WP Cuproxtat	1,8 kg/ha 5,3 L/ha	3 3	Manjša uporaba Manjša uporaba; zmanjševanje okužb.
		bentiavalikarb-izopropil + oksatiapiprolin	Zorvec endivia	0,5 L/ha	28	Skupni odmerek v eni rastni sezoni ne sme presežati 1,5 l/ha; od BBCH 13 do spravila. Zaloge v uporabi do 13.12.2024
		fluazinam	Banjo Frownicide Shirlan 500 SC	0,5 L/ha 0,5 L/ha 0,5 L/ha	28 28 28	BBCH 10-48 BBCH 15 - 48 Delno zmanjševanje okužb; BBCH 15 - 48
			Winby	0,5 L/ha	28	Za delno zmanjševanje okužb; BBCH 15 - 48

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botrytis</i> sp.)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - gojenje tolerantnih sort, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - večja sadična razdalja, - zmerno gnojenje z dušikom, - izogibanjem mehanskim poškodbam rastlin, - zatiranje plevelov. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zafra AZT 250 SC Zoxis 250 SC	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo 7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo 7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo 7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48; dovoljen v spomladanski čebuli Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48; dovoljen v spomladanski čebuli Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48; dovoljen v spomladanski čebuli Zmanjševanje okužb; dovoljen v spomladanski čebuli
Siva plesen čebulnih listov (<i>Botrytis squamosa</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - gojenje tolerantnih sort, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - večja sadična razdalja, - zmerno gnojenje z dušikom, - izogibanjem mehanskim poškodbam rastlin, - zatiranje plevelov. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha; (Najvišji skupni odmerek v rastnem ciklu rastline 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba; dovoljen tudi v spomladanski čebuli; BBCH 11-49
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1,0 kg/ha	14	Od pojava petega lista dalje
	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - gojenje tolerantnih sort, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - večja sadična razdalja, - zmerno gnojenje z dušikom, - izogibanjem mehanskim poškodbam rastlin, - zatiranje plevelov. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8,0 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba; dovoljen samo v spomladanski čebuli; BBCH 12-89
		boksolid + piraklostrobin	Signum	1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba; dovoljen tudi v spomladanski čebuli; BBCH 15-48
		fluazinam	Banjo	0,5 L/ha	28	Delno zmanjševanje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE	
Čebulina rja (<i>Puccinia allii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev zdravega in certificiranega čebulčka, pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - širok kolobar, - zatiranje plevelov v posevku in okolici (samonikle čebulnice), redno pregledovanje posevkov. <p>Ob pojavu prvih trosišč kermično zatiramo bolezen.</p>	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,5 L/ha	7	okužb. BBCH 10-48 BBCH 41-49	
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	BBCH 14-48; dovoljen spomladanski čebuli	
Porova škrlatna pegavost (<i>Alternaria porri</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Setev/sajenje odpornejših sort, - širok kolobar, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - skrb za čim večjo zračnost posevka, - zatiranje plevelov. 	Ortiva	Ortiva	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Dovoljen spomladanski čebuli	
		Zaftra AZT 250 SC	Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Dovoljen spomladanski čebuli.	
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	1,8 kg/ha	3		Manjša uporaba
		difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	1,0 L/ha	14		Manjša uporaba; dovoljen samo v spomladanski čebuli; BBCH 13-49
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48; dovoljen v spomladanski čebuli	
		difenokonazol	Mavita 250 EC Score 250 EC	0,5 L/ha 0,5 L/ha	14 14		BBCH 40-45

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		difenokonazol fluksapiroksad	Sercadis plus	1,0 L/ha	14	Manjša uporaba; dovoljen samo v spomladanski čebuli; BBCH 13- 49
Čebulna črnoba (<i>Cladosporium allii-cepae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - zatiranje plevelov, - odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	BBCH 14-48; dovoljen v spomladanski čebuli
			Ortiva	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	
		boksalid + piraklostrobin	Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Dovoljen v spomladanski čebuli.
			Signum	1,5 kg/ha	14	
Papirnata bolezen listja pora in čebule (<i>Phytophthora porri</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - zatiranje plevelov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Zmanjševanje okužb; BBCH 14- 48; dovoljen v spomladanski čebuli
			Ortiva	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	
		Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo	Zmanjševanje okužb; BBCH 14- 48; dovoljen v spomladanski čebuli	
			1,0 L/ha	7 dni za spomladansko čebulo; 14 dni za čebulo		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Pegavost listov (<i>Stemphylium herbarum</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - zaoravanje ostankov in uporaba zdravega semenskega materiala, - namakanje kapljično (izogibamo namakanju z razpršilci zaradi dolgotrajne omočenosti listov).	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,5 L/ha	7	BBCH 41-49
Resarji (cvetlični resar (<i>Frankliniella occidentalis</i>), tobakov resar (<i>Thrips tabaci</i>), resarji (<i>Thrips</i> spp.))	Agrotehnični ukrepi: - čebule ne sadimo/sejemo na zemljišča, kjer je v preteklem letu uspevalo žito ali čebulnice, - sadimo zdrav sadlinski material, zmerno gnojenje z dušikom, - prekrivanje rastlin z dovolj gostimi protinsektimi mrežami ali vlaknastimi prekrivkami, - redna obdelava tal in uničevanje rastijskih ostankov, - odstranjevanje plevela, - spremljanje škodljivca s pregledi rastlin ali modrimi lepljivimi ploščami.	azadirahin A	Neemazal - T/S	3,0 L/ha	28	Manjša uporaba; zmanjševanje populacije; v spomladnski čebuli (srebrnjaku) in zimski (stoletni) čebuli
		ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	14	Zmanjševanje številčnosti. BBCH 12-80
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	28	Manjša uporaba.
		spinosad A+spinosin D)	Laser plus	0,2 L/ha	7	Zmanjševanje populacije.
		deltametrin	Laser 240 SC	0,45 L/ha	3	
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba; dovoljena uporaba v spomladnski čebuli.
		azadirahin A	Neemazal - T/S	3,0 L/ha	28	Manjša uporaba; zmanjševanje populacije; v spomladnski čebuli (srebrnjaku) in zimski (stoletni) čebuli
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	Agrotehnični ukrepi: - ustrezno gnojenje posevkov, - gostota sajenja, - zatiranje plevelov (gostiteljske rastline).	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba; dovoljena uporaba v spomladnski čebuli.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Čebulna muha (<i>Delia antiqua</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - redna mehanska obdelava tal, - odstranjevanje in uničevanje napadenih rastlin, - uporaba prekrivk ali protinsektnih mrež.	lambda-cihalotrin ciantraniliprol	Karate zeon 5 CS Benevia	0,15 L/ha 0,75 L/ha	28 14	Manjša uporaba BBCH 12-80
Čebulni molj (<i>Acroleptopsis assectella</i>)	Agrotehnični ukrepi: - širok kolobar, - redna mehanska obdelava tal, - odstranjevanje in uničevanje napadenih rastlin, - uporaba prekrivk ali protinsektnih mrež.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i> deltametrin	Agree WG Decis 100 EC	1 kg/ha 75 mL/ha	ni potrebna 7	Manjša uporaba; dovoljena uporaba v spomladanski čebuli. Manjša uporaba.
Listne zavrtalke (<i>Liriomyza</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - Širok kolobar, - redna mehanska obdelava tal, - odstranjevanje in uničevanje napadenih rastlin, - uporaba prekrivk ali protinsektnih mrež, - zatiranje plevela.	lambda-cihalotrin deltametrin	Karate zeon 5 CS Decis 100 EC	0,15 L/ha 75 mL/ha	28 7	Manjša uporaba; dovoljena uporaba v spomladanski čebuli.
Štrune (<i>Agriotes</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevku, - večkratna mehanska obdelava tal v suhem vremenu, - optimalni roki setve ali sajenja.	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	Zmanjševanje populacije.
Polži (<i>Limacidae, Gastropoda</i>)	Agrotehnični ukrepi: Uničevanje plevela in redna košnja površine v neposredni bližini.	železov fosfat	Ironmax pro	7 kg/ha	ni potrebna	BBCH 00 - do spravila. Dovoljen v spomladanski čebuli.

12.44 INTEGRIRANO VARSTVO ČEBULE V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - gojenje tolerantnih sort, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - večja sadilna razdalja, - zmerno gnojenje z dušikom, - izogibanjem mehanskim poškodbam rastlin, - zatiranje plevelov. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha; (Najvišji skupni odmerek v rastnem ciklu rastline 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba; dovoljen tudi v spomladanski čebuli; BBCH 11-49
Siva plesen čebulnih listov (<i>Botryotinia squamosa</i>)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8,0 L/ha	ni potrebna	Manjša uporaba; dovoljen samo v spomladanski čebuli; BBCH 12-89

12.45 INTEGRIRANO VARSTVO ŠALOTKE NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Čebulna plesen (<i>Peronospora destructor</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - sajenje zdravega in certificiranega čebulčka, - vzgoja sadik iz semena čebule, - širok kolobar, pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - večja sadilna razdalja, - odstranjevanje rastlin z bolezenskimi znaki. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC Zoxis 250 SC	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	14 14 14 14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48 Zmanjševanje okužb; dovoljena v spomladanski čebuli
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG Cuprablau Z 35 WP Cuproxtat	1,5 kg/ha 1,8 kg/ha 5,3 L/ha	3 3 3	Manjša uporaba Manjša uporaba. Zmanjševanje okužb. BBCH 14-47
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata				
		bentiavalikarb-izopropil oksatiapiprolin	Zorvec endivia	0,5 L/ha	28	Skupni odmerek v eni rastni sezoni ne sme presegati 1,5 l/ha; od BBCH 13 do spravlja.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botrytis sp.</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gojenje tolerantnih sort, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - večja sadilna razdalja, - zmerno gnojenje z dušikom, - izogibanjem mehanskim poškodbam rastlin, - zatiranje plevelov. 	<p>boksalid, piraklostrobin fluazinam</p>	Casino royale	1,0 kg/ha	14	
			Banjo	0,5 L/ha	28	BBCH 10-48
			Frownicide	0,5 L/ha	28	BBCH 15-48
			Shirlan 500 SC	0,5 L/ha	28	Delno zmanjševanje okužb; BBCH 15-48
			Winby	0,5 L/ha	28	Za delno zmanjševanje okužb; BBCH 15-48
			Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
			Ortiva	1,0 L/ha	14	
			Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha	14	
			Zoxis 250 SC	1,0 L/ha	14	Zmanjševanje okužb; dovoljen v spomladanski čebuli
			Taegro	0,185-0,37 kg/ha; (Najvišji skupni odmerek v rastnem ciklu rastline 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba; za zmanjševanje okužb; dovoljen tudi v spomladanski čebuli; BBCH 11-49
Siva plesen čebulinih listov (<i>Botrytis squamosa</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gojenje tolerantnih sort, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, 	<p>ciprodinil + fludioksonil boksalid + piraklostrobin</p>	Switch 62,5 WG	1,0 kg/ha	14	Od pojava petega lista dalje
			Signum	1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba; dovoljen tudi v spomladanski čebuli; BBCH 15-48

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - večja sadilna razdalja, - zmerno gnojenje z dušikom, - izogibanjem mehanskim poškodbam rastlin, zatiranje plevelov. 	fluazinam	Banjo	0,5 L/ha	28	Delno zmanjševanje okužb. BBCH 10-48
Čebulna rja (<i>Puccinia allii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev zdravega in certificiranega čebulčka, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - širok kolobar, - zatiranje plevelov v posevku in okolici (samonikle čebulnice), - redno pregledovanje posevkov. <p>Ob pojavu prvih trosišč kemično zatiramo bolezen.</p>	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	BBCH 14-48
		Ortiva		1,0 L/ha	14	
		Zafra AZT 250 SC		1,0 L/ha	14	
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	1,8 kg/ha	3	Manjša uporaba
Črna listna pegavost (<i>Alternaria</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>Upoštevanje dovolj širokega kolobarja in odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov.</p>	boksalid + piraklostrobin	Casino royale	1,0 kg/ha	14	
Porova škrlatna pegavost (<i>Alternaria porri</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>Upoštevanje dovolj širokega kolobarja in odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov.</p>	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
		Ortiva		1,0 L/ha	14	
		Zafra AZT 250 SC		1,0 L/ha	14	
Čebulna črnoba (<i>Cladosporium allii-cepae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>Upoštevanje dovolj širokega kolobarja in odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov.</p>	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	BBCH 14-48
		Ortiva		1,0 L/ha	14	
		Zafra AZT 250 SC		1,0 L/ha	14	
		boksalid + piraklostrobin	Signum	1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba; dovoljen tudi v spomladanski čebulli; BBCH 15-48
Papirnata bolezen listja pora in čebule	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, 	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	
		Ortiva		1,0 L/ha	14	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
<i>(Phytophthora porri)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - zatiranje plevelov. 		Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha	14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
Rjave pegavosti (<i>Stemphylium</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - zaoravanje ostankov in uporaba zdravega semenskega materiala, - namakanje kaplično (izogibamo namakanju z razpršilci zaradi dolgotrajne omočenosti listov). 	boksolid + piraklostrobin	Casino royale	1,0 kg/ha	14	
Resarji (<i>Thysanoptera</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čebule se ne sadi/seje na zemljišča, kjer je v preteklem letu uspevalo žito ali čebulnice, - sadi se zdrav sadilni material, - zmerno gnojenje z dušikom, - prekrivanje rastlin z dovolj gostimi protiinsektivnimi mrežami ali vlaknastimi prekrivkami, - redna obdelava tal in uničevanje rastlinskih ostankov, - odstranjevanje plevela, - spremljanje škodljivca s pregledi rastlin ali modrimi lepiljivimi ploščami. 	ciantraniliprol deltametrin lambda-cihalotrin spinosad (spinosin A+spinosin D)	Benevia Decis 100 EC Karate zeon 5 CS Laser plus	0,75 L/ha 75 ml/ha 0,15 L/ha 0,2 L/ha	14 7 28 7	Zmanjševanje številčnosti. BBCH 12-80 Manjša uporaba. Manjša uporaba. Zmanjševanje populacije.
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrezno gnojenje posevkov, - gostota sajenja, - zatiranje plevelov (gostiteljske rastline). 	deltametrin lambda-cihalotrin	Decis 100 EC Karate zeon 5 CS	75 ml/ha 0,15 L/ha	7 28	Manjša uporaba. Manjša uporaba.
Čebulina muha (<i>Delia antiqua</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - redna mehanska obdelava tal, 	ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	14	BBCH 12-80

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - odstranjevanje in uničevanje napadenih rastlin, - uporaba prekrivk ali protiinsektnih mrež. 					
Čebulni molj (<i>Acrolepiopsis assectella</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - redna mehanska obdelava tal, - odstranjevanje in uničevanje napadenih rastlin, - uporaba prekrivk ali protiinsektnih mrež. 	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. aizawai deltametrin lambda-cihalotrin	Agree WG Decis 100 EC Karate zeon 5 CS	1 kg/ha 75 mL/ha 0,15 L/ha	ni potrebna 7 28	Manjša uporaba. Manjša uporaba.
Listne zavrtalke (<i>Liriomyza</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - redna mehanska obdelava tal, - odstranjevanje in uničevanje napadenih rastlin, - uporaba prekrivk ali protiinsektnih mrež, zatiranje plevela. 	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba.
Strune (<i>Agriotes</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izogibanje večletnemu travinju kot predposevku, - večkratna mehanska obdelava tal v suhem vremenu, - optimalni roki setve ali sajenja. 	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	Zmanjševanje populacij.

12.46 INTEGRIRANO VARSTVO ŠALOTKE V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gojenje tolerantnih sort, - pridelava na odcednih tleh oziroma pridelava na grebenih v primeru težkih tal, - večja sadilna razdalja, - zmerno gnojenje z dušikom. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha; (Najvišji skupni odmerek v rastnem ciklu rastline 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba; za zmanjševanje okužb; dovoljen tudi v spomladanski čebuli; BBCH 11-49

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - izogibanjem mehanskim poškodbam rastlin, - zatiranje plevelov. 					

12.47 INTEGRIRANO VARSTVO PORA NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Čebulna plesen (<i>Peronospora destructor</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev zdravega in certificiranega materiala, - štirileten kolobar (ne vključuje gostiteljskih rastlin iz rodu <i>Allium</i>), - sajenje oz. setev na večje sadilne razdalje, - izogibanje namakanju z razpršilci, - redno odstranjujemo rastline, z bolezenskimi znaki. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	21 21 21	Zmanjševanje okužb; BBCH BBCH 16-48;
Porove škrlatne pegavosti (<i>Alternaria porri</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev odpornjših sort, - štirileten kolobar (ne vključuje gostiteljskih rastlin iz rodu <i>Allium</i>), - sajenje oz. setev na dobro odcedno zemljišče, - skrb za čim večjo zračnost posevka, - redno spremljanje trajanja omočenosti listov, ki je pomembna smernica pri odločanju za uporabo fungicidov. 	azoksistrobin boskalid + piraklostrobin difenokonazol + fluksapiroksad fluopiram + tebukonazol	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC Zoxis 250 SC Signum Sercadis plus Luna experience	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,5 kg/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	21 21 21 21 14 14 21	Zmanjševanje okužb; BBCH BBCH 16-48; Zmanjševanje okužb Manjša uporaba Manjša uporaba; BBCH 13-49 BBCH 41-49
	Agrotehnični ukrepi:	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	21	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Papirnata bolezen listja pora in čebule (<i>Phytophthora porri</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - štirileten kolobar (ne vključuje gostiteljskih rastlin iz rodu <i>Allium</i>), - sajenje oz. setev na dobro pripravljena in odcedna tla, - priporočljiva je setev na grebene (omogoča hitrejšo odtekanje padavinske vode), - rastlin se ne namaka po nepotrebnem. 	fluopikolid + propamokarb	Ortiva	1,0 L/ha	21	Zmanjševanje okužb; BBCH BBCH 16-48;
			Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	21	
			Zoxis 250 SC	1,0 L/ha	21	Zmanjševanje okužb
			Infinito	1,6 L/ha	21	
Siva plesen (<i>Botrytis</i> sp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gojenje tolerantnih sort, - zmerno gnojenje z dušikom. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	21	Zmanjševanje okužb; BBCH BBCH 16-48;
			Ortiva	1,0 L/ha	21	
			Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	21	
			Chamane	1,0 L/ha	21	Zmanjševanje okužb.
			Norios	1,0 L/ha	21	
			Ortiva	1,0 L/ha	21	BBCH 16-48
Čebulna rja (<i>Puccinia allii</i>) in Rje (<i>Puccinia</i> sp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev zdravega in certificiranega materiala, - sajenje oz. setev na dobro pripravljena in odcedna tla, - izvajanje širokega kolobarja (naj ne vključuje gostiteljskih rastlin iz podružine lukovk), - redno pregledovanje posevkov. <p>Kemično varstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ob pojavu prvih trosišč kemično zatiramo bolezen. 	azoksistrobin	Zoxis 250 SC	1,0 L/ha	21	
			Signum	1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba
			Sercadis plus	1,0 L/ha	14	Manjša uporaba; BBCH 13-49
			Luna experience	1,0 L/ha	21	BBCH 41-49
			Mirador 250 SC	1,0 L/ha	21	BBCH 16-48
			Ortiva	1,0 L/ha	21	
			Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	21	
			Signum	1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba
Čebulna črnoba (<i>Cladosporium allii-cepae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoštevanje širokega kolobarja, - odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	21	BBCH 16-48
			Ortiva	1,0 L/ha	21	
Resarji (<i>Thysanoptera</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sadi/seje se na zemljišča, kjer je v preteklem letu uspevalo 	boskalid + piraklostrobin azadirahthin A	Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	21	
			Signum	1,5 kg/ha	14	Manjša uporaba
			Neemazal - T/S	3,0 L/ha	28	Manjša uporaba; zmanjševanje populacije.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<p>žito (prezimatev odraslih resarjev na žetvenih ostankih), sadi se zdrav sadilni material,</p> <p>- pred sajenjem se preveri napadenost z resarji (možnost prenosa s sadilnim materialom),</p> <p>- zmerno gnojenje z dušikom,</p> <p>- prekrivanje rastlin z dovolj gostimi protiinsektivnimi mrežami ali prekrivkami,</p> <p>- skrb za naravne sovražnike za zmanjševanju številčnosti resarjev.</p>	<p>spinosad (spinosin A+spinosin D)</p> <p>lambda-cihalotrin</p>	<p>Laser plus</p> <p>Laser 240 SC</p> <p>Karate zeon 5 CS</p>	<p>0,2 L/ha</p> <p>0,45 L/ha</p> <p>0,15 L/ha</p>	<p>1</p> <p>14</p> <p>14</p>	<p>Zmanjševanje populacije.</p>
Listne uši (Aphididae)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>- redno pregledovanje posevkov,</p> <p>- odstranjevanje plevelov (gostiteljske rastline).</p>	azadirahin A	Neemazal - T/S	3,0 L/ha	28	Manjša uporaba; zmanjševanje populacije.
Cebulni molj (Acrolepiopsis assectella)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>- uporaba prekrivk ali protiinsektivnih mrež.</p>	<p><i>Bacillus thuringiensis</i> var. aizawai</p> <p>lambda-cihalotrin</p>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	
Poliži (Limacidae, Gastropoda)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>Uničevanje plevela in redna košnja površine v neposredni bližini.</p>	lambda-cihalotrin železov fosfat	<p>Karate zeon 5 CS</p> <p>Ironmax pro</p>	<p>0,15 L/ha</p> <p>7 kg/ha</p>	<p>28</p> <p>ni potrebna</p>	<p>Manjša uporaba.</p> <p>BBCH 00 - do spravila.</p>

12.48 INTEGRIRANO VARSTVO ČESNA NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Čebulina plesen (<i>Peronospora destructor</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - setev zdravega in certificiranega materiala, štiriletan kolobar (ne vključuje gostiteljskih rastlin iz rodu <i>Allium</i>), - sajenje oz. setev na večje sadlne razdalje, - izogibanje namakanju z razpršilci, - redno odstranjevanje rastline, z bolezenskimi znaki. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	14 14 14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG Cuprablau Z 35 WP	1,5 kg/ha 1,8 kg/ha	3 3	Manjša uporaba
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxtat	5,3 L/ha	3	Manjša uporaba. Zmanjševanje okužb; BBCH 14-47
		bentiavalikarb-izopropil + oksatiapiprolin	Zorvec endavia	0,5 L/ha (Skupni odmerek v eni rastni sezoni ne sme presegati 1,5 l/ha)	28	od BBCH 13 do spravila. Zaloge v uporabi do 13.12.2024
		azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zafra AZT 250 SC Zoxis 250 SC	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	14 14 14 14	BBCH 14-48
Čebulina rja (<i>Puccinia allii</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - setev zdravega in certificiranega materiala, sajenje oz. setev na dobro pripravljena in odcedna tla, - izvajanje širokega kolobarja (naj ne vključuje gostiteljskih rastlin iz podružine lukovk), - redno pregledovanje posevkov. <p>Kemično varstvo: ob pojavu prvih trosišč kemično zatiramo bolezen.</p>	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	1,8 kg/ha	3	Manjša uporaba
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	1,0 L/ha	7	Manjša uporaba; BBCH 41-49
		azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	14 14 14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - gojenje tolerantnih sort, - zmerno gnojenje z dušikom. 	Bacillus amylobliquifaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek v rastnem ciklu)	1	Manjša uporaba; za zmanjševanje okužb; BBCH 11-49
		azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	14 14 14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
				rastline kg/ha	3,7	
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1,0 kg/ha	14	Od pojava petega lista dalje
Siva plesen čebulnih listov (<i>Botrytis squamosa</i>)	Agrotehnični ukrepi: - gojenje tolerantnih sort, - zmerno gnojenje z dušikom.	boksalid + piraklostrobin	Signum	1,5 kg/ha	21	Manjša uporaba; dovoljen tudi v spomladanski čebuli; BBCH 15-48
Porova škrlatna pegavosti (<i>Alternaria porri</i>)	- setev odpornejših sort, - štiriletni kolobar (ne vključuje gostiteljskih rastlin iz rodu <i>Allium</i>), - sajenje oz. setev na dobro odcedno zemljišče, - skrb za čim večjo zračnost posevka, - redno spremljanje trajanja omočenosti listov, ki je pomembna smernica pri odločanju za uporabo fungicidov.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
			Ortiva	1,0 L/ha	14	
			Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha	14	
			Mavita 250 EC	0,5 L/ha	14	
			Score 250 EC	0,5 L/ha	14	
Papirnata bolezen listja pora in čebule (<i>Phytophthora porri</i>)	Agrotehnični ukrepi: - štiriletni kolobar (ne vključuje gostiteljskih rastlin iz rodu <i>Allium</i>), - sajenje oz. setev na dobro pripravljena in odcedna tla, priporočljiva je setev na grebene (omogoča hitrejšo odtekanje padavinske vode), - rastlin ne namakamo po nepotrebem.	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
			Ortiva	1,0 L/ha	14	
			Zafra AZT 250 SC	1,0 L/ha	14	
	Agrotehnični ukrepi:	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	BBCH 14-48

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Čebulina črnoba (<i>Cladosporium allii-cepae</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - upoštevanje dovolj širokega kolobarja, - odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov. 	boksalid + piraklostrobin	Ortiva	1,0 L/ha	14	poraba vode 200-500 l/ha Manjša uporaba; dovoljen tudi v spomladanski čebuli; BBCH 15-48
			Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	14	
Pegavosti listov (<i>Stemphylium</i> sp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širok kolobar, - zaoravanje ostankov in uporaba zdravega semenskega materiala, - kaplično namakanje (izogibamo namakanju z razpršilci zaradi dolgotrajne omočenosti listov). 	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	1,0 L/ha	7	Manjša uporaba; BBCH 41-49
Resarji (<i>Thysanoptera</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sadi/seje se na zemljišča, kjer je v preteklem letu uspevalo žito (prezimev odraslih resarjev na žetvenih ostankih), - sadi se zdrav sadilni material, - pred sajenjem se preveri napadenost z resarji (možnost prenosa s sadilnim materialom), - zmerno gnojenje z dušikom, - prekrivanje rastlin z dovolj gostimi protiinsektivnimi mrežami ali prekrivkami, - skrb za naravne sovražnike za zmanjševanju številčnosti resarjev. 	ciantraniliprol deltametrin lambda-cihalotrin spinosad A+spinosin D)	Benevia	0,75 L/ha	14	Zmanjševanje številčnosti. BBCH 12-80 Manjša uporaba. Manjša uporaba. Zmanjševanje populacije.
			Decis 100 EC	75 mL/ha	7	
			Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	28	
			Laser plus	0,2 L/ha	7	
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redno se pregleduje posevke, - odstranjevanje plevelov (gostiteljske rastline). 	deltametrin lambda-cihalotrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Manjša uporaba. Manjša uporaba.
			Karate zeon 5 CS	0,15 L/ha	28	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Cebulina muha (<i>Deltia antiqua</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba prekrivk ali protiinsektnih mrež.	ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	14	BBCH 12-80
Cebulni molj (<i>Acrolepiopsis assectella</i>)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba prekrivk ali protiinsektnih mrež.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i> aizawai</i> deltametrin	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	
Listne zavrtilke (<i>Liriomyza</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - uporaba prekrivk ali protiinsektnih mrež.	lambda-cihalotrin deltametrin	Decis 100 EC Karate zeon 5 CS Decis 100 EC	75 mL/ha 0,15 L/ha 75 mL/ha	7 28 7	Manjša uporaba. Manjša uporaba. Manjša uporaba.
Strune (<i>Agritotes</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: - izogibanje večletnemu travinju kot predposevku, - večkratna mehanska obdelava tal (v suhem vremenu), - optimalni roki setve in sajenja.	cipermetrin	Columbo 0,8 MG	12 kg/ha	ČU	Zmanjševanje populacij.

12.49 INTEGRIRANO VARSTVO ČESNA V ZAVAROVANIH PROSTORIH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: - gojenje tolerantnih sort, - zmerno gnojenje z dušikom.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek v rastnem ciklu rastline 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba; za zmanjševanje okužb; BBCH 11-49

12.50 INTEGRIRANO VARSTVO DROBNJAKA NA PROSTEM

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	Agrotehnični ukrepi:	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Čebulina plesen (<i>Peronospora destructor</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - setev zdravega in certificiranega materiala, - štirileten kolobar (ne vključuje gostiteljskih rastlin iz rodu <i>Allium</i>), - sajenje oz. setev na večje sadilne razdalje, - izogibanje namakanju z razpršilci, - redno odstranjujemo rastline, z bolezenskimi znaki. 		Ortiva	1,0 L/ha	14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
			Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	14	
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gojenje tolerantnih sort, - zmerno gnojenje z dušikom. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
			Ortiva	1,0 L/ha	14	
			Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	14	
		<i>Bacillus amyoliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek v rastnem ciklu rastline 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba; na prostem in v zaščitnih prostorih; za zmanjševanje okužb; od prvih listov do pobiranja
Glive iz rodu Alternaria (<i>Alternaria</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoštevanje dovolj širokega kolobarja, - odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov. 	difenokonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	14	Manjša uporaba; BBCH 40-45
			Score 250 EC	0,5 L/ha	14	BBCH 40-45
Črne listne pegavosti (<i>Alternaria</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoštevanje dovolj širokega kolobarja, - odstranjevanje okuženih rastlinskih ostankov. 	<i>Bacillus amyoliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha; najvišji skupni odmerek v rastnem ciklu rastline 3,7 kg/ha	1	Manjša uporaba; na prostem in v zaščitnih prostorih; za zmanjševanje okužb; od prvih listov do pobiranja
Porova škrlatna pegavost (<i>Alternaria porri</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p>	azoksistrobin	Mirador 250 SC	1,0 L/ha	14	
			Ortiva	1,0 L/ha	14	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - upoštevanje dovolj širokega kolobarja, - odstranjevanje okuženih rastlinskih ostančkov. 		Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha	14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
Čebulna rja (<i>Puccinia allii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setev zdravega in certificiranega materiala, - sajenje oz. setev na dobro pripravljena in odcedna tla, - izvajanje širokega kolobarja (naj ne vključuje gostiteljskih rastlin iz podružine lukovk), - redno pregledovanje posevkov. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	14 14 14	BBCH 14-48; poraba vode 300-1200 l/ha
Čebulna črnoba (<i>Cladosporium allii-cepae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoštevanje dovolj širokega kolobarja, - odstranjevanje okuženih rastlinskih ostančkov. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	14 14 14	BBCH 14-48
Papirnata bolezen listja pora in čebule (<i>Phytophthora porri</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - štrileten kolobar (ne vključuje gostiteljskih rastlin iz rodu <i>Allium</i>), - sajenje oz. setev na dobro pripravljena in odcedna tla, - priporočljiva je setev na grebene (omogoča hitrejšo odtekanje padavinske vode), - rastlin ne namakamo po nepotrebnem. 	azoksistrobin	Mirador 250 SC Ortiva Zaftra AZT 250 SC	1,0 L/ha 1,0 L/ha 1,0 L/ha	14 14 14	Zmanjševanje okužb; BBCH 14-48
Pepelovke iz rodu Erysiphe (<i>Erysiphe</i> spp.)		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek v rastnem ciklu rastline kg/ha) 3,7	1	Manjša uporaba; na prostem in v zaščitnih prostorih; za zmanjševanje okužb; od prvih listov do pobiranja

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Bela gnjiloba (<i>Sclerotinia</i> spp.)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (Najvišji skupni odmerek v rastnem rastline ciklu 3,7 kg/ha)	1	Manjša uporaba; na prostem in v zaščitnih prostorih; za zmanjševanje okužb; od prvih listov do pobiranja

13 HERBICIDI V INTEGRIRANEM VARSTVU RASTLIN

Zahteve:

- Za zatiranje plevelov je treba izvesti vsaj en ukrep brez kemične aplikacije letno (slepa setev, uporaba česal, okopavanje, termično zatiranje – plamen, vodna para ipd.) ali aplikacijo herbicidov samo v vrste;

Prepovedi

- V zaščitnih prostorih je prepovedana uporaba herbicidov.

13.1 HERBICIDI

13.1.1 RUMENA (MASLENA ali PODZEMNA) KOLERABA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Nekatere vrste enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela	po vzniku	propakvizafop	Alive	1,2 L/ha	30 dni; Manjša uporaba. Treтираmo od razvojne faze treh razvitih listov do začetka oblikovanja gomoljev.
Nekatere vrste ozkolistnega in širokolistnega plevela	po setvi ali po sajenju	klomazon	Centium 36 CS	deljena aplikacija 2 krat po 0,1 L/ha	ČU; Manjša uporaba Treтира se neposredno po setvi najpozneje do razvojne faze 6 listov gojene rastline (BBCH 16), v deljeni (split) aplikaciji.
Širokolistni pleveli	po vzniku	klopiralid	Clap	0,4 kg/ha	80 dni; Manjša uporaba
Enoletni ozkolistni pleveli in samosevci žit, večletni ozkolistni pleveli	po vzniku	cikloksidim	Clap forte	0,167 kg/ha	ČU; Manjša uporaba
			Focus ultra	2 – 4 L/ha	56 dni; enoletni ozkolistni pleveli in samosevna žita v razvojni fazi od dveh pravih listov do konca razraščanja in večletni ozkolistni pleveli v razvojni fazi od prvih treh do petih pravih listov, oziroma ko so veliki do 15 cm. Treтира se po vzniku gojenih rastlin, od faze dveh do devetih pravih listov (BBCH 12-19).
Nekatere vrste širokolistnega plevela	po vzniku	klopiralid	Lontrel 72SG	0,17 kg/ha	ČU ; pleveli v razvojni fazi od 2 do 6 listov. Treтира se od vidnega drugega lista do faze, ko je razvitih devet listov gojene rastline (BBCH 12-19).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Nekatere vrste enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela	po vzniku	kvizafop -p-etil	Wish top	0,6 - 1,1 L/ha	28 dni; Manjša uporaba. Za zatiranje enoletnega ozkolistnega plevela v odmerku 0,6 l/ha in za zatiranje plazeče pimice (<i>Elymus repens</i>) v odmerku 1,1 l/ha. Tretira se od razvojne faze dveh do devetih listov gojene rastline (BBCH 12-19).

13.1.2 STRNIŠČNA REPA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA; OPOMBE
Enoletni in nekateri večletni ozkolistni pleveli	Tretira se, ko so gojene rastline v razvojni fazi od treh pravih listov do popolne razraščeniosti (BBCH 13-39).	propakvizafop	Agil 100 EC	0,75 - 1,0 L/ha - enoletni ozkolistni pleveli; 1,0 - 1,5 L/ha - plazeča pirnica	60 dni; od stadija 2 listov plevela do sredine razraščanja; plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>) od 2 do 4 listov; ostale večletne trave od 2 listov do sredine razraščanja.
Nekatere vrste enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela	po vzniku	propakvizafop	Alive	1,2 L/ha	60 dni; Manjša uporaba. Tretiramo od razvojne faze dveh razvitih listov naprej.
Nekateri širokolistni pleveli	1. tretiranje (repa ima do 2 lista, dolžina vsaj 1 cm), 2. tretiranje (repa ima 2 do 4 liste), 3. tretiranje (repa ima 6 do 8 listov).	metamitron	Bettix flo	5 L/ha v treh odmerkih: 1. tretiranje 1 L/ha 2. tretiranje 2 L/ha 3. tretiranje 2 L/ha	ČU; za zatiranje perzijskega jetičnika in za zmanjševanje zapleveljenosti s kamilicami ter izrodno metliko. Sredstvo omejeno deluje tudi na srhkodlakavi šcir, belo metliko in navadni slakovec.
Nekatere vrste ozkolistnega in širokolistnega plevela	uporaba neposredno po setvi.	klomazon	Centium 36 CS	0,2 L/ha	ČU; Manjša uporaba.
Enoletni ozkolistni pleveli in samosevci žit, večletni ozkolistni pleveli	tretira se po vzniku gojenih rastlin, od faze dveh do devetih pravih listov (bbch 12-19).	cikloksidim	Focus ultra	2 - 4 L/ha	56 dni; enoletni ozkolistni pleveli in samosevna žita v razvojni fazi od dveh pravih listov do konca razraščanja in večletni ozkolistni pleveli v razvojni fazi od prvih treh do petih pravih listov, oziroma ko so veliki do 15 cm.
Nekatere vrste širokolistnega plevela	uporaba od vidnega drugega lista gojene rastline do faze, ko je devet listov razvitih (bbch 12-19).	klopiralid	Lontrel 72SG	0,17 kg/ha	ČU; pleveli v razvojni fazi od 2 do 6 listov.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA; OPOMBE
Enoletni ozkolistni plevel, plazeča pirnica	tretira se po vzniku strmiščne repe in plevelov.	kletodim	Select super	1,0 - 2,0 L/ha	48 dni; Manjša uporaba. Enoletni ozkolistni plevel naj ima v času tretiranja razvite vsaj 3 liste, plazeča pirnica naj bo v času tretiranja visoka od 15 do največ 35 cm.
Enoletni ozkolistni plevel, plazeča pirnica	uporaba od vidnega drugega lista gojene rastline do faze, ko je devet listov razvitih (bbch 12-19).	kvizalofop -p-etil	Wish top	0,6 - 1,1 L/ha	28; Manjša uporaba. Za zatiranje enoletnega ozkolistnega plevela v odmerku 0,6 l/ha in za zatiranje plazeče pirnice (<i>Elymus repens</i>) v odmerku 1,1 l/ha, ko je visoka 15-20 cm.
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli	tretira se, ko je strmiščna repa v razvojni fazi od treh pravih listov do popolne razraščenosti (bbch 13-39).	propakvizafop	Zetrola	0,75-1,5 L/ha	60 dni; ozkolistni pleveli od dveh listov do sredine razraščanja (5 stranskih poganjkov). Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>) se tretira v razvojni fazi od drugega do četrtega lista.

13.1.3 RDEČA PESA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA; OPOMBE
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli	po vzniku	propakvizafop	Agil 100 EC	0,75-1,5 L/ha	45 dni
Nekatere vrste enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela	po vzniku	propakvizafop	Alive	1,2 L/ha	60 dni; Manjša uporaba. Tretiramo od razvojne faze dveh razvitih listov do fazez, ko listi pokrijejo 50 % površine tal.
Nekatere širokolistni pleveli	po vzniku	metamitron	Bettix flo	1-2 L/ha	ČU; Za zatiranje perzijskega jetičnika in za zmanjševanje zapleveljenosti s kamilicami ter izrodno metliko (<i>Chenopodium hybridum</i>). Omejeno deluje na srhkodiakavi ščir, belo metliko in navadni slakovec.
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli	po presajanju	fluazifop-p-butil	Fusilade forte	0,8 L/ha – enoletni plevel	90 dni; Predhodna medvrstna obdelava tal. Ne sme se uporabljati v deljeni (split) aplikaciji.
				1,3 L/ha - divji serek	
	po vzniku		Fusilade max	1,5L/ha – večletni plevel 1-2 L/ha	49 dni; Ne zatira enoletne latovke (<i>Poa annua</i>).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
		pendimetalin + klomazon	Stallion sync tec	3 L/ha	ČU
		prosulfokarb	Boxer	5 L/ha	ČU
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli	Po vzniku krompirja in plevelov	cikloksidim	Focus ultra	1 – 4 L/ha	56 dni
		propakvizafop	Agil 100 EC	0,75 – 1,5 L/ha	30 dni
			Zetrola	0,75 – 1,5 L/ha	30 dni
		kvilazafof- p-butil	Targa Super	1,2 – 2 L/ha	45 dni
Pred spravilom – za sušenje cime		kletodim	Select super	1 – 2,5 L/ha	56 dni
		pelargonska kislina	Beloukha	16 L/ha	ČU

13.1.5 ČESEN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni ozkolistni pleveli, večletni ozkolistni pleveli	po vzniku	propakvizafop	Agil 100 EC	Enoletni ozkolistni pleveli: 0,75 - 1,0 L/ha;	30 dni; Nižji odmerek se priporoča za zatiranje plevelov v nižjih razvojnih stadijih.
				Večletni ozkolistni pleveli: 1,0 - 1,5 L/ha	
Ozkolistni in širokolistni pleveli	po vzniku	prosulfokarb	Boxer	5,0 L/ha	65 dni; Priporoča se uporaba sredstva na površinah z večjo zapleveljenostjo. Tretramo, zgodaj po vzniku, ko ima česen 2-4 v celoti razvite liste.
Širokolistni in ozkolistni plevel	po setvi, pred vznikom	aklonifen	Challenge	2,5 L/ha	90 dni; Manjša uporaba
Enoletni širokolistni plevel	od setve do razvojne faze, ko je jasno viden drugi list	izoksaben	Challenge 600	2,5 L/ha	90 dni; Manjša uporaba
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku	kletodim	Select super	0,25 L/ha	ČU
				1,0 L/ha	56 dni;
Enoletna latovka (<i>Poa annua</i>), Plazeča pernica (<i>Agropyron repens</i>)				2,0 L/ha	Od razvojne faze jasno vidnega drugega lista do faze, ko čebulica doseže 50% pričakovanega premera.
Enoletni širokolistni pleveli in nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	po vzniku	fluroksipir	Starane forte	0,3 L/ha	ČU; Manjša uporaba; Tretira se od razvojne faze, ko je prvi list (> 3 cm) jasno viden, do razvojne faze petega lista (> 3 cm).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni ozkolistni pleveli in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred vzniku	pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha	ČU; Manjša uporaba
				0,6 L/ha 1,1 L/ha	
Enoletni ozkolistni plevel	po vzniku	kvizalofop-p-etil	Wish top	0,75 - 1,0 L/ha 1,0 - 1,5 L/ha	60 dni; Manjša uporaba. Od razvojne faze dveh do faze devetih listov.
Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>)	po vzniku	propakvizafop	Zetrola	0,75 - 1,0 L/ha	30 dni
Enoletni ozkolistni pleveli				1,0 - 1,5 L/ha	
Večletni ozkolistni pleveli					

13.1.6 ČEBULA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni ozkolistni pleveli, večletni ozkolistni pleveli	po vzniku	propakvizafop	Agil 100 EC	Enoletni ozkolistni pleveli: 0,75 - 1,0 L/ha;	30 dni; Nižji odmerek se priporoča za zatiranje plevelov v nižjih razvojnih stadijih.
				Večletni ozkolistni pleveli: 1,0 - 1,5 L/ha	
Enoletni ozkolistni pleveli, nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	po vzniku	bentazon	Basagran 480	1,5 L/ha	ČU; Od fenološke faze prvega do faze petega razvitega lista (ko so rastline višje od 10 cm) (BBCH 11- 15), plevel pa nima več kot dva razvita lista.
Ozkolistni in širokolistni pleveli	zgodaj po vzniku	prosulfokarb	Boxer	5,0 L/ha	65 dni; Zgodaj po vzniku ko ima čebula 2-4 v celoti razvite liste. Sredstva se ne sme uporabljati za mlado čebulo. Priporoča se uporaba sredstva na površinah z večjo zapleveljenostjo.
				2,5 L/ha	
Širokolistni in ozkolistni plevel	po setvi, pred vznikom	aklonifen	Challenge	2,5 L/ha	90 dni; Uporaba v deljenem odmerku, skupni odmerek ne sme preseči 2,5 l/ha.- rvo Tretiranje se priporoča po setvi, pred vznikom, drugo po vzniku v razvojni fazi od drugega do petega lista.
				2,5 L/ha	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni širokolistni plevel	od setve do razvojne faze, ko je jasno viden drugi list	izoksaben	Flexidor	0,25 L/ha	ČU; Od setve do razvojne faze, ko je jasno viden drugi list.
Enoletni ozkolistni pleveli ter samosevna žita; večletni ozkolistni pleveli	po vzniku	cikloksidim	Focus ulta	2,0 - 4,0 L/ha	28 dni za mlado čebulo; Dovoljena uporaba samo v mladi čebuli!
Enoletni ozkolistni pleveli in jujjike (<i>Lolium</i> spp.)	po vzniku	fluazifop-p-butil	Fusilade max	1,3 L/ha	42 dni za spomladansko čebulo; 28 dni za čebulo
Enoletni širokolistni plevel	po vzniku	piridat	Lentagran WP	2,0 kg/ha	56 dni; Od treh razvitih pravih listov do faze, ko je vidnih devet listov.
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku	kletodim	Select super	1,0 L/ha	56 dni za čebulo iz čebulčka; za čebulo iz semena je karencata zagotovljena s časom uporabe;
Enoletna latovka (<i>Poa annua</i>), Plazeča pernica (<i>Agropyron repens</i>)	po vzniku	kletodim	Select super	2,0 L/ha	Dovoljena uporaba v mladi čebuli!
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli	po setvi/sajenju ali po presajanju	pendimetalin	Sharpen 33 EC	3,0 - 5,0 L/ha	ČU;
			Sharpen plus	2,5 - 4,0 L/ha	Po setvi/sajenju čebulčka ali 10 dni po presajanju.
Enoletni širokolistni pleveli in nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	po vzniku	fluroksipir	Starane forte	0,3 L/ha	ČU; Manjša uporaba. Tretira se od razvojne faze, ko je prvi list (> 3 cm) jasno viden, do razvojne faze petega lista (> 3 cm).
Enoletni ozkolistni pleveli in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred vznikom	pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha	ČU
Enoletni ozkolistni plevel	po vzniku	kvizalofop-p-etil	Wish top	0,6 L/ha	28 dni za spomladansko čebulo; 60 dni za čebulo;
Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>)				1,1 L/ha	Dovoljena uporaba v spomladanski čebuli; Manjša uporaba
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku	propakvizafop	Zetrola	0,75 - 1,0 L/ha	30 dni
Večletni ozkolistni pleveli				1,0 - 1,5 L/ha	30 dni

13.1.7 ŠALOTKA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni ozkolistni pleveli, večletni ozkolistni pleveli	po vzniku	propakvizafop	Agil 100 EC	Enoletni ozkolistni pleveli: 0,75 - 1,0 L/ha	30 dni; Nižji odmerek se priporoča za zatiranje plevelov v nižjih razvojnih stadijih.
				Večletni ozkolistni pleveli: 1,0 - 1,5 L/ha	
Ozkolistni in širokolistni pleveli	po vzniku	prosulfokarb	Boxer	5,0 L/ha	65 dni; Priporoča se uporaba sredstva na površinah z večjo zapleveljenostjo. Po vzniku, ko imata šalotka 2-4 v celoti razvite liste.
Enoletni širokolistni plevel	po setvi	izoksaben	Flexidor	0,25 L/ha	90 dni; Od setve do razvojne faze, ko je jasno viden drugi list.
Enoletni ozkolistni pleveli in ljujke (<i>Lolium</i> spp.)	po vzniku	fluazifop-p-butil	Fusilade max	1,3 L/ha	28 dni
Enoletni širokolistni plevel	po vzniku	piridat	Lentagran WP	2,0 kg/ha	56 dni; Od treh razvitih pravih listov do faze, ko je vidnih devet listov.
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku	kletodim	Select super	1,0 L/ha	56 dni;
				2,0 L/ha	
Enoletna latovka (<i>Poa annua</i>), Plazeča pernica (<i>Agropyron repens</i>)	po vzniku	fluroksipir	Starane forte	0,3 L/ha	ČU; Manjša uporaba. Treтира se od razvojne faze, ko je prvi list (> 3 cm) jasno viden, do razvojne faze petega lista (> 3 cm).
Enoletni ozkolistni pleveli in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred vznikom	pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha	ČU; Manjša uporaba
Enoletni ozkolistni plevel	po vzniku	kvizalofop-p-etil	Wish top	0,6 L/ha	60 dni; Manjša uporaba
				1,1 L/ha	
Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>)	po vzniku	propakvizafop	Zetrola	0,75 - 1,0 L/ha 1,0 - 1,5 L/ha	30 dni

13.1.8 POR

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Ozkolistni in širokolistni pleveli	po vzniku	prosulfokarb	Boxer	5,0 L/ha	70 dni; Sredstva se ne sme uporabljati za mlado čebulo. Priporoča se uporaba sredstva na površinah z večjo zapleveljenostjo. Po vzniku ko ima por 2-4 v celoti razvite liste.
Širokolistni pleveli in nekatere vrste ozkolistnega	po sajenju	metazaklor	Butisan S	1,5 - 2,0 L/ha	ČU; Odmerek je odvisen od tipa tal. Tretira se 5-12 dni po sajenju, po ponovnem začetku rasti.
Ozkolistni in širokolistni pleveli	po setvi, pred vznikom	aklonifen	Challenge	4,0 L/ha	ČU; Manjša uporaba
Enoletni širokolistni plevel	zgodaj po presaditvi	izoksaben	Challenge 600	4,0 L/ha	Za pridelavo semena.
Enoletni ozkolistni pleveli ter samosevna žita; večletni ozkolistni pleveli	po vzniku	cikloksidim	Flexidor	0,25 L/ha	90 dni; Zgodaj po presaditvi, v razvojni fazi, ko je jasno viden drugi do četrti list.
Enoletni ozkolistni pleveli in ljuljke (<i>Lolium</i> spp.); večletni ozkolistni pleveli	po vzniku	fluazifop-p-butil	Focus ultra	2,0 - 4,0 L/ha	42 dni
Enoletni širokolistni plevel	po vzniku	piridat	Fusilade max	1,0 - 3,0 L/ha	42 dni
Širokolistni pleveli in nekatere vrste ozkolistnega	po sajenju	metazaklor	Lentagran WP	2,0 kg/ha	28 dni; Od treh razvitih pravih listov do faze, ko je vidnih devet listov.
Enoletni ozkolistni pleveli in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred vznikom	pendimetalin	Rapsan 500 SC	1,5 - 2,0 L/ha	ČU; Odmerek je odvisen od tipa tal. Tretira se 5-12 dni po sajenju, po ponovnem začetku rasti.
			Stomp aqua	2,9 L/ha	ČU

13.1.9 HREN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni), OPOMBE
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli	pred vznikom ali pred sajenjem	pelargonska kislina	Beloukha	16 L/ha	zagotovljena s časom ali načinom uporabe

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA (dni), OPOMBE
	tretiramo medvrstni pas po vzniku posevka ali po presajanju pred vznikom	pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha	ČU
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli	po vzniku	propakvizafop	Alive	1,2 L/ha	60 dni; Manjša uporaba. Tretiramo od razvojne faze dveh razvitih listov naprej.
Enoletni ozkolistni plevel	po vzniku	kletodim	Select super	0,8 L/ha	48 dni; Manjša uporaba. Tretira se od razvojne faze razvitega prvega para listov do faze devetih razvitih listov hrena.
Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>)				2 L/ha	
Enoletni ozkolistni plevel, plazeča pirnica, večletni ozkolistni plevel	po vzniku	kvizalofop-p-etil	Wish top	0,6-1,1 L/ha	40; Manjša uporaba; Uporablja se v fazi od dveh do devetih listov (BBCH 12-19).

13.1.10 FIŽOL

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	propakvizafop	Agil 100 EC	0,75- 1,0 L/ha	60 dni; Gojene rastline se tretira v razvojni fazi od treh pravih listov do faze konca rasti stebila oz. do popolne razraščanosti (BBCH 13-39); Od razvojne faze plevela dveh listov do faze sredine razraščanja (5 stranskih poganjkov) (BBCH 12-25).
Večletni ozkolistni pleveli				1,0- 1,5 L/ha	60 dni; Gojene rastline se tretira v razvojni fazi od treh pravih listov do faze konca rasti stebila oz. do popolne razraščanosti (BBCH 13-39); Od razvojne faze plevela drugega do faze četrtega lista (BBCH 12-14).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni in nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	po vzniku gojenih rastlin in plevela	bentazon	Basagran 480	2 L/ha	ČU; Tretira se v dveh deljenih odmerkih v obdobju 7 – 14 dni, , ko temperatura zraka ne presega 25 °C; od fenološke faze drugega do faze četrtega razvitega lista (do višine posevka največ 5 cm) (BBCH 12-14).
					ČU; Tretira v razvojni fazi, ko je posevek visok največ 5 cm (BBCH 12-14) in ko temperatura zraka ne presega 25 °C.
Enoletni večletni širokolistni plevel			Benta 480 SL	3 L/ha	ČU; Tretira v razvojni fazi, ko je posevek visok največ 5 cm (BBCH 12-14) in ko temperatura zraka ne presega 25 °C.
Ozkolistni in širokolistni plevel	pred vznikom gojenih rastlin in plevela	prosulfokarb	Boxer	5 L/ha	ČU
Ozkolistni in širokolistni plevel	pred vznikom gojenih rastlin	aklonifen	Chanon	3 L/ha	ČU; Uporaba na prostem.
Enoletni širokolistni plevel	pred vznikom gojenih rastlin in plevela	klomazon	Clomate	0,25 L/ha	ČU; Od razvojne faze suhega semena do faze vznika koreninic iz zrnja (BBCH 00-05)
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	ciklosidim	Focus ultra	2 L/ha	56 dni; Pleveli v razvojni fazi od dveh pravih listov, do konca razrašanja (BBCH 12-29) in gojene rastline v razvojni fazi od dveh do devet pravih listov (BBCH 12-19).
Večletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	ciklosidim	Focus ultra	4 L/ha	56 dni; Pleveli v razvojni fazi od prvih treh do petih pravih listov (BBCH 13-15) oziroma so veliki do 15 cm in gojene rastline v razvojni fazi od dveh do devet pravih listov (BBCH 12-19).
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	fluazifop-P-butil	Frequent	2 L/ha	42 dni; Pleveli v razvojni fazi, ko sta razvita dva lista plevela, do faze konec razrašanja (BBCH 12-29) in gojene rastline od razvojne faze vznika do faze začetka cvetenja (BBCH 11-50).
Večletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	fluazifop-P-butil	Frequent	3 L/ha	42 dni; Pleveli v razvojni fazi, ko sta razvita dva lista plevela, do faze konec razrašanja (BBCH 12-29) in gojene rastline od razvojne faze vznika do faze začetka cvetenja (BBCH 11-50).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni širokolistni in ozkolistni plevel	pred vznikom gojenih rastlin in plevela	metobromuron	Fresco	2 L/ha	ČU; Fizol za stročje in sveže zrnje; uporaba na prostem.
Enoletni ozkolistni plevel	po vzniku gojenih rastlin in plevela	fluazifop-P-butil	Fusilade forte	0,8-1,3 L/ha	28 dni; Fizol v razvojni fazi pred cvetenjem (do BBCH 50).
			Fusilade max	1,6 L/ha	28 dni fizol za stročje, 90 dni fizol za zrnje; Fizol v razvojni fazi pred cvetenjem (do BBCH 50).
Enoletni ozkolistni plevel	po vzniku gojenih rastlin in plevela	kletodim	Select super	1 L/ha	48 dni; Plevel od razvojne faze razvitega prvega para listov do faze devetih razvitih listov (BBCH 12-19)
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred vznikom gojenih rastlin in plevela	pendimetalin	Stomp aqua	3,3 L/ha	ČU
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	kvizalofop-p-etil	Wish top	0,5 L/ha	50 dni; Gojene rastline v razvojni fazi od dveh do osmih listov (BBCH 12-18).
Večletni ozkolistni pleveli				1,1 L/ha	50 dni; Gojene rastline v razvojni fazi od dveh do osmih listov (BBCH 12-18).
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	propakvizafop	Zetrola	0,75- 1,0 L/ha	60 dni; Gojene rastline se tretira v razvojni fazi od treh pravih listov do faze konca rasti stebila oz. do popolne razraščeniosti (BBCH 13-39); Od razvojne faze plevela dveh listov do faze sredine razraščanja (5 stranskih poganjikov) (BBCH 12-25).
Večletni ozkolistni pleveli				1,0- 1,5 L/ha	60 dni; Gojene rastline se tretira v razvojni fazi od treh pravih listov do faze konca rasti stebila oz. do popolne razraščeniosti (BBCH 13-39); Od razvojne faze plevela drugega do faze četrtega lista (BBCH 12-14).

13.1.11 GRAH

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Ozkolistni in širokolistni plevel	pred vznikom gojenih rastlin in plevela	prosulfokarb	Boxer	5 L/ha	ČU
Enoletni širokolistni plevel	pred vznikom gojenih rastlin in plevela	aklonifen	Chanon	3 L/ha	ČU
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred vznikom gojenih rastlin in plevela	klomazon	Clomate	0,25 L/ha	ČU; Od razvojne faze suhega semena do faze vznika koreninic iz zrnja (BBCH 00-05).
Enoletni ozkolistni pleveli	pred vznikom gojenih rastlin in plevela	pendimetalin	Stomp aqua	3,3 L/ha	ČU
Večletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	propakvizafop	Agil 100 EC	0,75 - 1,0 L/ha 1,0 - 1,5 L/ha	60 dni 60 dni
Enoletni in nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	po vzniku gojenih rastlin in plevela	bentazon	Basagran 480	2 L/ha	ČU
Enoletni večletni širokolistni plevel			Benta 480 SL	3 L/ha	ČU
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	ciklosidim	Focus ultra	2 L/ha	56 dni
Večletni ozkolistni pleveli				4 L/ha	
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	fluazifop-P-butil	Frequent	2 L/ha	42 dni
Večletni ozkolistni pleveli			Frequent	3 L/ha	42 dni
Enoletni ozkolistni plevel			Fusilade forte	0,8 - 1,3 L/ha	28 dni
Enoletni ozkolistni plevel			Fusilade max	1,6 L/ha	28 dni grah za stročje, 90 dni grah za zrnje
Enoletni ozkolistni plevel	po vzniku gojenih rastlin in plevela	kletodim	Select super	1 L/ha	48 dni
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	kvizalofop-p-etil	Wish top	0,5 L/ha	50 dni
Večletni ozkolistni pleveli				1,1 L/ha	50 dni
Enoletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin in plevela	propakvizafop	Zetrola	0,75 - 1,0 L/ha	60 dni
Večletni ozkolistni pleveli				1,0 - 1,5 L/ha	60 dni

13.1.12 BOB

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Ozkolistni in širokolistni plevel		aklonifen	Challenge	4 L/ha	90 dni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni ozkolistni in širokolistni plevel			Challenge 600	5 L/ha	91 dni; Zaloge v uporabi do 28.1.2025
nekatero vrsto enoletnega ozkolistnega plevela in širokolistni plevel		klomazon + pendimetalin	Stallion Sync Tec	3 L/ha	ČU
Enoletni in nekatere vrste večletnega širokolistnega plevela	po vzniku gojene rastline in plevela	metobromuron	Proman	2 L/ha	ČU
Enoletni in večletni širokolistni plevel		bentazon	Basagran 480	2 L/ha	ČU
Enoletni ozkolistni pleveli		propakvizafop	Benta 480 SL	3 L/ha	ČU
Večletni ozkolistni pleveli			Agil 100 EC	0,75 - 1,0 L/ha	60 dni
Enoletni ozkolistni pleveli		fluazifop-P-butil	Frequent	1,0 - 1,5 L/ha	60 dni
Večletni ozkolistni pleveli				2 L/ha	42 dni
Enoletni ozkolistni plevel			Fusilade forte	3 L/ha	42 dni
Enoletni ozkolistni plevel			Fusilade max	0,8 - 1,3 L/ha	90 dni
Enoletni ozkolistni pleveli		kvizalofop-p-etil	Wish top	1,6 L/ha	90 dni
Večletni ozkolistni pleveli				0,5 L/ha	50 dni
Enoletni ozkolistni pleveli		propakvizafop	Zetrola	1,1 L/ha	50 dni
Večletni ozkolistni pleveli				0,75 - 1,0 L/ha	60 dni
				1,0 - 1,5 L/ha	60 dni

13.1.13 KORENJE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni in večletni ozkolistni pleveli	po vzniku gojenih rastlin	propakvizafop	Agil 100 EC	0,75- 1,0 L/ha	30 dni
Enoletni ozkolistni in širokolistni plevel	uporaba zgodaj po vzniku, ko ima korenje 2-4 v celoti razvite liste	prosulfofokarb	Boxer	3-5 L/ha	100 dni
Širokolistni in ozkolistni plevel	po setvi in pred vznikom gojenih rastlin	aklonifen	Challenge	2,5 L/ha	70 dni
			Challenge 600	2,5 L/ha	70 dni; Zaloge v uporabi do 28.1.2025

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni širokolistni plevel	po setvi in pred vznikom gojenih rastlin	klomazon	Clomate	0,25 L/ha	ČU
Enoletni ozkolisti plevel ter samosevna žita	ko je plevel v fazi 3–5 listov pa do konca razraščanja.	cikloksidim	Focus ultra	2 L/ha	35 dni
Večletni ozkolisti plevel	ko je plevel visok do 15 cm		Focus ultra	4 L/ha	35 dni
Širokolistni plevel	pred vznikom	metobromuron	Fresco	2,0 L/ha	zagotovljena z načinom uporabe; Uporaba je dovoljena samo v korenju za semensko pridelavo!
Enoletni ozkolisti plevel in ljulike (<i>Lolium</i> spp.)	po vzniku gojene rastline in plevela	fluazifop-p-butil	Fusilade max	1-2 L/ha	49 dni; Ne zatira enoletne latovke (<i>Poa annua</i>).
Enoletni ozkolisti plevel	po vzniku	kletodim	Select super	1 L/ha 2 L/ha	48 dni; Od razvojne faze, ko je drugi pravi list razvit, do faze, ko koren doseže 50% pričakovanega premera (BBCH 12-45).
Enoletna latovka (<i>Poa annua</i>), plazeača pimica (<i>Agropyron repens</i>)					
Enoletni ozkolisti in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred vznikom gojene rastline	pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha	ČU
Enoletni ozkolisti plevel	po vzniku gojene rastline	propakvizafop	Zetrola	1,0 L/ha 1,5 L/ha	30 dni; Tretiramo ko so gojene rastline v razvojni fazi od treh pravih listov do konca rasti stebela oz. do popolne razraščenosti (BBCH 13-39).
Večletni ozkolisti plevel					

13.1.14 BELUŠNA (STEBELNA), GOMOLJNA IN LISTNA ZELENA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Nekatere vrste enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela	po vzniku	propakvizafop	Alive	1,2 L/ha	30 dni; gomoljna zelena; Manjša uporaba. Tretira se od razvojne faze treh razvitih listov do faze začetka oblikovanja gomoljev oz. korenov.
Enoletni ozkolisti in širokolistni plevel	po vzniku	prosulfokarb	Boxer	3-5 L/ha	80 dni belušna zelena in 100 dni gomoljna zelena; Tretiranje zgodaj po vzniku, ko ima zelena 2-4 v celoti razvite liste. V primeru presajanja zelene se tretira 7 dni po presajanju. Listje zelene se ne sme uporabljati kot zelišče.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Širokolistni in ozkolistni plevel	po presajanju	aklonifen	Challenge	2,5 l/ha	90 dni gomoljna zelena - tretirati po presajanju, od četrtega do osmega lista. ČU; semenska pridelava. Gomoljna in listna zelena za pridelavo semena: tretirati po presajanju, od četrtega do osmega lista. Za dobro delovanje je pomembna vlaga v tleh. 90 dni gomoljna zelena - tretirati po presajanju, od četrtega do osmega lista. ČU; semenska pridelava. Gomoljna in listna zelena za pridelavo semena: tretirati po presajanju, od četrtega do osmega lista. Za dobro delovanje je pomembna vlaga v tleh Zaloge v uporabi do 28.1.2025
Enoletni ozkolistni plevel in ljulke (<i>Loium</i> spp.)	po vzniku	fluazifop-p-butil	Fusilade max	1-2 L/ha 1,5 L/ha	49 dni gomoljna zelena 49 dni belušna (stebelna) zelena
Enoletni ozkolistni plevel Plazeča pirnica	po vzniku	kletodim	Select super	1 L/ha 2 L/ha	48 dni gomoljna zelena
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnega plevela	po sajenju (stebelna zelena) ALI pred sajenjem ali pred vznikom (gomoljna zelena)	pendimetalin	Stomp aqua	2,6 L/ha	ČU Stebelna zelena se tretira po sajenju, najpozneje do fenološke faze BBCH 13; Gomoljna zelena se tretira pred sajenjem ali pred vznikom, najpozneje do fenološke faze BBCH 07.
Enoletni ozkolistni plevel Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>)	po vzniku	kvizalofop-p-etil	Wish top	0,6 L/ha 1,1 L/ha	28 dni gomoljna zelena Manjša uporaba

13.1.15 PASTINAK

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Nekatere vrste enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela	po vzniku posevka	propakvizafop	Alive	1,2 L/ha	30 dni; Manjša uporaba. Tretira se od razvojne faze treh razvitih listov do faze začetka oblikovanja korenov.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Širokolistni in ozkolistni plevel	po setvi in pred vznikom gojenih rastlin	aklonifen	Challenge	2,5 L/ha	90 dni; Manjša uporaba
Enoletni širokolistni in ozkolistni plevel	pred vznikom posevka	metobromuron	Challenge 600	2,5 L/ha	90 dni; Manjša uporaba Zaloga v uporabi do 28.1.2025
Enoletni ozkolistni plevel in jiljke (<i>Lolium</i> spp.)	po vzniku	fluazifop-p-butil	Fresco	1,25 – 2,0 L/ha	Zagotovljena z načinom uporabe; Manjša uporaba; Uporaba je dovoljena samo v pastinaku za seme! 49 dni; Ne zatira enoletne latovke (<i>Poa annua</i>).
Enoletni ozkolistni plevel	po vzniku gojene rastline	kletodim	Select super	1 L/ha	48 dni; Manjša uporaba
Plazeča pirnica (<i>Agropyron repens</i>)				2 L/ha	Tretira se od razvojne faze razvitega prvega para listov do faze devetih razvitih listov.
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred vznikom gojene rastline	pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha	ČU; Tretiramo pred vznikom gojene rastline.
Enoletni ozkolistni plevel	po vzniku gojene rastline	kvizalofop-p-etil	Wish top	0,6 L/ha	28 dni; Manjša uporaba
Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>)				1,1 L/ha	

13.1.16 PETERŠILJ

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni ozkolistni in širokolistni pleveli	po vzniku (zgodaj)	prosulfokarb	Boxer	3-5 l/ha	100 dni V peteršilju za pridelavo korena. Tretirati zgodaj po vzniku, ko ima peteršilj 2-4 v celoti razvite liste. (BBCH 12-14). V primeru presajanja peteršilja se tretira 7 dni po presajanju. Listje peteršilja se ne sme uporabljati kot zeljšče!
Enoletni ozkolistni plevel in jiljke (<i>Lolium</i> spp.)	po vzniku	fluazifop-p-butil	Fusilade max	1-2 L/ha	42 dni; peteršilj za koren in listje; Ne zatira enoletne latovke (<i>Poa annua</i>).
Enoletni ozkolistni plevel	po vzniku gojene rastline	kletodim	Select super	1 L/ha	48 dni; peteršilj za koren
Plazeča pirnica (<i>Agropyron repens</i>)				2 L/ha	Manjša uporaba; Tretira se od razvojne faze razvitega prvega para listov do faze devetih razvitih listov.
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred vznikom	pendimetalin	Stomp aqua	2,6 L/ha	ČU; peteršilj za koren; Manjša uporaba; Tretiramo pred vznikom gojene rastline.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni ozkolistni plevel Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>)	po vzniku	kvizalofop-p-etil	Wish top	0,6 L/ha 1,1 L/ha	28 dni; peteršilj za koren Manjša uporaba

13.1.17 SOLATA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni ozkolistni plevel ter samosevna žita	po vzniku gojenih rastlin	cikloksidim	Focus ultra	2 L/ha ali 1 L/ha z dodatkom 1 L/ha močila DASH HC	21 dni Tretiranje se opravi od razvojne faze, ko so enoletni ozkolistni plevel in samosevna žita v razvojni fazi od dveh pravih listov, do konca razraščanja (BBCH 12-29); gojene rastline v razvojni fazi od dveh do devetih pravih listov (BBCH 12-19). V primeru uporabe ročne nahrbtne škropilnice pri tretiranju nizkih gojenih rastlin mora biti odmerek vode vsaj 300 L/ha.
Večletni ozkolistni plevel				4 L/ha ali 2 L/ha z dodatkom 2 L/ha močila DASH HC	21 dni Tretiranje se opravi od razvojne faze, ko so večletni ozkolistni pleveli v razvojni fazi od prvih treh do petih pravih listov (BBCH 13-15) oziroma so veliki do 15 cm; gojene rastline v razvojni fazi od dveh do devetih pravih listov (BBCH 12-19). V primeru uporabe ročne nahrbtne škropilnice pri tretiranju nizkih gojenih rastlin mora biti odmerek vode vsaj 300 L/ha.
Enoletni ozkolistni plevel ter samosevna žita Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>)	po vzniku	kvizalofop-p-etil	Wish Top	0,6 L/ha 1,1 L/ha	28 dni; Manjša uporaba; glavната solata Uporablja se od razvojne faze dveh do faze devetih listov (BBCH 12-19).

13.1.18 ŠPINAČA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni ozkolistni pleveli ter samosevna žita	po vzniku gojenih rastlin	cikloksidim	Focus ultra	1-2 L/ha + močilo	28 dni; Tretiramo, ko so enoletni ozkolistni pleveli ter samosevna žita v razvojni fazi od 2 pravih listov, do konca razraščanja.
Večletni ozkolistni pleveli				2-4 L/ha + močilo	28 dni; Tretiramo, ko so večletni ozkolistni pleveli v razvojni fazi od prvih 3 do 5 pravih listov oz. veliki do 15 cm.

13.1.19 RADIČ

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni širokolistni pleveli	po vzniku gojene rastline	izoksaben	Flexidor	0,25 l/ha	120 dni Vitifof, gojen na prostem, pred vznikom, največ 1x v eni rastni sezoni. Od razvojne faze popolnoma razvitih ključnih listov do faze razvitih 6 listov.
Enoletni ozkolistni pleveli in plazeča pirnica	po vzniku gojene rastline	kletodim	Select super	1 L/ha A 2 L/ha B	56 dni; Manjša uporaba. Največ 1x v eni rastni sezoni. A - enoletni ozkolistni pleveli v razvojni fazi od 3 pravih listov, do konca razraščanja, B - plazeča pirnica od velikosti 15 cm do 35 cm.

13.1.20 ŠPARGLJI

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni širokolistni pleveli	pred vznikom špargljev in plevela	izoksaben	Flexidor	0,25 l/ha	47 dni Največ 1x v eni rastni sezoni, samo v vrstah, na največ 50% celotne površine
Enoletni širokolistni in ozkolistni pleveli	po spravilu pridelka	metobromuron	Fresco	3,75 l/ha	ČU Največ 1x v eni rastni sezoni.
Širokolistni pleveli	po vzniku plevela po pobiranju pridelka ali pred	piridat	Lentagran WP	2 kg/ha	ČU

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
	pobiranjem pridelka v fazi, ko so poganjki še pokriti s prstjo po spraviu pridelka	klopiralid	Lontrel 72 SG	0,17 kg/ha	ČU
Enoletni ozkolistni plevel in enoletna latovka (Poa annua)	po spraviu pridelka	kletodim	Select super	1,5 L/ha	ČU; Manjša uporaba. Enoletni ozkolistni plevel naj ima v času tretiranja razvite vsaj 3 liste; tretiranje se lahko opravi najpozneje do konca razraščanja plevela. Enoletno latovko se lahko zatira v odmerku 2 L/ha tudi v poznejših razvojnih fazah.

13.1.21 BRSTIČNI OHROVT

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Nekatere vrste širokolistnega in ozkolistnega plevela	po sajenju	metazaklor	Butisan 400 SC	2,5 l/ha	ČU; na istem zemljišču le vsako tretje leto. Tretiramo po presajanju oz. najpozneje, ko ima rastlina razvitih 8 listov, na dobro pripravljena tla.
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	po sajenju	metazaklor	Butisan S	1,0 - 1,5 l/ha	ČU; sredstvo aktivira talna vlaga. Odmerek je odvisen od tipa tal. Tretira se od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18) oziroma 7-14 dni po sajenju.
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela	pred sajenjem	napropamid	Colzamid	2,7 l/ha	ČU; omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur. Tretiramo pred sajenjem s plitvo vdelavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2-5 cm.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela	pred sajenjemš	napropamid	Devrinol 45 FL	2,7 l/ha	ČU; omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur. Tretramo pred sajenjem s plitvo vdelavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2–5 cm.
Nekatere vrste širokolistnega ter ozkolistnega plevela	o sajenju	metazaklor	Fuego	1,5 l/ha	ČU; Po presajanju oz. najpozneje, ko imajo rastline razvite 3-4 liste (BBCH 13-14) in pred vznikom plevela oziroma najpozneje do faze, ko ima plevel dva lista.
Nekatere vrste širokolistnega plevela	med vznikom ali po vzniku gojene rastline	piridat	Lentagran WP	2,0 kg/ha	42 dni; Tretrira se v razvojni fazi med vznikom ali takoj po vzniku gojene rastline, oziroma v času 3 - 4 tedne po sajenju. Tretriramo po vzniku plevela, od razvojne faze, ko ima plevel razvit prvi list. Sredstvo deluje posebno dobro v fazi, ko so pleveli v stadiju ključnih listov oziroma, ko se pojavijo prvi pravi listi. Možen je pojav prehodne fitotoksičnosti.
Nekatere vrste širokolistnega plevela	po sajenju	klopiralid	Lontrel 72 SG	0,17 kg/ha	ČU; Tretriranje od razvitega šestega pravega lista do razvitih devet ali več pravih listov (BBCH 16 - 19), vendar najpozneje 6 tednov pred spravilom. Plevel naj bo v razvojni fazi od 2 do 6 listov.
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	po sajenju	metazaklor	Rapsan 500 SC	1,0 - 1,5 l/ha	ČU; Tretrira se od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18) oziroma 7-14 dni po sajenju. Odmerek je odvisen od tipa tal. Sredstvo aktivira talna vlaga.
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred sajenjem	pendimetalin	Stomp aqua	2,9 l/ha	ČU; ob uporabi sredstva naj bodo tla vlažna.

13.1.22 GLAVNATI OHROVT

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	pred vznikom ali po sajenju	metazaklor	Butisan S	1,5 L/ha	ČU; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od začetka nabrekanja semena do faze pred vznikom (BBCH 01-08) ali od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18), oziroma 6-8 dni po sajenju.
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela	pred sajenjem	napropamid	Colzamid	2,7 L/ha	ČU; omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur. Tretiramo pred sajenjem s plitvo vdelavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2–5 cm.
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela	pred sajenjem	napropamid	Devrinol 45 FL	2,7 L/ha	ČU; omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur. Tretiramo pred sajenjem s plitvo vdelavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2–5 cm.
Nekatere vrste širokolistnega ter ozkolistnega plevela	po sajenju	metazaklor	Fuego	1,5 L/ha	ČU; pred vznikom plevela oz. najpozneje do faze, ko ima plevel dva lista. Po presajanju oz. najpozneje, ko imajo gojene rastline razvite 3-4 liste (BBCH 13-14).
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela.	pred vznikom ali po sajenju	metazaklor	Rapsan 500 SC	1,5 L/ha	ČU; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od začetka nabrekanja semena do faze pred vznikom (BBCH 01-08) ali od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18), oziroma 6-8 dni po sajenju.

13.1.23 LISTNI OHROVT

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevla	pred vznikom ali po sajenju	metazaklor	Butisan S	1,5 L/ha	ČU; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od začetka nabrekanja semena do faze pred vznikom (BBCH 01-08) ali od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18), oziroma 6-8 dni po sajenju.
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevla	pred sajenjem	napropamid	Colzamid	2,7 L/ha	ČU; omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur. Tretiramo pred sajenjem s plitvo vdelavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2–5 cm.
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevla	pred sajenjem	napropamid	Devrinoi 45 FL	2,7 L/ha	ČU; omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur. Tretiramo pred sajenjem s plitvo vdelavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2–5 cm.
Nekatere vrste širokolistnega plevla	po sajenju	piridat	Lentagran WP	2,0 kg/ha	42 dni; sredstvo deluje posebno dobro v fazi, ko so plevli v stadiju ključnih listov oziroma, ko se pojavijo prvi pravi listi. Možen je pojav prehodne fitotoksičnosti.
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevla	Tretira se v fenološki fazi od začetka nabrekanja semena do faze pred vznikom (BBCH 01-08) ali od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18), oziroma 6-8 dni po sajenju	metazaklor	Rapsan 500 SC	1,5 L/ha	Tretira se v času 3-4 tedne po sajenju ohrovt, od razvojne faze, ko ima ohrovt razvitih 6 listov, do faze ko glavni poganjek doseže višino, značilno za sorto (BBCH 16-39). ČU; sredstvo aktivira talna vlaga.

13.1.24 BROKOLI

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni in nekateri večletni ozkolistni pleveli	po sajenju	propakvizafop	Agil 100 EC	0,75 - 1,5 L/ha	60 dni: ozkolistni plevel od dveh listov do sredine razraščanja (5 stranskih poganjkov). Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>) se tretira v razvojni fazi plevela od drugega do četrtega lista. Tretira se, ko so gojene rastline v razvojni fazi od treh pravih listov do konca rasti stebila oz. do popolne razraščanosti (BBCH 13-39).
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	po sajenju	metazaklor	Butisan S	1,0 L/ha	62 dni; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18), oziroma 6-8 dni po sajenju.
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela	pred sajenjem	napropamid	Colzamid	2,7 L/ha	ČU; omejite pri sajenju in setvi naslednjih kultur. Tretiramo pred sajenjem s plitvo vdelavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2–5 cm.
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela	pred sajenjem	napropamid	Devrinol 45 FL	2,7 L/ha	ČU; omejite pri sajenju in setvi naslednjih kultur. Tretiramo pred sajenjem s plitvo vdelavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2–5 cm.
Nekatere vrste širokolistnega ter ozkolistnega plevela	po sajenju	metazaklor	Fuego	1,5 L/ha	ČU; pred vznikom plevela oz. najpozneje do faze, ko ima plevel dva lista. Po presajanju oz. najpozneje, ko imajo rastline razvite 3-4 liste (BBCH 13-14).
Nekatere vrste širokolistnega plevela	med ali takoj po vzniku oz. po sajenju	piridat	Lentagran WP	2,0 kg/ha	42 dni; tretiramo po vzniku plevela, od razvojne faze, ko ima plevel prvih list. Sredstvo deluje posebno dobro v fazi, ko so pleveli v stadiju ključnih listov oziroma, ko se pojavijo prvi pravi listi. Možen je pojav prehodne fitotoksičnosti. Tretira se v razvojni fazi med vznikom ali takoj po vzniku, oziroma v času 3 do 4 tedne po sajenju.
Nekatere vrste širokolistnega plevela	po sajenju	klopiralid	Lontrel 72SG	0,17 kg/ha	ČU; plevel naj bo v razvojni fazi od 2 do 6 listov. Tretiranje od razvitega šestega pravega lista do razvitih devet ali več pravih listov (BBCH 16 - 19), vendar najpozneje 6 tednov pred spravilom.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela.	po sajenju	metazaklor	Rapsan 500 SC	1,0 L/ha	62 dni; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18) oziroma 6 do 8 dni po sajenju.
Enoletni ozkolistni plevel, plazeča pirnica	po vzniku brokolija in plevela	kletodim	Select super	1,0 - 2,0 L/ha	28 dni; MU = Manjša uporaba. Enoletni ozkolistni pleveli od treh listov do konca razraščanja, plazeča pirnica naj bo v času tretiranja visoka od 15 do največ 35 cm.
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred presajanjem	pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha	Tretira se po vzniku brokolija in plevelov. ČU; ob uporabi sredstva naj bodo tla vlažna.
Enoletni in nekateri večletni ozkolistni pleveli	po sajenju	propakvizafop	Zetrola	0,75 - 1,5 L/ha	60 dni; ozkolistni plevel od dveh listov do sredine razraščanja (5 stranskih poganjkov). Plazeča pirnica (Elymus repens) se tretira v razvojni fazi plevela od drugega do četrtega lista. Tretira se, ko so gojene rastline v razvojni fazi od treh pravih listov do konca rasti stebila oz. do popolne razraščanosti (BBCH 13-39).

13.1.25 CVETAČA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	pred vznikom ali po presajanju	metazaklor	Butisan S	1,0 - 1,5 L/ha	ČU oziroma 62 dni; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od suhega semena do faze pred vznikom (BBCH 00-08) v odmerku 1,5 L/ha, ali od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18) oziroma 7-14 dni po sajenju, v odmerku 1,0-1,5 L/ha, pri čemer je odmerek odvisen od tipa tal.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela	pred sajenjem	napropamid	Colzamid	2,7 L/ha	ČU; omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur. Tretiramo pred sajenjem s plitvo vdelavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2–5 cm.
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela	pred sajenjem	napropamid	Devrinol 45 FL	2,7 L/ha	ČU; omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur. Tretiramo pred sajenjem s plitvo vdelavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2–5 cm
Enoletni ozkolistni pleveli in samosevci žit, večletni ozkolistni pleveli	po vzniku	cikloksidim	Focus ultra	2,0 – 4,0 L/ha	28 dni; enoletni ozkolistni pleveli in samosevna žita v razvojni fazi od dveh pravih listov do konca razrašanja in večletni ozkolistni pleveli v razvojni fazi od prvih treh do petih pravih listov, oziroma so veliki do 15 cm. Tretira se po vzniku gojenih rastlin, od faze dveh pravih listov do začetka formiranja glav.
Nekatere vrste širokolistnega ter ozkolistnega plevela	po presajanju	metazaklor	Fuego	1,5 L/ha	ČU; pred vznikom plevela oz. najpozneje do faze, ko ima plevel dva lista. Po presajanju oz. najpozneje, ko imajo rastline razvite 3-4 liste (BBCH 13-14).
Nekatere vrste širokolistnega plevela.	med ali takoj po vzniku	piridat	Lentagran WP	2,0 kg/ha	42 dni; tretiramo po vzniku plevela, od razvojne faze, ko ima plevel razvit prvi list. Sredstvo deluje posebno dobro v fazi, ko so pleveli v stadiju ključnih listov oziroma, ko se pojavijo prvi pravi listi. Možen je pojav prehodne fitotoksičnosti. Tretira se v razvojni fazi med vznikom ali takoj po vzniku, oziroma v času 3-4 tedne po sajenju.
Nekatere vrste širokolistnega plevela	po sajenju	klopiralid	Lontrel 72 SG	0,17 kg/ha	ČU ; plevel naj bo v razvojni fazi od 2 do 6 listov. Tretiranje cvetače od razvitega šestega pravega lista do razvitih devet ali več listov (BBCH 16 - 19), vendar najpozneje 6 tednov pred spravilom.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	pred vznikom ali po sajenju	metazaklor	Rapsan 500 SC	1,0 - 1,5 L/ha	ČU oziroma 62 dni; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od suhega semena do faze pred vznikom (BBCH 01-08) v odmerku 1,5 l/ha, ali od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18) oziroma 7-14 dni po sajenju, v odmerku 1,0-1,5 l/ha, pri čemer je odmerek odvisen od tipa tal.
Enoletni ozkolistni plevel, plazeča pirnica	po vzniku	kletodim	Select super	1,0 - 2,0 L/ha	28 dni; MU = Manjša uporaba. Enoletni ozkolistni pleveli od treh listov do konca razraščanja, plazeča pirnica naj bo v času tretiranja visoka od 15 do največ 35 cm.
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred presajanjem	pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha	Tretira se po vzniku cvetače in plevelov. ČU; ob uporabi sredstva naj bodo tla vlažna.

13.1.26 GLAVNATO ZELJE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni in nekateri večletni ozkolistni pleveli	po sajenju	propakvizafop	Agil 100 EC	0,75 - 1,5 L/ha	60 dni; ozkolistni plevel od dveh listov do sredine razraščanja (5 stranskih poganjkov). Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>) se tretira v razvojni fazi plevela od drugega do četrtega lista. Tretira se, ko so gojene rastline v razvojni fazi od treh pravih listov do konca rasti stebela oz. do popolne razraščanosti (BBCH 13-39).
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	pred vznikom ali po sajenju	metazaklor	Butisan S	1,5 L/ha	ČU; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od začetka nabrekanja semena do faze pred vznikom (BBCH 01-08) ali od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18), oziroma 6-8 dni po sajenju zelja.
	pred sajenjem	napropamid	Colzamid	2,7 L/ha	ČU; omejitve pri sajenju in setvi naslednjih kultur.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Nekatere vrste enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela			Devrinol 45 FL	2,7 L/ha	Tretiramo pred sajenjem zelja s plitvo vdolavo (inkorporacijo) sredstva na globino 2–5 cm. ČU; ornejtve pri sajenju in setvi naslednjih kultur.
Nekatere vrste širokolistnega ter ozkolistnega plevela	po presajanju	metazaklor	Fuego	1,5 L/ha	ČU; pred vznikom plevela oz. najpozneje do faze, ko ima plevel dva lista. Po presajanju oz. najpozneje, ko imajo rastline zelja razvite 3–4 liste (BBCH 13-14).
Nekatere vrste širokolistnega plevela	po sajenju	piridat	Lentagran WP	2,0 kg/ha	42 dni; sredstvo deluje posebno dobro v fazi, ko so pleveli v stadiju ključnih listov oz., ko se pojavijo prvi pravi listi. Možen pojav prehodne fitotoksičnosti. Tretira se v času 3–4 tedne po sajenju, od razvojne faze, ko ima zelje razvitih 6 listov, do faze ko glavni poganjek doseže višino, značilno za sorto (BBCH 16-39).
Nekatere vrste širokolistnega plevela	po sajenju	klopiralid	Lontrel 72 SG	0,17 kg/ha	ČU; plevel naj bo v razvojni fazi od 2 do 6 listov.
Širokolistni in nekatere vrste ozkolistnega plevela	pred vznikom ali po sajenju	metazaklor	Rapsan 500 SC	1,5 L/ha	Tretiranje od razvitega šestega pravega lista zelja do razvitih devet ali več pravih listov (BBCH 16-19), vendar najpozneje 6 tednov pred spravilom. ČU; sredstvo aktivira talna vlaga.
Enoletni ozkolistni plevel, plazeča pirnica	po sajenju	kletodim	Select super	1,0 - 2,0 L/ha	Tretira se v fenološki fazi od začetka nabrekanja semena do faze pred vznikom (BBCH 01-08) ali od razvitega šestega do osmega pravega lista (BBCH 16-18), oziroma 6-8 dni po sajenju zelja. 28 dni; enoletni ozkolistni pleveli od treh listov do konca razraščanja, plazeča pirnica naj bo v času tretiranja visoka od 15 do največ 35 cm.
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnega plevela	pred presajanjem	pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha	Glavnato zelje se tretira od razvojne faze, ko je drugi pravi list razvit, do faze, ko glava doseže 50 % pričakovane velikosti (BBCH 12-45). ČU; ob uporabi sredstva naj bodo tla vlažna.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Enoletni in nekateri večletni ozkolistni plevlji	po sejnjju	propakvizafop	Zetrola	0,75 - 1,5 L/ha	60 dni; ozkolistni plevlji od dveh listov do sredine razraščanja (5 stranskih poganjkov). Plazeča pirnica (<i>Elymus repens</i>) se tretira v razvojni fazi plevljev od drugega do četrtega lista. Tretira se, ko so gojene rastline v razvojni fazi od treh pravih listov do konca rasti stebela oz. do popolne razraščeniosti (BBCH 13-39).

13.1.27 KOLERABICA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Širokolistni in nekater vrste ozkolistnega plevljev	pred vznikom	metazaklor	Butisan S	1,5 L/ha	ČU; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od suhega semena do pred vznikom (BBCH 00-08) kolerabice.
Širokolistni in nekater vrste ozkolistnega plevljev			Rapsan 500 SC	1,5 L/ha	ČU; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od suhega semena do pred vznikom (BBCH 00-08) kolerabice.

13.1.28 KITAJSKI KAPUS (vključno pak choi in podobno)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Širokolistni in nekater vrste ozkolistnega plevljev	pred vznikom	metazaklor	Butisan S	1,5 L/ha	ČU; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od suhega semena do pred vznikom (BBCH 00-08) kolerabice.
Širokolistni in nekater vrste ozkolistnega plevljev			Rapsan 500 SC	1,5 L/ha	ČU; sredstvo aktivira talna vlaga. Tretira se v fenološki fazi od suhega semena do pred vznikom (BBCH 00-08) kolerabice.

13.1.29 BUČE

Cucurbita pepo in *Cucurbita maxima*

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	NAČIN UPORABE	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, OPOMBE
Ozkolistni in širokolistni plevel	po setvi, pred vznikom	petoksamid	Successor 600	2 l/ha	ČU: Tretirati najpozneje 3 – 5 dni po setvi, seme mora biti dobro prekrito NI za muškatne buče (<i>C. moschata</i>)

14 INFO-TOČKA – INTEGRIRANA PRIDELAVA

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska 22
1000 Ljubljana

Spletno mesto:

[Portal GOV.SI](https://www.gov.si/teme/integrirana-pridelava/) (https://www.gov.si/teme/integrirana-pridelava/)«

Priloga 3:

»Priloga 3: Tehnološka navodila za integrirano pridelavo hmelja

1. UVOD

Tehnološka navodila so namenjena pridelovalcem hmelja, ki so vključeni v postopek certificiranja Integrirane pridelave hmelja.

Ukrepi v tehnoloških navodilih so razdeljeni na naslednji način:

- **zahteve** – pridelovalec mora pri izvajanju integrirane pridelave upoštevati zahteve iz tehnoloških navodil. Če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi neskladje, lahko pridelovalec to neskladje odpravi;
- **prepovedi** – če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi, da pridelovalec krši prepovedi iz tehnoloških navodil pri izvajanju integrirane pridelave, zavrne izdajo certifikata ali razveljavi že izdani certifikat.

2. LOKACIJA

Zahteve:

- nov nasad hmelja se sadi na deviška tla ali v obstoječe hmeljišče po najmanj 2 letni premeni;
- če se zaradi kateregakoli razloga nasad hmelja izzori v času do največ 9 let po sajenju, se lahko nov nasad hmelja posadi na to lokacijo še v istem koledarskem letu.

3. OSKRBA TAL

Zahteve:

- zagotavljati je treba pokritost tal v medvrstnem prostoru (po spravi pridelka do najmanj 30. septembra tekočega leta). Setev podsevkov se izvede najkasneje do 25. julija tekočega leta. Seje se lahko samostojne posevke ali združene setve.

Prepovedi:

- obdelava zamrznjenih tal na več kot 30 % globine ornice.

4. SADILNI MATERIAL

Zahteve:

Razmnoževanje vegetativno s sadikami, ki so:

- vzgojene iz zelenih potaknjencev matičnih rastlin hmelja (certificirane sadike A - CSA), ki so brez škodljivih virusov, viroidov in talnih gliv;
- z štoki, ki so del enoletnega lesa podzemnega dela trte in so necertificiran sadilni material.

5. GNOJENJE OZIROMA PREHRANA RASTLIN

Zahteve:

- ob vsaki kontroli je treba predložiti veljavno analizo tal na pH, organsko snov, K₂O in P₂O₅ (analiza tal je veljavna 5 let);
- za tekoče koledarsko leto je treba imeti izdelan gnojilni načrt, ki ga izdelata in podpiše strokovno usposobljena oseba;
- z dušikovimi gnojili je treba gnojiti vsaj pred enim od dognojevanj na podlagi hitrih talnih testov, na vsebnost mineraliziranega dušika v tleh, ki jih izdelata ustrezna strokovna služba. Število zahtevanih analiz je navedeno v preglednici 1. Meri se nitratno in amonijsko obliko dušika. Ne glede na rezultat hitrega talnega testa skupni letni vnos mineralnega dušika ne sme presegati 180 kg/ha oziroma vrednosti določene z gnojilnim načrtom glede na pridelek hmelja.

Preglednica 1: Minimalno število analiz na vsebnost mineraliziranega dušika (N) v tleh, ki jih je potrebno opraviti letno

Površina hmeljišč (ha)	Potrebno število analiz Nmin	Površina hmeljišč (ha)	Potrebno število analiz Nmin
do 3 ha	1	60 do 70 ha	9
3 do 10 ha	2	70 do 80 ha	10
10 do 20 ha	4	80 do 90 ha	11
20 do 30 ha	5	90 do 100 ha	12
30 do 40 ha	6	100 do 125 ha	13
40 do 50 ha	7	125 do 150 ha	14
50 do 60 ha	8	150 do 200 ha	15

6. KULTIVIRANJE**Zahteve:**

- kultiviranje se izvede na tleh, ki so primerne vlažnosti (pri poljski kapaciteti);
- s kultiviranjem se obvladuje plevele.

7. VARSTVO HMELJA PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI**Zahteve:**

- uporaba fitofarmacevtska sredstva na osnovi bakra največ 2- krat letno, pri čemer letni vnos bakrovih ionov (Cu^{2+}) ne sme presegati 3,6 kg;
- uporaba fitofarmacevtska sredstva na osnovi žvepla največ 4-krat letno;
- izvajalec varstva rastlin mora biti ustrezno strokovno usposobljen o rabi FFS, kar se dokazuje s potrdilom o pridobitvi znanj iz fitomedicine;
- pridelovalec mora pri uporabi FFS upoštevati določbe zapisane na etiketi in v navodilu za uporabo posameznega FFS;
- za aplikacijo FFS se uporabljajo tehnično brezhibne in redno pregledane naprave za nanos FFS;
- redno spremljanje pojava in razvoja škodljivih organizmov;
- najprimernejša metoda varstva rastlin za zatiranje škodljivih organizmov se izbere na podlagi lastne presoje in izkušenj ob upoštevanju prognostičnih obvestil Javne službe zdravstvenega varstva rastlin;
- pri odločanju za izvedbo ukrepov varstva rastlin je treba upoštevati pragove škodljivosti za škodljive organizme, če ti pragovi obstajajo;
- vodenje evidence o uporabi FFS v kmetijski pridelavi ter izvajanju metod z nizkim tveganjem;
- razvoj odpornosti škodljivih organizmov je treba upočasniti z menjavanjem pripravkov, ki vsebujejo aktivne snovi z različnimi načini delovanja ter upoštevanjem največjega dovoljenega števila tretiranj in časovni interval med njimi.

Prepovedi:

- uporaba FFS, ki ni skladna s tem pravilnikom;
- prekoračene največje dovoljene mejne vrednosti ostankov FFS ali prisotnost nedovoljene aktivne snovi v odvzetem vzorcu.

UPORABA FFS, KI JIM V LETU PRIDELAVE POTEČE ODLOČBA O REGISTRACIJI ALI BODO NA NOVO REGISTRIRANA PO OBJAVI TEHNOLOŠKIH NAVODIL V SLOVENIJI**Zahteve:**

- uporabljajo se FFS, ki so navedena v tej prilogi. Sredstva, ki so navedena v prilogi in jim med letom poteče registracija, pridelovalec lahko uporablja do zaključka rastne dobe, razen v primeru, če drugače ne odredi Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin;
- novi FFS, ki se na trgu pojavijo po izdaji te priloge, se lahko v letu registracije uporabljajo skladno s pogoji registracije in navedbami v navodilu za uporabo novega FFS, četudi ti FFS niso navedeni v tej prilogi.

8. INTEGRIRANA PRIDELAVA HMELJA – UPORABA DOVOLJENIH PRIPRAVKOV OZIROMA FFS

Sredstva označena z zeleno barvo so dovoljena v ekološki pridelavi.

INTEGRIRANO VARSTVO HMELJA - GLIVE IN PLESNIVKE - list 1

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE			
Hmeljeva peronospora (<i>Pseudoperonospora humuli</i>)	Pri rezi na prečnem prerezu korenike opazimo rdečkasto rjav kolobar. Primarna okužba predstavljajo okuženi poganjki (kuštravci), ki imajo skrajšane med-členke in blede zelene navzdol obrnjene liste. Na spodnji strani listov se razvije temno-siva plesniva prevleka. Pri sekundarnih okužbah se na listih pojavijo rumenkaste pege, ki napredujejo v nekroze, omejene z listnimi žilami. Okuženi cvetovi otrdijo, porjavijo in odpadejo. Na storičkih se pojavijo rjave pege.	-Uporaba certificiranih sadik. -Ročno odstranjevanje kuštravcev pri predčiščenju in napeljavi poganjkov. -Uporaba sistemskih fungicidov, ko se pojavijo kuštravci na 3 % hmeljnih rastlin. -Uporaba fungicidov proti sekundarnim okužbam v skladu z napovedmi Javne službe zdravstvenega varstva rastlin.	Primarna okužba					1-krat zalivanje rastlin ALI 2-krat foliarna aplikacija (7.-10. dan po 1. tretiranju ponovimo aplikacijo)		
			fosetil - Al	Alliette flash	1,5 g/rastlino (zalivanje) 2 kg/ha (foliarna uporaba)	14				
			fosetil - Al + fluopikolid	Profiler	1,125 g/rastlino (maks. 2,25 kg/ha)	ČU			MU - manjša uporaba 1-krat letno pri BBCH 13-15 ob uporabi 0,2-0,5 l/vode na rastlino	
			Sekundarna okužba							
			fosetil - Al	Alliette flash	0,25 % (maks. 6,25 kg/ha)	14			do 8-krat letno	
			bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	5,0 kg/ha	14			2-krat letno; maksimalna uporaba 3,6 kg Cu²⁺/ha/leto	
			bakrov hidroksid bakrov oksiklorid	Badge WG	7,14 kg/ha	14			MU - manjša uporaba 1-krat letno; maksimalna uporaba 3,6 kg Cu²⁺/ha/leto	
			folpet	Folpan 80 WDG	1,87 kg/ha (do BBCH 37)	21			2-krat letno	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
					2,8 kg/ha (od BBCH 37-55) 4,86 kg/ha (od BBCH 55 dalje)		
				Mirador 250 SC	1,6 L/ha	28	MU - manjša uporaba 2-krat letno; uporaba od fenozafe BBCH 55 dalje
			azoksistrobin	Ortiva	1,6 L/ha	28	MU - manjša uporaba 2-krat letno; uporaba od fenozafe BBCH 55 dalje
				Zaftra AZT 250 SC	1,6 L/ha	28	MU - manjša uporaba 2-krat letno; uporaba od fenozafe BBCH 55 dalje
			<i>Pythium oligandrum</i>	Polyversum	0,25 kg/ha	1	MU - manjša uporaba foliarna uporaba; število tretiranj ni omejeno
				Revus	0,75 L/ha (do BBCH 37) 1,0 L/ha (od BBCH 38-55) 1,6 L/ha (od BBCH 55 dalje)	14	2-krat letno
Glivične bolezni sadik			<i>Pythium oligandrum</i>	Polyversum	0,05 % konc. (maks. 0,2 kg/ha)	1	MU - manjša uporaba 1-krat namakanje ali zalivanje sadik hmelja na prostem ob sajenju ali 1-krat zalivanje po sajenju hmelja

ČU - karencna zagotovljena s časom uporabe

INTEGRIRANO VARSTVO HMEJJA - GLIVE IN PLESNIVKE - list 2

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Hmeljeva pepelovka (<i>Podosphaera macularis</i> = <i>Spaerotheca humuli</i>)	Prva znamenja se običajno pojavijo na mladih listih ob začetku cvetenja. Na mestu okužbe je list izbočen, izboklina pa pokrita s pepelasto prevleko trosov. Okuženi cvetovi odmrejo, storžki so deformirani, na deformiranih delih storžkov je pepelasta prevleka.	-Izbira odpornih sort. -Odstranjevanje listov v spodnjem delu rastlin do višine 0,6 do 1 m. -Uporaba fungicidov v skladu z napovedmi Javne službe zdravstvenega varstva rastlin.	žveplo	Cosan	6-7,5 kg/ha	8	maks. 4-krat letno
				Kumulus DF	3-7,5 kg/ha	8	MU - manjša uporaba maks. 4-krat letno
				Microthiol SC	3-7,5 L/ha	8	MU - manjša uporaba maks. 4-krat letno
				Pepelin	6-7,5 kg/ha	8	maks. 4-krat letno
				Vindex 80 WG	6-7,5 kg/ha	8	maks. 4-krat letno
				Karbicure	5,0 kg/ha	1	MU - manjša uporaba 5-krat letno
Siva pegavost hmelja (<i>Phoma exigua</i>)	Bolezen se najprej pojavi na listih v spodnjem delu rastline, kjer se pojavijo ovalne sivo rjave pege. Na mladih poganjkih odmirajo cvetovi in razvijajoči se storžki.	-Preventivna uporaba fungicidov v skladu z napovedjo Javne službe zdravstvenega varstva rastlin.	metrafenon	Vitisan	12 kg/ha	1	MU - manjša uporaba 5-krat letno
				Vivando	0,30-0,66 L/ha	3	MU - manjša uporaba 2-krat letno
				Ortiva	1,6 L/ha	28	MU - manjša uporaba 2-krat letno; uporaba od fenozafe BBCH 55 dalje
				Mirador 250 SC	1,6 L/ha	28	MU - manjša uporaba 2-krat letno; uporaba od fenozafe BBCH 55 dalje
			azoksistrobin	Zafra AZT 250 SC	1,6 L/ha	28	MU - manjša uporaba 2-krat letno; uporaba od fenozafe BBCH 55 dalje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Hmeljeva cercosporna pegavost (<i>Cercospora cantuariensis</i>)	Bolezenska znamenja se najprej izrazijo v obliki majhnih ovalnih, vijolično - rjavih peg na listju predvsem na spodnjem delu rastlin. Na storžkih se pojavijo rdečo rjave nekroze nepravilnih oblik, ki lahko prizadanejo celoten storžek.	-Preventivna uporaba fungicidov v skladu z napovedjo Javne službe zdravstvenega varstva rastlin.	trifloksistrobin	Zato 50 WG	0,025 % (maks. 0,625 kg/ha)	14	MU - manjša uporaba 2-krat letno; pripravek ima učinek tudi na hmeljevo pepelovko in delno na sivo plesen (<i>Botrytis cinerea</i>)

INTEGRIRANO VARSTVO HMELJA - VIRUSI IN VIROIDI - list 3

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI
<p>Virus mozaika jablane (Apple mosaic virus - ApMV) in Hmeljev mozaik (Hop mosaic virus – HMV)</p>	<p>Okužene sadike hmelja običajno ne kažejo izrazitih bolezenskih znamenj. Okužbe zmanjšujejo cvetni nastavek in s tem povzročajo do 30% nižji pridelek in do 15% nižjo vsebnost alfa kislin.</p>	<p>-Priporočena uporaba certificiranih sadik (A certifikat).</p>
<p>Huda viroidna zakrnelost hmelja, ki jo povzroča citrus bark cracking viroid (CBCVd)</p>	<p>Na okužbo se sumi, če se na hmelju pojavi eno ali več naslednjih bolezenskih znamenj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaostajanje v rasti z zbito rastjo primarnih trt, - krajši med-členki primarnih in lateralnih poganjkov, - rastline ne dosežejo polne višine, vršički poganjkov se odklanjajo od opore, - moten in delno mehurjast razvoj listov z navzdol zavihanimi robovi, - pokanje povrhnjice primarnih trt in slabši nastavek lateralnih poganjkov, - pri nekaterih sortah hmelja okužene rastline cvetijo osem do deset dni pred neokuženimi, - storžki hmelja ostajajo manjši ali pa so deformirani, - suha trohnoba in odmiranje koreninskega sistema. 	<p>-Priporočena uporaba certificiranih sadik (A certifikat).</p> <p>-Upoštevati strokovna priporočila, ki so dostopna na spletni strani UVHVR.</p>
<p>Verticilijska uvelost hmelja (<i>Verticillium nonalfalfae</i> in <i>Verticillium dahliae</i>)</p> <p>bolezen se pojavlja v 'blagi' ali v 'letalni' obliki</p>	<p><i>Blaga oblika</i>: se pojavlja od sredine julija, listi od spodaj navzgor rumenijo, robovi listov se vihajo navzgor. Bolezen prizadene posamezne trte rastline, ki na spodnjem delu do višine 1 m močno odebelijo ter razvijejo hrapavo povrhnjico.</p> <p><i>Letalna oblika</i>: Bolezenska znamenja se lahko pojavijo že konec maja. Listi (najprej spodnji) rumenijo ob robu in med žilami, robovi se vihajo navzgor. Že rahel pritisk na simptomatične liste povzroči odpadanje. Venenje prizadene tudi stranske poganjke in večino trt obolele rastline, pri čemur trte ne odebelijo. Notranjost trte je na prerezu je do višine 1m rjave barve.</p>	<p>-Priporočena uporaba certificiranih sadik (A certifikat).</p> <p>-Upoštevati strokovna priporočila, ki so dostopna na IVR portalu.</p>

INTEGRIRANO VARSTVO HMELJA - ŠKODLJIVCI - list 4

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Hmeljeva listna uš (<i>Phorodon humuli</i>)	Krilate uši lahko začnejo preletavati na hmelj konec aprila, običajno pa v začetku maja. Prelet je običajno končan do konca junija, redkeje v začetku julija. Uši na listih in vrhovih poganjikov sesajo rastlinski sok. Rastline oslabijo in so krhčjave, lahko povzročijo popolno izgubo pridelka. Močno napadene rastline z ušmi in če insekticidi ni pravočasno uporabljen, lahko rastline popolnoma zaostanejo v rasti. V času oblikovanja storžkov se uši selijo v njihovo notranjost.	-Uporaba insekticidov je upravičena, ko v hmeljiščih mestoma najdemo več kot 200 uši na listu ali je na vsakem listu na različnih višinah hmelja prisotnih do 50 uši/list. To je običajno takrat, ko se na listih začne pojavljati mana (medena rosa). Če je le mogoče počakamo, da je prelet uši na hmelj končan in da so rastline hmelja v poprečju visoke saj 4 metre. -Če je le mogoče z zatiranjem uši se konča še pred cvetenjem oziroma najkasneje pred	lambda-cihalothrin	Karate Zeon 5 CS*	0,007 – 0,01 % (maks. 0,25 L/ha)	21	2-krat letno
			piretrin	Asset five	0,96 L/ha	ČU	MU - manjša uporaba 3-krat letno v razmaku 7 dni; uporaba pred cvetenjem
			flonikamid	Afinto	0,18 kg/ha	21	2-krat letno
			spirotetramat	Teppeki	0,18 kg/ha	21	2-krat letno
				Movento SC 100	0,3 - 0,95 L/ha (BBCH 31-37) 0,95 - 1,5 L/ha (BBCH >37)	14	1-krat letno
*40 m varnostni pas do voda I. in II. reda; v primeru uporabe šob Agrotop TD za zmanjševanje zanašanja se varnostni pas zmanjša na 20 m							

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
		oblikovanjem storžkov. -Če so uši le na robovih hmeljišč, se najprej tretira le-te (robljenje hmeljišč). -Upošteva se navodila in napoved Javne službe zdravstvenega varstva rastlin.					

ČU - karenci zagotovljena s časom uporabe

INTEGRIRANO VARSTVO HMELJA – ŠKODLJIVCI - list 5

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Proseni (= koruzna) vešča	Gosenice prvega rodu navrtajo trte konec maja in v juniju, gosenice drugega rodu pa konec julija, predvsem pa v začetku avgusta. Oskrba z vodo in hranilnimi snovmi je zaradi tega ovirana. Trte, v katerih so zavrtane gosenice, zaostajajo v rasti, pridelek je zmanjšan, vsebnost alfa kislina pa nižana. Če je v trti večje število gosenic (lahko jih je do >30), se trte posušijo.	-Muičenje in zaoravanje koruznice v okolici hmeljišč najkasneje do konca marca. -Uničevanje stare hmeljevine v okolici hmeljišč do konca marca.	<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox plus	1 kg /ha	ni potrebna	3-krat letno
(<i>Ostrinia</i> [<i>Pyrausta</i>] <i>nubilalis</i>)	Gosenice napadejo poleg trt tudi stranske poganjke in storžke hmelja, ki postanejo rjavi.		<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	MU - manjša uporaba 3-krat letno

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Hmeljev stebelni zavrtač ali strženova sovka (<i>Hydraecia micacea</i>)	Pojavi se predvsem na robovih hmeljišč, ko so poganjki visoki 0,2 do 1 m. Poganjek ovene in se posuši. V poganjku ali ob njem najdemo 1 do 1,5 cm dolgo gosenico, ki je rožnate barve in ima rjavo glavo.	-Zatiranje gostiteljskih rastlin (ščavje, pirnica, loboda, metlika) v hmeljiščih in njihovi okolici.	<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	MU - manjša uporaba 3-krat letno

INTEGRIRANO VARSTVO HMEIJA – ŠKODLJIVCI - list 6

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Hmeljev rilčkar (<i>Neoplithus tigratus porcaus</i>)	Odrasel hrošč hmeljevega rilčkarja ne povzroča škode na hmelju. Škodo povzročajo ličinke, ki so bele barve z rjavo glavo in so brez nog. Ličinke najpogosteje opazimo spomladi ob rezi hmelja, saj so le-te zarite v podzemnem delu trte hmelja, včasih jih lahko najdemo tudi v koreniki.	-Globlja rez hmelja. -Dosedno pobiranje ostankov po rezi hmelja in odvoz iz hmeljišč ter uničenje obrezlin. -Napeljava vodil za oporo cca. 20 cm od sadilnega mesta hmelja.	-	-	-	-	-
Lucernin rilčkar (<i>Otiorynchus ligustici</i>)	Odrasel hrošč lucerninega rilčkarja na hmelju izjeda luknje v mladih poganjkih, ki se ob vetru pogosto prelomijo. Njihove ličinke objedajo podzemni del stebel in tudi korenine hmelja. S tem povzročajo t.i. črvivost trt.	-Globlja rez hmelja. -Dosedno pobiranje ostankov po rezi hmelja in odvoz iz hmeljišč ter uničenje obrezlin. -Napeljava vodil za oporo cca. 20 cm od sadilnega mesta hmelja.	ciantraniliprol	Exirel	0,75 L/ha	Zagotovljena s časom uporabe	MU - manjša uporaba 1-krat letno (BBCH 11-19); Omejena uporaba, ker nima znanim MRL za Ameriko.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Kapusova sovka (<i>Mamestra brassicae</i>)	Pojavlja se občasno na manjših območjih. V času storžkanja opazimo na tleh črne 2 - 3 mm velike iztrebke. V večernem mraku opazimo na trtah v vrhove vzpenjajoče mesnate gosenice, sivo do črno rjave barve, velike do 4 cm. Na tleh opazimo odgriznjene storžke.		<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	MU - manjša uporaba 3-krat letno

INTEGRIRANO VARSTVO HMELJA - ŠKODLJIVCI - list 7

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE				
Hmeljev bolhač (<i>Psylliodes attenuatus</i>)	Predvsem spomladi v toplem delu dneva se opazi ovalne 1,8 do 2,8 mm velike, kovinsko zelene svetilkajoče se hrošče, ki skačejo. Hranijo se na listih in mladih poganjkih. Bolhači poletne generacije delajo škodo tudi na storžkih. Izjede na listih in storžkih so ovalne oblike, velike od 1 do 4 mm.	-Poskrbi se, da rastline spomladi hitro rastejo, da „videjo“ hmeljevem bolhačem, namreč bolhači se najraje prehranjujejo na mladih listih.	ciantraniliprol	Exirel	0,75 L/ha	Zagotovljena s časom uporabe	MU - manjša uporaba 1-krat letno (BBCH 11-19); Omejena uporaba, ker nima znanim MRL za Ameriko.				
							piretrin	Asset five	0,96 L/ha	ČU	MU - manjša uporaba 3-krat letno v razmaku 7 dni; uporaba pred cvetenjem
Hmeljeva pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Ličinke in samice sesajo rastlinski sok na listih in storžkih. Okrog vbodov se listje rumeno do rdeče obarva. Močno napadeno listje se posuši in odpade. Prisotnost škodljivca se spozna tudi po pajčevini, s katero so pokrite kolonije škodljivca med	-Sveže hmeljevine ne vračamo v hmeljišča. -Uporaba akaricidov, ko v vzorcu 100 listov /ha ugotovimo prisotnost škodljivca na 50 % listov, oziroma, ko se pojavijo prve zapredene	heksitiazoks	Nissorun 10 WP* Nissorun 250 SC**	1,5 kg/ha 0,6 L/ha	28	1-krat letno				
							abamektin	Vertimec PRO	1, 25 L/ha	28	2-krat letno
							acekvinocil	Kanemite SC	1,2 L/ha (BBCH 35) 3,0 L/ha (BBCH 59) 3,15 L/ha (BBCH 69) 3,3 L/ha (BBCH 75)	21	1-krat letno Omejena uporaba, ker nima znanim MRL za Kitajsko.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
	listnimi žilami, najprej v bližini pecja in ob glavni žili.	kolonije (kolonije pokrite s pajčevino).			3,6 L/ha (BBCH 79)		
			milbemektin	Milbeknock***	1,5 L/ha (BBCH 65-85)	21	2-krat letno; Omejena uporaba, ker nima znanim MRL za Ameriko.
			spirotramat	Movento 100 SC	1,5 L/ha	14	1-krat letno
			žveplo	Cosan	6-7,5 kg/ha	8	maks. 4-krat letno; stransko delovanje na pršico
		Pepelin		6-7,5 kg/ha	8	maks. 4-krat letno; stransko delovanje na pršico	
		Vindex 80 WG		6-7,5 kg/ha	8	maks. 4-krat letno; stransko delovanje na pršico	
			*30 m varnostni pas do voda I. in II. reda; v primeru uporabe šob Agrotop TD za zmanjševanje zanašanja se varnostni pas zmanjša na 15 m **30 m varnostni pas do voda I. in II. reda 40 m varnostni pas do voda I. in II. reda; v primeru uporabe šob Agrotop TD za zmanjševanje zanašanja se varnostni pas zmanjša na 20 m				
Srnjad; srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	Povzroča poškodbe z objedanjem rastlin	-Uporaba repelentov.	olja na osnovi ovčje maščobe	Trico	10-15 L/ha	Zagotovljena s časom uporabe	MU - manjša uporaba uporaba od BBCH 13 – 61; sredstvo lahko negativno vpliva na kakovost pridelka hmelja

INTEGRIRANO VARSTVO HMEĽJA – PLEVELI - list 8

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FFS	ODMEREK	KARENCA (dni)	OPOMBE
Enoletni širokolistni in ozkolistni pleveli	Ukrepati je treba predvsem proti večletnim plevelom ter konkurenčnim enoletnim plevelom kot sta bela metlika (<i>Chenopodium album</i>) ter srhkodlakavi ščir (<i>Amaranthus retroflexus</i>).	-Plevele v hmejiščih se uničuje mehansko z obdelavo tal, ki vključuje redno kultiviranje tal v medvrstnem prostoru ter pravočasnim osipanjem hmeĽja, ki naj mu sledi setev podorin.	pelargonska kislina	Beloukha	16,0	zagotovljena s časom uporabe	2 x letno
Odstranjevanje odvečnih pogankov hmeĽja			pelargonska kislina	Beloukha	5,3	zagotovljena s časom uporabe	MU - manjša uporaba 1 x letno
Enoletni ozkolistni in nekatere vrste širokolistnih plevelov v UKORENIŠČIH IN PRVOLETNIH NASADIH HMEĽJA, kjer se pridelek ne obira	Ukrepati je treba predvsem proti večletnim plevelom ter konkurenčnim enoletnim plevelom kot sta bela metlika (<i>Chenopodium album</i>) ter srhkodlakavi ščir (<i>Amaranthus retroflexus</i>).	-Plevele v hmejiščih se uničuje mehansko z obdelavo tal, ki vključuje redno kultiviranje tal v medvrstnem prostoru ter pravočasnim osipanjem hmeĽja, ki naj mu sledi setev podorin.	pendimetalin	Stomp Aqua	3,3 L/ha; 1,0 L/ha (uporaba v vrstah)	zagotovljena s časom uporabe	MU - manjša uporaba 1 x letno, uporaba dovoljena samo v ukoreniščih in prvoletnih nasadih hmeĽja, katerih pridelek se ne obira

INFO-TOČKA – INTEGRIRANA PRIDELAVA

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Dunajska 22

1000 Ljubljana

Spletno mesto:

[Portal GOV.SI](https://www.gov.si teme/integrirana-pridelava/) (<https://www.gov.si teme/integrirana-pridelava/>)«

Priloga 4:

»Priloga 4: Tehnološka navodila za integrirano pridelavo sadja in oljk

1 UVOD

Tehnološka navodila so namenjena pridelovalcem sadja in oljk poljščin, ki so vključeni v postopek certificiranja Integrirane pridelave sadja in oljk.

Ukrepi v tehnoloških navodilih so razdeljeni na naslednji način:

- zahteve – pridelovalec mora pri izvajanju integrirane pridelave upoštevati zahteve iz tehnoloških navodil. Če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi neskladje, lahko pridelovalec to neskladje odpravi;
- prepovedi – če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi, da pridelovalec krši prepovedi iz tehnoloških navodil pri izvajanju integrirane pridelave, zavrne izdajo certifikata ali razveljavi že izdani certifikat.

2 KOLOBAR

Zahteve:

- pri napravi nasada jagod je treba upoštevati kolobar. Kolobar je široko zastavljen in raznolik z menjavo družin rastlin in vključevanjem dozevkov oziroma vmesnih posevkov. V petih letih je na isti površini največ 2-krat jagoda kot glavna kultura;
- pri pridelavi jagodičja v inertnih substratih (npr. hidroponsko gojenje) je obvezna pridelava v zaprtem krogotoku.

3 GNOJENJE OZ. PREHRANA RASTLIN

Zahteve:

- če je založenost tal s hranili slabša od razreda optimalne preskrbljenosti tal (stopnja C), se za založno gnojenje (do starosti nasada treh let) lahko porabi največ 250 kg/ha P₂O₅ in 300 kg/ha K₂O na leto;
- vodi se evidence o porabi gnojil;
- gnojiti je treba v skladu z založenostjo tal, ki se določi glede na analizo tal na globini 0-30 cm. Analiza tal se izvede najmanj vsakih 5 let;
- ciljna količina organske snovi v tleh mora biti optimalna glede na tip tal (preglednica 1);
- če se uporabi največji dovoljeni letni vnosa čistega dušika (preglednica 2), je treba skupno količino dušika razdeliti na 2 do 3 obroke, pri čemer en obrok ne sme biti višji od 40 kg N/ha;
- analiza tal na fosfor (P), kalij (K), organsko snov in pH se izvede pred napravo nasada za določanje založenosti tal in v obstoječih nasadih, najmanj 1-krat vsakih pet let in ločeno za vsako značilno talno enoto posebej;
- uporaba do 40 kg/ha dušika za pospeševanje mineralizacije organskih snovi (zastirke) pri sadnih vrstah je dovoljena, če se uporabi zastirka z višjim C:N razmerjem od 18:1 in ta vrednost se ne upošteva pri skupni letni količini dušika;
- dovoljen letni vnos dušika za posamezne sadne vrste je določen v preglednici 2;
- odmerek dušika ne sme presegati vrednosti predpisanih v predpisu, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, kljub temu, da ciljne vrednosti za doseganje največjih pridelkov pri posameznih poljščinah presegajo te vrednosti.

Preglednica 1: Povezava med tipom tal ter optimalno vsebnostjo organske snovi (v %)

TEKSTURA TAL	VSEBNOST ORGANSKE SNOVI (%)		
	NIZKA	OPTIMALNA	VISOKA
Lahka	1	1 – 2,5	2,5

TEKSTURA TAL	VSEBNOST ORGANSKE SNOVI (%)		
	NIZKA	OPTIMALNA	VISOKA
Srednje težka	1,5	1,5 – 2,5	3,5
Težka	2,5	2,5 – 4	nad 4

Preglednica 2: Največji dovoljeni letni vnos dušika (kg/ha) po sadnih vrstah

Sadna vrsta	N (kg/ha)
breskev	105
marelica	105
češnja	105
češplja	105
oljka	105
kaki	90
jablana, hruška*	60 (pri sortah 'Zlati delišes' in 'Gala' 90)
aktinidija	105
oreh	105
leska	90
kostanj	105
jagodičje	55

- pri jablani in hruški se največje dovoljene količine iz preglednice 2 lahko povečajo na največ 105 kg/ha, vendar le ob izpolnjevanju enega od treh pogojev, če je iz rezultatov predhodno opravljene N_{min} analize razvidno pomanjkanje (preglednica 3) ali če je dolžina enoletnega prirastka iz terminalnih brstov manjša od 30 cm ali če je vsebnost organske snovi v tleh nižja od 4 %;

Preglednica 3: Gnojenje z dušikom glede na vrednosti N_{min} metode

N-min vrednost kg/ha	N-mineralizacija	Gnojenje z dušikom kg/ha
pod 30	zmerna	30–50
	dobra	pod 30
30–50	zmerna	0–30
	dobra	0
nad 50	zmerna - dobra	0

- pri gnojenju s fosforjem in kalijem je treba upoštevati rezultate analize tal. V primeru, da rezultati analize tal presežejo optimalno stopnjo preskrbljenost (C stopnja) s hranili je treba gnojenje prilagoditi odvzemu hranil s pridelkom (preglednica 4), pri založenosti tal stopnje D se gnoji s polovičnim odmerkom odvzema s pridelkom, pri založenosti tal stopnje E se gnojenje opusti za obdobje 5 let oz. do naslednje analize tal;
- upoštevati je treba časovne mejnike, znotraj katerih je gnojenje z dušikovimi gnojili prilagojeno. Od 1. marca do 1. septembra ni omejitev, od 1. septembra do 15. oktobra se lahko uporabi največ 40 kg N/ha;

Preglednica 4: Odvzem hranil s povprečnim pridelkom različnih sadnih vrst.

Sadna vrsta	Pridelek (t/ha)	Hranila (kg/ha)			
		N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO
jablana	40	20	13	60	2
hruška	40	30	10	70	5
češnja	12	26	5	23	2
sliva	20	10	5	42	2
marelica	20	18	9	71	2
breskev	15	15	9	36	2
aktinidija	20	31	11	54	2
malina	15	29	7	26	5
drugo jagodičje	20	37	7	47	4
borovnica	15	21	2	10	1

- ob upoštevanju največjega dovoljenega vnosa in odvzema hranil s pridelkom je treba pri gnojenju upoštevati uveljavljene norme (preglednica 5).

Preglednica 5: Norme za gnojenje različnih sadnih vrst z dušikom, fosforjem, kalijem, magnezijem in borom ob različnih količinah pridelka in optimalno založenih srednje težkih tleh (stopnja C).

Sadna vrsta	Pridelek (t/ha)	N (kg/ha)	P ₂ O ₅ (kg/ha)	K ₂ O (kg/ha)	MgO (kg/ha)	B (mg/kg)
jablana, hruška	< 40	70	35	90	15	0,4
	40 – 50	80	40	110	20	0,5
	> 50	90 (hruške 100)	45	130	25	0,6
sliva	< 20	70	35	65	5	0,4
	20 – 25	90	45	80	10	0,5
	> 25	105	55	95	15	0,6
češnja	< 8	50	25	50	10	0,4
	8 – 12	70	35	65	15	0,5
	> 12	90	45	80	20	0,6
breskev	< 20	60	30	55	10	0,4
	20 – 25	80	40	70	15	0,5
	> 25	90	45	75	20	0,6
marelica	< 10	70	35	60	15	0,4
	10 – 15	90	45	75	20	0,5
	> 15	105	55	90	25	0,5
aktinidija	< 15	40	10	60	5	/
	20	50	15	75	5	/

Sadna vrsta	Pridelek (t/ha)	N (kg/ha)	P ₂ O ₅ (kg/ha)	K ₂ O (kg/ha)	MgO (kg/ha)	B (mg/kg)
	> 25	65	20	90	10	/
jagoda	20	55	50	130	/	/
malina	20	55	40	80	/	/
ribez	20	55	40	120	/	/
robida	20	55	35	65	/	/
ameriška borovnica	15	35	25	60	/	/
kosmulja	17	55	35	80	/	/
oljka	< 4	70	15	80	/	/
	4 – 6	90	25	110	/	/
	> 6	105	30	130	/	/
oreh	15 – 45	75 – 105	15	30	/	/
leska	12 – 36	62 – 86	12	20	/	/
kostanj	10 – 30	80 – 100	10	15	/	/

Prepovedi:

- prepovedana prekoračitev letnega vnosa dušika podanega v preglednici 2, oziroma največje skupne količine 105 kg/ha;
- prekoračitev mejne vrednost letnega vnosa hranil;
- vnos hranil preko oroševalnega namakalnega sistema;
- gnojenje z muljem oziroma kompostom iz komunalnih čistilnih naprav;
- uporaba komposta, ki po kakovosti ne ustreza zakonodaji;
- v obdobju od odpadanja listja do cvetenja sadnega drevja ali do ozelenitve tal v nasadu ni dovoljeno dodajanje mineralnih lahkotopnih dušikovih gnojil, prav tako ni dovoljeno v obdobju od konca junija do jeseni. Izjeme so za češnjo in lesko, dovoljeno je dognojiti po obiranju, vendar v okviru zakonsko predpisanih rokov, za oreh, dovoljeno je gnojiti z N od konca marca oziroma od brstenja do konca junija ter za oljko, dovoljeno je gnojiti z N od druge polovice februarja do sredine junija.

4 NAMAKANJE**Zahteve:**

- v trajnih nasadih koščičarjev je treba pred postavitvijo namakalnega sistema pridobiti osnovne podatke o lastnostih tal. Treba je narediti mehansko analizo tal, s pomočjo katere se lahko ugotovi količino rastlinam dostopne vode v tleh in določi se maksimalen obrok namakanja. V obdobju namakanja je treba spremljati meteorološke parametre, kot so padavine, temperatura ter vodna bilanca tal;
- treba je voditi evidenco o porabi vode za namakanje;
- za merjenje padavin je treba imeti merilno napravo;
- oskrba z vodo je prilagojena potrebam sadnih rastlin in travne ruše, vremenskim razmeram in tipu tal (preglednica 6,7);
- dodajanje hranil preko namakalnega sistema je možno s kapljičnim namakanjem in mikro razpršilci pod krošnjami. Količina hranil, porabljen pri fertirigaciji se všteje v skupno letno dovoljeno količino hranil.

Prepovedi:

- prepovedana je uporaba prekomernih količin vode, ki bi povzročile izpiranje hranil v globlje plasti tal in podtalnico ter negativno vplivale na kakovost pridelka.

Preglednica 6: Optimalni vnos vode v enkratnem odmerku v nasad glede na teksturo tal.

TEKSTURA TAL		KAPLJIČNO NAMAKANJE IN MIKORAZPRŠILCI		OROŠEVANJE	
		(mm)	(m ³ /ha)	(mm)	(m ³ /ha)
Peščena	LAHKA	15	150	35	350
Ilovnata peščena					
Peščena ilovica					
Peščeno glinasta ilovica	SREDNJE TEŽKA	20	200	45	450
Melj					
Meljasta ilovica					
Ilovica					
Peščena glina	TEŽKA	25	250	55	550
Meljasto glinasta ilovica					
Glinasta ilovica					
Glina					

Preglednica 7: Prikaz povprečne letne bruto norme namakanja za jagode v območju osrednje Slovenije (OS. SLO) in subpanonskem območju (SUBP.).

Način pridelave	Lahka tla		Srednje težka tla		Težka tla	
	OS. SLO	SUBP.	OS. SLO	SUBP.	OS. SLO	SUBP.
Enkrat rodna jagoda	36	307	26	248	24	237
Večkrat rodna jagoda	140	289	101	234	96	222

5 OSKRBA TAL V NASADU

Zahteve:

- v vseh nasadih, razen jagodičja in zaščiteneh prostorov, je obvezna takojšnja ozelenitev medvrstnega prostora. V medvrstnem prostoru je treba vzdrževati rastlinski pokrov različnih rastlin in v vrstni sestavi pokrova prevladujejo trave. Zaradi zaprtega krogotoka hranil je treba pokošene rastline pustiti v nasadu;
- če je nasad na terasah, je košnja brežin teras obvezna.

Prepovedi:

- širina herbicidnega pasu pod drevesi ne sme presegati ¼ širine medvrstnega prostora (izjema za lupinarje);
- neozelenel medvrstni prostor, izjema so nasadi jagodičja in zaščitene prostori;
- odvoz pokošenih rastlin iz nasada.

6 REZ

Zahteve:

- vsakoletna prilagojena izvedba rezi (razen v primeru jagodnjaka).

7 STROJNO TEHNIČNI POGOJI

Zahteve:

Za oskrbo nasadov v integrirani pridelavi je nujna naslednja minimalna strojna oprema:

- **pogonski stroji:** traktorji, prilagojeni delovnim razmeram v nasadu in kakovostni izvedbi del;
- **stroji za varstvo nasadov:** traktorski pršilniki, katerih tehnična primernost morata biti potrjena z veljavnim znakom o pregledu naprav za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev. Samo izjemoma je v manjših nasadih alina težko dostopnih delih nasada sadnih vrst in oljk dovoljena uporaba nahrbtnih pršilnikov ali škropilnic. Pri izvajanju varstva z zastrupljenimi vabami in uporabi nahrbtnih pršilnikov ali škropilnic ni omejitev pri velikosti površine. V obeh primerih mora biti postopek dela s strojem vnaprej pripravljen in preverjen pred vsako sezono;
- **stroji za oskrbo vrstnega prostora:** stroji za mehansko obdelavo tal, košnja in škropilniki za aplikacijo herbicidov;
- **stroji za oskrbo medvrstnega prostora:** mulčerji s stalno ali s spremenljivo delovno širino.

8 MINIMALNI TEHNOLOŠKI UKREPI ZA POSAMEZNE SADNE VRSTE

Zahteve:

- izvajanje rezi in drugih ukrepov, ki zagotavljajo večletno pridelovanje sadja;
- vzdrževanje medvrstnega prostora z minimalno 2- kratnim letnim mulčenjem, razen pri jagodičju in zaščiteneh prostorih;
- v pasu pod drevesi rastejo samo nizke rastline;
- izvajanje minimalnega zdravstvenega varstva rastlin.

9 INTEGRIRANO VARSTVO SADNIH VRST IN OLJK

Zahteve:

- redno spremljanje pojava in razvoja škodljivih organizmov;
- pri uporabi FFS je treba upoštevati določbe zapisane na etiketi in v navodilu za uporabo posameznega FFS;
- pri škropljenju je treba uporabiti FFS, ki so dovoljena za uporabo v ekološki pridelavi. Potrebno število tovrstnih škropljenj po posamezni sadni vrsti je navedeno v preglednici 8;
- izvajalec varstva rastlin mora biti ustrezno strokovno usposobljen o rabi FFS, kar se dokazuje s potrdilom o pridobitvi znanj iz fitomedicine;
- za aplikacijo FFS se uporabljajo tehnično brezhibne in redno pregledane naprave za nanos FFS;
- redno spremljanje pojava in razvoja škodljivih organizmov;
- za zatiranje škodljivih organizmov se izbere metoda varstva rastlin na podlagi lastne presoje in izkušenj ob upoštevanju prognoističnih obvestil Javne službe zdravstvenega varstva rastlin;
- pri odločanju za izvedbo ukrepov varstva rastlin je treba upoštevati pragove škodljivosti za škodljive organizme, če ti pragovi obstajajo;
- s ukrepi je treba zadrževati škodljive organizme pod pragom gospodarske škodljivosti, oziroma le-te kemično zatirati, šele ko je dosežen gospodarski prag škodljivosti;
- upočasniti je treba razvoj odpornosti škodljivih organizmov z menjavanjem pripravkov, ki vsebujejo aktivne snovi z različnimi načini delovanja ter upoštevanjem največjega dovoljenega števila tretiranja in časovni interval med njimi;

- ekološka sredstva se uporabijo samostojno ali v kombinaciji z drugimi sredstvi. V število škropljenj so všteta tudi sredstva, ki so dovoljena v ekološki pridelavi in so uporabljena kot nadomestilo za FFS, ki vsebujejo a.s., ki je kandidatka za zamenjavo.

Prepovedi:

- uporaba FFS, ki ni skladna s tem pravilnikom;
- prekoračene največje dovoljene mejne vrednosti ostankov FFS ali prisotnost nedovoljene aktivne snovi v odvzetem vzorcu.

UPORABA FFS, KI JIM V LETU PRIDELAVE POTEČE ODLOČBA O REGISTRACIJI ALI BODO NA NOVO REGISTRIRANA PO OBJAVI TEHNOLOŠKIH NAVODIL V SLOVENIJI**Zahteve:**

- uporabljajo se FFS, ki so navedena v tej prilogi. Sredstva, ki so navedena v prilogi in jim med letom poteče registracija, pridelovalec lahko uporablja do zaključka rastne dobe, razen v primeru, če drugače ne odredi Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin;
- novi FFS, ki se na trgu pojavijo po izdaji te priloge, se lahko v letu registracije uporabljajo skladno s pogoji registracije in navedbami v navodilu za uporabo novega FFS, četudi ti FFS niso navedeni v tej prilogi.

Preglednica 8: Prikaz minimalnega števila škropljenj z aktivnimi snovmi in predlagani FFS, dovoljenimi v ekološki pridelavi ter minimalno število kandidatov za zamenjavo z ostalimi registriranimi aktivnimi snovmi pri različnih sadnih vrstah.

Sadna vrsta	Minimalno število škropljenj s sredstvi – dovoljena v EKO pridelavi in brez FFS, ki vsebuje baker (uporaba samostojno ali v kombinaciji z drugimi sredstvi)	Predlagani FFS, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi	Minimalno število »kandidat«, ki jih mora pridelovalec zamenjati z ostalimi dovoljeni aktivnimi snovmi, izven predpisanega seznama.	Seznam 'kandidat' za zamenjavo
jablana	5	V preglednicah za varstvo jabolane pripravki in aktivne snovi označene z zeleno barvo.	3	Chorus 50 WG Chorus forte Difof Score 250 EC Mavita 250 EC Difcor 250 EC Difenzone Duaxo koncentrat Sercadis plus Luna experience Pomax Switch 62,5 WG Geoxe Affirm Affirm opti Shirudu Stomp aqua Pirimor 50 WG

hruška	3	V preglednicah za varstvo hruške pripravki in aktivne snovi označene z zeleno barvo.	1	Score 250 EC Mavita 250 EC Duaxo koncentrat Difol Chorus 50 WG Chorus forte Sercadis plus Luna experience Pomax Switch 62,5 WG Geoxe Pomax Affirm opti Karate zeon 5 CS Shirudo Stomp aqua
breskev/nektarin a	3	V preglednicah za varstvo breskev in nektarin so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	1	Affirm Chorus 50 WG Luna experience Mavita 250 EC Pirimor 50 WG Score 250 EC Switch 62,5 WG
marelica	3	V preglednicah za varstvo marelic so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	0	Ni primernega kandidata za zamenjavo.
češnja/višnja	3	V preglednicah za varstvo češenj in višenj so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	0	Ni primernega kandidata za zamenjavo.
sliva/češplja	3	V preglednicah za varstvo sliv in češpelj so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	0	Ni primernega kandidata za zamenjavo.

kaki	0	/	0	Za zatiranje kakijeve listne pegavosti je registriran le pripravek na osnovi difenokonazola, ki pa nima ustreznega nadomestka za zatiranje kakijeve listne pegavosti (<i>Plurivorosphaerella nawae</i> , ki bi se lahko uporabljal v ekološki pridelavi.
smokve	0	/	0	Registrirani sredstvi sta že dovoljeni za ekološko pridelavo
jagode	1	<p>Botector (<i>Aureobasidium pullulans</i> (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941) (100%)</p> <p>Amylo-X (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>, sev D747 (25%))</p> <p>Taegro (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24 (13%))</p> <p>Serenade ASO (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 (1,4%))</p> <p>Prestop (<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446) (32%))</p> <p>Polyversum, Univerzalni fungicid (<i>Pythium oligandrum</i> M1 (25%))</p> <p>AQ-10 (<i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ10 (58%))</p> <p>Vitisan, Karbicare (kaljev hidrogen karbonat)</p> <p>Biotip sulfo 800 SC, Thiovit Jet (žveplo)</p>	1	Zamenjava pripravka Signum (za uporabo proti sivi plesni) s pripravkom ali Botector ali Amylo-X ali Polyversum ali Univerzalni fungicid ali Serenade ASO (samo na prostem) ali Taegro (samo v zaščitnih prostorih)

		<p>Azatin EC (azadirachtin A (2,6%))</p> <p>Lepinox Plus (<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> (15%))</p> <p>Agree WG (<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i> (50%))</p> <p>Laser Plus, Laser 240 SC (spinosad (spinosin A+spinosin D))</p> <p>Naturalis (<i>Beauveria bassiana</i>, sev ATCC 74040 (0,02%))</p> <p>Botanigard OD/ WP (<i>Beauveria bassiana</i>, sev GHA)</p> <p>Položomor bio vaba, Solabiol, Bio Plantela, Ferramol, Naturen bio (železov (III) fosfat)</p> <p>Amylo-X (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>, sev D747 (25%))</p> <p>Taegro (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24 (13%))</p> <p>Serenade ASO (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 (1,4%))</p> <p>Curatio-žvepleno apnena brozga (kalcijev polisulfid (apneno žveplo) (38%))</p> <p>Biotip sulfio 800 SC, Thiovit Jet, Microthiol special / dispers (žveplo)</p> <p>Laser 240 SC, Laser Plus (spinosad (spinosin A+spinosin D))</p> <p>Ovitex (parafinsko olje (81,7%))</p> <p>Celaflor Naturen (olje navadne ogrščice)</p> <p>Agree WG (<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i> (50%))</p> <p>Lepinox Plus (<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> (15%))</p> <p>AQ-10 (<i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ10 (58%))</p> <p>Vitisan, Karbicare (kalijev hidrogen karbonat)</p> <p>Amylo-X (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>, sev D747 (25%))</p>			
ameriške borovnice	1		1	Zamenjava pripravka Signum (za uporabo proti sivi plesni) s pripravkom ali Amylo-X ali Serenade ASO ali Taegro	
maline	1		1	Zamenjava pripravka Signum (za uporabo proti sivi plesni) s pripravkom ali Amylo-X	

				ali Taegro ali Serenade ASO (samo na prostem)
			<p>Thiovit jet, Biotip Sulfo 800 SC, Microthiol special, Microthiol disperss, Sulfar, Microthiol SC (žveplo)</p> <p>Agree WG (<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i> (50%))</p> <p>Laser 240 SC, Laser Plus (spinosad (spinosin A+spinosin D))</p> <p>Ovitex (parafinsko olje (81,7%))</p> <p>Celaflor Naturen (olje navadne ogrščice)</p> <p>Naturalis (<i>Beauveria bassiana</i>, sev ATCC 74040 (0,02%))</p> <p>Botanigard WP (<i>Beauveria bassiana</i>, sev GHA)</p>	

10 NAČINI VARSTVA RASTLIN

Uporaba sredstev za kemično redčenje in rastnih regulatorjev

Zahteve:

- dovoljena uporaba sredstva za kemično redčenje in regulacijo rasti, ki so za ta namen registrirana v Republiki Sloveniji.

11 INTEGRIRANO VARSTVO SADJA IN OLJK

Sredstva označena z zeleno barvo so dovoljena v ekološki pridelavi.

Za pridelavo namiznega grozdja se smiselno uporabljajo navodila za integrirano pridelavo vinskega in namiznega grozdja.

11.1 INTEGRIRANO VARSTVO JABLAN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE				
Jablanov škrlup (<i>Venturia inaequalis</i>)	<p>Higienski ukrep: pometanje odpadlega listja v medvrstni prostor in mulčenje oz. odstranjevanje listja iz nasada</p> <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Strategija zatiranja v obdobju nevarnosti primarnih okužb temelji na preventivni uporabi kemičnih FFS - fungicidov z daljšim preventivnim delovanjem (kontaktnih, iz skupine anilinopirimidinov, SDHI in strobilurinskih pripravkov). V primeru ekstremnih vremenskih razmer (listje mokro več kot 48 ur, padlo več kot 25 mm dežja, od zadnjega škropljenje minilo 96 ur in več) imajo prednost pripravki z daljšim kurativnim, sistemičnim delovanjem (IBE-triazoski 	Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	Letna količina uporabljenega čistega bakra na istem zemljišču ne sme presegati 4 kg čistega bakra na ha - potrebno upoštevati pri št. tretiranj s FFS na osnovi a.s.baker				
							Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	3,0 kg/ha	ČU 3xL
								Cuprablau Z 35 WG	3,0 kg/ha	ČU-3xL
			Cuprablau Z 50 WP-se ne trži	2 kg/ha	ČU 3xL					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>pripravki), ki se uporabijo v kombinaciji s kontaktnimi fungicidi.</p> <ul style="list-style-type: none"> Informacije o izpolnjenih pogojih za pojav primarnih okužb in jakost le teh so za sadjarske lokacije, ki so vključene v mrežo Agromet dostopne na Agrometeorološkem portalu in v prognostičnih obvestilih Javne službe ZVR, ki napove tudi začetek in konec nevarnosti pojava primarnih okužb. Dolžina presledkov med škropljenji je v času trajanje primarnih okužb je odvisna od vremenske napovedi trajanja in količine padavin ter hitrosti prirasta listne mase (3 do 5 dni). Po koncu primarnih okužb se v nasadih, kjer so uspešno obvladali primarne okužbe, presledki med škropljenji podaljšajo (do 14 dni.). Dolžina presledka je odvisno od količine padavin. V primeru, ko pade več kot 25 mm dežja, potrebno škropljenje ponoviti pred naslednjimi padavinami. V nasadih, kjer se pojavijo pege na listih se priporoča preventivna uporaba kontaktnih fungicidov pred napovedanimi padavinami oz. na vsakih 7 do 8 dni. 	metiram	Polyram DF	2,0 kg/ha	28 dni 3xL	Uporaba za zmanjševanje okužb j. škrlupa, negativen učinek na plenilske pršice. Zaloge v uporabi do:28.11.2024
		dodin	Syllit 400 SC	1,9 L/ha	60 dni 2xL	Sredstva se ne sme mešati z močljivimi žvepli, bordojsko brozgo, s sredstvi, ki vsebujejo kaptan, fenoksikarb, cink, baker, apno, z alkalnimi sredstvi ter foliarnimi gnojili na osnovi morskih alg, cinka ali bakra.
			Syllit 544 SC se ne trži	1,4 L/ha	60 dni 2 xL	
		ciprodinil (anilinopirimidin)	Chorus 50 WG	0,45 kg/ha	21 dni 3xL	
		pirimetanil (anilinopirimidin)	Batalion 450 SC	0,7-1,0 L/ha	28 dni 3xL	
			Pyrus 400 SC	1,0 L/ha	56 dni 3xL	
			Pyramid	0,375 L/višinski m krošnje/ha max. 1,125 L/ha	28 dni 3xL	
			Scala	0,375 L/višinski m krošnje/ha, max. 1,125 L/ha	56 dni 4xL	
			Avalon	1,125 L/ha	56 dni 3x	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Erune 40 SC	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Pretil	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Mythos se ne trži	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	Zaloge v prodaji do: 29.10.2024: Zaloge v uporabi do: 29.10.2025 42 dni 6xL	- v odmerku 0,75 kg/ha, v 7 dnevnem razmiku, od BBCH 57-72; - v odmerku 0,5 kg/ha, v 5 dnevnem razmiku od (BBCH 73-79). Uporaba aktivne snovi ditianon v jabolkah in hruškah ne sme presegati skupne količine 2625 g aktivne snovi na ha v eni rastni dobi.
		ditianon + kaljevi fosfonati	Alcoban	0,75 kg/ha	42 dni 3xL	
		ditianon + pirimetanil	Delan pro	2,5 L/ha	35 dni 6xL	
		ditianon + ciprodinil	Faban	1,2 L/ha	56 dni 4xL	
			Chorus forte se ne trži	2,0 L/10.000 m ² listne površine max. 3,6 L/ha	35 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
		folpet + difenokonazol	Difol	3,5 L/ha	110 dni 3xL	
		kaptan	Merpan 80 WDG Captan 80 WG Orthocide 80 WG Scab 80 WG Scab 480 SC	1,88 kg/ha 2,0 kg/ha 2,0 kg/ha max.1,9 kg/ha 3,13 L/ha	28 dni 10xL 28 dni 10xL 28 dni 10xL 21 dni 10xL 21 dni 10xL	
		kaptan + kalijevi fosfonati	Merplus se ne trži	2 L/ha	28 dni 8xL	
		difenokonazol (triazol)	Score 250 EC Difcor 250 EC Difenzone Mavita 250 EC se ne trži Duaxo koncentrat	0,2 L/ha 0,2 L/ha 0,2 L/ha 0,2 L/ha max. 3,3L/ha	21 dni 3x L 14 dni 3xL 21 dni 4xL 21 dni 3x L 14 dni 3xL	Sistemične pripravke na osnovi triazolov, strobilurinov in SDHI pripravke vedno mešamo z dotikalnimi fungicidi.
		tetrakonazol (triazol)	Domark 100 EC	0,4 L/ha	14 dni 2xL	
		mefentriflukonazol (triazol)	Revyona	1,3 L/10.000 m ² površine listne stene max. 2L/ha	28 dni 2xL	
		difenokonazol+ fluksapiroksat (triazol + SDHI)	Sercadis plus	1,2 L/ha	35 dni 2xL	
		fluksapiroksad (SDHI)	Sercadis	0,25-0,3 L/ha	35 dni 3xL	Uporaba: za zmanjšanje okužb j. škrlupa
		kreksosim-metil (strobilurin)	Stroby WG se ne trži	0,2 kg/ha	28 dni 4xL	
		trifloksistrobin (strobilurin)	Zato 50 WG se ne trži	100 – 150 g/ha	21 dni 4xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
		boskalid + piraklostrobin	Bellis se ne trži	0,8 kg/ha	7 dni 3 xL	Zaloge v prodaji do: 31.1.2024 Zaloge v uporabi do: 31.1.2025
		fluopiram + fosepil - AI	Luna Care se ne trži	1kg/1meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare Vitisan	5 kg/ha 2,5 kg/meter višine krošnje (max. 7,5 kg/ha)	1 dan 5xL 1 dan 6xL	Uporaba: za zmanjševanje okužb j. škrupa
Jablanov škrup (<i>Venturia inaequalis</i>)		žveplo	Cosan	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	Uporaba: za zatiranje jablanove pepelovke in zmanjšanje okužb jablanovega škrupa
Jablanova pepelovka (<i>Podosphaera leucotricha</i>)			Kumulus DF	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Microthiol disperss	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Microthiol special	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Pepelin	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Thiovit Jet	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Vindex 80 WG	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Sulfar	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Vertipin	7 L/ha	3 dni 12xL	
Jablanova pepelovka (<i>Podosphaera leucotricha</i>)	Neposredne metode varstva: <ul style="list-style-type: none"> Redno odstranjevanje okuženih poganjkov (primarno okužene -v obdobju zimske rezi; redno 	žveplo	Azumo WG c	7,5 kg/ha	7 dni 6xL	Vsi pripravki na osnovi žvepla imajo stranski akaricidni učinek in delujejo tako
			Biotip Sulfo 800 SC	6 – 7,5 l/ha	7 dni 8xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>odstranjevanje sekundarno okuženih poganjkov - do konca rasti primarnih poganjkov)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Od brstenja do cvetenja: za zmanjšanje infekcijskega potenciala boleznih uporaba pripravkov na osnovi žvepla v najvišje dovoljenih odmerkih (pogoj: T zraka nad 15 °C); od cvetenja naprej: uporaba v nižjih odmerkih • Od fenološke faze rdeči balon do končane rasti primarnih poganjkov: uporaba specifično delujočih fungicidov iz skupine strobilurinov in SDHI pripravkov v času največje nevarnosti primarnih ter času sekundarnih okužb z jablanovo pepelovko. 	<p>fluopiram + tebukonazol</p> <p>fluopiram + fosetil - Al</p> <p>fluksapiroksad</p> <p>difenokonazol + fluksapiroksad</p> <p>penkonazol</p> <p>mefentriflukonazol</p> <p>difenkonazol</p> <p>krezoksim-metil (strobilurin)</p> <p>trifloksistrobin (strobilurin)</p> <p>boskalid + piraklostrobin</p> <p>fludioksonil</p>	<p>Poi-sulphur 800 SC</p> <p>Luna experience</p> <p>Luna Care se ne trži</p> <p>Sercadis</p> <p>Sercadis plus</p> <p>Topas 100 EC</p> <p>Revyona</p> <p>Duaxo koncentrat</p> <p>Stroby WG se ne trži</p> <p>Zato 50 WG se ne trži</p> <p>Bellis se ne trži</p> <p>Geoxe</p>	<p>6 – 7,5 l/ha</p> <p>0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha</p> <p>1kg/meter višine krošnje/ha max. 3,0 kg/ha</p> <p>0,25L/ha</p> <p>0,72 L/ha</p> <p>0,5 L/ha</p> <p>1,3 L/10.000 m² površine listne s. max. 2L/ha</p> <p>max. 3,3L/ha</p> <p>0,2 kg/ha</p> <p>100 – 150 g/ha</p> <p>0,8 kg/ha</p> <p>max. 0,45 kg/ha</p>	<p>7 dni 8xL</p> <p>14 dni 2xL</p> <p>28 dni 3xL</p> <p>35 dni 3xL</p> <p>35 dni 2xL</p> <p>14 dni 3xL</p> <p>28 dni 2xL</p> <p>14 dni 3xL</p> <p>14 dni 3xL</p> <p>28 dni 4xL</p> <p>21 dni 4xL</p> <p>7 dni 3 xL</p> <p>3 dni 2xL</p>	<p>na škodljive kot koristne pršice.</p> <p>Uporaba: za zmanjševanje okužb j. pepelovke</p> <p>Vsi pripravki, ki se uporabljajo za obvladovanje</p>
Mušja pegavost jabolk (<i>Schizothyrium pomi</i>)						

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
Sajavost jabolk (<i>Gloeodes pomigena</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Z agrotehničnimi ukrepi napada mušje pegavosti in sajavosti ne moremo omiliti. Skladiščimo samo zdrave plodove, obrane v času tehnološke zrelosti, brez mehanskih poškodb in sončnih ožigov. 	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 %, max 1 kg/ha	3 dni 3xL	skladiščnih boleznih, delujejo na mušjo pegavost (<i>S. pomi</i>) in sajavost jabolk (<i>G. pomigena</i>).
Alternarijska pegavost (<i>Alternaria spp.</i>)		<ul style="list-style-type: none"> pirimetanil + fludioksonil fluazinam 	Pomax Banjo	1,6 L/ha 0,7 L/ha	5 dni 2xL	Banjo: za zatiranje črnih listnih pegavosti (<i>Alternaria spp.</i>)
Grenka gniloba jabolk (<i>Gloeosporium spp.</i>)	<p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vsi pripravki, ki so registrirani za zatiranje oz. zmanjševanje okužb skladiščnih boleznih delujejo na mušjo pegavost in sajavost jabolk. Če je zadnja dekada avgusta obilna s padavinami, potrebno opraviti dve škropljenji (upoštevamo karencol). Pranje plodov izvedljivo samo, če razpolagamo z ustrežno opremo. 	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
Navadna sadna gniloba (<i>Monilinia fructigena</i>)	<p>Higienski ukrep: Odstranjevanje mumij plodov iz nasada. Izvajanje ukrepov, ki zmanjšajo možnosti poškodb plodov (škodljivci, ptiči, veter...) ali poškodb ob obiranju in transportu.</p>	trifloksistrobin (strobilurin)	Zato 50 WG se ne trži	100 – 150 g/ha	21 dni 4xL	
		boskalid +piraklostrobin	Bellis se ne trži	0,8 kg/ha	7 dni 3 xL	
		kalijev hidrogen karbonat	Vtisan	2,5 kg/meter višine krošnje	1 dan 6xL	
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Preventivna uporaba registriranih kemičnih FFS in pripravkov na osnovi mikroorganizmov (biotično varstvo). 	<p>pirimetanil + fludioksonil</p> <p><i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>, sev D747</p>	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	
	<p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Intenzivno izrezovanje napadenih poganjkov. Ker na glivo delujejo dotikalni in sistemski fungicidi, ki se jih uporablja za zatiranje škrlupa, so jabolane posredno ustrezno zaščitene. 		<i>Amylo - X</i>	1,5 – 2,5 kg/ha	6 x L	
Cvetna gniloba jabol (<i>Monilia laxa</i>)						Ker na glivo delujejo dotikalni in sistemski fungicidi, ki jih uporabljamo proti škrlupu, so jabolane posredno ustrezno zaščitene.
Gniloba koreninskega vratu (<i>Phytophthora cactorum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pri zasnovi nasada se poskrbi za ustrezno zračnost, prepustnost in strukturno tal. Uredimo odvodnjavanje meteornih vod in poskrbimo, da voda ne zastaja v kolesnicah. Sadi se sadike, ki imajo čim višje cepilno mesto ali s posredovalko (pri sorti Topaz) Pri vzdrževanju negovane ledine se poskrbi, da ne poškodujemo debla. Redno zatiranje plevelov v vrstnem prostoru, da je koreninski vrat čim manj časa moker. Pri dosajevanju je potrebno temeljito prezračiti zemljo in dodati veliko organskih gnojil. <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kemično zatiranje glive s FFS, ki je že okužila deblo navadno ni uspešno. Okužena drevesa je treba čimprej odstraniti skupaj s koreninami. 	Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	15 – 35 g / 100 L vode	1xL	Za uporabo na posamičnih drevesih, za manjše uporabe.
Jablanov rak (<i>Nectria galligena</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Sajenje neokuženih sadik 	Cu oksid	Nordox 75 WG	1,6 kg/ha	ČU 3xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> Pri občutljivih sortah (npr. Gala, Braeburn, Jonagold, Zlati delišes, Pinova in Fuji) se izogiba rezi, ki povzročata nastanek velikih ran. <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Intenzivno izrezovanje rakastih vej in premazovanje ran s pasto za celjenje ran. Jesensko in spomladansko škropljenje s pripravki na osnovi bakra. Sledi uporaba dotikalnih fungicidov za zatiranje škrlupa, ki posredno vplivajo za zatiranje te bolezni. S kemičnim varstvom na ugodnih legah (višje in vlažne lege) boleznine moremo popolnoma preprečiti. 	<p>fluopiram + tebukonazol</p> <p>fluopiram + fosetil - Al</p>	<p>Luna experience</p> <p>Luna Care se ne trži</p>	<p>0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha</p> <p>1kg/meter višine krošnje/ha max. 3,0 kg/ha</p>	<p>14 dni 2xL</p> <p>28 dni 3xL</p>	
Hrušev ožig (<i>Erwinia amylovora</i>)	<p>Bakterija <i>Erwinia amylovora</i> spada med nadzorovane nekarantenske škodljive organizme za naslednje sadne rastline: jabolana, hruška, kutina.. Več o hruševem ožigu je na IVR portalu..</p> <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Preventivna uporaba bakrovih pripravkov do fenološke faze stadija mišjega ušesca BBCH 00-53. V času cvetenja: uporaba bakrovih pripravkov ter kemičnih FFS in biotičnih pripravkov, ki so registrirani za zatiranje hruševega ožiga je ob ugodnih vremenskih razmerah za razvoj bakterije 	<p>Cu hidroksid + Cu oksiklorid</p> <p>Cu hidroksid</p> <p>Cu oksiklorid</p> <p>Cu oksid</p>	<p>Badge WG</p> <p>Kocide 2000</p> <p>Cuprablau Z 35 WP</p> <p>Cuprablau Z 35 WG</p> <p>Nordox 75 WG</p>	<p>2,9 kg/ha</p> <p>2 kg/ha</p> <p>0,48 - 2,5 kg/ha</p> <p>0,27 - 2,5 kg/ha</p> <p>1- 1,6 kg/ha od BBCH 00 do 53; 0,3 kg/ha od</p>	<p>ČU 2xL</p> <p>ČU 3xL</p> <p>ČU 3x do konca cvetenja, 5 x po cvetenju</p> <p>ČU 4xL</p> <p>ČU 3xL</p>	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>smiselna le v nasadih, kjer se hrušev ožig redno pojavlja.</p> <ul style="list-style-type: none"> Dosledno odstranjevanje okuženih poganjkov. 	<p>fosetil-AI</p> <p>fluopiram + fosetil - AI</p> <p><i>Bacillus amyloliquifaciens</i> QST 713</p> <p><i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>, sev D747</p> <p>piretrin</p>	<p>Aliette flash</p> <p>Luna Care se ne trži</p> <p>Serenade ASO</p> <p>Amylo – X</p> <p>Asset Five</p>	<p>BBCH 57 - 69</p> <p>3,75 kg/ha.</p> <p>1kg/meter višine krošnje/ha max. 3,0 kg/ha</p> <p>8 L/ha</p> <p>1,5 – 2,5 kg/ha</p> <p>0,96 L/ha</p>	<p>28 dni 3xL</p> <p>28 dni 3xL</p> <p>6 x L</p> <p>6 x L</p> <p>ČU 2XL</p>	
Jablanov cvetožer (<i>Anthonomus pomorum</i>)	<p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca od fenološke faze začetka brstenja do konca cvetenja (BBCH 51 - 69): <ul style="list-style-type: none"> Stresanje vej - <i>porjava pod drevesom</i>: Prag škodljivosti: če se na 100 vej ulovi več kot 20 do 30 hroščkov se lahko pričakuje večjo škodo Pregled brstov pod stereo - <i>mikroskopom</i>: Prag škodljivosti: v nasadu z manjšim cvetnim nastavkom - več kot 20% brstov z vbodi ali več kot 15% brstov z odloženimi jajčeci, v nasadih z obilnim cvetnim nastavkom: prag v obeh primerih višji za 10%. Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje j. cvetožerja. Napadu najbolj izpostavljeni nasadi obdani z gozdovi. V oddaljenosti oddaljenih več kot 50 do 80 m od gozda, se stopnja napada značilno zmanjša, zato je zatiranje smiselno le v omenjenem območju. 					
Jabolčna grizlica (<i>Hopllocampa testudinea</i>)	<p>Agrotehnični ukrep: plitvo obdelovanje tal pod drevesi uniči del bub, ki se nahajajo v tleh.</p>	<p>acetamiprid</p> <p>azadirachtin A</p>	<p>Mospilan 20 SG</p> <p>Neemazal –T/S</p>	<p>0,04% max:0,4 kg/ha</p> <p>1,5 L/ha/m</p>	<p>14 dni 2xL</p> <p>ČU 4XL</p>	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivke od fenološke faze stadij balona do konca cvetenja (BBCH 59 - 69): <ul style="list-style-type: none"> Z belimi lepiljivimi ploščami (1 plošča 0,2 x 0,3 m / ha): Prag škodljivosti: v času od izobešanja ulovimo 20 do 30 osic na posamezno ploščo Izvajanje pregledov socvetij in plodičev: Prag škodljivosti: odložena jajčeca ali poškodbe na več kot 3% plodičev Pri analizi ulova se upošteva, da je napad osic v nasadu izrazilo neenakomeren, zato se lahko jakost napada ne ujema z ulovom na vabe. Zato priporočeno izvajanje pregledov socvetij in plodičev. Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje j. grizlice v skladu z navodili uporabe. Za zmanjšanje populacije osic možnost izvajanja biotehnične metode varstva: masovni ulov osic na veliko število belih lepiljivih plošč. 					
<p>Listne uši na jablanah</p> <p>Zelena jablanova uš (<i>Aphis pomi</i>)</p>	<p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Varovalno biotično varstvo: vzdrževanje ekoloških niš, setev privabilnih rastlin in izmenično mulčenje v medvrstnem prostoru, kar daje zavetje in hrano koristnim organizmom (muhe trepetalke, parazitske osice, tančičarice, plenilske stenice, polonice...). Spremljanja razvoja in številčnosti populacije listnih uši: <ul style="list-style-type: none"> Pregled lesa v fazi mirovanja: Prag škodljivosti: 25 jajčec na meter pregledanih vejic <p>Ob preseganju praga škodljivosti uporaba oljnih pripravkov v fenološki fazi BBCH 52 - 54 (pogoj: T zraka nad 15 °C)</p>	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025 - 0,04% 0,25 - 0,4 kg/ha	14 dni 2xL	
<p>Mokasta jablanova uš (<i>Dysaphis plantaginea</i>)</p> <p>Jablanova uš šiškarica (<i>Dysaphis devectora</i>)</p> <p>Jablanova travna uš (<i>Rhopalosiphum insertum</i>)</p>		flonikamid	Teppeki Afinto	0,14 kg/ha	21 dni 3xL	
		azadirahitin A	Neemazal -T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,4 L/ha	14 dni 1x L	
		spirotriamat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL	
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zatiranje listnih uši.
		parafinsko olje	Ovitex	20L/ha	ČU 1XL	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2-3 %	ni potrebna 3xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE													
	<p>– <i>Pregled poganjkov</i></p> <p>Preglednica: Pragovi škodljivosti za listne uši</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov</th> </tr> <tr> <th>Pred cvetenjem</th> <th>Po cvetenju</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Listne uši</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zelena jabolnova uš</td> <td>10 do 15 kolonij</td> </tr> <tr> <td>Mokasta jabolnova uš</td> <td>1 do 2 koloniji</td> </tr> <tr> <td>Jabolnova uš šiškariča</td> <td>3 do 5 kolonij</td> </tr> <tr> <td>Jabolnova travna uš</td> <td>80 kolonij</td> </tr> </tbody> </table> <p>V juniju prag povečamo za eno do dve koloniji.</p> <ul style="list-style-type: none"> Pred cvetenjem lahko prihaja do prereznožitve predvsem mokaste j. uši, ob preseganju praga škodljivosti, v fenološki fazi mišjega ušesca do rdečega balona, uporaba registriranih insekticidov za zatiranje mokaste uši. Po cvetenju in v času intenzivne rasti poganjkov ob preseganju praga škodljivosti uporaba registriranih insekticidov za zatiranje listnih uši. 	Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov		Pred cvetenjem	Po cvetenju	Listne uši		Zelena jabolnova uš	10 do 15 kolonij	Mokasta jabolnova uš	1 do 2 koloniji	Jabolnova uš šiškariča	3 do 5 kolonij	Jabolnova travna uš	80 kolonij				
Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov																			
Pred cvetenjem	Po cvetenju																		
Listne uši																			
Zelena jabolnova uš	10 do 15 kolonij																		
Mokasta jabolnova uš	1 do 2 koloniji																		
Jabolnova uš šiškariča	3 do 5 kolonij																		
Jabolnova travna uš	80 kolonij																		
Krvava uš (<i>Eriosoma lanigerum</i>)	<p>Posredni- preventivni ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Izogibanje nastanka večjih ran na vejah in deblih dreves. Pomen zdravstvenega stanja sadik - brez prisotnosti krvave uši. <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Spremljanja razvoja, migracije in številčnosti populacije krvave uši: <p><u>Prag škodljivosti po cvetenju: 5-8 kolonij na 100 poganjkov (lahko manj, če gre za mlajši nasad in so uši na večletnem lesu ogrodnih vej ter povzročajo velike rakaste rane)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Pri vzdrževanju naravnega ravnovesja, omejevanju ter zmanjševanju populacije krvave uši ima najpomembnejšo vlogo endoparazitska osica krvavkin najezdnik (<i>Aphelinus mali</i> H.) Nalet in številčnost populacije krvavkinega najezdnika v nasadu lahko spremljamo s pomočjo rumenih lepljivih plošč (RLP), ki jih aprila ob koncu cvetenja obesimo v vrste. Ob prereznožitvi populacije krvave uši strategija zatiranja temeljiti na ravnovesju med kemičnim in biotičnim načinom varstva. 	pirimikarb		max 0,75 kg/ha	14 dni 1xL														
		spirotramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL	Zaloge v uporabi do: 30.10.2025													

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
Jabolčni zavijač (<i>Cydia pomonella</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Zelo pomembno: v nasadu poskušamo ohraniti pojav prve generacije krvavkinega najezdника, saj ta v poletnem času z razvojem novih generacij eksponentno naraste in pripomore k učinkovitemu zmanjševanju populacije krvave uši. Zato potrebno ob preseganju praga škodljivosti uporabo insekticidov usmeriti v obdobje od druge dekadde meseca maja do konca prve dekadde junija, ko je populacija krvavkinega najezdника najmanjša in je hkrati največja migracija krvave uši tako s koreninskega vratu proti krošnji navzgor, kot z vej večletnega lesa na enoletne poganjke. <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca: <ul style="list-style-type: none"> <i>S feromonskimi vabami</i> (od fenološke faze intenzivno odpadanje venčnih listov BBCH 67 do zadnje dekadde avgusta): Prag škodljivosti: 5 do 7 metuljev/leden/vabo <i>Redni pregledi plodov na črvičnost</i>. Prag škodljivosti: prva generacija: 0,3 % črvivih Zaitiranje škodljivca poleg kemične metode varstva, vključuje možnost integracije nekemičnih oz. metod varstva z nizkim tveganjem (biotehniške, biotične, fizikalne). Biotehniška in biotična metoda varstva se lahko izvaja samostojno ali kot dopolnilna metoda varstva. <p>Biotehniška metoda varstva: metoda zbeganja (konfuzija): uporaba feromonskih razpršilcev (dispensorjev) ali uporaba</p>	<p>Klorantraniliprol</p> <p>Coragen</p> <p>Voliam</p> <p>Shenzi 200 SC</p> <p>Mimic</p> <p>tebufenozid</p> <p>spinetoram</p> <p>acetamiprid</p> <p>emamektin</p> <p>Affirm</p> <p>Affirm opti</p> <p>Exirel</p> <p>piriproksifen</p> <p>spinosad</p> <p>virus granuloze</p> <p>Madex max</p>	<p>max. 0,27 L/ha</p> <p>18 mL/hL - 270 mL/ha</p> <p>0,06 % oz. 0,9-1 L/ha</p> <p>0,3 kg/ha</p> <p>0,04% (max. 0,4 kg/ha)</p> <p>1 kg/ha/m (max. 4 kg/ha)</p> <p>2,0 kg/ha</p> <p>50 – 60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)</p> <p>0,0375-0,05 % oz. do 0,5 L/ha</p> <p>0,3 L/ha</p> <p>1 L/ha</p> <p>50 mL/ha/1met er krošnje</p>	<p>14 dni 2xL</p> <p>14 dni 3xL</p> <p>7 dni 1x L</p> <p>14 dni 2xL</p> <p>7 dni 2xL</p> <p>7 dni 3xL</p> <p>7 dni 2 xL</p> <p>ČU 2xL</p> <p>7 dni 1xL</p> <p>3 dni 3xL</p> <p>ni potrebna 10XL</p>	<p>za zmanjšanje populacije jabolčnega zavijača</p>	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>naprave za razprševanje feromonov. Čas postavitve napove Javna služba ZVR.</p> <p>Biotična metoda varstva: uporaba pripravkov na osnovi virusa granuloze črvihih plodov</p> <p>Fizikalna metoda varstva: odstranjevanje</p> <ul style="list-style-type: none"> Ob preseganju praga škodljivost optimalne roke zatiranja jabolčnega zavijača napove Javne službe ZVR, objavljeni so v prognostičnih obvestilih. 	kodlemon	Rak 3	500 dis./ha	ni potrebna	Zaloge v uporabi do: 22.7.2025
			Isomate C TT	500 dis./ha	ni potrebna	
			SemiosNET-Codling Moth	2- 2,5 razpršilnika/ha	ni potrebna	
			Checkmate puffer CM - PRO	2 – 3 enote/ha	ni potrebna	
Listni zavrtači		klorantraniliprol	Coragen Vollam Shenzi 200 SC	max 0,27 L/ha	14 dni 2xL	Pripravki, ki so registrirani za zatiranje sadnega listnega duplinarja so ustrezni tudi za zatiranje ostalih listnih zavrtačev.
Sadni listni duplinar (<i>Leucopthera scitella</i>)				18 mL/hL - 270 mL/ha		
Jablanov listni zavrtač (<i>Stigmella malella</i>)	Posredni- preventivni ukrepi:	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	
Sadni listni sitar (<i>Phyllonorycter blancardella</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Uničevaje odpadlega listja. Strganje debel na katerih prezimujejo bubne zibelke. Plitvo obdelovanje tal pod drevesi uniči del bub, ki prezimujejo v tleh. 	azadirahthin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
Sadni listni zavrtač (<i>Lyoneta clerkeella</i>)		emamektin	Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 3xL	
	Neposredne metode varstva:					
	<ul style="list-style-type: none"> Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca: <ul style="list-style-type: none"> Možnost spremljanja s feromonskimi vabami (od začetka cvetenja BBCH 60 do konca septembra); ob začetku naraščanja št. ulovov metuljkov sledi pregled listov; Prag škodljivosti: <ul style="list-style-type: none"> sadni listni duplinar in sadni listni sitar: 1 do 2 izvirni na list v času cvetenja ali 1 jajčeca na list (pregled listov, ki izraščajo iz brstičev in brstik, jajčeca se najde na spodnji strani listov); 					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>jablanov in sadni listni zavrtač: 2 do 3 rovi na list</p> <p>Listni zavrtači so občasni škodljivci. Gospodarsko najpomembnejši med njimi je sadni listni duplinar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje sadnega listnega duplinarja, ki so ustrezni tudi za zatiranje ostalih listnih zavrtačev. 					
Brstni in listni skukači	Neposredne metode varstva:	klorantraniliprol	Coragen Voliam Shenzi 200 SC	max. 0,27 L/ha	14 dni 2xL	
Rjavi šipkov zavijač (<i>Archips rosana</i>)	Ločeno zatiranje teh škodljivcev po navadi ni potrebno, saj z insekticidi, ki se uporabljajo za zatiranje jabolčnega zavijača posredno zatremo tudi zavijače lupine sadja ter brstne in listne sukače. Več pozornosti in spremljanja je treba nameniti nasadom, kjer se za obvladovanja jabolčnega zavijača uporablja metoda zbeganja kot samostojna metoda.	tebufenozid	Mimic	0,06 % oz. 0,9-1 L/ha	14 dni 3xL	
Sivi brstni sukač (<i>Hedya nubiferana</i>)		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni 1x L	
Zavijači lupine sadja		emamektin	Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 3xL	
Sadni zavijač (<i>Adoxophyes reticulana</i>)		ciantraniliprol	Exirel	50 – 60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni 2xL	za zmanjševanje populacije
Rjavi sadni lupinar (<i>Archips podana</i>)		azadirachtin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
Pasasti sadni lupinar (<i>Pandemis heparana</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca: <ul style="list-style-type: none"> Možnost spremljanja s feromonskimi vabami (od začetka cvetenja BBCH 60 do konca septembra): <ul style="list-style-type: none"> Pregled brstov zgodaj spomladi: Prag škodljivosti: več kot 5-6% zapredenih brstov ali poganjков Ob preseganju praga škodljivosti smiselno zatiranje prezimnih gosenic s kemičnimi FFS in sredstvi na osnovi mikroorganizmov (biotično varstvo). 	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG Lepinox Plus	0,75 kg/ha 1 kg/ha	ni potrebna 6 xL ni potrebna	Registrirani tudi za zatiranje malega zimskega pedica (<i>Operophtera brumata</i>).
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Pregled poganjkov in plodičev poleti: Prag škodljivosti: 3-5% zapredenih poganjkov ali začetne poškodbe na 0.5% plodov.</u> • Ob preseganju praga škodljivosti smiselno zatiranje s sredstvi na osnovi mikroorganizmov (biotično varstvo). 					
Ameriški kapar (<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>)	<p>Posredni- preventivni ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomen zdravstvenega stanja sadik - brez prisotnosti kaparjev. • Strganje debel na katerih prezimujejo ličinke - črni ščitek (ameriški k.) in jajčeca pod ščitki samic (vejičasti kapar). <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrezovanje napadenih vejic. Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca. - <u>Pregled lesa v fazi mirovanja: Prag škodljivosti: v času brstenja: kaparji na več kot 2 do 3% vejic ali prisotnost ščitkov na več kot 1 % plodov v preteklem letu</u> <p>Ob preseganju praga škodljivosti uporaba oljnih pripravkov v fenološki fazi BBCH 52 - 54 (pogoji: T zraka nad 15 °C) ali pripravka na osnovi piriprosifena do BBCH 59; v obdobju izleganja ličink prve in druge generacije pa uporaba pripravka na osnovi spirotramatata.</p>	spirotramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL	
Vejičasti kapar (<i>Lepidosaphes ulmi</i>)			piriprosifen	Harpun	0,0375-0,05 % oz. do 0,5 L/ha	Zaloge v prodaji do: 30.10.2024 Zaloge v uporabi do: 30.10.2025 ČU 2xL
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ČU 1XL	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2 - 3 %	ni potrebna 3 x L	
Rdeča sadna pršica (<i>Panonychus ulmi</i>)	Posredni- preventivni ukrepi:	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na m višine krošnje	ČU 1XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> Pomen zdravstvenega stanja sadik - brez prisotnosti pršic prelek. (<i>Tetranychus</i> sp.), med katere sodi tudi rdeča sadna pršica Vzdrževane ekoloških niš za plenilske pršice (<i>Typhlodromus pyri</i>, <i>Amblyseius andersoni</i>...) Premišljena izbira fungicidov in insekticidov, ki ne prizadenejo naravnih sovražnikov pršic prelek <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivke - Pregled lesa v času mirovanja: Prag škodljivosti: več kot 400 zimskih jajčec na dolžinski meter vejic dve in tri-letnega lesa - Pregled listov v rastni dobi: Prag škodljivosti: spremljamo razmerje med pršicami prelkami - rdečo sadno pršico in plenilskimi pršicami (zaželeno je razmerje 1:10, takrat ukrepanje ni potrebno); Število pršic na list: produkt 500 - prag je presežen, ko zimnožek med številom pršic na list in številom dni do obiranja preseže vrednot 500 Na začetku spremljamo pršice na listih v rozetah in kratkih poganjkih (dve in tri-letni les), v 	<p>olje navadne ogrščice</p> <p>Klofentezin</p> <p>acekvinocil</p> <p>heksitiazoks</p> <p>tebufenpirad</p> <p>milbemektin</p>	<p>Frutapon</p> <p>Ovitex</p> <p>Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat</p> <p>Apollo 50 SC</p> <p>Kanemite SC</p> <p>Nissorun 10 WP</p> <p>Nissorun 250 SC se ne trži</p> <p>Shirudo (staro ime Masai)</p> <p>Milbeknock</p>	<p>(max. 30 L/ha)</p> <p>10 L/ha na m višine krošnje (max. 30 L/ha)</p> <p>20 L/ha</p> <p>2- 3 %</p> <p>0,4 L/ha</p> <p>0,625 L/ha/m</p> <p>0,33kg/ha/m (max. 1,0 kg/ha)</p> <p>0,13L/ha/m, (max. 0,39 L/ha)</p> <p>0,5 kg/ha</p> <p>0,625 l/ha/m</p>	<p>ČU 1XL</p> <p>ČU 1XL</p> <p>ni potrebna 3 x L</p> <p>35 dni 1xL</p> <p>14 dni 1XL</p> <p>28 dni 1xL</p> <p>28 dni 1xL</p> <p>7 dni 1xL</p> <p>14 dni 2xL</p>	<p>Zaloge v uporabi do: 11.11.2024</p> <p>Stransko delovanje na jablanovo rjasto pršico (<i>Aculus schlechtendali</i>).</p> <p>Stransko delovanje na jablanovo rjasto pršico (<i>Aculus schlechtendali</i>).</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>juniyu na listih sredi poganjka, v juliju na vrhu.</p> <p>Osnovni pristop pri zatiranju pršic prekl je vzdrževanje naravnega ravnotežja med njimi in plenilskimi pršicami.</p> <ul style="list-style-type: none"> Možnost vnosa plenilskih pršic (<i>Amblyseius andersoni</i>, <i>Neoseiulus californicus</i>) oz. njihovih komercialnih produktov za biotično varstvo. Uporaba oljnih pripravkov oz. kemičnih FFS - akaricidov, le ob preseganju praga škodljivosti. Spremljanje pojava škodljivke: <ul style="list-style-type: none"> <i>vizualni pregledi nasadov</i>: ravnamo se po napadu v preteklem letu oz. v sezoni smo pozorni na barvo listja (vihanje listov, sprememba barve spodnje strani listov). Vsi preventivni ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri rdeči sadni pršici. V starejših nasadih te pršice ni potrebno zatirati. V mladih nasadih opravimo škropljenje z akaricidi, če je napadenih več kot 25% poganjkov. 	<p><i>Beauveria bassiana</i>, sev ATCC 74040</p>	<p>Naturalis</p>	<p>1,5 L/ha</p>	<p>ni potrebna</p>	
Jablanova rjasta pršica (<i>Aculus schlechtendali</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Največ škode povzroča na mladih drevesih, ker zastoje rasti poganjkov otežuje oblikovanje rodnega volumna Posebej je ne zatiramo. Stranski učinek imajo tudi pripravki, ki jih uporabimo za zatiranje j. grizlice, j. zavijača in uši. V času poletne razi lahko izrežemo napadene poganjke, preden oranžne žerke druge in tretje generacije, ki sesajo predvsem ob glavni listni žili, zaključijo razvoj in se preselijo v tla, kjer se zabubijo. 	<p>spirotramat</p>	<p>Movento 100 SC</p>	<p>1,9 L/ha</p>	<p>21 dni 2xL Zaloge v uporabi do: 30.10.2025</p>	
Jablanova listna hrčica (<i>Dasineura mali</i>)						
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	<p>Neposredne metode varstva: Uspešno zatiranje škodljivke je zelo težavno in zahteva integriranje različnih metod varstva rastlin.</p>	<p>acetamiprid</p> <p>deltametrin</p> <p>piretrin</p>	<p>Mospilan 20 SG</p> <p>Decis 2,5 EC</p> <p>Decis 100 EC</p> <p>Asset Five</p>	<p>0,05% (max. 0,5 kg/ha)</p> <p>0,5 L/ha</p> <p>0,75 mL/ha</p> <p>0,96 L/ha</p>	<p>14 dni 2xL</p> <p>7 dni 2xL</p> <p>7 dni 1xL</p> <p>ČU 2XL</p>	<p>Delno zmanjševanje številčnosti populacije</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> Fizikalni ukrep: med učinkovite ukrepe sodi uporaba protiinsektnih mrež, ki preprečijo stenicam dostop do plodov. Protiinsektne mreže je potrebno namestiti takoj po cvetenju. Za ta namen se uporablja enovrstni in bločni sistem mrež. Biotični ukrep: možnost vnosa parazitoidne osice <i>Anastatus bifasciatus</i> oz. njenega komercialnega produkta. Kemični ukrep: uporaba insekticidov je upravičena samo v primeru prisotnosti odraslih stenic in ličink v nasadu. Prisotnost le teh ugotovimo z vizualnim pregledom rastlin oz. s spremljanjem ulova na feromonske vabe. Uporaba insekticidov vpliva na zmanjšanje populacije, vendar ne v zadostni meri, da bi popolnoma preprečila škodo na pridelku. 					marmorirane smrdljivke.
Glogova bolšica (<i>Cacopsylla melanoneura</i>)	Bolšice iz rodu <i>Cacopsylla</i> so pomembni prenašalci nekaterih fitoplazem.	spirotramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2XL	
Jablanova bolšica (<i>Cacopsylla mali</i>)		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	Zaloge v uporabi do: 30.10.2025 14 dni 2XL	
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zatiranje bošic.
		azadirahthin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
	Neposredne metode varstva:					
	<ul style="list-style-type: none"> Sistematično zatiranje teh dveh bolšic je smiselno v nasadih, kjer se opaža povečan obseg pojava metličavost jabolane (apple proliferation) - bolezn, ki jo povzroča fitoplazma, ki je kot <i>Candidatus Phytoplasma mali</i> uvrščena med nadzorovane nekarantenske škodljive organizme (NNŠO) za sadilni in razmnoževalni material jabolane (<i>Malus</i>). Okužuje lahko tudi druge lesnate rastline. V nasadih, okuženih z metličavostjo, spremljamo prisotnost bolšic z RLP ali vizualnimi pregledi. Pred brstenjem je zatiranje glogove bolšice upravičeno, če se pri stresanju vej ulovita več kot dve bolšici na vejo. Dovoljeno je uporabiti insekticide, ki imajo delovanje na bolšice in se smejo uporabiti na jablanah. O zatiranju se je potrebno posvetovati s strokovnjaki Javne službe ZVR. K zmanjševanju populacije bolšic pripomore tudi z odstranjevanje koreninskih izrastkov in zatiranje plevelov. V jesenskem obdobju, ko so bolezenski znaki jasno vidni, potrebno drevesa odstraniti skupaj s koreninami. 					

11.2 INTEGRIRANO VARSTVO HRUŠK

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Hrušev škrlup (<i>Venturia pyrina</i>)	<p>Higienski ukrep: pometanje odpadlega listja v medvrstni prostor in mulčenje oz. odstranjevanje listja iz nasada</p> <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Izrezovanje krastavih vejic. Strategija zatiranja enaka kot pri jabolnovem škrlupu. Le uporaba triazolov ali SDHI fungicidov pri hruškah manj pogosta, kot pri jablani. Jakost okužb pred cvetenjem je pri hruški pogosto večja kot pri jablani. Presledki med škropljenji v aprilu 7 do 10 dni, v maju 10 do 12, nato 12 do 16 dni, odvisno od padavin in stanja okužb v nasadu. 	Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	Letna količina uporabljene čistega bakra na istem zemljišču ne sme presežati 4 kg čistega bakra na ha - potrebno upoštevati pri št. tretiranj s FFS na osnovi a.s.baker.
		Cu hidroksid	Cuprablau Z 50 WP-se ne trži	2 kg/ha	ČU 3xL	Letna količina uporabljene čistega bakra na istem zemljišču ne sme presežati 4 kg čistega bakra na ha - potrebno upoštevati pri št. tretiranj s FFS na osnovi a.s.baker.
		metiram	Polyram DF	2,0 kg/ha	28 dni 3xL	Uporaba za zmanjševanje okužb h. škrlupa, negativen učinek na plenilske pršice.
		dodin	Syllit 400 SC	1,9 L/ha	60 dni 2xL	Sredstva se ne sme mešati z močljivimi žvepli, bordojsko brozgo, s sredstvi, ki vsebujejo kaptan, fenoksikarb, cink, baker, apno, z alkalnimi sredstvi ter foliarnimi gnojili na osnovi morskih alg, cinka ali bakra.
			Syllit 544 SC se ne trži	1,4 L/ha	60 dni 2 xL	
		ciprodimil (anilinopirimidin)	Chorus 50 WG	0,45 kg/ha	21 dni 3xL	
			Batalion 450 SC	0,7-1,0 L/ha	28 dni 3xL	

Zaloga v uporabi do: 28.11.2024

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		pirimetanil (anilinopirimidin)	Pyrus 400 SC Scala	1,0 L/ha 0,375 L/višinski m krošnje/ha, (max. 1,125 L/ha)	56 dni 3xL 56 dni 4xL	
			Avalon	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Erune 40 SC	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Pretil	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Mythos se ne trži	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	42 dni 6xL	- v odmerku 0,75 kg/ha, v 7 dnevnem razmiku, od BBCH 57-72. - v odmerku 0,5 kg/ha, v 5 dnevnem razmiku od (BBCH 73-79). Uporaba aktivne snovi ditianon v jabolkah in hruškah ne sme presežati skupne količine 2625 g aktivne snovi na ha v eni rastni dobi.
		ditianon + kalijevi fosfonati	Alcoban Delan pro	0,75 kg/ha 2,5 L/ha	42 dni 3xL 35 dni 6xL	
		ditianon + pirimetanil	Faban	1,2 L/ha	56 dni 4xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ditianon + ciprodinil	Chorus forte se ne trži	2,0 L/10.000 m ² listne površine max. 3,6 L/ha	35 dni 2xL	
		folpet + difenokonazol	Difol	3,5 L/ha	110 dni 3xL	
		kaptan	Merpan 80 WDG	1,88 kg/ha	28 dni 10xL	
			Captan 80 WG	2,0 kg/ha	28 dni 10xL	
			Orthocide 80 WG	2,0 kg/ha	28 dni 10xL	
			Scab 80 WG	max.1,9 kg/ha oz. 0,63 kg/ha na 1 m višine krošnje	21 dni 10xL	
		kaptan + kajjivi fosfonati	Scab 480 SC	3,13 L/ha	21 dni 10xL	
		difenokonazol (triazol)	Merplus se ne trži	2 L/ha	28 dni 8xL	
			Score 250 EC	0,2 L/ha	21 dni 3x L	Sistemične pripravke na osnovi triazolov, strobilurinov in SDHI pripravke vedno mešamo z dotikalnimi fungicidi.
			Mavita 250 EC se ne trži	0,2 L/ha	21 dni 3x L	
			Duaxo koncentrat	max. 3,3 L/ha	14 dni 3xL	
		mefentriflukonazol (triazol)	Revyona	1,3 L/10.000 m ² površine listne stene (max. 2L/ha)	28 dni 2xL	
		difenokonazol+ fluksapiroksat (triazol + SDHI)	Sercadis plus	1,2 L/ha	35 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		fluksapiroksad (SDHI)	Sercadis	0,25-0,3 L/ha	35 dni 3xL	Uporaba: za zmanjšanje okužb h. škrlupa
		krezoksim-metil (strobilurin)	Stroby WG se ne trži	0,2 kg/ha	28 dni 4xL	
		boskalid +piraklostrobin	Bellis se ne trži	0,8 kg/ha	7 dni 3xL	Zaloge v uporabi do: 31.1.2025
		fluopiram + fosetil - AI	Luna Care se ne trži	1kg/1meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha	1 dan 5xL	Uporaba: za zmanjševanje okužb h. škrlupa
			Vitisan	2,5 kg/meter višine krošnje max. 7,5 kg/ha	1 dan 6xL	
		žveplo	Cosan	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	Uporaba: zmanjšanje okužb hruševega škrlupa. Vsi pripravki na osnovi žvepla imajo stranski akaricidni učinek in delujejo tako na škodljive kot koristne pršice.
			Kumulus DF	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Microthiol disperss	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Microthiol special	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Pepelin	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Thiovit Jet	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Vindex 80 WG	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Sulfar	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Vertipin	7 L/ha	3 dni 12xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rjava (stempilijska) gniloba plodov hrušk <i>Stemphylium</i> sp. <i>Pleospora</i> sp.	Ugodne pogoje za okužbe ustvarja vroče in deževno vreme in vsi dejavniki, ki povzročajo poškodbe plodov. Neposredne metode varstva: <ul style="list-style-type: none">Na gljivo delno delujejo FFS, ki jih uporabljamo za zatiranje sadne gnilobe.	fludioksonil	Geoxe	max. 0,45 kg/ha	3 dni 2xL	
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62.5 WG	0,08 % (max. 1 kg/ha)	3 dni 3xL	
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>) Grenka gniloba (<i>Gloeosporium</i> spp.)		pirimetanil + fludioksonil	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha (max. 0,75 L/ha)	14 dni 2xL	
Navadna sadna gniloba (<i>Monilinia fructigena</i>)	Higijski ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani. Le za gnitje so hruške bolj občutljive kot jabolka.	fluopiram + foseetil - Al	Luna Care se ne trži	1 kg/meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		boskalid +piraklostrobin	Bellis se ne trži	0,8 kg/ha	7 dni 3xL	
		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	6xL	
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha (max. 0,75 L/ha)	14 dni 2xL	
		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		pirimetanil + fludioksonil	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Gniloba koreninskega vratu (<i>Phytophthora cactorum</i>)	Agrotehnični ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	karenca ni potrebna; 6 x L	
Gniloba koreninskega vratu (<i>Phytophthora cactorum</i>)	Agrotehnični ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	15 – 35 g / 100 L vode	ČU; 1xL	Za uporabo na posamičnih drevesih, za manjše uporabe.
Jablanov rak (<i>Nectria galligena</i>)	Ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	Cu oksid	Nordox 75 WG	1,6 kg/ha	ČU; 3xL	
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
Hruševa rja (<i>Gymnosporangium sabinae</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Osnovni dejavnik, ki odloča o obsegu okužb je bližina nekaterih vrst okrasnih brinov, ki so osnovni gostitelji hruševe rje. Neposredne metode varstva: <ul style="list-style-type: none"> V intenzivnih nasadih v času okužb proti škrlupu uporabimo fungicide, ki so učinkoviti tudi proti tej glivi, zato ločeno zatiranje ni potrebno. 	fluopiram + fosetil - AI	Luna Care se ne trži	1 kg/meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		difenkonazol	Duaxo koncentrat	max. 3,3L/ha	14 dni 3xL	
Hrušev ožig (<i>Erwinia amylovora</i>)	Glej besedilo pri jablani. Sadjari se naj poslužujejo strokovnih navodil za ukrepanje, ki so na spletni strani UVHVVR ter na FITO INFO spletni strani, kjer so objavljene napovedi nevarnosti okužb javne službe za varstvo rastlin. V času po cvetenju je treba v skladu z napovedmi nevarnosti okužb redno pregledovati sadovnjake.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Navadna hruševa bolšica (<i>Cacopsylla pyri</i>)	Ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani. Bolšice iz rodu <i>Cacopsylla</i> so pomembni prenašalci fitoplazem. Neposredne metode varstva:	Cu hidroksid + Cu oksiklorid	Badge WG	2,9 kg/ha	ČU 2xL	
		Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	
		Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	0,48 - 2,5 kg/ha	ČU 3x do konca cvetenja, 5x po cvetenju	
			Cuprablau Z 35 WG	0,27 - 2,5 kg/ha	ČU 4xL	
		Cu oksid	Nordox 75 WG	1- 1,6 kg/ha od BBCH 00 do 53; 0,3 kg/ha od BBCH 57 - 69	ČU 3xL	
		fosetil-AI	Aliette flash	3,75 kg/ha	28 dni 3xL	
		fluopiram + fosetil - AI	Luna Care se ne trži	1 kg/meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	6 x L	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo - X	1,5 - 2,5 kg/ha	6 x L	
			acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05%	14 dni 2xL
	lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,018%	14 dni 2xL		
	spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni 1x L		
	spirotramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> • Sistematično zatiranje navadne hrušve bošice je smiselno v nasadih, kjer se opaža povečan pojav boleznj odmiranje hrušk (pear decline), ki jo povzroča fitoplazma 'Candidatus Phytoplasma pyri'. Organizem je uvrščen na seznam nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov (NNSO) za sadilni in razmnoževalni material hruške (<i>Pyrus</i>) • Pred brstenjem je zatiranje bošice upravičeno v nasadih, kjer je več kot 3 % dreves okuženih s to fitoplazmo. Nevarnost, da prizadenemo naravne sovražnike je v tem času majhna. Dovoljeno je uporabiti insekticide, ki imajo delovanje na bošice in se smejo uporabiti na hruški. • Prag škodljivosti: v obdobju pred in takoj po cvetenju: 10% napadenih cvetnih šopov; kasneje: več kot 15 poganjkov od 100 preglednih, napadenih z nimfami prvega in drugega stadija. • Pomembno je, da se uspešno ustavi razvoj prve generacije, proti kateri ukrepamo ob preseženem pragu škodljivosti. • Pozneje se regulacijo prepusti pleniskim stenicam (npr. rodu <i>Anthracoris</i>) in drugim naravnim sovražnikom. 	<p>piriproksifen</p> <p>piretrin</p> <p>parafinsko olje</p> <p><i>Beauveria bassiana</i>, sev ATCC 74040</p>	<p>Harpun</p> <p>Asset Five</p> <p>Ovitex</p> <p>Naturalis</p>	<p>0,0375-0,05 % oz. do 0,5 L/ha</p> <p>0,96 L/ha</p> <p>20L/ha ali 2x10 L/ha</p> <p>1,5 L/ha</p>	<p>Zaloge v uporabi do: 30.10.2025</p> <p>ČU 2xL</p> <p>ČU 2XL</p> <p>ČU 1-2XL</p> <p>ni potrebna 5xL</p>	<p>ne preseže 0,25 – 0,35%. Dodajamo lahko tudi močila.V nasadih, kjer se opazi prisotnost karantenske fitoplazme Pear decline (odmiranje hrušk – obvestiti UVHVR), je smiselno v sodelovanju z Javno službo ZVR za zatiranje navadne hrušve bošice oblikovati posebno strategijo. Dovoljena je uporaba pripravka na osnovi piretrina. Tretranje v času pred in med brstenjem.</p> <p>Delno zatiranje bošic.</p> <p>Delno zatiranje bošic.</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Velika hruševa bolšica (<i>Cacopsylla pyrisuga</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Biotično varstvo: možnost vnosa <i>Anthracoris nemoralis</i> – cvetna stenica oz. njenega komercialnega produkta Čas in izbor pripravkov za zatiranje drugih škodljivcev mora biti prilagojen bolšici in njenim naravnim sovražnikom. K zmanjševanju populacije bolšic se pripomore tudi z odstranjevanjem koreninskih izrastkov in zatiranjem plevelov. V jesenskem obdobju, ko so bolezenski znaki jasno vidni, je treba drevesa odstraniti skupaj s koreninami. <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Načrtno zatiranje je potrebno zgolj v mladih nasadih. Lahko se pojavi nekoliko pozneje od navadne h. bolšice, zato je pri zgodnjih škropljenjih ne zatremo popolnoma. <u>Prag škodljivosti: več kot 15 poganikov od 100 preglednih, napadenih z nimfami prvega in drugega stadija.</u> Ob preseganju praga škodljivosti se v mesecu maju uporabi enake pripravke kot za zatiranje navadne hruševe bolšice. 					Zatiranje enako kot pri navadni hruševi bolšici.
Hruševa grizlica (<i>Hoplocampa brevis</i>)	Agrotehnični ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max.0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE								
Listne uši na hruškah	Uši v nasadih hrušk predstavljajo stalne, vendar ne posebej problematične škodljivce. Njihove populacije se povečajo, kadar za zatiranje zavijačev in boljši uporabljamo le inhibitorje razvoja insektov.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025 - 0,04% 0,25 - 0,4 kg/ha	14 dni 2xL									
Mokasta hruševa uš (Dysaphis piri)		flonikamid	Teppeki Afinto	0,14 kg/ha	21 dni 3xL									
Rjava hruševa uš (Melanaphis pyraus)		flupiradifuron	Sivanto prime	0,4 L/ha	14 dni 1x L									
Hrušev uš šiškarica (Anuraphis farfare)		spirotramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL									
		piretrin	Asset Five		0,96 L/ha	Zaloga v uporabi do: 30.10.2025 ČU 2XL	Delno zatiranje listnih uši.							
		parafinsko olje	Ovitex		20 L/ha	ČU 1XL								
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat		2 - 3 %	ni potrebna 3xL								
Neposredne metode varstva:														
<ul style="list-style-type: none"> Varovalno biotično varstvo: vzdrževanje ekoloških niš, setev privabilnih rastlin in izmenično mulčenje v medvrstnem prostoru, kar daje zavetje in hrano koristnim organizmom (muhe trepetalke, parazitske osice, tančarice, plenilske stenice, polonice...). Spremljanja razvoja in številčnosti populacije listnih uši: <ul style="list-style-type: none"> – Pregledi poganjkov 														
Preglednica: Pragovi škodljivosti za listne uši														
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Hruševa mokasta uš</td> <td>1 do 2 koloniji</td> </tr> <tr> <td>Rjava hruševa uš</td> <td>4 do 8 kolonij</td> </tr> <tr> <td>Hruševa uš šiškarica</td> <td>več kot 20 napadenih listov na 100 naključno izbranih listov</td> </tr> </tbody> </table>							Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov		Hruševa mokasta uš	1 do 2 koloniji	Rjava hruševa uš	4 do 8 kolonij	Hruševa uš šiškarica	več kot 20 napadenih listov na 100 naključno izbranih listov
Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov														
Hruševa mokasta uš	1 do 2 koloniji													
Rjava hruševa uš	4 do 8 kolonij													
Hruševa uš šiškarica	več kot 20 napadenih listov na 100 naključno izbranih listov													
Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje listnih uši														

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Hrušev zavijač (<i>Cydia pyrivora</i>) Jabolčni zavijač (<i>Cydia pomonella</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Pri zatiranju skušamo zatreti oba zavijača hkrati. Neposredne metode varstva enke kot pri zatiranju jabolčnega zavijača pri jablani. Število škropljenj je odvisno od ocene jakosti napada jabolčnega zvijača. Za zatiranje hruševega zavijača bi potrebovali le dve škropljenji. Ločenih škropljenj za zatiranje zavijačev lupine sadja pri hruškah se ne izvaja. 	klorantraniliprol	Coragen	max 0,27 L/ha	14 dni 2xL	Večina pripravkov, ki so registrirani za jabolčnega zavijača sočasno deluje tudi na hruševega zavijača.
		Voliam	Shenzo 200 SC	18 mL/hL - 270 mL/ha	7 dni 1x L	
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	14 dni 2xL	za zmanjšanje populacije jabolčnega zavijača
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	7 dni 3xL	
		emamektin	Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 2 xL	
		ciantraniliprol	Exirel	50 – 60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)		
		spinosad	Laser plus	0,3 L/ha	7 dni 1xL	
		virus granuloze	Madex max	50 mL/ha/1 meter krošnje	ni potrebna 10XL	
		kodlemon	Rak 3	500 dis./ha	ni potrebna	Zaloge v uporabi do: 22.7 2025
Hrušev brstožer (<i>Anthrenomus piri</i>)	Neposredne metode varstva: <ul style="list-style-type: none"> Izrezovanje in odstranjevanje vejic z napadenimi brsti preden ličinka zaključí razvoj. V večini primerov zatiranje tega škodljivca ni potrebno. Zatira se ga le izjemoma, če se pojavi močan napad več let zapored. Spremljanje razvoja in številčnosti populacije škodljivca – Pregledi brstov: Prag škodljivosti: po obiranju hrušk vbodi samic na več kot 30% brstih oz. po odlaganju jajčec 		SemiosNET-Codling Moth	2- 2,5 razpršilnika/ha	ni potrebna	
			Checkmate puffer CM - PRO	2 – 3 enote/ha	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> Ob preseganju praga škodljivosti uporaba insekticidov registriranih za zatiranje jablanovega cvetožerja. Aplikacija je potrebna le v vrstah, ki so oddaljene 30 do 50 m od gozda. 					
Hruševa listna hrčica (<i>Dasineura pyri</i>)	<p>Največ škode povzročita na mladih drevesih, ker zastoj rasti pogankov otežuje oblikovanje rodnega volumna</p> <p>Agrotehnični ukrep: S plitvim obdelovanjem tal pod drevesi spomladi delno prizadenemo bube, ki prezimijo v tleh.</p> <p>Neposredne metode varstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Med rastno dobo se redno izrezuje močno napadene poganjke in se jih odstrani iz nasada. Posebej se je ne zatira. Pripravek na osnovi spirotramat, ki se ga uporabi po cvetenju za zatiranje bolšic in uši, je registriran tudi za zatiranje listnih hrčic na hruški. Prva tako imajo stranski učinek tudi pripravki, ki se uporabljajo za zatiranje grizlice. 	spirotramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL Zaloga v uporabi do: 30.10.2025	
Hruševa hrčica (<i>Contarinia pyritovora</i>)	<p>S plitvim obdelovanjem tal pod drevesi se spomladi delno prizadenemo bube, ki prezimijo v tleh.</p> <p>Neposredne metode varstva:</p> <p>Zatiranje enako kot pri hruševi listni hrčici.</p>					
Rdeča sadna pršica (<i>Panonychus ulmi</i>)	<p>Posredni-preventivni ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.</p>	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na m višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU 1XL	
Hruševa rjasta pršica (<i>Epirimerus pyri</i>)	<p>Hruševe rjaste pršice in hruševe pršice šiškarice se posebej ne zatira, posredno se nanje vpliva ob zatiranju drugih vrst.</p>		Frutapon	10 L/ha na m višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU 1XL	
Hruševa pršica šiškarica (<i>Eriophyes pyri</i>)			Ovitex	20 L/ha	ČU 1XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2 - 3 %	ni potrebna 3 x L		
		klofentezin	Apollo 50 SC	0,4 L/ha	35 dni 1xL	Zaloge v uporabi do: 11.11.2024	
		acekvinocil	Kanemite SC	0,625 L/ha/m	14 dni 1XL		
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP	0,33kg/ha/m (max.1,0 kg/ha)	28 dni 1xL		
			Nissorun 250 SC se ne trži	0,13L/ha/m, (max. 0,39 L/ha)	28 dni 1xL		
		tebufenpirad	Shirudo (staro ime Masai)	0,5 kg/ha	7 dni 1xL		
		milbemehtin	Milbeknock	0,625 l/ha/m	14 dni 2xL		
			<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	1,5 L/ha	ni potrebna		
			acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05% (max. 0,5 kg/ha)	14 dni 2xL	
			deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni 2xL	
			lambda-cihalotrin	Decis 100 EC	0,75 mL/ha	7 dni 1xL	
			piretrin	Karate zeon 5 CS	0,018%	14 dni 2xL	
		Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zmanjševanje številčnosti populacije marmorirane smrdljivke.		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Ameriški kapar (<i>Quadriaspidiotus perniciosus</i>)	Posredni-preventivni ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.					Za zatiranje kaparjev v hruški, uporabimo enake pripravke kot pri jablani.
Vejičasti kapar (<i>Lepidosaphes ulmi</i>)						
Hrušev rdeči kapar (<i>Epidaspis leperii</i>)						
Ostrigasti kaper (<i>Quadriaspidiotus ostreaeformis</i>)						
Hrušev brstožer (<i>Anthonomus piri</i>)						Pripravki, ki so registrirani za zatiranje jablanovega cvetožera imajo delovanje tudi na hruševega brstožera.

11.3 INTEGRIRANO VARSTVO BRESKEV IN NEKTARIN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjičavost koščičarjev (<i>Stigmina carpophila</i>)	Z jesenskimi oziroma predspomladanskimi škropljenji proti breskovi kodravosti se običajno zatira tudi listno luknjičavost koščičarjev.	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditionon se lahko uporablja samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja. Sredstvo na osnovi aktivne snovi fluopiram + tebukonazol se lahko uporabi 2x letno</p> <p>Kemično zatiranje: Proti luknjičavost koščicarjev se lahko škropi že jeseni takoj po odpadanju listja ali pa pozimi (spomladi) v fenološki fazi B-C s pripravki na osnovi bakra. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditionon se lahko uporablja samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja.</p>	<p>bakrov oksiklorid</p> <p>baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida</p> <p>ditionon</p> <p>fluopiram + tebukonazol</p> <p>kaptan</p>	<p>Cuprablau Z 35 WG</p> <p>Badge WG</p> <p>Delan 700 WG</p> <p>Luna experience</p> <p>Orthocide 80 WG</p>	<p>1,6-2 kg/ha</p> <p>3,5 kg/ha</p> <p>0,75 kg/ha</p> <p>max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)</p> <p>1,8 kg/ha</p>	<p>ČU 4XL</p> <p>ČU 4XL</p> <p>ČU 2XL</p> <p>7 dni 2XL</p> <p>21 2XL</p>	<p>Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p> <p>Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p> <p>Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda</p> <p>Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda</p> <p>Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskova kodravost (<i>Taphrina deformans</i>)	<p>Pojav boleznj še ni mogoče zanesljivo napovedovati, zato proti njej se škropi preventivno. Prvič se lahko škropi že jeseni, takoj po odpadanju listja, drugič pa proti koncu februarja ali v začetku marca, ko se brsti že napnejo. Obdobje občutljivosti breskev in nektarin na breskovo kodravost lahko traja tudi do 6 tednov po začetku brstenja. Ta čas je odvisen predvsem od temperature in s tem hitrosti odganjanja breskev.</p> <p>Če je v času brstenja vreme deževno, je priporočljivo škropiti še tretjič v fazi tik pred cvetenjem. V tej fazi se lahko uporablja samo še organske fungicide.</p>	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	3,0 kg/ha	21 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksid	Nordox 75 WG	2,0 kg/ha	ČU	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		dodin	Syllit 400 SC	2,25 L/ha	75 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		dodin	Syllit 544 SC	1,65 L/ha	75 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskov škriplup (<i>Venturia carpophila</i>)	Breskov škriplup je predvsem bolezen breskev na vlažnejših legah v dolinah. Močno okuženi plodovi so neprimerni za svežo prodajo, kakor tudi za predelavo. Škodo povzroča pri srednje poznih in predvsem poznih sortah breskev. Na zračnih in dvignjenih legah se bolezen običajno ne pojavlja in jo zato ni potrebno zatirati. Take lege so manj primerne za pozne sorte breskev, ker poleti primanjkuje vlage. Tehnološki ukrepi: Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav bolezn.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	CU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Breskova pepelovka (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>persicae</i>)	Tehnološki ukrepi: Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav bolezn in tudi za kakovost varstva s fungicidi. Poskrbeti je treba za uravnoteženo gnojenje z dušikom. Kemično zatiranje: H kemičnemu zatiranju se zateče šele, ko se pojavijo prvi simptomi bolezn. Preventivno se škropi le zelo občutljive sorte breskev in predvsem nektarink in sicer prvič, ko se breskve slačijo in se ga ponavlja v 12-14 dnevni presledkih.	močljivo žveplo	Azumo WG Biotip Sulfo 800 SC Thiovit jet Cosan	7,5 kg/ha 6 L/ha 5,0-7,5 kg/ha 5,0-7,5 kg/ha	7 dni 14 dni 21 dni 7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Kumulius DF	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	brega voda 1. in 5 m od 2. reda Upoštevatl 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Microthiol Disperss	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevatl 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Microthiol Special	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevatl 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Pepelin	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevatl 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Sulfar	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevatl 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Vertipin	5 L/ha	3 dni	Upoštevatl 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Vindex	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevatati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Poi-Sulphur 800 SC	6 L/ha	7 dni	Upoštevatati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	Upoštevatati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od meje brega voda 2. reda
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevatati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Mavita 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevatati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluksapiroksad	Sercadis	0,15 L/ha	21 dni	Upoštevatati 20 m netretiran varnostni pas do vodne

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Cvetna monilija (<i>Monilinia laxa</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: Občutljive sorte breskev in posebej nektarin se ne sadi na vlažne in zaprte lege. Poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom. Odstranjuje se okužene poganjke in se jih odstrani iz nasada. Pri zimski rezi se odstrani vse mumije plodov iz prejšnje sezone.</p> <p>Kemično zatiranje: Breskve in nektarine (samo občutljive sorte) v cvet se tretira največ enkrat z enim od navedenih pripravkov proti koncu cvetenja, ko začnejo odpadati prvi venčni listi.</p>	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1 m višine krošnje na ha)	7 dni	površine od meje brega voda 1. in 2. reda Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	330 g na 1 m višine krošnje na ha (max 1 kg/ha)	1 dan	Največ 3 krat v eni rastni sezoni. Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	ČU 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5 – 2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		ciprodinil	Chorus 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1kg/ha)	14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Sadna gniloba (<i>Monilinia fructigena</i>)	Agrotehnični ukrepi: Poleg ukrepov, ki so navedeni pri cvetni moniliji, se poskrbi za zračnost drevesne krošnje, tako da se odstranjuje odvečne poganjke in bohotivke. Obvezno je odstranjevanje vseh posušenih	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 l/ha (0,2 l na 1 m	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>plodov (mumij) z dreves. Kolikor je mogoče je treba preprečevati nastanek poškodb na plodovih.</p> <p>Kemično zatiranje: Sorte breskev in nektarin se lahko škropi od 3 do 4 tedne pred obiranjem in 1 teden oz. 3 dni pred obiranjem z enim izmed navedenih pripravkov glede na predpisano karenčno dobo.</p>	difenokonazol	Mavita 250 EC	višine krošnje na ha) 0,03% (max 0,45 l/ha)	7 dni	pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda Upoštevat 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03% (max 0,45 l/ha)	7 dni	Upoštevat 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	14 2xL	Upoštevat 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevat netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda; Zmanjševanje okužb. Tudi za sivo plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)
		fenheksamid	Teldor SC 500	1 L/ha	3 dni	Upoštevat 20 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	5 kg/ha	1 dan	pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		fenheksamid	Libreto	1 L/ha	3 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	400g na 1m višine krošnje na ha (max. 1,2 kg/ha)	1 dan	Največ 3 krat v eni rastni sezoni. Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentiriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		boskalid+piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha na 1 m višine krošnje (max. 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		bakrov oksiklorid	Cuprabrau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	brega voda 1. in 2. reda. Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Bacillus amylobliquifaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 %, (max 1 kg/ha)	14 dni 2xL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Plodova monilija (<i>Monilinia fructicola</i>) Napada vse koščičarje, najpogostejša je na breskvah in nektarinah.	Plodova monilija povzročča propadanje cvetov, listov in poganjkov ter gnitje plodov. Cvetovi in listi porjavijo in ne odpadejo takoj, na okuženih poganjkih se pojavijo rjave uleknjene nekroze in razjede, iz katerih se pri koščičarjih izloča smolika. Vrhovi poganjkov se sušijo, propadejo lahko tudi večje veje. Gnili plodovi se jasneje posušijo in izgubajo, nastanejo mumije. Bolezen					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	lahko povzroči zelo veliko gospodarsko škodo zaradi gnitja plodov v nasadu pred obiranjem ter kasneje v skladišču. Simptomi in prav tako škoda so enaki kot pri navadni sadni gnilobi ali cvetni moniliji, za določitev plodove monilije je zato potrebna laboratorijska analiza. Za preprečevanje gospodarske škode je pomembno izvajanje agrotehničnih, kemičnih, higienskih in drugih ukrepov. Higienski ukrepi so zlasti: odstranjevanje mumij ter okuženih poganjikov in vej, ki jih je potrebno odstraniti iz nasada ter zažgati ali globoko zakopati; vzdrževanje zračne krošnje, higiena in razkuževanje skladišč za plodove ter embalaže, orodja in naprav predvsem v času obiranja ter pred naslednjo sezono. Drugi ukrepi: Pomembna je tudi optimalna preskrbljenost rastlin s hranili in vodo, izogiba se premočnemu gnojenju z dušikom. Sadi se le neokužen sadilni material, opremljen z rastlinskimi potnim listom. Uporaba kemičnih sredstev je nujno potrebna. Pri tem je potrebno upoštevati, da je boljše učinkovito tretiranje z veliko porabo vode ob koncu in začetku rastne dobe. Velika poraba vode je potrebna tudi	<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda. S sredstvom se na isti površini v eni rastni dobi škropi največ 6 krat.
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	5 kg/ha	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda; Zmanjševanje okužb. Tudi za sivo plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
<p>Bolezni lesa Ožig breskove skorje <i>(Fusicoccum amygdali)</i> Breskov rak <i>(Cytospora sp.)</i></p>	<p>kasneje pri varstvu plodov (1000-2000 l/ha). Za preprečevanje okužb so nujna preventivna tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi, in sicer s porabo vode, ki omogoči dobro omočenost krošnje. Zaitiranje breskove kodravnosti v času brstenja ter po odpadanju listja z bakrovimi pripravki zavira tudi razvoj plodove monilije. Tretiranja se opravlja v času trdenja košice in v času pred obiranjem v skladu z registracijo uporabljenih sredstev. Ključna škropljenja za preprečevanje okužb so v času brstenja, trdenja košice, v času rasti plodičev in v jesenskem času. Pomembno je preprečevati poškodbe plodov zaradi žuželk ali mehanskih dejavnikov in ukrepati v roku 12 ur po eventualnem viharju ali toči.</p> <p>Pripravka je treba menjavati zaradi nevarnosti nastanka odpornosti.</p> <p>Agrotehnični ukrepi: Sprotno odstranjevanje in sežiganje vseh okuženih vejic ali debelejših vej. Iz okuženih nasadov tudi sicer se odstrani ves les in se ga zažge. Občutljive sorte se ne sadi na zelo vlažne lege. S primerno poletno rezjo je treba povečati zračnost krošnje. Poskrbeti za skladno gnojenje z dušikom, da se prepreči prekomerno rast in občutljivost za te bolezni.</p> <p>Če so nastale poškodbe lesa zaradi</p>	diltanon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
BAKTERIOZE Breskova bakterijska pegavost (<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i>)	naravnih (toča, veter, škodljivci) ali drugih dejavnikov (obrezovanje) je treba tak nasad čim prej poškopiti z ustreznim fungicidom, z namenom razkuževanja ran, če to dovoljuje karencenca. Agrotehnični ukrepi: Na območjih, kjer je bolezen ugotovljena je priporočljivo saditi le sorte, ki so na bolezen odporne ali malo občutljive. V novih nasadih se sadi le sadilni material, ki je preverjeno zdrav. Iz okuženih nasadov se odstrani ves les in ga zažgemo. Stransko delovanje na bakterijske boleznj pa imajo bakrovi pripravki, s katerimi se zatira druge glivične boleznj na breskvah in nektarinah.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
Siva breskova uš (<i>Myzus persicae</i>) Zelena breskova uš (<i>Myzus varians</i>) Črna breskova uš (<i>Brachycaudus persicae</i>) Rjava breskova uš	Kemično zatiranje: Tretira se v fenoloških fazah od BBCH 10 (odganjanje listov) do BBCH 89 (zrelost plodov) Zatiranje je upravičeno samo, če je presežen prag škodljivosti. Najprimernejši čas za pregled in zatiranje je takoj po cvetenju. Prag škodljivosti: Siva breskova uš: 3 % naseljenih brstov pred cvetenjem, oziroma 7 % napadenih poganjkov po cvetenju. Za nektarine je tudi po cvetenju prag škodljivosti 3 %;	flonikamid	Afinto Teppeki	0,14 kg/ha 0,14 kg/ha	21 dni 21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
<i>Brachycaudus schwartzi</i> Medena breskova uš (<i>Hyalopterus amygdali</i>)	Zelena breskova uš: 10% napadenih poganjkov; Črna breskova uš, rjava breskova uš: 7% napadenih poganjkov Medena breskova uš: navzočnost	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025-0,04%	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		azadirachtin A	Neemazal-T/S	1,5 l/ha	7	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	Karenca ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije; Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,075 % (max. 0,75 kg/ha)	14 dni	Upoštevati 60 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskov zavijač (<i>Cydia molesta</i>) Breskov molj (<i>Anarsia lineatella</i>)	<p>Prag škodljivosti: Breskov zavijač: od 2. generacije naprej več kot 10 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden. Breskov molj: od 2. generacije naprej več kot 7 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden.</p> <p>Glede zatiranja breskovega zavijača je treba slediti napovednim opazovalno napovedovalne službe. Proti 2. rodu se škropi 7-8 dni po tem, ko je bil presežen prag škodljivosti, pri naslednjih rodivih pa 4-6 dni po prekoračitvi praga škodljivosti. Najprimernejši čas za zatiranje 2. rodu se lahko določi tudi iz vsote efektivnih temperatur. Ta znaša 20 °C števí od začetka leta ulova metuljčkov na feromonske vabe, oziroma 75 °C števí od dneva, ko je bil presežen prag škodljivosti.</p>	emamektin	Affirm	3-4 kg/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		klorantraniliprol	Coragen	18-20 mL/hL(breskov zavijač); 16 mL/hL (breskov molj) (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Z-8-dodecen-1-il acetat	Ecodian CM (metoda zbeganja samcev; le za breskovega zavijača)	2.000-3.000 kom dispenzerjev/ha	ČU	Feromonske dispenzorje se postavi pred ali ob začetku letanja metuljev.
		spinosad (spinosin A + spinosin D)	Laser Plus	0,25 l/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		klorantraniliprol	Voliam	18-20 mL/hL (breskov zavijač); 16 mL/hL (breskov molj) (max. 0,3 L/ha)	14 dni	brega voda 1. in 5 m od 2. reda Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Resarji (<i>Thrips</i> spp.)	Resarji redno povzročajo škodo samo na nektarinah. Med cvetenjem spremljamo številčnost populacije in sicer, ko je vreme sončno. Če je ugotovljena večja navzočnost resarjev v cvetovih, se tretira nektarine takoj po cvetenju. Istočasno se lahko v tej fazi zatre tudi uši.	<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,25 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Murvov kapar (<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>)	V primeru močnejšega napada kaparjev se škropi v času brstenja z oljnim pripravkom v 3,0% koncentraciji.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rdeča sadna pršica (<i>Panonychus ulmi</i>)	Če se dosledno upošteva načela integriranega varstva, se rdeča sadna pršica redkeje prerazmnoži. V maju in v juniju je treba vsakih 14 dni pregledati stanje škodljivca, da nas ta ne presenetí.	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na meter višine krošnje; najvišji dovoljeni odmerek je 30 L/ha	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)		parafinsko olje	Frutapon	10 L/ha na meter višine krošnje; najvišji dovoljeni odmerek je 30 L/ha	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	Karenca ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		abamektin	Vertimec PRO	0,075 %, 0,75 L/ha (navadna pršica, breskova rjasta pršica); 0,1% (1 L/ha); max. 1,125 L/ha (rdeča sadna pršica)	14	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Zaloge v uporabi do 30.9.2024

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskov škržat (<i>Asymmetrasca decedens</i>) in drugi občasni škodljivci	Kemično zatiranje: V Republiki Sloveniji NI registriranih sredstev za zatiranje omenjenih škodljivcev. V nasadih v bližini gozdov občasno povzročajo večjo škodo stenice. V takih nasadih se je treba v kritičnih obdobjih (v času slačenja breskev do debeline oreha in v juliju) izogibati hkratni košnji podrast in vegetacije v neposredni bližini nasadov (kanali, brežine), ker se sicer stenice preselijo s trave in zeli na breskve. Zato je priporočljivo izmenično mulčenje ali košnja vsake druge vrste v medvrstnem prostoru. Za morebitno kemično zatiranje se posvetujemo s strokovno službo za varstvo rastlin. V primeru močnejšega pojava breskovega škržata se posvetujemo s strokovno službo za varstvo rastlin.					
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Storiti vse potrebno, da ne pride do gnitja plodov. Vonj gnijočega sadja privablja odrasle osebke plodove vinske mušice, katerih samice v plodove izlegajo jajčeca. Ličinke lahko povzročijo občutno gospodarsko škodo na plodovih.	piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis Trap plodova vinska mušica	100 vab na ha	ni potrebna	
			Vaba je že pripravljena za neposredno uporabo. Posamezno past se vzame iz ovojne vrečke in se jo obesi, na sredino krošnje in višine rastline, npr. na srednjo žico v opori, pri koščicatem sadju na višino 1,8 - 2 m od tal. Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka pravila pridelka. Po končani uporabi je treba vabe odstraniti iz nasada.			
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,25 l/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Marmorirana smrdljivka (<i>Halymorpha halys</i>)	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prerezmožitve škodljivca.	piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7	površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05 % (max. 0,5 kg/ha)	14	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

11.4 INTEGRIRANO VARSTVO MARELIC

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjičavost koščičarjev (<i>Stigmina carpophila</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> poskrbeti za usklajeno gnojenje, zlasti z dušikom, s poletno rezjo povečujemo zračnost drevesnih krošenj in omejujemo bujnost rasti, okužene veje izrežemo in odstranimo iz nasada. <p>Kemično varstvo: Proti luknjičavosti koščičarjev lahko z</p>	<p>bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid</p> <p>bakrov oksiklorid</p>	<p>Badge WG</p> <p>Cuprablau Z 35 WG</p>	<p>3,5 kg/ha</p> <p>1,6-2 kg/ha</p>	<p>ČU 4XL</p> <p>ČU 4XL</p>	<p>Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p> <p>Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	bakrenimi sredstvi škropimo že jeseni takoj po odpadanju listja ali pa pozimi v fenološki fazi B. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditionon lahko uporabljamo samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja.	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ditionon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Sadna monilija (<i>Monilinia fructigena</i>) Plodova monilija (<i>Monilinia fructicola</i>)	Čeprav je najpogostejša na breskvah in nektarinah, napada vse koščičarje. Zaitranje je opisano pri breskvah in nektarinah.	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m torisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,03%; max 0,45 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03%; max 0,45 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 %, max. 1 kg/ha	14 dni 2xL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda; Zmanjševanje okužb. Tudi za sivo plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	5 kg/ha	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		fenpirazamin	Prolectus	400 g na 1m višine krošnje	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
				na ha (max 1,2 kg/ha)		pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 10 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 <i>subtilis</i>	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		boskalid+piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha na 1m višine krošnje (max.0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Cvetna monilija (<i>Monilinia laxa</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> marelice sadimo na zračne lege, poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom, okužene poganjke porežemo in jih odstranimo iz nasada, 	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> marellice temeljito oberemo, da se glivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih. <p>Kemično varstvo: Marellice se tretira z enim od navedenih pripravkov v začetku cvetenja, ko je odprtih približno 10 % cvetov. Škropi se še enkrat, ko začnejo odpadati prvi venčni listi oziroma pred napovedanim dežjem. Če je med cvetenjem vreme deževno, je tretiranje nujno potrebno, sicer je izpad pridelka zelo velik.</p>	difenokonazol	Duaxo koncentrat	1,1-3,3 L/ha	ČU 2XL (prvic na zacetku cvetenja, ko je odprtih 10% cvetov in drugic, ko začnejo odpadati prvi venčni listi oziroma pred napovedanim dežjem)	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.; v odmerku 1,1L na višinski meter krošnje/ha. Najvišji dovoljeni odmerek pri enem tretiranju ne sme presežati 3,3 L/ha.
		fenpirazamin	Prolectus	330 g na višinski m krošnje na ha (max 1 kg/ha)	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquifaciens (former subtilis) str. QST 713subtilis</i>	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	ČU 2XL	brega voda 1. in 2. reda Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5 – 2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Breskov škrlup (<i>Venturia carpophila</i>)	V mokrih letih se lahko breskov škrlup močneje pojavi tudi na marelicah. Povzroča površinsko žametno krastavost in pozneje	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	plutavost plodov. Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav boleznii.					brega voda 1. in 2. reda
Marelična pepelovka (<i>Podospaera tridactyla</i>)	Tehnološki ukrepi: Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav boleznii in tudi za kakovost varstva s fungicidi. Poskrbeti je treba za uravnoteženo gnojenje z dušikom.	močljivo žveplo	Biotip Sulfo 800 SC	6 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Vertipin	5 L/ha	3 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Cosan	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Kumulus DF	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Microthiol disperss	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Microthiol special	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Pepelin	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Sulfar	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Thiovit jet	5,0-7,5 kg/ha	21 dni	
			Vindex 80 WG	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Azumo WG	7,5 kg/ha	7 dni	
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Mavita 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		fluksapiroksad	Sercadis	0,15 L/ha	21 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		COS-OGA	Fyfosave	2 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
Češpljeva rja (<i>Tranzchelia pruni-spinosae</i>)	Češpljeva rja se pri marelicah običajno pojavi šele poleti po obiranju marelic in povzroča prezgodnje odpadanje listja. Kemično zatiranje: Za to bolezen v Sloveniji NI registriranega nobenega sredstva.					
Listne uši: češpljeva mokasta uš (<i>Hyalopterus pruni</i>)	Češpljeva mokasta uš se običajno pojavlja v otokih, a se lahko zelo namnoži. Zato škropimo samo napadena drevesa.	flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
siva breskova uš (<i>Myzus persicae</i>)	Prag škodljivosti: Češpljeva mokasta uš: 5% napadenih poganjikov.		Teppeki	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025-0,04 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		azadirachtin A	Neemazal-T/S	1,5 L/ha	7 dni	brega voda 1. in 2. reda Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije; Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Breskov zavijač (<i>Cydia molesta</i>) Breskov molj (<i>Anarsia lineatella</i>)	Prag škodljivosti: Breskov zavijač: od 2. generacije naprej več kot 10 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden. Breskov molj: od 2. generacije naprej več kot 7 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden.	spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni	V eni rasti sezoni ga lahko uporabimo enkrat. Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,25 L/ha	7 dni	Prizhodiščni porabi 500 l vode na višinski meter

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Mali zimski pedic (<i>Operophtera brumata</i>) in drugi brstni sukači	Mehanično zatiranje: Preden nastopi jeseni prvi mraz ovijemo debela češenj z nekaj centimetrov širokimi lepiljivimi trakovi, ki prepreči samicam malega zimskega pedica, da bi splezale na drevo in odložile jajčeca. Kemično zatiranje: S parafinskim oljem se tretira v razvojni fazi C-D; uporabljamo ga največ 1 krat v eni rastni dobi. S pripravkom Agree WG se zatiranje opravi v času izleganja jajčec oziroma, ko so ličinke v prve in drugem razvojnem stadiju (L1, L2)	<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	krošnje. Tretira se v času odlaganja jajcec oziroma ob višku leta metuljkov. Tretira se največ dvakrat v eni rastni sezoni. Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne brega voda 1. in 2. reda
Rdeča sadna pršica (<i>Panonychus ulmi</i>)	Če dosledno upoštevamo načela integriranega varstva se rdeča sadna pršica redkeje preraszmoži. V maju in v juniju je treba vsakih 14 dni pregledati stanje škodljivca, da nas ta ne preseneti.	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	14 dni ČU	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Frutapon	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		abamektin	Vertimec PRO	0,1% (1 L/ha); max. 1,125 L/ha	14 dni	V eni rastni sezoni ga lahko uporabimo enkrat. Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda; Zaloge v uporabi do 30.9.2024
Marmorirana smrdljivka (<i>Halymorpha halys</i>)	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prerezmožitve škodljivca.	deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Decis 100 EC	75 mL/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05 % (max. 0,5 kg/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

11.5 INTEGRIRANO VARSTVO ČEŠENJ IN VIŠENJ

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjičavost koščičarjev (<i>Stigmina carpophila</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> poskrbeti za usklajeno gnojenje, zlasti z dušikom, s poletno rezjo povečujemo zračnost drevesnih krošenj in omejimo bujnost rasti. <p>Kemično varstvo: Proti luknjičavost koščičarjev se lahko škropi že jeseni takoj po odpadanju listja ali pa pozimi (spomladi) v fenološki fazi B-C s pripravki na osnovi bakra. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditanon se lahko uporablja samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja.</p>	<p>bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid</p> <p>bakrov oksiklorid</p> <p>bakrov oksiklorid</p>	<p>Badge WG</p> <p>Cuprablau Z 35 WG</p> <p>Cuprablau Z 35 WP</p>	<p>3,5 kg/ha</p> <p>1,6-2 kg/ha</p> <p>2 kg/ha</p>	<p>ČU 4XL</p> <p>ČU 4 XL</p> <p>ČU 3XL</p>	<p>Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p> <p>Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p> <p>Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		difianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		difenokonazol	Duaxo koncentrat	1,1-3,3 L/ha	ČU 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	max. 1 kg/ha; 330 g sredstva na višinski meter krošnje na hektar	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Cvetna monilija (<i>Monilinia laxa</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - češnje in posebno višnje se sadi na zračne lege, - poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom, - okužene poganjke se poreže in se jih odstrani iz nasada, - češnje in višnje se temeljito obere, da se gljivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih. <p>Kemično varstvo: Višnje in zelo občutljive sorte češenj se tretira z enim od navedenih pripravkov v začetku cvetenja, ko je odprtih približno 10 % cvetov. Če je med cvetenjem deževno vreme, se škropi še enkrat, ko začnejo odpadati prvi</p>					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	venčni listi oziroma pred napovedanim dežjem.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 <i>subtilis</i>	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		Boskalid + piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenheksamid	Teldor SC 500	0,5 L/ha na 1m višine krošnje (max. 1,5 L/ha)	3 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5–2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Plodova monilija (<i>Monilinia fructicola</i>)	Najpogostejša je na breskvah in nektarinah, napada pa vse koščičarje. Zatiranje je opisano pri breskvah in nektarinah.	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
Sadna gniloba (<i>Monilinia fructigena</i> , <i>M. laxa</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> • češnje in posebno višnje se sadi na zračne lege, • poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom. 	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> • češnje in višnje se temeljito obere, da se glivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih. 	fenteksamid	Libreto	0,5 L/ha na 1 m višine krošnje (max. 1,5 L/ha)	3 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	max. 1 kg/ha; 400 g sredstva na višinski meter krošnje na hektar	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 <i>subtilis</i>	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		fenheksamid	Teldor SC 500	0,5 L/ha na 1m višine krošnje (max. 1,5 L/ha)	3 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		ciprodinil + fludioksnil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5–2,5 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Češnjeva listna pegavost (<i>Blumeriella jaapii</i>) Češnjeva listna sušica	Jesensko ali predspomladansko škropljenje proti listni luknjičavosti zmanjša pojavljanje češnjeve listne pegavosti in češnjeve listne sušice. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditionon se lahko uporablja samo v	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
<i>Apiognomonia erythrostroma</i>	času od končanega obiranja do konca mirovanja.	ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kaptan	Merpan 80 WDG	max. 2,25 kg/ha	21 dni	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		dodin	Syllit 400 SC	1,9 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		dodin	Syllit 544 SC	1,4 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMIEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Črna češnjeva uš (<i>Myzus cerasi</i>)	Zatiranje je upravičeno samo, če je presežen prag škodljivosti. Najprimernejši čas za pregled in zatiranje je takoj po cvetenju. Prag škodljivosti: 3 % napadenih poganjkov po cvetenju.	flonikamid flonikamid	Afinto Teppeki	0,14 kg/ha 0,14 kg/ha	14 dni 14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda. Uporaba dovoljena samo po cvetenju! Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda. Uporaba dovoljena samo po cvetenju!
Češnjeva muha (<i>Rhagoletis cerasi</i>)	Pri integriranem pridelovanju je obvezno spremljanje leta češnjeve muhe na rumene lepljive vabe. Vabe nastavimo, ko zorijo zgodnje sorte češenj. Škodljivca zatiramo le, če je presežen prag škodljivosti. Prag škodljivosti je presežen, če ulovimo 1 muho na 2 postavljeni vabi do faze, ko češnje spreminjajo barvo iz zelene v rumeno. Velja za sorte, ki zorijo od 4. češnjevega	spirotramat hidrolizirane beljakovine + reg. insekticid deltametrin ciantraliniprol acetamiprid	Movento SC 100 Nutrel + reg. Insekticid Decis Trap češnjeva muha Exirel Mospilan 20 SG	1,5 L/ha 1,5 % 100 vab na ha 75 mL/hL (max. 1 L/ha) 0,375 kg/ha; 0,0375 %	21 dni Zaloge v prodaji do: 30.10.2024 Zaloge v uporabi do: 30.10.2025 ČU 7 dni 14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda. Uporaba dovoljena samo po cvetenju! Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda. Uporaba dovoljena samo po cvetenju! Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Upoštevati 20 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	tedna naprej. Pri zgodnejših sortah česnjeve muhe ni potrebno zatirati.	<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	2,0 L/ha	ni potrebna	pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.
Mali zimski pedic (<i>Operophtera brumata</i>) in drugi brstni sukači	Mehanično zatiranje: Preden nastopi jeseni prvi mraz se ovije debla češenj z nekaj centimetrom širokimi lepljivimi trakovi, ki prepreči samicam malega zimskega pedica, da bi splezale na drevo in odložile jajčeca. Kemično varstvo: S parafinskim oljem se tretira v razvojni fazi C-D; uporablja se ga največ 1 krat v eni rastni dobi.	ciantraniliprol	Exirel	50-60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.
		azadirachtin A	NeemAzal T/S	1,5 L / 1 meter višine krošnje	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Kaparji (Coccidae)	Zatiranje kaparjev je pri česnjah in višnjah redkokdaj potrebno. Omenjena sredstva uporabimo le, če smo pri zimskem pregledu vejic ugotovili močnejši napad.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
	Proti slivovi listni pršici se sredstvo uporabi v primeru močnejšega	močljivo žveplo	Microthiol special	6 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Slivova listna pršica (<i>Aculis fockeui</i>)	napada v pretekli rastni sezoni v razvojni fazi brstenja (BBCH 03-09).		Sulfar	6 kg/ha	7 dni	pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Storiti vse potrebno, da ne pride do gnitja plodov. Vonj gnijočega sadja privablja odrasle osebke plodove vinske mušice, katerih samice v plodove izlegajo jajčeca. Ličinke lahko povzročijo občutno gospodarsko škodo na plodovih.	ciantraniliprol spinosad piretrin	Exirel Laser Plus Asset Five	50-60 mL/hL (max. 0,9 L/ha) 0,15 L/ha 0,96 L/ha	7 dni 7 dni 7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Marmorirana smrdljivka (<i>Halymorpha halys</i>)	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prereznožitve škodljivca.	deltametrin piretrin	Decis Trap plodova vinska mušica Asset Five	100 vab na ha 0,96 L/ha	ČU 7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	max. 0,375 kg/ha	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

11.6 INTEGRIRANO VARSTVO ČEŠPELJ IN SLIV

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjičavost koščičarjev (<i>Stigmina carpophila</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> poskrbeti za usklajeno gnojenje, zlasti z dušikom, s poletno rezjo se povečuje zračnost drevesnih krošenj in omejemo bujnost rasti. <p>Kemično varstvo: Proti luknjičavost koščičarjev se lahko škropi že jeseni po odpadanju listja ali pozimi v fenološki fazi B s pripravkom na osnovi bakra. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon se lahko uporablja samo v</p>	<p>baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida</p> <p>baker v obliki bakrovega oksiklorida</p> <p>baker v obliki bakrovega oksiklorida</p>	<p>Badge WG</p> <p>Cuprablau Z 35 WG</p> <p>Cuprablau Z 35 WP</p>	<p>3,5 kg/ha</p> <p>1,6-2 kg/ha</p> <p>2 kg/ha</p>	<p>ČU 4XL</p> <p>ČU 4XL</p> <p>ČU 3XL</p>	<p>Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p> <p>Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p> <p>Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	času od končanega obiranja do konca mirovanja.	difianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	brega voda 1. in 2. reda. Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,6 l/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Plodova monilija (<i>Monilinia fructicola</i>)	Čeprav je najpogostejša na breskvah in nektarinah, se lahko okuži vse koščičarje. Zatiiranje je opisano pri breskvah in nektarinah	<i>Bacillus amylobliquifaciens</i> subsp. <i>Plantarum</i> sev.74	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		difenokonazol	Mavita 250 EC Score 250 EC	0,22 L/ha 0,22 L/ha	14 dni 14 dni	pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda, tudi za zatiranje češpljeve rje (<i>Puccinia pruni</i>) in pepelovke (<i>Sphaerotheca</i> spp.)
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,370 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda
Cvetna monilija (<i>Monilinia laxa</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom, 	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> češplje in slive se temeljito obere, da se gljivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih. 	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	max. 1 kg/ha; 330 g sredstva na višinski meter krošnje na hektar	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		boskalid + piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha na 1 m višine krošnje (max. 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	ČU	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		bakrov oksiklorid	Cuprabrau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	brega voda 1. in 2. reda. Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5 -2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda; 3x na sezono
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,370 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Češpljev kapar (<i>Eulecanium corni</i>)	Kapar sesa rastlinske sokove in tako drevesa izčrpa. Neprijetno je tudi obilno izločanje medene rose. Optimalen čas za njegovo zatiranje s pripravki na osnovi parafinskega olja je v zimskem ali pred pomladanskem obdobju (pred začetkom vegetacije).	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m torisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda
Rumena češpljeva grizlica (<i>Hoplocampa flava</i>) Črna češpljeva grizlica (<i>Hoplocampa minuta</i>)	Vsaj teden dni pred cvetenjem se v nasadu obesi bele lepjive plošče. Na hektar se potrebuje 2 lepjivi plošči (35 x 20 cm). Plošče se pregleda takoj po cvetenju. Zatira se jo, če je bil presežen prag škodljivosti, ko odpade večina venčnih listov. Češpljeve grizlice povzročajo zgodnjo črvičnost plodov. Umazano bele pagosenice se najde že v plodovih, ki so debeli komaj za droben lešnik.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Mali zimski pedic (<i>Operophtera brumata</i>) in drugi brstni sukači	Mehanično zatiranje: Preden nastopi jeseni prvi mraz se ovije debela z nekaj centimetrov širokimi lepjivimi trakovi, ki prepreči samicam malega zimskega pedica, da bi splezale na drevo in odložile jajčeca. Kemično varstvo: Prvo kontrolo brstov se opravi že pred cvetenjem. Če je napadenih več kot 5 % poganjikov, ne glede na vrsto škodljivca, se nasad tretira s pripravkom na osnovi klorantraniliprola.	klorantraniliprol	Coragen	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		klorantraniliprol	Voliam	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciantraniliprol	Exirel	max. 0,75 L/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m torisne širine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Češpljev zavijač (<i>Cydia funebrana</i>)	Češpljev zavijač je po načinu življenja zelo podoben jabolčnemu zavijaču in se pojavljata bolj ali manj istočasno. Prvi rod metuljčkov leta v maju in v začetku junija in povzroča junijsko črvičnost češpelj. S tem na splošno ne povzroči velike škode, zato navadno prvega rodu ne zatiramo. Pomembnejši je drugi rod. Metuljčki letajo od sredine julija do konca avgusta in začrvivijo že debele plodove.	<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	brega voda 1. reda in 2. reda. Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		azadirachtin A	Neemazal-T/S	1,5 L/ha na meter višine krošnje (max. 4,5 L/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		emamektin	Affirm Opti	2,5 kg/ha	14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		klorantraniliprol	Coragen	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		klorantraniliprol	Voliam	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	14 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciantraniliprol	Exirel	max. 0,75 L/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda.
Zelena češpljeva uš (<i>Brachycaudus helichrysi</i>) in mokasta češpljeva uš (<i>Hyalopterus pruni</i>)	Zelena češpljeva uš povzroča močno zvijanje listov in zavira rast poganičkov, mokasta češpljeva uš pa oblikuje obsežne kolonije na spodnji strani listov in izloča obilno medeno roso.	flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025 –0,04 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spirotramat	Movento SC 100	1,5 L/ha	21 dni Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		azadirahrin A	Neemazal – T/S	1,5 l/ha na meter višine krošnje (max. 4,5 l/ha)	7 dni	širine od meje brega voda 2. reda. Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		parafinsko olje	Ovitex	20 l/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda
		flonikamid	Teppeki	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
Rdeča sadna pršica (<i>Paronychus ulmi</i>)	Če se dosledno upošteva načela integriranega varstva se rdeča sadna pršica redkeje prerazmnoži.	acekvinocil	Kanemite SC	0,625 L/ha na 1 m višine krošnje	28 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda.
		abamektin	Vertimec PRO	0,1% (max. 1,125 L/ha)	28 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Zaloge v uporabi do 30.9.2024.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do pretrazmnožitve škodljivca.	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Frutapon	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	14 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Decis 2,5 EC EC	0,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		piretrin	Mospilan 20 SG	max. 0,5 kg/ha	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

11.7 INTEGRIRANO VARSTVO JAGOD

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Siva plesen ali gniloba (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornejših sort, - večje sadilne razdalje, - enovrstni sistemi sajenja, - zmerno gnojenje z dušikom, - zračne lege, - prekrivanje nasadov s tuneli, - ob spomladanskem čiščenju nasada, se odstrani vse odmrlje in od boleznih poškodovane dele rastlin. <p>Kemično varstvo:</p> <p>Škropi se v cvet, prvič ko je odprtih od 5 do 10% cvetov. škropljenje se ponovi do 3- krat, odvisno od vremenskih razmer in sredstva.</p>	<i>Aureobasidium pullulans</i> (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941)	Botector	1 kg/ha (600 L vode)	1 dan; 6x interval med dvema tretiranjima je 2 dni	od faze BBCH 61 (začetek cvetenja: približno 10% cvetov odprtih) do faze BBCH 89 (drugi pridelek: več plodov obarvanih); uporaba na prostem in v tunelih: Botector deluje tudi na pepelasto plesen.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni karence; 6x (7-10 dni)	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan; 12x (3 dni)	zmanjševanje okužb
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev QST 713	Serenade ASO	8 L/ha (200 do 1000 L vode na ha)	ni karence; 6x	v razvojnih stadijih od prvega niza cvetovna dnu rozete do polne zrelosti plodov (BBCH 55-89).
		fenheksamid	Libreto	1,5 L/ha	1dan; 3x; 7dni	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,8 kg/ha	3 dni; 2x (7-14 dni)*	dovoljeno največ dvakrat v eni rastni dobi, izmenično z drugimi sredstvi, kot

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg /ha	3 dni; 3x 10 dni	del fungicidnega programa, v časovnih intervalih 7 - 14 dni
		fenheksamid	Teldor SC 500,	1,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		fenpirazamin	Prolectus	1,2 kg/ha	1 dan; 3x 7 dni	
		<i>Clonostachys rosea</i> sev J1446 (<i>Gladiolium catenulatum</i> sev J1446)	Prestop	0,5 % konc	3x v sezoni	
		izofetamid	Zenby	1,2 L/ha, (400 do 800 L/ha vode)	1dan; 2x (7 dni)	uporaba od začetka cvetenja do spravila pridelka (BBCH 60 - 87)
		pirimetanil	Pyrus 400 SC	2 l/ha	3 dni; 1x	
		pirimetanil	Scala	2 L/ha	3 dni; večkrat*	7 dni na prostem, 7-10 dni zaščitni prostor
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Univerzalni fungicid	1-2g/3-8 L vode/100 m ²	1 dan; na 7 dni	Tretira se od razvojne faze, ko se začnejo oblikovati stoloni (prilike): stoloni so vidni (dolgi približno 2 cm), pa do faze polnega cvetenja: sekundarni (B) in terciarni (C) cvetovi so odprti, prvi venčni listi odpadajo (BBCH 41-65)
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1 dan; 4x (7 dni)	uporaba na prostem (od začetka

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	
Jagodna pepelasta plesen (<i>Sphaerotheca macularis</i> (sin. <i>Podosphaera aphanis</i>)), pepelovke iz družine Erysiphaceae	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornejših sort, - zračenje tunelov. 	<i>Ampelomyces quisqualis</i>	AQ-10	70 g/ha	1 dan; 2x 87-10 dni)	izračanja pritlik do polnega cvetenja - BBCH 41-65)	
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3 dni; 3x 7 dni		
			Ortiva	1 L/ha	3 dni; 3x 7 dni		
			Zaifra AZT 250 SC	1 L/ha	3 dni; 3x 7 dni		
			<i>Bacillus amylobacteriens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni karence; 6x (7-10 dni)	
			boskalid + piraklostrobin	Signum	1,8 kg/ha	3 dni; 2x (7-14 dni)	
			difenkonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
				Score 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			difenkonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	0,6 L/ha	1 dan; 3x 7 dni	
			kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	3 kg/ha	1 dan; 8x (7-10 dni)	
				Karbicare	3 kg/ha	1 dan	tretiramo lahko od razvojne faze začetka razvoja listov (BBCH 10) do faze mehčanja jagod (BBCH 85)
			krezoksim - metil	Stroby WG	0,3 L/ha	7 dni; večkrat (7-14 dni)	
			penkonazol	Topas 100 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 10 dni	
			žveplo	Biotip sulfo 800 SC	3-5 L/ha	7 dni; 4x (7-10 dni)	
		Thiovit Jet	2-4 kg/ha	5 dni; 3x (7-21 dni)			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		COS-OGA	FYTOSAVE	2 L/ha	ni karence; 7x (na 7 dni)	prvo tretiranje preventivno pred pojavom okužbe
		žveplo	Vertipin	6 L/ha (300 do 1000 L vode na ha)	3 dni; 6x (7 dnevni razmak)	
Rdeča listna pegavost jagod (<i>Diplocarpon earliana</i>) in Bela listna pegavost jagod (<i>Mycosphaerella fragariae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sajenje odpornějšíh sort, ob spomladanskem čiščenju nasada, odstranimo vse odmrle in od boleznih poškodovane dele rastlin, – manjša gostota sajenja. <p>Kemično varstvo: Rastline se zavaruje ob pojavu prvih peg.</p>	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG/WP	1,28-1,7 kg/ha; (800 - 100 L vode)	3 dni; 2x (7-10 dni)	
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Nordox 75 WG	3,3kg/ha	ČU*, 1x	
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum, Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha; (300-800 L vode)	1 dan; 4x (7 dni)	uporaba na prostem (od začetka izraščanja prtilik do polnega cvetenja - BBCH 41-65)
Jagodna koreninska gniloba (<i>Phytophthora cactorum</i> in <i>P. fragariae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sajenje odpornějšíh sort, – sajenje zdravega sadilnega materiala, – kolobarjenje, – naprava višjih grebenov, zmerno namakanje. <p>Kemično varstvo: Rastline zavarujemo ob pojavu boleznih.</p>	fosetil – Al	Aliette flash	5 kg/ha	14 dni; 3x	
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum, Univerzalni fungicid	0,05 % konc.; 0,1 do 0,2 kg/ha (200 do 400 L vode na ha)		
Črna pegavost jagod (Antraknoza) (<i>Colletotrichum</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uporaba zdravega sadilnega materiala, – sajenje odpornějšíh sort, 	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG/WP	1,5 kg/ha	3 dni; 4x (7-10 dni)	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,8 kg/ha (1000 l vode)	3 dni; 2x (7-14 dni)	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
<i>acutatum</i> in <i>Alternaria alternata</i>)	<p>– ob spomladanskem čiščenju nasada, se odstrani vse odmrlje in od boleznih poškodovane dele rastlin.</p> <p>Kemično varstvo: Rastline se škropi ob pojavu bolezni. Za dobro prezimitev rastlin, je v močno okuženih nasadih nujno jesensko varstvo rastlin.</p>	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	3 dni; 2x (7-14 dni)	
Jagodna oglata listna pegavost (<i>Xanthomonas fragariae</i>) (spada med nadzorovane nekarantenska škodljive organizme za sadike jagod - <i>Fragaria</i>)	<p>– uporaba neokuženega sadlnega materiala, – sajenje odpornejših sort, – dosledno odstranjevanje okuženih delov rastlin iz nasada.</p> <p>Kemično varstvo: Rastline škropimo ob pojavu bolezni.</p>	baker v obliki bakrovega oksiklorida baker v obliki bakrovega oksida	Cuprablau Z 35 WP/WG Nordox 75 WG	1,5 kg/ha 3,3 kg/ha	3 dni; 4x (7-10 dni) ČU; 1x	
Jagodov cvetožer (<i>Anthonomus rubi</i>)	<p>– izogibanje napravi nasadov neposredni v bližini gozda, – uporaba protinsektnih mrež.</p> <p>Kemično varstvo: Rastline škropimo ob pojavu škodljivca.</p>	ciantraniliprol deltametrin	Benevia Decis 100 EC	0,75 L/ha 75 mL/ha	1 dan 3 dni	tudi za zatiranje listnih uši (Aphididae) in hrčic (Cecidomyiidae)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	
Jajčasti riličkar (<i>Otiorynchus sp.</i>)	Uporaba entomopatogenih ogorčic. Kemično varstvo: Za zatiranje ni ustreznih sredstev.						
Gosenice in sovke (Noctuidae)	Agrotehnični ukrepi: v primeru manjšega napada, se gosenice ročno odstranjuje. Kemično varstvo: s kemičnimi sredstvi se škropi le v primeru velikih napadov.	<i>Bacillus thuringiensis var. kurstaki</i> <i>Bacillus thuringiensis var. aizawai</i> ciantraniliprol	Lepinox Plus Agree WG Benevia	1 kg/ha 1 kg/ha 0,75 L/ha	ni karence ni karence 1 dan	ob začetku izleganja sovč (BBCH 12-89) (300-1000 l/ha vode). Deluje na jajčeca in vse razvojne faze gosenice.	
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Agrotehnični ukrepi: – nastavljanje vab, – prekrivanje nasadov s protinsektivnimi mrežami, – redno odstranjevanje napadenih plodov iz nasada in njihovo uničenje, – pogostejše in dosledno obiranje zrelih plodov. Kemično varstvo:	spinosad	Laser Plus	0,15 L/ha; (200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni		
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	1 dan; 3x 7 dni		
		azadirahin A	Azatin EC	1,5 L/ha	7 dni; 4x 7-10 dni		
		spinosad	Laser Plus	0,15 L/ha; (200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni	na prostem in v zavarovanem prostoru	
			Laser 240 SC	0,3 L/ha; (200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni		
		deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica		ni karence	že pripravljena za neposredno uporabo, enakomerno se porazdeli 100 vab na ha	
		piretrin	Asset five	0,64 L/ha	2 dni; 3x 7 dni		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Uši: <i>Sitobion fragariae</i> in <i>Myzus ascalonicus</i>	Rastline škropimo ob pojavu škode na plodovih.					
	Agrotehnični ukrepi: Izogiba se pretiranemu gnojenju z dušikom.	flupiradifuron	Sivanto prime	0,5 L/ha	3 dni; 2x 10 dni	
	Kemično varstvo: Škropi se, ko opazimo večje populacije uši.	pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7 dni; 2x (7-14 dni)	
Navadna, koprivova ali fižolova pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	ČU; 2x 14 dni	do pojava cvetnih stebel in po obiranju. Na prostem dovoljen za zatiranje pršice, v zavarovanem prostoru pa za zatiranje rastlinjakovega ščitkarja
	Agrotehnični ukrepi: – zračenje tunelov.	abamektin	Vertimec pro	0,75 L/ha	3 dni; 2x	Zaloga v uporabi do 30.9.2024
	Kemično varstvo: Škropi se, ko je presežen prag škodljivosti .	<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	1,25 L/ha	ni karence;	
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP	1 kg/ha	3 dni; 1x	
			Nissorun 250 SC	0,32 L/ha; (500 L/ha vode)	3 dni; 1x	uporaba dovoljena na prostem in v zavarovanem prostoru; uporaba najpozneje ko stari listi odmrejo (do BBCH 97)
Mehkokožne pršice (<i>Tarsonemus</i> sp.)		milbektin	Milbeknock	1,25 L/ha	60 dni; 1x	
	Agrotehnični ukrepi: – zračenje tunelov Kemično varstvo: Škropimo, ko je presežen prag škodljivosti .	spirotramat	Movento SC 100	1 L/ha	ČU; 2x 14 dni	Zaloga v prodaji do:30.10.2024 Zaloga v uporabi do: 30.10.2025

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Resarji (<i>Thrips</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: – zračenje tunelov. Kemično varstvo: Rastline se škropi takrat, ko se pojavijo prvi znaki poškodbe na rastlinah.	abamektin <i>Beauveria bassiana</i> spinosad spinosad piretrin	Vertimec Pro <i>Naturalis</i> Laser 240 SC Laser Plus Asset five	0,75 L/ha 1,5 L/ha 0,45 L/ha 0,15 L/ha(200 do 600 l/ha vode) 0,64 L/ha	3 dni; 2x ni karence; 1 dan*; 3x 7dni 1 dan; 3x 7 dni 3 dni; 3x;7 dni	Zaloge v uporabi do 30.9.2024
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: – zračenje tunelov. Kemično varstvo: Škropi se takrat, ko se opazi večji razvoj škodljivca.	<i>Beauveria bassiana</i> <i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA flupiradifuron spirotramat	<i>Naturalis</i> Botanigard OD Botanigard WP Sivanto prime Movovento SC 100	1,5 L/ha 1,5 L/ha 0,75 kg/ha 0,625 L/ha 0,75 L/ha	ni karence; ni karence; 12x ni karence; 12x 3 dni; 2 x 10 dni ČU*; 2x 14 dni	deluje tudi na resarje v zaščitnem prostoru do pojava cvetnih stebel in po obiranju.
Stenice iz rodu <i>Lygus</i> marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: – zračenje tunelov. Kemično varstvo: Proti škodljivcem nimamo registriranih sredstev.	metaldehid	Plantella Arion Gusto 3-Poižomor Celafior Limex Metarex Inov Položomor bio vaba Solabiol proti poižem	7-10 kg/ha 6 kg/ha 140g/100m ² 7-10 kg/ha 50kg/ha 50kg/ha	21 dni ni omejitve 21 dni ni karence, 4x ni karence, 4x	
Poiži in lazarji	Agrotehnični ukrepi: – raste v okolici nasadov se pogosto kosi, da se polži ne morejo razmnoževati v njem, – v medvrstni prostor se položi zastirko iz agrotekstila.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Kemično varstvo: Sredstvo proti polžem (vabe) uporabimo takrat, ko nam povzročajo večjo škodo.		Bio Plantela ation proti polžem Ferramol Naturen bio	3,8 g/m ² 50kg/ha 4x 3,0 g/m ²	ni karence; 4 x (7-14 dni) ni karence, 4x ni karence; 4 x (7-14 dni)	
Pleveli	Agrotehnični ukrepi: – pletev, – zastiranje tal s folijami.	kletodim	Select super	1 L/ha; 2 L/ha (plazeča pirmica); (200 do 400 l/ha)	30 dni	
		klopiralid	Clap	0,4L/ha	ČU; 3x	Na isti površini se priporoča uporaba sredstva vsake tri leta
		pelargonska kislina	Clap forte Beloukha	0,167 L/ha 16 L/ha	ČU, 1x ČU; 2x na 7 dni	Tretira se medvrstni prostor po vzniku posevka ali po presajanju sadik gojenih rastlin, vse do spravila pridelka (BBCH 10-97), ob obvezni uporabi škrtinikov
		izoksaben	Flexidor	0,25 L/ha	1 ČU, 1x	na prostem
		pendimetalin	Stomp Aqua	2,9 L/ha	ČU	

11.8 INTEGRIRANO VARSTVO AMERIŠKIH BOROVNIC

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Agrotehnični ukrepi:	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	10 dni; 3x na 10 dni	delno deluje na monilijo

Siva plesen ali gniloba (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornejših sort, - zmerno gnojenje z dušikom, - vzdrževanje zračnega grma z ustrezno rezjo. <p>Kemično varstvo: Škropimo v cvet in plod pred dežjem.</p>	fenheksamid	Teldor SC 500	2 L/ha	3 dni; 4x na 7-14 dni	
			boskalid, piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	7 dni; 2x na 7-10 dni
Monilija (<i>Monilinia vaccinii-corymbos</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornejših sort, - izrezovanje okuženih pogankov, - zatiranje apotecijev v tleh z mehanskimi in kemičnimi metodami (koncentrirana urea, zelena galica), - pobiranje in odstranjevanje okuženih plodov iz nasada. <p>Kemično varstvo: Poudarek je na preprečevanju prve okužbe pogankov. Za preprečevanje cvetnih okužb z monilijo borovnic v Sloveniji nimamo registriranih namenskih fungicidov. Sredstva, ki so namenjena zatiranju sive plesni, hkrati učinkovito delujejo</p>	<i>Aureobasidium pullulans</i> (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941)	Botector	1 kg/ha	1 dan; 6x na 2 dni	
		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> subsp. plantarum, sev D747	Amylo - X	1,5-2,5kg/ha	ni karence; 6x; 7-10 dni	
		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	ni karence; 6x	
		<i>Bacillus amylobliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-037 kg/ha	1 dan; 10x (7dni)	zmanjševanje okužb
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG in WP	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
		difenkonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		tebukonazol	Score 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Folicur EW 250	0,8 L/ha	ČU; 1x	uporabljamo pred cvetenjem

<p>Antraknoza (<i>Colletotrichum acutatum</i>)</p>	<p>tuji, proti cvetim okužbam z monilijo botrovnic.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - optimalno namakanje, - hlajenje plodov neposredno po obiranju. <p>Kemično varstvo: Rastline škropimo ob pojavu bolezn.</p>	<p>baker v obliki bakrovega oksiklorida</p> <p>boskalid+ piraklostrobin</p>	<p>Cuprablau Z 35 WG in WP</p> <p>Signum</p>	<p>2 do 3 kg/ha</p> <p>1,0 kg/ha</p>	<p>ČU; 3x (7-10 dni)</p> <p>7 dni; 2x (7-10 dni)</p>	<p>škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju</p>
<p>Pepelovke (<i>Microspheera vaccinii</i>, <i>Sphaerotheca mors-uvae</i>, <i>Erysiphe</i> spp.)</p>	<p>Agrotehnični ukrepi: Izogibamo se pretiranemu gnojenju z dušikom.</p> <p>Kemično varstvo: Rastline se škropi takrat, ko se pojavi škoda.</p>	<p>kalijev hidrogen karbonat</p> <p>krezoksim - metil</p> <p>žveplo</p>	<p>Vitisan</p> <p>Stroby WG</p> <p>Biotip Sulfo 800 SC</p> <p>Thiovit Jet</p> <p>Microthiol special</p> <p>Microthiol disperss</p>	<p>5 kg/ha</p> <p>0,2 kg/ha</p> <p>3-5 L/ha</p> <p>4-5 kg/ha</p> <p>7 kg/ha</p>	<p>1 dan; 8x (7-10 dni)</p> <p>21 dni, 3x 10-14 dni</p> <p>7 dni; 4x (7-10 dni)*</p> <p>7 dni; 4x</p> <p>7 dni; 6x (7-14 dni)</p> <p>7 dni; 6x (7-14 dni)</p>	<p>od fenološke faze pojava socvetja do fenološke faze barvanja jagod (BBCH 51-85)</p> <p>stransko delovanje vseh sredstev na pršice in sesajoče žuželke.</p> <p>v razvojni fazi, ko so prvi cvetni brsti ločeni na podaljšanem grozdu, do faze nadaljevanja dozorevanja: intenzivnost sortno značilnih barv narašča (BBCH 57-85)</p> <p>v razvojni fazi, ko so prvi cvetni brsti ločeni na podaljšanem grozdu, do faze</p>

<p><i>(Fusicoccum putrefaciens (Godronia cassandrae f. sp. vaccinii))</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornejših sort, - izrezovanje okuženih poganjkov. <p>Kemično varstvo: Rastline se škropi v času mirovanja ali na začetku pomladi.</p>	<p>Cuprablau Z 35 WP</p>			<p>škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju</p>
<p>Sušenje vej <i>Phomopsis vaccinii (Diaporthe vaccinii)</i></p>	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornejših sort, - izrezovanje okuženih poganjkov. <p>Kemično varstvo: Rastline se škropi v času mirovanja ali na začetku pomladi.</p>	<p>baker v obliki bakrovega oksiklorida</p>	<p>Cuprablau Z 35 WG in Cuprablau Z 35 WP</p>	<p>ČU; 3x (7-10 dni)</p>	<p>škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju</p>
<p>Koreninska gniloba <i>(Phytophthora sp., Phytophthora cinnamomi)</i></p>	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornejših sort, - sajenje na odcedne lege ali na višje grebene. <p>Kemično varstvo: Rastline se škropi v času mirovanja ali na začetku pomladi. Smiselno je samo preventivno tretiranje.</p>	<p>baker v obliki bakrovega oksiklorida</p>	<p>Cuprablau Z 35 WG in Cuprablau Z 35 WP</p>	<p>ČU; 3x (7-10 dni)</p>	<p>škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju</p>
<p>Plodova vinska mušica <i>Drosophila suzukii</i></p>	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastavljanje vab, - prekrivanje s protiinsektivnimi mrežami, - sajenje zgodnejših sort, - pogostejše in dosledno obiranje - obiranje napadenih plodov in njihovo odstranjevanje iz nasada. 	<p>spinosad (spinosin A+spinosin D) spinosad (spinosin A+spinosin D) piretrin deltametrin</p>	<p>Laser 240 SC Laser Plus Asset five Decis trap plodova vinska mušica</p>	<p>3 dni; 2x 7 dni 3 dni; 2x na 7 dni 2 dni; 3x na 7 dni ni karence</p>	<p>že pripravljena za neposredno uporabo, enakomerno se porazdeli</p>

	<p>Kemično varstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rastline se škropi takrat, ko se pojavijo prve mušice, – priporočeno je škropljenje v večernih urah ali ponoči. <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nastavlja se rumene lepljive plošče, – večkratna plitva obdelava tal pod grmi. 			Exirel		0,75 L na ha	3 dni; 2x na 3 dni	Dovojenje za nujne primere veljavno do 1.10.2024
Hiržica (<i>Dasineura oxycoccana</i>)								Na hržico delno vpliva škropljenje s sredstvi na osnovi žvepla.
Listne uši (Aphididae)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <p>Izogiba se pretiranemu gnojenju z dušikom.</p> <p>Kemično varstvo:</p> <p>Rastline se škropi takrat, ko se pojavi škoda.</p>	pirimikarb		Pirimor 50 WG		0,5 kg/ha	7 dni; 2x (7-14 dni)	upoštevati 20 m neškropljen varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spirotramat		Movento SC 100		0,75 L/ha	ČU; 2x 14 dni	
		olja navadne ogrščice		Celaflor Naturen		2 % koncentracija	ni karence; večkrat (7-10 dni)	Zmanjšuje populacije listnih uši (Aphididae), ščitkarjev (Aleyrodidae), kaparjev (Cocina) in gibljivih stadijev pršic prelek (Tertranychidae). Uporaba, ko so temperature zraka pod 25 °C.
		parafinsko olje		Ovitex		20 L/ha	ni karence; 1x	Deluje tudi na kaparje (Coccidae) in pršice (Acaridae)

Kaparji (Coccoidea)	<p>Agrotehnični ukrepi: izrezovanje starega lesa.</p> <p>Kemično varstvo: Rastline se škropi takrat, ko se pojavi škoda.</p>	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni karence; 1x	deluje tudi na listne uši (Aphididae) in pršice (Acariidae)
		spirotramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	ČU; 2x 14 dni Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	
		olja navadne ogršiče	Celaflo Naturen	2 % koncentracija	ni karence; večkrat (7-10 dni)	zmanjšuje populacije listnih uši (Aphididae), ščitkarjev (Aleyrodidae), kaparjev (Cocina) in gibljivih stadijev pršic prekl (Tertranychidae). Uporaba, ko so temperature zraka pod 25 °C.
Gosenice škodljivih metuljev <i>Lepidoptera</i> spp.	<p>Agrotehnični ukrepi: odstranjevanje zapredkov.</p> <p>Kemično varstvo: Škropljenje se opravi, ko se izležejo prve gosenice.</p>	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni karence; 3x 7 dni	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni karence; 7-10 dni	
Pleveli	<p>Agrotehnični ukrepi: – pletev, – zastranje s folijami, – zastranje z žaganjem iglavcev.</p>	pelargonska kislina	Beloukha	16 L/ha	ČU; 2x (2-7 dni)	Uporaba je dovoljena le v vrsti in v pasu. Najvišji dovoljen odmerek sredstva pri tretiranju v pasovih je 10,67 L/ha.
		pendimetalin	Stomp Aqua	2,9 l/ha	ČU; 1x	Sredstva ni dovoljeno uporabljati na tleh z deležem organske snovi nad 6% (močvirski/šotna tla) ter zelo lahkih tleh (peščena, prodnata in kamnita tla)

11.9 INTEGRIRANO VARSTVO MALIN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Siva plesen ali gniloba (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornějšíh sort, - zmerno gnojenje z dušikom, - vzdrževanje zračnega grma, - pridelovanje v zavarovanem prostoru. <p>Kemično varstvo: Rastline se škropi v začetku cvetenja ter ob pojavu bolezní na plodovih.</p>	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i>	Serenade ASO	8 L/ha, 1,5 - 2,5 kg/ha	ni potrebna; 6x	uporaba do barvanja plodov
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1 dan; 10x na 7dni	zmanjševanje okužb, stransko delovanje na pepelovke
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo - X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna; 6x na 7-10 dni	zmanjševanje okužb, na prostem in v zavarovanih prostorih
		<i>Aureobasidium pullulans</i> (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941)	Botector	1 kg/ha	1 dan; 6x na 2 dni	
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	7 dni; 2x na 7-10 dni	deluje tudi na malinovo sušico
		ciprodinil-fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	10 dni; 2x na 10 dni	
		fenheksamid	Teldor SC 500	1,5 L/ha	7 dni; 4x na 7-10 dni	
		pirimetanil	Pyrus 400 SC	2 L/ha	7 dni; 2x	
		pirimetanil	Scala	2 L/ha	3 dni	uporaba do začetka cvetenja (10 % odprtih cvetov).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Malinova sušica (<i>Didymella appplanate</i>) (<i>Leptosphaeria coniothyrium</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornejših sort, - vzdrževanje zračnega grma (prava gostota pogankov in odstranjevanje plevelov), - rez starih rodnih pogankov po obiranju, - odrezane poganjke se odstrani iz nasada in sežge, - uravnoteženo gnojenje. <p>Kemično varstvo: Bolezen se zatira od pomladi do začetka zorenja in po obiranju.</p>	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprblau Z 35 WG	1,28-1,7 kg/ha	ČU; 2x (7-10 dni)	Na malinovo sušico delujejo tudi listna gnojila z večjo količino bakra.
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	7 dni; 2x (7-10 dni)	
Malinova rja (<i>Phragmidium rubi-idea</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi: zračen sklop rastlin.</p> <p>Kemično varstvo: Škropimo pred cvetenjem ali po obiranju.</p> <p>Agrotehnični ukrepi: zračen sklop rastlin.</p> <p>Kemično varstvo: Škropimo pred cvetenjem ali po obiranju.</p>	difenokonazol	Difenzione	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Score 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
Koreninska gniloba (<i>Phytophthora fragariae</i> var. <i>rubi</i>) in druge talne glive, kot so <i>Fusarium</i> , <i>Verticillium</i> , <i>Plasmodiophora</i> , <i>Rhizoctonia</i> , <i>Phytophthora</i> in druge	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornejših sort, - zdrav sadilni material, - sajenje na odcedne lege, - sajenje na grebene. 	difenokonazol	Difenzione	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Score 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab dni	OPOMBE	
Pepelovke (<i>Erysiphe</i> spp.) iz družine Erysiphaceae (<i>Sphaerotheca mors- uvae</i> , <i>Podosphaera aphanis</i>)	Agrotehnični ukrepi: – ustrezno zračenje tunelov, – redčenje gram z izrezovanjem poganjikov do tal. Kemično varstvo: Škropi se ob pojavu bolezní.	izolat M-10 glive <i>Ampelomyces quisqualis</i>	AQ-10	70 g/ha	1 dan; 2x na 7-10 dni		
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha (500 - 1000 L vode na ha)	1 dan; 8x		
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo - X	1,5-2,5kg/ha	ni potrebna; 6x na 7-10 dni	Amylo – X: zmanjševanje okužb na prostem in v zavarovanih prostorih	
		žveplo	Thiovit jet	4-7 kg/ha	7 dni; 4x na 7-14 dni		
		kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	5 kg/ha	1 dan; 8x na 7-10 dni	od faze mišjih ušes (BBCH 03) do odpadanja listov (BBCH 93)	
		difenokonazol	Score 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x na 7 dni		
		žveplo	Mavita 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x na 7 dni		
		COS-OGA	Biotip Sulfo 800 SC	3-5 L/ha	7 dni; 4x na 7-10 dni	Žveplo deluje tudi na pršice in sesajloče žuželke.	
		žveplo	Fytosave	2 L/ha	ni karence; 5x na 7 dni		
			Microthiol disperss	7,0 kg/ha	7 dni; 6x na 14 dni	Tretiranje, ko so temperature zraka med 15 in 25 °C	
			Microthiol SC	4,0-5,0 L/ha	7 dni; 6x na 14 dni		
			Microthiol special	7 kg/ha	7 dni; 6x na 7-14 dni		
			Sulfar	7 kg/ha	7 dni; 6x na 7-14 dni		
	Serenade aso	8 L/ha	ni karence; do 6x v rastni dobi	tudi za sivo plesen, tretiranje v razvojnih stadijih od nabrekanja cvetnih			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Pegavosti (<i>Mycosphaerella rubi</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustrezno zračenje tunelov, – redčenje gram z izrezovanjem poganjkov do tal. <p>Kemično varstvo: Škropi se ob pojavu bolezn.</p> <p>Agrotehnični ukrepi: Izogiba se napravi nasadov v neposredni bližini gozda.</p> <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obešanje lepjivih plošč, – izobešanje feromonskih pasti v posebnih lovinskih posodah. 	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,28-1,7 kg/ha	ČU; 2x na 7-10 dni	brstov do nadaljevanja barvanja plodov (BBCH 51-85)
Jagodov cvetožer (<i>Anthonomus rubi</i>)						
Malinar ali malinov hrošč (<i>Byturus tomentosus</i>)						
Gosenice škodljivih metuljev (<i>Lepidoptera</i> spp.)	<p>Agrotehnični ukrepi: Odstranjevanje zapredkov.</p> <p>Kemično varstvo: Škropljenje se opravi, ko se izležejo prve gosenice. Škropi se le ob večjem pojavu škodljivca.</p>	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> sev EG2348	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Malinova hrčica (<i>Rosellella theobaldi</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izrezovanje in zažiganje napadenih pogankov, – obešanje lepjivih plošč, – feromonske vabe. 					Feromonske vabe z lepjivo ploščo.
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ulov na prehranske vabe, – prekrivanje s protiinsektivnimi mrežami. <p>Kemično varstvo: Rastline se škropi takrat, ko se pojavijo prve mušice.</p>	spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3 dni; 2x na 10 dni	
		piretrin	Laser Plus	0,2 L/ha	3 dni; 2x na 10 dni	
		deltametrin	Asset five	0,51 L/ha	2 dni; 3x na 7 dni	ni potrebna
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustrezna rez (redek sklop rastlin), – zračenje tunelov. <p>Kemično varstvo: Rastline se tretira ob pojavu škodljivca.</p>	acekvinocil	Kanemite SC	1,25 L/ha	ČU; 1x	Zatiranje pršic šiškaric (Eriophyidae). Tretiranje je dovoljeno le po končanem obiranju malin in robid.
		<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	1,5 L/ha	ni karence;	
		žveplo	Microthiol special	7 kg/ha	7 dni; 6x na 14 dni	
			Microthiol desperiss	7 kg/ha	7 dni; 6x na 14 dni	
			Microthiol SC	4-5 L/ha	7 dni; 6x na 14 dni	
	Sulfar	7 kg/ha	7 dni; 6x na 7-14 dni			
	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna; 1x		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	Agrotehnični ukrepi: Zmerno gnojenje z dušikom. Kemično varstvo: Škropi se takrat, ko se opazi večjo populacijo uši.	olja navadne ogrščice <i>Beauveria bassiana</i> , soj ATCC 74040 olja navadne ogrščice parafinsko olje	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat Naturalis Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat Ovitex	2% 1,5 L/ha 2% 20 L/ha	ni potrebna; 3x ni potrebna; ni potrebna; 3x ni potrebna; 1x	Celaflor, deluje na gibljive stadije zmanjševanje populacije
Ščitkarji: (<i>Trialeurodes vaporariorum</i> , <i>Bemisia tabaci</i> <i>Bemisia argentifolii</i>)	Agrotehnični ukrepi: Zračenje tunelov.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA olja navadne ogrščice	Botanigard WP Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	0,75 kg/ha 2%	ni potrebna; 12x ni potrebna; 3x	za nasade na prostem. zmanjševanje populacije
Pleveli	Agrotehnični ukrepi: – sajenje rastlin na agrotekstili ali polietilensko folijo, – plitvo okopavanje, – ročna pletev.	glijosat v obliki izopropilamino soli pelargonska kislina pendimetalin	Tajfun 360 Beloukha	20-80 mL/100 m ² (100-300 l vode na ha) 16 L/ha	7 dni; 2x (30 dni) ČU; 2x (na 2-7 dni)	Uporaba sredstva Beloukha je dovoljena le v vrsti in v pasu. Najvišji dovoljen odmerek sredstva pri tretiranju v pasovih je 10,67 L/ha Tretira se nezaplevljena tla, v času od spravila pridelka do začetka brstenja spomladi.
			Stomp aqua	2,9 L/ha		

11.10 INTEGRIRANO VARSTVO OREHA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Orehova črna listna pegavost (<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>juglandis</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sadi se pozne sorte, ki so navadno manj občutljive, – z rezjo se skrbi za odprto in zračno krošnji, – zimsko dognovanje s P- in K- gnojili se opravi jeseni, – napadene dele drevesa se zažge. <p>Kemično varstvo se izvaja šele, ko se pojavijo prvi simptomi bolezn. Ker je raba FFS omejena predvsem na jesensko zimski čas, v dobi rasti se uporablja listna gnojila z večjim deležem bakra.</p>	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (7-10 dnevni razmak)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxtat	2,6 do 7,9 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevni intervalih)	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.
bakterijske bolezni iz rodov <i>Xanthomonas</i> spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (7-10 dnevni razmak)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxtat	2,6 do 7,9 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevni intervalih)	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rjava apikalna nekroza orehov (ang. BAN, brown apical necrosis)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstranjuje se mumificirane plodove, - redno se apni zakisana tla, - skrbi se za dobro prehranjenost dreves - predvsem s fosforjem, kalcijem, manganom in magnezijem. 	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
Rjava orehova pegavost (<i>Ophiognomonina leptostyla</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sadi se manj občutljive sorte, - izbira se zračne lokacije, - oblikuje se odprte in zračne krošnje, - skrbi se za dobro prehranjenost dreves, - jeseni se pograbi in zažge okuženo listje in plodove. 	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
Gniloba in trohnoba korenin in krošnje (glive iz rodov <i>Armillaria</i> in <i>Phytophthora</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje zdravih sadik, - naprava nasada na očiščenih zemljiščih brez ostankov korenin izkrčenih dreves, - izogibanje zemljiščem z visoko podtalnico in preprečevanje zastajanja vode (zlasti okrog debel) s talno in površinsko drenažo. 					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rak skorje: globinski rak skorje (bakterija <i>Erwinia rubrifaciens</i>) in površinski rak skorje (bakterija <i>Erwinia nigrifluens</i>)	Agrotehnični ukrepi: – izbira rastišča z dobrim vodnim režimom, – skrb za dobro kondicijo in bujno rast dreves in zadosna oskba z vodo spomladi in poleti.					
bakterijske bolezni iz rodov <i>Pseudomonas</i> spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (7-10 dnevni razmak)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
glive iz rodu <i>Alternaria</i> spp.		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	2,6 do 7,9 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevni intervalih)	MANJSA UPORABA! V jesenskozimskem času.
glive iz rodu <i>Cladosporium</i> spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJSA UPORABA! Razmak med tretiranj naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu <i>Colletotrichum</i> spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	
glive iz rodu <i>Fusarium</i> spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Pepelovka (<i>Phyllostictia guttata</i>)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo	1 dan 10XL (v časovnem intervalu 7 dni)	MANJŠA UPORABA! Od razvojne faze prvi listi razprti do faze užitno zreli plodovi (BBCH 11-89).
gliva <i>Gibberella baccata</i>		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
Jabolčni zavijač (<i>Cydia pomonella</i>)	Agrotehnični ukrepi: Odstranjevanje in požig napadenih plodov pri prvi generaciji (mladi nasadi).	klorantraniliprol	Coragen	300 mL/ha oz. 18-20mL/hL	21 dni 2XL (interval ne sme biti krajši od 12 dni)	MANJŠA UPORABA! Od fenološke faze značilne velikosti plodov dalje (od BBCH 73).
			Voliam	300 mL/ha oz. 18-20mL/hL	21 dni 2XL (interval ne sme biti krajši od 12 dni)	
			Madex max	50 mL/ha na 1 meter višine krošnje	ni potrebna 10XL	MANJŠA UPORABA!
		(E,E)-8,10-dodekadien-1-ol (codlemone)	SemiosNET-Codling Moth	2 – 2,5 razpršilnika/ha	ni potrebna	Sintetični feromon za metodo zbeganja . Čas uporabe je pred letenjem jabolčnega zavijača, od cvetenja do obiranja pridelka (BBCH 60-99).
		(E,E)-8,10-dodekadien-1-ol (codlemone)	Checkmate puffer CM-PRO	2 do 3 enote/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Sintetični feromon za metodo zbeganja .
			Naprave za sproščanje se namesti in aktivira spomladi, pred pojavom metuljčkov oziroma ob začetku pojava metuljčkov, ko se ulovi prvi metuljček jabolčnega zavijača, ki			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			služi kot začetni datum za enega izmed modelov napovedovanja škodljivosti jabolčnega zavijača.			
Orehova muha (<i>Rhagoletis completa</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redna rez dreves in skrb za dobro osvetlitev krošnje, - plitva jesenska ali spomladanska obdelava tal pod drevesi, - odstraniti in zažgati počrnele odpadle plodove z žerkami, - prekrivanje tal pod krošnjami oreha: čvrsto pritrditi ponjavo iz tekstila ali vrtno koprno (tla naj bodo prekrita od začetka julija do konca avgusta; ukrep je primeren za posamezna drevesa, zlasti v naseljih). <p>-</p> <p>Kemično varstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spremljanje leta muhe s pomočjo rumenih lepljivih plošč, skupaj z atraktantom (obesi se jih sredi julija v senčne dele krošenj, eno na višino 2 m, drugo v zgornjo polovico krošnje; spremlja se vse do začetka septembra), • ob prvem ulovu orehove muhe tretjino se drevesne krošnje poškropi s 	<p>deltametrin</p> <p>spinosad (spinosin A + spinosin D)</p>	<p>Decis trap orehova muha</p> <p>Laser 240 SC Laser plus</p>	<p>50 do 100 pasti/ha</p> <p>max 0,15 L/ha max 0,075 L/ha</p>	<p>zagotovljena z načinom uporabe</p> <p>30 dni 3XL</p>	<p>Pasti učinkovito delujejo do 150 dni.</p> <p>MANJŠA UPORABA! Škropilni brozgi se doda ustrezen prehranski atraktant (Nutrel) skladno z navodilom za uporabo, ki služi kot vaba za orehovo muho. Tretira se le tretjino drevesne krošnje.</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovojneno št. rab	OPOMBE
	<p>pripravkom Laser 240 SC + Nutrel ali Laser plus + Nutrel ter ponovno čez 7-14 dni.</p> <p>Izmenično mulčenje nasada po pasovih, da se stenice zadržijo na nepokošenih travah in zeleh.</p>	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	30 dni	MANJŠA UPORABA! Na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni.
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)			Decis 2,5 EC	0,5 L/ha		MANJŠA UPORABA! Na istem zemljišču tretira največ dvakrat v eni rastni sezoni.
Uši (Aphididae): velika orehova listna uš (Panaphis juglandis), mala orehova listna uš (Chromaphis juglandicola), kaparji (Coccidae), pršice (Acardiae): orehova pršica (Phylloxera unguiculatus), orehova mehurjasta pršica (Eriophyes tristriata, Eriophyes tristriata erinea)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naseljevanje naravnih sovražnikov, - pri mladih orehiv močno napadene liste potrgamo in zažgemo. 	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2 x 10 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije.

11.11 INTEGRIRANO VARSTVO LESKE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Bakterijski ožig leske (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>corylina</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - sejenje zdravega materiala, izrezovanje obolelih poganjkov, - razkuževanje škarij pred rezjo in po njej, - zgodnje uničevanje koreninskih izrastkov s herbicidi, - natančno opazovanje rastlin, - sistematično krčenje okuženih matičnih rastlin v drevesnicah, - skrb za dobro kondicijo rastlin in ustrezna prehrana. 	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranjij naj bo 10-15 dni.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	3,6 do 6,6 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevni intervalih)	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.
Bakterijske bolezni iz rodov <i>Xanthomonas</i> spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 2XL	MANJŠA UPORABA! Tretiranje se opravi spomladi po zimski rezi, v času brstenja (pred cvetenjem) ter v jeseni po spravilu pridelka in odpadanju listja.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	3,6 do 6,6 L/ha	14 dni 3XL	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.
Bakterijski rak leske (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>avellanae</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - sejenje zdravih sadik, 	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - uporaba herbicidov za uničevanje koreninskih izrastkov, - čim manj rezi, - razkuževanje škarij, - natančno opazovanje rastlin, - skrb za dobro kondicijo rastlin in ustrezna prehrana. 	baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	3,6 do 6,6 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevih intervalih)	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.
Leskova pepelovka (<i>Phyllactinia guttata</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje manj občutljivih sort, - ustrezna prehrana in kondicija rastlin, - oblikovanje zračnih krošenj. 	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo	1 dan 10XL	MANJŠA UPORABA! Od razvojne faze prvi listi razprti do faze užitno zreli plodovi (BBCH 11-89).
Pegavost leske (<i>Gloeosporium coryli</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje manj občutljivih sort, - vzdrževanje dobrega zračnega režima v nasadu. <p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje manj občutljivih sort, - vzdrževanje dobrega zračnega režima v nasadu. 	žveplo	Vertipin	7,0 L/ha	3 dni 11XL (v 7 dnevih razmikih)	MANJŠA UPORABA! Od fenološke faze vidni prvi posamezni cvetni brsti do faze začetka dozorevanja plodov (BBCH 53-81).
Rjavenje listnih pecijev, zelenih ovojníc in plodov (<i>Sphaeloma coryli</i>)		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rak (<i>Cytospora corylicola</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> – napadeno vejo se odreže nekaj cm pod obolelim delom in zažge, – dobra oskrba tal z organsko snovjo in gnojenje, zlasti z Mg, K in N, – sajenje preverjenih sadik. 	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
glive iz rodu Alternaria spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranjij naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu Cladosporium spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠE UPORABE! Razmak med tretiranjij naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu Colletotrichum spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠE UPORABE! Razmak med tretiranjij naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu Fusarium spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranjij naj bo 10-15 dni.
Fitoplazme (<i>Candidatus Phytoplasma fragariae</i> in druge)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> – sajenje zdravih sadik iz preverjenih drevesnic, – čim hitrejša izkrcitev in sežig simptomatičnih rastlin, s koreninami vred. 					
Gniloba lešnikov (<i>Monilinia coryfi</i>)	Agrotehnični ukrepi: ustrezna prehrana rastlin.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovojenost št. rab	OPOMBE
Lešnikar (<i>Curculio nucum</i>)	Agrotehnični ukrepi: Z mehansko obdelavo tal pod grmi se spomladi prežene lešnikarjā, ki prezimlja v tleh.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	3 L /ha	ni potrebna	MANJŠA UPORABA! Tretira se zemljišče pod grmi leske. Optimalni čas uporabe je jeseni.
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: Izmenično mulčenje nrasada po pasovih, da se stenice zadržijo na nepokošenih travah in zeleh.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	30 dni	MANJŠA UPORABA! Na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni.
Uši (Aphididae): mala rumena listna uš (<i>Myzocallis coryli</i>), velika zelena uš poganjkov (<i>Crylobium avellanae</i>), kaparji (Coccoidae): ameriški kapar (<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>), čespjev kapar (<i>Parthenolecanium corni</i>), pršice (Acardiae): leskova brstna pršica (<i>Phytoptus avellanae</i>)	Agrotehnični ukrepi: – naseljevanje naravnih sovražnikov, – pri mladih leskah močno napadene liste potrgamo in zažgemo.	parafinsko olje	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha		MANJŠA UPORABA! Na istem zemljišču tretira največ dvakrat v eni rastni sezoni.
			Ovitex	20 L/ha ali 2 x 10 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Leskov rogin (<i>Oberea linearis</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> – napadene poganjke se odreže nekaj cm pod zlomljenim delom in se jih zažge, – plitva obdelava tal spomladi. 					
Listna osa ali grizlica (<i>Croesus septentrionalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> – uničenje napadenih listov, – nameščanje belih lepiljivih plošč. 					

11.12 INTEGRIRANO VARSTVO KOSTANJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Kostanjev rak (<i>Cryphonectria parasitica</i>)		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan 10XL (v intervalu 7 dni)	MANJŠA UPORABAI Od razvojne faze začetka cvetenja do faze užitno zreli plodovi (BBCH 61-89).
Rak (<i>Cytospora corylicola</i>)		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Črnilovka kostanja (<i>Phytophthora cambivora</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajenje odpornih sort, - cepljenje na evrojaponske križance, - izbira primernih rastišč, - izrezovanje in sežig obolelih korenin in skorje. 	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rasto dobo)	1 dan 10XL (v intervalu 7 dni)	MANJŠE UPORABE! Od razvojne faze začetka cvetenja do faze užitno zreli plodovi (BBCH 61-89).
Rjavenje plodov kostanja (<i>Gnomoniopsis smithogivyi</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - previdnost pri nakupu sadik, - v nasadu odstranjujemo in zažgemo odpadle ježice, - z dreves se poreže in zažge prizadete poganjke, - skrbi se za optimalne rastne razmere, zlasti med zorenjem plodov. 					
Bakterijske bolezni iz rodov <i>Pseudomonas</i> spp. in <i>Xanthomonas</i> spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
Listna pegavost kostanjev (<i>Mycosphaerella maculiformis</i>)		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Koreninska gniloba (<i>Phytophthora cinnamomi</i>)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastišno dobo	1 dan 10XL (v intervalu 7 dni)	MANJŠA UPORABA! Od razvojne faze začetka cvetenja do faze užitno zreli plodovi (BBCH 61-89).
Ameriški lešnikov zavijač (<i>Cydia latiferreana</i>) Žirov zavijač (<i>Cydia fagiglandana</i>), Kostanjev zavijač (<i>Cydia splendana</i>)		klorantraniliprol	Coragen Vollam	300 mL/ha oz. 18-20mL/hL	21 dni 2XL	MANJŠE UPORABE! Od fenološke faze značilne velikosti plodov dalje (od BBCH 73).
Kostanjar (<i>Balaninus elephas</i>)	Agrotehnični ukrepi: – spomladanska obdelava tal pod drevesi, – odstranjevanje naluknjanih plodov.					
Ambrozijski podlubnik (<i>Xylosandrus germanus</i>)	Dobra prehrana in vzdrževanje kondicije dreves.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Kostanjeva šiškarica (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)	Proti koncu aprila ali do sredine maja opazujemo odganjanje kostanja in v primeru pojava zadebelitev brstov, poganjkov ali pojava šišk na listnih žilah, le-te porežemo in uničimo . To je potrebno napraviti, še preden začnejo iz šišk izletati osice, najpozneje do sredine junija. Dolgoročno najbolj učinkovit ukrep je vnos parazitoida Torymus sinensis (tujerodna vrsta; pred vnosom je potrebno pridobiti dovoljenje UVHVV).	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2 x 10 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije .
Uši (Aphididae), kaparji (Coccidae), pršice (Acaridae)						

11.13 INTEGRIRANO VARSTVO OLJK

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Pavje oko (<i>Venturia oleaginea</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - sadnja oljk na višje ležeče, zračne lege, - z rezjo vzpostaviti zračnost in osvetlitev tudi v notranjosti krošnje, 	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	14 dni	
			Cuprablau-Z 35 WP	2 kg/ha	14 dni	
			Cuprablau Z 50 WP	1,4 kg/ha	14 dni	
		bakrov oksid	Nordox 75 WG	1,25 kg/ha	14 dni	
		dodin	Syllit 400 SC	2,25 L/ha	ČU	
		tebukonazol + trifloksistrobin	Nativo 75 WG	0,25 kg/ha	ČU	
		difenokonazol	Score 250 EC	0,5 l/ha	30	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<ul style="list-style-type: none"> - sajenje na bolezen odpornějšíh kultivarjev (na bolezen je zelo občutljiva Istrska belica). <p>Kemično varstvo: Ukrepi potrebni v primeru ugodnega vremena za pojav bolezn, (daljše deževno obdobje) predvsem zgodaj spomladi in jeseni.</p> <p>Varstvo: pomembno je odpraviti vzrok sajavosti – glej varstvo pred kaparji.</p>	<p><i>Bacillus amyoliquefaciens</i></p> <p><i>Bacillus amyoliquefaciens</i> sev FZB24</p> <p>žveplo</p>	<p>Serenade ASO</p> <p>Taegro</p> <p>Microthiol SC</p>	<p>8 l/ha</p> <p>0,185-0,37 kg/ha</p> <p>6-10 L/ha</p>	<p>Ni potrebna</p> <p>1 dan</p> <p>ni potrebna, 4XL</p>	
Oljčna sajavost (<i>Capnodium elaeophilum</i>) in druge saprofitske glive		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	14 dni	
Ojlkov siva pegavost (<i>Mycocentrospora ciadosporioides</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sadnja oljk na višje ležeče, zračne lege, - z rezjo vzpostaviti zračnost in osvetlitev tudi v notranjosti krošnje. 	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG Cuprablau-Z 35 WP	1,6-2 kg/ha 2 kg/ha	14 dni 14 dni	
Ojlkov rak (<i>Pseudomonas savastanoi</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sadnja odpornih kultivarjev (leccino, istrska belica), zelo občutljiv je frantoio, - rez se izvaja v suhih vremenskih razmerah, - izrezovanje in sežiganje okuženih vej, - razkuževanje orodja za obrezovanje. 	<p>bakrov oksiklorid</p> <p>bakrov oksid</p> <p><i>Bacillus amyoliquefaciens</i></p>	<p>Cuprablau –Z 35 WG</p> <p>Nordox 75 WG*</p> <p>Serenade ASO</p>	<p>1,6-2 kg/ha</p> <p>1,25 kg/ha</p> <p>8 L/ha</p>	<p>14 dni</p> <p>14 dni</p> <p>ni potrebna</p>	<p>Manjša uporaba</p>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Bakterijski ožig oljk (<i>Xylella fastidiosa</i>) spada med karantenske bolezni						Splošna bolezenska znamenja so venenje, ožigi in nato sušenje listov ter napredujoče odmiranje posameznih delov krošnje. To se pozneje lahko razširi na celo drevo, ki zaradi tega odmre. Bakterije, ki živijo in se razmnožujejo v vodovodnih prevodnih tkivih (ksilemu), preprečujejo pretok vode in hranilnih snovi ter povzročajo odmiranje prevodnega tkiva. Pri oljkah se okužba najprej pokaže v obliki razbarvanja in sušenja listov ter odmiranja posameznih pogankov. Pogosto se najprej sušijo deli vej na robu krošnje. Sledi odmiranje vej in postopno odmiranje cele krošnje. Po močnejšem obrezovanju odmrlih vej se oljke v spodnjem delu debela grmičasto obrastejo, vendar so okuženi tudi novi poganki in kasneje propadejo. Bolezenska znamenja se v sušnih obdobjih močnejše izrazijo. Bolezen je bila v letu 2013 ugotovljena na jugu Italije, poleg oljk je bila okužba ugotovljena med drugimi tudi na oleandrih, češnjah, breskvah, mandljevcih in na številnih okrasnih rastlinah ter nekaterih plevelih. V primeru pojava sumljivih znakov je treba takoj poklicati fitosanitarnega inšpektorja, službo za varstvo rastlin ali UVHVR. V primeru izbruha je treba ukrepati v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) o ukrepih za preprečevanje vnosa in širjenja <i>Xylella fastidiosa</i> , ki določa ukrepe na ravni EU. Do sedaj na območju Slovenije ni bila ugotovljena prisotnost bakterije <i>Xylella fastidiosa</i>.
Oljčna muha (<i>Bactrocera oleae</i>)	Varstvo: Pred škodljivko izvajamo neposredne in posredne (uporaba sredstev za varstvo rastlin) načine varstva . Priporočljiva je kombinacija različnih načinov. Med posrednimi načini varstva je najpogostejša uporaba različnih vab za množičen ulov odraslih žuželk. Na muho imajo stransko delovanje tudi pripravki na osnovi bakra, ki delujejo odvrtačno. Poleg bakrovih pripravkov imajo odvrtačno delovanje tudi sredstva na osnovi kaolina.	deltametrin spinosad <i>Beauveria bassiana</i> acetamiprid deltametrin deltametrin deltametrin piretrin ciantraniliprol	Decis 2,5 EC*** GF 120 Naturalis Mospilan 20 SG Eco-trap Flypack dacus trap Decis trap oljčna muha Asset five Exirel	0,5 l/ha 1-1,2 l/ha 2 l/ha 0,3 kg/ha 100 vab/ha 55-100 vab/ha 50-100 vab/ha 0,96 l/ha 75 ml/ha ter beljakovinske vabe v odmerku 1,25 l/ha	7 dni 2XL 7 dni 4XL ni potrebna 5XL 28 1XL Zagotovljena z načinom uporabe Zagotovljena z načinom uporabe Zagotovljena z načinom uporabe 1 dan 3XL 7 dni 3XL	Največ 2x v eni rastni dobi

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<p>*** Upoštevatati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p> <p>**** Upoštevatati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.</p>					
	Stransko (odvračalno) delovanje na ojično muho imajo tudi sredstva na osnovi kaolina oz. smukca.					
Ojčni molj (<i>Prays oleae</i>)	<p>Varstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – škodljivca se spremlja s feromonskimi vabami. – Skropimo po napovedih opazovalno napovedovalne službe. – BBCH 55 – 61 (razvoj socvetij do začetka cvetenja). 	<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	Tretira se v času izleganja jajcec oziroma v fazi mladih licink (prva in druga stopnja razvoja). Po potrebi se tretiranje ponovi čez 7 – 10 dni
		<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG*	1 kg/ha	ni potrebna	Tretiranje se opravi v času izleganja gosenic škodljivih metuljev
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,075 kg/ ha	21 dni	
Ojlkova vešča – molj mladih poganjkov (<i>Palpita unionalis</i>)	<p>Varstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Skropimo v primeru prisotnosti gosenic, – BBCH 75 – 85 (od razvoja plodov do zorenja plodov). 	<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	Tretira se v času izleganja jajcec oziroma v fazi mladih licink (prva in druga stopnja razvoja). Po potrebi se tretiranje ponovi čez 7 – 10 dni
		<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG*	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	Tretiranje se opravi v času izleganja gosenic škodljivih metuljev

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Ojlkov kapar (<i>Saissetia oleae</i>) Vrečasti ojkov kapar (<i>Lichtheimia viburni</i>) Šiškast ojkov kapar (<i>Pollinia pollini</i>)	Agrotehnični ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - sajenje oljk na višje ležeče, zračne lege, - z rezjo skrbimo za dobro prezračenenost in osvetljenost krošenj, - uravnoteženo gnojenje oljk z dušičnimi gnojili. 	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha (1. škropljenje) ALI 2x 10 L/ha (2. škropljenje)	ni potrebna	do razvojne faze, ko je cvetni venec zeleno obarvan in je višji kot čaša (BBCH 53-57) ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha
Kijunati ojkov ričkar (<i>Rhynchosia cribripennis</i>)	Prisotnost škodljivca se preverja z otrasanjem vej v juniju in juliju, ko se pojavlja hrošček, kakor tudi škoda, ki jo povzroča v oljčnikih. V letu 2014 potrjena prisotnost škodljivca v Sloveniji. V naslednjih letih – do 2023 škodljivca nismo več opazili	acetamiprid	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni 2XL	
Marmorirana smrdljivka (<i>Halymorpha halys</i>)	Varstvo: Tretira se v času prisotnosti žuželk. Škropi se po napovedih opazovalno napovedovalne službe. BBCH 75 – 85 (od razvoja plodov do zorenja plodov).	piretrin	Asset five*	0,96 l/ha	1 dan 3XL	
Pršice šiškarice (<i>Acolus olearius</i>)	Varstvo: Škropi se po napovedih opazovalno napovedovalne službe. - BBCH 31-60 ko poganjki dosežejo 10 % končne	žveplo	Thiovit jet	0,2 do 0,5 %	ČU 1XL	ob porabi 800 do 1000 L vode na ha . Največji dovoljeni odmerek je 4 kg/ha. ob porabi vode 500 - 1000 l/ha
			Pepelin WG	2 - 4 kg/ha	7 6XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	velikosti, do faze, ko so prvi cvetovi odprti), - BBCH 53-57 do razvojne faze, ko je cvetni venec zeleno obarvan in je višji kot čaša.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha (1. škropljenje) ALI 2x 10 L/ha (2. škropljenje)	ni potrebna	ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha

11.14 INTEGRIRANO VARSTVO AKTINIDIJE

UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	UKREPI
Gniloba koreninskega vratu (<i>Phytophthora spp.</i>)	<p>Agrotehnični ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporaba zdravega in certificiranega sadilnega materiala, - ukrepi za preprečitev zastajanja vode v tleh, - paziti je treba, da pri obdelavi se ne poškoduje koreninskega vratu. <p>Varstvo: ukrepe lokalizirati samo na prizadete rastline v začetku vegetacij</p>	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WP *	2 kg/ha	ČU 4XL	Tretiranje se opravi spomladi po zimski rezi, v času brstenja (pred cvetenjem) ter v jeseni po spravilu pridelka in odpadanju lisja.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG*	odmerku 55-100 g na 100 L vode, ob porabi od 0,1 do 0,15 L vode na rastlino.	ČU 1XL	Manjša uporaba. Zalivanje posamičnih okuženih rastlin. Zalivanje v jesenskem in zimskem času.

UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	UKREPI
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Ukrepi potrebni v primeru ugodnega vremena za pojav boleznih, (daljše deževno obdobje)	<i>Bacillus amylobliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro*	0,185-0,37 kg/ha <u>(najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)</u>	1 dan	Manjša uporaba. Poraba vode je 180 do 1000 L/ha. Od razvojne faze cvetenja do pobiranja pridelka (BBCH 61-89). Zmanjševanje okužb
Alternarijska listna pegavost (<i>Alternaria alternata</i>)	Ukrepanje potrebno ob pojavu bolezenskih znamenj.	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevni razmakih)	Manjša uporaba Tretira se do razvojne faze, ko cvetni brsti rastejo, vendar so še vedno zaprti in od začetka odpadanja listov
Bakterijski ožig aktinidije (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. actinidiae)	Agrotehnični ukrepi za preprečevanje širjenja okužb: – sadimo neokužene sadike, – rez izvajamo v suhem vremenu, – razkuževanje orodja za rez, – razkuževanje večjih ran nastalih ob rezi, – odnašanje in uničevanje obolelih delov debla.	bakrov oksiklorid bakrov oksid	Cuprablau-Z 35 WG Nordox 75 WG*	2 kg/ha 1,6 kg/ha	ČU ČU 2XL (14 dnevni razmik)	Manjša uporaba Ob porabi vode 500-1000 L/ha. Tretira se do razvojne faze, ko cvetni brsti rastejo, vendar so še vedno zaprti (BBCH 00-53) in od začetka odpadanja listov (od BBCH 93 dalje)
Bakterijska pegavost (<i>Pseudomonas viridiflava</i>)		<i>Bacillus amylobliquifaciens</i>	Amylo X	1,5 kg/ha	ni potrebna 2XL (v 7-10 dnevni razmakih)	Ob porabi vode 1000 L/ha. Tretira se do razvojne faze, ko cvetni brsti rastejo, vendar so še vedno zaprti (BBCH 00-53) in od začetka odpadanja listov (od BBCH 93 dalje).

UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	UKREPI
Murvov kapar (<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>) Uši (<i>Aphididae</i>) Pršice (<i>Acardiae</i>)		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 W/P	2 kg/ha	ČU	Manjša uporaba
		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 W/G	2 kg/ha	ČU	
		parafinsko olje	Ovitex	5 L/ha	ni potrebna	
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Ukrepanje ob prisotnosti mušic.	deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab/ha	ni potrebna	Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka spravila pridelka.
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Tretira se v času prisotnosti žuželk.	piretrin	Asset five	0,96 l/ha	1 dan 3XL	

11.15 INTEGRIRANO VARSTVO KAKIJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Kakijeva listna pegavost (<i>Plurivorosphaeraella nawae</i>)	Agrotehnični ukrepi: Najpomembnejši vir okužb predstavljajo odpadli listi, zato priporočljivo odstranjevanje listja iz nasada ter kompostiranje ali sežig. Če površina ni zatravljena se liste lahko plitvo zadela v tla. Hitrejši razpad listov se doseže tudi s škropljenjem tal z raztopino uree ali uporabo pripravkov za pospešeno razgradnjo organskih ostankov Kemično varstvo: ukrepanje v primeru pojava bolezenskih znakov v preteklem letu	difenokonazol	Score 250 EC*	0,2 L/ha	ČU 3XL	Manjša uporaba. Tretira se od razvojne faze pojava prvih listov do zaključka cvetenja (BBCH 10-69), pri porabi vode 500-750 L/ha.
Črna listna pegavost (<i>Alternaria</i> spp.)		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1	Manjša uporaba, zmanjševanje okužb
Jablanova steklokrilka (<i>Synanthrenon myopaeformis</i>)	Agrotehnični ukrepi: – odstranjevanje dela lubja pod katerim so ličinke steklokrilke, – zadelava ran s cepilno smolo ali fungicidno pasto.					
Breskova muha (<i>Ceratitis capitata</i>)		<i>Beauveria bassiana</i> , soj ATCC 74040	Naturalis	2 L/ha	ni potrebna 5XL	Pri porabi vode 600-1000 L/ha
Japonski kapar	Ukrepanje ob prisotnosti kaparja.	-parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2x 10 L/ha	ni potrebna	največ 1. škropljenje največ 2. škropljenji

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
<i>Ceroplastes japonicus</i>						Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Ukrepanje ob prisotnosti mušic.	deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab/ha	ni potrebna	Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadnih do zaključka spravila pridelka.
Marmorirana smrdljivka (<i>Halymorpha halys</i>)	Tretira se v času prisotnosti žuželk.	piretrin	Assef five	0,96 L/ha	1 dan 3XL	Manjša uporaba

11.16 INTEGRIRANO VARSTVO SMOKVE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
FMV – smokvin mozaik	Agrotehnični ukrepi: – Uporaba certificiranega sadilnega materiala.					
Smokvin rak (<i>Phomopsis cinerascens</i>)	Agrotehnični ukrepi: – odstranjevanje obolelih vej, – razkuževanje orodja za rez.					

Smokvina boljšica (<i>Homotoma ficus</i>)	Agrotehnični ukrepi: – uravnoteženo gnojenje, – skrb za zračnost in osvetljenost krošnje.								
Smokvin molj (<i>Simaethis nemorana</i>)									
Črna figova muha (<i>Silbia adipata</i>)	Agrotehnični ukrepi: Škoda se omeji s pobiranjem in uničevanjem poškodovanih odpadlih plodov.								
Kaparji (<i>Ceroplastes rusci</i> , <i>C. japonicus</i> , ...) Listne uši (<i>Aphididae</i>)		parafinsko olje	Ovitex	20 l/ha ali 2x 10 l/ha	ni potrebna	največ 1. Škropljenje največ 2. škropljenji	zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha		
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Ukrepanje ob prisotnosti mušic.	deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab/ha	ni potrebna	Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka spravila pridelka.			
Marmorirana smrdljivka (<i>Halymorpha halys</i>)	Tretira se v času prisotnosti žuželk.	piretrin	Asset five*	0,96 l/ha	1 dan 3XL	Manjša uporaba			

11.17 INTEGRIRANO VARSTVO PRED PLEVELI (splošna navodila za sadne vrste (razen jagod))

V preglednici so navedena sredstva, ki se uporabljajo za zatiranje plevelov v nasadih različnih sadnih vrst.

Število uporab in uporaba za posamezni namen (sadno vrsto) mora biti v skladu z navodilom za uporabo sredstva, oziroma registracijo.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARM. SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA Št.uporab letno	OPOMBE
ZATRANJE PLEVELOV:	V medvrstnem prostoru se vzdržuje negovano ledino, raste v ozkem pasu pod drevesi pa zatiramo z ekološko primernimi herbicidi. Pri tem se skuša obseg uporabe herbicidov zmanjšati na najmanjšo možno raven. V starejših nasadih z veliko tekmovalno sposobnostjo se lahko zatiranje občasno opusti. Čez zimo naj pas pod drevesi delno ozeleni, ker to omogoča izrabo viškov gnojil, varuje tla pred erozijo in daje zavetje koristnim žuželkam in pršicam.	Pri uporabi pripravkov na podlagi glifosata se doseže najboljše učinke v jesenskem obdobju takoj po obiranju. Pripravke na podlagi MCPA se uporabi le spomladi. S staljša omejevanja razvoja odpornosti plevelov na herbicide se skuša pri izbiri pripravkov čim bolj pestro kolobariti. Za širino herbicidnega pasu se upošteva pravila iz poglavja 5.1 v uvodnem delu, kjer so določene izjeme. Pri lupinarjih je ustrezno zatiranje plevelov pomembno tudi zaradi razvoja boleznih in škodljivcev, ter zaradi olajšanja dela ob spravi pridelka. Pri kostonju zapleveljenost v mladosti značilno vpliva na razvoj kostonjevega raka.	glifosat*	Helosate 450 SL ^c ** Helosate 450 TF ^c **	4 l/ha 4 l/ha	42 dni 1xL 42 dni 1xL	* Odmerek je odvisen od uporabljenega fitofarmaceutskega sredstva in prevladujoče vrste plevela v času tretiranja. c Upoštevati netretirani varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. Reda. d Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. ** Hruške, jabolane
			glifosat (izopropilamino sol)	Boom efekt ^c Tajfun 360 ^c	2-9 l/ha 2 – 10 l/ha	35 dni 1xL 35 dni 3xL	
			glifosat (kalijeva sol + izopropilamino sol)	Clinic TF ^c max ^c Zaloge v prodaji do: 15.6.2024 Zaloge v uporabi do: 15.6.2025	2-8 l/ha	ČU 1xL	
			glifosat (kalijeva sol)	Credit xtreme	2-5,33 L/ha	ČU 1xL	
			glifosat* (kalijeva sol)	Roundup energy ^d	1,2 – 8 l/ha*	35 dni 2 xL	* Višji odmerek predstavlja tudi največjo dovoljeno skupno letno količino, če pripravke uporabimo v več deljenih odmerkih.
			Roundup max ^c Zaloge v prodaji do: 15.6.2024 Zaloge v uporabi do: 15.6.2025	1,5 -10 l/ha	35 dni 2xL		
			Roudup star Rodeo plus ^c Touchdown system ^{4c}	1,5-10 L/ha 1,5 – 5 l/ha 2 – 8 l/ha*	35 dni 1xL 28 dni 1xL 35 dni 1xL		
			glifosat (amonijeva sol)				

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARM. SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA Št. uporab letno	OPOMBE
			MCPA-DMA	U 46 M-Fluid ^c	1,5 l/ha	ČU	Dovoljeno je največ eno tretiranje spomladi v času, ko doseže plevel višino 10 - 20 cm.
			izoksaben	Flexidor	0,25 l/ha	ČU 1xL	od razvojne faze mirovanja do faze konca cvetenja (BBCH 00-69)
			pendimetalin	Stomp aqua ^c	2,9 l/ha	ČU 1xL	Tretira se do brstenja dreves.
			fluazifop-p-butil	Fusilade forte ^c	0,8 – 1,7 l/ha	28 dni* 1xL	Za zatiranje enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela. *lupinarji 21 dni
			fluazifop-p-butil	Fusilade max	1 – 2 l/ha	ni* 1xL	Za zatiranje enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela. *lupinarji 21 dni

11.18 INTEGRIRANO VARSTVO PRED ŠKODLJIVIMI GLODALCI

Za zatiranje škodljivih glodalcev v sadovnjakih (*Arvicola terrestris* – voluhar in *Apodemus* sp. – poljske miši) smejo pridelovalci uporabljati vse vrste zastrupljenih vab, ki so registrirane za te namene v RS (registracija za uporabo na odprtem v naravi). Postopek nastavljanja vab ali lastne priprave vab mora biti usklajen z navodili proizvajalcev. Pri uporabi zastrupljenih vab morajo pridelovalci zagotoviti varovanje domačih in divjih živali, da te ne pridejo v stik z vabami. Pridelovalci se lahko poslužujejo vseh oblik mehaničnih in vodnih pasti, tudi tistih z uporabo nabojev in drugih oblik sredstev z repelentnim učinkom (oddajniki zvočnih in magnetnih valov). Aplikacija katerega koli kemičnega sredstva povprek po ledini sadovnjaka ni dovoljena.

12 INFO-TOČKA – INTEGRIRANA PRIDELAVA

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska 22
1000 Ljubljana

Spletno mesto:

Portal GOV.SI (<https://www.gov.si teme/integrirana-pridelava/>)«

Priloga 5:

»Priloga 5: Tehnološka navodila za integrirano pridelavo grozdja

1. UVOD

Tehnološka navodila so namenjena pridelovalcem grozdja, ki so vključeni v postopek certificiranja Integrirane pridelave grozdja.

Ukrepi v tehnoloških navodilih so razdeljeni na naslednji način:

- zahteve – pridelovalec mora pri izvajanju integrirane pridelave upoštevati zahteve iz tehnoloških navodil. Če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi neskladje, lahko pridelovalec to neskladje odpravi;
- prepovedi – če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi, da pridelovalec krši prepovedi iz tehnoloških navodil pri izvajanju integrirane pridelave, zavrne izdajo certifikata ali razveljavi že izdani certifikat.

2. OSKRBA TAL

Zahteve:

- od 1. 11. do fenološke faze B-C se tla v vinogradu ne obdeluje in medvrstni prostori so gosto poraščeni (ozelenjeni) s trajno travno rušo ali z rastlinami za podor ali pokriti z organsko snovjo, v preostalem letu pa mora biti vsaj polovica površine vinograda ozelenjena (na terasah pri nagibu >20 % vsaj ozelenjena brežina);
- med zimskim mirovanjem vinske trte je obvezna pokritost medvrstnega prostora;
- obvezna je ozelenitev tal v rodnih vinogradih (od 4. leta po sajenju);
- obvezna je 2- kratna košnja ali mulčenje ali valjanje trajno ozelenjenih površin (medvrstni prostor in brežine). Eden izmed navedenih ukrepov mora biti prvič izveden do 30. 6., drugič pa najkasneje do 15. 10. tekočega leta. Za ohranjanje biodiverzitete je dovoljeno do 10 % nepokošenih površin na GERK;
- če ukrepi mehanskega odstranjevanja plevelov ne zadostujejo se lahko uporabijo herbicidi (preglednica 1);
- v pasu pod trsi ali točkovno se lahko tretira s herbicidi (preglednica 1). Širina tretiranega pasu pod trsi je lahko največ 20 % neto površine vinograda;
- načini oskrbe tal skupaj z gnojenjem morajo zagotavljati čim večjo makro- in mikrobiološko aktivnost v tleh in ohraniti specifične lastnosti tal določenega območja. Načine oskrbe tal je treba prilagoditi in jih kombinirati glede na podnebne razmere in naravne značilnosti rastišča, da z njimi čim bolj pozitivno vplivamo na naravne procese v tleh;
- izjemoma se dovoli v vinorodni deželi Primorska površino vsakega drugega medvrstnega prostora, od 15. 4. do 1. 11., pustiti neozelenjeno, predvsem tam kjer okoljske razmere ne dopuščajo rasti ruši, tudi zaradi prevelikega deleža skeleta.

Prepovedi:

- stalno mehansko obdelovanje tal prek vsega leta;
- groba (globoka) obdelava medvrstnega prostora v rodnih vinogradih v zimskem času;
- sežig travne ruše in brežin v vinogradu.

2.1 OSKRBA TAL V MEDVRSTNEM PROSTORU

Zahteve:

- tla so lahko obdelana le za kratek čas v določenih okoliščinah (suša – vsaka druga vrsta);
- načini oskrbe tal so trajna ozelenitev (setev travnih mešanic ali naravna ozelenitev) ali kratkotrajna ozelenitev (podorine; s setvijo ali naravna) ali obdelava tal (grobo rahljanje tal v vsaki drugi vrsti) ali pokrivanje tal (slama, lubje) ali kombinacije prej naštetih načinov (vsaka druga vrsta);

- tla v medvrstnem prostor so od 1. novembra do fenološke faze vinske trte B-C ozelenjena ali ustrezno pokrita (zastirka ali naravna ozelenitev ali kratkotrajna ozelenitev). Možna je tudi kombinacija ozelenitve vsake druge vrste in ustreznega pokritja ostalega dela (slama);
- na terasiranih vinogradih z nagibom nad 20 % zadostuje, da je v času rasti trte, pokrita oziroma trajno ozelenjena samo brežina. Poleg običajne nege travne ruše (mulčenje, košnja, valjanje – odvisno od padavin) lahko od fenološke faze B - C do 31. maja (Primorska od fenološke faze B - C do 31. 10. tekočega leta) tla tudi plitvo prerahljamo, pri čemer se mora ohraniti čim bolj groba struktura tal. Pri rahljanju se postopa tako, da so tla čim manj podvržena eroziji in da se jih pri tem ne preorje;
- ozelenitev je treba izvesti tako, da se takoj po pripravi tal poseje semena za obnovo zelene ruše ter tla se lahko pokrije s slamo oziroma slamo plitvo zadela v tla.

Prepovedi:

- stalno mehansko obdelovanje tal preko celotnega leta, kar onemogoča rast ali zmanjšuje gostoto rastlin za trajno ozelenitve v medvrstnem prostoru.

2.2 OSKRBA TAL PRI OBNOVI VINOGRADA**Zahteve:**

- če se izkrči vinograd in zemljišče v naslednjem letu ponovno zasadi, je treba tla preko zime zavarovati pred erozijo. V mladem vinogradu, v primeru ozelenitve, je treba vzdrževati nizko zeleno rušo (če tla niso pokrita s slamo), v primeru obdelave pa grobo strukturo tal;
- plevele se lahko zatira v pasu pod trsi s herbicidi. Širina tega pasu je lahko največ 20 % neto površine vinograda (potrebno je varovanje zelenih delov trte).

2.3 OSKRBA TAL V VRSTI (POD TRSI)**Zahteve:**

- uporaba herbicidov je dovoljena največ 2- krat v rastni dobi v omejenem deležu v pasu pod trtami in samo s herbicidi naštetimi v preglednici 1;
- uporaba herbicidov je dovoljena do 15. 7. tekočega leta (izjema so vinogradi, kjer se pojavljajo posamezne bolezni, npr. rumenica).

Prepovedi:

- širina herbicidnega pasu ne sme presegati 20 % neto površine vinograda;
- uporaba herbicida na golih tleh je prepovedana.

Preglednica 1: Dovoljeni herbicidi

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (L/ha) **	Karenca (dni)	Opombe
glifosat v obliki izopropilamino soli	Boom efekt+	2 – 8 L/ha	35dni 1xL	Sredstvo se ne sme uporabljati v vinogradih mlajših od štirih let.
glifosat v obliki izopropilamino soli	Bqm super	2 - 6 L/ha	7dni 2xL	Sredstvo se sme uporabljati v vinogradih starejših od treh let.
glifosat v obliki izopropilamino soli	Clinic TF+	2 - 8 L/ha	ČU 1xL	Sredstvo se sme uporabljati v vinogradih starejših od treh let. Zaloge v uporabi do 15.6. 2025.
glifosat v obliki izopropilamino soli	Tajfun	2 - 8 L/ha	7 dni 2xL	Sredstvo se sme uporabljati v vinogradih starejših od štirih let.

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (L/ha) **	Karenca (dni)	Opombe
glifosat v obliki izopropilamino soli in kalijeve soli	Credit extreme	2,0 – 5,33 L/ha	ČU 1xL	V vinogradih starejših od treh let, za zatiranje ozkolistnega in širokolistnega plevela.
glifosat v obliki amonijeve soli	Touchdown System 4	2-8 L/ha	35 dni 1xL	Največ 1-krat v rastni dobi, za zatiranje širokolistnega in ozkolistnega plevela. Po 4. letu starosti vinograda!
glifosat v obliki kalijeve soli	Roundup enery	1,5-6,4 L/ha	35 dni 2xL	Po 4. letu starosti vinograda!
glifosat v obliki kalijeve soli	Roundup dynamic	1,08-3,6 L/ha	28 dni 2xL	Po 4. letu starosti vinograda!
glifosat v obliki kalijeve soli	Roundup max	2,0 – 4,0 L/ha	35 dni 2xL	Po 4. letu starosti vinograda! Zaloge v uporabi do 15.6. 2025.
glifosat v obliki kalijeve soli	Roundup star	1,5 – 8,0 L/ha	35 dni 1xL	Po 4. letu starosti vinograda!
glifosat v obliki kalijeve soli	Rodeo plus	1,5 – 5 L/ha	28 dni 1xL	Po 4. letu starosti vinograda!
glifosat	Helosate 450 SL	4,0 L/ha	30 dni 1xL	Vinogradi starejši od štirih let.
glifosat	Helosate 450 TF	4,0 L/ha	30 dni 1xL	Vinogradi starejši od štirih let.
fluazifop-p-butil	Fusilade forte	0,8-1,7 l/ha	28 dni 1xL	Za zatiranje ali dopolnilno zatiranje ozkolistnega plevela, zlasti divjega sirka, prstastega pesjaka in pirnice (glej navodila za uporabo!).
fluazifop-p-butil	Fusilade max	1-2 l/ha	28 dni 1xL	Za zatiranje ali dopolnilno zatiranje ozkolistnega plevela, zlasti divjega sirka, prstastega pesjaka in pirnice (glej navodila za uporabo!).
pelargonska kislina	Beloukha	16 l/ha	ČU 2xL	Zatiranje enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela. Največ 2-krat v eni sezoni.
cikloksidim	Focus ultra	1 – 4 l/ha	42 dni 1xL	Odmerek odvisen od plevela in od dodatka močila.
flazasulfuron	Chikara 25 WG	200 g /ha	90 dni 1xL	Uporablja se v vinogradih višjih gojitvenih oblik in po 4. letu starosti

Primer: Če uporabimo pripravek na osnovi glifosata v odmerku 6,0 l/ha vinograda, to pomeni, da se uporabi na tretirano površino (herbicidni pas) samo 1,2 L.

3. GNOJENJE OZIROMA PREHRANA RASTLIN

Zahteve:

- gnojenje se izvede le na osnovi kemične analize tal (P, K, pH, organska snov), analizni listi se mora vključiti v evidence;
- izdelan gnojilni načrt za posamezno zemljišče, ki ga lahko pridelovalec lahko izdelata tudi sam;

- analizo tal je treba narediti na vsakih 5 let, v večjih kompleksih najmanj ena analiza na 10 ha vinograda;
- zagotoviti je treba čim večji povratni vnos organskih stranskih produktov (tropine, zmulčen les) v vinograd – krožno vinogradništvo;
- ob daljšem sušnem obdobju in ob izraženih znamenjih pomanjkanja posameznih hranil je dovoljena uporaba foliarnih gnojil.

3.1 GNOJENJE Z DUŠIKOM

Zahteve:

- največji vnos dušika (čistega N v kg/ha) je v skladu z bujnostjo trt in pridelkom (preglednica 2), vendar letno ne sme presegati 60 kg N/ha, kjer se upošteva skupni vnos N z mineralnimi in organskimi gnojili;
- največji enkratni vnos N (čistega hranila) je 50 kg/ha;
- gnojenje z N se lahko razdeli in izvaja v dveh delih, pri čemer se spomladi (fenološke faze B-C, slika 1) pognoji z okrog 70 % in do konca junija še preostalih 30 % letošnje potrebe trte po N, npr. 50 kg N/ha/leto = 30 kg N/ha spomladi in še 20 kg N/ha do konca junija. V tleh, kjer je nizka vsebnost organske snovi ($\leq 1,5$ %) se lahko to količino dušika doda po trgatvi (do 15. novembra). Ta ukrep velja za Primorsko.

Prepovedi:

- gnojenje z mineralnim dušikom pred sajenjem oziroma v okviru gnojenja na zalogo (meliorativno gnojenje);
- med 30. novembrom in 15. februarjem je v vinogradu prepovedana uporaba kateregakoli gnojila, tudi organskega, ki vsebuje dušik.

GNOJENJE RODNIH VINOGRADOV Z DUŠIKOM

V rodni vinogradih je pomembna ocena bujnosti rasti na osnovi rastnih razmer v preteklih letih (preglednica 2). Vsebnost organske snovi v tleh in potreba posamezne sorte (količina pridelka) po dušiku vplivata na celoten razvoj mladik in listja. Tudi pri gnojenju z organskimi gnojili je potrebno upoštevati vsebnost hranil v tleh.

Zahteve:

- v enem odmerku se lahko doda največ 50 kg dušika/ha;
- ob pomanjkanju dušika, uvajanju trajne ozelenitve oziroma zelenega gnojenja, zastiranja tal s slamo se lahko doda večja skupna količina dušika, vendar v dveh odmerkih;
- pri ozelenitvi tal se lahko doda še dodatnih 20-30 kg dušika, pri pokrivanju tal s slamo pa 1 kg čistega dušika na 100 kg slame. Količin dodanih hranil s foliarnimi listnimi gnojili pri tem ne upoštevamo.

Preglednica 2: Priporočila za gnojenje z dušikom glede na bujnost trsov (kg dušika/ha, odprta tla).

Bujnost trt	Srednji pridelek grozdja 5000-10000 kg/ha		Nizek pridelek grozdja pod 5000 kg/ha
	Gola tla	Ozelenjena tla brez metuljnic	
velika	0 – 30	0 – 50	Zmanjšati za 20 %
srednja	max. 50	max. 70	
majhna	max. 60	max. 80	

3.2 GNOJENJE S FOSFORJEM IN KALIJEM

Zahteve:

- gnojenje s fosforjem in kalijem je treba uskladiti z gnojilnim načrtom in z letnim odvzemom hranil;
- če je v gnojilu tudi dušik, se ravnamo po zahtevah za gnojenje z dušikom;
- če so tla zmrznjena, pokrita s snegom, nasičena z vodo ali poplavljenjena se gnojenje s fosforjem in kalijem ne izvaja.

4. VARSTVO VINSKE TRTE PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

Zahteve:

- pri uporabi FFS se upoštevajo določbe zapisane na etiketi in v navodilu za uporabo posameznega FFS;
- izvajalec varstva rastlin mora biti ustrezno strokovno usposobljen o rabi FFS, kar se dokazuje s potrdilom o pridobitvi znanj iz fitomedicine;
- za aplikacijo FFS se uporabljajo tehnično brezhibne in redno pregledane naprave za nanos FFS;
- redno spremljanje pojava in razvoja škodljivih organizmov;
- za zatiranje škodljivih organizmov se izbere metoda varstva rastlin na podlagi lastne presoje in izkušenj ob upoštevanju prognostičnih obvestil Javne službe zdravstvenega varstva rastlin;
- pri odločanju za izvedbo ukrepov varstva rastlin je treba upoštevati pragove škodljivosti za škodljive organizme za vinsko trto, če ti pragovi obstajajo;
- vodenje evidence o uporabi FFS v kmetijski pridelavi ter izvajanju metod z nizkim tveganjem;
- uporaba ustreznega FFS, registriranega za izbrano rastlino in škodljivi organizem. Uporabi se najnižji predpisan odmerek, potreben za specifične rastne razmere, škodljive organizme, razvojno fazo rastlin in škodljivih organizmov;
- ob uporabi upoštevati navodila za uporabo FFS in vse dodatne omejitve o uporabi FFS s čimer se zagotavlja varnost izvajalcev varstva rastlin, potrošnikov in okolja;
- upočasniti razvoj odpornosti škodljivih organizmov z menjavanjem pripravkov, ki vsebujejo aktivne snovi z različnimi načini delovanja ter upoštevanjem največjega dovoljenega števila tretiranj in časovni interval med njimi;
- zagotoviti je treba povratni vnos vseh organskih snovi nazaj v vinograd, razen starega lesa, zlasti če je les močno okužen s črno pegavostjo vinske trte (*Diaporthe neoviticola*) in drugimi nevarnimi glivami npr. povzročitelji kapi vinske trte (*Eutypa lata* in druge);
- pri škropljenjih je treba najmanj 3- krat FFS, ki vsebujejo aktivne snovi (a.s.), ki so kandidatke za zamenjavo nadomestiti z drugimi FFS, ki ne vsebujejo a.s., ki so kandidatke za zamenjavo. Na trti so v RS registrirane uporabe naslednjih a.s., ki so kandidatke za zamenjavo: fludioksonil, ciprodinil, difenokonazol, emamektin, fluopikolid in tebukonazol (v tabelah so označena z rdečo barvo). FFS, ki so zamenjana je treba v evidencah posebej označiti in zapisati, s katerim FFS so zamenjana.
- FFS, ki vsebujejo a.s., ki so kandidatke za zamenjavo, se prednostno nadomešča s sredstvi, ki se uporabljajo v ekološki pridelavi (v tabelah so označena z zeleno barvo). FFS, ki vsebujejo a.s., ki so kandidatke za zamenjavo se ne sme nadomeščati s FFS, ki vsebujejo baker ali neodobreno aktivno snov. Nadomestna sredstva se uporabljajo samostojno ali v kombinaciji z drugimi sredstvi.
- Pri škropljenjih je potrebno najmanj 4- krat uporabiti sredstva, ki so dovoljena v ekološki pridelavi razen FFS, ki vsebujejo baker (v tabelah so označena z zeleno barvo). Ekološka sredstva se lahko uporabijo samostojno ali v kombinaciji z drugimi sredstvi. V število škropljenj so všteta tudi sredstva, ki so dovoljena v ekološki pridelavi in so uporabljena kot nadomestilo za FFS, ki vsebujejo a.s., ki je kandidatka za zamenjavo.

Prepovedi:

- uporaba FFS, ki ni skladna s tem pravilnikom;
- prekoračene največje dovoljene mejne vrednosti ostankov FFS ali prisotnost nedovoljene aktivne snovi v odvzetem vzorcu.

UPORABA FFS, KI JIM V LETU PRIDELAVE POTEČE ODLOČBA O REGISTRACIJI ALI BODO NA NOVO REGISTRIRANA PO OBJAVI TEHNOLOŠKIH NAVODIL V SLOVENIJI

Zahteve:

- uporabljajo se FFS, ki so navedena v tej prilogi. Sredstva, ki so navedena v prilogi in jim med letom poteče registracija, pridelovalec lahko uporablja do zaključka rastne dobe, razen v primeru, če drugače ne odredi Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin;
- novi FFS, ki se na trgu pojavijo po izdaji te priloge, se lahko v letu registracije uporabljajo skladno s pogoji registracije in navedbami v navodilu za uporabo novega FFS, četudi ti FFS niso navedeni v tej prilogi.

4.1 INTEGRIRANO VARSTVO PRED BOLEZNIMI VINSKE TRTE

Sredstva označena z zeleno barvo so dovoljena v ekološki pridelavi.

Sredstva označena z rdečo barvo vsebujejo aktivne snovi (a.s.), ki so kandidatke za zamenjavo.

4.1.1 Peronospora vinske trte (*Plasmopara viticola*)

Zahteve:

- prvo škropljenje je treba opraviti, ko ga napove Javna služba zdravstvenega varstva rastlin, oziroma ko so mladike dolge okoli 30 do 40 cm.

Preglednica: Dovoljeni fungicidi pri zatiranju peronospore – kontaktni fungicidi

AKTIVNA SNOV	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	OPOMBE
KONTAKTNI FUNGICIDI					
azoksistrobin + folpet	Universalis	2,0 L/ha	35	N	Deluje tudi proti oidiju, črni pegavosti in rdečem listnem ožigu.
bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP *	3 kg/ha	21	N	Registriran samo pri pridelavi vinskega grozdja.
bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG *	3 kg/ha	21	N	Največ 3-krat letno
bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 50 WP *	2 kg/ha	21	N	Največ 3-krat letno
bakrov hidroksid	Kocide 2000 *	2 kg/ha	21	N	Največ 3-krat letno
bakrov oksid	Nordox 75 WG *	1,6 kg/ha	21	N	Največ 3-krat letno.

AKTIVNA SNOV	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	OPOMBE
baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxtat *	5,3 L/ha	21	N	Največ 4-krat letno
baker v obliki bakrovega hidroksida baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG *	1,25 – 2,5 Kg/ha	21	N	Do 5-krat v eni rastni dobi
metiram	Polyram DF	2,4 kg/ha	namizno 28	SŠ	DITIOKARBAMAT Zaloge v uporabi do: 28.11.2024
folpet	Folpan 80 WDG	1,25 kg/ha	vinsko 35, namizno 56	N	
folpet	Follow 80 WG	1,25 kg/ha	28	N	Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
folpet	Solofol	0,8 – 1,6 kg/ha	vinsko 28, namizno 70	N	
COS-OGA	Fyfosave	2	3		Največ 8-krat v sezoni

① N – nevtralen; SŠ – srednje škodljiv; Š – škodljiv.

*Pri uporabi FFS na osnovi aktivne snovi baker, je treba število tretiranj ustrezno zmanjšati, tako da letna količina uporabljenega čistega bakra na istem zemljišču ne presega 4 kg čistega bakra na ha!

Preglednica: Dovoljeni fungicidi pri zatiranju peronospore – sistemski in polsistemski fungicidi

AKTIVNA SNOV	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenc (dni)	Vpliv na plenilsk pršice ^①	OPOMBE
SISTEMSKI IN POLSISTEMSKI FUNGICIDI					
cimoksanil	Cymbal	0,125 – 0,25 kg/ha	7		Največ do 7-krat letno Priporoča se v kombinaciji z drugimi preventivnimi fungicidi.
cimoksanil + folpet	Twingo	3,0 kg/ha	28, za namizno grozdje ČU		Največ 1-krat v sezoni
metiram + piraklostrobin	Cabrio Top*	2,0 kg/ha	35	SŠ	DITIOKARBAMAT za zatiranje peronospore vinske trte in oidija vinske trte Zaloga v uporabi do: 28.11.2024
dimetomorf + folpet	Forum Star	1,60 kg/ha	42	SŠ	Največ 3-krat v sezoni Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
dimetomorf + folpet	Sfinga Extra	1,5 – 2 kg/ha	28	SŠ	Največ 3-krat v sezoni Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
mandipropamid	Revus	0,6 L/ha	21		Največ 4-krat v sezoni

AKTIVNA SNOV	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	OPOMBE
mandipropamid	Pergado SC	0,6 L/ha	21		Največ 4-krat v sezoni
mandipropamid + folpet	Pergado-F	1,25 – 3,0 kg/ha*	28		Največ 4-krat v eni sezoni *Glede odmerka glej navodila! Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
bakrov oksiklorid + mandipropamid	Pergado-C	4 – 5 kg/ha	21		Največ 3-krat v sezoni Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
ametoktradin + metiram	Enervin	2,50 kg/ha	35		Največ 3-krat v sezoni Od začetka pojava kabrnkov do začetka zorenja grozdja.
ametoktradin + dimetamorf	Orvego	0,8 L/ha	35		Zaloge v uporabi do: 28.11.2024 Največ 3-krat v sezoni
mandipropamid + ditianon	Pergado D	1,4 L/ha	42		Največ 4-krat v eni sezoni Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja

AKTIVNA SNOV	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	OPOMBE
ciazofamid + dinatrijev fosfonat	Mildicut	2 – 4 L/ha	21	N	Največ 2-krat v eni sezoni Do začetka cvetenja se tretira v odmerku 2 L/ha, v času cvetenja 3 L/ha in po cvetenju v odmerku 4 L/ha.
ciazofamid + folpet	Videryo F	2,5 L/ha	28		Največ 3-krat v sezoni Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
ciazofamid + folpet	Daimyo F	2,5 L/ha	28		Največ 3-krat v sezoni Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
ciazofamid + folpet	Vincya F	2,5 L/ha	28		Največ 3-krat v sezoni Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
zoksamid + cimoksanil	Reboot	0,4 kg/ha	28		Največ 4-krat v sezoni
zoksamid + mandipropamid	Ampexio	0,5 kg/ha	21	N	Največ 3-krat v sezoni
valifenalat + folpet	Valis F	2 kg/ha	28		Največ 2-krat v sezoni
fluopikolid + foseetil-AI	Profler	3 kg/ha	21		Največ 2-krat v sezoni V primeru uporabe fitofarmaceutskih

AKTIVNA SNOV	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	OPOMBE
amisulbrom + folpet	Sanvino	0,75 – 1,5 kg/ha	56 namizno grozdje, 28 vinsko grozdje		sredstev LUNA EXPERIENCE in PROFILER v isti rastni sezoni v istem vinogradu, se lahko vsako od navedenih sredstev uporabi samo enkrat!
folpet + foseetil-Al	Mikal Flash	4,0 kg/ha	42	N	Največ 4-krat v rastni dobi Največ 3 tretiranja Deluje tudi proti črni pegavosti vinske trte. Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
folpet + foseetil-Al	Momentum F	4,0 kg/ha	42	N	Največ 3 tretiranja Deluje tudi proti črni pegavosti vinske trte. Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
cimoksanil + folpet + foseetil Al	Momentum trio	3 kg/ha	28	N	Največ 3 tretiranja Deluje tudi proti črni pegavosti vinske trte. Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja

AKTIVNA SNOV	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	OPOMBE
cimoksanil + folpet + foseetil Al	Magma triple WG	3 kg/ha	28	N	Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
kalijevi fosfonati	LBG-01F34	3 – 4 L/ha	45	N	Največ 5-krat
kalijevi fosfonati	Soriale LX	3 – 4 L/ha	45		Največ 5-krat
kalijevi fosfonati	Foshield	1 – 4 L/ha	14		Največ 5-krat
ditianon + kalijevi fosfonati	Delan pro	3,0 L/ha	42	N	Največ 4-krat letno Registriran samo pri pridelavi vinskega grozdja
folpet + foseetil-Al + iprovalikarb	Mikal Premium F	3,0 kg/ha	28	N	Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
metalaksil-M + folpet	Folpan gold	2 – 2,5 kg/ha	28	N	Največ 3-krat v sezoni Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
foseetil	Allum	2,5 kg/ha	28	N	Največ 3-krat v sezoni
oksatiapiprolin + zoksamid	Zorvec vinabel	maks. 0,6 L/ha	28	N	Največ 2-krat v sezoni
oksatiapiprolin + mandipropamid	Orondis ultra	0,67	21	N	Največ 2-krat v sezoni
oksatiapiprolin	Orondis	0,16 – 0,6 L/ha	14		Največ 2-krat v sezoni!
oksatiapiprolin	Zorvec Zelavin	0,16 – 0,6 L/ha	14		Največ 2-krat v sezoni!

① N – nevtralen; SŠ – srednje škodljiv; Š – škodljiv.

4.1.2 Oidij vinske trte (*Erysiphe necator*)

Zahteve:

- V vinogradih, kjer je bil v preteklem letu močan pojav oidija, je treba prvo škropljenje opraviti že v času, ko so mladike dolge 5 do 10 cm;
- Če se oidij močneje pojavi, se škropi 2- krta s sistemikom v presledkih 5 do 7 dni, pri čemer se rabi večja količina vode (1000 – 1200 L/ha), da grozdije dobro omočimo.

Preglednica: Dovoljeni fungicidi pri zatiranju oidija

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
<i>Ampelomyces quisqualis</i>	AQ-10	35 g/ha	1	N	Največ 2-krat letno Biološki pripravek na osnovi hiperparazitske glive. Primeren za ekološko vinogradništvo. Uporabimo ga, ko opazimo prve okužbe. Pri uporabi tega sredstva ne smemo vsaj 2 dni po škropljenju uporabiti sredstev na osnovi bakra in vsaj 7 dni na osnovi ditiokarbamatov in nekaterih drugih fungicidov (glej navodila za uporabo!).
metiran + piraklostrobin	Cabrio Top	2,0 kg/ha	35	SS	DITIOKARBAMAT

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
					Zaloge v uporabi do: 28.11.2024
azoksistrobin + folpet	Universalis	2,00 L/ha	35	N	Deluje tudi proti peronospori vinske trte, črni pegavosti in rdečem listnem ožigu. Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
fluopiram + tebukonazol	Luna experience *	0,375 – 0,5 L/ha	28	N	Največ 2-krat Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja Luna experience in Profiler v isti rastni dobi, se lahko vsako od navedenih sredstev uporabi samo enkrat.
fluopiram + spiroksamin	Luna max *	1 L/ha	35	N	Največ 2-krat letno Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
spiroksamin	Spirox	0,2 – 0,6 L/ha	35		Največ 2-krat letno Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
spiroksamin	Prosper CS 300 *	1,0 L/ha	35		Največ 2-krat letno

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
					Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
mefentriflukonazol	Revyona	1 L/10000 m ² listne površine do 2.0 L/ha	28	N	Največ 2-krat letno
spiroksamin + difenokonazol	Spirox D *	0,5 L/ha	35	N	Največ 2-krat letno
prokvinazid	Talendo	0,25 L/ha	28	N	Največ 4-krat letno
prokvinazid+ tetraokonazol	Talendo Extra	0,08 – 0,4 L/ha	30		Največ 3-krat v eni rastni dobi
močljivo žveplo	Sulfar	3 – 8 kg/ha	28	N (SŠ)	V nižjih odmerkih do 200 g na 100 L vode ni škodljivo za plenilske pršice, razen za občutljive vrste; v odmerkih nad 300 g na 100 L vode pa je škodljivo.
močljivo žveplo	Cosan	3 – 8 kg/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Vindex 80 WG	3 – 8 kg/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Kumulus DF	3 – 8 kg/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Pepelin	3 – 8 kg/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Microthiol special	3 – 8 kg/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Microthiol disperss	3 – 8 kg/ha	28	N (SŠ)	

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
močljivo žveplo	Cosinus	8,0 kg/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Cosavet DF	3,6 – 8,0 kg/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Močljivo žveplo Karsia DF	3,6 – 8,0 kg/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Thiovit Jet	3 – 8 kg/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Azumo WG	4 – 8 kg/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Vertipin	5 – 7,5 l/ha	5	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Pol-sulphur 80 WP	4,0 kg/ha	5	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Pol-sulphur 80 WG	4,0 kg/ha	5	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Pol-sulphur 800 SC	4,0 L/ha	28	N (SŠ)	
močljivo žveplo	Biotip Sulfo 800 SC	4,0 L/ha	28	N (SŠ)	
metrafenon	Vivando	0,16 – 0,20 L/ha	28	N	Največ 3-krat letno do cvetenja nižji odmerek, po cvetenju pa višji
boskalid + krezoksimepil	Collis	0,4 L/ha	28	N	Največ 3-krat letno
kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	3 – 12 kg/ha	1		Največ 6-krat letno Največ 63 kg sredstva/ha

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	5 kg/ha	1		Največ 8-krat letno
penkonazol	Topas 100 EC *	0,3 L/ha	28	N	
tebukonazol	Folicur EW 250 *	0,4 L/ha	14	N	
tebukonazol	Orius 25 EW *	0,4 L/ha	14	N	Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
tebukonazol	Tebusha 25% EW *	0,4 L/ha	14	N	
tebukonazol	Mystic 250 EC *	0,4 L/ha	42	N	Največ 2-krat letno
tebukonazol + trifloksistrobin	Nativo 75 WG *	0,16 kg/ha	14	N	
tetrakonazol	Domark 100 EC *	0,3 L/ha	30		
tebukonazol + žveplo	Unicorn DF *	2,2 kg/ha	14	N(SŠ)	Največ 2-krat letno.
tebukonazol + azoksistrobin	Custodia *	0,35 – 0,7 L/ha	35		Največ 2-krat letno
meptilidinokap	Karathane gold 350 EC	0,5-0,6 L/ha	21		Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
meptilidinokap	Karathane gold EC	0,5-0,6 L/ha	21		Največ 4-krat v rastni sezoni
difenokonazol	Score 250 EC *	0,2 L/ha	21		Največ 4-krat v rastni sezoni
					Največ 2-krat v sezoni

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice [Ⓛ]	Opombe
difenokonazol	Mavita 250 EC *	0,2 L/ha	21		Največ 2-krat v sezoni
difenokonazol	Difoor 250 EC	0,12 l/ha	21		Največ 2-krat v sezoni
ciflufenamid + difenokonazol	Dynali *	0,65 L/ha	21		Največ 2-krat v sezoni.
piriofenon	Kusabi 300 SC	0,15 – 0,3 L/ha	28		Največ 3-tretiranje
<i>Bacillus amyoliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>)	Serenade ASO	8,0 L/ha	ni potrebna		Manjša uporaba Registriran samo za pridelavo namiznega grozdja
<i>Bacillus amyoliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185 – 0,37 kg/ha	1		Največ 10-krat letno Biološki fungicid primeren tudi za uporabo v ekološki pridelavi.
<i>Bacillus pumilus</i> QST 2808	Sonata	5 L/ha	ni potrebna		Največ 6-krat letno
fluksapiroksad	Sercadis	0,15 L/ha	35		Največ 3-krat v sezoni
COS-OGA	Fytosave	2	3		Največ 8-krat v sezoni.

ⓁN – nevtralen; SŠ – srednje škodljiv; Š – škodljiv.

* **SBI fungicidi:** Zaradi možnosti razvoja odpornosti oidija proti tem fungicidom, se sme uporabiti pripravke z aktivnimi snovmi iz te skupine največ 3-krat v eni rastni dobi. V to so všete tudi rabe kombiniranih pripravkov, ki vsebujejo aktivne snovi iz te skupine.

4.1.3 Črna pegavost vinske trte (*Diaporthe neoviticola*)

Zahteve:

- tretira se samo močneje okužene vinograde;
- če je treba, se tretira v fenološki fazi D (mladice dolge 1 do 2 cm; BBCH 09-11) in E (mladice dolge 2 do 5 cm; BBCH 11 – 13).

Preglednica: Dovoljeni fungicidi pri zatiranju črne pegavosti

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
azoksistrobin + folpet	Universalis	2 L/ha	35	N	Deluje tudi proti oidiju in peronospori in rdečemu listnemu ožigu
baker iz bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	3,0 kg/ha	21		Največ 3-krat letno
baker iz bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	3,0 kg/ha	21		Največ 3-krat letno
folpet	Folpan 80 WDG	1,9 kg/ha	vinsko 35, namizno 56	N	
folpet	Follow 80 WG	1,9 kg/ha	56		Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
fosetil-AL + folpet	Momentum F	3,0 kg/ha	40	NSŠ	Največ 3-krat letno
fosetil-AL + folpet	Mikal Flash	3,0 kg/ha	42	NSŠ	Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
metiram	Polyram DF *	3,0 kg/ha	namizno 28, vinsko 56	SŠ	DITIOKARBAMAT, deluje proti peronospori vinske trte

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
baker v obliki bakrovega oksida + parafinsko olje	Red fox	25 - 30 L/ha	ČU		Zaloge v uporabi do: 28.11.2024
žveplo	Vindex 80 WG	2,5 - 6,25 kg/ha	28	S	
žveplo	Thiovit jet	2,5 - 6,25 kg/ha	28	S	
žveplo	Kumulus DF	2,5 - 6,25 kg/ha	28	S	
žveplo	Microthiol special	2,5 - 6,25 kg/ha	28	S	
žveplo	Microthiol disperss	2,5 - 6,25 kg/ha	28	S	
žveplo	Pepelin	2,5 - 6,25 kg/ha	28	S	
žveplo	Cosan	2,5 - 6,25 kg/ha	28	S	
žveplo	Sulfar	2,5 - 6,25 kg/ha	28	S	

①N - nevtralen; SŠ - srednje škodljiv; Š - škodljiv.

4.1.4 Rdeči listni ožig (*Pseudopezicula tracheiphila*)

Zahteve:

- tretira se vinograde, kjer se bolezen pogosto pojavlja, in sicer ko so poganjki dolgi 10 do 15 cm.

Preglednica: Dovoljeni fungicidi pri zatiranju rdečega listnega ožiga

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice [Ⓛ]	Opombe
azoksistrobin + folpet	Universalis	2,0 L/ha	35	N	Deluje tudi proti peronospori vinske trte in oidiju vinske trte. Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
ciflufenamid + difenokonazol	Dynali	0,65 L/ha	21		Največ 2-krat v sezoni
baker iz bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	3,0 kg/ha	21		Največ 3-krat letno
baker iz bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	3,0 kg/ha	21		Največ 3-krat letno

ⓁN - nevtreten; SŠ - srednje škodljiv; Š - škodljiv; □ Glej opombo pri peronospori!

4.1.5 Siva grozdna plesen (*Botrytis cinerea*)

Zahteve:

- vinograd se tretira, preden se jagode v grozdu strnejo. Že v tej fenološki fazi je treba vestno odstranjevati listje iz bližine grozdja in poskrbeti za čim večjo zračnost trsov.
- drugo tretiranje se opravi, ko se jagode barvajo oziroma mehčajo. V tej fazi se tretira samo predel grozdja.

Preglednica: Dovoljeni fungicidi pri zatiranju sive grozdne plesni

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice [Ⓛ]	Opombe
kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	5 kg/ha	1		Največ 8 krat v eni rastni dobi

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
boskalid	Cantus	1,2 kg/ha	28	N	Uporaba 1-krat letno
fenpirazamin	Prolectus	1,2 kg/ha	14	N	Uporaba 1-krat letno
fenheksamid	Teldor SC 500	1,5 L/ha	14	N	Največ 2-krat v sezoni
fenheksamid	Libreto	1,5 L/ha	14	N	Največ 2-krat v sezoni
fludioksonil + ciprodinil	Switch 62,5 WG	1,0 kg/ha	21	N	Največ 2-krat v eni rastni dobi
pirimetanil	Mythos	2,50 L/ha	21	N	1-krat letno
pirimetanil	Pyrus 400 SC	2,0 L/ha	35	N	1-krat letno
pirimetanil	Scala	2,0 L/ha	21	N	1-krat letno
izofetamid	Zenby	1,5 L/ha	21		Največ 2-krat letno
<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo - X	1,5 – 2,5 kg/ha	ni potrebna	N	Največ 6-krat letno
<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>)	Serenade ASO	4,0 L/ha	ni potrebna	N	Največ 4-krat letno
<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1	N	Največ 10-krat letno Biološki fungicid primeren tudi za uporabo v ekološki pridelavi.

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice [Ⓛ]	Opombe
<i>Aureobasidium pullulans</i> (de Bary) Arnaud (soj DSM 14940 in 14941)	Botector	1 kg/ha	1	N	Največkrat 4-krat letno
<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum Univerzalni fungicid	0,25 kg/ha	1	N	Največ 4-krat letno
olje pomarančevca	Oroside plus	6,4 L/ha	1		3-krat v rastni sezoni, na 3 dni
olje pomarančevca	Prev-gold	6,4 L/ha	1		3-krat v rastni sezoni, na 3 dni

ⓁN - nevtralen; SŠ - srednje škodljiv; Š - škodljiv.

4.1.6 ESCA: kap vinske trte

Zahteve:

- odstranjevanje obolelih delov trsa ali trsov iz vinograda in dosledno upoštevanje preventivnih ukrepov.

Preglednica 12: Dovoljeni fungicidi za varstvo trte pred glivami, povzročiteljicami kapi vinske trte

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Opombe
<i>Trichoderma atroviride</i>	Vintec	0,2 kg/ha	ČU	Tretira se takoj po rezi, v času mirovanja vegetacije (BBCH 00) tako, da se s sredstvom neposredno tretira rane, nastale po rezi trte.

4.2 INTEGRIRANO VARSTVO PRED ŠKODLJIVCI VINSKE TRTE

4.2.1 Grozdni sukači (pasasti – *Eupoecilia ambiguella*, križasti – *Lobesia botrana*)

Zahteva:

- drugi rod grozdnega sukača se tretira na podlagi pozitivne napovedi opazovalno napovedovalne službe, ali na podlagi spremljanja škodljivca z ustreznimi metodami (npr. feromonske vabe).

Preglednica: Dovoljeni insekticidi pri zatiranju grozdnih sukačev

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG	0,75kg/ha	-		Največ 6-krat v presledku 7 dni
<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	-		Največ 3-krat v presledku 7-10 dni
<i>Bacillus thuringhiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	0,75 – 1,0 kg/ha	-		Največ 3-krat v presledku 7 dni
klorantraniliprol	Coragen	največ 150 mL/ha	namizno 3, vinsko 30	N	Največ 1-krat v sezoni
klorantraniliprol	Voliam	največ 150 mL/ha	namizno 3, vinsko 30	N	Največ 1-krat v sezoni
klorantraniliprol	Shenzi 200 SC	največ 150 mL/ha	namizno 3, vinsko 30	N	Največ 1-krat v sezoni
ciantraniliprol	Exirel	50-60 mL/hL največ 0,72 L/ha	10		Registrirano samo za pridelavo vinskega grozdja
emamektin	Affirm	1,50 kg/ha	7	N	Največ 3-krat v sezoni;
abamektin	Vertimec Pro	0,75 L/ha	28	SŠ	Največ 2-krat v sezoni

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice [Ⓛ]	Opombe
					Zaloge v uporabi do 30.9. 2024
tebufenozid	Mimic	0,6 L/ha	21	N	Upoštevati varnostni pas do vodnih površin!
spinetoram	Radiant	0,35 L/ha	7		Največ 1-krat v sezoni
(E,Z)-7,9-dodekadien-1-il acetat (Z)-9-dodecen-1-il acetat	Isonet L plus	500 dispenzorjev na ha		N	Največ 1-krat v sezoni
piretrin	Biotip Floral	1,6 L/ha	3		Največ 3-krat v sezoni.
piretrin	Flora Verde	1,6 L/ha	3		Največ 3-krat v sezoni.
piretrin	Asset five	0,96 L/ha	7		Na istem zemljišču skupaj tretira največ 3-krat v eni rastni sezoni
spinosad	Laser plus	0,2 L/ha	14	SŠ	Največ 2-krat v sezoni
deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	14	Š	1-krat letno Najkasneje do faze, ko jagode dosežejo velikost graha.
deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Š	1-krat letno S sredstvom se tretira od razvojne faze, ko je peti list razvit, do faze, ko so jagode zrele za trgiranje (BBCH 15-89).

ⓁN - nevtralen; SŠ - srednje škodljiv; Š – škodljiv;

4.2.2 Ameriški škrdžatek (*Scaphoideus titanus*)

Zahteve:

- zatiranje ameriškega škrdžatka je karantenski ukrep, ki je obvezen v vseh razmejenih območjih zlate trsne rumenice ter pri pridelavi razmnoževalnega in sadlinega materiala trte po vsej Sloveniji.

Preglednica: Dovoljeni insekticidi za zatiranje ameriškega škrdžatka

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
piretrin	Flora verde	0,16%	3		MANJŠA UPORABA Učinek je boljši v kombinaciji z ogrščičnim oljem (0,5 %). Po možnosti ga uporabimo zvečer oz. v hladnejših urah dneva. Predvsem za ekološko pridelavo!
piretrin	Biotip Floral	1,6 L/ha	3		MANJŠA UPORABA Učinek je boljši v kombinaciji z ogrščičnim oljem (0,5 %). Po možnosti ga uporabimo zvečer oz. v hladnejših urah dneva. Predvsem za ekološko pridelavo!
piretrin	Asset five	0,96 L/ha	7		MANJŠA UPORABA Na istem zemljišču skupaj tretira največ 3-krat v eni rastni sezoni
deltametrin	Decis 2,5 EC	0,50 L/ha	14	Š	Največ 1-krat v sezoni. V isti rastni sezoni na istem

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Š	zemljišču ne sme uporabljati drugih fitofarmacevtskih sredstev (z izjemo pasti), ki vsebujejo aktivno snov deltametrin. Deluje tudi proti grozdnim sukačem, čega uporabimo v času zatiranja 2. rodu.
deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7	Š	Uporaba 1-krat letno. V isti rastni sezoni na istem zemljišču ne sme uporabljati drugih fitofarmacevtskih sredstev (z izjemo pasti), ki vsebujejo aktivno snov deltametrin. S sredstvom se tretira od razvojne faze, ko je peti list razvit, do faze, ko so jagode zrele za trgiranje (BBCH 15-89).
tau-fluvalinat	Mavrik 240 EW	0,2 L/ha	21	Š	Največ 2x v sezoni
ciantraniliprol	Exirel	60 - 75 mL/hL največ 0,9 L/ha	10		Največ 2-krat Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
flupiradifuron	Sivanto prime	0,5 L/ha	14		Največ 1-krat Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja
acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,375 kg/ha	42		Uporaba 1-krat letno in sicer v času od konca cvetenja vinske trte do faze, ko jagode dosežejo velikost graha (BBCH 69-75).
spirotetramat	Movento SC 100	0,7 L/ha	14		MANJŠA UPORABA Največ 2-krat v eni rastni sezoni v 14 dnevnom interval Uporaba po končanem cvetenju. Zaloge v uporabi do: 30.10.2025

①N - nevtralen; SŠ - srednje škodljiv; Š – škodljiv;

4.2.3 Veliki trtni kapar (*Neopulvinaria innumerabilis*), češpljev kapar (*Parthenolecanium corni*) in druge vrste kaparjev

Zahteve:

- insekticidov s širokim spektrom delovanja se ne uporablja. Z uporabo selektivnih insekticidov proti grozdnim sukačem in drugim škodljivcem vinske trte, preprečimo negativne vplive na naravne sovražnike.

Preglednica: Dovoljeni insekticidi pri zatiranju kaparjev

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
--------------	-----------	--------------------	---------------	--	--------

olja oljne ogrščice	Celaflor Naturen - koncentrat	2,0 %	ni potrebna		do 3 tretiranja v eni rastni dobi
parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha oz. 2 x10 L/ha	ni potrebna		Zimsko ali pred pomladansko škropljenje

ⓄN - nevtralen; SŠ - srednje škodljiv; Š - škodljiv.

4.2.4 Plodova vinska mušica (*Drosophila suzukii*)

Zahteve:

- Za tretiranje se v primeru povečujočega ulova uporablja insekticide za zatiranje plodov vinske trte.

Preglednica: Dovoljeni insekticidi za zatiranje plodove vinske mušice

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
spinosad	Laser 240 SC	0,22 L/ha	14	SŠ	Največ 2 tretiranja v eni rastni dobi
spinosad	Laser plus	0,11 L/ha	14	SŠ	Največ 2 tretiranja v eni rastni dobi
piretrin	Biotip Floral	1,6 L/ha	3	SŠ	Največ 3-krat v eni rastni dobi
piretrin	Flora Verde	1,6 L/ha	3	SŠ	Največ 3-krat v eni rastni dobi
piretrin	Asset five	0,96 L/ha	7		MANJŠA UPORABA Na istem zemljišču skupaj tretira največ 3-krat v eni rastni sezoni
ciantraniliprol	Exirel	75 mL/hL največ 0,9 L/ha	10		največ 2-krat

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab	ni potrebna		Registriran samo za pridelavo vinskega grozdja

① N - nevtralen; SŠ - srednje škodljiv; Š - škodljiv.

4.2.5 Rdeča sadna pršica (*Panonychus ulmi*), rumena pršica (*Eotetranychus carpini*)

Zahteve:

- za tretiranje se uporabljajo akaricidi za zatiranje pršice.

Preglednica: Dovoljeni akaricidi

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
heksitiazoks	Nissuron 10 WP	0,8 kg/ha	21		Največ 1-krat v sezoni
abamektin	Vertimec Pro	0,75 L/ha	28	SŠ	Največ 2-krat v sezoni Zaloge v uporabi do 30.9.2024
<i>Beauveria bassiana</i> , soj ATCC 74040	Naturalis	2,0 L/ha	ni potrebna		Največ 3 – 5 tretiranj Največ 1-krat letno.
baker v obliki bakrovega oksida + parafinsko olje	Red fox	15 L/ha	zagotovljena s časom uporabe		Uporaba v fenološki fazi konec nabrekanja brsta: brsti nabrekli vendar še ne zeleni (BBCH 03).

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha oz. 2x10 L/ha	ni potrebna		Zimsko ali predpomladno škropljenje
parafinsko olje	Belo olje Karsia	8 L/ha	zagotovljena s časom uporabe		Uporaba v fenofazi, ko se začnejo odpirati brsti (BBCH 07)
parafinsko olje	Frutapon	8 L/ha	zagotovljena s časom uporabe		Uporaba v fenofazi, ko se začnejo odpirati brsti (BBCH 07)
olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen – naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2,0 %	ni potrebna		Za zatiranje zimskih stadijev pršic prelk je dovoljeno le eno tretiranje, za zatiranje gibljivih stadijev pršic prelk sta dovoljeni do dve tretiranj v rastni dobi.

①N - nevtralen; SŠ - srednje škodljiv; Š - škodljiv.

4.2.6 Trsna kodravost ali akarinoza (povzročitelj *Calepitrimerus vitis*) in trsna pršica šiškarica (*Colomerus vitis*)

Preglednica: Dovoljena fitofarmaceutvska sredstva pri zatiranju trsne kodravosti ali akarinoze in trsne pršice šiškarice

Aktivna snov	Pripravek	Odmerek (kg, L/ha)	Karenca (dni)	Vpliv na plenilske pršice ^①	Opombe
močljivo žveplo	Thiovit Jet Kumulus DF Cosan Microthiol special Pepelin	3 - 8 kg/ha	28	SŠ	Tretiranje v fenološki fazi B-C po Baggioiniju

	Vindex 80 WG					Največ 2-krat v sezoni Zaloge v uporabi do 30.9. 2024
abamektin	Vertimec Pro	1,00 L/ha	28	SŠ		

Ⓞ N - nevtralen; SŠ - srednje škodljiv; Š - škodljiv.

4.3 TEHNIKA ŠKROPLJENJA

Poraba škropiva naj bo takšna, da ne bo odtokanja oziroma kapljanja in da so listi in poznejše grozdi dovolj dobro omočeni.

5. INFO-TOČKA – INTEGRIRANA PRIDELAVA

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska 22
1000 Ljubljana

Spletno mesto:

Portal GOV.SI (<https://www.gov.si teme/integrirana-pridelava/>)«

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

1993. Sklep o potrditvi izvolitve poslank in poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament in o prenehanju mandatov poslancema Državnega zbora 5269

VLADA

1994. Uredba o državnem prostorskem načrtu za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj 5269
1995. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Andragoški center Republike Slovenije 5287

MINISTRSTVA

1996. Pravilnik o dejavnih sevalne in jedrske varnosti 5293
1997. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o integrirani pridelavi poljščin, zelenjave, hmelja, sadja in oljk ter grozdja 5361

ISSN 1318-0576

Izdajatelj Služba Vlade RS za zakonodajo – direktor Rado Fele • Založnik Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – direktor Denis Stroligo • Priprava Uradni list Republike Slovenije d.o.o. • Naročnina za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2024 je 770 EUR (brez DDV), v ceno posameznega Uradnega lista Republike Slovenije je vračunan 5% DDV • Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke • Uredništvo in uprava Ljubljana, Dunajska cesta 167 • Poštni predal 379 • Telefon tajništvo (01) 2001 821, računovodstvo in naročnine (01) 2001 863, telefaks (01) 2001 825, prodaja (01) 2001 838, preklici (01) 2001 842, telefaks (01) 4250 199, uredništvo (01) 2001 841/868, uredništvo (javni razpisi ...) (01) 2001 842, uredništvo – telefaks (01) 4250 199 • Internet: www.uradni-list.si – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si • Transakcijski račun 02922-0011569767